ཇ ཅེན་དབང་ལོ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཅོ་ཁྲིད་ཡིག

བརྩོན་བྱ།　　སྒྲེས་ཏུ་གཤུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།

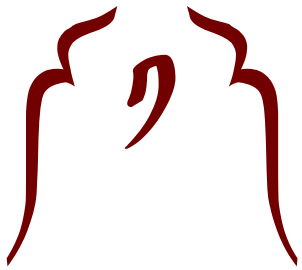

བརྗེད་བྱ།　ཐུགས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

མཇད་པ་པོ། དཔལ་མར་མར་མཇད་ཡེ་ཤེས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ།..... 1

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲེད་ཀྱི་སར་བཅད།

གཙམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྟོན་མ་རྣེ་ལྟར་བཀྲ་བའི་རིམ་པ།.... 9

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་

བློ་སྦྱང་བ།..... 12

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་

བློ་སྦྱང་བ།..... 18

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། 21

ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ། 30

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ

མཇུག་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི། 39

རིགས་ཐུན་སྒོམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། 39

ཡོན་ཏན་བརྒྱས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། 40

བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། 45
ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ལ། 50
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་
བསྟན་པ་ནི། 50
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ནི། 55
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པ་ནི། 60
ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྱོ་བ་ནི། 60
ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་
བྱ་བ་ལ་གསུམ།..... 62
ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། 62
ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། 71
མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། 76
ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང། 77
དེས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐུང་ཟད་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། 77
བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། 79

གཉིས་པ་སྟེན་བྱེད་སློབ་མ་ནི། 84
དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། 86
བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། 87
སྨྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། 96
བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། 99
མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། 102
སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། 106
སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས་ལས། 107
དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། 124
དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང་། 136
དང་པོ་དལ་འབྱོར་དོས་བཟུང་བ་གཉིས། 136
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། 139
ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི། 143
ལམ་སྟྲི་འི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། 148
སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་

ཚུལ་ནི། 148

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྣོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའི་

རྒྱུ་མཚན། 150

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 163

ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གཞིས། 163

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞིས། 163

འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་

བསམ་པ་ལ་བཞི། 164

འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། 164

བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། 166

འཆི་བ་དྲན་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། 168

འཆི་བ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི། 170

ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། 175

ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། 177

ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། 181

འཚེ་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་
པ་བསམ་པ་གསུམ་ནི། 182
འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་
བསམ་པ་ནི། 185
དམ་ལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་བཞི། 187
དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། 197
ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། 199
འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། 207
བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱེས་འགྲོ་སྦྱང་བ་
ལ་བཞི། 207
གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི། 207
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། 208
རྟེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི། 211
སྐྱེས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། .. 222
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་

བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། 241
ལས་འབྲས་སྤྱི་ར་བསམ་པ་ལ་གཉིས། 241
སྤྱི་ར་བསམ་ཚུལ་དངོས་ལ་བཞི་ལས། 242
སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། 247
བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། 280
སྟོབས་བཞིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ནི། 289
སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
ཟློ་སྦྱང་བ། 301
བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གཉིས། 303
སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། 305
འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། 308
སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། 331
ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་
གསུམ། 335
ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲ་ཚུལ་ནི། 335

དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། 342
འཆི་འཛིན་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ལྷ། 347
རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། 356
ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ནི། 373
རྟེན་རྗེ་ལྷ་བུས་འཕོར་བ་བཟློག་པ་དང་། 375
ལམ་རྗེ་ལྷ་བུ་ཞིག་བསྒོམས་པས་བཟློག་པ་ནི། 380
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 397
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། 400
སེམས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། 407
རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། 408
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ནི། 412
མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། 412
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེར་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ་ལས། 413

མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་གྱི། 417
ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་གྱི། . 418
གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐོ་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས། 421
བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐོ་སྒྲུང་བ་གྱི། 437
སྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངོས་བཟུང་བ་གྱི། ... 437
ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བ་ལ་གསུམ་ལས། 438
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་པ་གྱི། 438
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་པར་
བྱས་པ་གྱི། 439
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གེགས་བསལ་ནས་བསྟོམ་པའི་ཚུལ། 442
ཚོ་གས་བཟུང་བ་གྱི། 449
མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ་གསུམ། 449
ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ལ། 458
ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། 471

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། 475

སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ནི། 476

ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་

པར་བསྟན་པ་ནི། 477

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། 496

སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་། 507

རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་ལ་

བྱུག 507

སྤྱི་ནས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་བཞི། 508

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ། 540

བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལྷ། 550

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ། 584

བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ། 614

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ། 616

གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨོན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་ལྷ། 632

ཁྱད་པར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ནི། 640

སོ་སོའི་བསླབ་ཚུལ"ལ་གསུམ། 660

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ་ནི།..... 660

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། 663

སྒོ་ར་བ་ནི། 663

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། 663

ལུས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ཇི་འདྲ་བས་བསྒོམ་པ"ནི། 664

བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། 665

ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་མེད་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། 668

སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། .. 668

སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་

བཟུང་བ་དང་། 670

དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། 688

དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ... 700

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྒྲུ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། .. 720
བསྐོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ལ་གསུམ། 729
ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་སྟྲིན་
བསྟན་པ་ནི། 746
ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས། 753
ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། 768
ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ་ནི། 768
བང་དོན་དང་འགས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོས་གཟུང་བ་དང། .. 769
གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྷར་བྱུང་བ་ནི། ... 773
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། . 777
དེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། 783
རིགས་པའི་དགག་བྱ་དོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། 784
དགག་བྱ་ལེགས་པར་དོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ... 784
དགག་བྱ་དོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་

དགག་པ་ལ་གཉིས།. 785

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏུ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། 785

ལུགས་དེས་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་

བཀག་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། 788

དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། 788

ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། 800

དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་ནི། 803

གཞོན་བྱེད་བཙོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ཕྱེད་པར་

བསྟན་པ་ལ་བཞི། 819

རིགས་པས་དགྱེད་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་

སྒྲུབ་འབྱེད་མི་ནུས་པ་ནི། 819

ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྒྲུབ་འབྱེད་

མི་ནུས་པ་ནི། 829

མྱ་ངན་འདི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་

སྒྲུབ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། 855

དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་གཅིག་འགོག་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་
མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། 860
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཚུངས་པ་དགག་པ་ནི། 867
རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། 877
དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། 878
དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲོ་བ་དང་མི་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། 894
དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་མི་སྒྲོ་བཤད་པ་ནི། 897
དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། 905
ཐལ་རང་གི་དོན་དངོས་གཟུང་བ་ནི། 905
དེ་གཉིས་སུའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་པ་ནི། 964
བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ། 965
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། 966
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི། 993

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། 1008
ལྷ་བ་དེ་དག་གོ་མས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། 1021
ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། 1028
ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། 1033
ལྷ་བ་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ལུགས་ནི། 1046
སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་ནི། 1061
བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། 1065
ཞི་ལྷག་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། 1070
ལམ་སྤྱི་འི་དོན་བསྡུ་བ། 1074
ཁྱད་པར་དུ་རྟོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། 1078

།། གོང་མ་།། སྐུ་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀྲིན་འོག ཕན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེ་ལ་ཆོ་གར་དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀུ་ཡུ་རྒྱས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་བར་དང་ iPad བློག་ཏུད་སོགས་བརྒྱད་ནས་དཔེ་དེ་བ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཐོས་པ་ཡིན། ཆུད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེ་ཌོ་པ་ལ་ཡུས་ལག་ཏུ་འགྱོར་ཚེ་དེ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱའི་གོ་སྒྲས་འོང་སྲིད་ན་དེ་ར་ཆུན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་ཐོབ་དགོངས་འཚར་ལྟུག་ཐོལ་ཡོང་བར་རེ་བསྒྲུལ་ཞུ་རྒྱ་དང། ཞུ་དག་བསྒྲར་མ་སོགས་ལ་རང་ནས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ཚོལ་གྱིས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཚད་ཞན་སྟབས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཅོར་རྣམས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་བཅས།

སེར་ཐུད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཟོས་ཟིན་པ་རྣམས་སུ་ལ་དགོས་ན་དྲྭ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཕུལ་ཚོག
དྲྭ་རྒྱ་ཁ་བྱང། marjamson618@gmail.com

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ།

ཨཱ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་ཏི་སྦ་ཐ་ཡ་དཱ་པཾ། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེའི་ཚོས་དང་། །དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །སྨོན་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་བོད་ཀྱིས་བསྒྲུལ་གྱུར་པས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། །ཆུང་ངུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་པས། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བ། །སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བར་བྱ། །གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་ཤེས། །སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྲིག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །རྟོགས་སངས་བྱིས་སྒྲ་ལ་སོགས་དང་། །མཚོད་རྟེན་དམ་པ་མངོན་ཕྱོགས་ནས། །མེ་ཏོག་བདུག་སྤོས་དངོས་པོ་དག །ཅི་འགྲོར་པ་ཡིས་མཚོད་པར་བྱ། །ཀུན་བཟང་སྨོན་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །

མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་དང་ཅིང་། །བློས་མོ་ལྟ་ང་སར་བཙུགས་ནས། །ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ནས་ནི། །དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་བྱ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྟོན་འགྲོ་བས།།ངན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་། །འཆི་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་བལྟས་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བར། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཚན་ལས། །འགྲོ་བ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ལྟོག་པ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་ཡིས་མདོ་ཀློག་པ་འམ་བླ་མ་ལ་མཉན་ཏེ། །རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་རྒྱ་མཚན་དུ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དགའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་མདོ་དག་ལས། །འདི་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྟན་པ། །གང་དེ་ཚོགས་བཅད་གསུམ་ཅམ་དུ། །མདོར་བསྡུས་འདིར་ནི་བྱེ་བར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆོས་ན། ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འགྱུར།།གཏན་ཕྱིའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་

ཐལ་མོ་སྦྱར་བཀྲིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཚོད་པ་འདི་ནི་
ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་
སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོལ་བ་ཞིང་། ། །འདི
ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་དྲན་དོན་དུ། ། །རྗེ་སྐད་བཀའ་པའི་བསླབ་པའང་ཡོངས
སུ་བསྡུད། ། །འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྟོམ་པ་མ་གཏོགས་པར། ། །ཡང་དག
སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པ་འཕེལ
འདོད་པས། ། །དེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་བློ། ། །སོ་སོར་ཐར་པ
རིགས་བདུན་གྱི། ། །རྒྱ་ཆུ་སྟོམ་གཞན་ལྟན་པ་དང། ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི
སྟོམ་པ་ཡི། ། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ། །སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན
དང། ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལ། ། །ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་ནི
མཚོག་ཡིན་ཏེ། ། །དགེ་སློང་སྟོམ་པ་དག་ཏུ་བཞེད། ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི
ས་དག་གི ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ ཌུང་གསུངས་ཆོ་ག་ཡིས། ། ཡང་དག་མཚན་ཉིད
ལྟན་པ་ཡི། ། ཆུ་མ་བཟང་ལས་སྟོམ་པ་ཆུང། ། སྟོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང།། །
བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྟོམ་ལ་གནས། ། སྟོམ་པ་འབོག་པས་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ལྟན། ། ।
ཆུ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། ། དེ་ལ་འབད་པས་འདི་འདྲ་བའི། ། ཆུ་མ་གལ
ཏེ་མ་ཆེད་ན། ། དེ་ལས་གཞན་སྟོམ་ནོད་པ་ཡི། ། ཆོ་ག་ཡང་དག་བཤད་པར
བྱ། ། དེ་ལ་སྟོན་ཆེ་འཇམ་པའི་དཔལ། ། ཨ་བ་ཏ་ཥ་ཡ་ཀུར་པ་ཡིས། ། རྗེ་ལྟར
བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་། ། རྒྱན་གྱི
མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། ། དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་བྱ། ། མགོན་པོ

རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་སྡ་རྡ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར། །དེ་དག་འཕོར་བ་ལས་བསྒྲལ་ལོ། །གཞོན་ནུ་སེམས་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། །སེར་སྣ་དང་ནི་ཕྲག་དོག་ཉིད། །དེང་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག །ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་བྱ་ཞིང་། །སྟོག་དང་འདོད་པ་སྤང་བར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་པ་ལ་དགའ་བས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་སྲུ་བསྟན་པར་བྱ། ། །བདག་ཉིད་མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྤྱོ་ཞིང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིས་ནི། །ཕྱི་མའི་མུ་མཐར་གནས་པར་བགྱི། །ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །མིང་ནས་གཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱས། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། ། །མི་དགེའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་རྒྱུ། ། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྨོན་གནས་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྟན་པས། ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་གྱས་ཆེར་འགྱུར། །དེ་བས་རྣམ་དག་རྟོགས་བྱང་ཆུབ།།སེམས་དཔའི་སྨོན་པའི་སྨོན་དག་ནི། །འབད་པར་བྱས་པས་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡི། ། །རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག །མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །རྟེ་ལྟར་འདོད་གསོག་མ་རྒྱས་པའི། །བྱ་ནི་མཁའ་

ལ་འཕྱར་མི་ནུས། །དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྱལ་བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན། །མངོན་ཤེས་ལྷན་པས་ཉིན་མཚན་གྱི། །བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་དེ། །མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ལ། །སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྨྱོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །དེས་ནི་འབད་བྱས་མངོན་ཤེས་དག། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ལེ་ལོས་མིན། །ཞི་གནས་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར། །མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ། །ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྟོམས་བྱས་ཀྱང། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་ཚོགས་ལེ ཏུ་ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས། །དམིགས་པ་གང་རུང་ཅིག་ལ་ཡང། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་གཞག་པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་གྱུབ་གྱུར་ན། །མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྟོར་དང་། །བྱལ་བས་སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣལ་འབྱོར། ། རྒྱུ་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ། ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ།། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས། །ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་སྤང་བྱའི་ཕྱིར། ། ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། །ཤེས་

རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྦྱངས་པའི། །སྒྲོན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །དགེ་
བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་
བཤད།། ཐབས་བསྟོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་
རྣམ་བསྟོམ་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུ་
བསྟོམས་པས་མིན། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་
རྟོགས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། ། ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་
ཡོངས་སུ་བཤད། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
བཞིན། །ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འབྱུང་
བ་མིན། །དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་
མིན། །རྒྱུ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། །ཡང
ན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དབྱེད་ན། །ངོ་བོ
ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས། ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས། །སྟོང་ཉིད
བདུན་ཕྱའི་རིགས་པ་དང་། །དབུ་མ་རྩ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་། །དངོས་པོ
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བཤད་པ། ། གང་ཕྱིར་གཞུང
ནི་མངས་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་འདིར་ནི་མ་སྨྲོས་ལ། །གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ
ཙམ་ཞིག་ཏུ། །བསྟོམ་པའི་ཕྱིར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་བས་ཚོས་རྣམས་མ
ལུས་པའི། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །བདག་མེད་པ་ནི་བསྟོམ
གང་ཉིད། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་ཡིན། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོས་རྣམས
ཀུན། །གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བཞིན། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིག་དགྱེ

པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་སྒོམ་བྱ། །རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་སྲིད་པ་འདི། །རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤངས་པ། །སྒྱ་ངན་འདས་
པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་
ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བར་བྱེད། །རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་
གནས་པ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང། དམ་ཚིས་འདི་ལ་རྒྱལ་
བའི་སྲས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསམས་གྱུར་ན། །རྣམ་རྟོག་བགྲོད་དཀའ་
རྣམས་འདས་ཏེ། །རིམ་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཚིས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་པའི། ། རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྒོམ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྒོམ་བྱས་ན། །རིམ་ཀྱིས་ཏོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །རབ་
དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། ། སྤྲགས་མཐུ་ཉིད་ལས་གྱུབ་པ་ཡི། །ཞེ་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། ། བྱམ་པ་བཟང་གྱུབ་ལ་སོགས་པའི། །གྱུབ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས་
ཀྱང། །བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་
དང་། །བྱ་བ་སྲོད་སོགས་རྒྱུད་གསུངས་པའི། །གལ་ཏེ་གསང་སྤྲགས་སྲོད་
འདོད་ན། །དེ་ཚེ་སློབ་དཔོན་དབང་བསྐུར་ཕྱིར། །བསྟེན་བཀུར་རིན་ཆེན་
སོགས་སྦྱིན་དང་། །བཀའ་བསྒྲུབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཆུ་མ་དམ་པ་
མཉེས་པར་བྱ། །ཆུ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཡོངས་རྫོགས་སློབ་དཔོན་

དབང་བསྐུར་བས། །སྟེགས་ཀུན་ནས་དག་བདག་ཉིད་ནི། །དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་
སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །རབ་ཏུ་འབད་པས་
བཀག་པའི་ཕྱིར། །གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐུར་ནི། །ཚངས་པར་སྤྱོད་
པས་ཟློག་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དབང་བསྐུར་དེ་འཛིན་ན། །ཚངས་སྤྱོད་དཀའ་ཐུབ་
ལ་གནས་པས། །བཀག་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །དཀའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་
དེ་ཉམས་ཏེ། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ཕམ་པ་ཡི། །ལྷུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་
ཞིང་། །དེ་ནི་ངན་སོང་དེས་ལྷུང་བས། །གྲུབ་པ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུད་
ཀུན་ཉན་དང་འཚད་པ་དང་། །སྒྲིན་སྲེག་མཆོད་སྒྲིན་སོགས་བྱེད་པ། །སློབ་
དཔོན་དབང་བསྐུར་རྣེད་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་མེད། །གནས་
བརྟན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས། །མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བ།།
བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྡུས་
བྱས། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་
ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་
པ། ཆོས་འདི་ནི་ཞང་ཞུང་གི་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཛད་པའོ།། ||

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་སྒ་བཅད།

།ཨཱ། །ན་མོ་མཚན་ལྡན་ཀུན་ཡ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁྲིམས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྒྱས་པ་བྱ་བ་དང་། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་རྣམ་ལྡར་བཀྲི་བའི་རིམ་པའོ། །

གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་རྣམ་ལྡར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་བོ། །རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་ཚུལ་དང་། ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་ཚུལ་བོ། །དེ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷག་པ་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ། རིགས་པ་འཛིན་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བོ། །ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་

པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་དང། ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང། བོད་དུ་ མཛད་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་ བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཚར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་ དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཆེད་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགལ་སུ་ འགྱོ་བའི་ཆེ་བའོ། །གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤད་ རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ་དང། བཤད་པའི་ཚུལ་དང། མཇུག་ ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།།དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ བསམ་པ། ཚོས་དང་ཚོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་པ། ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། འདི་ལ་གཉིས། སྔོན་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའོ།། འདི་ ལ་དྲུག །རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ཚོས་སྨྲ་བ་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས། རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ཟློང་པ་ལ་ནད་ འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཚོས་ཀྱི་ཆུ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཚོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ ཚོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྟེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྣམ་བཤད་པ། ཡུལ་

གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ།།

བཞི་པ་གཙམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྨོན་མ་རྗེ་ལྟར་བཀྲ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང། བསྟེན་ནས་ཆོས་རྗེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ཐུང་ཟད་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ་དང། སྒོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། ངེས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་དེས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང། སྤྱོད་བས་བསྟེན་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་བསྟན་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཆུ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་དང། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོང་ཚུལ་དངོས་དང། དེ་ལ་འོག་རྗེ་ཀ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང། ཐུན་མཚ�་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་བའི་ཚོས། དངོས་གཞི་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་དང། མཇུག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འི་སྒྲོང་ཚུལ་དང། སྐབས་འདིའི་སྒྲོང་ཚུལ་འོ།།

གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་ཆོས་རྗེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྱལ་བ་དང། ཕྱིང་པོ་རྗེ་ལྟར་ལེན་པའི་

ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་དོན་བཟུང་བ་དང། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང། ཆེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང། འབྱོར་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། རང་འབྱོར་དང། གཞན་འབྱོར་རོ། །གཉིས་པ་སྟེང་པོ་རྗེ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱི་ཞེས་གཞག་ལ་རེས་པ་བསྟུད་པ་དང། དེ་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཚུལ་དང། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྲིད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དངོས་དང། དགོས་པའོ།།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ་དང། འཁྲིད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ་དང། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་

མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་རྗེ་ལྷར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟེད་པ། འཆི་བ་དྲན་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་འོ། །འདི་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང་། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ་པ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་དེའང་རྒྱུན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ། ཚེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འཕྲིད་བྱེད་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ།གསོན་པའི་ཚེ་ནའང་ཚོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འཇོམ་བྱ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་དང་། འཆི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་བསམ་པ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ལུས། ལོངས་སྤྱོད། གཉེན་དོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་རྗེ་ལྷར་འགྱུར་བ། འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ།གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་

པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང། ཉེ་འཁོར་བའི་ དམྱལ་བ་དང། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་དང། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ བཏྲུ། ཡང་སོས། ཐེག་ནག །བསྡུས་འཛིན་མས། ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེན་ པོ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བས་མ་བའོ། །གྲང་བའི་ དམྱལ་བ་ལ་བཏྲུ། ཆུ་བུར་ཅན། ཆུ་བུར་རྩོལ་བའི་ཁྱད་པར། སོ་ཐམ་པ། ཀྱི་ཏུད་ཟེར་བ། ཨ་ཚུ་ཟེར་བ། ཡུན་ལ་ལྷར་གས་པ། པདྨ་ལྷར་གས་པའི་ཁྱད་ པར། པདྨ་ལྷར་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ བས་མ་ལ་གསུམ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱི་འགྲེ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་ སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཚས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། རྗེ་ ཅོམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ རིམ་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་ བཟུང་བ་དང། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ། །རྗེ་ཅོམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་ སོང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང། ཁས་ ལྷངས་པ་དང། གཞན་དུ་མི་སྣྲ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང། ཆོས་དང། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དང། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐུགས་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཁྱད་པར་མེས་པ་ལ་དྲུག །མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མོས་པའི་ཁྱད་པར། སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར། རྟེས་སུ་དྲན་པའི་ཁྱད་པར། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ནོ། །སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོའི་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། ། བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་མི་ཏོད་པར་བྱ་བ། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ཟློང་བར་བྱ་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བྱ་བ། དུས་དུས་སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱའོ། །ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་དྲུག །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྟེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ། བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྒྱ་ཆུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་ལ། སྙིང་རྗེ་རྟེས་སུ་དྲན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ། བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་

ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ། ཕན་
ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་
བ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་
བཏང་ཞིང་བསྟུང་བར་བྱ་བའོ། །ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་
ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་
བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་
ལས། བཞི་ཚན་དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ། དགའ་བ་དང་
མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་པ། ཉིང་འཛིན་འཐོབ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་
པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ལ། སྡུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ལོག་པར་མོས་
པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྲུས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པ་འཐོབ་པ། དམ་པ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་དུ་བགྲང་བར་འགྱུར་བ། སྟོན་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་
དང་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་
བའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་བརྒྱད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ།
སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ། སྟོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
རྣམས་བསྲུས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ།
ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་
བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། སྡུང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།
གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་

ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱི་ར་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང་། བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་འདས་པའི་ཚུལ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། ལྷུ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷུ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྷུ་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བཞི། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་མཐུན། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཚྱོང་བར་འདོད་པ་དང་མ་འདོད་པ་བཞིའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་འོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཚེ་ཕུན་

སྒོམ་ཚོགས་པ། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཚོག་བཐུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྱུར་པ། རྒྱུ་པ་ཉིད། སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱང་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྨྲེ་བསྟན་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་འོ། །དེ་ལ་བཞི། སྔོན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། གཉན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །གཉིས་པ་གཉན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་བྱ། ।མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་གློག་པ། སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ། གཟུངས་སྔགས་ལ་བརྟེན་པ། རྟེན་བཞེངས་པ། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཚན་ལ་བརྟེན་པའོ།། །།

སྒྲེས་བུ་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་སྒྲེས་བུ་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། དེ་སྒྲེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། ।དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སོ། ।དེ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་དང། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའོ། ।དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བདེན་འགོག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང། ཀུན་

འབྱུང་འཕོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བདེན་
བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ། སྤྱི་བསྡུས་
བསྟོམ་པ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཕོར་བ་སྟེ་འི་སྤྱི་བསྡུས་བསམ་
པ། སོ་སོའི་སྤྱི་བསྡུས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་བསྡུས་
བརྒྱད་བསམ་པ། སྤྱི་བསྡུས་དྲུག་བསམ་པ། སྤྱི་བསྡུས་གསུམ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། སྐྱེ་བའི་སྤྱི་བསྡུས། ཆུ་བའི་སྤྱི་བསྡུས། ནམ་བའི་
སྤྱི་བསྡུས། འཆི་བའི་སྤྱི་བསྡུས། མི་སྤྱི་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་བསྡུས།
སྤྱི་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་བསྡུས། འདོད་པ་བཅལ་ཏེ་མ་རྟོག་པའི་སྤྱི་
བསྡུས། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྤྱི་བསྡུས་བའོ། །གཉིས་
པ་སྤྱི་བསྡུས་དྲུག་བསམ་པ་ལ་དྲུག །འོས་པ་མེད་པ། ངོམས་པ་མེད་པ།
ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བ། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ། གོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་བསམ་
པའོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་བསྡུས་གསུམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་བསྡུས་གྱི་
སྤྱི་བསྡུས། འགྱུར་བའི་སྤྱི་བསྡུས། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བསྡུས་ལོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བསྡུས་བསམ་པ་ལ་དྲུག །དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་
འགྲོ། མི། ལྷ་མ་ཡིན། ལྷའི་སྤྱི་བསྡུས་བསམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འདོད་
ལྷའི་སྤྱི་བསྡུས་དང། ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བསྡུས་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་འཕོ་དང་ལྡང་བའི་སྤྱི་བསྡུས། སྣ་བཀོང་
བའི་སྤྱི་བསྡུས། བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་བསད་པ་དང་སྨྲུགས་པའི་སྤྱི་

བསྡལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཚེ་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གནས་འོག་མར་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་འོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ། འཚེ་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཅུ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། འཇིག་ལྟ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཏུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། འོག་ལྟའོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ། །ཉེན་དམིགས་པ། འདུ་འཛི། བཅཱད་པ། གོམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསགས་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་གསོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གསོག་པའོ། །གསུམ་པ་འཚེ་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷ། འཚེ་བའི་རྒྱུ། འཚེ་བའི་སེམས། དོན་གང་ནས་སྤྱད་པ། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་འོ། །གཉིས་པ་འཚེ་

སེམས་ལ་གསུམ། དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཚི་བ། མི་དགེ་བའི་
སེམས་དང་ལྡན་པར་འཚི་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཚི་
བའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་
ལག་གི་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་གི་བསྡུ་བ། ཚེ་དུ་ལ་རྗེས་གས་པ། དེ་དག་གི་དོན་
བསྡུ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། །བཞི་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་
ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་རྗེ་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བརྗོག་པ་དང་། ལམ་རྗེ་
འབྲ་བ་ཞིག་བསྟོམས་པས་འཁོར་བ་བརྗོག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། བསླབ་པ་
གསུམ་གྱི་གྲངས་དེས། གོ་རིམ་དེས་པ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དོ།།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། སེམས་དེ་རྗེ་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་
ལ་བཞི། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་
བའི་རིམ་པ། སྐྱེས་པའི་ཚད། ཚོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རྒྱན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། སྟོབས་བཞི་
ལས་སྐྱེས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་
གཉིས། ཇོ་བོ་རྗེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་

ནས་སྦྱང་བ་དང། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ་དང། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་བསྟན་པ་དང། རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་བོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། མར་ཁེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་དང། །ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྟེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་བོ། །གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་སྦྱང་བ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་སྦྱང་བ། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བསྟན་པ་དང། ཆོ་དེ་བསྟེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྟན་པ་དང། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། འདི་ལ་གསུམ། མར་བསྟོམ་པ། ཏིན་ཏན་པ་བསྟོམ་པ། ཏིན་དུ་གཟོ་བ་བསྟོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོ་དེ་བསྟེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། བྱམས་པ་བསྟོམ་པ། སྙིང་རྗེ་བསྟོམ་པ། ལྷག་བསམ་བསྟོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ཀ་བསྟེད་པར་བྱས་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་བསྟོམ་

པའི་རིམ་པའོ།།

བཞི་པ་ཚོ་གས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། མ་ཕོབ་པ་ཕོབ་པར་བྱེད་པ། ཕོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བློང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། རྗེ་ལྟར་བློང་བའི་ཚོ་གའོ། །འདི་ལ་གསུམ། སྨྲོར་བའི་ཚོ་ག །དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག །མཇུག་གི་ཚོ་ག་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་ཚོགས་བསགས་པ། བསམ་པ་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཞིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་བཤམ་པ། གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ། སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་བཏོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཕོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྨོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་བཏན་པ་ལ་བསླབ་པ། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་བྱ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་པ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐོས་མི་སྲོང་བ་ལ་བསླབ་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་བྱ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤྱོད་བ་ལ་ལ་བསླབ་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་བ། མི་ཉམས་པར་བྱེད་

པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བློང་བ་ལ་བསླབ་པའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་

གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཐབས་ཀྱིས་རེ་རེ་བ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་བར་

བསྟན་པ། བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་

གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་

པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་

པ་ལ་སློབ་འདོད་སྦྱང་བ། སྦྱངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ། བཟུང་ནས་རྗེ་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་འོ། །འདི་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསླབ་པའི་

གཞི། དེར་བསླབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ། དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསླབ་པའི་རིམ་པའོ། |གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྱངས་དེས་པ་དང་། ཞར་ལ་གོ་རིམ་

དེས་པ་བསྟན་པའོ། |དང་པོ་ལ་བྱེ། |མདོར་མཐོ་ལ་བལྟོས་པའི་གྱངས་དེས། དོན་གཉིས་བསྡུས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྱངས་དེས། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་པ་རྣོགས་པར་བསྡུས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྱངས་དེས། ཐེག་ཆེན་ཐམས་

ཅད་སྤྱད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྱངས་དེས། ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་གྱངས་དེས། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བལྟོས་པའི་

གྱངས་དེས་སོ། |ཞར་ལ་གོ་རིམ་དེས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་བའི་རིམ་པ། དམན་

མཆོག་གི་རིམ་པ། རགས་ཕྲའི་རིམ་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་སློབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་

སྨོན་པའི་ཚུལ་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྨོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དང། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟྲེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། སྦྱིན་པའི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་སྦྱིན་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་ལྡན་བྱ་བ། རྟེན་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་པ་རྒྱུ་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང། ཕར་ཕྱིན་རྒྱུ་ལྡན་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ། །རྟེན་དམ་པ། དངོས་པོ་དམ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ། ཐབས་མཁས་པ་དམ་པ། བསྟོ་བ་དམ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང། བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་ཚུལ། གཏོང་མ་ནུས་ན་རྗེ་ལྡན་བྱ་བ། སྦྱིན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། རྗེ་ལྡན་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་རྗེ་ལྡུ་བྱ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ། བསམ་པ་རྗེ་ལྡུ་བྱ་སྦྱང་བ་དགོས་པའོ། །འདི་ལ་བདུན།

ལྷ་ངན་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། ཁེངས་པའི་བསམ་པ་མེད་
པ། རྒྱན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། ཞུམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། རྒྱུབ་ཀྱིས་
ཕྱོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། ལན་ལ་ལྷ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ། རྣམ་
སྨིན་ལ་ལྷ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའོ། །རྗེ་ལྷར་གཏོང་བའི་སྨོན་བ་ལ་གཉིས།
སྨོན་བ་རྗེ་འདྲ་བས་མི་བཏང་བ་དང་། རྗེ་ལྷ་བྱས་གཏོང་བའོ། །བཞི་པ་ལ་
གཉིས། གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། ། འདི་ལ་གཉིས། ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང་།
ཕྱི་འི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏང་དུ་མི་རུང་བ། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བཏང་དུ་མི་རུང
བ། སྟོང་པ་པོའི་སྒོ་ནས་བཏང་དུ་མི་རུང་བའོ། །ཕྱི་འི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་
གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་འི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ
དང་། གཏོང་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨྱོན་དུ་མི་རུང
བ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྨྱོན་དུ་མི་རུང་བ། རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་སྨྱོན་དུ་མི་རུང
བ། དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྨྱོན་དུ་མི་རུང་བ། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་སྨྱོན་དུ་མི
རུང་བའོ། །སྨྱོན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་བཞི། མ་གོམས་པ།
རྒྱུད་པ། ཚགས་པ། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར
ཕྱིན་ལ་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྷར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ
བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི

ཚོས་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།།

བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྷ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ། དེ་བསྟན་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གཞོད་བྱེད་ལ་རྗེ་མི་སྙོམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ། ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་འཕྲོར་པ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་གེགས་བྱས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ། བཀྲུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། བཅོ་བར་བྱ་བ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དང་། རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། ཐོ་བྱང་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་གང་གིས་གཞོད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། གཞོད་བྱེད་བསྒྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཞོད་པའི་རྒྱུ་དང་སྐྱོན་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བརྟག་པ། རང་གིས་ཁས་ལྷན་པ་ལ་བརྟག་པའོ། །བཀྲུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་

གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བརྟན་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་
པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཡོན་
ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། དེ་ནས་དེ་དག
འགོག་པ་ལ་དགའ་བའོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ
བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་རེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།
དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། གཞན་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ
ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཇོན་པ
དགག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དུ་ལེན་པར་འོས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི
ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དཀའ
སྤྱང་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ། ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བའི
ཚུལ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན
བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །
གཞན་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། གནས་ལ་བརྟེན་པ། འཇིག
རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ
ལ་བརྟེན་པ། སྨོང་མོས་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་པ། མངོན་པར་བརྩོན་པས་དུབ་པ
ལ་བརྟེན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ
བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ཚུལ་འོ།།

བཅོན་འགྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྷ། བཅོན་འགྲས་ཀྱི་ངོ་

བོ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཙོན་འགྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། བསྟན་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །བཙོན་འགྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། བཙོན་འགྲས་བསྟེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲས། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་བཙོན་འགྲས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲས་སོ། །གཉིས་པ་བཙོན་འགྲས་དེ་བསྟེད་པའི་ཐབས་ལ་བཞི། བཙོན་འགྲས་ཀྱི་གེགས་འགལ་རྒྱན་སྤང་བ། མཐུན་རྒྱན་དབྱུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་འགྲས་ཆོས་པ་ལྟར་བླང་བ། དེ་ལས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རྟོང་བར་བྱ་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཕྱི་བཅོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ། སྒྲིབ་ལུག་པའམ་བདག་ཉིད་བརླུས་པ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་ལ་སྒྲིབ་ལུག་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་སྒྲིབ་ལུག་པ་དགག་པ་དང་། གང་དུ་གནས་ནས་བསྟུན་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱན་དབྱུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བཞི། མོས་པ། བརྩོན་པ། དགའ་བའི་སྟོབས་བསྟེད་པ། དོར་བའི་སྟོབས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྷ། བསམ་གཏན་གྱི་དོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། བསྟུན་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ལྷ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྟེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ། བསླབ་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་རྟོགས་པ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བཞི་ལ་ལྷ། བསྡུ་བཞིའི་ངོ་བོ། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྡུ་བཞིའི་བྱེད་ལས། འགོར་སྡུད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། ཐུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་སྒྲ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་སྒྲའོ།།

ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ།

ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ལ་རྣྲ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་རིམ་འགས་པའི་ཚུལ། ཆོ་ཆོའི་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་

གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ། །མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་དང། དངོས་གཞིའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་འབྱུར་བས་བསྒོམ་པ། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉིང་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྟེད་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྟོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། ། དམིགས་པ་ལ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་དོས་བཟུང་བ་དང། དེ་ལ་སེམས་རྗེ་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་འོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱི་འི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང། སྣབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་དོས་བཟུང་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། ། གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྗེ་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ། ཐུན་གྱི་ཚད་བསྟན་པའོ།། གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་ལ་གཏོད་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྩོད་བྱང་བའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། བྱིང་རྩོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་

བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྩོད་དོས་མ་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། དོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྩོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང། བསྟོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་དོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། སེམས་པ་དོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་རྩོད་འགོག་པའི་ཚུལ་དང། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་རྩོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོན་པ་བྱེད་གྲགས་ལྟུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་དགུ། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ། ཐུན་ཏེ་འཇོག་པ། ཉེ་བར་འཇོག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྱིད་ཚུལ་སྟྲི་ར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྱིད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱས་དོགས་གཅོད་ཅང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྱིད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བགྱིད་པའི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་

ཚགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་དོན་དང་འགས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོས་བཟུང་བ་དང། ལུང་སྦྱོར་ཡིད་བཞེལ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བྱང་བ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་དོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ། བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་ལེགས་པར་དོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དགག་བྱ་དོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་འོ། །གཉིས་པ་དགག་བྱ་དོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ། དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་ས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟློག་པ་དང། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུགས་དེས་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ། གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབུ་མའི་ཁྱད་ཆོས་དོས་བཟུང་

བ། ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་
བཏབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུན་མི་ཕྱིན་པར་
བསྟན་པ་ལ་བཞི། རིགས་པས་དགྱེ་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་ནས་བཀག
པས་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག
པས་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག
པས་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཀ
འགོག་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི
དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།
དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲོ་མི་སྒྲོ་གྱི་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད
པར་སྒྲོ་མི་སྒྲོ་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས།
ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་བཟུང་བ། དེ་གཉིས་སུའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང། རང
ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག
པའོ། །འདི་ལ་བཞི། ལུགས་དང་པོ་དགག་པ། ལུགས་གཉིས་པ་དགག་པ།
ལུགས་གསུམ་པ་དགག་པ། ལུགས་བཞི་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རང
ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྲུན་དབྱུང་བ་དངོས་དང། དེ་རང་ལ
མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང། སྐྱོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཙོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའོ།།

གསུམ་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྷ་བ་དེ་དག་གོ་མས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས། དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པར་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་བཀོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུར་དུ་ལྷ་བ་རྟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། བདག་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། དེས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྲ་མ་ལྷ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་འོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་དང་བཞིའོ། །རང་ལུགས་

བཞག་པ་ལ་གསུམ།　　འཇོག་སྨོན་དབྱད་སྨོན་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྤྱོང་ཆུལ་གྱི་གནད་བསྟན་ཏེ་བཤད་པའོ། ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཡིག་བཅད་རྫོགས་སོ།། །།

ཨོ་ཏ་ཡ་ཐ། ཤ་མ། ཤ་མ་ཏ་ཏེ། ཤ་མི་ཏ་ཤ་ཏཱ། ཚོ་ཀ་རེ། མཁ་ཀ་རེ། མཁ་ར་ཌཱ་ཏེ། ཀ་ར་ཏེ། ཀེ་ཡཱུ་རེ། ཛཱུ་ཀཱི་ཏཱ་ཡ་ཏེ། བི་ཤ་ཐ་ནི་ཟ་ལེ། མ་ལྷ་བ་ན་ཡེ། ཞུ་ཁ་རེ། ཁ་ར་ཀྱ་ས། བྱ་ས་ནེ། ཏཱ་ཐུ་ཁྱི། བ་ཏ་ཐུ་ཁྱི། ལྷ་ཐུ་ཁྱི། ཤ་མི་ཏཱ་ནི། ས་ཏ་ཀ་ཏ། བཙཱ་ནཱ་ནི། ནི་ཁེ་ཏཱ་ཏཱ། ས་ཏ་མ་ཏ་པ་ཏ་དེ་ནི་ཐུ་ཁུ་མ་ཏ་ཤ་ཏ། རེ་ཏཱ། བཏཱ་ཐུ་ཁ། ས་ཐུ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ཤ་ཏ་ཏ་ཏ། ཛ་ལ་མ་ལ་ཏ་ལ་ས་ཏཱ། ས་ཏ་མ་ཏ་ལཱ།།

༦༥། །མཁན་མེད་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ བཞུགས་སོ།།

༦༥། །ཀ་མོ་གླ་རྡ་མཆུ་རྫོ་ཡ། ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྟན་ པའི་སྒྲ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རྣམ་ བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཟླ་ མེད་སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྲས་ཀྱི་མཚོག །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ཁུར་བསྟམས་ ནས། །གང་མེད་ཞིང་དུ་སྐྱེལ་བས་རྣམ་རོལ་བ། །མི་ཕམ་འཇམ་པའི་ དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། ། རྗེ་བཞིན་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་འཇམ་གྲྭང་རྒྱན། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ ཅེས་ནི་ས་གསུམ་ན། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།། ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱུད་པའི། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་ པའི་ལམ། །མ་ནོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་བསྟན་པའི། །གཙོ་མས་པའི་ མཛོད་འཛིན་མར་མེ་མཛད་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་ བའི་མིག །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྱིད་པའི་འཇུག་ངོགས་མཚོག །བཅོ་བས་ བསྟོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་ རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །དེང་དུས་རྣལ་འབྱོར་བཅོན་རྣམས་ཐོས་པ་ ཉུང་། །མང་ཐོས་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མི་མཁས་ཤིང་།།ཕལ་ཆེར་གསུང་

རབ་བལྟ་ལ་ཕྱོགས་རེའི་མིག །ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས། །བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་རྗོགས་པའི་གཙུག་པ་མཚོག །མཁས་པ་དགེས་པའི་ལམ་དང་བྲལ་མཐོང་ནས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་བཤད་པ་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ནས་སྤྲོ་བར་གྱུར། །གང་དག་ཕྱོགས་འཛིན་ཐུན་པས་མ་བསྒྲིགས་ལ། །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་བློ་ཡི་མཐུ་ལྡན་ཞིང། །དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་པའི། །སྐལ་ལྡན་དེ་རྣམས་རྩེ་གཅིག་བསྒྲིགས་ཏེ་ཚོན།།

འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལྟ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བོ་མཚོག་གི་ཚོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྲུང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སོ། །དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ལེ་ཆྱའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ངག་དག་པ་དང། སློབ་མའི་རྒྱུད་དག་པ་དང། བཤད་བྱའི་ཚོས་དག་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོས་འཆད་པར་བཞེད་ལ། དུས་ཕྱིས་ནི་བྱི་ཀླ་མ་ལ་ཤེ་ལར་བསྟན་པ་དང་བས། དེའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང། ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང། དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བར་གྲགས་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁྱིམས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང། གཙམས་ངག་ལ་གྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང། གཙམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྨོན་མ་རྗེ་ལྟར་བཀྲ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ།

མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

གཙམས་ངག་འདི་སྒྲིར་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཙམས་ངག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ། །དེ་ཡང་སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲི་མེ་ཀ་ར་ཥྱ་ཎ་མཚན་གཞན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ།

རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།

རྒྱན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་པའི་ཚུལ། བརྒྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོག་བ་ཆེན་པོ་ནག་ཚོས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཟླ་ཏོར་ཡུལ་མཆོག་ན། །དེ་ན་གྲོང་

ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད། །བི་ཀ་མ་ནི་ལྷ་ར་ཡིན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ།། པོ་བྱང་ཤེན་ཏུ་ཡངས་པ་ཡོད། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ། ། ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ནི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁྲན་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ། །བཙུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་མངའ། །བརླའི་སྟེང་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་། །དཔལ་གྱི་སྟེང་པོ་ཞེས་བྱ་བོ། །རྒྱལ་བུ་བརླའི་སྟེང་པོ་ལ། །བཙུན་མོ་ལྷ་ཡོད་སྲས་ནི་དགྱེ། ། སྲས་ཀྱི་ཕྱི་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ། །ད་ལྟའི་དུས་ན་མཁས་པ་ཆེ། །རྒྱ་ནི་ཕྱི་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཆུང་བ་དཔལ་གྱི་སྟེང་པོ་ནི། །དགེ་སློང་བཏུ་ཙཏ་ཡིན། །འབྲིང་པོ་ཟླ་བའི་སྟེང་པོ་ནི། །ད་ལྟ་ཟླ་མ་རྟེ་བཙུན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལྷང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པ་རྗོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་བོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། བོ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ན། །སྒྲ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐད་དང་ནི། །ཚད་མ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་སྒྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ། བཟོ་

དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ།།

ཁྱོད་པར་དུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཚེ། རིགས་ཐེགས་ཚར་གཅིག་གསན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་བ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཞིག་དང་བཙུད་པས་དེ་ཡམ་པར་མཛད་པས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་གསུང་དོ། ཀེ་ནས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་བ་ཐོབ་པའི་བླ་མ་རྣ་ཏུ་ལ་གྱུར་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞུས་ཤིང། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ཚུན་ཚད་ལ་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་དུ་མའི་སྒྲུན་སྡར་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྦྲགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། ཏཱ་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲགས་ཀྱི་གླེགས་བམ་སྡར་མཐོང་མ་ཐྱོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་རྒྱལ་བཅུག་གོ། ཀེ་ནས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་སྨྲ་ར་ལམ་པ།། ཡིན་པར་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤྲཱ་ལ་རཀྵི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲ་ར་བའི་

ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་འཛིན་བརྟེས་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྨོད་གོང་འོག་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང། ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་མ་རྒྱས་རབ་ཀྱི་ཏའི་སྦྱན་ཐང་ཙེ་ལ་ཕེབ་ཀ་ལྷུ་རིང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསན་ནོ། །རྩ་བའི་སྟེ་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྟེ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཆུང་དོར་གྱི་ཚ་ཐུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སྟེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ན་ལུང་གི་བསྟན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྗེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐྲི་ར་རྒྱ་པའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྨོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས། རྗེགས་པའི་བསྟན་པའང་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྟན་པས་ན། ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྗེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། བསྟོད་པ་

ལས། ཁྱོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཡག་
ཏ་བཞིན་དུ་སྲུང་མཛད་ཅིང། །ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་
མཆོག །གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མཛོས་ནས་ཏ་ཀྵིད་ལ་ཆགས་པའི་གཡག
གིས་ཏ་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་ཥེང་ལ་ཐོགས་པ་ན། ཇོན་པས་སྲོག་དང་འཕྲལ་བར
མཐོང་ན་ཡང་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་ཏ་མ་མི་གཅོད་པར་བསྲུང་བ་ལྟར། ཁས
ཟླངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བསླབ་པའི་གཞི་ཕྱ་མོ་རེ
རེ་ཡང་སྲོག་དང་བསྡོས་ནས་བསྲུངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ
ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བསྟོད་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ
དང་ལྡན་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས།།
ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཅིང། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་འགྲོ
རྣམས་མི་གཏོང་བ། །ཐུགས་ལྡན་སྙིང་རྗེ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས
པ་ལྟར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི
གདམས་པ་མང་པོ་དང། ཁྱད་པར་དུ་གསེར་གྲོང་པ་བསྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན
བྱམས་པ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་བ་རྒྱུད
པའི་གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྒྲུངས་པ་ལས། བསྟོད་པ་ལས། རང
དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོན། །ལྟུང་མཛད་དེ་ནི་བདག་གི་ཆུ་མ
ལགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་ཐུགས་ལ་འཕྲུངས་ཤིང། སྨོན་པའི་སེམས་དེས་ཀུན་ཏུ་བྱངས་པའི

འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཚེ་བ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚན་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་དོ།།

རྗེ་རྟེའི་ཐེག་པའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་རྗེ་རྟེའི་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །རང་ལྟར་གཟུགས་ཤེང་རྗེ་རྟེའི་ཐུགས་དང་ལྡན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཨ་ཁ་ཏྭཾ་ཏེ་པ། །སྒྲས་པའི་བཏུལ་ཞུགས་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་ལྟར་གཟུགས་པའི་བསྟེད་པའི་རིམ་པ་དང། རྗེ་རྟེའི་ཐུགས་རྗེགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་སྨྲེ་བར་སྟོན། ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པའི་མཚན་ལས་མི་འདའ་བར་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའང། བསྟོད་པ་ལས། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་ཡིད་མི་མཛད། །བག་ཡོད་དྲན་དང་གཡོ་སྒྲུ་མེད། །ལྟུང་བའི་ཉེས་པས་ཁྱོད་མ་གོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅམ་མིན་པར་རྗེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཅས་པའི་མཚན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྲུང་ཞིང། བརྒྱ་ལ་ཅུང་ཟད་འདས་ནའང་སྡུར་བ་སྡུར་བར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཚོ་གས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྟེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ལས་སྣ་ཏུང་བ་བཟློས་ཤིང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་པ་བཏུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོ་དྲུག་གམ་གསུམ་དུ་མཛད་ཅིང། དེའི་ཚེ་ཟོ་རྒྱན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གླུ་ཐུང་པ་གསན་ནས་ཐུགས་ལ་བཟུང་བའང་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་འཛིན་བཟློས་ཤིང། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ཁྲིད་པར་ཅན་བཟློས་པ་སྟེ། བསྟོད་པ་ལས། གསང་སྦགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། །སྤྱོད་བའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས།

རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་བྱང་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཚོས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང། རང་གི་སྟེ་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་ངན་པ་རྣམས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གཐུག་གི་

རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། །ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་འཚོགས་པ་ན། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཡི། །གྲྭ་མཐའ་ངན་པའི་རྩོལ་བ་ཀུན། །ས་ཡིན་གཅིར་ང་རོའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་གླུང་པ་འགེམས། །ཞེས་དང། ཚོ་ཏན་ཏ་ཡི་ལྷ་རི་ན། །རབ་བྱང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །བྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་ན། །རབ་བྱང་བརྒྱ་ཕྲག་མ་ལོངས་ཙམ། །ཆུ་བའི་སྟེ་བཞི་ཚང་བར་བཞུགས། །སྟེ་པའི་ཁེངས་རྒྱས་ཁྱོད་མི་མཛད། །མ་གཏ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་གྱི་ནི། །གནས་གཞི་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོན་པའི་འཕོར་ནི་བཞི་པོ་ཡི། །ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒོན་བྱུར། །ཁྱོད་ནི་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི། །ཀུན་གྱི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ལུང་ཡང་ལེན། ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། ལྷ་ཆེ་མ་ཁུ་དགོན་གྱིས་ལོ་ཆུ་བ་རྒྱ་བཅོན་སེང་དང་ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་བརྩངས་ཏེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུན་འདེན་བཏང་བས། བྱང་ཆུབ་ཞོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྒྲུན་འཛིངས་ཏེ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཕྱག་ཕེབས་པ་ན། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དཀའ་ཏེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་ཏེ་ལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ། སྟེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དབུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་

ལ་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་མས་ངག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས། བསྟན་པའི་སྲོལ་ནུབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྲོལ་ཐུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཚེལ་བར་མཛད། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དེ་མས་སླུགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ། །ཕྱི་ར་ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བསྟན་པ་སྤ་དར་ལ་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོ་དང་བརྩ་སམ་ཐུ་བས་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཙུགས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ལ་སྐུར་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གིས་བསྟན་པ་འགྲེས་པར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྐུ་ཏིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་དར་ལ་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པཎ་ཊི་ཏ་རྣལ་འབྱོར་པར་ཆོས་པ་འགལ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང། གཞན་ཡང་ལོག་པར་བཟུང་བ་རྣམས་ནུབ་པར་བྱས་ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟན་པ་འཚེལ་བར་མཛད་པས་ཁ་བ་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་ཏིན་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གཟུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དང། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་གཏམས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་

པ་བར་མ་ཚད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་ནས་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པའོ། །འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་ནུས་ན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་གསུམ་གཅིག་མངའོ། །དེ་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྟེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། དཔལ་ལྡན་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། །དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དཔའ་བོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་། །རྡོ་མོ་རྟེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་སོགས། ཞེས་གཟིགས་གནང་བ་ཐོབ་པས་ན། ཁྱེ་ལམ་ན་འམ་མངོན་སུམ་དུ། ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། ཁམ་ཚོས་རྒྱ་ཁུ་གསན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཟླ་མ་བརྒྱད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཕྱན་མོང་བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་འཇམ་དཔྱངས་ནས་བརྒྱད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མོ། །གསང་སྔགས་ལ་ཡང་བརྒྱད་པ་ལྷག་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བརྒྱད་པ་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་གཙམས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། དངོས་སུ་གསན་པའི་ཟླ་མ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། རྒྱ་ཁུ་བསྟེན་པའི་ཟླ་མ་ནི། །ལྷན་ཕྱི་པ་དང་གསེར་གླིང་པ། །ཐུ་ཏ་པོ་ཏི་ཆ་ཀ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས། ཁ་ཅིག་ནས་ཁ་ཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། ཟླ་བ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། ཁ་དམས་པ་ཁྲོད་ལ་མངའ་བ་ཡིན། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་གཞན་ཡང་མང་དོ། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ཞུ་རྒྱན་བཞི་པོ་བོད་རྣམས་ན་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཇོ་བོ་དང་མཁྱེན་པ་མཉམ་པའི་པཎ་ཆེན་པོ་པེ་ཏོ་བ། རྒྱལ་ཁ་ཀ་ཀླུ་ར་མ་ཏི། དབུ་མ་སེམ་རྒྱ། སའི་སྙིང་པོ་སྟེ་བཞི། ཁ་ཅིག་བཤེས་གཉེན་གསང་བ་དང་ལྡན་ཡང་བྱེད་དོ། །མངའ་རིས་ནས་ལོ་ཚྭ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ནག་ཚོ་ལོ་ཚྭ་བ། ལྷ་ཟླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། གཙང་ནས་འགར་དགེ་བ་དང་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙོས། ལྷོ་བྲག་ནས་ཚག་པ་ཁྲི་མཚོག་དང་དགེ་བ་སྐྱོང། ཁམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ། དགོན་པ་བ། ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། ཕྱག་དར་སྟོན་པ། དབུས་ནས་ཁུ་རྡོག་འཕྲིན་པས་གསུམ་བྱུང་དོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟླ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བརྒྱད་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི་སློབ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་འབྲོག་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ལ།

ཆོས་ནི་གཙུག་ལག་འདིའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའོ། །རྗེ་བོས་མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལམ་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྡུས་ནས་སྟོན་པས་བརྗེད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཅོ་བོར་བྱས་པས་ལག་ཏུ་ཟིན་བའི་བ་དང་། ཤེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཐམས་བས་བརྒྱན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །གཞུང་དེའི་གཙུག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་མི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་

བྱ་བ་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམ་ཤེད་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། གཏུལ་བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བསྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རྒྱག་ཏུ་འཐུལ་པ་མེད་པར་ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །དེ་འཚང་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ངེས་ན་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཥེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་དོན་སྟུན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར། མ་ཕམ་པས། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཥེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྟུན་མཛད་པ་གང་། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཥེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བསླབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་བའི་རྒྱས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བྱར་གྱ་ལ་འགྱུར། དེས་ན་རང་གཅིག་བུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གཅིག་ཆེར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་རྫོགས་པ་མིན་གྱི། སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསླུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ན། ཐེག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒང་རས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསླུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྐྱོན་སྤྱ་རེ་ཟད་པའམ་ཡོན་ཏན་སྤྱ་རེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཐུབ་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་མི་བསླུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ལམ་

རྣམས་དགོས་ནའང། རྗོ་རྗེའི་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་རྣམས་ཐུན་མོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་ལ་སློབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་དགོས་པར་དཔལ་རྗེ་རྗེ་ཙོ་མོ་ལས་རྗེ་སྐད་དུ། འཚོ་བའི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་དང། ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཡང་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་བློ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་གཉིས་གཉིས་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། སྡ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང། སྟོམ་པ་བཟུང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་ཁས་ཟླངས་པ་ཡིན་པས། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་ཁས་ཟླངས་པ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སམ་ཏེ་དང་རྗོ་རྗེ་ཙོ་མོ་རྣམས་སུ། ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་མ་ལུས་གཟུང། །ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་འཛིན་པ་ན་ཁས་ཟླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་གནད་བཀག་མི་འདུ་བའི་ཚ་ཐན་

ཐུན་མཐོང་ནས་ཚ་གྲང་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་མམ་ལམ་ལྷ་ལྟ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་འཛུག་པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་སོ། །ཞི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། ।ཀུན་ལམ་ཞ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་ཡིན་པས་དོར་དུ་མི་རུང་དོ། ।འདི་ཉིད་རྣོ་རྩེའི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བཀའ་སྩལ་པས་ན་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བའོ། ।དེའི་སྟེང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་སྲོས་པ་དང་རིམ་པ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་པ་སྣུར་བ་ཡིན་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དོར་ན་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ། ।དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མ་རྟོག་ན་ཚོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་རེ་རྟོག་པ་ན་གཞན་རྣམས་སྤོང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང། སྔགས་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་འདྲེལ་ཆ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆས་ལྷི་བའི་ཚོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་

འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། དཔལ་ཉམས་སུ་ལོངས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང། དངོས་སུ་འཇུག་ལྟོག་མ་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་མ་ནུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྟོང་བར། དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ལྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལོན་པ་ཞིག་ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱིན་པ་སྦྱང་བ་དང་སློབ་ལམ་གཏན་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བློའི་མཐུ་ཇི་ཙམ་སོང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དཀོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ངའི་ཐུགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོག་འདི་དགྱེད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏམས་ངག་འདིས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་འཁྲིད་པས་ན་འདི་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་བ་དང་ལྡན་ནོ།།

གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཏམས་ངག་ཏུ་འཚང་བ་ནི།

སྟྲི་ང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་

ཅང་འགྱུར་པའི་ཐབས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དོར་གྱི་
གནས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་འཕྲལ་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཉན་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་ཆུ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་
ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་
དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་
ཕྱིར་བྱང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྱུ། ། ཐུབ
ཆུ་ལ་བཤད་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཚོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས
གསུངས་སོ། ། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས
གདམས་པའི་མཚོག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ནའང་ཚད་ལྡན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང
དམ་པའི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པར་བཀའ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས
ཕྱི་རབས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་མི་རྟེད་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན
པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་མན་ངག་རྣམས་མཛད
དོ། ། དེའི་ཕྱིར་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ
ངེས་པ་སྟེར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ། མན་ངག་ལ་ཅི་ཙམ་སྨྲངས་ཀྱང་བཀའ་དང
དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེར་མི་ནུས་པའམ་དེ་དག
དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་ན་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། ། གང་ཡང་གཞུང
ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཚོས་སུ་བྱས་ཤིང
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྙིང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ
ནས་དམ་པའི་ཚོས་རང་ལ་བཤད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཚོས་ལོག་ལོག་པ

གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་དེ་མ་མེད་པའི་ དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ ཅིང། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གཅོད་པའོ་ཞེས་ བརྗོས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་སྣུ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་ནི་གཞུང་ ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཚོ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ མཚན་གྱིས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་ ནུས་པས། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཙལ་བར་ བྱའོ་སྙམ་དུ་མན་ངག་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱ་ གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྟེང་གོ་མེད་ལ། མན་ངག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་ པས་མཆོག་གོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་དོ།།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། གདམས་ངག་ ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་ནི། བེ་ཌ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྟོད་པ་ ལ་མི་ཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་ པ་དང། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་སྐོམ་པ་རིན་ཆེན་བློ་མས་ཀྱང། ཨ་ཏི་ཤའི་ གདམས་ངག་ལ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྟུལ་དུ་བརྩགས་ པས། དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་ གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་མང་དུ་བསླབས་

ནས་ཆོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་རྩད་གཅོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཧོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། ཡུན་རིང་པོར་ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཡེ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ན་རྩད་གཞན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གོ་བས་ཧོར་ཏེ། འདིར་བསྟན་པ་ནི་མཇོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལག་ཏু་ལེན་པའི་ཚུལ་སྣྲོན་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་རྗེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་བསྣྲོན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཏ་རྒྱུ་པ་ན་སྟོན་ལ་ཏ་ལ་དཀྱུས་ས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་ཟིན་ནས་དེར་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུ་ས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྣྲོན་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྣྲོན་ཏུ་གཅུ་ལ་རྟེད། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཐ་མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙུག་ལག་པ་འདིས་བཤེས་གཞན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་

བར་བསྡུས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་སྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ འཇོག་སྒོམ་བྱེད། དབྱུད་ནས་བསྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་འཁྲིད་པས་ ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཙང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཚ་ཤས་ འགའ་རེ་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བར་ཚེ་དྲིལ་ནས་ཉམས་ སུ་ཟིན་པས་ནི་གཞུང་ཚན་མོ་རྣམས་གཙང་ཏུ་མི་འཚར་བར་མ་ ཟད། དེ་དག་ལ་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ཚེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་གི་ཕལ་ཆེར་སོ་སོར་ རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་དགོས་པར་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་ ལེན་གྱི་ཚེ་དོར་ན་དེ་དག་ལ་གཙང་པའི་མཚོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་རྗེ་ ལྟར་སྐྱེ། དེ་དག་གཙང་པའི་མཚོག་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་མཇུག་པ་ལས་ ལྟག་པའི་གཙང་བཞག་པོ་སུ་ཞིག་གིས་རྟེད། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་ཟབ་ ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གཙང་ཏུ་ཤར་ན། རྒྱུད་ སྡེ་ཟབ་མོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚན་མོ་རྣམས་ཀྱང་ ཚོགས་མེད་པར་གཙང་ཏུ་ཤར་ནས་དེ་དག་ལ་གཙང་པའི་མཚོག་ཏུ་ འཇོན་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་རྣམས་གཙང་བ་དག་དངོས་མིན་པའི་ཚོས་རྒྱབ་ ཅམ་དུ་འཇོན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྟག་མ་མེད་པར་བཟློག་པར་འགྱུར་ནོ།།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པ་ནི།

གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གཏམས་པའི་མཚོག་ཡིན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྟེད་ལ། རྟེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་ཀྱིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ཚེགས་ཀྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྷོས་སོ། །བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཏམས་པ་འདིས་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནད་ལ་དེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགག་གས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།

པཎ་དཀར་པོ་དང་བདེན་པ་པོའི་ལེ་ཤ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མ་གོ་བར། འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་བཟུང་ནས་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཕྱེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་ལ་འདི་ལ་སློབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་བྱང་བཟུང་ན་ཚོས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་འཐག

ba'ཐམས'ཅད'བསྡུས'པའི'མདོ'ལས། འཇམ'དཔལ། དམ'པའི'ཆོས'སྤྱོད'
བའི'ལས'ཀྱི'སྒྲིབ'པ'ནི'ཕྱའོ། །འཇམ'དཔལ། གང'དེ'བཞིན'གཤེགས'པས'
གསུངས'པའི'བཀའ'ལ'ལ'ནི'བཟང'བར'འདུ'ཤེས'ལ། ལ'ལ'ནི'ངན'པར'
འདུ'ཤེས'པ'ནི'ཆོས'སྤྱོད'བའོ། །གང'ཆོས'སྤྱོད'བ'དེས'ཆོས'སྐད'པས'དེ'
བཞིན'གཤེགས'པ'ལ'སྐུར'པ'འདེབས'པ'ཡིན། དགེ'འདུན'ལ'ངན'དུ'བརྗོད'
པ'ཡིན'ནོ། །འདི'ནི'རིགས'པའོ'འདི'ནི'མི'རིགས'པའོ'ཞེས'ཟེར'ན'ཆོས'སྤྱོད'
བའོ། །འདི'ནི'བྱང'ཆུབ'སེམས'དཔའ'རྣམས'ཀྱི'ཆེད'དུ'གསུངས'པའོ། །འདི'
ནི'ཉན'ཐོས'རྣམས'ཀྱི'ཆེད'དུ'གསུངས'པའོ'ཞེས'ཟེར'ན'ཆོས'སྤྱོད'བ'ཡིན'
ནོ། །འདི'ནི'རང'སངས'རྒྱས'རྣམས'ཀྱི'ཆེད'དུ'གསུངས'པའོ'ཞེས'ཟེར'ན'
ཆོས'སྤྱོད'བ'ཡིན'ནོ། །འདི'ནི'བྱང'ཆུབ'སེམས'དཔའ'རྣམས'ཀྱི'བསླབ'པ'མ'
ཡིན'ནོ'ཞེས'ཟེར'ན'ཆོས'སྤྱོད'བ'ཡིན'ནོ། །ཞེས'གསུངས'སོ། །ཆོས'སྐད'
ན'དེའི'ཉེས'པཥིན'ཏུ'ལྷུ'བ'ནི། ཏིང'འཛིན'རྒྱལ'པོ'ལས། གང'གིས'འཇམ'
བྱའི'གླིང'འདིར'ནི། །མཆོད'རྟེན'ཐམས'ཅད'བཤིགས'བྱེད'པས། །གང'གིས'
མདོ'སྡེ'སྤྱོད'བྱེད'པའི། །སྡིག'པ'དེ'ནི'ཆེས'ཁྱད'འཕགས། །གང'གིས'གཏན'ཚིགས'
བྱེ'སྣེད'ཀྱི། །དགྲ'བཅོམ'བས'བར'གྱུར'པ'བས། །གང'གིས'མདོ'སྡེ'སྤྱོད'
བྱེད'པའི། །སྡིག'པ'དེ'ནི'ཆེས'ཁྱད'འཕགས། །ཞེས'གསུངས'སོ། །གྲྭ'
ཆོས'སྤྱོད'འབྱུང'བ'ལ'སྐོ'མང'དུ'སྣང'ནའང'སྤར'བསྟན'པའི'སྐོ'འདི'ཆེ'ཤོས'
སུ'སྣང'བས'འབད'པས'སྤང'བར'བྱའོ། །དེ'ཡང'སྤར'བསྟན'པ'ལྟར'ཀྱི'ངེས'
པ'ཆེད'པ'ཅམ'གྱིས'བཟློག'པར'འགྱུར'བས'ཉེས'སྤྱོད'རང'འགག'ས'ལྷོ'

བའོ། །རེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལེ ཌ་དང་དམ་པའི་ཆོས་པརྒྱ་དཀར་པོ་མང་དུ་བལྟས་པ་ལས་བཅོལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་སྟོང་གི་སྨོ་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

ཉན་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་རིམ་གྱི་བསྟེད་པ། ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྟོག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། ། ཅེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་ཁྲིམ་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ། ।མུན་པས་ཁེངས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། ।གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། ।མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། ।དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་པའི། ।མི་ནི་ཆོ་གོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། ।སྟོག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། ।མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། ।མིག

ལྷན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་རྣམ་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་
དགེ་དང་སྡིག་པའི་ཚོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང།
སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ནས། །ལེགས་
པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་
འགྱུར། །རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་
སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཕྲིན་ནོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྟོངས་
པའི་དགྲ་འཇོམས་མཆོག་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཆུ་ལ་མན་ངག་སྟོན་པ་གྲོགས་ཀྱི་
མཆོག །གོང་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཐའ་འོ་ཡིན། །གནོད་པ་མེད་པ་
མྱ་ངན་ནད་ཀྱི་སྨན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དབྱུང་འཇོམས་དབྱུང་གི་མཆོག ।
གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། ।ཡ་རབས་རྣམས་དང་
ལྡན་ནས་ཀྱི་མཆོག ।ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མཀུ་བར་འགྱུར། ।ཞེས་
དང། ཐོས་པའི་རྟེས་འཇུག་བསྟན་པ་སྟོང་གོང་བྱེད། ।སྐྱེ་བའི་རྟོང་ལས་
ཆོགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པའི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་
ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ། ।གཞན་ཡང། ས་ངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
བརྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་དཀོན་པའི་དོན་གྱིས
རིན་པོ་ཆེའི་འདྲ་ཤེས་དང། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་རྟེ
ཆེར་བསྐྱེད་པས་མིག་གི་འདྲ་ཤེས་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱིན་པ་དེས་རྟེ
ལྟ་བ་དང་རྟེ་སྟེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྟང་བའི་འདྲ་ཤེས་དང།
མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་ཕན་

ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་མཉན་དགོས་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་སེམས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། ཀེ་ལ་འཕྲ་ཞིང་སྣུར་བར་མི་བྱའོ། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇུག་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྟེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་འཇུག་བར་བལྟས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་བཀྲ་སྟེ་དང་རྟེད་པས་མཆོད་དེ་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང། བྱང་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་ཏེ། ཁེངས་པ་དང་བླལ་བ་ནི། དུས་སུ་ཉན་པ་དང་བཀྲ་སྟེ་བྱེད་པ་དང་སྲི་ཞু་བྱེད་པ་དང་མི་ཁྲོ་བ་དང་རྟེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་ཀ་མི་ཆོལ་བ་རྣམ་གཅིས་ཉན་པའོ། ཁྱད་གསོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བླལ་བ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པའོ། ། གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་རིགས་དམའ་བ་དང་བྱང་དན་པ་དང་ཆོག་འབྲུ་ངན་པ་དང་ཆོག་རྩྭ་ཅིང་མི་སྣན་པར་སྨྲ་བས་འདི་ལ་མི་མཉན་ནོ་སྙམ་པ་འདོར་བའོ། ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག ། དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྟེད། ། དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། ། ཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། ། གུས་པ་

བསྒྲུབ་ཅིང་རྩེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་རྟེ་མེད་ཡིད། །ཀུན་པས་སྨན་
པའི་ཚོགས་ཉན་བཞེན། །རིམ་གྱི་བསྒྲུབ་དེ་ཚོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།།

ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། སྟོང་ཀྱི་སྒྲོན་གསུམ་སྦྱང་བ། འདུས་ཤེས་
བྱ་བས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་སྦྱོང་པ་དང། ཁ་གྲེན་དུ་བཟུང་ཀྱང
མི་གཙང་བ་དང། གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞལས་རྗོལ་ན། དེར་ལྟས་ཆར་ཕབ
ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང། སོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྒྲགས་པས་འཕྱང་བ
ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང། མི་གཙང་བས་མ་བསླད་ཀྱང
ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་འཆད་པའི
གྲོ་བསྡད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆུ་ལེགས་པར་མི་གཏོང་པ་དང། གཏད་དུ་ཟིན་ཀྱང
ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀུན་སློང་སྒྲོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། སྒྲོན་དེ
དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཚོག་དང་དོན་ཆམས་བརྗེན་པར
མ་བྱས་པར་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཚོས་ཐོས་པ
དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ
གྱི་གཉེན་པོར་མངོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག
ཅེས་ཚོག་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་སར་ནས། ཀུན་ཤེས་པར
འདོད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པ་དང་ཆ་ཚུགས་པ་དང་ཡིད་བཏུད་པ་དང་སེམས
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ནས་ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འདུ་ཤེས་བྱ་བསྟེན་པ་ལ། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག

པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང། །སྨན་པའི་ངག་
བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྒྱ་
བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་རིང་བ་གསོ་དཀའ་བ་
སྤྱོ་བ་བསྟལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་
རྒྱ་ཏུ་ན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། ཀ་མ་བའི་ཞལ་
ནས། དོན་ལ་མི་ན་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱོ་སྟེ་དུག་གསུམ་
གྱི་གཙོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་
གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང། ཚོས་སྣ་བ་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་
བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཆུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཚབས་པོ་ཆེས་
བཏབ་པ་ན་སྨན་པ་མཁས་པ་འཚོ་ལ། དེ་དང་ཕྱད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
ཅི་ཟེར་ཉན་གྱས་པས་བསྟེན་བཀུར་བ་ལྟར། ཚོས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་
ལའང་དེ་ལྟར་འཚོ་བ་དང་ཆེད་ནས་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱུན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་
གསུང་བསྒྲུབ་ཅིང་གྱས་པས་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཚོ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག
ལྟན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར
སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གལེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས
བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་སྦྱར་བའི་སྨན་ལ་གཅེས་སྦྱས་ཆེན་པོ་བྱེད
པ་ལྟར། ཚོས་སྣ་བས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་

གལ་པོ་ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མས་གཅེས་སྐྱེས་སུ་འཇོན་ཅིང་བརྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་ཆུད་འཛིན་བར་མི་བྱེད་པའོ།།

ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ཟློང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་སྦྱར་བའི་སྨན་མ་འཐུངས་ན་ནད་ཞི་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་འཐུང་བ་ལྟར། ཚོས་སྐྱ་བས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞོམ་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཚོག་ལྟར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཇོ་ཅན་ལག་པ་དང་ཤུང་པ་ཆད་པ་ལ་སྨན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གཉན་ཐབ་ཀྱི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཚོག་པས། ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་སོ་སོར་ཏེག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙཾ་ཏྲ་གཱི་མིས་བཤད་གས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་བྱེད་ཅིང། །མཇོ་ཅན་ཤུང་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྨན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བཀྲིར་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་ཚོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྒྲུབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་

འགྲུར་བས། སྨན་པ་བཅོལ་ནས་སྨན་མི་འཐུང་བར་སྨན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལྟར་ཐུགས་ན་ནད་པ་ནད་ལས་མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དགེ་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཁོ་བྱང་ས་མང་པོ་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། ཁེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས། ཁད་རྣམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྨན་པ་བཅོལ། ཁཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅོལ་བ་ཡིས། ཁྱོད་པ་མཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་ཆེད་དེ། ཁེས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི།། སྨན་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། ཁྱོད་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་ཆགས་ནས། ཁ་བ་འཚོ་བར་འགྲུར་བའི་སྨན་མི་འཐུང་། ཁྱོད་པས་མ་ལན་སྨན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། ཁད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། ཁེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱང་སྟེ། ཁྲོས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། ཁས্�་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་མི་བྱེད། ཁིག་པར་མི་བརྩོན་གལ་ལ་མྱ་ངན་འདའ། ཁེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚོས་བཤད་ཀྱང།། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྒྲུབ་ན། ཁད་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་ནུས་བཞིན། ཁེས་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྒྲུབ་པར་བྱ། ཁཏོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། ཁྱོན་དགྱེད་བགྱིས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི། ཁད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྲུར་རམ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཁེས་གསུངས་པའི་ནན་ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁྱད་རོར་གྱི་

གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་རགས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པཉང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ནུས་པ་དང་བསྡུན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་གྱུར་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྤྱོམ་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་སྣང་ཅིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་ཀྱང་ཀྱང།། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྤྱོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་བསྟན་ཀོང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྤྱོམ་པ། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་སྣང་ཅིང་། །དེ་ཡི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཕུན་སུམ་མིན། །གང་ཞིག་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྤྱོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་བསྟན་ཀོང་། །དེ་ཡི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཕུན་སུམ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལེགས་གསུངས་ཐོས་པ་སྟེང་པོར་ཤེས་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་སྟེང་པོར་ཤེས་བྱུང་ཀྱང་། །གང་ཞིག་བག་མེད་བརྩོན་པའི། །ཐོས་དང་ཤེས་པ་དོན་ཆེན་མི་འགྱུར་རོ། ། གང་ཞིག་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་ཚོས་དགའ་ཞིང་། ། དེ་བཞིན་ལུས་དང་ངག་གིས་སྤྱོད་བྱེད་པ། ། དེ་དག་བཟོད་ལྡན་གྱོགས་དགའ་དབང་པོ་བསྟན།། ཐོས་དང་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འཐོབ། །ཅེས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་སྐྱབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཚེ་བྱིས་པ་མ་ངན་བྱེད། །གཏིང་ཆེད་མ་གྱུར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །སྨྲ་ལ་དགའ་

བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། ཞེས་དང་། གང་ལ་བལྟ་བའི་ཁྱོད་ན་འདུག་པ་ཞིག
དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། ། བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ། སྣ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། ཞེས་དང་། བུ་རམ
ཥིང་ཥུན་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། ། དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ཞེ་ནང་ན་འདུག ། ཥུན
པ་ཟོས་པས་མིས་ནི་བུ་རམ་རོ། ། ཞིམ་པོ་ཆུང་བར་ཁུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྡོ
ལྟར་ཥུན་པ་དེ་བཞིན་སྣ་བ་སྟེ། ། རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་མེད་ཡིན། ། དེ་ལྟ
བས་ན་སྣ་ལ་དགའ་སྡང་ཁ། ། རྒྱ་ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག ། ཅེས
གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། ཆོས
གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། ། ཆོས
ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ
མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི
མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། ། གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་པའམ་ཉན་པ་ན་རང
གི་རྒྱུད་ལོག་ས་ལ་ཞུ། ། ཆོས་ལོག་ས་ཟཱད་པ་དེས་ཅི་བཟཱད་ཀྱང
གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས་རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་ཞིག
དགོས་སོ། ། དཔེར་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་ནག་ཧོག་ལ་སོག་པའི་ཏྲ་མ་ཡོད
མེད་རྟོག་པར་འདོད་པ་ན་མེ་ལོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཏྲ་མ
སེལ་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་ན་ཆོས
ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ་ཞེས་ཡིད

ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྲུན་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་སློབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཛོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སུ་ཏ་སའི་བུས་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ལཱུས་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྟོང་བས་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྨྲོ་སིང་བ་བྱས་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་ནོ།།

གཉིས་པ།

ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྟེད་པ། བསམ་པ་དང་སྤྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཆུད་བཀུར་དང་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས། བྱམས་པ། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་

བའི'ཆོས'ཀྱི'སྦྱིན'པ'རྣྲོད'པ'དང'བཀུར'སྟི'མི'འདོད'པར'ཆོས'ཀྱི'སྦྱིན'པ'
སྦྱིན'པ'གང'ཡིན'པ'དེའི'ཕན'ཡོན'ཡིན'ཏེ། ཉི'ཁྲི'གང'ཞེ'ན། འདི'ལྟ'སྟེ། ཏན'
པ'དང'ལྡན'པར'འགྱུར'བ'དང། ཐོ'གྲོས'དང'ལྡན'པར'འགྱུར'བ'དང། ཐོ'དང'
ལྡན'པར'འགྱུར'བ'དང། བརྟན'པ'དང'ལྡན'པར'འགྱུར'བ'དང། ཤེས'རབ'
དང'ལྡན'པར'འགྱུར'བ'དང། འཇིག'རྟེན'ལས'འདས'པའི'ཤེས'རབ'རྣམ'སྣ'
རྣོག'པར'འགྱུར'བ'དང། འདོད'ཆགས'ཆུང'བར'འགྱུར'བ'དང། ཞེ'སྡང'
ཆུང'བར'འགྱུར'བ'དང། གཏི'མུག'ཆུང'བར'འགྱུར'བ'དང། བདུད'ཀྱིས'
དེ'ལ'གླགས'མི'རྣྲོད'པར'འགྱུར'བ'དང། སངས'རྒྱས'བཅོམ'ལྡན'འདས'
རྣམས'ཀྱིས'དགོངས'པར'འགྱུར'བ'དང། མི'མ'ཡིན'པ'རྣམས'དེ'ལ'བསྲུང'
བར'འགྱུར'བ'དང། ལྷ'རྣམས'དེ'ལ'གཟི'བྱིན'བསྐྱེད'པར'འགྱུར'བ'དང། མི'
མཛའ'བ'རྣམས'ཀྱིས'དེ'ལ'གླགས'རྣྲོད'པར'མི'འགྱུར'བ'དང། དེའི'མཛའ'
བ'ཤེས'རྣམས'མི'ཕྱེད'པར'འགྱུར'བ'དང། ཚེ'གཅིག'པར'འགྱུར'བ'དང།
དེས'མི'འཇིགས'པ'ཐོབ'པར'འགྱུར'བ'དང། ཡིད'བདེ'བ'མང'བར'འགྱུར'
བ'དང། མཁས'པས'བསྟོད'པར'འགྱུར'བ'དང། དེའི'ཆོས'ཀྱི'སྦྱིན'པ'དེ'
ཡང'རྟེས'སུ'དན'པར'བྱ'བར'འོས'པར'འགྱུར'བ'སྟེ། ཞེས'སོགས'མདོ'སྡེ'དུ'
མར'གསུངས'པའི'ཕན'ཡོན'ལ'སྙིང'ཐག'པ'ནས'མོས'པ'སྐྱེད'པའོ། །དེ'ལ'
བརྟན'པ'དང'ལྡན'པ'ནི། བསླབ'བཏུས'འགྱུར'གསར'དུ'མོས'པ'དང'ལྡན'པར'
བསྟུར'ལ། འགྱུར'རྣྲོད'ཁ'ཅིག'ལས'བརྟན'པ'དང'ལྡན'པར'བསྟུར'རོ།།
སྟོན'པ'དང'ཆོས'ལ'རིམ'གྲོ'བསྐྱེད'པ'ནི། རྒྱལ'བའི'ཡུམ'གསུང'བ'ན'བཅོམ'

ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར། ཚོས་ནི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའང་བཀུར་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཚོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་
པོ་དང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །བསམ་པ་དང་སྨོན་བ་རྗེ་ལྟ་བུས་བཤད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི། བློ་གྲོས་
རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བཞག་སྟེ། རང་ལ་སྙན་
པ་དང་ཚོས་ལ་སྙན་དང་ཚོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་དང་འཁོར་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱག་དོག
དང་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྐྱོ་བ
དང་བདག་ཉིད་སྒྲོགས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་བློང་བ་དང་ཚོས་ལ་དཔེ་མཁྱུད
བྱེད་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་བལྟ་བ་སྤངས་ཏེ། རང
དང་གཞན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད
བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །སྨོན་བ་ནི། ཁྱོས་བྱས
ཤིང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ
འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་འཁོད་ནས། བདུད་ཚར་བཅད
པའི་སྤྲུགས་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ན་དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་ཆད་ཏུ
བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ
བར་མི་ནུས་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྤྲུགས་དེ
གཙོན་ལ། བཞིན་ཀྱི་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དོན་དེས་པའི་ཡན་ལག

དགེ་དང་གཏན་ཚིགས་དང་ལུང་དང་ལྡན་པར་བཤད་དེ། དམ་པའི་ཚོས་པཎ་ཏཱར་པོ་ལས། མཁས་དེ་རྣྲ་ཏུ་ཕྱག་དོག་མེད་པར་ནི། །སྣ་ཚོགས་དོན་ལྡན་སྣྲན་པའི་གཏམ་ཡང་སྟོན། ।ལེ་ལོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རབ་སྤངས་ནས། ।སྐྱོ་བ་སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་བྱ། ।མཁས་པས་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། ।བྱམས་པའི་སྟོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྐོམ་པར་བྱ། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་ཚོས་མཚོག་རབ་ཏུ་བསྐོམ། ।མཁས་པ་དེས་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དགེས།། འཁོར་རྣམས་མགུ་ཞིང་དེ་བཞིན་དགའ་བར་བྱེད། ।དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཆུང་ཟད་མེད། ।ཟས་དང་སྐོམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་ཆ་ཚོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། ।ན་བའི་གསོས་སྨན་དག་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། ।འཁོར་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསྟང་དོ། ।གཞན་དུ་མཁས་པ་རྣྲ་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། ।སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག ।ཞན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་གང་བསྟན་པ་དེ། ।བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྣམ་སེམས། ।ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་བཤད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་སྟོང་བརྒྱ་པ་དང་སྟོང་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན།། རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབས་ཞེས། །ཐོག་མར་ཚོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། ।

ཁྱོད་ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། །བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་བཤད་ནུས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ། །འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཡི། །སྟོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་ཚོས་མི་བཤད་པར་རོ། ། ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཚོས་མི་བཤད་པར་རོ། །སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པ་ལ་སྟན་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པར་རོ། །ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱི་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །མགོ་བོ་གཡོ་གས་པ་དང་བརྩེ་ས་དང་གཟར་བ་དང་གཉའ་གོང་དུ་བསྟོལ་བ་དང་ལྟག་པར་བསྟོལ་བ་ལ་མི་བྱའོ། །མགོ་ཏོ་ཀེར་ཅན་དང་ཞྭ་གྱོན་པ་དང་ཅོད་པན་ཅན་དང་ཕྱེང་བ་ཅན་དང་དཀྱིས་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཞོན་པ་དང་ཁྱོགས་དང་བཞོན་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་དོ། །ལག་ན་འཁར་བ་དང་གདུགས་དང་མཚོན་དང་རལ་གྲི་དང་དགྲ་ཆ་ཕོགས་པ་དང་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ནི་བཤད་དུ་རུང་སྟེ་མི་ན་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

བཤད་པ་དང་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་ཅིང་ཉན་ན་ཐུན་རེ་ཙམ་ལའང་རྗེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོད་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདག་ཅིང། གསར་དུ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྱོ་འཚད་པ་དང། འཚད་པ་དང་ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས་བཤད་པའི་གཙས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས། སྒྲོར་ན་དམ་པ་སྤྱ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་གདམས་ངག་འདིའི་ཐུ་མ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། ཁེ་ནི་གདམས་པ་ཆེན་པོར་སྣང་སྟེ་འདི་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོད་ཅིང་ཐོ་སྣ་མ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་ལྟ་བདུད་དུ་བབ་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྣང་དོ། ཁེ་བས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་འཕྲུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལ་ཐོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཚད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་འགྲེའི་

མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཆོག་མངས་སྒྲ་དོགས་ནས་ གཅེས་གཅེས་རྣམས་བསྡུས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གདམས་པའི་སྤྲོན་འགྲོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྨོན་མ་རྗེ་ལྟར་བཀྲ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།

བསྟེན་ནས་ཆོ་རྗེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་ བསྟྲད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

ངེས་པ་བསྟྲད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

སྟོང་པོ་ངེས་པར་བསྡུ་བ་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས།། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ། །ཞེས་དང་། པོ་ཏི་བའི་གསུང་སྒྲོས་ དོལ་པས་བསྟྲིགས་པ་ལས་ཀྱང་། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འགྲེ་ནི།། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྨོན་མ་ལ་ རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཁྱད་གཏོག་སྟེ་བ་དང་སྐྱོན་སྣ་ཁྱད་འགྲོན་པ་ཡན་ཆད་བདེ་

ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང། ས་དང། བཟོད་པ་དང། ཏིང་འཛིན་དང། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང། གཟུངས་དང། སྤོབས་པ་དང། བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། ཆུ་མ་ལ་རབ་ལས། ཆུ་མ་ཙ་བར་གྱུར། ཆུ་མ་ལས་བྱུང། ཆུ་མ་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར། ཆུ་མས་བསྐྱེད། ཆུ་མས་སྲེལ། ཆུ་མ་ལ་བཏེན། ཆུ་མ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། རྣམ་གྲོལ་བསྟན་པ་ལ་ཆུ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཆོ་འཕྲུལ་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་པས་ཆོག་པ་ལ་ཡང་སྟོན་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་ངན་སོང་ནས་འོངས་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་སྒྲོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་ཆུ་མ་མེད་པར་གা་ན་འོང་གསུང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་རྒྱག ། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ།

བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

སྤྱི་བ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ དབང་དུ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང། འདིར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཁྱིད་པའི་ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་ གིས་ཕྱུག། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བཟོ་བའི་བདག་ཉིད་ རྒྱུ་བ་སྦྱངས་ལ་བརྟན། །ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ ཟློབ་མས་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས་གཞན་ འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་ཆུ་མ་དེས་ཐོག་ མར་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོན་རྗེ་ལྟར་བཏུལ་བ་ཞིག་ དགོས་སྟམ་ན། གང་བླུང་བླུང་གི་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ ཆེ་གསུམ་དུ་དེས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུལ་ བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རྒྱ་ཏུ་འབད་པས་ བདའ་བ་ཡི། །སེམས་རྣ་ཁ་ཆུན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྟོན་བརྒྱ་ པ་ཡི། །སྒྲབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། །ཞེས་པ་དང། ལུང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གདུལ་བྱ་མ་ཐུལ་བ་ཡི་སྒྲབ་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་དམྱ་ཏོད་འདུལ་སྟོང་མཁན་གྱིས་སྒྲབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་རྒྱ་དམྱ་ཏོད་ལྟ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཚར་གཅོད་ཅིང། འབད་པ་དུ་མས་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབས་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དུལ་བར་བྱས་པའོ།།

ཞེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་དང་ཉེས་པར་སྦྱང་བའི་འཇུག་ཕྱོགས་ལ་ཏན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞེ་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞེ་བ་ནི། སེམས་ལས་སྣ་ཚུང་བའི་ཞེ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་پས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་དང་ལྡན་པས་མི་ཚེགས་གི། ། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་དགོས་པས་ལུང་གིས་ཐུགས་ཅེས་པ་ནི། སྟེ་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་ཀླས་པར་གོ་བ་སྐྱེད་ལ་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞེག་དགོས་གསུང་དོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པཞམ། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཅོ་བོར་བཟུང་སྟེ། དེ་མེད་ནཱའ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྡན་ཡང་སྟོབ་མ་

ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཚོག་པས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཇའ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང། ཁད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། ཁོཏོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། ཁེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཅོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། ཁྱོལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང། ཤེས་རབ་ཆེས་མཚོག་ལྡན་པ་ཡི། ཁོཏོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། ཁོཏོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཅོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱུ་ཆུང་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཅ་ན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་བལྟ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང། མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཁ་སྒྲོང་བའི་ཆུ་བོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་རྒྱན་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ལ་མིག་ཡར་བལྟ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ཁེ་ལྟར་ཚོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

ལྟག་མ་ནི་གཞན་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟེ་རྐང་བུ། ཐུབ་རྣམས་སྟོག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཐུ་ཞིང། ཁགས་བའི་སྦུག་བསྡལ་ཕུག་གིས་མི་སེལ་ལ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་རྟེ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྟོག་པ་ཆུས་འཐུ་བ་སོགས་བྱར་མེད་དོ། ཁེ་ལ་ཚོས་བཞི་ལས། ཐུ་མཁས་པ་ནི། རྟེ་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་གཏུལ་བྱའི་བློ་ལ་སྐྱེལ་བ་ལ་གཙོ་བའོ། ཁངས་བ་ནི། ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་སྟེ་ཆེད་བཀུར་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་བྱམས་

པ་དང་སྟེང་རྟེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །བོད་ཀྱི་བའི་ཞལ་ནས་སྨྲན་ལ། ལེ་མོའི་བྱ། ཅི་ཙམ་པའི་ཚོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་གཅིག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་མ་ཐུབ། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གདའ། བཙོན་བཅས་ནི། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྲོ་བ་བརྩན་པའོ། །སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པ་ནི། ཡང་ཡང་འཚང་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཚང་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །བོད་ཀྱི་ཞལ་ནས། བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྟེང་བཅུ་བ་ལྟ་གཅོ་བོ་ཡིན། ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པཞང་མེད་སྐྱེ་བ་བཟོད་པཞང་མེད་པས་བླ་བོ་ཏིན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པཞང་མེད་དེ་སྤྱ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་རྒྱང་ནས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སླ་མཁས་པ་ཡེ་མེད་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པཞང་འདི་ཀུན་གྱིས་ད་རེས་མི་གོ་སྟམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྟ་བོ་ཡོད་པས་སུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་བླབ་པ་ཆུམས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལྟུར་ལེན་མེད་པར་དེ་དག་གི་བསྟན་པཞམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་རང་གི་འཚོ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་མི་འོས་ཏེ། ཅོན་དན་གྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་པས་འཚོ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཅོན་དན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ལ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར། དོན་མེད་པར་ཚིག་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཕྱི་མའི་དུས་ལ་དགེ་སློང་ནི། སྟོམ་པ་མེད་པ་མང་པོ་དག །མང་དུ་ཐོས་པ་དག་འདོད་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་བརྗོད་བྱེད་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །ཅེས་ཏིང

དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། རྗེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་དག །ཅ་ཆུན་དག་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །སྒོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ཞེས། །ཅ་ན་དན་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད། །དེ་ནས་མི་གཞན་ལ་ལ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཡི། །ཅ་ན་དན་ཆུང་ཟད་བསྟེལ་ཏམ་ཞེས། །སྐྱེས་བུ་ལ་ལས་དེ་ཏིས་ན། །སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སྣང་སྣྲས་པ། །གང་གིས་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྒོས་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དེ། །སྒོས་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་སྨྲ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མི་བརྩོན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པས་འཚོ་བ་དག ཕྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད། །ཅེས་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་བསྟྲོ་པའི་ཐུ་མ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། ཐུ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཚོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང། ལྷོག་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚང་བར་རྟེད་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་མ་རྟེད་ན་རྗེ་ན། དགུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྩ་ནི། །རྩ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བསྟྲོ་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་མེད་ན། །ལུས་ཅན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཆོ་ལྟན་གཟུགས་བཟང་གཙང་སྦྲ་ཆེ། ། རིགས་ནི་བཅུན་ཞིང་ཚོས་ལ་གཞོལ་བ་དང། ། སྒྲོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་

དབང་པོ་དུལ། །སྣོན་པར་སྣ་ཞིང་སྦྱིན་པོད་སྟེང་རྡེ་ཅན། །བཀྲེས་དང་སྐོམ་
དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་། །བྱམ་ཟེ་དང་ནི་ལྷ་གཞན་མཆོད་མི་བྱེད། །
བསྒྲིན་ཅིང་གཟོ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་
གྲོགས་པོ་ཡིན། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་པ་དག །རྩོད་པའི་དུས་ན་
ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཕྱིད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་
བུ་ནི་སྤྱགས་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་གྲོགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
རྫོགས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཆ་ལ་མ་མཐར་གསུངས་ལ། དེ་བླ་མ་ལའང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་པོ་ཏི་བའི་གསུང་སྒྲོས་དོལ་པས་
བསྒྲིགས་པ་ལས་བཤད་པས། མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་ཚང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ལྷ་ཅི་དེགས་པར་བསྟེན་པའི་བརྒྱད་ཆ་དང་
ལྡན་པ་ལ་མ་མཐར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟེན་བྱེད་སློབ་མ་ནི།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུང་གནས་ཆོ་ལྡན་དོན་གཉིར་བའི། །ཉན་པོ་
ལྷོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྒྲ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་
པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཉན་པའི་ལྷོད་དུ་རུང་བ
དང་དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཆོས་སྒྲ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི
སྐྱོན་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང

གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི་སྤྲོན་དུ་མི་སྣང་བར་གསུངས་ཏེ། སྨོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཚང་ན་ཆོས་སྨྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྤྲོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲོན་ཅན་དུ་འཇུག་ལ། འཚང་པ་པོའི་སྤྲོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པར་འགྱེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། ཁེས་ན་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཞིག་རྟེད་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་ཇི་ཤེས་པ་དཀའ་བས་དེར་ཤེས་ནས་བསྟེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཚང་དགོས་སོ། ཁེ་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ནི། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྒྲིབས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་རྟེད་དེ། དབུ་མའི་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གཏུངས་པས།། ཞེ་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཕྱོགས་ལྷུང་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེ་སྡང་བའོ།། དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དོར་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རང་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་གྱས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་གཟུ་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་མཐུ་མེད་ན་སྨོད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དོར་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་ནོ། དེ་གཉིས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཆོས་

ཉན་ལྟར་མི་རྟོག་ན་སྟོང་དུ་མི་རུང་བས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
དགོས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ཚོས་དང་ཚོས་སྣྱ་བ་ལ་གུས་པ་དང་ཡིད་གཏོད་
པ་གཉིས་བསྟན་ནས་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་
བ། ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ། ཚོས་དང་ཚོས་སྣྱ་བ་ལ་གུས་པ་
ཆེན་པོ་འཇོག་པ། ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
བཞི་པོ་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ནི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་རྐྱེན་འདོར་བ་ནི་
གཟུ་བོར་གནས་པའོ། །ཆུ་མས་བཏིར་རྩང་བའི་ཚོས་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་
བརྒྱས་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། མ་ཚང་ན་ཕྱི་མ་ཚུན་ཚོད་དུ་ཚང་བའི་
རྒྱུ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས་རྟེན་གྱི་ཚོས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་རྟོག་དཔྱོད་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་
ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ།

དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོད་དང་ལྡན་པ་དེས་ཆུ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཚོས་
ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་གསང་ཕུ་བ
གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་མི་མཐུན་ཏེ། གསང་ཕུ་བ་ཆུ་མ་མང་སྟེ་བཤད་ཚད
ལ་ཉན་པས་ཁམས་ནས་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ཚོས་བཤད

ཀྱིན་འདུག་པ་ལའང་མཉན་པས། འཕོར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཉན་པ་སྟངས་ཞན་བྱས་པས་ཁྱེད་རྣམས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ང་ལ་ཕན་པ་གཉིས་བྱང་གསུང་སྐད། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཆུ་མ་ཐུང་སྟེ་ལུ་ལས་མེད་པ་ལ་པོ་ཏི་བ་དང་སློབ་པ་རིན་ཆེན་ཆུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གང་ལེགས་བཀའ་བགྱོས་པ་ལ། ཆུ་མ་སྦྱངས་པས་སྒོན་མཐོང་ཞིང་མ་དད་པ་སྒེ་བའི་རིང་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་པར་ཁ་འཆམ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་བ་དེ་ཤེས་ཏུ་མད་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་མཛོས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཏམས་ངག་གིས་ཆོས་ལེགས་པར་འཕྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།

སྤྱོར་བས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་སེམས་དཔུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་གསུངས་པ་ནི་བསྟེན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་བཞི་ལས། རང་དབང་དོར་ནས་རང་ཉིད་ཆུ་མའི་དབང་དུ་གཏོང་བ་ནི། བྱ་མཛོངས་

པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། བུ་མཇོར་པ་དེ་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་གི་ཕའི་ངོར་བལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་བལྟ་བའོ། ।ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་དོར་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཐོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱི་སུ་རྡང་རྡང་ལ་སྣ་ཤ་སྟོན་དུ་མི་བཏུབ་གསུངས་པོ། ।མཇལ་བ་དེ་སུས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཇོ་ཇེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། བདུད་དང་སྟོག་གོགས་སོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའོ། ।མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མཇལ་བ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་མི་རྟག་པ་སྣང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། ।བླ་མའི་བྱ་བའི་ཁུར་ཐམས་ཅད་འཁུར་བ་ནི། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། ཁུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ། ।བོ་ཏོ་བས་སྟྲན་སྟའི་གླ་པ་རྣམས་ལ། ཕྱེད་ཅའི་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཐད་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། ।ད་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤེས་གསུང་བ་ལྟར་རོ།།

ཁུར་འཁུར་བ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རྟག་ལས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྟུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྐྱལ་བའོ། ।སྟྲན་ས་བ་རྟག་པ་ན་བཞུགས་ཅ་ན། སྐོམ་པ་ཡོན་ཏན་འབར་བྱང་བ་ཆེས་པས་ཁམས་ཞན་ནས་ཇོ་བོ་གཞོན་ནུ་གླགས་ལ་འགྲོ་འདུག་གི་གྲོས་ཞུས་པས། གནས་མལ་བདེ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་བསྡད་པའང་ཅི་ཅམ་

ཞིག་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤད་གཞིན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚོས་ཉན་པ་དང་རྟེས་ལས་མ་ཐོང་བ་ཡིན་པས་ཅོག་གེ་སྟོད་ཅིག་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱན་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ངན་ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལྲོང་བ་ལ་ཡང་ཡི་མི་འཕྲིག་པར་བསྲུབ་པ་སྟེ། གཙང་དུ་ལོ་པཏ་ཀུན་ལ་གནས་རྒྱབ་གསེབ་ཅིག་བྱུང་བས་སྟོན་པས་ན་བཟའ་ཐམས་ཅད་གསོལ་ནས་རྒྱབ་རྣམས་ཕྱག་ཏུ་ཀློམ་པ་ཡོས་གཡོགས། རྗེ་བོའི་མདུན་ན་མཆྭལ་ཞིག་ཀྱང་བྱུབ་འདུག་པས། རྗེ་བོའི་ཞལ་ནས། ཨ་རེ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ཡོད་གསུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱག་བདར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤོང་ཞིང་རང་བླ་མ་ལས་དམའ་བར་འཛིན་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་འབྱུང་གསུང་བ་དང་། སྒྲུན་སྡའི་ཞལ་ནས། སོས་ཀྱི་དུས་ན་རིའི་རྩེ་མོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྟོ་ཕྱུར་གྱིས་འོང་བར་འདུག་གམ་གཤོང་བ་ཅིག་ཡོད་ན་ནས་འོང་ལྟོས་གསུང་བ་ལྟ་བུ། །ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། བླ་མའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁུར་ལྷུ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའོ། །ཁྲི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། བླ་མས་བརྟན་ཤིང་གཤེ་ཡང་དེ་ལ་མི་ཁོ་བ་སྟེ། དགེ་བཤེས་ལྟ་བཟོ་ལ་སྟོད་ལུངས་པས་མཇལ་རེས་ཀྱིས་བཀའ་བབ་འབྱོན་པ་ལ། ལྟ་བཟོའི་སྟོབ་མ་ཉན་མོ་པས་སྟོབ་དཔོན་འདི་འོ་སྐོལ་དཔོན་སྟོབ་ལ་སྡང་བ་ཞིག་འདུག་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་བཀྱོན་དུ་གོ་འམ། ཁོ་བོ་ལ་འདི་ས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་མཇད་རེས་ཀྱིས་ཏེ་དུ་ཀས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདུ་

རེ་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཚོས་སྣ་བ་དག་ཚོས་འདོད་པ་དག་ལ་བརྟགས་ཤིང་མི་སེམས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷག་པར་ཡང་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གྱས་ཤིང་མི་སྐྱོ་བས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་བར་གསུངས་སོ། །གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ཆུ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་ཞུགས་ཀྱང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་མི་སྐྱོ་བའོ།།

གཉིས་པ་རྩ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དང་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུད་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྐྱོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྟོང་ཞིང་གྱས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་ཟུང་པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱོང་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང། ཚོས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང། གང་གིས་འཇིན་པ་ངེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆོ་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །སྨྱ་ཀུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་སྐོ་ནས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོ་ལ། སྟོན་པས་བོད་ལ་སྐོམ་སྣྱན་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཆུང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཟླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱེད་བོད་ཟླ་

མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་གསུང་བ་དང། རྗོ་བོ་ལ། ཨ་ཏི་ཤ་གཏམས་ངག་ཞུ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་ན། ཇི་ཇི་ཁོ་བོ་ལ་རྒྱ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་ངག་བྱ་བ་དང་པ་ཡིན་དང་པ་དང་པ་གསུང་བ་ལྟར་དང་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ངགས་ཀྱིན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་ལ་དང་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བླ་མ་ལ་དང་པའོ། །དེ་ཡང་བླ་མ་ལ་སྨོན་མས་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུ་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ། སྨོན་དཔོན་ལ་སྨོན་མས་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་ན། ཁྱག་ཏུ་དགེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ।དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། ।ཕན་པར་བྱེད་པའི་ས་ངས་རྒྱས་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུའང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ།།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྗེ་ལྟར་ས་ངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟར། བླ་མ་ལའང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་བློ་སྤྱོང་བའོ། ।དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ལས། སྨོན་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང།། སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། ।ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། ।སྐྱོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་

བཙུག་ས་ནང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཡོས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བཙུག་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དང་པ་སྦྱངས་ན་ནང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཆུ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་ཚུང་ངེ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྟོང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱོན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ནའང་བཤགས་བསྡམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་ཀྱིས་མཐུ་ཚུང་ངུར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་མང་དུ་ཐོས་པའམ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བློས་དེའི་ཕྱོགས་བ་ཟུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྐྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་བློས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གེགས་སུ་མི་འགྱོ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྐྱོན་མཐོང་བའི་བློ་ཎུགས་ཏུག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་ཟླ་ལ་གྱིས་གནོན་པ་དང། ཡང་རང་ལ་སྐྱོན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་མཐོང་བའི་བློ་ཎུགས་ཏུག་ན་དེས་སྐྱོན་མཐོང་བའི་བློ་ཟླ་ལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་དབུ་མ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གླིང་པ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་འཛིན་པས་ལྟ་བའི་སྐོ་ནས་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁོང་ལ་བཏེན་ནས་ཆ་ཤེད་པས་གསེར་གླིང་པ་ཟླ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་

བཞིན་ནོ།།

ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སེམས་ཤིང་སྟོན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟག་མི་ཉན་པ་ནི། ཚུལ་འཆལ་སོགས་ཡིན་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཉན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཆུ་མ་བསྟེན་ན་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་མི་དགེ་བ་འགྲིབ་པར་རྟོགས་པས་མཁན་པོ་ཐོས་པ་ཆེ་བཞམ་ཚང་བཞམ་ཤེས་པཞམ་མི་ཤེས་པཞམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པཞམ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལའང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །རྗེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལྟར་མཁན་པོ་ལའང་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། ། སློབ་དཔོན་ཆུམས་ལ་ཞེ་ས་དང་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་སྤོང་བར་འགྱུར་སྙམ་སྟེ་དགའ་བ་དང་རངས་པ་འཐོབ་ཅིང་། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་དང་། དགེ་ཕུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་བདག །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་ནོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྤྱི་ན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པཞམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོ་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སུ་ལས་མཉན་ཏམ་ལུང་མཛོས་སམ་ཐུབ་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེས་ཚོས་ཀྱིས་གུས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཚོག་དང་ཡི་གེ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བསྟན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་

པར་གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་གཡོ་མེད་པར་ཆེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་
མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང། ཁྱིམ་བདག
ང་དུང་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་གྱས་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ
ཡིན་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་གྱས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། ཚོས་བཅུ་པ་ལས། བདག
ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང། བདག་ཡུན་རིང
དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང། བདག
སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྱིན་བྱེད་དང། བདག་ལམ་ངན་པར
ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང། བདག་སྲིད་པའི་བཅོན་རར
བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང། བདག་ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི
སྨན་པ་དང། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ
ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚར་སྤྱོད་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྟེད་དོ། །ཞེས་པ་དང། སྤྲོང་པོ
བཀོད་པ་ལས་ཀྱང། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང། དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་རྣམས
ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས
པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི
སྨོན་པས་འདོད་མས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་སྟོན
པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་ལ་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ
མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས
པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་ནི་བདག

གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྟེས་སུ་དྲན་ཞིང་
ཏུ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོར་སྣང་ལ་མཏུན་དུ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ངག་ཏུ་ཚོག་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་
ཡིད་ལ་དེ་དག་གི་དོན་རྟོ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་མ་ལའང་ཚོག་
དེ་ལྟར་སྣང་རོ། །གཞན་ཡང་སྨོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་
བཤེས་ཆོས་སྣ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་
ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྟེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་
མ་ལྟུད་པས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ཡིན། །དགེ་
བཤེས་འདི་དག་གིས་བ་རྣམ་པར་ཟློག །ཏཱཀ་ཥ་བར་བྱེད་སྨན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །
བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་ལྟ་དབང་བཏུ་བྱེད་འདྲ། །ཟླ་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་
ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དགྲ་དང་གོགས་
ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྱགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་
སུ་སྤྱོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ཧོར་བཟང་འདིར་
འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་ཐུགས་སྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་
པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ
བས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེང་དགོན་མཆོག་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་

དག་བདག་ལ་བདེ་སྐྱོང་མི་གཅིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒན་པར་བྱ་སྟེ། ནོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོད་པ་བསྒྲུར་རོ། །གཉིས་པ།

སྤྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི།

བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སློས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བླ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྩམ། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྟེས་འབྲང་ཞེས། །རྗོ་རྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་པར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་བའོ། །མཉེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྤོ་གསུམ་སྟེ། ཐང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཀུར་སྟེ་རྒྱུ་ཁ་པ་དག་དང་རིམ་གྱི་དང། །སྒྲུབ་པའི་སྤོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང། བརྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཐུ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྟ་བཅུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཚིག་སློབ་དཔོན་ནི། །སྨྲེ་ན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང། །རང་སྲོག་གིས་རྟག་བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སློས་ཅི་དགོས། །ཞེས་

དང། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱུ་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
དེ་ཕུལ་བས་ཁོང་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ལག་སོར་བའི་ཞལ་ནས། བཟང
པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་པ་འབྱུལ་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ་ཆུ་མ་དེ་ལ་དགེས
པཱན་ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་གསུང་རོ། །ལྷ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང། མི
ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །ཆུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང། །ཤིན་ཏུ་ཁྲོད
པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་ཆུ་མར་དབྱུལ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང
ངོ། །དེ་ཡང་སློབ་མའི་ངོས་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ
བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཆུ་མའི་ངོས་ནས་དེ་ལ་མི་གཟིགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། སྐྱབ་པས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་ཆུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཡང་མི
བལྟ་བ་ཞིག་ལ་ཆུ་མ་ཟེར་བ་ཡིན་དེ་ལས་ལྟོག་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པའི
ཆུ་མ་མི་འོང་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱེས་བསྐུ་མཉེ་ཏེལ་ཕྱིས་དང་བསྟུན
གཡོག་སོགས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེ
ལྟར་གདམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན
ཏེ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྟོ་བའི
ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཆུ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ན་ཆུ་མ་དེ་བསྟེན་ན་མི
རིགས་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་དང་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལ
སྟོར་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། ཚོས

མ་ཡིན་པ་སྣ་ན་བཟློག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་དེ་དང་མ་ཐུན་བར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མ་ཐུན་པར་སྤྱོད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་བསྟོ་བ་ལ་མི་ཉན་དགོས་སོ། །མི་རིགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མི་གུས་པ་དང་བརྙོས་པ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་བས། ཆུ་མ་ལྱ་བཅུ་པ་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ནུས་ན། །མི་ནུས་དེ་ལ་ཚོག་གིས་སྨྲ་ང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་སྨྲ་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚེ་ཡང། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཚོས་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ལྟན། །བཤེས་གཉེན་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ཟང་ཟིང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་སྟོན་པའི་ཞེས་རིང་དུ་བསྐོས་པའི་ཚེ་སྟོན་པས་མི་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་འཚང་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཤོས་ལྟག་མི་འཚལ་བ་དང་དུས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་འགྲོར་གནང་ན་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དོ་ཞེས་གཅོ་གས་པ་བཟུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རང་ཅག་ཚོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྩི་བར་ཐུན་རེའི་མཐོ་དམན་ལ་ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་བརྩི་བ་དེ་ཤུགས་རྒྱལ་བའི་རྒྱགས་ཡིན་གསུངས་དོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་བསྟེན་པ་ནི། པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་ཏ་རེ་རེ་བྱང་ན་ཁུར་བསྟན། རེ་རེ་

སོང་ན་ཁྱུར་བྱེ་སྟེ་ལོགས་སུ་བསྡད་ན་མི་འོང་བས་ཉེ་རིང་རན་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྲིངས་ནས་བསླུབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ།

བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་དང་། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་། ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་ཏན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྟེ་མཐོ་རྟེ་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བས་བསམ་སྦྱོར་དགེ་བ་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཉིད་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གྱས་པས་ཟླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ཚོས་ཐོས་པས་བསམ་པ་དགེ་བ་དང་དེ་ལས་སྤྱོད་བ་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་དགེ་བར་འགྲོ་བས་དགེ་བའི་གྲོགས་མཀུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་སྟོག་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་བྱེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་གཏུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་དང་གཞན་རྟེས་སུ་བསྡུང་བས་ནི་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་སོ། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཟླ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་བཀུར་བས་ནི། ངན་འགྲོ་རྒྱུ་བའི་ལས་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་མམ་རྫི་ལམ་དུ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འཇོངས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དགེ་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་ཟིན་པ་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དགེ་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཚེ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་བཀག་གམ་རྫི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དགེ་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའམ་མཆོད་པའམ་བསྟན་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྤངས་གཅིག་གིས་ཟེལ་གྱིས་གནོད་ནི། ཁྱོ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའོ།། ཞེས་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དགེ་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་འབྱུང་བར་བལྟའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་ཆོ་ག་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང། དམ་པ་རྣམས་ནི་སྲུས་ཀྱང་མི་བསྲིང་སྟེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་བ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལ། །ཆེད་དུ་མ་བསྟོས་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།། །དོ་

ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་པལ་དུ་སློབ་ཁྲལ་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཆེ་སྟེ། སློབ་ཁྲལ་བྱེད་པས་སྦྱར་མ་འབྱར་འོང་གསེར་སྦྲམ་མི་འབྱར་བ་བཞིན་དུ། དགེ་བཤེས་དེའི་ཡོན་ཏན་མི་འགོ་བར་སྨྲོན་བཏ་རེ་ཙམ་ཡོད་པ་འགོས་ནས་འོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཡུད་བྱས་པས་མི་འོང་གསུང་རོ། །ལྷ་པ།

མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཚེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་གཅོ་བ་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལག་ན་རོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་དག་སློབ་དཔོན་ལ་བརྙས་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལག་ན་རོ་རྗེ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྣོག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་ཞིག །གསང་བའི་བདག་པོ། འོན་ཀྱང་ཆུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དཔའ་བོ་བསྲེ་མས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག །མཚན་མས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དམ་ལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། ། དེར་ནི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། ། དེ་ལ་ནམ་ཡང་བརྙས་མི་བྱ། ། ཞེས་དང། ལྟ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་པ་དེ། ། ཡམས་དང་མཇོ་དང་ནད་རྣམས་དང། ། གདོན་དང་རིམས་དང་དུག

རྣམས་ཀྱིས། །རྟོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྦྱོལ་
གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གཙོན་དང་ལོག་འཇིན་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ནམ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་
དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྱུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྟོངས་པས་བྱས་
གྱང་ན། །དམྱལ་བར་དེས་པར་འཚེད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་
འཇིགས་རྩང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྟོང་
པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། མཁས་གྲུབ་
ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་པས་མཛད་པའི་དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་
ཀྱང་། ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་བླ་མར་མི་འཛིན་
པ། །ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། །སྨེ་ཤ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཉམས་ནས་འགྲོ་སྟེ། བ་ལྐུང་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ལས། གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལ་མནར་སེམས་སམ་ཐ་བཞམ་སྦྱང་བའི་སེམས་ཀྱིས་
གནས་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །སྟོན་པའི་འདུལ་ཞེས་མི་བསྐྱེད་
ནཱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་སྟོན་
པའི་དགེ་སློང་ལ་ཀུས་པ་དང་ཟླ་མཞམ་སྟོན་པའི་འདུལ་ཞེས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་
དག་མ་ཐོབ་པའི་ཚོས་འཕོབ་པཞམ་ཐོབ་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ་མ་
ཀུས་པས་ནི་ཚོས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲེག་གོགས་ཀྱང་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་འགྲིབ་ཅིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ནས་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སྤྲེག་པའི་གོགས་པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྤྲོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གོགས་ངན་པ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟར་བློ་ཆེ་མྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཇིགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་མས་ནི་དགེ་བ་དང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤཱཀྱ་ལུས་ཙམ་དང་ཚོས་ཀྱི་ལུས་འཇིག་པ་དང། ངན་སོང་དུ་བསྐྱེར་བར་མི་ནུས་པ་དང། ངེས་པར་བསྐྱེར་ནུས་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཞུ་ལས་ཀྱང། གང་དག་སྤྲེག་གོགས་སྤྱལ་གྱིས་སེམས་ཟིན་ཅིང། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་དུག་སྨན་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་དག་དམ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཐོས་གྱུར་ན།། ཀྱེ་མ་བག་མེད་གཡང་ས་ཆེ་ལས་ལྟུང། །ཞེས་པ་དང། མཇལ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས་ཀྱང། དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང། །བརྟན་དུ་སྣོ་དང་ཕ་མ་ཅན། །མཁས་པས་བཤེས་བཤེས་པར་མི་བྱ་ཞིང། །སྤྲེག་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྤྲེག་པ་བྱེད་པ་དག །སྤྲེག་མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་ཡང། །སྤྲེག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྐྱེ་ཞིང། །མི་སྣན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་པའི་མི། །དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་འགྱུར། །དོང་བར་དུག

བསྐྱེས་མདའ་བཅུག་པས། །དུག་མ་བསྐྱེས་པའང་གོས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤང་ཡོད་པ་རྣམས་མི་འགྱེད་ཅིང་སྤང་མེད་པ་རྣམས་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐ་མ་ཞིག་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲེང་ལས་མི་ཐེངས། རབ་ཅིག་ཐ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཆེགས་མེད་གསུང་ངོ་།།

དྲུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆུ་མའི་རྒལ་འབྲོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྒྲུབས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ནི་མ་ཧོར་བར་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་མཚན་ཀ་བའི་ཞལ་ནས། ཆུ་མ་བསྟེན་བདོ་ཙ་ན་སྒྲུབས་དོགས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར། བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱོང་འབྱུང་བས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚོས་སྐོར་འདི་རྣམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བར་སྣང་བས། རགས་རིམ་ཞིག་ཏུ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཏང་ལས་ཀྱ་གོ་སྣ་ལ་ཡིད་འཕྲལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོ་སྐོལ་ཉིན་མོངས་ཤེན་ཏུ་རགས་ལ་ཆུ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་ཚོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་ཆུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང། དེ་ལའང་འཚགས་པ་དང་སྨོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུང་དཀའ་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཤིང་སྨོན་མེམས་མང་དུ་བྱ། སྟོད་རྒྱང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་འབད་པས་བསླུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསགས་ཅིང་སློན་ལམ་མང་དུ་གདབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྟེང་སྨོན་ལམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྲས་རྣག་ཏུ་ཏུ་དང་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།།

སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དང། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ།

སྒོ་ངན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས་ལས།

ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་སྤྱོད་བའི་ཚོས་ནི་རྒྱ་སྟེ། གསེར་གློང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་ལེགས་པར་བྱེ་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལེགས་པར་དགྲམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅོལ་ལ་བཀོད་པ་མཇོས་པར་བཤམ། དེ་ནས་ཉན་ས་ལས་གཉིད་རྒྱུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་སྤྱོང་བའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་འཆག་དགོས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤྱོང་བའི་ཆེ་ཁྲིམ་ཁྲི་ཎ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་མོ་ཀུང་དུ་འཁོད་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས། གནས་མལ་བའི་བ་ལ་ལུས་དང་པོར་བསྡང་སྟེ་སྐྱེ་མོ་ཀུང་ངམ་སྐྱེ་མོ་ཀུང་ཕྱེད་དུའང་རུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲེས་ཏེས་པ་ཞིག་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུ་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཀའ་སྩོད་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་གསལ་གདབ། དེ་ནས་ལམ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས་པ་དང་འགལ་རྐྱེན་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དམིགས་རྣམ་སྒོ་ངན་པ་ཅམ་ལ་འབད་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་བས་བསགས་སྤྱང་གི་གནད་

རྣམས་བསྡུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྡུད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྨོ་གསུམ་བསྟོམས་པའི་ཕྱག་ནི། རྗེ་སྟེད་སྲུ་དག་ཅེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་དུས་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཅུ་ག་ན་བཞུགས་པ་དང་སྔར་བྱོན་ཟིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང་དཔལ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྨོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནའང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སྨོན་དགོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །སྨོ་གསུམ་སོ་སོ་བའི་ཕྱག་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་དམིགས་ལ་རང་གི་ལུས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་གྲངས་མཉམ་པར་སྣུལ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་རས་ཏེའོ། །ལུས་གཅིག་གིས་ཕྱག་བྱས་པ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེ་ན་ལུས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་ཞེས་སྨོན་དགོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་གསུང་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་ནའང་རྡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་

རྒྱས་འཛིན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟན་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མགོ་རེ་རེ་ལ་ལྟེ་དཔག་ཏུ་མེད་བར་སྣུལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྣོན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ། ། འདིར་དབྱངས་ནི་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱ་སྟེ་ལྟེའོ། ། རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོའི་ཚིག་གོ།།

མཚོད་པའི་ཡན་ལག་ལ་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་ལྟ་དང་མཐའ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམ་དུ་བྱང་བ་སིལ་མ་རྣམས་སོ། ། ཕྱེང་བ་ནི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྟེལ་ཏེ་བརྒྱས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་དང་བཅོས་མ་ཐམས་བཅད་དོ། ། སིལ་སྣན་ནི་རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་འབྱུད་པ་དང་བརྡུང་བ་དང་ཏཱལ་བ་རྣམས་སོ། ། བྱུག་པ་ནི་སྤྲོས་ཞིམ་པོའི་ལྟེ་གྱོའོ། ། གདུགས་མཚོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གོ ། །མར་མེ་ནི་སྤྲོས་མར་ལ་སོགས་པ་ཏི་ཞིམ་ཞིང་འོད་གསལ་བ་དང་རིན་ཆེ་བའི་རོར་བུ་འོད་གསལ་བའོ། ། བདུག་པ་ནི་བདུག་སྤྲོས་སྦྱར་བ་དང་སྣ་གཅིག་པའོ། ། ཆ་བཟའ་དམ་པ་ནི་གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་གོ ། ། ཏི་མཚོག་ནི་སྤྲོས་ཆུ་ཡོན་ཆབ་ཏུ་གསོལ་བ་ཟེར་ཏེ་སྟོང་གསུམ་དུ་ཏི་ངད་ལྟང་བའི་ཏི་བསྟོས་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཕྱེ་མ་ཕུང་མ་ནི་སྤྲོས་ཞིམ་པོའི་ཕྱེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཏུ་རྩང་བ་ཐུམ་པོར་བྱས་པའམ་

དགེ་ལ་འཕོར་བྱེས་པའི་ཚོན་པེ་སྟེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རྒྱས་པ་ཁམས་པའོ། །བཀོད་པ་ནི་གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐར་སྟོར་བ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྟྲས་པ་དང་སྟ་ཚོགས་པ་ལ་བྱའོ། །མཚོད་པ་ཐུན་མེད་པ་ནི། མཚོད་པ་གང་རྣམས་ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཐུན་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཚོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྟྲལ་པའོ། །ཚོག་ཏུང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟྲར་ཏེ་ཕྱག་དང་མཚོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ།།

སྟོག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་བཀྱིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟྲིར་བསྡུས་པ་ནི། ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སྡུ་མ་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་བསྡམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟྲིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན་སྡུར་བྱས་འཚེལ་བ་འཚང་ཅིང་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་འཚང་དོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་ལྷ་པོ་དེའི་དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་དྲན་ནས་དགྱེལ་པོས་གཏེར་ཆེད་པ་ལྟར་དགའ་བ་བསྐྱེམ་པའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་རྣམས་

ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་མ་ཚགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་བརྙེས་ནས་རིང་དུ་མ་འོན་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱང་དེ་སྟེང་དུ་སྣྲོལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བསྒྲུལ་མ་གྱུར་བ་དེ། །སྨོན་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་བཤད་པ་མཛད་དོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། མྱ་ངན་འདའ་སྟོན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་གྱུར་བ། །བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་དེ། གོང་གི་ཡན་ལག་རྣྲ་གི་དགེ་བས་མཚོན་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོག་དེ་དག་གི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་དལ་བུས་ཏེ་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་བསྐུལ་བ་དང་གསོལ་བ་གདན་པ་དང་ཡི་རང་དང་ལྷ་ནི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་ལ། བཤགས་པ་ནི་འགལ་རྐྱེན་སྤྲིན་པ་སྤྱོང་བ་དང་ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དགེ་བ་

བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི་རང་གི་དགེ་བ་སྟེལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། བསྟོ་བས་ནི་བསགས་པ་དང་སྦྱངས་པ་དང་སྟེལ་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ཕྱིང་དུ་ཡང་ཆེས་མང་བར་སྟེལ་བ་དང་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྡུ་ན་བསགས་པ་དང་སྦྱང་བ་དང་སྟེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཆྱལ་ཕྱལ་ཏེ། བཅོས་གཞན་ལ་མ་གྱས་པ་ནས་བདག་གཞན་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོ་ཐུ་མཐའ་དག་མྱུར་དུ་འགག་པ་དང་། བཅོས་གཞན་ལ་གྱས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་གྱིས་བཆོག་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་མང་དུ་འདུན་པ་དགོས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།།

དངོས་གཞི་ལ་རྟེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བ་ལ་གཉིས། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་དང། སྐབས་འདིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་ཞེས་བྱགས་པ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་སེམས་རང་གི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ལ། སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་རྟེ་ས་སུ་ཕྱོགས་པས་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་འདི་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྟེ་ལྟར་

འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྒྲུབས་ན་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གྲུབས་འདི་ཙམ་དང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་བཏང་སྙོམ་ནས་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་ཉན་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཆོ་ཏྲི་ལ་པོའི་དགེ་སྦྱོང་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྲོའོ། ། དེས་ན་ཐོག་མར་གང་བསྒྲུང་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་འགན་ཞིག་བཏང་ལ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ལྟག་ཆད་མེད་པར་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུང་བར་བྱའོ།།

སྒྲབས་འདིའི་སྒྲོང་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་སངས་རྒྱས་སྲུང་དུ་འཐོབ་པ་སོགས་དང། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསམ། དེ་ནས་ཆུ་མའི་སྒྲོན་ཏྲི་གར་པའི་ཆོ་ཡེ་མ་ཥོར་བར་བྱ་སྙམ་པའི་སྔོན་མེ་ནས་མང་དུ་བཏང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རང་གིས་གང་ཏྲི་གས་པ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐོམ་མོ། ། དེ་ནས་རང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་ཏེན་རྣམས་སྤར་མདོ་སྡེ་ནས་ཏྲངས་པ་ལྟར་བསམས་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐོམ་མོ།།

མཇུག་ཏུ་རྣམ་ཡུངས་བྱ་བ་ནི། བསགས་པའི་དགེ་བ་ཆུམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་དང། ཟློན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཟློན་གནས་ཆུམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་ཐོ་རངས་དང་སྟ་དོ་དང་ཕྱི་དོ་དང་སྲོད་དེ་ཐུན་བཞི་ལ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིང་ན་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱོ་ལྟེད།

དེ་ལ་གོམས་ན་ཐོ་འཚོས་དཀའ་བས་ཐུན་ཚུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ། བསྐོམ་འདོད་པའི་འཕྲོ་ལ་བཅད་ཀྱིན་བྱས་ན་ཕྱི་མ་རེས་ཀྱང་འཇུག་སྟེང་འདོད། གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་སྒྱུག་ལོག་ལོག་ལོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཅུང་ཟད་བརྟན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྲིང། དེ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྤྱོར་བ་ཏ་ཅང་དམ་ཏགས་པ་དང་ཏ་ཅང་ལྟོད་པའི་སྐྱོན་དང་བལ་བར་བྱས་ལ་བསྐྱང་སྟེ། དེས་ནི་གེགས་ཉུང་ཞིང་ཏ་ཅང་དུབ་པ་དང་བྱིང་རྒྱུགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།།

ཐུན་མཚམས་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་ཐུག་དང་བསྐོར་བ་དང་ཁ་ཏོན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འབད་ནས་ཐུན་བཏང་བའི་མཚམས་སུ་བསྐྱང་རྒྱའི་དམིགས་ཆུམ་ལ་དན་ཀེས་མ་བསྟེན་པར་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ན་སྐྱེད་ཀེན་ཏུ་ཆུང་བས། ཐུན་མཚམས་སུའང་དེ་སྟོན་པའི་ཚོས་ཆུམས་བལྟ་བ་དང་ཡང་ཡང་དན་པར་བྱ། ཡོན་ཏན་སྐྱ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱན་ཚོགས་སྨོ་དུ་མ་ནས་བསགས་ཅིང་འགལ་རྒྱན་སྤྲོན་པ་སྤྱོང་བའང་སྨོ་དུ་མ་ནས་བྱ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་གང་ཁས་ཟློས་

པའི་བསྡུང་སྡོམ་ལ་གང་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འབད་དེ་དམིགས་རྣམ་ལ་བློ་ཐུན་བ་དང་སྡོམ་ཁྱིམས་དང་ཚོགས་གསོག་གསུམ་ལ་སྙོམ་བསྒྲིལ་དུ་མིང་བཏགས་ནས་འཁྱིད་པཱའང་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བདེ་ཆགས་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ར་ལའི་ཚོགས་བཞི་ལའང་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྲུང་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རེག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་རྟལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། གང་གིས་སྡོམ་པ་ནི་ཏན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྡུང་བ་དང། ཏན་པ་ལ་རྟག་འགྱུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་ཡང་ཡང་སྐྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཏན་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་དང་གྱས་པར་སྐྱོང་བའོ། །གང་སྡོམ་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམ་གོ། །གང་ལས་སྡོམ་པ་ནི་ཡུལ་རྣམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལས་སོ།།

རྗེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་པོ་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམ་ལ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་འབད་པ་ཆེན་པོས་མི་སྐྱེ་བར་བསྡུང་བའོ།། དབང་པོ་རྣམ་གིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། གང་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་མི་གཏོང་བར་འགོག་པའོ། །དབང་པོ་བསྡུང་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམ་ལ་མཚན་མར་དང་མངོན་རྫས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་བརྗེད་ངས་དང་ཉོན་མོངས་མང་

བས་སྟེགས་པའི་སེམས་བྱང་ནས་ཡང་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་བསྟན་བོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། བལྟ་བར་མི་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ་ཡུལ་སྣང་བ་རྣམས་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའོ། །མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ནི། ཤེས་པ་དྲུག་གི་མཇུག་ཏུ་ཚགས་སྦང་ཟོངས་གསུམ་སྒྲ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པའམ་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་ཡང་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དག་ལ་རྗེག་པའོ། །སྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཡིད་བསྡུངས་ནས་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཇུག་པའོ། །འདིར་མ་བསྟེན་པས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་དུས་མིན་གྱི་སྟོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སྟོན།།

ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྟོང་པའི་གཞི་དང། དེ་ལ་སྟོང་པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྡ་དང། སྟོང་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྡའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྡའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། གོང་དང་གཅུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཕར་འགྲོ་བ་དང་དེ་ནས་ཚུར་ལྡོག་པའོ། །མིག་གི་ལས་ནི། ཐོ་སྡོན་དུ་མ་བཏང་བར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཚུར་ཟད་བལྟས་པ་དང། ཐོ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་པའོ། །ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ནི། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བརྒྱང་བ་དང་བསྐུམ་པའོ། །ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལས་ནི། ཚོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བཅང་བར་བྱ་

བའོ། །བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ལས་ནི། རྦོས་འཐུངས་སོགས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྤྱོད་པའི་ལས་ལྟའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། འཚག་ས་ན་འཚག་པཱན་ཆོས་མཐུན་པའི་གན་དུ་འགྲོ་བཱན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སོང་བ་དང་འཚག་ས་ཆོས་མཐུན་པ་མཁན་སློབ་ཆུ་མ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྡོད་པ་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་མོ་ཀུང་བཅས་ནས་འདུག་པའོ།། ངག་གི་ལས་ནི། ལུང་མ་མཛོས་པའི་གསུང་རབ་བཀྲ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གོང་ཅིང་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་མཛོས་པ་རྣམས་ཁ་ཏོན་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་བཙོན་འགྲས་བསྒྲེད་པའི་དོན་དུ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདེ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། ནམ་གྱི་ཐུན་བར་པ་ལ་ཉལ་བ་དང་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་སེམས་དཔྱོད་ཀྱིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བཙོན་པའི་མི་སྒྲ་བ་དང། ཚ་བའི་དུས་སུ་ངལ་བའི་ཚེ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཉིད་ཀྱི་སྣོམས་པ་འདོད་པ་བསང་བར་བྱེད་པའོ། །ཉིན་མོ་དང། མཚན་མོའི་ལས་གཉིས་ནི། ཉིན་མོ་དང་ནམ་གྱི་ཚ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བས་བསྟན་ལ་དེས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཉལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་མཚན་མོའི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་བསྟན་ཏོ།།

བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། རྒྱ་བཙམ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཤིག་རྩོམ་པར་བྱེད་ན་དང་པོ་ཁོ་ནར་ལས་དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རྣམ་པ་གང་གིས་བརྟག་པར་བྱ་

བ་དང་ཚུལ་ཏི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་བ་ཅུ་པོ་གང་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཏི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ལས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེའི་ཚེ་ད་ལྟ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཏི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་ཚེ་ཆང་འཚོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལྟར་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་དེ་དང་དེའི་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། ། གསུམ་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཏི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དུས་དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྲེད་གྲོང་རྫུར་རྒྱང་ཡང་ཕྱི་ཏྲེ་མི་རྒྱང་བར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་དེའི་ཚེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་དེ་དག་ཏི་སྟེད་ཅིག་རྣམ་པ་གང་གིས་ཏི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་སྟེད་ཅིག་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟ་ཤེས་ལ་ཤེས་ཤེས་ནས་ཤ་ཟ་ཞེས་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་ཞེས་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་ཞེས་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་ཞེས་ཤ་ཟ་ལ

དང་འཇུག་ལྟོག་གི་ཚེ་ནཱ་ད་ལྟ་འཇུག་པཱ་ལ་ལྟོག་པ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བཞིན་འཛིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚེ་འདིར་ཡང་ལྟུང་བས་མི་གོས་པ་དང་ཤི་ནས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དང་དབང་པོའི་སྒོ་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་ཏཱིས་ནས་དེའི་དོན་བཀྲལ་བ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལ་འབད་ན་དགེ་སློང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བོགས་གཞན་དང་མི་འཕྲ་བར་འོང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་འབད་པར་བྱའོ།།

ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ནི། ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཆ་ཅང་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆ་ཅང་ཉུངས་ན་བཀྲེས་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བར་གྱུར་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཐུབ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སང་གི་ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་མ་སྟེབ་ཀྱི་བར་དུ་བཀྲེས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཚོད་ཅམ་དུ་ཟ་བའོ། །ཆ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་ན་ལུས་ཁུར་ཐོགས་པ་ལྟར་ལྟེ་བ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱ་བ་ཏཱཀ་བ་དང་གཉིད་རྒྱགས་འཕེལ་བ་དང་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཟས་ཞུ་བ་དང་འཚོད་པས་ནི། ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣྀང་པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གསར་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་

རན་པས་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའོ།། དེ་ཡང་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་གཉན་པོ་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁ་དོག་དྲི་ཚོ་བཟང་པོའི་ཟས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་སོ་ཡིས་བལྟད་ཅིང་མཆིལ་མས་བརླན་པ་ན་སྐྱེགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་སེམས་པའོ། ། ཟས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་དེ་ནམ་གྱི་ཐུན་བར་པའམ་ཐ་མ་ལ་ཞུ་ནས་ཁ་ཁྲག་སོགས་སྐྱེ་ཞིང། ཁ་ཅིག་ནི་བཁད་གཅིར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྣད་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་བསལ་དགོས་པ་དང་ཟས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སེམས་པའོ། །ཟས་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྟ་ལས། བསླུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཚ་གྲང་གིས་ཉེན་བཞིན་དུ་འབད་པ་དུ་མ་བྱས་ནས་བསླུབ་ཅིང་མ་གྱུབ་ན་མྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་གྱུབ་ནའང་ཕྱོགས་པ་དང་ཚུད་ཟོས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྡུང་བའི་རྩོལ་བ་དག་པོས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །མཇའ་བ་ཉམས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཕ་དང་བུ་ལ་སོགས་པའང་ཕན་ཚུན་རྩོད་ཅིང་འཐབ་པའོ། །ངོམས་མི་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྲེད་པ་ཇི་ཆེར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཕན་ཚུན་དུ་གཡུལ་སྟོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཐྱོང་བའོ། །རང་དབང་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཟས་ཟ་བ་རྣམས་རྟེ་བོའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་དང་འཐབ་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཐྱོང་བའོ།། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྨོ་གསུམ་གྱི་

སྟོག་པ་བསགས་ནས་འཆི་བའི་ཚེ་དེ་དག་དབུ་ནས་འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་ཞིང་ཤི་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་ཕན་ཡོན་འགའ་ཡོད་དེ་ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་གནས་པའོ། །དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཟས་བསྟེན་པར་མི་རིགས་པས་ལུས་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྤྱིན་པ་པོ་དང་སྤྱིན་བདག་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་བཅོར་ཏེ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་ནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ནས་ལོངས་སྤྱད་དོ། །བསླབ་བཏུས་སུ་སྤྱིན་པ་པོ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྲོག་བྱ་ལྟ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཚོས་ཀྱིས་བསྡུ་སྙམ་པ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་བཟའ་བར་གསུངས་པའང་དྲན་པར་བྱའོ། །བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང། ཁ་ཟས་སླན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་བཀྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྟེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚོག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མི་ཉལ་བར་རྟལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང། ། མཚན་མོའང་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་འདས་ནས་ནི། །མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཛོལ། །ཞེས་

གསུངས་པས། ཉིན་མོ་རྒྱལ་པོ་དང་མཚན་མོའི་ཚ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚ�་སུ་རྣམ་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་པས་འཆག་པ་དང་འདུག་ནས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་དོན་ལྟན་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྤང་བར་ཤེད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དང་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་ཀའི་ཚོས་ཡོད་པས་འདིར་ཐུན་མཚམས་རྣམས་བཟུང་རོ། །ཉལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ཐུན་མཚམས་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམ་བྱ་བ་ནི། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ལ་ཚ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚ་སྟོད་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་ཚ་བར་པ་ལ་བབ་པའི་ཚེ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་འབྱུང་བ་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དེ་བརྟས་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཕན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཉལ་བའི་ཚེ་ན་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་ཆུང་པ་བཀྲས་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་གློ་གཡས་པ་ཕན་སྟེ་ཆུང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ།། སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བ་ནི། རྗེ་ལྟར་དྲུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སེང་གེ་ནི་ལུས་རྩལ་ཆེ་བ་དང་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་བཏུན་པས་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའང་རྩལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གཞོན་ཞིང་གནས་པས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཉལ་གྱི། ཡི་དྭགས་དང་ལྷ་དང་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དག་གི་ཉལ་སྟངས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། དེ་དག

ཐམས་ཅད་ལེ་བོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པ་ཕ་རོལ་གཅོན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་ནི་གཡས་པས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལྷོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་ལོག་ནས་ངན་པ་མི་བཟློད་པ་དང་གཉིད་སྦུག་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་རྨི་ལམ་སྨིག་པའམ་ངན་པ་མི་རྨི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉལ་བ་ནི་སྤ་མ་བཞི་ལས་ལྷོག་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ།།

བསམ་པ་རྗེ་འཇུ་བས་ཉལ་བ་ལ་བཞི་ལས། སྣང་བའི་འཇུ་ཤེས་ནི། འོད་ཀྱི་མཚན་མ་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་འོད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་ཏེ། དེས་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་སེམས་ལ་མྱུན་པ་མི་འབྱུང་བོ། །དྲན་པ་ནི། ཚོས་དགེ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་མཉན་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་གཉིད་དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟེན་པའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་ཡང་མ་ལོག་པ་དང་འཇུ་བར་ཚོས་དེ་དག་ལ་སེམས་དེ་ལན་མང་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་མདོར་ན་གཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི། དེ་ལྟར་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །ལྟང་བའི་འཇུ་ཤེས་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་ལ་སེམས་གཞོལ་བར་མི་བྱེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རི་དྭགས་བཞིན་དུ་ཐུམ་ཐས་ཀྱིས་ཉལ་བའོ། །དེས་ནི་གཉིད་མི་འཐུག་ཅིང་ལྟང་བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་སད་པར་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཀྱེ་མ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་མི་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་སེང་གེའི་ཉལ་སྟངས་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེ་ལྷར་བདག་གིས་དེང་མི་ཉལ་བ་དང་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་བཙོན་པས་བསྐྱབ་པ་ལྷར་སངས་ཡང་དེ་ལྷར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ་བརྟེད་ངས་ནཱའ་ཏོང་ནས་ཏོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །ཟས་དང་ཉལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱང་ན་ཚེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཁེགས་པར་སྣང་བས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་ཏཱིས་ཏེ་རྗེ་ལྷར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྷར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷར་ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱོ་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་རྗེ་ལྷར་བྱ་བ་རྣམས་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་རྗེ་ལྷར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོང་ཚུལ།

དེ་ལ་འོག་ཏུ་གདགས་པ་ནི།

གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་མན་

ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། ལམ་བསྐོམ་པའི་ཚེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་མི་དགྱེད་པར་འཛིག་སྐྱེམ་ཁོ་ན་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགྱེད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསྐོམས་བྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་ཟིན་རྒྱུ་དེ་དང་པོར་གཞན་ལས་མཉན་ནས་གཞན་སྟོན་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་རང་སྟོན་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐོམ་པ་ཞེས་བཟང་བས་ཡང་ཡང་དབྱད་ཀྱིན་བསྐོམ་པ་དང་མི་དགྱེད་པའི་འཛིག་སྐྱེམ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལ་མི་དགྱེད་པར་འཛིག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་བསྐོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐོམ་ཐམས་ཅད་འཛིག་སྐྱེམ་དུ་འདོད་པ་ནི་དགེ་བ་ནས་རྟོག

གཅིག་བ་ཟུང་ནས་འབྲུ་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འཇུ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཐོས་པ་དང་། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསམ་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུཔང་སྒོམ་པ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་ཤེས་རབ་དེ་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོམ་པ་དེ་བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་ལ་དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པ་མང་བ་དང་། དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་བ་དང་དེ་ཇི་ཙམ་མང་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མང་ལ་དེ་མང་ནས་ཀྱི་ནས་འགོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་བསྡུབ་པའི་ཚུལ་མང་བས། སྒོམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་མིན་པར་ཕྱི་འི་གོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ཙམ་དང་བསྒོམ་པ་ན་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་བསྒོམ་ན་ནི་དགྱུ་སགཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུ་ཕ་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཤེས་རབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གསུང་རབ་སྨྲི་འི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་

ལ། ལམ་མ་ཧོར་བར་བགྱོད་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཅལ་ཏོ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་སྨྲས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་སུ་མདོ་ཕྱོགས་སམ། རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱོགས་ལ་མང་དུ་སྨྲ་དགོ་ཞིང་གཞུང་ལ་སྨྲ་བ་ཡེ་མ་བྱས་པ་གཉིས་ད་གདོད་སྨྲ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་མི་འོང་བ་དང། གཞན་ཡང་སྨྲ་པ་བྱེད་པ་དེས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ལྷ་ཏོག་སོགས་བྱས་ན་མཚང་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་རྣམས་གཏན་ཚགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དེ་བསྟོམས་བྱུང་མ་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་སྟོམ་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། འགལ་ན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་སྟོམ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་ས་ལ་ས་མཐོན་པོར་ཚུད་པའི་ཚེ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་བསྟོམས་བྱུང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལ་བསྟོམས་བྱུང་མེད་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སྟོམ་ཞེས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་བ་ལས། སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པལམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དད་པ་བསྟོམ་སྟྲིང་རྟེ་བསྟོམ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོངས་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྟོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པར་བསྟྲུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

མཐོང་དང་གོ་མས་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་མས་པར་ བསྒྲུར་ཏེ་སྒོམ་པ་དང་གོ་མས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ།

གཞན་ཡང་རྟེ་བཅུན་བྱམས་པས། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་ བའི། ।ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། ।ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་།। འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ། ।ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ ཡིན་པས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ གསུངས་པ་ལ་དགྱེད་ནས་སྐྱོང་བ་དང་སྒོམ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་ བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་དད་པ་བསྒོམ་པ་དང་ཚད་མེད་བཞི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ བསྒོམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ ཡང་དང་ཡང་དུ་དགྱེད་ནས་སྐྱོང་དགོས་པ་ལ་སྒོམ་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་ ཡས་པ་ཞིག་སྟང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་དང་བསླབ་བཏུས་ལས། རང་གི་ཡིད་ལ་ བསྒོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བཙུམས། ।ཞེས་གཞུང་དེ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ལམ་ ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། བསླབ་བཏུས་ལས། དེ་ལྟ་ བས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཏང་ བ་དང་བསྡུད་བ་དང་དག་པ་དང་སྟེལ་བ་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བཏང་བསྡུད་དག་སྟེལ་བཞི་ བཞི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་ཆུང་ ཆུང་ཞིག་ལ་མི་བརྟེན་དོ། ।གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་

ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྨོན་ཐམས་ཅད་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་འདི་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཏཱ་ཡང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་གྱས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་འདིས་བྱེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཐལ་མོ་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་ལ། དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ། །བསྟན་པ་ནུབ་པའི་རྒྱུན་དུ་ཡང་འདི་ཚे་སྟེ་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་མི་འགྱོ་བར་མཐོང་ནས་ཞེ་རྩེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་དང་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པའི་སྒོམ་གཉིས་ཡོད་ན། ལམ་རྗེ་འཇུ་བ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ལ། རྗེ་འཇུ་ཞིག་ནི་འཇོག་སྒོམ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་བསྒོམ་པ་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་ཐོ་ཡིག་ཏུ་ལ་ཏུ་ལ་ནི་ཕ་ལ་ལ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་ལྷོག་ཕྱོགས་མ་གྱས་པ་སོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོ་ཡིག་ལྟ་བུ་བསྟེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྡུག་པའི་

མཚན་མ་སྤྲོ་འདོགས་པ་མངས་ན་འདོད་ཆགས་དགོ་སྐྱེ་བ་དང། དགྲ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་མཚན་མ་མང་དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྡང་དགོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་དག་བསྟོམ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་འདྲ་ཡི། ཐོག་འཛིན་སྣང་ཤུགས་དགོ་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དགོས་པས་དགྱེ་སྟོམ་བྱའོ། །སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བཏུབ་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ལས་རྒྱང་དུ་བྱེད་པ་ཞེ་གནས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགྱེ་ན་སེམས་གནས་པ་སྐྱེ་མི་ཉན་པས་དེ་ལ་ནི་འཇོག་སྟོམ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཞེ་ལྟག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དགྱེ་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། ཀུ་ས་ལི་ས་ནི་འཇོག་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པས་ཀྱང་ཞེ་གནས་སོགས་བསྟན་དགོས་ལ། ཀུ་ས་ལི་ས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་ཤུགས་དག་སོགས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྤྲོ་ནས་བསྟོམ་དགོས་པ་ཤེན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་ལ། ཚུལ་དེས་བསྟོམ་པ་མེད་པའམ་ཉུངས་ན་ལམ་གྱི་སྒོག་དམ་པ་དེ་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཆུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་རྣམ་རྟེ་ཆེར་མི་འཕེལ་བས་ལམ་ལ་ས་ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ལམ་གྱི་བསྟན་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། ཞེས་སྟོན

དགོས་མ་ཁོལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་ལྷ་རྗེ་སྟེད་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོའི་ཕྱིར་ལམ་རྗེ་ཙམ་བསྐོམས་པ་ཙམ་དུ་བརྟེད་ངས་ཆེ་བས་དྲན་པ་རྒྱལ་བ་དང་སྲོང་ཟླང་འབྱེད་པ་ལ་ཡིད་རྒྱལ་དུ་འགྱོ་བར་སྨྲང་ན་ལམ་གོ་ལ་བར་སོང་བའི་རྒྱས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དད་པཱའང་མང་པོར་འཕེལ་བ་དང་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་མང་བ་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་སྐོ་དུ་མ་ནས་མཐོང་བས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་དགོ་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ངོ་མཚར་བཞང་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་དག་ལས་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བཙོན་པ་རྣམས་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་བསྟོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་པ་དང་བར་བྱའོ།།

སྐོམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གོ་བཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་རྣམས་ན་རེ། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱོད་པ་ཆེས་མང་བར་བྱས་ཏེ་བསྒྲུངས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་འགྱུར་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པའི་ཏིང་ངེ་སྟང་མ་གྱུར་པ་གསར་དུ་

བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་དཔྱད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་
མ་གྱུབ་བར་དུ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོམ་ལ་འཇུག་སྒོམ་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་
ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྔ་
རོལ་ཏু་དཔྱད་སྒོམ་མང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་གེགས་སུ་འདོད་ན་ནི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བསྒྲུབ་ལུགས་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་གཏན་
ནས་མ་གོ་བར་གསལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དགེར་ན། གསེར་དང་དངུལ་ནི་མཁར་
བ་མཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚུར་
བཀྱས་ན་ཏེ་མ་དང་སྨིགས་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་ཤིན་ཏু་མཉེན་ཞིང་ལས་
སུ་རུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ནས་ཆུ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཆ་ཅི་འདོད་
འདོད་དུ་བསྒྲུར་བས་ཚོག་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཆུམས་ལ་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་
པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གཏུང་བར་འགྱུར་བཞམ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་
ཀྱིས་གསེར་མེར་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་གསུམ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་
ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་མ་དེ་དག་སྟོང་ལ། བར་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཀར་པོའི་
ལས་འབྲས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་

ཡང་ཡང་བསྐོམ་པ་སེམས་བརྟན་པར་འགྱུར་བའམ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་ཆུར་འཕྲུ་བ་ལྟར་དཀར་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཡིད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞི་ལྷག་གང་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་ཚེགས་མེད་པར་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱད་སྐོམ་ནི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དགེར་ན། མགར་བཤམ་མགར་བའི་སྟོབ་མ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་གང་གི་ཚེ་གསེར་རམ་དངུལ་ཞིག་ཏུ་མ་དང་སྟེགས་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དུས་དུས་སུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཆུས་བཀྲུས་ན། རྒྱན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མཉན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མགར་བཤམ་མགར་བའི་སྟོབ་མ་མཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་དབྱད་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་དེར་སྤྱར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གང་གི་ཚེ་སེམས་དེ་བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་མ་དང་སྟེགས་མ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་བར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་ངེས་པར་སྟོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱོར་པ་དང་ཤིན་

ཏུ་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚགས་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འགལ་རྒྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་ཡུགས་དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་གཙོད་པར་ཤེས་ཏུ་ཟློ། དེའི་གཉན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྨོ་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡིན་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་བློ་ཡུགས་དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་རྒོད་པ་གཙོད་པར་ཤེས་ཏུ་ཟློ། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་གཏོགས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉན་པོ་ལ་སྐྱོ་ཤས་བསྟན་པར་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་སྟོང་བ་ནས་འཇུག་སེམས་སྟོང་བ་མན་ཆད་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་མང་དུ་བསྟོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མཁས་པ་དགེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྣམས་བདེ་ཆུག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇོག་སྟོམ་དུ་མ་ཟད་དཔྱད་སྟོམ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱིང་རྒོད་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་དགོས་ཤིང་། མན་ངག་འདི་པའི་ཆུ་མ་གོང་མ་མཁས་པ་རྣམས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་འབོགས་པ་དེའི་དམིགས་སྟོར་ལ་ཇེས་ཤེས་དང་བའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆུ་མའི་

མན་ངག་གིས་སེམས་ལ་བསྐོར་ནས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མའི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། མཐའ་དག་པར་འཚང་ཅིང་ཆོས་འཚང་ཤེས་པ་ཞིག་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་ན་ཆོས་གླའི་བློའི་འཁྱལ་འདྲ་བ་ལྟོག་ཏུ་བསམས་པ་ལ་འོང་དཀའ་གསུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་མད་པས། ད་རེས་དམིགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཟེར་ནས་འབྲས་ཅམ་རེ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་ཞེས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་འོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོན་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་སྲིད་མཐའ་རུ་སྣང་བས་སྒྲོང་རྒྱ་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་རེ་ཡང་གྱད་དུ་བྱའོ། ཁགས་ངར་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་མི་འཆར་ནི་སྒྲོང་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེད་མ་རྟེད་ཁོ་ནའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་ཞིང་སྟོོད་ལ་མ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་བསྐོམ་པའི་ཚེ་རང་གིས་གང་ལ་སྤྱངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སྡ་མར་འོང་བར་སྣང་བས། རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་འདུག་ནའང་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་པ་ཅམ་ལས་མ་སྨོས་སོ། ཁྲོང་ཚུལ་ལ་འོག་རྟོག་དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ད་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་སྒྲོན་མ་དེ་ཆུ་མས་ཇི་ལྟར་འཕྲིད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པས། གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་ཆོ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང།

སྟོང་པོ་རྗེ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང། རྟེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས།

དལ་བ་དང། འབྱོར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུང་པ་ལས། ཁྱིམས་ཀྱིས་དྲུང་འགྲོ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྣག་ཏུ་རྟེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བར་ཧེས་སྟོངས་ལས། འོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོར་སྐྱེ་བ་གླེན་ཞིང་ལྟུགས་པ་ཉིད། །ཚེ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བཏྱ་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་བརྟེས་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སྒོ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང། གླེན་ལྟུགས་དང་ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང། ཚེ་སྡུ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང། ས་ངས་

རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞེ་ལས། དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མས་ནི་ཟློང་དོར་ཤེས་པར་མི་ནུས་ལ་གསུམ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་པའོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཏོག་སྒྲ་བར་ཤེས་ཏུ་དཀའ་ལ་ཅུང་ཟད་སྒྲེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བས་མི་ནུས་པ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་འགྲེལ་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་ཅིང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་རྒྱ་ཆུ་ཀླུང་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྷ་ལ་བཤད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སྒྲེས་མ་ཐག་དང་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་བསྐལ་ཆེན་མང་པོར་གནས་པར་མངོན་པ་ནས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་མི་ཁོམ་པར་མི་རིགས་པས་དེར་སྒྲེས་པའི་སོ་སོའི་སྒྲ་བོ་ལ་ནི་ཐར་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། །རྒྱུ་ཀླུང་ཏུ་ཡོད་པའི་འདོད་ལྷ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྦྱིངས་འགྲེལ་པ་ལས། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབྱུས་སྒྲེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱུས་སུ་སྒྲེས་པ་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བ་ཡོད་སར་སྒྲེས་པའོ། །དབང་

པོ་ཚང་བ་ནི། གླེན་ལྷུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མིག་
རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་འོག་པ་ནི། མཚན་མས་མེད་བྱས་སམ་
བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་
པ་སྟེ་འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གা་ལ་བྱའོ། །ལྷ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྡུས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚ་རྒྱན་ཡིན་པས་རང་གི་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཞན་འབྱོར་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་
དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྨྲེང་ནི་བརྩེ་བ་འོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་བྱོན་པཉམ་འབྱུང་བ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་
བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཚང་རྒྱ་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་
བསྟན་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་པའི་དམ་ཆོས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས་རྗེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན
པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་ཀྱི་ཕྱིར་སྨྲེང་བར་བྱེད་པ་ནི། སྨྲེན་པ
པོ་དང་སྨྲེན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཞན
རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚ་རྒྱན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ། །ཉན

ས་ལས་བཤད་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་ད་ལྟ་མ་ཚང་བར་སྣང་ཡང་དམ་
པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་
རྣམས་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟེས་མཐུན་པ་ཚང་དུ་རུང་དོ།།

གཉིས་པ།

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི།

གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་བསྐྱབ་པ་ཞིག་
མ་བྱུང་ན་མཁྱེ་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཅམ་
ལ་བརྩོན་པ་ནི་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་
དང་འདྲ་སྟེ། སྨོན་སྨོངས་ལས། རྗེ་ལྟར་གླང་བུ་ཁྲོན་ཟབ་ཁ་ནས་འཕྱངས་པ་
ཡི། །རྡུ་ལོ་ཁམ་འགལ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཚགས་གྱུར་ནས། །རྟེད་པ་གྱབ་པ་མེད་
པར་གཡང་དུ་ལྟུང་བ་ལྟར། ।འཚོ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་ཡན་
དང་འདྲ། ।ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।སྟྲི་ར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་
ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྟེན་གང་རུང་རུང་གི་ས་མི་ཚུགས
པས་སྔར་བཤད་པའི་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ཏེ། སྨོན་སྨོངས་ལས།
བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འཇིན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང། ।སེམས་ཀྱི་
སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེད་པ་གང་ཡིན་པ། ।ལམ་དེ་ལྟ་དང་གླུ་ཡིས་རྟེད་མིན
ལྟ་མིན་དང། ।མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕེལ་མིན། ।ཞེས
དང། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། མིར་སྐྱེས་ནས་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ

མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་ཡང་གནས་མཚོག་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཡང་
རྟེད་དགོས། ། ལྷ་དག་འཆི་བ་ནའང་ལྷ་གཞན་དག་ཁྱོད་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར
གྱུར་ཅིག ། བདེ་འགྲོ་ནི་མིའི་འགྲོ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྣམས
ཀྱང་རྟེན་འདི་ལ་སློན་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྟོན་མིའི
རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་འཐུག་པའི་འདོད་ལྷ་ཁ་ཅིག་དང
པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རྩད་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར
འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང། འདོད་ལྷ་ཕལ་ཆེར་ཡང་སྤར་བཀྲད་པ
ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ལམ་ཐོག་མར་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ
མི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རྩད
བས་གྲོང་གསུམ་གྱི་རྟེན་བསྟན་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛོམ་བུ་གྲོང་པའི
རྟེན་བསྟན་པོ།།

དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར
འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱ། འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་པ
དང་རྨོངས་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི
མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འཐད་མང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ལན་ཅིག་ཅམ་ཐར
པ་འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཡང་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགྲོ་ན་ནི
རིག་སྦྱགས་ཀྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་མེད་པར
གྱུར་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྨོས་པར་བྱ་སྟེ།
འཕགས་པ་དཔལ་བོས། གང་ཞིག་ཐོབ་ན་འཁོར་བ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ས

བོན་བསྐྱེན། །བྱང་ཆུབ་དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཆོག །ཡིད་བཞིན་དོར་བུ་ལས་
ལྷུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱུན་གྱི་མི་རྣམས་ནི། །སྙུ་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་
བྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་དལ་བ་ཆེད་གྱུར་ནས།།
བདག་གིས་དགེ་གོ་མས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །
འདི་ལས་ཇི་ཙམ་པཱན་ཏཱ་ཞིན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་ཏོགས་ནས། །
ཇི་བས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྨྱོ་ལུག་ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །ཐུ་
བན་ཆེན་པོ་ལྟང་བར་འགྱུར། །དམྱལ་མེ་བཙོད་དཀས་ཡུན་རིང་བུ། །བདག
གི་ལུས་ལ་བསྲེགས་གྱུར་ན། །འགྲོ་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། །སེམས
གཏུང་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའ་ཞན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག
ལྟར་སྟེས་ཆེད་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་བུ། །ཕྱི་ཡང
དམྱལ་བ་དེར་ཁྱིད་ན། །སྡུགས་ཀྱིས་ཇོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ
འདིར་སེམས་མེད་བུ་ཟད། །ཅིས་ཇོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། །བདག་གི
ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང
སྨྲན་སྡ་བ་ལ། དལ་བ་འབྱོར་པ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དན་ནམ་གསུང་བ་དང
སྨྲན་སྡ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་འཇུག་རེས་ཀྱིས། གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག
ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང
ས་ལྟར་ལྟང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱིས་ནས་གང་གིས
སྐྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལན་རེ་རེ་བཏོན་ནས
ཐུགས་དམ་མཛོད་པ་ལྟར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་མངོན་མཐོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཚོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟེན་འདིས་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནུས་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་མ་འབད་པར་ཚུད་གཟན་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་ལག་ལྷོང་དུ་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་དང། ཕྱི་མར་ཡང་བདེ་བས་ཕོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་དལ་བའི་རྟེན་མི་འཐོབ་ལ་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་དེ་བས་བསྟོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་དགེ་བས་ཕྱུག་པའི་མི། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་རྟོར་བས་བསོད་ནམས་གཏེར། །ཕུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་གསོག་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ། །མི་བཟད་མྱ་ངན་ཁང་པར་འཇུག །རིན་ཆེན་གླིང་ཕྱིན་ཚོང་པ་ནི། །ལག་པ་སྟོང་པས་རང་ཁྲིམ་བཞིན། ।དགེ་བཙུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར། ।ཕྱི་ནས་ཡང་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན། ।མི་མ་ཐོབ་པར་བདེ་བ་ནི། ।རྟེ་ལྟར་དེ་བདེ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། ।དེ་བས་ཕ་རོལ་བསྟོས་ཡོད་མིན། ।དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་རྟོར་བས་པ་མེད། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ལ་ཟླ་ཌན་བྱིན་ནས་ནི། ।ཏ་ནི་རང་གི་དོན་བྱེད་ཚུག ।ཕན་པ་མེད་པར་འདི་ལ་ནི། ।ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་འོ། ।ཞེས་དང། མི་ཡི་གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ।

སྤྲུག་བསྡལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟྭེད་དཀའ་བས། །རྩོངས་པ་
དུས་སུ་གཉིད་མ་འོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བོ་ཏི་བའི་དཔེ་ཚོས་ལས་
ཀྱང་། ས྄ིན་བུས་ཕྱག་འཚལ་རྒྱང་ལ་ཞོན། །གཙང་པའི་ཉ་དང་སྨེ་ཎ་ཟན།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་དོ།།
གསུམ་པ།

ཤིན་ཏུ་རྟྭེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་དལ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་གཞི་ལས། ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་
དེར་སྐྱེ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་སེན་མོའི་
རྩེ་མོས་བླངས་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་འགྲོ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་
ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་
གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། བདེ་འགྲོ་དང་
ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་རྟྭེད་པར་དཀའོ། །དེ་ཅམ་དུ་རྟྭེད་པར་དཀའ་བ་རང་
ཉེ་ཡིན་སྙམ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཕལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་
མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་
ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་མི་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དམ་པ་མིན་པ་མི་དགེ་བ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་མང་ལ། དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་

པར་མཐར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྔོན་བསགས་པའི་སྡིག་
པ་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུ་མ་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་
ལྟ་ནའང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྤར་བསགས་འདུག་ངེས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་། གསར་དུ་
འདུག་པའི་སྒོ་སྡོམ་པར་བྱེད་ན་བདེ་འགྲོ་མི་དཀོན་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་
དཀོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ་ངན་འགྲོར་སོང་ན་དགེ་བ་
ནི་མི་བྱེད་ལ་སྡིག་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་བདེ་འགྲོའི་
མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་
སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་
མ་གྱུར་ན༔ □།སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད། །གང་ཚེ་དགེ་སྤྱད་སྐལ་ལྡན་
ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་རྨོངས་
པ། ། དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །སྡིག་
པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་
སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་
གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཚུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་
ཐོབ་དཀར་གསུངས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་
མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྡིག་གིས། །
བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ན་སྔོན་གྱི་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཟད་ནས་ཡང་

བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བས་ཐར་བར་མི་དགའོ་སྙམ་ན། སྤྲུག་བསྡལ་དེ་ཚྭོང་བཞིན་དུ་ སྲིག་པ་འཕྲལ་འཕྲལ་ལ་གསོག་པས་ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཛིས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་ བརྒྱུད་དགོས་པས་ཐར་བར་དགའ་སྟེ། དེ་ཅམ་ཁོ་ན་ཚྭོང་གྱུར་ནས། ཁེ་ནི་ རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁའི་ལྟར་དེ་ནི་ཚྭོང་བཞིན་དུ། ཁྲིག་པ་གཞན་དག་ རབ་ཏུ་སྐྱེ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེ་ལྟར་རྟེད་དགའ་བ་བསམས་པའི་ མཐར་ཡང་རྟེན་འདི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་བཀོལ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུད་ཟོས་པར་བལྟས་ ལ་དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་ བསྐྱེད་དེ། ཁཤིས་སྤྱིངས་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གནས་གཉའ་ཤིང་བུག་པ་ དང་། རྡུས་སྣལ་ཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། ཁམི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དགའ་ བས་མི་དབང་གིས། ཁམ་ཚོས་སྐྱུད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད།། གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྐྱས་པ་ཡིས། ཁངས་སྐྱེགས་འཕྱག་པར་ བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། ཁགང་ཞིག་མི་རྡུ་སྐྱེས་ནས་སྲིག་པའི་ལས། ཁགྱིད་ པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་ཏུན་པ་ལགས། ཁེས་དང་། སློབ་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། མི་ ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དགའ་ཆེད་གྱུར་ནས། ཁོན་དུ་བརྟག་པ་གང་ཡིན་ དེ་ཉིད་བཏུན་ཏེ་བསྐྱེ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ ཆེན་པོས་སྤྱན་སྔ་ལ་བཞི་རེ་ཕྱོགས་གསུང་བ་ལ། དེ་ལྟར་འཚལ་བ་ལ་དལ་ འབྱོར་འདི་ཆེད་པར་དགའ་བས་གསུང་བ་དང་། འཕན་ཡུལ་ན་རྡའི་ཕྲ་མཁར་ བྱ་བ་ཇོས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དགྲས་ཕོགས་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ཁ་ཉིན་གོར་ ས་ངང་བས། ཁད་པོ་ཞིག་མཁར་དེས་གཏུངས་ཡོད་པ་ལ་ལན་ཅིག་མཁར་དེ་

ཐོབ་ཟིར་བ་ཐོས་པས་འགྲོ་མི་ནུས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་བཟུང་ནས་བཤལ་
བྱད་བྱེད་ཅིང་རྟའི་ཕྱི་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་རྣམ་ལམ་མིན་ན་རྲང་སྟེ་ཟིར་བ་ལྟར།
དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་རྟེད་ནས་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་དགོས་
ཞེས་པོ་ཏི་བ་གསུང་བ་ལྟར་བློ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེད་རྟེད་དུ་བསྐོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཚོས་བཞི་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བཞང་དམ་པའི་ཚོས་ཁོ་ན་ལ་རག་
ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་ནུས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱན་བཅོས་གཉན་དང་ནང་གི་
རྒྱན་དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚེ་འདིར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་
ནི། འདིར་མ་བསྒྲུབས་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྟེད་དགའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མར་རྣམས་སུ་ཚོས་བྱའོ་སྙམ་ནས་
འདོར་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་པས་ནི་ཚེ་འདིར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་ལོ་དང་
ཟླ་བ་དང་ཞག་སྟ་མ་རྣམས་ལ་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྒྲུབ་པས་ཚོག
སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་པས་དེ་གཉིས་སྨྲར་དུ་བསྒྲུབ་པར་
བསྟན་ནས་གསུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་ངན་པ་ནི་འདིར་
ཡང་འབྲེལ་མེད་འོན་ཀྱང་ཆོག་ཚོགས་ཆེ་བས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་སྐོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསམས་ན་བློའི་འཁྱལ་ཆེ་བས་སྟར་བཤད་པ

ལྟར་བསམས་ལ། དེ་ཙམ་མ་ནུས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
དང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོ་ནས་དོན་ཆེ་ལུགས་དང་རྒྱུ་དང་
འབྲས་བུའི་སྨོ་ནས་རྟེད་དཀའ་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏེ་རྗེ་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་སྤར་
བཤད་པ་ནས་ཟླངས་ལ་བསྟོམ་མོ། ཁེ་ལ་རྒྱའི་སྨོ་ནས་རྟེད་དཀའ་བ་ནི།
སྤྱི་ར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
བ་རྣམ་དག་སྟ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བ་
འཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང། སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་
པས་གྲོགས་བྱས། སློན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་
ཙ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པའང་ཤིན་ཏུ་ཕྱིང་བར་སྣང་བས་
དེ་ལ་དཔག་རས་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྟེད་དཀའ་
བར་སེམས་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྨོ་ནས་རྟེད་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་
ངན་འགྲོ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྣང་ལ། རིགས་
མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པ་
བསྟོམ་པའོ། །དགེ་བཤེས་དོལ་པས་འདི་ལ་ནན་ཆེར་མཛད་པས་ཆོས་
གཞན་ཀུན་དེས་སྣ་ཏང་ནས་བྱང་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འབད་པར་
བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་པོ་རྗེ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱི་འོག་མ
གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྟྲེང་པ་དང། དེ་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ།

ལམ་སྤྱི་འི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ་ལ་གཉིས།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ་དང། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྟེད་པ་དང་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་ཐ་མར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཚོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་བསྒྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྗེ་སྟོད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དངོས་སམ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། ཚེ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འགོད་བའི་བདེ་བ་ཅི་མ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ལེགས་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོད་བ་ལས་གྲོལ་བ་

ཙཾ་གྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོ། ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བཙུམས་ཏེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་
དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི། སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་བསྟྲོད་ནས་སྲིད་
པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་ལམ་
བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སྲིད་པའི་
བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྲིད་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་
རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྗེ་བོས་སྨྲོ་བསྡུས་སྒྲོན་མ་ལས། གསང་སྔགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་
ལ། །བཏེན་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས། །ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་གསུང་བས་ན།
དེ་དོན་འདིར་ནི་བྱ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ།
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་
གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་
བྱས་ཏེ། ཕྱིན་བྱུག་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ
དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དེས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ

པའི་ཐབས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྦྱགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། གཞན་
ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ་སྡོམ་པའང་མ་ཡིན་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་
པས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཟློས་པ་དང་ལྡན་
པའང་ཡོད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་
པར་ཟློས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྱིམས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཟློས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལའང་དང་
པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་དོན་འདྲ་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཐ་མ་དང་
འབྲིང་དང་མཆོག་འཇོག་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་སོ། །ལམ་སྒྲོན་བཞིན་
དུ་མཇོད་འགྲེལ་ལས། སྒོབ་དཔོན་དཏྲི་གཉན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་
གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཆེ་འདི་ལྟར་ལེན་པ་དང་ཕྱི་
མ་ལྟར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་
མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་བརྟུང་རོ། །གཉིས་པ།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྱོད་པའི་

དོན་གང་ཡིན་པ་དང། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྐྱེས་བུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཆར་ཤས་སམ་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྨོན་དཔོན་རྡོ་རྗེབྱང་སར་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ལས། མི་འཚེ་བ་དང་བདེན་པ་དང། །བྱིན་རླབ་ལེན་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད། །འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ནི། །འདི་ནི་བདེ་འགྲོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་མཐོང་ནས། །སྙིང་བྱེར་བདེན་པའི་ལམ་བསྐྱེམ་ཞིང། །ཁ་ན་མ་ཐོ་གཉིས་སྤྱོང་བ། །འདི་ནི་ཞི་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །འདི་དག་ཀུན་ཀྱང་ཆོང་བ་སྟེ། །ངེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཚོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཚུ་རྒྱུན་འབྱུང། །ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ། །ངེས་འབྱུང་མཚོག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདིར་སྒོད་པའི་བདེ་བ་ཅམ་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཅམ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་སྟོན་འགྲོར་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྟོང་པོ་ལེན་ལུགས་ནི། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། སུ་ཞིག་ཆུ་ཤིང་དབུ་བ་ལྟར། ། སྟོང་པོ

མེད་པའི་ལུས་འདི་དག །གཞན་པན་ཀུན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་པས། །ལྷུན་པོ་སྒྲོང་
པོར་སྒྲུབ་མི་བྱེད། །ཡ་རབས་སྒྲོང་རྩེ་ལྷན་པས་ནི། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཆུ་ཤི
ངང། །ནད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ལུས་དག་ནི། །གཞན་ལ་བདེ་བསྐྱེད་གཞིར་བྱེད
དོ། །དམ་ཚོས་སྨྲོན་དང་བཅས་པ་ལ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྡང་ཁོམ་པ་འདི། །
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་ལུས་ཚུལ་ཤིང་དང་དབུ་བ་ལྟར་སྒྲོང་པོ་མེད་ལ
ནད་ཀྱི་ཚང་ཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་འདི། སྐྱེས་བུ
ཆེན་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་བྱ་སྟེ། དོན་ལྟན་དུ་བྱའོ་སྙམ
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ
ནས་འཁྲིད་པར་རིགས་མོད་ཚུང་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྣང་པས་ཕ
ཅེ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི
ལམ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོན་འགྲོ་ཡིན་ཏེ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན
དངོས་དང། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ
ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ
ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འགོར
བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི
སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་སྲས་སམ
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད

ལ། དེ་ནམ་ཉམས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་ཕྱིར་ལ་འཐོན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་
དེ་ཐབས་དུ་མས་འབད་ནས་བསྟྲོད་དགོས་ལ། དེ་བསྟྲོད་པ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་
སེམས་དེ་བསྟྲོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟོམས་ནས་སྙིང་པ་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་
སྨོ་ཡིག་འཕེལ་བ་ཞིག་དང། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྨྲས་འགྲོ་དང་བཅས་
པ་དགོས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་བསླབ་བཏུས་དང་སྒྲོ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་
སྐྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་དན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུག་བསངས་དུ་མ་འདུག
པ་དང། ཕྱིས་གསོག་པ་རྣམས་རྒྱུན་འཆད་པ་དང། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུ
བསགས་རྣམས་དེས་ཟིན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང། གསར་དུ་བྱེད་པ
རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་སློང་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའོ། །མཐར་ཐུག
གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས
བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ། སྟོན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན
ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན། ཕན་ཡོན་དེ་དག
སེམས་བསྟྲོད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་བསྟྲོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས
སྨྲས་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཤེས་ཏུ་གསལ
ལོ། །དེས་ན་སྟོན་དུ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ

ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱོང་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སེམས་དེའི་རྩ་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། བ་སྤུ་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འགྲོ་བར་འཁྱམས་པའི་ཚེ་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་ས་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྡོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །རྒྱུ་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྟོས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་ངན་འགྲོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བ་མེད་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་ན་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། ལམ་ལོག་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲིད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྨོ་ནས་བསགས་སྤྱང་གི་སྨོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགྲོ་རྒྱུད་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།།

འདིར་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ལུགས་རྣམས་བླ་མས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྗོད། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་ཆེད་པར་བྱས་ལ། སྐྱོང་རེས་ཀྱིས་དེ་དག་རྒན་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་ལམ་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྨྲེ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་མི་རྟེད་པས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སམ། ཡང་ན་དེའི་བར་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་འགྲོ་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་སྤྱང་བ་དང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྤྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱ། དེ་ནས་སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སློན་པའི་ཚོ་གཏམ་བྱ། སློན་པ་ཚོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་འབད་པས་བསླབ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་འདོད་མང་དུ་སྤྱངས་ལ། ཤྱེང་ཐག་པ་ནས་སློབ་འདོད་བྱང་

བ་ན་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ངེས་པར་བླང་། དེ་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྲོག་བསྟོས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཟག་པ་ཚུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་གོས་ནའང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་རྡོ་ལྗང་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱང་། དེ་ནས་ཕྱིན་བྱུག་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྡོ་ལྗང་འདོད་པ་ལྟར་བགོ་ལ་དུ་རྒྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་བོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས། མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཞི་གནས་བསླུབ་བོ། །དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྷ་བས་ཐུན་ཚོད་པར་བྱས་ལ། བསྟོམ་ཚུལ་མ་ནོར་བར་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་བསླུབ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསླུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཇུག་སྟོམ་གྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་མན་ཆད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཞི་གནས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པར་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་མན་ཆད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་

རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་བསྟྲེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྟྲེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་གཤོག་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཤོག་པ་གཉིས་བགྲད་ནས་འགྲོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བྱ་གཤོག་ཆགས་ལྟར་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྱོགས་རེ་བཟུང་ནས་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡང་ངག་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། ཁང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་ཆུང་གི་ཤུགས་ལྟོས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྦྱངས་ནས་ནི་ངེས་པར་གསང་སྦྲགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྨྱོ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅོ་ཅོ་ལས་མི་ལྟོགས་པའམ་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆུང་བས་འཇུག་པར་མི་སྲོ་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཅོ་ཅོ་བྱའོ། །གསང་སྦྲགས་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྨྱོ་ར་ཕེག་པ་

ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྔགས་ནས་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པས། བཅོས་གཉིས་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དེ་ནས་བཤད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྟེ་ཁུངས་མ་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲོག་བསྟོས་བྱས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་ལྷུང་བས་ཕོག་ན་སླར་ཟློང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཚུད་ཟོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བས་རྩ་ལྷུང་གིས་ཡེ་མ་གོས་པ་ལ་འབད། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་གོས་ནའང་བཤགས་བསྡམ་གྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། གོང་མ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་ཁྱད་ལ་བསླབ། དེ་བཏུན་ནས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། གོང་མ་ལྟར་ཇོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་བོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལུས་ནི་ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཁྱོད་པའོ། །གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་པ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཆེ་བ་མངའ། །ཆུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ་རག་ལས་པས། །སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཆུང་སྒྲོང་པོར་

བྱ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས། །ཤེས་ཀྱ་རྡེད་དཀའ་རྡེད་གྱུར་ཅིང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱ་རྡེད་དཀའ་བས། །སྒྲུབ་ལ་འབད་པས་དོན་ཡོད་བྱ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ལྷར་བཅོན་ནི་བཅོན་ར་ལས། །འབྲོས་པའི་གླགས་ནི་བྱུང་བའི་ཚེ། །ཆེད་ཀ་གཞན་དང་མི་སྟོམས་པར། །དེ་ཡི་གནས་ནས་འབྲོས་པ་ལྷར། །འགོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་འདི་ལས། །བརྒལ་བའི་གླགས་དག་བྱུང་གྱུར་ན། །ཆེད་ཀ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པར། །སྲིད་པའི་ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲུབས་འགྲོ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །སྨོན་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིས། །སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རབ་བཟུང་ཞིང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པ། །སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཅི་ནུས་རིམ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོང། །ཅེས་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟེང་པོ་གང་། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་སྟེང་རྟེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་བྱ། །སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་མ་ཆགས། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། །དད་སོགས་ནོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཟླ་མ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་གྱས། །དེས་བསྟན་དམ་ཚིག་ལྟན་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ལ་རབ་ཏུ་བཙོན། །བྱམ་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ། །ཟླ་མའི་ཏེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐོབ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་པ། །སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་དངོས་གྲུབ་སྟོད། །ཏིང་འཛིན་ཡན་ལག་ལས་བྱུང་བའི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས། །མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་གསང

སྤྱན་ཚུལ་གནས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུས་བུ་ཆུང་འབྲེང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོའི་ཕྱོན་འགྲོ་ཡིན་ན་སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དུ་བྱས་པས་ཆོག་མོད། སྒྲུས་བུ་ཆུང་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲུས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཁྱིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུས་བུ་ཆུང་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བློ་མ་སྒྲུས་པར་ཡང་རང་ཉིད་སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པ་དང་། བློ་རབ་འབྲེང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བའོ། །ཕན་ཆེ་ལུགས་ནི། སྒྲུས་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་དོན་གཉིར་དགོས་པས་བཀྲི་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ཆེ་འབྲེང་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོང་བ་བསྟན་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གོང་མ་ནས་སྨྲས་ཀྱང་བསམ་པ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་ལ། འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གོང་མའི་སྐལ་བ་ཅན་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་ཏེ་སྤྱད་པ་ནི། སྤར་ནས་སྒྲུས་ཟིན་པའམ། སྤར་མ་སྒྲུས་ཀྱང་མྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྒྲུ་བར་འགྱུར་བས་འོག་མ་འོག་མ་སྒྲུས་པ་ནི། གོང་མ་གོང་མར་ཁྱིད་པས་ཆོག་པས་རང་གི་ལམ་ལས་འགྱུང་བ་མེད་དོ།།

བློ་རིམ་ཀྱིས་བཀྲི་དགོས་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། ཧོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་ཧོར་བུ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བའི་དགེ་

དོན་དུ་སྒྲུར་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཚོགས་མངས་སྒྱ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། ། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཚོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། །ཞེས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཕྲིད་པར་གསུངས་པ་དང། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རིམ་གྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ། ཐོག་མར་སྨྲ་བའི་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྨྲ་བའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྱིང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཚོས་བསྟན་པ་འབྱིང་དང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འབྱིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཚོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཞིང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྦྱོང་པ་གོ་རིམ་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང། སྦྱོང་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མེར། སྟོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྒྲུངས་ནས། དེ་ནས་སྤྱགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རིམ་ཅན་དུ་དགོས་པར་བསྟྲབས་ཤིང་དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང། བཞི་

བརྒྱ་པར་ཡང། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །བར་དུ་བདག་གི་
བཟློག་པ་དང། །ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀུན་བཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས
པ་ཡིན། །ཞེས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན
མཁས་པ་མ་ཁོལ་གྱིས་ཀྱང། ཏི་བྷལ་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྨྲེ་ན
སོགས་གཏམ་རྒྱམས་ཀྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ནས
ཚོས་ནི་བསྟོམ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་འདི་སློབ་དཔོན་ཆེན
པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་ནས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན
མཛད་ལ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་གོ་རིམ་ཤིན་ཏུ་གཅེས
པར་སྟོང་བས་ཚུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེད་པར་བྱའོ།། །།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

གཉིས་པ་སྟོང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་བ་དང། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་བ་དང། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྒྲུབ་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ།

ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྒྲུབ་བ་དངོས་ལ་གཉིས།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཚེ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ།

འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ་ལ་བཞི།

འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྟོམ་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། འཆི་བ་དྲན་པ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་བོ། །དང་པོ།

འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས། མི་རྒྱག་པ་ལ་རྒྱག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་པོར་གནོད་པའི་སྟོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐུ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པའི་མི་རྒྱག་པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གནོད་པའི་སྟོབ། །འདི་ལ་ཡང་ད་གཟོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྙམ་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྙམ་དུ་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་རོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེས་བསྒྲིགས་ན་ཚེ་འདིར་སྡོད་པའི་བློ་སྒྲུས་ནས་དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་བསླུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་

དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་བློ་སྐྱེར་མི་སྐྱེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང། ཚེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་ཞིང། དེ་ཡང་ཉེས་སྤྱོད་སྤྲོག་ལྟང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་མ་འབྲེས་པ་དཀོན་མོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང། ཕྱིས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟན་བོ་སྟམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་གཉིད་རྒྱས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་དང། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་བས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་མི་འོང་ངོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་སྲོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་བས་བསྟུས་པ་ན་ཆེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚགས་པ་དག་པོ་སྐྱེ་ཞིང། དེའི་གེགས་བྱས་པཱ་ལ་ཆེ་ཏ་ཡ་ཁ་ཏ་ལ་ཐུང་བ་ཁ་ཏ་པོ་དང། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཟོར་ནས་པའི་གཏི་ཆུ་ནང་དེ་དག་གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཁ་གསས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་བཅུ་དང་མཚ�་ལེད་པ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་དང་དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཁག་པོ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཟུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་མར་རེ་བཞིན་ཏེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་

རྗེ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་མངོན་མཐོ་དང་འོས་ལེགས་ཀྱི་སྟོག་བཅད་དེ། ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་ཅིང་རྒྱུན་ལ་ཚ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གནས་སུ། འཆི་བས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་ལས་ངན་པས་འཁྱིད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་སྨོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཉན་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྟག་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རྟོགས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང། སྲོག་འཛིན་ལས་ཀྱང། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མཁེས་ནས། །མཇལ་དང་མི་མཇའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ།

བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

འཆི་བ་རྟེས་སུ་དན་པའི་ཆོ་རྟག་མ་ཞིག་སྒྲོས་ན། དཔེར་ན། དེ་རིང་སང་རང་འཆི་བར་ཐག་ཚོད་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉིན་དང་རྟས་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྲེད་པ་ལྟོག་ཅིང། ཁྱོད་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ཕལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟེད་བཀུར་དང་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་བསྟུ་འབྲིད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་

ལྟོག་ཅིང། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ཏུ་དང་གྱས་པར་བྱེད་པའི་བཅོན་འགྲས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད་པས། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པོ་དམ་པ་ཐུབས་ནས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཇོགས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འཁྱིད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དགེ་དུ་མས་ཀྱང་བསྟན་པ། སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཞིང་རྩི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ། །རྟེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྟེས་མཆོག་གོ། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བསྟན་པའོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང། ལུས་འདི་ཙཾ་སྟོད་འདུ་བར་རྟོགས་བྱ་ཞིང། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་སྨིག་རྒྱུ་འདྲར་ཤེས་ནས། །བདུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་མཚོན་ནི་འདིར་གཅོད་པ། །འཆི་བདག་རྒྱལ་པོས་བལྟར་ཡང་མེད་པར་འགྲོ། ཞེས་དང། ཆུ་བ་མཐོང་ཞིང་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང། །ས་མས་དང་བྲལ་བའི་ཤི་བ་མཐོང་ནས་ནི། །བརྟན་པས་བཅོན་ར་འདུ་བའི་ཁྱིམ་སྤངས་ཀྱིས། ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་འདོད་སྤང་ནུས་རེ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་སྒྲུས་བྱའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་

ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྐོལ་པལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྡད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་ཐུང་ཟད་རེ་འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ཀནས་ཆེ་བས་དེ་དག་ཏུ་ཚོས་བསྟན་པའི་སྐབས་མི་རྟེད་ལ། བསྟན་པས་པས་ཚོག་པའི་རྒྱུན་རེ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཚོས་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་མི་བསྟན་པ་ནི་བདུད་མི་འཆི་སྟྲམ་པ་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་ན། ཆོས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྟོ་དང། དེའི་གཉེན་པོ་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་ཟབ་མོ་གཞན་བསྟོམ་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ་སྙམ་པ་དང། བསྟོམ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་ཐུང་ཟད་ཙམ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཡི་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་བར་འདི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་བསྒྲུབ་དེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ།

འཆི་བ་དྲན་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ནི།

གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་བཏང་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྒྲུག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། ལམ་ལ་ཡེ་མ་སྣྲངས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྒྲུག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྟྲམ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ཆུངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྒྲུག་པ་བསྒྲུབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་དགག

མི་ཀུས་མོད། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་བན་འགྲོའི་རྒྱུ་འགོག་པ་དང་
མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བསྒྲུབས་པར་འཚོ་བ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྒྲུག་པ་བསམས་ན་དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་འཚོ་ཁར་
མི་སྒྲུག་པ་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་དག་མ་བསྒྲུབས་ན་སྲོག་འགོར་བ་ལས་མི་
ཐར་བ་དང། ཁྱད་པར་དུ་བན་འགྲོར་ལྟུང་བས་འཇིགས་ནས་འཚོ་བའི་ཚེ་
འགྲོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་བསྟེམས་ཀྱང་
གནས་མི་ཀུས། ।གང་ལ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ། ।འཇིགས་ཤིང་སྡུར་བར་
བྱས་པ་ཡིས། ।དེ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ।དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཉིད་ལ་
བརྟགས་ན། ।མི་རྣམས་སྲོག་པ་བྱས་པས་འགྲོད་པར་འགྱུར། ।དཀོ་བའི་
ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཡོངས་མ་བྱས། ।ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་དུ་
དོགས། ।འཚེ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་རྨོངས་པར་འགྱུར། ।གང་ལས་
བདག་གི་ཡིད་ནི་འགྲོད་འགྱུར་བ། ।དེ་ཉིད་བདག་གིས་བྱས་པར་ཡོངས་མི་
དན། ।དཀར་བོའི་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གོམས་པར་བྱས། ।ཚོས་ལ་གནས་ན་
འཚེ་བས་སུ་ཞིག་འཇིགས། ।ཞེས་གསུངས་པ་དང། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང། ।
བདག་ནི་འཚེ་འོ་སྙམ་སེམས་པ། ।གང་ལ་ངེས་པར་ཡོད་གྱུར་པ། ।དེས་ནི་
འཇིགས་པ་ཡོངས་བཏང་ཕྱིར། ।འཚེ་བདག་ལ་ཡང་གা་ལ་འཇིགས། ।ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་མྱུར་དུ་འབྲལ་
བར་གདོན་མི་ཟའོ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རྟག་པ་བསམས་ན་ནི། དེ་དག་
ལ་མི་འབྲལ་བར་རེ་བའི་སྲེད་པ་ལྟོག་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་བསྟེད་པའི་

ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའི་དབང་གིས་འཆི་བ་ལ་སྐྲག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། བཞི་པ།

འཆི་བ་དྲན་པ་རྗེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི།

རྒྱ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དགུ། ཐུན་བཅད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། ངས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང། ནམ་འཆི་ངས་མེད་བསམ་པ་དང། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་བདག་ངས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲེ་བ་བླངས་ཀྱང་འཆི་བ་འོང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཆོས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྟོང་མཇད་ན། །སྒྲེ་བོ་ཕལ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་གང་དུ་བསྡད་ཀྱང་འཆི་བ་འོང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །ཞེས་སོ། ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བས་འཇོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་གྱིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་དང། །དེ་ཀུན་འཇིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་ཀྱིས་ཏེ། །ཚོས་ལ་གནས་ཀྱི་ངེས་པར་སྦྱང་པ་སྟོ་བ། །ཅེས་སོ། །

འཚེ་བདག་ལ་བྱོས་པས་མི་ཐར་ཞིང་སྤྱགས་ལ་སོགས་པས་བློག་ཏུ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གཙམས་པ་ལས། དགེར་ན། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྣ་བ་བཏུན་པ་སྟེང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཞིག་པ་མ་གས་པ་འཕན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཁྱེགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་པོ་བཞི་གནམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་བརྟེག་སྟེ། ཇི་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེ་ལ་པ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་སྤོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མགྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བློག་པའམ་ནོར་གྱིས་བློག་པའམ་ཇི་དང་སྤྱགས་དང་སྨན་རྣམས་ཀྱིས་བློག་པར་སྣ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་མགྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བློག་པའམ་ནོར་གྱིས་བློག་པའམ་ཇི་དང་སྤྱགས་དང་སྨན་གྱིས་བློག་པར་སྣ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆུ་བ་དང་ན་བ་དང་འཚེ་བ་དང་རླུང་བའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཆུ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། རླུང་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་འོང་། འཚེ་བ་ནི་སྲོག་འཇོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མགྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བློག་པའམ་ནོར་གྱིས་བློག་པའམ་ཇི་དང་སྤྱགས་དང་སྨན་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་སྣ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་འཚེ་བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཚེ་ཁར་མི་མཚོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འོ་སྐོལ་དེ་ལས་ལྟོག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཇིགས། འཚེ་ཁར་བྱང་ལ་སེན་མོ་

འདེ་བས་གསུང་བོ།།

ཚེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འཇིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ང་ལྟ་ལེགས་པར་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་བསྡུངས་ན་དེ་རིང་ན་ཝོ་བརྒྱལམ་ཕུང་ཟད་ཅིག་ལྟག་པར་འཚོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐུབ་ཏུ་ཚུག་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ཚེ་འཛིན་པ་ཀེན་ཏུ་སྡུར་ཏེ། ལོ་ནི་རྒྱ་བ་སོང་བས་འཛིན་ཅིང། རྒྱ་བ་ཡང་ཞག་སོང་བས་འཛིན་ལ་ཞག་ཀྱང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་སོང་བས་འཛིན་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོ་བྱེ་ལ་སོགས་པ་སོང་བས་འཛིན་པས་ན་ཚེའི་སྙི་ཚད་ནི་ཉུང་ལ། དེ་ལའང་སྤར་ཏུ་མ་ཞིག་ཟད་སླར་ཞིང་ཚེ་ལྟག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སྣང་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འཇིད་བྱེད་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྟོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྣྲ་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང། །སྟོན་པའང་གྱད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་དགེ་བ་མའི་སྒོ་ནས་བསམ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐག་རིང་ཐུག་པ་ན་ལན་རེ་ལ་སྒྲུན་ཉག་མ་རེ་ལས་མི་འགྲོ་ཡང་སྡུར་བ་ཏཱ་ལས་ཟིན་ནས་ཧོང་བ་དང། ལུག་ལ་སོགས་པའི་གསང་བྱ་ཆུམས་གསོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲིད་པ་ན། གོམ་པ་རེ་རེ་སྟོས་པས་འཆི་བ་ལ་རྟེ་ཉེར་འགྲོ་བ་དང། ཚུ་གླུང་དྲག་པོའི་རྒྱུན་འགྲོ་བའམ་རི་གཟར་གྱི་ཁ་ནས་ཚུ་འབབ་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་སྡུར་དུ་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་དང། ཕྱུགས་རྟེས་དབྱུག་པ་བཟུང་ནས་ཕྱུགས་རྣམས་རང་

དབང་མེད་པར་རང་གི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བ་ལྟར། ཁ་བ་དང་ཆུ་བས་རང་དབང་
མེད་པར་འཚེ་བདག་གི་དྲང་དུ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྨོ་དུ་མ་ནས་བསྨོས་
པར་བྱ་སྟེ། ཚོ་མས་ལས། དཔེར་ན་ཐག་རིའི་བཀྲངས་པ་ལ། །སྨྲན་ནི་གང་
དང་གང་བཅུག་པའི། །སྨྲན་ཀྱིས་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག
ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ངེས་པར་བསད་པ་དག །གོམ་པ་གང་དང་གང
བོར་བས། །བསད་པའི་དྲང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན
ནོ། །ཚུ་གླུང་དག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱུན། །ལྷོག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན
མི་ཡི་ཚེ་འགྲོ་བ། །སྨར་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དཀའ་བ་ཉིད་དང་ཐུང
བ་དང་། །དེ་ཡང་སྦྱིན་བསྟལ་ལྟན་པ་དག །སྡུར་བ་ཁོ་ནར་འཇིག་འགྱུར་ཏེ།། ཚུ
ལ་དབྱུ་ཀུས་བྲིས་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་ཕྱུགས་རྗེ་དབྱུག་ཐོགས་ཀྱིས། ། ཕྱུ
གས་རྣམས་གནས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ན་དང་ཆུ་བ་ཡིས། །མི
རྣམས་འཚེ་བདག་དྲང་དུ་སྐྱེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། །རྗོ་བོ་ཆེན་པོས
ཀྱང་ཚུ་འགྲམ་དུ་བྱོན་ནས་མི་རྣག་པ་བསྐོས་པ་ལ་ཚུ་ཕྱི་ལི་ལི་འགྲོ་བ་འདི་ག
བདེ་གསུང་ནས་བསྐོས་སྐད། ཆུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང། སྲིད་གསུམ་མི
རྣག་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཚེ་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །
འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཚུ་ལྟ་བུར་སྡུར
མཇུག་ལས་འགྲོ། །ཞེས་དགེ་དུ་མའི་སྨོ་ནས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་དུ་ཅུང
ཟད་བསམས་པའི་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་འདོར་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི
རྣག་པ་མི་སྟོན་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དུ་མ་ལ་སྡུར་ནས་བསམ།

ཡང་ཡང་བསམས་ནས་རེས་པ་སྟེ། ཕྱིང་ཟད་ཙམ་རེ་ལ་མ་བྱུང་བྱས་པས་མི་ཕན་ཏེ། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། བསམས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡེང་ཡེང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་གིན་འདུག་ན་བརྩོན་མ་ཟེར་གསུང་བ་ལྟར་རོ།།

ཚེའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་བཅོམ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད་དེའི་བར་རྣམས་སུ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཚེ་བྱི་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྒྲབས་ཡེ་མེད་པས། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་འགོ་བ་ཟུང་སྟེ་སྒོད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྡོད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཁ་བལྟས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། ཁེས་ན་བར་གྱི་གསོན་པའང་ན་བ་དང་ཆུ་བའི་པོ་ཉ་བས་ཁྱེད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གསོན་པའི་སྒྲབས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྡོད་པར་བ་ཟུང་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དགེ་ར། བྱག་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོ་ནས་ལྟུང་བའི་ཚེ། ས་ལ་མ་ལྟུང་བའི་བར་སྣང་ལ་འགྲོ་བའི་སྒྲབས་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། ཁེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལས། མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། ཁྱང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། ཁེ་ནས་བརྩམས་ནས་དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན། ཁགས་བཅོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་འགྲོ། ཁེས་དང། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང། རེ་བོ་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོའི་སྟེང་ནས་ས་ལ་ལྟུང་བར་གྱུར་པ་ཡིས། ཁེག་པར་གྱུར་ཚེ་ཅི་འདི་བར་སྣང་ལ་ནི་བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་རམ། ཁྱེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཆི་བ་ཉིད་ཕྱིར་རྟག

ཏུ་རབ་ཏུ་བརྒྱ་པ་ནི། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བར་སྣང་བས་གང་དུ་བདེ་བ་རྗེ་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁེ་དག་གིས་ནི་སྙུར་དུ་འཚེ་བར་བེམ་པ་བསྟན་ཏོ།།

གསོན་པའི་ཚེ་ལ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོངས་མེད་པར།

བེམ་པར་འཚེ་བ་བསམ་པ་ནི།

སྟར་བཤད་པའི་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཐུབ་ཏུ་ཚུག་ཀྱང་ལོངས་ཡོད་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དོན་མེད་དུ་ཚེ་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྟར་འདས་འདུག་པ་དང་ལྷག་མ་ལའང་གཉིད་ཀྱིས་ཕྱེད་འདའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་ཆུས་པའི་གནས་སྣོན་ལས་སུ་སློབས་ནས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་དེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱེད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཁེབས་སོ། །ལོ་བཅུ་ནི་བྱིས་པའོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ཆས་པ་སྟེ། ཐུ་ངན་དང་སྟེ་ལྷག་ལའོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཕྲུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅད། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ནད་རྣམ་པ་དུ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཀྱང་བཅད་དོ། ཞེས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་མི་རྣམས་ཚེ་ནི་མཆོག་ཏུ་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཁོ་ནར་ཟད།།

དེ་ལས་ཀྱང་ནི་དང་པོ་བྱིས་པ་ཐ་མ་ཆགས་པས་དོན་མེད་བྱེད། །གཞིད་དང་ནད་སོགས་དག་གིས་དེ་དུས་མེད་པར་ཀུན་ནས་རེ་བ་འཇོམས། །བདེ་བར་གནས་པའི་མི་ནང་འགྲོ་བའི་ཚེ་ནི་ལྷག་མ་རྣ་ཅམ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ལྷོ་རྒྱབ་དང་གཞིད་དང་ནན་ཚས་བཅད་པའི་བཤོལ་ན་ཆོས་སྒོ་འགྲོ་བ་ལོ་ལྔ་ཡང་མེད་གསུང་།།

དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིའི་ཐུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྨི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ནི་བདེ་བ་སྦྱོང་པ་ས་ནད་ནས་དྲན་པ་ལྟར་འཆི་བའི་དུས་སུ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དགྲ་ནི་དགག་ཏུ་མེད་པར་ངེས་པར་འོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཚེ་འདིའི་བསྟུ་བྱིད་ལ་དགའ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་ཆོས་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་བཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྒྲོས་རབས་ལས། ཀྱེ་མའོ་འཇིག་རྟེན་ཁོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྒྲོ་བོ་འཇིག་པ་མེད་པ་ངོ་མཚར་ཀྱེ། །ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག །དོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྨྲོ། །ན་དང་ཆ་དང་འཆི་བའི་གནོད་བྱེད་དག །མཐུ་ཆེན་དགག་ཏུ་མི་ནུས་ཡོད་བཞིན་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགྲོ་ན། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། །ཞེས་དང། ཀླུ་ནི་ཀའི་སྨྲེངས་ཡིག་ལས་ཀྱང། འཆི་བདག་བཙེ་བ་མེད་པ་ཅན། །སྒྲོས་ཙལ་དོན་མེད་གསོད་འགྱུར་བ། །གསོད་པ་མངོན་དུ་འོང་བཞིན་དུ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་ཆུང་སྨྲོ། །དེའི་སྣོད་

དགའ་ཆེན་བཟོད་མེད་དེས། །མདའ་ནི་མི་བཟད་འཚོར་མེད་པ། །དེ་ནི་རྗེ་སྲིད་མ་འཕངས་པ། །དེ་སྲིད་རང་གི་དོན་ལ་འབོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གཉིས་པ།

ནམ་འཚེ་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི།

དེ་རིང་ཕན་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཚད་ལ་འཚེ་བ་འོང་བར་ངེས་ཤིང་། དེའི་བར་གྱི་ཞག་གང་ལ་འོང་མ་ངེས་པས་དེ་རིང་ལྟ་བུ་ལ་འཚེ་མི་འཚེ་གང་དུའང་ཐག་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་བློས་འཚེ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཚེ་སྙམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཚེ་སྙམ་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མི་འཚེ་སྙམ་པ་བློས་མི་འཚེ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ན་ཚེ་འདིར་སྡོད་པའི་གྲབས་བྱེད་བྱེད་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་གྲབས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། དེའི་བར་དུ་འཚེ་བདག་གིས་བཟུང་ནས་ཐུ་ངན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཚེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་འཚེ་བའི་གྲབས་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པས་མཁེ་ན་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལེགས་ལ། ཁེ་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུའང་དེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་ལ་གནོད་པ་དག་པོ་བྱེད་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུས་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་འོང་བར་ནི་ཐག་ཆོད་ལ། ཞག་གང་ལ་འོང་མི་ཤེས་ན་ཞག་རེ་རེ་ནས་དེའི་ཟོན་བྱ་དགོས་པ་དང་འད�། །ཞག་རེ་རེ་ནས་དེ་རིང་འཚེ་སྙམ་པཧམ་ཐ་ན་དེ་རིང་ཕལ་ཆེར་འཚེ་

སྙོམ་པ་བྱང་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྲོད་གླབས་མི་བྱེད་ལ། བསམ་པ་དེ་མ་བྱང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྤྲོད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་གླབས་བྱེད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། དགེ་ན་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་བསྡད་སྙམ་ན་དེའི་སྤྲོད་གླབས་བྱེད་པ་དང། དེར་མི་སྤྲོད་པར་གཞན་དུ་འགྲོ་སྙམ་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གླབས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ནས་འཆི་སྙམ་པའི་ཐོ་བསྒྲེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ཕྱི་ར་ཐུ་མི་སྙན་པའི་ཚེ་ནི་ངེས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་ཚེ་ཚད་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་མང་ལ། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཚེ་འོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའང་བྱུང་ལ། ད་གཏོད་འོ་བཅུ་འོན་པ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང། ད་ལྟ་ཡང་ཆུན་གཞོན་བར་མ་གང་ལ་འཆི་མ་ངེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །འོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་དང། ཚོམས་ལས། ལྷ་ཏོ་སྒྲེ་བོ་མང་མཐོང་བ། །ཕྱི་ཏོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཕྱི་ཏོ་སྒྲེ་བོ་མང་མཐོང་བ། །ལྷ་ཏོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང། སྒྲེས་པ་བྱད་མེད་མང་པོ་དང། །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེང་ཏོ་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན།

།དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྫུ་བ་ན། །ལ་ལ་ཆུན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླ་མཉམ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ཚེའི་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གློ་བུར་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཚེ་རྒྱན་གྱིས་བསམ་པ་མ་རྫོགས་པར་ཤི་བ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་ངེས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་འཚེ་བའི་ཐོ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད།།

འཚེ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱན་ཉུང་བ་བསམ་པ་ནི། སྲོག་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་གནོད་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནོད་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གདོན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུ་མར་འཚེ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་རིགས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འཚེ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནད་རྣམས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ།། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྱུར་བགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གནོད་པ་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འཕེལ་འགྱོད་ཏུ་གྱུར་པ་ན་ནད་བསྐྱེད་དེ་སྲོག་འཕྲོག་པས་གནོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་དང་ལྟན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པས་ལུས་སྲོག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདས་ཆེན་ལས། འཚེ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྲོག་འདི་རྟག་ཏུ་དགྲ་སྡང་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་

རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། འཆི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ནང་གནས་པ༑ ༑རླུང་
དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། ཚེ་
ནི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །
དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ཡོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་
ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ནུས་པ་མེད་
པས་འབྱུང་ཀུན་ལ། །ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འགལ་བ་རྣམས་ལ་
བདེ་འོ་ཞེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིགས་
མ་ལྔ་ཤིན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཚེ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་བཟང་པོ་
མཐུ་ཆེན་བསགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་སྨན་
རྣམས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་ནད་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོད་
པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བར་ཞུ་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བའི་མཐུ་བྲི་བས་བདེ་བར་འཇུ་དཀའ་ཞིང་ཞུ་བས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་
པ་ཆུང་བ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་
བཟླས་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐུ་ཆུང་བར་སོང་ནས་ཚེ་བསྲིང་བ་སོགས་
ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །གསོན་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་འཆི་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། མི་
འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་བཟའ་བཏུང་དང་གནས་ཁང་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་འཚོལ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་ཧ་ཅང་མངས་པ་དང་ཧ་ཅང་
ཉུངས་པ་དང་མི་འཕྲོད་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། གནས་ཁང་རྡིབ་པ་

དང་མཇལ་འོས་བསྟུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཚེ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བས་ན་འཚེ་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་སོང་བའི་གསོན་པའི་རྒྱུན་མི་སྐྱང་བོ། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཚེ་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། གསོན་པའི་རྒྱུན་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཚེ་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཚེ་བའི་ཡང། །དེ་བས་རྒྱ་ཆུ་ཚོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན།

ནམ་འཚེ་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི།

ལུས་ཆུའི་དབུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཚོར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ལ་སྣང་བཏགས་ནས་ཀྱང་སྲོག་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ན། འཚེ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྨྲིར་ལས། ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན།། འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་འཚེ་བདག་གིས་ལུས་སྲོག་ནམ་འཇོམས་ངེས་པ་མི་སྐྱང་བས། ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་དལ་ཉིད་ནས་ཚོས་བྱ་བར་ཐག

གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཀླུ་ནི་གཱའི་སྨྲིར་ཡིག་ལས། འཆི་བདག་སུ་དང་མི་བཤེས་པ། ཁྱོ་བྱང་དག་ཏུ་འབབ་འགྱུར་བས། ཁང་དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞེས་པར། ཁམ་པའི་ཚོས་ལ་བསྟུར་ཏེ་མཛོད། ཁའི་ས་ངང་དེང་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། ཁྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། ཁམ་ཞིག་ཁྲོད་ནི་མེད་འགྱུར་བའི། ཁ་ས་ངང་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འོང་། ཁེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཡྱི་ཌ་ག་ཏ་མི་ཏ་ཡ་ནན་ཏས་ཀྱང་། ས་བདག་ཇི་ལྟར་གཡར་པོའི་ལུས། ཁད་མེད་ཀུད་མེད་བདེར་གནས་པ། ཁེ་ཉིད་ཚེ་ན་སྟོང་པོ་ཟློང་། ཁ་འཆི་ཀུད་བས་འཇིགས་མེད་བགྱི། ཁང་ཚེ་ན་ཆགས་ཀུད་སོགས་ན། ཁྱན་ཡང་དེ་ཚེ་ཅི་བགྱིར་མཆིས། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁཱ་བ་གསུམ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཥོས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བས་མས་ནས་ཏློ་སྣ་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། ཁ་ས་ངམ་པ།

འཆི་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བས་མ་པ་ཁ་ས་ངམ་ནི།

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་བར་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཚེ་ཁ་ཉིན་ནམ་བཤེས་ཇི་ལྟར་བཙུ་ཞེང་ཁ་ཆ་བས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འཕྲད་ས་མེད། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་ཕན་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་འཕྲེང་དུ་མེད་དེ། ལྟན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཤ་རུས་ཀྱང་འདོར་ན་ཁ་ཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་
གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་། དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྙམ་དུ་བསམས་
ལ། དེའི་དུས་སུ་ནི་ཚོས་འབའ་ཞིག་སྣུབས་དང་མགོན་དང་དགེ་བཅུ་ལ
ལྷུར་ཚུལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཀླུ་ནི་ཀའི་སྨྲིར་ཡིག་ལས། རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཕྱིན
པ་སྟོན་ལས་ཀྱིས། ཁྱོད་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་པ། ཁམས་པའི་ལས་དང
རྟེས་འབྲེལ་ཞིང་། ཁཆེ་བདག་གིས་ནི་དྲངས་པ་ན། ཁགེ་དང་སྡིག་པ་མ
གཏོགས་པར། ཁགས་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལོག་ནས། ཁགའ་ཡང་ཁྱོད་རྟེས
མི་འབྱང་བར། ཁཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་ལེགས་པར་སྨྲོ་བ། ཁེས་པ་དང་། ཎྜི
ཏ་ཀ་ཏ་མི་ཏྲས་ཀྱང་། ལྷ་གཅིག་རི་ལྷར་ཁྱོད་འགྲོ་ར་ཀྱང་། ཁཀེགས་ནས
འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཚེ། ཁམྱ་ངམ་ཐང་ལ་དགྲས་བཅོམ་ལྷར། ཁགཅིག
བུ་སྲས་མེད་བཙུན་མོ་མིན། ཁན་བཟའ་མ་མཆིས་བཀེས་མ་མཆིས། ཁརྒྱལ
སྲིད་མ་མཆིས་ཁབ་མ་མཆིས། ཁདག་མེད་མཐུ་དགྲས་མངའ་ལགས
ཀྱང།། གཟིགས་སུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། ཁགཅིག་ཅམ་ཉིད་ཅིག་ཕྱི
ཐག་གིས། ཁཟེས་སུ་འབྱང་བཞང་མི་མངའ་འོ། ཁསངས་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཅམ
ཡང། ། དེ་ཚོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་སྟོས། ཁཞས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་དལ་བ་དོན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་བ་དང་རྟེད་པར
དཀའ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིག་སྟན་བའི་འཚེ་བ་དྲན་པ་བསམས་ནས། འཇིག་རྟེན
ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ཀྱི་གཏན་བའི་ཞིག་སྣུབ་པར་མི་བྱེད་ན། མ་ཤི་ཚུན་ཚོད་ཀྱི
བའི་བ་བསྣུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་ནི་མི་བས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཆེ

བ་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ལས་ཁྱད་ཙུགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་
བྱ་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་རྟེད་ཀྱང་མ་རྟེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྣུབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། །མཆོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་
བུ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་རྟེད་དགའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་
ཀྱི་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུ་དགའ་སེ་བྱང་ཡང
ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས། ངེད་ཀྱི་སྙིང
སེལ་མི་རྣག་པ་བསྒོམ་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ་ཉེ་འཕེལ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས
པ་ཚེ་འདིའི་སྙིང་བ་ཀུན་བསལ་ནས་རང་གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཚེ་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་ཚོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྙམ
ནས་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་གངོད་འོང། འདི་ཏློ་ལ་མ་སྒྲུས་ཀྱི་བར
དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང། དོལ་པའི
ཞལ་ནས་ཀྱང། ཞར་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྨྲིན་པ་སྤྱོད། ལྷ་དང་ཆུ་མ་ལ
གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྒྱས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས
ན། ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྒྲུ་སྙམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྡོད་པས
ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྒྲུ་བ་ཡིན་གསུང་རོ། །ཀ་མ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྤོ་བར་ཞུས
ཏ་ན་སྟ་མ་སྒྲོར་སྐད། འཕྲོ་ནས་ཞུས་ཏ་ན་འཕྲོ་ཡེ་མ་ཐོད་པ་ཞེས་གསུང་ལོ།
དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལྡོགས་ན་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་བསྒོམ་ཞིང། ཚ་ལྡོགས་ན
ཙ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཚན་དགུ་རྡེ་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་བཟུང་ལ། གསོད་སར
འཁྲིད་པ་ལ་རྒྱན་བཏགས་པ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་རྣམས་ལས་ཡིད་མ་ལོག

གི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །བར་ཚེས་གཉིན་བསྟེན་པ་དང་
དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྐོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་གན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཚེས་པར་བྱས་
ནས་བསྡུངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཚེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྐྱུར་དུ་འཆི་བར་ནི་ངེས་པས་ཚེ་འདིར་ནི་བསྡད་ལོང་མེད་ལ། ཚེ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ས་མེད་པས་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ནི་མེད་པས་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དགར་ནག་གིས་རྗེ་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་རྗེ་འཇུ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་དུ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་གྲང་བ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དུན། །བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡི་དྭགས་དག་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ། །རྩོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མང་བའི། །བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དྲན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱུ་རྣམ་སྨྱང་བའི་རྒྱུ་སྡུག །ཐོབ་དཀའ་འཛིམ་གྲིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་ངན་

སོང་རྒྱུ། །རབ་ཏུ་བསྒྲོམས་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཕོར་བ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཅིག་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་ཏེགས་པ་བཟློག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྡིག་ལྟུང་ལ་ཆེས་ཅིག་ཏུ་འཇོམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ་དེ་ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་གཞན་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྲོམ་ཚན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་དེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་ཁྲོད་བརྟན་པར་མཛོས། །ཞེས་དང། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་ཏེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། ། འཕོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྡིག་ལ་འཇོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་དང། བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྲག་ནས། ।ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྱུལ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་བང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འཇུ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་བདག་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ་དང།

དུད་འགྲོ་དང། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ།

དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་བཞི།

སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་དང། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་དང། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཚོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཡང་སོས་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་རིམ་གྱིས་འབྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྣུན་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ནས་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྱེལ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འབྱུང་དོ། ། དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་སྔར་ལྟར་སྣུན་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེག་ནག་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེར་རྫེས་པ་རྣམས་དམྱལ་སྦུང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུར་བཞིའམ་རྒྱུར་བརྒྱད་དམ་ཆར་གསེ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་ཞིག་ནག་པོས་བཅལ་ནས་ཞིག་ཏུ་ལྟར་བཏབ་པ་དེ་ལྟར་མཚོན་གྱིས་གཡེག་ཅིང་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། ། བསྡུས་འཇོམས་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་འཚོགས་པའི་ཚེ་དམྱལ་སྦུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་རི་རབས་

གཙོ་བོ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་བར་བྱེད་དོ། ཁེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆོར་ལ། དེའི་ཚེ་སྨོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་གླུང་རབ་ཏུ་འབབ་བོ། ཁེ་བཞིན་དུ་ལུག་དང་ཏ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་སེང་གེ་དང་སྤྲག་གི་གཙོ་བོ་ལྷ་བུས་ཀྱང་འཆོར་བར་བྱེད་དོ། ཡང་འདུས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་འཁྲལ་འཕོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བུར་ཤིང་འཆོར་བ་བཞིན་དུ་འཆོར་རོ། ཁེ་ནས་ཡང་འདུས་པ་ན་སྟེང་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ལྷུང་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གཅོད་པ་དང་འབྱེད་པ་དང་བརྡུང་བ་དང་དམྱལ་བར་བྱེད་དོ། ཁེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཁྲག་གི་གླུང་རབ་ཏུ་འབབ་བོ། ཁྱེ་འཕོད་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ཁྱུགས་པ་དང་མེ་ཀུན་ཏུ་འབར་བས་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། ཁྱེ་འཕོད་ཆེན་པོ་ན་ནི། སྡུ་མ་དང་འཇ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་ཡོད་དོ།།

ཚ་བ་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དམྱལ་སྟང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་འབར་བའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བསྐོལ་ཏེ་ཉ་བཞིན་དུ་བསྲེག་པ་དང། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་ཕུག་སྟེ་སྨྲི་བོར་འབྱིན་པ་དང་ཁ་དང་མིག་དང་སྣ་དང་རྣ་བའི་བུ་ག་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྣའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྟེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུང་བ་དང། ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་གནོ་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྦྱོར་ཏུ་བཞག་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་ཚ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་བརྡུང་

ཞིང་དམྱལ་བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ན་ནི། ལྷུགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་
གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བཅུག་ནས་རྩེ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་
དང་དབུས་མ་སྟེ་བོ་ནས་འབྱིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་
རྣམས་སུ་མེ་ལྟེ་འབར་བ་འབྱུང་དོ། །ལྷུགས་གླེབས་པ་ཚ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་
བས་ལུས་ཡོངས་སུ་དཀྲི་བ་དང་ལྷུགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བྱེད་བསྐོལ་
བས་གང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྟེ་ཉ་ཚུགས་སུ་བཅུག་ནས་བསྐོལ་
བ་ན་སྟེང་འོག་དང་ཐད་ཀা་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། །དེའི་ཚེ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་
རྣམས་ཞིག་ནས་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚེ་ཡང་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་
ལྷུགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་འགྲེམ་མོ། །དེ་ནས་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་སྐྱེས་པ་དང་
ཡང་ནང་དུ་འཇུག་གོ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་ཚ་བ་དང་འབྲས། །མནར་མེད་ན་ནི།
ཤར་ཕྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཀུན་ཏུ་འབར་
ཞིང་མཆེད་པ་ལས། མེ་འབར་བའི་ཤུགས་འོངས་ཏེ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གི་པགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་དང་རུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཤིག་
ནས་ཆུང་ལ་ཕྱུག་པར་བྱེད་དེ། མར་མེའི་སྟེང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་
མེ་ལྟེ་འབར་བས་ཁྱབ་པར་འདུག་གོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་དང་
འདྲ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མེ་འོངས་པ་དེར་འཇོས་པས་སྤྱག་བསྡལ་ཆོང་བ་
བར་མ་ཚད་པས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་
མོ། །ཡང་ལྷུགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷུགས་ཀྱི་མདག་མ་རབ་ཏུ་འབར་བ་
དག་འཁྲབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ལྷུགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་

ལ་འབབ་འཇོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང། ཡང་ཁ་ནས་ལྷུ་ཐུང་སྟེ་ལྷག་ས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱས་བརྒྱངས་ནས་གླང་གི་ཀོ་བ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐང་བཅད་དེ་གཉིར་མ་དང་ཁམ་ཁུམ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷག་ས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་ལྷག་ས་ཀྱི་འབྱེད་སྦྱང་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལྷག་ས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་པ་དང་ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་ཆུག་ནས་ཁ་དང་ལྐོག་མ་དང་རྒྱ་མ་རྩམས་ཚོག་ནས་ངོ་སྨད་ནས་འབྱུང་ངོ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གཅོད་པ་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཡང་གཅོད་པ་མང་པོ་སྟ་ཚོགས་པ་རྩམས་ཡོད་དེ། ཅི་ཅམ་ན་གནས་པའི་གནས་ཀྱི་ཚད་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ནས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་པའོ།།

སྡུག་བསྔལ་དེ་རྩམས་ཡུན་ཅི་ཅམ་དུ་ཉམས་སུ་ཚོང་བ་ནི། བཅོས་སྒྲིངས་ལས། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་ཕག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་ཚོང་ཡང་ནི། །རྗེ་སྒྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྒྲིད་སྲོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་དེ་རྩམས་ཚོང་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་ཚོང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རྩམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བ་ཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཞག་གཅིག། །དེ་སྔམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་གཅིག་དང་དེ་སྔམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་དང་དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་

ཚེ་ཚད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
བརྒྱ་དང་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ནི་སྲུས་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འགྱུལ་དབང་
བྱེད་པའི་བར་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚེའི་ཚད་
ནི་ལྷའི་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་དང་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་
ཐུབ་བོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྷར་ཐིག་ནག་ནས་ཚ་བའི་བར་གྱི་ཞག་རེ་རེར་
བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་ཐུབ་སྟེ། མཇོད་ལས། མི་
རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་རྣམས་
ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང། ཡང་སོས་
ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་
དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །རབ་ཏུ་ཚ་ཕྱེད་མནར་
མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་དེ་
དང་འདྲའོ།།

ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་བཀོད་པོས་བཞི་
བཞི་དང་སྒོ་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ལྷུག་ཀྱི་ར་བས་
བསྐོར་ཞིང་ར་བ་དེ་ལའང་སྒོ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །སྒོ་དེ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། མེ་མུར་ཀྱི་འོབས་དང། རོ་མྱུག་ཀྱི་
འདམ་མམ་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྷར་མནམ་པ་དང། སྒྲ་གྲོའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་
དང། ཆུ་གླུང་རབ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མེ་མུར་ལུས་ཆུབ་ཅམ་ཡོད་
ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོ་ལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་ཆུང་པ་བཞག་པའི་

ཚེ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་འཇིག་ལ། བཏེག་པའི་ཚེ་དེ་དག་སྣང་སྲིད་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འདྲབས་ཆགས་པ་ན་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནན་པ་ཡོད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་གིས་བཟླལ་བ་དང་དེར་འགྲེལ་ནས་མགོ་མན་ཆད་བྱིང་སྟེ་འདུག་གོ། །འདམ་དེ་ན་འབུ་མཚུ་རྐོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་པགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱས་པ་རྣམས་འབིགས་ཤིང་ཆུང་ལ་གཏུགས་ནས་འདུ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདམ་དེ་དང་འདྲབས་ཆགས་པ་ན་སྨྲ་གྲིའི་སོ་གཏམས་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་ཆང་པ་བཞག་ན་ནི་པགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་ཀུན་གཅོད་ལ་བཏེག་ན་དེ་དག་སྣང་སྲིའོ། །དེ་དང་འདྲབས་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཚལ་རལ་གྲི་འོ་མ་ཅན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དེ་དག་དེར་སོང་སྟེ་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་བཏེན་ཅིང་འཁོད་པ་ན་ཤིང་ལས་རལ་གྲི་ལྟུགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འབིགས་ཤིང་རྣམ་པར་གཅེག་གོ། །དེ་དག་དེར་འགྲེལ་བ་ན་ཁྱི་སྲེ་བོ་དག་འོངས་ནས་རྒྱབ་བཤུལ་ནས་འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དང་འདྲབས་ཆགས་པ་ན་ལྟུགས་ཀྱི་ཤིང་ཤ་ལམ་ལོའི་ཚལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དེ་དག་དེ་ལ་འཇོག་ཏུ་འཇུག་སྟེ་འཇོག་པའི་ཚེ་ནི་ཚེར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་ལ། འབབ་པའི་ཚེ་ནི་ཁ་གྱེན་དུ་བལྟ་བ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་འབིགས་ཤིང་གཅེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་ཁྱ་ལྟུགས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེས་ཐུག་པའམ་མགོ་བོ་ལ་བསྡད་ནས་

མིག་འབྲས་འཕོག་ཅིང་ཟད། །དེ་དག་ནི་མཚོན་ཆའི་གཞོད་པ་འབབ་པར་འདུ་
བས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤ་ལ་མ་ལི་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཚུ་
གླུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་བསྐོལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། དེར
སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དེ་དག་ལྷུང་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཚེད
པ་ནི། དཔེར་ན། ཟངས་ཆུས་བཀང་བ་མེ་ཆེན་པོ་སྣར་བའི་ནང་དུ་སྲན་མ
ལ་སོགས་པ་ཐུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་གླུང་དེའི་འགྲམ་གཉིས་ན་སེམས་ཅན
ལག་ན་དབྱུག་པ་དང་མཆིལ་པ་དང་རྒྱ་བཟུང་བ་དག་བསྡད་ནས་ཕྱིར་འབྱུང
དུ་ཡང་མི་སྟེར་ལ། མཆིལ་པའམ་རྒྱས་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འབར
བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་འདྲེའོ། །དེ་དག་གིས་བདག་ཅག
གིས་ཅང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཀྲེས་སོ་སྐྱོམ་མོ་ཟིར
བ་ན་ལྷག་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་ཟངས་བསྐོལ་བ
ཁར་ལྷུག་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། ཉ་འཁོར་བ
དང་ཉི་ཚེ་བ་གཉིས་ལ་ཚེ་ཚད་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང
ཇི་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐོ་ཞིང་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ
གཞི་དེ་དག་ལས་ཡུན་རིང་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་ཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གང་བའི་དགེ་ལ་བཏུད་ནི། སེམས་ཅན་དགེ་ལ་ཆེན་པོ་བཏུད
ཀྱི་ཐད་སོ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕག་རེའི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་ཅིང། འདི་ནས་དཔག
ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཆུ་བུར་ཅན་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད
ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཚོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཆུ་བུར་ཅན

ནི། ལྷག་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འཁྱམས་པའོ། །ཆུ་བུར་རྩོལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆུ་བུར་རྩོལ་བ་བཞིན་དུ་འཁྱམས་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང། ཀྱི་རྡུད་ཟེར་བ་དང། ཙ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། ཚོག་འདོན་ལུགས་ལས་བཏགས་པའོ། །ཞུན་ལྡར་གས་པ་ནི། ལྷག་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཞིང་ཁ་ལྡན་རྒྱ་ཏུ་གས་པའོ། །པཎ་ལྡར་གས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྲོན་པོ་ལས་འདས་ནས་དམར་བར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །པཎ་ལྡར་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། པགས་པ་ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་མང་བར་ཡང་གས་པའོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གནས་ཀྱི་ཚད་དང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ཇི་བཞིན་ནོ། །སྒྲེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྷ་བ་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ལ། །གནས་པ་དེ་ན་མུན་ནག་ཆུང་གང་ལྡང། །དེས་ནི་རྡས་པའང་འཇིག་པའི་ནད་སྟོང་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞིག་དེ་རྡ་འཇུག །ཅེས་མུན་པར་གནས་པར་གསུངས་སོ།།

སྟོབ་སྟྲིངས་ལས་ཀྱང། ལྷག་པ་དགེ་མེད་རྡས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིང་བ་ཡིས། །ལུས་སྟྲེབས་འདར་ཞིང་སྒྲུར་ནས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་འདུག་པ། །ཆུ་བུར་བརྒྱ་བྱུང་རྩོལ་པ་ལས་སྒྲེས་སྤོག་ཆགས་ཀྱིས། །ཟོས་ཤིང་དབྱད་ནས་ཞག་དང་ཆུ་སེར་ཏང་བཅས་འཇོག །ཀོས་ཐག་སོ་འཐམས་སྒ་དང་སྣ་རྣམས་གཡེངས་གྱུར་པ། །མིག་དང་རྣ་བ་ལྷོག་མ་གཅོད་པས་ཀུན་གཟིར་ཞིང། ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བར་དག་རབ་ཏུ་ཟློང་གྱུར་ནས། །གང་བའི་དམྱལ་བར་

གནས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཧོ་ཧོ་དང་འབོད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཡུན་རིང་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཚོར་བ་ནི། རིང་སྲིད་ལས་ངན་པ་དེ་དག་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞིར་ནི། གང་བའི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། མཇོད་འབྱེལ་དུ་མདོ་ཏཱིཀ་པ་ལས། དགེ་སློང་དག ।དཔེར་ན་འདི་ན་ཡུལ་མ་ག་ཆེའི་ཏེལ་གྱི་སྒྲང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཏེལ་དག་གིས་བྱང་བུར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཏེལ་རེ་རེ་བོར་ན། དགེ་སློང་དག ।རིམ་པ་དེས་ན་ཡུལ་མ་ག་ཆེའི་ཏེལ་གྱི་སྒྲང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་མྱུར་གྱི། ཚུ་བུར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྨྲའོ། ।དགེ་སློང་དག ।ཚུ་བུར་ཅན་ཉི་ཤུ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་བུར་རྩོལ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་ནི་ཡང་དགེ་སློང་དག ।པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཉི་ཤུ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་གསུངས་པས། ཚེ་དེ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་མྱོང་བོ།།

ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ནི། ཚ་དམྱལ་དང་གང་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ལ། མིའི་ཡུལ་ན་ཡང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང། ལུང་གཞི་ལས་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ན་གནས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདུན་སྡུངས་ཀྱི་ཏོགས་པ་བཙོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ।མཇོད་

འགྲེལ་ལས་ཀྱང། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མངོན་པར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་གོ། ཁྱེ་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ནི་མང་པོའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་མངོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གནས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆུ་བོ་དང་རི་དང་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དག་དང་འོག་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་མང་པོ་གསོག་ལ། སྔར་བསགས་པ་ཡང་ད་དུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། ཡིད་བདེ་བར་སྤྲོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ནས་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་བར་ན་ནི་དབུགས་ཀྱ་ཀྱ་འབྱུ་བ་འཆད་པ་ཅོམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་དང། བཤེས་སྨྲིར་ལས་ཀྱང། ཕྲིག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཅོམ་ཞིག་གི། །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ཡས་ཕོས་ནས་རྣམ་མང་བ།། མི་འཇིགས་གང་ལགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་གོ། །དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཕོས་པ་དང། ।ཏན་དང་བགླགས་དང་གཟུགས་སུ་བཏྱིས་རྣམས་ཀྱང།། འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། ।རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་ཚོར་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། ।ཞེས་གསུངས་སོ།།

འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནང་ན་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་

ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་དེ། ཉིན་གཅིག་ལ་མཏུང་རྐོན་སྲུམ་བརྒྱས་བར་མ་ཚད་དུ་བཏབ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚུང་དུ་ལངས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམྱལ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་སྟེ། བཤེས་སྦྱོངས་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྲེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བཀྲིད་པ་རྗེ་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མི་བཟད། །འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཏུང་ཐུང་སྲུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་ཟག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚུང་དུ་ལངས། །འོལ་ཡང་མི་དབྱེ་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ཚུང་ངས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྣལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ།།

དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི།

དུད་འགྲོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་གསོད་པ་དང། ལྟ་དང་

མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་བརྡེག་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་ལ། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཀོད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། དུད་འགྲོ་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྡེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཁ་ཅིག་མུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་རྡོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྤྱི་དང་། གཉིས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ཏོ། །བརྡེག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ནི་བཀོལ་བ་དང་སྣ་དབུག་པ་སོགས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ནི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཞེས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་རིགས་མཐུན་གྱི་གནོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་ནི་མྱང་འདས་འཐོབ་པའི་དགེ་བའོ། །དེ་སྤངས་པས་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་ཞིང་ལམ་གྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །རྡོག་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་ནས་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་ལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟ་དང་མ་ཧེ་དང་

བོང་བུ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་གླང་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་བཅོས་སྨྲིངས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཐུན་པ་དང་ཚུར་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་ཆས་ཏེ་འཆི་བ་དང་ཁུར་ལྷི་བས་ངལ་བ་དང་རྨོ་བ་དང་སྡུ་འཇིག་པ་དང་བདའ་བ་དང་གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ། གསོད་པ་དང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཉེ་ལྟགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་རྗོན་པས་སྐོ་དུ་མ་ནས་གཅོ་བས་དེ་དག་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཇིགས་ཡེ་རེ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཚེའི་ཚད་ནི། མཇོད་ལས། དྲུག་འགྱོ་རྣམས། །མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་ཆེ་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཅམ་ཐུབ་ཅིང་ཐུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་དོ།།

ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི།

སེར་སྣ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པ་རྣམས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་ལྟན་པ་བཀས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་བསྐམས་པ་སྲོང་དུམ་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་གདོང་སྐྲས་ཁེབས་པ་ཁ་ཤིན་ཏུ་བསྐམས་ཤིང་ལྷོས་བལྟག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱི་འི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། དེ་དག་ཆུ་མིག་དང་མཆོ་དང་མཆེ་ཎ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བ་ན། དེར་སེམས་ཅན་རལ་གྲི་དང་མདུང་དང་མདུང་ཐུང་བ་ཟུང་བ་དག་གིས་ཆུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་

ཕྱི་ར་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང། ཆུ་ཡང་རྒྱ་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་ནས་འཐུང་བར་མི་འདོད་པའོ། །ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྨྲིན་པ་ཡོད་པ་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་འབར་བ་དང་ལྷ་བ་ཅན་དང་གསུས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་གེགས་མ་བྱས་པར་རང་གིས་ཟས་སྐོམ་རྟེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་མི་ནུས་པའོ།། ཟས་སྐོམ་ལ་སྨྲིན་པ་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལྟེའི་ཕྱེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེར་འགར་ནས་འཚོག་པར་འགྱུར་ལ། ལྷན་ལྟིན་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། བར་གཅི་ཟ་ཞིང་འཐུང་བ་མི་གཙང་ཞིང་མནམ་ལ་ཏེ་ང་བ་དང་གཅོད་པ་དང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཅམ་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱ་བར་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་ལས་བཅད་ཅིང་ཟ་ལ་གཙང་མ་དང་བཟང་པོའི་བཟའ་བཏུང་ལ་སྨྲོད་མི་ནུས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡི་དྭགས་ཆུམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཤིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་ཚ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་དག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བར་ཤེས་སྨྲིངས་ལས་ཀྱང། ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྱང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ།། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་ལ། །ལྷོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བཀྲེས་པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་

མ་འགས་སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅིར་བུ་སྟེ། །ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་
བསྐམས་པ་ལྟ་བུ་འགས། །ཁ་ཅིག་མཚན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །ཟས་
སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་འཚལ། །དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྒྱ་
དང་ཕྱི་ས་དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྟེད་དེ། །ཞན་ཚུན་གཅོད
བྱ་འཚོ་ཅིང་མཁྱེན་པ་ནས། །ལྷ་བ་བྱང་བ་སྨོན་པའི་རྒྱ་ལ་འཚལ། །ཡི
དྭགས་རྣམས་ལ་སོས་གའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བཞང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མཞང
གང་། །ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས
ལྷུང་ཡང་སྐེམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་ནི
སྲོ་དང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ཏོ། ། །དལ་བ་ནི
ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆུ་བ་བའོ། །འཇིགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་རལ་གྲི་དང་གཏུན་ཤིང་དང
ཞགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་འཇིགས་པའོ། །གྲི་ནར་བོར་བ་ནི
ཅི་བདེར་བོར་བའོ། །མཚན་ཞིང་ནི་མཚན་མོའི་ཚེ་ཁ་ནས་མེ་འབར་བའོ། །
འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་ནི་ཟས་གང་ཁར་འབར་བར་བྱེད་པ་འཚལ
བ་སྟེ་ཟ་བའོ། །མི་གཏུག་པའི་དུག་གིས་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཞིམ
པོ་བས་ལ་བའི་ལྷུང་ཡང་སྐེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི། མེ་འབར
བ་འཁྲིགས་པའི་མདག་མས་གང་བར་སྣང་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རྒྱ་གི་ལྷུང
སྲིན་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་འབབ་པར་འགྱེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྲོབ
མ་ལ་སྦྱིངས་པ་ལས་ཀྱང་། ། མི་བཟང་སྐོམ་པས་རྒྱང་ནས་ཆུ་ལྷུང་ཏེ་མེད
པ། །མཐོང་ནས་བཏུང་བར་འདོད་པ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྐྱེ་ཤད་ཉ་ལྷོ་ཕས

ཚོགས་དང་རྒྱ་བསྡུས་འདྲེས་པ་དང། །འདམ་རྫབ་ཁྲག་དང་ཕྱི་སས་གང་
བའི་ཆུང་འགྱུར་རོ། །དུས་ཆེས་ཆུང་ལངས་ཆུ་འཐོར་རི་རྩེ་བསིལ་གྱུར
ཅིང། །ཅ་ཆུན་ལྷོན་པ་སྟོ་འཁྱུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ནགས
བསྲེགས་མེ་ལྷེ་རྩོས་འཁྲིགས་ཤིང། །མཁལ་དུམ་འགྲེལ་བ་མང་པོས་རང
རོང་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆུ་གཏེར་ཆེས་འཇིགས་འཕང་མཐོ་གྲེས་པ་ལས་བྱུང
བའི། །དབྱ་བ་འཚོར་བ་ལྷག་གེར་འདུག་པར་སོང་ན་ཡང། །དེ་ཡང་འདི་ལ
བྱེ་ཚན་ཁུག་རྒ་དམར་རྩྭ་བའི། །ཆྱང་དམར་འཇེས་པ་འཚུབ་པའི་མྱ་ངམ
ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེར་གནས་ཚར་སྨྲིན་ལྟང་བར་འདོད་ན་ཡང། །སྨྲིན
ལས་ལྷགས་མདའི་ཚར་པ་དུད་འཐུལ་མདག་མར་བཅས། །ཚྭ་ཚྭ་ཏོ་རྩེའི་ཕ
བོང་རྒྱས་འཕྲོ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུ་ཡི། །གློག་ཕྲེང་དམར་སེར་འགྱུ་བ་ལུས
ལ་ཚར་དུ་འབབ། །ཚ་བས་ཉིན་ལ་བུ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཚར་འགྱུར་ལ། །ལྷགས
པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་ཡང་གྱང་བྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྨྲིན
པས་རྒྱམ་རྩོངས་པ། །འདི་ལ་སྟ་ཚོགས་འདི་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟང། །ཁབ
མིག་ཅམ་གྱི་ཁ་ལ་དཔག་ཚད་མང་མཆིས་པའི། །ལྟོ་ཅན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ
ཆེན་པོའི་ཆུ་འཐུངས་ཀྱང། །མཁྱལ་ཐུགས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པར་མ
གྱུར་པར། །ཁ་ཡི་དུག་གིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པཉང་སྐྲེམས་པར་འགྱུར། །ཞེས
གསུངས་པ་རྒྱམས་ཀྱང་བསམ་མོ། །ཚེའི་ཚད་ནི། ས་འི་དངོས་གཞི་དང
མཛོད་ལས། མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས
པའི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་ལ། བཅོས་སྨྲིངས་ལས་ནི། བར་ཚད

མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན་གྱུར་པ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ནི། །སྲེ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྟ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཁ་ཅིག་གི་ཚེ་ཚད་ལྟ་སྟོང་དང། ཁ་ཅིག་གི་ཚེ་ཚད་ཁྲི་ཡིན་པར་འགྱེལ་པར་བཤད་དོ། །དན་སོང་གསུམ་གা་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་སེམས་པ་ནི། ད་ལྟ་མེ་མ་མྱུར་དུ་ལག་པ་བཅུག་ནས་ཞག་གཅིག་སྟོད་པ་དང། དགུན་གྱི་ལྟགས་སྣང་ལ་འཁྱུགས་སྣབས་སུ་གོས་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོད་པ་དང། ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་མེད་པ་དང་ལུས་ལ་སྣང་བུ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། ཚ་དམྱལ་དང་གང་དམྱལ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གཅིག་གི་ས་གཅིག་གསོན་པོར་མིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྙམ་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་ཤེན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་མ་གོམས་པའམ་དུས་ཐུང་ཟད་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། ཀུན་དགའ་བོའི་སྲིང་མོའི་བུ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཟློག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་དེ་ཞག་ཐུང་ཤས་ཤིག་བགྱིས་ནས་ལེ་ལོས་མི་ཟློག་པ་དང། མོ་ཌ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་གཏད་པས་སྡང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་དགའ་བོས་འདི་གཉིས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱས་

པས། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་ཉིན་མོ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སར་ཁྲིད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་སྤྲུལ་ཏེ་གཅོད་པ་དང་གཙེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་བལྟར་ཕྱིན་པ་དང། གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ན་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཁོལ་བ་སྟང་ནས་འདོར་སྲུ་ཡང་མི་འཛུག་གམ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང། ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལེ་ལོས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཅི་ནས་འདོར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཏུ་སྐྱག་ནས་གལ་ཏེ་ཤེས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཛུག་གོ་སྙམ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱའི་སར་ཕྱིན་པ་དང་རྗེ་ལྟར་གྱུར་པ་རྣམས་བསྟད་དོ། །དེ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས། དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཉེས་དམིགས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་ལེ་ལོ་ལས་འབྱུང་བས་བཙོན་འགྲུས་ཙོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་བཙོན་འགྲུས་ཙོམ་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་པའི་གོང་དུ་དམྱལ་བ་ཏན་ན་ནི་ཟ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཟས་ཟོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཏན་ན་ནི་སྐྱག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཉིན་མོ་སྤྱོད་པའི་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཁྲིད་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་དག་སྤྲུལ་པའི་པི་ཝང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་བལྟར་ཕྱིན་པ་དང་ལྟའི་བྱ་མེད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟའི་བྱ་མོས་གང་བ་མཐོང་ནས། ལྟའི་བྱ་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་པ་དང། ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཙོམ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང། དེ་གཉིས་དགའ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་སྨྲས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཕན་ཡོན་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་བཙོན་

འགྲུས་རྩོམས་ཤེག །ཅེས་གསུངས་པས། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས། ལུང་ནོད་པ་ན་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྟར་ཏྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ན། འཕགས་པ། བདག་ཅག་གིས་ཡང་ལྟ་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་དགོས་སམ། བཞིན་བཟང་གཉིས། འགྲོ་བ་ལྟའི་འཕོར་བར་ཇི་སྲིད་ཁྱོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཐོ་ཚུན་བརྒྱད་མོའི་ཚུལ་གྱིས་འཕོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡིད་བྱང་ནས་སྣན་ཆད་ཁྱོན་མོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཚོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། མོ་ཌ་འགལ་གྱི་བུས་ཚོས་བསྟན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེ་ལོ་འགོག་ཅིང་ལམ་སྐྱབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་ཐར་པ་ལ་བསྐུལ་ཞིང། དེ་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་ཚ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྐོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེའི་མན་ངག་ལ། ལྷོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པ་ན་ཡང་དེ་ལས་ལྟག་པ་གསུང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རིམ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ཐོ་ཚོད་ཀྱང་བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབད་ནས་བསྐོམ་དགོས་སོ།།

སྟེ་ཌ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྦར་བྱས་སམ་མ་བྱས། ད་ལྟ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཕྱི་མ་བྱ་སྙམ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བརྟགས་ལ། སྦར་བྱས་སམ་ད་ལྟ་བྱེད་དམ་ཕྱི་མ་བྱ་སྙམ་འདུག་ན་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེར་སྐྱེས་ན་དེ་ཙ་ན་ང་ཅི་ཐུག་བྱེད་དས་ནུས་སམ་སྙམ་དུ་གླད་པ་ཚ་

ཀཱམ་ཀཱམ་པའམ། ཐང་ལ་འདུག་པ་ཀོག་ཀོག་ལྟང་ཡིན་པ་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་
མེད་པ་བསམས་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཅི་སྒྲ་བྱ་གསུང་བོ། ཁེ་ནི་
གནང་དུ་སྣང་སྟེ་ད་ལྟ་རྟེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ན་སྤར་བསགས་སྤྱོང་
བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དགེ་བ་སྤར་བསགས་པ་འདུན
པ་དྲག་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བས་མང་པོར་སྟེལ་བ་དང་། གསར་དུ
འཇུག་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉེ་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ
བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་མ་བསམས་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང
བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་ཡང་མི་རྟེད་ཅིང་།
དེའི་ཚེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོར་ལེན་ལ་ཐུག་ཕྱིའི་མ་ཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར
ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་ལྡན་ཡང་། ཁྱེད་པ་བདག
གིས་མ་བྱས་ན། ཁངས་སོང་སྦྱུག་བསྡལ་ཀུན་རྟོངས་པ། ཁེ་ཚེ་བདག་གིས
ཅི་བྱར་ཡོད། ཁེས་དང་། ས་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག ཁེགས
པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། ཁྱེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས། ཕྱོགས
བཞིར་སྐྱབས་དག་ཚོལ་བར་བྱེད། ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས
ནི། ཁེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་མུག་འགྱུར། ཁགས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། ཁེ
ཚེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། ཁེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། ཁགྲོ་བ་སྐྱོབ
པའི་དོན་བཙོན་པ། ཁྱོབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། ཁེ་རིང་ཉིད་ནས
སྐྱབས་སུ་མཆི། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁདི་དག་ནི་རགས་པ་ཅམ་སྟེ
རྒྱས་པར་བྱན་པ་ཉིར་གཞག་ན་བཞུགས་པས་ངས་པར་བལྟ་དགོས་ཤིང

ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་ལ་བལྟས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྒྲུབས་འགྲོ་སྒྲུང་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ།

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྒྲུབས་འགྲོ་སྒྲུང་བ་ལ་བཞི།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། རྟེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི།

སྒྲོ་ར་རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྐྲབས་འདིར་ནི་སྤར་བཅཱད་པ་ལྟར་ཆོ་འཕྲུལ་མི་སྟོད་པར་མྱུར་དུ་འཚེ་བ་དང་། ཤེ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་སྟོང་འཇུག་ལས། རྟེ་

ལྟར་མཚན་མོ་སྲུན་ནག་སྨྲིན་རྩམ་ན། །གློག་འགྱུ་རྐང་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང། །དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག ། སྲོག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་པོའི་ལས་ཉམ་ཆུང་ཞིང་ནག་པོའི་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་བསམས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲིག་པ་སྒྲེས་ནས་སྒྲུབས་འཚོལ་བའི་ཐུགས་སྐྱེ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །ཚུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་རང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚོག་ཅམ་དུ་སོང་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་གཉིས་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་འཕྲལ་བ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས།

ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་སྒྲུབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་

ཡོངས་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱེས་འགྲོ་
ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེས་དང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་ཐོ་ཞིག
ཡོད་ན་ནི་བསླུ་བ་མེད་པའི་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེས
སུ་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང
མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ
འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྐྱེས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཤིན
ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ
མ་ཐོབ་ན་འགྱེལ་བ་འགྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས
ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱེས་སུ
སོང་ཡང་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན
པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱེས་སུ་སོང་ཡང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར
རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཉེས་ཀྱི། སྐྱེ
པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྤང་ཕན་བཏགས་པ་ལ
བལྟ་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད
འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས

ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །བན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྣྲོས་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྣྲོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་དང། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་སྣྲོས་སུ་འོས་སོ།།

དེས་ན་བསྡུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་འགས་པ་དྲངས་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཐུགས་ལ་ཕྱེས་འཛིན་ནུས་ན། མི་སྒྲོན་པ་མི་སྲིད་པས་སྟེང་ཐུག་པ་ནས་འགས་པ་བསྒྲེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྒྲོན་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྒྲུས་ཟིན་ཀྱང། ནང་གི་ཡན་ལག་ཐོག་བཀལ་ནས་སྒྲུབ་སུ་འཇུག་པ་མ་བྱུང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བཅོལ་ཡང་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲངས་ནས་གྲོགས་མཛད་པ་དང། དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོ་མི་མཐའ་བ་ཟླ་མེད་པའི་སྒྲུབས་གནས་བཟང་པོ་རང་གི་མགོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་རིག་པར་བྱས་ལ་དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། བསྡུགས་འོས་བསྡུགས་བསྟོད་ལས། ང་ནི་མགོན་མེད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི། །གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྨྲོགས་ཤིང། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ནི། །མཐའ་དག་འཁྱུད་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། །བཅོ་བར་ལྷན་ཞིང་ཐུགས་བཅོར་མཛད། །དེར་བཅོན་ལ་ལོ་མི་མངའ་བ། །ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་གཞན་སུ་མཆི། །ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་མགོན། །སྟྲི་ཡི་རྒ་ལག་བཟང་པོ་ལགས། །མགོན་དུ་ཁྱོད་བཞུགས་མ་འཚལ་

བས། །དེ་སྣང་སྐྱེ་བོ་བྱིང་བར་གྱུར། །གང་ཞིག་ཡང་དག་ཆྱང་ནས་ནས་ནི། །ཐ་ཀལ་བས་ཀྱང་གྲོགས་ནུས་པ། །གྲོགས་བྱེད་པ་ཡི་ཚོས་དག་ནི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་འགས་མི་རྟོགས། །ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྟྲུས་ལགས་ཏེ། །ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཚང་བས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྗེ་ཅོམ་གྱིས་སྐྱེས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི།

བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་ཟློས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྣྱ་བས་སྐྱེས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་སྐྱེས་སུ་སོང་བ་ལ། སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྒྲའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་སྐུ་མཚན་གྱིས་སྤྲས་གྱུར་པ། །མཛེས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །སྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། །ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་པ། །ཚོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་མཛེས་གྱུར་པ། །གསེར་གྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོ་ནི། །མཚམས་ཀྱི་སྲིན་གྱིས་དཀྲིས་པ་འདྲ། །མགོན་ཁྱོད་རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་ཀྱང་། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

མདངས་གང་ཡིན། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་གྱུར་པ། །སྲིན་དང་བྱལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བརླ་དང། །པརླ་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་བརླ་ནི། །ཐེ་ཚོམ་དགྱེ་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། །ཁྱོད་ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟན་པར། །ཆེམས་དཀར་མཇེས་པར་གྱུར་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་གསེབ་སྟོན་ཀ་ཡི། །ཟླ་ཟེར་དྲི་མེད་ཞུགས་པ་འདྲ། །མཚོད་འོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ནི། །འཁོར་ལོའི་མཚན་གྱིས་མཇེས་གྱུར་པ། །འཁོར་བས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཕྱག་གིས་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པ་ལགས། །ཐུབ་ཁྱོད་གཤེགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་བརླ་འཇས། །ས་གཞི་འདི་ནི་བྱིས་གྱུར་པ། །པརླ་ཅན་གྱིས་རི་ལྟར་མཇེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བ་མི་འཇུ་བ་ཁོ་ན་རེ་རེ་ནས་རྗེས་ཀྱང། སེམས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་ནས། གསུང་གཅིག་གི་ས་བོན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྣང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཤེན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་སེམས་པ་སྟེ། བདེན་པ་པོའི་ལེ་ཁུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚོག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཚུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་སྟོགས་

མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ནི་ལྷ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱེན་པའི། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་སྡུག་པ། །དེ་ལས་མཉན་ན་སྙན་པ་ཡི། །གསུང་འདི་དག་ནི་ཟླ་བ་ལས། །བདུད་ཅི་འཛག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང། ། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །རྒྱལ་རབ་ཞི་མཛད་ཚར་སྟེན་འདུ། །ཞེ་སྡང་སྟལ་ནི་དབྱུང་བ་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྟེང་དང་འདྲ་བ་ལགས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་འཛིན་པས་གཏུགས་དང་འདྲ། །ང་རྒྱལ་རི་བོ་མངོན་འཛིན་པས། །རྒོ་རྡེ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། །དོན་གཟིགས་པས་ནི་མི་སྣུ་བ། །ཁོང་མི་མཐའ་ཕྱིར་རྟེས་སུ་མཐུན། །ལེགས་པར་སྦྱར་བས་གོ་སྐུ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་ལྡན། །རེ་ཞིག་དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། །དེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམས་བཀྲིས་ན། །འདོད་ཆགས་གཉི་ཤུག་རྣམས་ཀྱང་སེལ། །ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འབྱིན་ཞིང། །བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་མཛད། །བདེ་བ་ཅན་དག་སྐྱོ་བཀྲིད་པས། །ཁྱོད་གསུང་ཀུན་དང་འཚམ་པར་འཇུག །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །བར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཏློ་ཡང་སྟེལ། །ཐ་མའི་རབ་རིབ་རྣམ་འཛིན་པས་ལ། །གསུང་འདི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྨན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཤེས་བྱ་རྣམ་ལྔ་བ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་བཞག་པ་ལྟར་

མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེ་མངའ་བར་འཇུག་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་
པའི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་
ཤེས་པ་རྒྱ་ཆུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པས་འོས་བསྟན་
བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྱབ་
ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྟུག་པ་
ལགས། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་གཏོགས་པའི་ཚོས། །རྣམ་ཀུན་
འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལག་མཐིལ་སྐྱེ་རུ་ར་ལྟ་བུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་
ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱུར། །ཚོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་
སྣ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་ཆུང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་
ཐོགས་མེ་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏན་པར་བྱའོ།།

བཅོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་དབང་
མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཡང་སྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་
མེད་པར་བཅིངས་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་
བའི་ཉོན་མོངས་དག། །དགྲོལ་སྨྲད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྟམས། །དང་
པོར་ཁྱོད་ལ་ཐུག་བཏྱི་འམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འགོར་བར་ཁྱོད། །སྐྱོན་
མཁྱེན་ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བཏྱི། །ཞེས་
དང་། བདེན་པ་གོའི་ལེ་ཏུ་ལས་ཀྱང་། གཏི་མུག་མུན་པ་མུན་ནག་གིས་རྣག

ཏུ། །སེམས་ནི་བསྟེན་པས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། །འགོར་བའི་བཙོན་རར་ཚུད་པར་རྣམ་གཟིགས་ན། །དྲང་སྲོང་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། འདོད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་ཡིད་ལྡན་དང་། །སྲེད་པ་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཏུ་ཡུལ་བཤམ་དང་། །སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་རྣམས། །གཟིགས་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། །ནད་དང་མྱ་ངན་རྣམ་པ་མང་དག་གིས།། ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཉིན་མོངས་རྣམས། །གཟིགས་ན་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་བསལ་སྙིང་བ། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་འབྱུང་སྟེ། ། དེ་མི་འབྱུང་བ་ནམ་ཡང་སྲིད་མི་འགྱུར། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པར་གནས་པ་སྟེ། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྐྱོན་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ།།

འཕེན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕེན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པའོ། ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་བཀྲིར་རྡར་ན་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ཕུན་ཚོགས་དང་མ་སྨྱོང་པ་དང་། རྒྱད་པ་ལས་མ་དྲངས་པ་མེད་པས་བཀྲི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་བཤགས། ། བདུད་ཀྱི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། ། འགོར་བའི་རང་བཞིན་མི་བཟད་བརྗོད། ། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྟན། ། ཕན་དགོངས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཀྱིས་ནི། ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྲི་འཚལ་བ། ། གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་

མཇུག་པ། །གཞན་གོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། བསྟན་པས་འོས་
བསྟན་པས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག །མ་དྲངས་རྒྱུད་པ་དེ་
གང་མཆིས། །གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྣང་བའི། ।ཐུན་ཚོགས་དེ་ཡང་གང་
ཞིག་མཆིས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། ।དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམ་སྣ་དྲན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ། སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་དྲན་པར་བྱས་ན་
དད་པ་ཡང་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱས་ན་ཤུགས་
དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ।དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འཕྲིན་ཚུད་ན་གསུང་རབ་དང་
དགེ་འདུན་འགྲེལ་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས། དེ་དག་
གཏམས་བཀ་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་ལ། དགྱེ་སྦྱོམ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་སྙམ་ནས་
ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་འདོར་བ་རྣམས་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་
སྦྱིན་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་དུ་མ་བཀག་ནས་སྟོད་པ་ཡིན་པས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་
སྙིང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་ན་ཆོ་གོམས་པའི་རྟེས་
སུ་བྱེད་པས་དང་པོར་ཆོ་སྟོང་དཀའ་ས་བ་ཡང་ཕྱིས་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག
པ་དང་། རྟེས་སུ་དྲན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ
ན་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་སྨྲག་བསྟལ་ཅི་བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས
རྟེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།

ཁྱེད་ལ་བསྒོ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ། །རྗེ་ལྷར་མི་དག་མང་དུ་རྟོག་བྱེད་པ། ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐུ་བྱད་དང་། །ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐུབ་དབང་དྲན། །རྒྱ་བར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བསྒོམ་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཚག་འདུག་འགྲེང་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་ཆུ་མེད་བདག་འགྱུར་བར། །འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སྨོན་ལམ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྒྱ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་བརྟེད། །དེ་ལྷར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྒོམས་པས། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་ཐུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དྲན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་ཆོར་བས་འཕྲོག་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་རྗེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་རྗེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་ཆགས་འབྱུང། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རྣྲེད་པས་སྟོང་ཐག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ཅམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་སྐྱོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་མོ་མ་རྟོགས་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བརྩི་གསུངས། དེ་ཡང་མོ་མ་མཁན་རྟོགས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ད་ལོ་ཁྱོད་ལ་རྫུས་ཚགས་མེད། ང་

རང་ཤེས་ཟེར་ན། བདེ་འབོལ་གྱིས་འགྲོ། དེ་ན་རེ། ད་ལོ་ཚགས་ཡོད་དོ་འདི་ཐུག་གྱིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་འབད་ནས་བསྒྲུབ། མ་གྱུབ་ན་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྱུབ་སྟམ་ནས་ཆོ་མི་བདེ་བ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་སྔང་དོ། །ཞེས་པ་དང། འདི་དང་འདི་བསྒྲུབ་བོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལ་ཆོ་འགེལ་ལམ། མ་གྱུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ། ཆོས་ནས་དང་དེ་སྐད་བཤད་དེ། ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་དེ་ཐུག་མི་བཏུབ། འདི་ཐུག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་སུ་ལེང་གིས་བོར་ནས་རང་ཤེས་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕྱུག་གིས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཆོག་ཙམ་ལ་འཕྲལ་བ་མིན་པ། ཡིད་ནང་དུ་འོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་པར་སྣང་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དེས་ཤེས་ཅི་འདྲོངས་ལ་འབད། དེ་བྱུང་ན། དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་རེ་འོང་བས་སྒྲུབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་མེད་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག །སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིད་འཕྲལ་བ་ཡང་འོང་ས་མེད་དོ།།

ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་འདི་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྒྲོན་སྣང་པ་དང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་དུ་དན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། གང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མྱ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཆོས་ཀྱིས་སྨྱལ་བ། ཆོས་བདག་པོར་གྱུར་པ། ཆོས་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཆོས་ལ་རྟེན་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཏེ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ལས། དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་སྨྱ་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ། ཆོས་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཞིང་། ཆོས་འཛིན་པ། ཆོས་ལ་རྟེན་པ། ཆོས་ལ་མཆོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དང་བ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ། སྙིང་རྗེ་བའི་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། རྒྱ་ཏུ་དབེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། རྒྱ་ཏུ་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། རྒྱ་ཏུ་གཅིག་པོ་སྤྱོད་པའི་སྙམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཁྱད་པར་ཤེས་པས་སྐྱེས་སུ་སོང་བ་ནི། བསྟུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགེ་མཚོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ལས། མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་དགེ་མཚོག་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་དགེ་མཚོག་ནི། དེའི་འཕྲས་བུ་དང་། དགེ་འདུན་དགེ་མཚོག་ནི། གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་

དོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི། རིམ་པ་ལྔར་ལུང་ལེགས་པར་འགོགས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་
སྤྱོ་བར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་གོ། །མོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི། རིམ་པ་ལྔར་
བསྟེན་བཀུར་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གུས་པས་
ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་ལྷན་ཅིག་གི་ས་འགྲོགས་
པ་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བའོ། །སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི། རིམ་པ་ལྔར་
མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱོ་དང་། རྟག་འབྱོར་གྱི་སྟོར་བ་གོ་མས་པར་བྱ་བ་དང་།
ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་མོང་གི་ས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །རྟེས་
སུ་དྲན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི། འདི་ལྔར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་དྲན་པའོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་
པའི་ཁྱད་པར་གྱི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་
མཆོག་འཕེལ་བ་སྟེ། ས་ངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ནི་དང་པོའི་དོན་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་དང་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་
ནམས་འཕེལ་བ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་ངེས་པར་བཞེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁས་ལེན་པས་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་ནི། ས་ངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སྟོན་པ་
དང་། ཆོས་མྱང་འདས་ལ་སྒྲུབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སྒྲུབ་
པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཞན་དུ་མི་སྣྱ་བས་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་ནི།
ནང་པ་དང་ཕྱི་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་

དམན་ཤེས་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་དག་ དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐྱེས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ ཏན་རྣོག་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་ བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྣང་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་ བདག་སྐྱེས་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྣང་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ ལྡན། །ཞེས་དང་། མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་རྣམ་ བས་མས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མཚོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དང་པར་ གྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །གླུབ་མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་བརླག་ སེམས་ལྡན། །བསམ་བརླག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་པའི། །སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་ མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་ བདེ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཐོབ་པ་དང་། འཕོར་བའི་རྒྱུན་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་འདོད་མི་སྣུ་བ་དང་། གཅིག་ ཏུ་དགེ་བ་དང་། ཉེས་པ་དག་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་ ལས་ལྷོག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གང་སྣང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ ནི། །བདེ་བས་བདེ་བ་འཐོབ་བཀྱེད་པ། །དེ་སྣང་སྣ་བའི་སེང་ཁྱོད་ཀྱི། །གཞུང་ ལུགས་ལ་ནི་འགྲོ་འདི་དང་། །ཞེས་དང་། བསྟན་པས་འོས་བསྟན་པས་བསྟོད་ ལས་ཀྱང་། འཇུག་དང་ལྷོག་པ་གང་ལགས་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་ ཐར་གང་། །དེ་ཉིད་དགའ་བོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་ཀྱི་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་

ལགས། །འདི་ནི་གཅིག་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ནི་བསྟུ་ཚོས་འབའ་ཞིག་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཚོག །དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་གཞན་ཅི་འཚལ། །འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་དགེ་ལ་དེ། །གཅིག་ཏུ་བར་ཚད་བཏྱེད་ལགས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཚོག །དེ་ལས་མི་འདྲ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །དེ་ཡིས་བསྐོས་ཤིང་ཉེར་བསྐོས་པ། །འདི་ཡིས་དག་པར་བཏྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་མགོན་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་སོ།།

སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོའི་སྒྲུས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྟེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འོས་སུ་ཉན་ཅིང་། གང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལྷོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་མྱང་འདས་སུ་བགྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་དབང་པོ་མི་རྣོད་པར་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བག་ཡངས་སུ་སོང་བའི་རྟེས་སུ་ཡིད་འབྱངས་ནས། ཡུལ་རྣམས་ལ་རྣོད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ཟླང་བར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཅི་ནུས་སུ་ལེན་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྙིང་རྗེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱས་ཏེ་འཚེ་བ་སྤོང་བའོ། །དུས་དུས་སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བའོ།།

མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པའི་བསླབ་བྱའོ།། དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་

བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུལ་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྒྲུབས་ཤུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྒྲུབས་འགྲོ་བ། །ཤུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་གཞན་ལ་སྒྲུབས་ཤུ་མི་འགྲོ་བ་དང། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤོང་བ་དང། ཤུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གཤུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དགེ་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ལའང་ཕུགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཤུ་མི་འཇོན་ན། ཡི་དྭགས་ཤུ་གྲུང་པའི་གཞི་བདག་དང་ཀླུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡང་སྒྲུབས་གཤུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་འགེལ་ན་མི་རྩང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གོགས་འཚོལ་བ་ཅོམ་ལ་མི་རྩང་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སྨྱོན་བདག་ལ་འཚོ་བའི་གོགས་འཚོལ་བ་དང། སྨན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་བལྟོས་འཚའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟག་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་གཞུག་པ་དང། སྣ་འབྱུགས་པ་དང་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགེལ་བ་ལ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་འཚེ་བ་སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་ཤུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང། ཕྱུར་བར་བྱེད་པ་ཆུམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ།།

བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ནི། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་རི་མོར་བྱིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང། དབྱས་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་

ས་ར་མི་བཞག་པ་དང་། གཏའ་མར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་མི་ཀུས་པ་དང་། བརླས་ཐབས་སྒྲུབ་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་བཀུར་བའི་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ། བཅོས་སྤྱིར་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རྩང་མཁས་པས་མཚོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་བུ་སེར་སྐྱས་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ། བླུང་པོའི་མགོ་ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་སྤྱས་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པས་མགོ་བརླན་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཚུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་ནས་ཤྲཱ་ཝཏཱིའི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དུད་འགྲོར་བསྡད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕན་ཚེགས་ལས། སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་སྲུང་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་མཇོས་ལྟན་གྱིས་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན། གླུ་མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་བརྩམས་པ། ནམ་ཙམ་ཟིན་པར་འགྱུར་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་འཕྲས་པ་ལ། ཕྱི་ས་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ན་འགྲོད་ནས་གླ་ཏན་གྱིས་གསེར་གྱི་ཏིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་མཚོད་རྟེན་ལ་བཏགས་པས་མདོག་ངན་ཞིང་ལུས་ཆུང་ལ་སྐད་སྙན་པའི་སྙན་པ་བཟང་ལྟན་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་མི་སྣྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲ་གཟུགས་སོགས་རྒྱ་བཟང་པོ་ལས་བསྒྲུབ་པའམ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཕྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཁ་གཏོགས་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་ལ་

འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ནས་འདི་ལེགས་ཉེས་རྗེ་འདྲ། ལེགས་ན་རོང་པ་མཁར་དགེ་བས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད། ལྷ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུངས་ནས་སྤྱི་བོར་བཞག །བཟོ་ཟིན་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་སྐད། ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གྱོས་པ་སྟང་ཞིང་། གླེགས་བམ་གཏར་འཛུག་པ་དང་ཟོང་ཏེ་བྱེད་པ་དང་ས་སྟེ་བོ་དང་འོ་བརྒྱལ་ཕར་འཛོག་པ་དང་། ལྷམ་དང་སྟྲགས་ཏེ་འཁུར་བ་དང་འགོམ་ཡུག་སོགས་མ་གྱོས་པ་ཐམས་ཅད་སྟངས་ཏེ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལྷར་གྱོས་པར་བྱེད་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟྲན་ལ་གསུང་རབ་གདན་ཐང་པ་མཐོང་བ་ན་ཐལ་མོ་སྟྲར་ནས་ལྷད། ཕྱིས་ལྷད་བར་མི་ཁྱས་པ་ན་ཐལ་མོ་སྟྲོ་ར་སྐད། ཇོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན། ལྷགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ། ཡིག་མཁན་ཞིག་སོ་ཏེག་གིས་ཆོས་ལ་བསྐུད་པ་གཟིགས་ནས། ཇོ་བོས་མ་བཟོད་ནས། ཨ་ཙ་མ་མི་རྒྱང་མི་རྒྱང་གསུངས་པས། ལྷགས་པ་དེ་དད་ནས་ཆོས་ཉན་སྐད། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། རང་ཅག་ཆོས་ལ་རྩེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་སྟྲ་ལ་མ་གྱོས་པ་ཤེས་རབ་འཚལ་བའི་རྒྱ་ཡིན། རྟོངས་པ་ད་ལྟའི་འདི་གས་ཆོག་གི་རྟོངས་པའི་རྒྱ་མ་གསོག་འདི་ལས་རྟོངས་ན་ཅི་བཏུབ་གསུང་དོ།།

དགེ་འདུན་ནམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱགས་ཙམ་འཛིན་པ་དང། དེ་དག་གི་རྒྱགས་ཙམ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་དང། ཁྱེད་དང་དེད་

ཀྱི་ཚོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་དགྲར་བལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་
བར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལྟར་གྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྟག་བསམ་བསྐུལ
བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །ཞ་རོལ་དག་གི་སྐྱོན
ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤེང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ
སྙམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ།།
དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྟེས་པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ
འཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས
སོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལྟན་པ་སེར་འགོས་
པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོས་པར་སྐྱེ་ནས་ས་གཅང་སར་སྐྱེ་ལ་བའི
ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསླབ་སྟེ། རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་ཅི་ཙམ་གྱས་པ་དེ་ཙམ
དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང
ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འཐོབ
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་རྒྱུ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད
པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྱད་པར་དང། དེ་གསུམ་ནང་ཕན
ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །བཀའ
དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྒྱ་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ
དང་བཅའ་བའི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ས་ངམ

རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་རྟེད་ཀྱང། ཁེ་ལ་བྱིས་པ་བྱས་པ་གཟོ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཟས་རྟེད་པས་མཚོན་ནས་རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དགོན་མཚོག་གི་དེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱས་པ་གཟོ་བའི་བསམ་པས་མཚོད་པར་བྱའོ། ཁེ་ལ་ཡང་མཚོད་པ་བྱ་བ་དང། བྱེད་པའི་བསམ་པ་གཉིས་སོ། ཁང་པོ་ལ་བཙུ་ལས། སྒྲ་ལ་མཚོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་ལ་མཚོད་པའོ། ཁམཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཚོད་རྟེན་སོགས་ལ་མཚོད་པའོ། ཁ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཚོད་པའོ། ཁམངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཚོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཚོད་རྟེན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཚོད་པའོ། ཁསངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་གཟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཚོད་པའོ། ཁེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མཚོད་པ་ན་དེ་དག་གཅིག་གི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོ། ཁདེའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལའང་མཚོད་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་བཅུ་སུ་མེད་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཡང་མཚོད་དོ་སྙམ་ནས་མཚོད་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་སྟེའི་མཚོད་པ་སྟེ། སྤ་མ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང། གསུམ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་སྒྲ་གཟུགས་སོགས་

གཅིག་ལ་མཚོད་པ་ན་ཚོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་གལ་ཆེའོ།།

རང་གིས་བྱ་བའི་མཚོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་དང་སྨྱོན་ལས་དང་བཏ་མེད་པའི་དབང་གིས་གཞན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་རང་གིས་ལག་བདར་ནས་བྱེད་པའོ། །གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་མཚོད་པ་ནི། རང་ལ་དངོས་པོ་ཚུང་དུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་བསོད་ནམས་ཚུང་ཞིང་མི་ཀུས་པ་འདི་དག་གིས་མཚོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ཁོ་ན་མཚོད་དུ་གཞུག་པའོ། །གཞན་ཡང་བསྐུལ་ནས་གཉིས་ཀས་བྱེད་པ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཚུང་ནི་སྤྱ་མ་དང་འདྲའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་མཚོད་པ་ནི། ན་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་དང་གཟིམས་ཆ་དང་གདན་དང་བསྟན་གྱི་གསོས་སྐྱན་དང་ཡོ་བྱད་དང་བདུག་པ། ཕྱི་མ། བྱུག་པའི་སྤྲོས་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་མར་མེ་སྣ་ཚོགས་འབུལ་བ་དང། གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་བསྟོད་པ་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པ་དང་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་བ་དང། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྨྲེ་ན་པ་དང་རོར་བུ་དང་སྣྲེ་ཚ་དང་དབུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང། ཐ་ན་ཏིལ་བུ་དབུལ་བ་དང་ཀ་ན་ཀ་ཆགས་པ་ཆ་ཁོད་བུས་དགེ་བས་སངས་རྒྱས་སམ། དེའི་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚོད་པ་ནི། ཆུ་བཀུར

དེ་དག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་མཚོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མང་བ་དང་བཟང་
བ་དང་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་དང། རང་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་སྟེང་
ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་མོས་པ་ཏག་པོས་མཚོད་ལ། དགེ་བ་དེ་ཡང་རྟོག
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན
པའི་མཚོད་པ་ནི། ཁྱད་གསོད་དམ་བཀа་མེད་དམ་ལེ་ལོས་གཞན་དག་བྱེད
ཏུ་མི་འཇུག་གི །རང་གིས་ལག་བདར་ནས་བྱེད་པ་དང། གུས་པར་བྱེད
པ་དང། ས་མས་མ་ཡེངས་པར་བྱེད་པ་དང། ཚགས་སོགས་དང་མ་འདྲེས
པར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དང། སངས་རྒྱས་ལ་དང་པའི
རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་རྣེད་བཀུར་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་མི་བྱེད་པ་དང། མཐུན་པའི
དངོས་པོས་མཚོད་པ་སྟེ་བདུན་གོ །མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི། མི་མཐུན་པ་བ
ཆས་བྱུག་པ་དང་མར་ཁུས་འཚུ་བ་དང་གུ་གུལ་གྱིས་བདུག་པ་དང་ཙཱུའི་མེ
ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་རྩང་བ་མིན་པ་དང་བླལ་བ་རྩང
བའོ། །ཟང་ཟིང་གི་མཚོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་གཞན
ལས་བསླངས་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་པ་གང་ཡང་རྩང
བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས
པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཡི་རང་བྱས་ན། ཚེགས
ཆུང་ངུས་ཚད་མེད་པའི་མཚོད་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས
སུ་སྦྱང་དེ། དེ་ལ་ནི་རྒྱ་ཏུ་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་དགའ་བས
བཙོན་པར་བྱའོ། །དགོན་མཚོག་སྨྲིན་དང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པ་ལས

གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཤིང་
དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བྱའོ། །སྐྱེབ་པའི་མཆོད
པ་ནི། ཐ་ན་བ་འཇོས་ཅམ་དུ་ཡང་ཚད་མེད་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་བཞི་དང་
སྐྱེས་གསུམ་དང་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་སུ་དན་པ་དང་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས
ཤིང་མི་ཏོག་པར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྲོས་མེད་བྱེད་པ་དང
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསློབ་པ་དང་བཙོན
པའོ། །མཆོད་པ་བཅུ་པོ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ནི་ཡོངས
སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་པའོ།།

དེ་དག་གིས་མཆོད་པའི་ཚེ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཆུང
ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་རྒྱུ་
སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་གོང
ན་མེད་དོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྟམ་པ་དང་།
ཕུ་དུམ་ལ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ་སྟམ་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་འབའ་ཞིག་པའོ་སྟམ་པ
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི
ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་མཆོད་པའོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ
ལྟར་བྲིས་པའོ། །དུས་རྒྱུན་པར་ནི་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱ་ལ། དུས་བཟང
དང་དུས་ཆེན་གྱི་ཚེ་ན་རང་གི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རྣ
བྱའོ། །གཞན་ཡང་བཟའ་བཏུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི

ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཚག་ནའང་ཆོས་མང་པོ་ཆེས་ཆུང་ངུས་རྟོགས་
པས་ཆུ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེང་ཐག་པ་ནས་
མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐུད་ཀྱི་སྟོ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ
ཡིན་གྱི། གང་བཟང་བ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ཇའི་ཕུད་སྲུན་རེ་ལ་འབུལ་བ་ཀུན
གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་མི་འོང་ཞེས་ཁ་ར་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལས
འབྱུང་དོ། །དཔེར་ན་ཞིང་ས་ཁྭཱ་ཁ་ཀ་ཞིག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས
སྲུ་མ་བཏབ་པར་ལྟུས་པ་འདྲ་ན་དེ་ལྟར་འཛིག་མི་ཤོད་པ་ལྟར། འདི་ཕྱི་འདེ
ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་ངུས་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀུ་རྒྱུན
ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང། དད
པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱུར་ཅིག །ཅེས་མདོ་ལས
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་མ་བྱང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན
བསྟན་པས་འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་ཞིང་དག་ནི། །འཇིག
རྟེན་གསུམ་ན་མ་མཆིས་ཏེ། །ཁྱོད་ནི་སྟེན་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །གལ
གཅིག་མཇོད་པའི་གཅིག་མ་ལགས། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཐུག་མ་མཆིས
པའི། །མཆུ་དང་ཞིང་དག་རྣམ་ལྟ་བར། །ཁྱོད་ལ་སྨན་དང་གནོད་བཀྲིས་པའི། །
རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཐུག་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདི། །
འོ་སྐོལ་སྟངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་ངུས
ཐམས་ཅད་ངུ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིང་དམ་པ་ལ་དགེ་རྩ

བསྐྱེན་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བློའི་མཐུ་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་
བས། མཉན་ན་ཚོགས་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་
སྐྱེ་བའི་བློའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། སྙན་དངགས་རྩོམ་ལ་སྐལ
ཆེན་པོ། །ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བློ། །དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཚུ་བོ་ལྟར
།ཆུང་ངུའཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོད
པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་འཛིགས་རང་གི་དད་པ་ལ་འཛིགས་པ་ཡིན་གསུང
བ་ལྟར། དད་པ་ཡོད་ན་མཆྱལ་དང་ཆུ་དང་ཐྲོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལ
སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་པས་ཆོག་པས་ཟང་ཟིང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ། ཡོད
བཞིན་ཏུ་གཏོང་མི་ནུས་པར། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན
ཏེ། །མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བོ་ཏོ
བའི་ཞལ་ནས། ཏུད་ཕོར་ཏི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་སྟོས་རེ་བཏབ་ནས། ཅ་ཏྭན
ཀ་བུར་སྟོས་ཀྱི་ཚུ། །ཞེས་དགྱས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་ལ་མགོ་སྐོར་བྱེད
གསུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་པོ་སྦྱང་སྟོས་སྙ་ཚ
ཏིང་ངེ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་རེང་བུ་བཞི་སྟོར་མངར་ཞིང་བ་དབྱལ་རྒྱ་བྱུང། ད
ལྟ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་ཆིང་ངེ་འབྱལ་གསུང་བ་ལྟར
མཆོད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཕུལ་ན། ཚེ་རངས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ
ལ། ཆུང་རིམ་ནས་ནན་ཏན་བསྒྲུབ་ན་ཇི་བཟང་དུ་འགྲོ་བས་ཁོང་གི་ཕྱག
ལེན་ལྟར་བསྟན་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྲང་ཉི་ཤུ་རྫི་གཉིས་

ཀྱི་སྤྲོས་སྤྱང་སྐད། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབྲུམ་ཕྲག་དུ་མར་སྤྲུལ་བ་དང། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ཏེ། ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྷར་སྣང་ཆུང་ཟད་རེས་ཆོག་ཅེས་པ་དག །ཁོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཅལ་ཅོལ་ལོ། །དེས་ན་དགོན་མཆོག་སྨྲིན་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང། སྨྲོང་ཐག་པ་ནས་ལྟག་པའི་བསམ་པ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། སྨྲོང་རྟེ་རྟེས་སུ་དན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བས་འགོངས་པའོ། །བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེ་བས་ཤེང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྟོང་བ་ནི། བྱ་བ་རྣམ་འཇིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་འཇུ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང། དེ་དག་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་བློ་ཁེལ་བར་བྱའོ།།

ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྒྲུབས་

སྙུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་ནི། འཆི་མེད་ཌ་ཀིའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསམ་མི་ཁྱབ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ། །བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་དད་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པར་སྨིན་པའང་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོང་དུ་ཚུངས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་ནི། དྲན་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། །སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་སོང་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གཞན་གཉིས་ལའང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བའི་སྐྱེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་རྟེད་པ་ལེགས་པར་རྟེད་དོ་སྙམ་ནས་དགའ་བ་རྟེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་བསྟུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པར་མོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འཐོབ་པ་ནི། སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་གྲྭགས་ངན་པ་ལ་མོས་ནས་སྐྱེས་སུ་བཟུང་བའི་

དབང་གིས། ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྣམས་ཆུང་བ་དང་འདག་པར་འགྱུར་
བའོ། །དམ་པ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྒྲོས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཀྲང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བསྟན་
པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སྒྲོས་
བྱ་དམ་པར་ཆུང་ངེ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགྱེས་པའོ། །ལྷ་རྣམས་རྗེ་ལྷར་
དགའ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་བདག་ཅག་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་
དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། འདིར་སྒྲོས་པའི་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ལན་
མང་དུ་གནས་པས་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་འོང་ངོ་
སྙམ་ནས་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ།།

མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་ལས། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པར་ཆུང་པ་ནི། སྲོག་ཕྱི་ནང་ལ་འཇིག་ཚུལ་མང་དུ་སྣང་ནའང། ཇོ་བོ་
དང་ཤཱཀྱ་པ་སྒྲུབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྒྲུབས་འགྲོ་ཐོབ་ནས་
མ་བཏང་བ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པར་ཆུང་པ་ལ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོན་པ་དགོས་
ཀྱི། དེ་མེད་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཆུད་དོ། །སྟོམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མཇོད་འབྱེལ་ལས། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་
བ་རྣམས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཟློང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲུབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བསྟེན་གསུམ་ལ་
སྒྲུབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་སྟོམ་བརྒྱད་ཙམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབས་

འགྲོས་ཆྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་
ལ་དགོངས་སོ། །སྟོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་
ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བས་སྟེགས་པ་འདག
པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་ཕན་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དགེར་བྱའོ་ཞེས
གསུངས་པས། ཕན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷའི་བུས་སྐྱེས་འགྲོ་བྱས་པས
དེར་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེས་འགྲོ་བྱས་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དག་པའི
ཕྱིར་རོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི
འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྒྲངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་བོ། །ཞེས
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་པས་
པའི་སྟོག་པ་ལ་ལ་ནི་བསྲབས་པར་འགྱུར་ལ། ལ་ལ་ནི་འཇོད་པར་འགྱུར
རོ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ངན
འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་ཡང། སྤ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར
གཅོད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས། འཇིགས་པས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས
ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས
ཀྱི། །སྟོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱེས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱེས་དེ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང། |
|སྐྱེས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། |སྐྱེས་དེ་ལ་ནི་བཏེན་ནས་ཀྱང། |སྡུག
བསྔལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང། |གང་ཚེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང། |ཆོས
དང་དགེ་འདུན་སྐྱེས་སོང་ལ། |སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང། |
|སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང། |འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་

བ། །མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་
དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྒྲུབས་དེ་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྒྲུབས་
དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །སྒྲུབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་
ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མྱ་ངན་
བྱང་ཞུགས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམས་དཔེར་བྱའོ།།

ཅི་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བསྒྲུབ་
པའི་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང། སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་འགྲུབ་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའོ། །སྨྲར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། ས་ཡིས་
གེས་ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྟེད་ཅིང་སྒྲུབས་དང་མཇལ་ནས་ལམ་ཁྱད་པར་
ཅན་ལ་སློབ་ལ། དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕན་
ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཞག་རེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་
དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ།
སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་བསྟོང་བར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སྲོག་དང་
ལོངས་སྤྱོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་
དཀོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་མར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྒྲུབས་མི་གཏོང་བོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་ཞེ་དམ་བྱ་
ཞིང། བཞད་གད་ཙམ་གྱི་ཚེད་དུ་ཡང་སྒྲུབས་གཏོང་བའི་ཆོག་སྨྲ་བར་མི་
བྱའོ། །ཕྱོགས་གང་འགྲོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་

ལ་བསླབ་ཅེས་པའི་བསླབ་བྱ་ཞེག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྱད་མ་མཐོང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་དྲུག་ནི། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། སྐྱེས་འགྲོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྗེ་སྐད་དུ། སྐུ་གཟུགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། །ལྷན་པ་སེར་པོ་བཏབ་པ་ལ། །དད་མོས་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་བརྟག །ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལ། །སྐུར་པ་མི་གདབ་སྟེ་བོར་ཆུང་། །གང་ཟག་དག་དང་མ་དག་ལ། །དམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ། ཀ་མ་བའི་གསུང་ནས་འདི་རྣམས་སྟེ ཏུ་ཟུར་པ་གསུང་ཐང་བ་ལ་རེད་མཉམ་པོར་དགོན་པ་བ་ལ་ཐོས་གསུང་ཞེང་། ཁོང་ནས་ལུམ་པ་བ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །བསླབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱུ་འགྲུལ་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུ་དུ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སྟེ་དྲུག་དང་འགལ་ན་གཏོང་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་སྟེ་དགུས་གཏོང་བར་འདོད་དེ། ལྷག་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱེས་འགྲོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་གཉིས་

འཛིན་བྱེད་ནང་གཞན་དུ་མི་སྣང་བ་དང་འགལ་ཞིང། སྒྲུབས་ལ་བློ་མ་ཁེལ་
བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏོང
རྒྱ་མིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི
བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང། སྒྲུབས་འགྲོ་ཚོག་ཅམ་མིན་པ
ཡོད་ན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད
ཀྱིས་མི་བརྗེ་བ་དང། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྒྲེ་སྒྲ་ཞིང་ཉམས་དཀའ
བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སྤར་བཟཱད་པ་ལྟར་འཇིག
པ་དང་ཡོན་ཏན་ཏན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསླབ
བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་ཏན་ཞིང
ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བསམས་པས་འཇིགས་པ་ན། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི
སྒྲུབས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི
བསླབ་བྱ་དང་མ་འགལ་བར་བྱས་པ་ན་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱོབ་སྟམ་ན།
ཚོམས་ལས། སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་གཅོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས
ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ
དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲུབས་སྟོན་པ་དང་དགེ
འདུན་ནི་སྒྲུབས་བསྟུན་པའི་གོགས་ཡིན་པས། སྒྲུབས་དངོས་ནི་ཚོས་དཀོན
མཆོག་སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་ན་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའི་ཚོས
དཀོན་མཆོག་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྟོང་བའི
སྤངས་པ་དང། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་བསྟུན་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་

ནས་གོང་དུ་ཁྱོད་ཞུགས་པར་སོང་བ་ལ་འཛོག་གི། ཁྱེ་ལས་གཞན་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྣོབས་འདིར་ནི་དགེ་མི་དགེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུན་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྒྲུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལས་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རིང་དུ་བསམས་ནས་ཐུང་ངོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་མི་ལྡོག་པས། ངན་འགྲོ་ལ་འཇིགས་ཀྱང་འཇིགས་པ་དེ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡིད་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཆོས་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེད་པ་ལ་རག་ལས་པས། གཉིས་པ།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།

ལས་འབྲས་སྤྱི་བསམ་པ་དང། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང། བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ལས་འབྲས་སྤྱི་བསམ་པ་ལ་གཉིས།

སྤྱི་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ།

སྤྱི་ར་བསམ་ཚུལ་དངོས་ལ་བཞི་ལས།

ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སོ་སོའི་སྒྲོ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་རླུང་བསིལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། །མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཚོར་བ་གཏུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། །དགེ་བའི་ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱི་ལས་བདེ་སྡུག་སྤྱི་དང་། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་པ་ཅན་ནམ་མི་སྲུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་བསྟན་པའོ།།

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ལས་དགེ་བ་ཚུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཅིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ལས་མི་དགེ་བ་ཚུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཅིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདུ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོམས་ལས། སྟེགས་པ་ཚུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་གྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཚུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ལས་ཚུང་དུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་བརྗེད་པས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། གནག་རྟེ་དགའ་བོ་དང་དེའི་འཁར་བས་བརྟེས་པའི་སྲལ་པ་དང། ངང་པ་དང་ཉ་དང་རྨས་སྲལ་ལྟ་བརྒྱ་དང་ཡི་དྭགས་ལྟ་བརྒྱ་དང་ཞིང་པ་དང་གླང་ལྟ་བརྒྱའི་བྱུང་བ་དང། མཛངས་ཆུན་ནས་འབྱུང་བའི་གསེར་ལྟ་དང་གསེར་དབྱིག་དང་གླང་པོ་སྐྱོང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་བཞིན་ཏེ། ལུང་དང་མཛངས་ཆུན་དང་ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོ་ག་དང་འཚོ་བ་དང་ལྟ་བ་བཞི་ལས། ཕྱི་མ་མ་ཉམས་ཤིང་སྟ་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཆ་འགལ་རེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་གླུང་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་བདག་བསྐལ་པའི་དང་པོར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གནས་པ་དང། གང་གི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་འགོར་བ་འཇིག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ལྷ་དང་ལྷའི་བུ་དང་ལྷའི་བུ་མོ་དག་ཕུང་བར་གྱུར་ཏེ་བདག་ཀྱང་འགོར་ཕུང་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ལྷ་དང་ལྷའི་བུ་དང་ལྷའི་བུ་མོ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཚད་མ་མཆིས་ཏེ། གང་ཟག་གྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་རྒྱ་ནི་གང་ལགས་རྒྱུན་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བདག་པོ། གང་དག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ཏེ། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་འཆོ་བ་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཡང་དྲང་པོར་གྱུར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་མི་སྐྱེ་ཡི། ཞི་འཕོས་ནས་ལྷའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་འགོར་བ་འཇིག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་བརྒྱད་དང། སྟོན་པ་གསེར་ཕྲུག་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་རེ་བཞི་དང། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་དང། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་དགུ། ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ལྷུང་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུའང་འགོར་བཞི་སྟོག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ནས་ལྷུང་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྡོ་ར་བ་མ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་

བསམ་པ་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ནི་གླུ་ནས་ཤེ་འཚོས་ཏེ་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་ཞིང། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དཀར་ནག་གི་ལས་ཕྱ་མོ་ཡང་གྲོལ་མ་བཞིན་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེ་སྡུག་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་ལས་ཕ་མོ་ནས་ཀྱང་བསྡུབ་པ་དང། སྟོག་ལྟང་ཕ་མོ་ནས་ཀྱང་སྲོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོམས་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། །གྲོལ་མ་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བ་བཞིན། །ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། །དེ་དག་འགྲོ་བའི་རྟེས་སུ་འབྲང། །རྟེ་ལྟར་ལམ་བརྒྱགས་ཉང་བ་དག །ལམ་ཞུགས་སྟུག་བསྟལ་འགྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་བཟང་མ་བྱས་པའི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །རྟེ་ལྟར་ལམ་བརྒྱགས་མང་བསྟོགས་པ། ।ལམ་ཞུགས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། ।དེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་པ་ཡི། ।སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། ।ཞེས་དང། སྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ལའང། ।མི་གཙོ་ལ་ལྷམ་ཏུ་བརྟེས་མི་བྱ། ।ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་བསགས་པས་ཀྱང། ।སྟོད་ཆེན་ཁད་ཀྱིས་གང་བར་འགྱུར། ।ཞེས་དང། སྟོག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། ।ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག ।ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། ।སྟོད་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་བྱ། ।ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་སྟོག་པས་ཀྱང། ।བྱིས་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། ।དགེ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། ।ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག ।ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། ।བྱུམ་ཆེན་གང་བ་ཇི་བཞིན་

དུ། །ཕྱིང་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲོས་རབས་ལས་ཀྱང་། དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་གོ་མས་བྱས་པས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་འཇིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲིམས་ཀྱང་། ཆོ་རབས་གཞན་ལ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད། །རབ་ཏུ་སྤྲོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་མ་སྦྱངས་ན། །རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཧོར་རྣམས་ཕྱུག་ཀྱང་རུང་། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སྡུ་ཡང་བདེ་བ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །རིགས་ལ་སོགས་པ་དམའ་ཡང་སྟོག་ལ་མ་ཚགས་ཤིང་། །རབ་ཏུ་སྤྲོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབབ་ཆུས་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་བཞིན། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་ངེས་པར་བདེ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་ངེས་བྱས་ནས། །སྟོག་པ་སྦྱངས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྤྱོད། །ཅེས་སོ།།

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་པ་ནི། བདེ་སྡུག་ཐོང་བའི་རྒྱུ་བྱུང་བའི་ལས་མ་བསགས་ན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཏན་མི་ཐོང་བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཚོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་

འཕགས་བསྟོད་ལས། བྱམ་ཟེ་རྣམས་ནི་དགེ་སྦྱིག་དག །བྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཛོ་བར་སྣྲ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཚུད་མི་ཟ་དང། །མ་བྱས་པ་དང་ལྡན་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། །ཅེས་དང། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཚུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །ཆེད་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ།

སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས།

ལས་ལམ་བཅུ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་དང། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང། མ་བྱས་པ་དང་མི་ལྡན་ཅིང། བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བར་རེག་པ་དེས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཆོང་དོར་བྱ་ཞེ་ན།

སྒྲོ་ར་ལེགས་སྒྲོ་ངེས་སྒྲོ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུར་མ་འདུས་ཀྱང། དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོང་ངམ་རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཅིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནད་བསྟན་ནས་ནག

པོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང། དེ་དག་སྨྲངས་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བར་གཟིགས་ནས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་གསུངས་ཏེ། མཇོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྟན་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང། ངག་རྣམས་བསྡུང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྟམས་ཏེ།། ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྤྱངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཕོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་ཀུན་སློང་ཅམ་ནས་ཀྱང་བསྟམས་ཏེ་སྐྱོ་གསུམ་དེ་དག་དང་ཡེ་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྟེན་པ་འདི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲེས་བྱའི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བས། རྒྱལ་བས་སྐྱོ་དུ་མ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་སྒྲ་དགྱེ་ལུན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཆོས་ནི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །རྩ་བའི་རྟེན་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་དང། ལྷུའི་བདག་པོ། དགེར་ན་གོང་དང་གོང་ཁྱེར་དང་གོང་རལ་དང་ལྷོངས་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཐམས་ཅད་དང། རྡོ་དང་ཤིང་

གེ་ལ་པ་དང་སྨན་དང་ཤེང་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ས་
བོན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་འོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་རྩོ་བ་དང་ཤལ་
བས་བཤལ་བ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་གནས་ནི་
ས་ཡིན་ནོ། །གླུའི་བདག་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་
དག་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་སྨོན་པ་དང་མི་སྨོན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་
བུ་འཐོབ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ནས་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྡུགས་པའི་དོན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་
རྣམས་དང། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང། །མདོན་མཐོའི་
རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་བསྡུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་རེ་ལ་ཡང་སྡོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་བསྡུང་རྒྱ་
མེད་ཀྱང། ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའོ། །ཞེས་སྣ་ན་ནི་ཤེན་ཏུ་སྨད་དེ། ས་ཡི་སྙིང་
པོའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
གྱི། གང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཙམ་ཡང་
མི་བསྡུང་ལ། འོན་ཀྱང་ཚོག་འདི་སྐད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སྟེ། ང་བློ་ན
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་བོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག
དེ་ནི་ཤེན་ཏུ་ཚུལ་འཚོས་པ་བརྟན་ཆེན་པོ་སྟེ་བ། ས་བོན་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྲན་སྔར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཟླ་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་རྟོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་ལྟུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།།

ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། ལྷུ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བསྡུ་བར་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་མཐའ་སྟེ་ལྔར་གསུངས་ཀྱང་། བར་པ་གསུམ་བསམ་པར་བསྡུས་ཏེ་སྲོ་ར་བ་བསྟན་ནས་གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྲོ་ར་བ་དང་མཐར་ཐུག་བཞི་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ།། དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི། སྲོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་གསོད་པ་པོ་རང་ཉིད་གསོད་ན་སྲོ་ར་བའི་སྟོག་པ་ཡོད་ཀྱི། མཐར་ཐུག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་ས་ལས། སྲོག་ཆགས་ཕ་རོལ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་

མ་འཁྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འཁྲུལ་པའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སློང་བྱེ་བྲག་ཅན་དགེར་ན། ལྷས་བྱིན་ཁོ་ན་བསད་སྙམ་ནས་སྨྲོར་བ་བརྩམས་པ་ན་མཚོད་སྤྱིན་དུ་ནོར་ནས་བསད་ན། དངོས་གཞིའི་སྟོག་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་ཤིང་། སྨྲོར་བའི་དུས་སུ་གང་བྱུང་ཡང་གསོད་སྙམ་པ་ཀུན་སློང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་དོ། །ཀུན་སློང་ནི། བསད་པར་འདོད་པའོ། །སྨྲོར་བ་ལ་སྨྲོར་བ་པོ་ནི། རང་གིས་བྱས་པཉམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འཇལ་ལ། སྨྲོར་བའི་ངོ་བོ་ནི། མཚོན་ནམ་དུག་གམ་རིག་སྦྱིན་ཀྱི་སྨོ་ནས་སྨྲོར་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། ། མཐར་ཐུག་ནི། སྨྲོར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕ་རོལ་པོ་དེའི་ཚེཉམ་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ཤི་བའོ། །དེ་ཡང་མཇོད་ལས། སྡུ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འཇའོ།།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྫས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། ། ।ཀུན་སློང་ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་དབྱལ་བར་འདོད་པའོ། ।སྨྲོར་བ་ལ། སྨྲོར་བ་པོ་ནི་སྤར་དང་འདྲ་ལ། སྨྲོར་བའི་ངོ་བོ་ནི། མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་འཇལས་ནས་བཀུ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འཇའོ། ། །དེ་ཡང་བུ་ལོན་དང་བཅོལ་བ་ལ་གཡོ་བྱས་པ་དང་གཡོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་

ལེན་པ་དང། རང་ངམ་གཞན་གྱི་དོན་ནམ་ཕ་རོལ་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་ནའང་འདི་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། གནས་གཞན་དུ་སྤོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རྒྱས་གནས་ནས་གཞན་དུ་སྤོས་པ་མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ནས་སྤོར་མེད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོབ་ཟློ་སྒྲོས་པའོ། །དེ་ཡང་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའམ་བཀུར་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྒྲོས་པས་ཚོག་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གིས་མཁེས་ཀྱང་མངགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་བསད་ན་དེ་ནམ་མཁའ་བ་དང་གསོད་དུ་འཇུག་མཁན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྟོག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

འོག་པར་གཡེམ་པའི་གཞི་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་གནས་མིན་པ་དང་དུས་མིན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྲོད་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཁུད་མེད་དང་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ནིང་།། །དེའི་དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མ་ལ་སོགས་པ་དང་མས་བསྟུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སྟོན་དགོས་ཏེ་ཏ་ལ་ཀྱིས། བསྲོད་པར་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་ནི། །གཞན་བཟུང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལྟན། །རིགས་ཀྱིས་བསྟུངས་དང་རྒྱལ་པོས་བསྟུངས། །གཞན་གྱིས་བླངས་པའི་སྨད་འཚོང་དང། །ཉེ་དུ་དག་དང་འབྲེལ་བ་དང། །དེ་དག་བསྲོད་བྱ་མིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཚུང་མའོ། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་

ཅན་གྱི་རབ་བྱུང་མའོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྡུངས་པ་གྱི་བཀ་མར་མ་སོང་བ་རང་གི་ཕ་ལ་སོགས་པའི་གཉིན་ནམ་གྱོས་སྣུག་གམ་སྨོ་བསྡུང་ངམ་དེ་དག་མེད་ན་རང་གིས་ཀྱང་བསྡུངས་པའོ། ། རྒྱལ་པོ་དང་བསྐོས་པས་བསྡུངས་པ་གྱི་དེ་ལ་ཚད་པའི་ཁྱིམས་བཅས་པའོ། ། གཞན་གྱིས་བླ་གཞལ་བའི་སྨད་འཚོང་ལ་ལོག་གཡེམ་དུ་གསུངས་པས། རང་གིས་བླ་བྱིན་པ་ལ་ལོག་གཡེམ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། ། སྐྱེས་པ་གྱི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའོ། ། ཡན་ལག་མིན་པ་གྱི། མངལ་སྨོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། ། སྨོབ་དཔོན་རྡུ་དབྱངས་ཀྱིས། ཡན་ལག་མིན་པ་གང་ཞེ་ན། ། ཁ་དང་བཤང་ལམ་བྱིན་པ་དང་། ། བཏུ་བསྟམས་ལག་པར་བསྐྱོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཡན་ལག་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྱི་ཁ་དང་བཤང་བའི་ལམ་དང་ཁྲི་ཤུ་དང་བུ་མོའི་མདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་བུག་པ་དང་རང་གི་ལག་པའོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་མོ། ། གནས་མིན་པ་གྱི། བླ་མ་ལྷ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་གནས་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་མཇོན་སུམ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་ཅན་དང་སྦ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། སྨོབ་དཔོན་རྡུ་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཡུལ་མིན་བྱ་བ་གྱི། ། དམ་ཚོས་མཚོད་རྟེན་སྐུ་སོགས་དང་། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞུགས་གནས་སོགས། ། མཁན་པོ་དང་གྱི་སྨོབ་དཔོན་དང་། ། ཕ་མ་རྒྱང་ན་གནས་པ་གྱི། ། ཡུལ་མིན་དེ་རྣམ་བྱ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། དུས་མིན་པ་གྱི། ཟླ་མཚན་འཛིག་པ་དང་ཟླ་བ་ཚང་བའི་སྒྲུམ་

མ་དང་ཀུ་ཁོ་འཛིག་པའི་བྱ་ཚུང་དང་བཅས་པ་དང། བསྟེན་གནས་ལ་གནས་
པ་དང་འཕྲིག་པ་སྟུང་མི་རྩང་བའི་ནད་དང་ལྡན་པ་དང་ཚོད་ལས་ལྷག་པའོ།།
ཚོད་ནི་ལན་ལྔའི་བར་དུ་བྱེད་པའོ། །སྨོན་དགོས་རྒྱ་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ
དུས་མིན་བྱ་བ་ནི། །ཟླ་མཚན་འཛིག་དང་སྨྲྭ་མ་དང། །བྱ་ཚུང་དང་བཅས
མི་མོས་དང། །སྦྱིག་བསྟལ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་དང། །ཡན་ལག་བརྒྱད
གནས་དུས་མིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ
ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཉིན་མོའི་དུས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མཛད་དོ། །ཡན་ལག་མིན་པ
སོགས་གསུམ་ནི། རང་གི་ཚུང་མ་ལ་ཡང་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་ན་གཞན
ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ
དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ལས།
མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས
སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཚུང
མའི་གན་དུ་སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང། གཞན་ཞིག་གི་ཚུང་མ
ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་མི
འགྱུར་བའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་དོ། །ཉིན་མོར་ནི། དུག་གསུམ་གང་རྒྱང
ངོ། །ཀུན་སློང་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བགྲོད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོད
བ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། གཞན་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག
པ་པོ་ལ་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྟེད་པར་གསུངས་ལ། མཛོད་ཙ
འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་མེད་པར་བཤད་དེ། སྡ་མ

དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག་གོ། །མཐར་ཐུག་གི། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་བའོ།།

བརྟན་དུ་སྣ་བའི་གཞི་ནི། མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱིད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་ལྷོག་པ་བཞི་སྟེ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྒྲུར་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བར་འདུ་ཤེས་བསྒྲུར་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་མོ། །ཀུན་སློང་ནི། འདུ་ཤེས་བསྒྲུར་ཏེ་སྣ་བར་འདོད་པའོ། །སྤྲོ་བ་ནི། སྣ་བཉམ་ཅང་མི་སྣ་བས་དང་དུ་ལེན་པཉམ་ལུས་བསྒྲུར་བའི་མཚན་མས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་དོན་རྣམ་འདུ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྣ་ཀུན་ཀྱང་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་བརྟན་དང་ཕ་མ་དང་ཚོག་རྩྭ་མོ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བ་ལའང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། མཇོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་དག་གི་བཞི་ཀ་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་གིས་སྣ་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི། ཕ་རོལ་པོས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་གོ་ན་ཚོག་བཀྲལ་པ་ཅམ་དུ་འགྱོ་བར་མཇོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཐུ་མ་དང་ཚོག་རྩྭ་ལ་ཡང་འད�། །ཐུ་མའི་གཞི་ནི། ས་མས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི། ས་མས་ཅན་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་ས་མས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ལ་

མི་འདྲེམ་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོར་བ་ནི། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་མི་སྟོན་གང་རུང་བརྗོད་པ་དང་དགོས་པ་རང་གཞན་གང་རུང་གི་ཕྱིར་དུ་སྨྲ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱེད་པའི་ཚོགས་སྣས་པ་གོ་བའོ། །ཚོགས་རྩྭ་པོའི་གཞི་ནི། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི། ངག་རྩྭ་པོས་སྣ་བར་འདོད་པའོ། ། སྤྱོར་བ་ནི། བདེན་མི་བདེན་གང་ཡང་རུང་བས་རིགས་སམ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་ལས་སྣ་ར་བཞམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མི་སྟོན་པ་སྨྲ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དེ་ལ་ངག་རྩྭ་པོ་སྣས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལ་སྣས་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་བ་དགོས་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ངག་བཀྲལ་པའི་གཞི་ནི། དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གོ་བྱེད་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་རོ། ། ཀུན་སློང་ནི། མ་འབྱེལ་བའི་བྱང་ཆུལ་སྣ་བར་འདོད་པའོ། ། སྤྱོར་བ་ནི། ངག་བཀྲལ་པ་སྣ་བར་རྩོམ་པའོ། ། ཐེ་ཡང་གཞི་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྲེད་པ་

སྣྲ་བ་དང། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ་བྱམ་ཟེའི་གསང་སྔགས་ལ་དགའ་
བའི་བློས་ལུང་འཛིགས་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སོགས་དང། ཉམ་ཐག་པའི་སྣྲ་
བ་སྟེ་སྤྲགས་ལྟ་བུ་དང། བགད་པ་དང་བརྗེས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་པ་དང་
དགའ་མཁུར་སྦྱང་པ་སྣྲ་བ་དང། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱན་པོའི་
གཏམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛི་འི་གཏམ་སྣྲ་བ་དང། རང་བོ་བ་དང་སྨྱོས་པ་ལྟ་
བུར་སྣྲ་བ་དང། ལོག་པའི་འཚོ་བས་སྣྲ་བའོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་ཚོས་
དང་མི་ལྡན་པ་དང་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་སྣྲ་བ་ནི་སྤྱ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བ་དང་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་པ་དང་བཞད་གད་དང་གླུ་ལ་སོགས་པ་དང་ཟློས་
གར་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟ་བའི་དུས་ན་སྣྲ་བའོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་དང་
པོ་གསུམ་ངག་བཀྲལ་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་
ནི་སྤྱ་མ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།

བརྟན་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་ལ་
གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱོན་མོངས་ནི།
གསུམ་པོ་གང་རུང་དོ། །ཀུན་སློང་ནི། བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ།། སྦྱོར་
བ་ནི། བསམས་པའི་དོན་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་བདག་
གིར་བྱ་བར་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་
གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའོ། །དེ་ལ་བརྟན་སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཚོས་ལྟ་
ཚང་དགོས་ཏེ། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་
པ་དང། ལོངས་སྤྱོད་གསོག་པར་འདོད་པའི་བཀྲམ་ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་

ལྷན་པ་དང། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པས་འཆུ�as་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང། གཞན་དག་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་འཁུ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང། བརྣབ་སེམས་དེས་ཏོ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའོ། །སེམས་དེ་ལྟ་པོ་གང་རྙེང་ཞིག་མ་ཚང་ན་བརྣབ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་སོ།། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་སྤྱོར་བ་གསུངས་སོ། ། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་བརྣབ་སེམས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཀྱེ་མ་ཁྱིམ་གྱི་རྡེ་དཔོན་དེ་བདག་གི་བྱན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང། དེའི་བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལའང་དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང། ཀྱེ་མ་བདག་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་རབ་ཏུ་དགེན་པ་དང་བཙོན་འགྲས་བཙུམས་པ་དང་མང་དུ་ཕོས་པ་དང་གཏོང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང། བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་དེད་དཔོན་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཕོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང། ཀྱེ་མ་བདག་ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལྟ་ལ་རྩེ་བ་དང། དགེ་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇིག་རྟེན་ནས་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང། ཕ་མ་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་བྱན་ལ་སོགས་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ན་ཡང་བརྣབ་སེམས་

སོ།།

གཞོན་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་ནི། ཚོགས་རྩལ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོ། །ཀུན་སློང་ནི། བརྟེག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་སྟེ། བསད་པ་དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་ངང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱད་ཅི་མ་རྙེད་སྟམ་པ་སོགས་སོ། །སྤྱོད་པ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བརྟེག་པ་སོགས་བྱ་བར་དེས་པའམ་ཐག་བཅད་པའོ། །འདི་ཡང་ལྟ་ཚང་ན་ཇོགས་ལ་མ་ཚང་ན་མི་ཇོགས་ཏེ། གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་མཚན་མར་འཛིན་པས་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲན་པས་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། བརྟེག་པ་དང་བསད་ན་ཅི་མ་རྙེད་སྟམ་པ་འཁྱུ་བའི་སེམས་དང་། གཞོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་ཏེ་སེམས་ལྟ་དང་ལྡན་པའོ། །གཞོན་སེམས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པའོ་སྟམ་ནས་དེ་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེ་སྟེང་སེམས་པ་དེ་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཞོན་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀྱི་གཉེན་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚེ་འདི་ལ་ཉམས་པར་སྨོན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོར་སོང་ན་སྟམ་དུ་སྨོན་པ་ཡང་གཞོན་སེམས་སོ།།

ལོག་པར་ལྟ་བའི་གཞི་ནི། ཡོད་པའི་དོན་དོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས།

འདུ་ཤེས་ནི། སྣང་བ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། ཁྱོད་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་དེ།།

ཀུན་སློང་ནི། སྣང་བ་འདེབས་པར་འདོད་པའོ། །སྡུག་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྡུག་བ་བརྩམས་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྣང་བ་འདེབས་པའོ། །རྒྱུ་ལ་སྣང་བ་ནི། ལེགས་པར་སྦྱང་བ་དང་ཉེས་པར་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྣང་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་གསུམ་ལས། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྣང་བ་ནི། ཕ་དང་མ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་ལ་སྣང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་ལ་སྣང་བ་ནི། སེམས་ཅན་བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྣང་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྣང་བ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །འདི་ཡང་ལྷས་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་རྟོངས་པའི་སེམས་དང། ཐེག་པ་ལ་དགའ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་དང། ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པས་ལོག་པར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང། ཐྲི་ན་པ་དང་མཆོད་ཐྲི་ན་དང་ཐྲི་ན་སྲེག་དང་ལེགས་ཐུང་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྣང་བ་འདེབས་པས་རང་ཏུ་ཉམས་པའི་སེམས་དང། ལོག་ལྟ་དེས་ངོ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་གོན་པའི་སེམས་ཏེ་ལྟ་བོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་

མ་ཚང་ན་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །འོག་པར་ལྟ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་ཁོ་ན་ལ་འོག་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་སྟེགས་པ་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པས་ན་འོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་སྤོག་གཅོད་དང་ཚོག་རྩྭ་དང་གཙོད་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྟོམ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་འཕྱིན་པར་བྱེད་ཅིང། མ་བྱིན་ལེན་དང་འོག་གཡེམ་དང་བརྫུན་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྟོམ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་མཐར་འཕྱིན་ནོ། །བརྫུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ཚིག་བཟླས་བ་ནི་རྟོམ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱེད་ཅིང། འོག་ལྟ་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྟོམ་པར་བྱེད་ལ་གཏི་མུག་ཁོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྫུན་སེམས་སོགས་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ།།

གཞིས་པ་ལྷོ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཞིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྷོ་ཡང་དང། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྔན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྔ་ལས། སྤོག་གཅོད་པ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་པས་ལྷོ་བ་ནི། དུག་གསུམ་དགེ་བོས་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བས་ལྷོ་བ་ནི། སྤོག་གཅོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པའམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་རང་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང། རང་ཡང་

བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་
འདྲ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམས་ཤིང་བསགས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང། རྒྱ་ཏུ་དང་གུས་པར་བྱེད་ཅིང་ལན་རེ་ལ་
ཡང་མང་དུ་གསོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྲག་པོ་བསྐྱེད་པས་གསོད་པ་དང་
འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། གསོད་པ་དང་ཞན་
པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བཏེན་པ་དང་ཉམ་ཐག་པར་སྣ་བ་དང་སྨྲེང་རྟེ་བར་
སྐྱེ་སྡུགས་འདོན་བཞིན་དུ་གསོད་པའོ། །གཉན་པོ་མེད་པ་ལས་ལྟེ་བ་ནི། ཉིན་
གཅིག་བཞིན་དུ་བསླབ་པ་འགའ་ཡང་མི་ལེན་ལ་ཟླ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་
བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་དུས་དུས་སུ་སྨྲེན་པ་དང་
བསོད་ནམས་དང་མངོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ལྷང་བ་དང་ཐལ་
མོ་སྦྱོར་བ་དང་འདུད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང། དུས་དུས་
སུ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་འགྱོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པ་
དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་ལམ་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རེག་
པའོ། ། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྟེ་བ་ནི། མཚོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དག
གི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པས་ཆོས་འདོད་ནས་གསོད་པ་དང། ཕྱུགས་རྣམས་ནི་
སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུར་སྤྱལ་བས་ན་བསད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད
དོ་སྙམ་པ་སོགས་ལོག་ལྟ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསོད་པའོ། །གཞི་ལས
ལྟེ་བ་ནི། དུད་འགྲོ་བོང་ཆེན་པོ་དང་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་དང་ཕ་མ་དང་ཕུ
ན་དང་ཟླ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་གཅུགས་པ་དང་སློབ་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་

དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་གསོད་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཀྲོངས་མི་ནུས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའོ། །རྒྱུ་
ལྟ་བོ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ཡང་བའོ།།

ལྷག་མ་དགུ་ཡང་གཞི་མ་གཏོགས་པ་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟར་ལྷི་ཡང་ཤེས་
པར་བྱ་ལ། མ་བྱིན་ལེན་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། མང་པོ་དང་བཟང་པོ་དང་ཡིད་
བརྟན་པ་ལ་འཁུ་ཞིང་འཕྲོག་པ་དང་དམན་པ་དང་བཀྲེན་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དང་ཆོས་འདི་པ་ལ་འཕྲོག་པ་དང་གོང་དུ་ཚུད་པ་འཕྲོག་པ་དང་སྨོན་པ་
དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་
རྫས་འཕྲོག་པའོ། །ལོག་གཡེམ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་
པ་མཉམ་དེ་དང་འབྲེལ་བཉམ་སྐྱེས་པ་ཡིད་གཏུགས་པའི་ཚུང་མཉམ་དགེ་
སློང་མ་དང་དགེ་སློན་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་དང། ཡན་ལག་
མིན་པ་ཁར་འཇུག་པ་དང། དུས་མིན་པ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པཉམ་སྒྲུམ
ས་ཟླ་བ་ཚང་བཉམ་ནད་པ་དང། གནས་མིན་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང
དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཉལ་བོ་བྱེད་པའོ། །བརྫུན་གཞི་ལས་ལྷི་བ
ནི། གཞན་འཇིད་ཅིང་བསླུ་བར་འདོད་པས་དོན་མང་པོས་བརྫུན་སླུ་བ་དང
ཕ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་བཟང་པོ་དང་མཛའ་བོ་ལ་སླུ་བ་དང་སྲོག
གཅོད་པ་སོགས་གསུམ་ལྷི་བ་བསྐྱེད་པ་སླུ་བའོ། །དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར
བརྫུན་སླུ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷི་བའོ། ། ཕྲ་མ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི།
ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཤེས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕ་མ་དང་བྱའམ

དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་དང་ལུས་ཀྱི་གསུམ་ལྷུ་བ་བསྒྲེད་པའི་ཐུ་མའོ། །ཚོགས་རྒྱབ་གཞི་ལས་ལྷུ་བ་ནི། པ་མ་ལ་སོགས་དང་ཆུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྣྱ་བ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་མིན་པའི་བརྡུན་ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱབ་པོ་སྣྱ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་གཅེ་བ་དང་སྨྲ་བ་དང་བརྒྱད་བཀག་སྣྱ་བའོ། །དགེ་བཀྲལ་པ་གཞི་ལས་ལྷུ་བ་ནི། བརྡུན་དུ་སྣྱ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཀྲལ་གྱི་ལྷུ་ཡང་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྲེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་བཀྲལ་པ་དང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅས་ཟློག་པ་སོགས་དང་ཕ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་ཟླ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེང་སྟད་དང་ཅོ་འདྲི་བ་དང་ཚོགས་གྱི་ལམ་དང་མི་གཅིག་པ་བརྗོད་པའོ།།

བརྒྱད་སེམས་གཞི་ལས་ལྷུ་བ་ནི། དགེ་འདུན་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ལ་འདོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོམ་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྨྲོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་དང་བཀུར་སྟེ་འདོད་པའོ། །གཞོན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷུ་བ་ནི། པ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་ཟླ་མ་དང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་བཀྲེན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་བ་དག་དང་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དག་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མནར་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །འོག་པར་ལྟ་བ་གཞི་ལས་ལྷུ་བ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་པ་འདེ་བས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ནི་འོག་ལྟ་གཞན་པས་ཀྱང་ལྷུ་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དག་མེད་ཅེས་ལྟ་བ་ཡང་ངོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་ཡང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ས་འི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་ལྷོ་བའི་ཚུལ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི། དྲུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་ལས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའོ། །གོ་མས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོ་མས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་སྡ་མ་སྡ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་ལྷོ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྡ་མ་སྡ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷོ་བའོ། །གཞི་ནི། ས་ངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་བླ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའོ། །མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་བླངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགེ་བ་ནི་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྟངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྐྱོང་བའོ། །བཤེས་སྟྲིངས་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉིན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྡ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྐྱོང་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྡའོ།།

གཉིས་པ་ཞེར་ལ་སྟོན་པས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་པས་ཆེ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དང་བླ་མ་དང་འཕྲོ་བ་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་ཉུགས་རྒྱ་བོ་མེད་ཅིང་ཕན་གནོད་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་

དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དག་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཞེག་ཏུ་ཞེན་ཡང་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མ་བྱིན་པར་ཏུ་བཞེས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རིས་སུ་མཐུན་པར་སྣང་ཕུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་བཀྲས་པ་ནི། ཆོར་བ་མ་ཐོང་བར་དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞིང་ལྟེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཞིག་ན་ནི་དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ལ། གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ནང་གི་བར་མན་མེད་པའི་འཁོར་ཐུན་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱོད་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཟས་འདབ་མཉམ་མེ་ཏོག་གམ་འབྲས་བུ་ཙམ་ཞིག་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་སྦྱོང་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་དང། བཏུ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཐར་ཡང་འབྲོག་དགོན་པ་རོ་བསྐམ་ཏུ་དུད་འགྲོ་ཆུང་ལག་མེད་པ་དང་ཡི་དྭགས་ལོང་བ་ཆུང་ལག་མེད་པར་སྐྱེས་ཏེ། ལོ་མང་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་ཉེ་མའི་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་དང་དགེ་སློང་ལ་བསྟོས་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་རང་གིས་སྦྱོང་པ་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟེར་བ་དང་ཁྱིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱ་གྲི་རྟོན་པོ་དག་གིས་སྣ། །རང་གི་ཡན་ལག་གཏུབས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལ་བསྟོས་ཟིན་པ། །ཁྱིམ་པ་

རྣམས་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །མེ་ལྟེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟོས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལས་གང་དེ་ནི། །དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལོངས་མི་སྤྱད། །ལྷུན་པོ་དང་ནི་འདྲ་བའི་མེ། །བླང་བ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱ་འོ། །ཐམས་ཅད་དབྱུང་བ་བྱས་པ་དང་། །གསལ་ཤིང་སྟེང་དུ་བཏེག་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱ་འོ། །མེ་མདག་དག་གིས་གང་བ་ཡི།། གནས་ཁང་དེར་ནི་ཞུགས་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་གནས་ཁང་དུ། ། མཚན་མོ་གནས་པར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ༑ དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་མུན་ནག་ཏུ་བཙུག་པ་བས་ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བལྟའོ། །ཞེས་ཟེར་ན་སྡིག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་བས་བྱང་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྨད་ན་སྡིག་ལྷག་དང་། མཆོད་རྟེན་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བཤིག་པ་དང་བསྲེགས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྙན་པ་སྨྲས་ན་སྡིག་ལྷག་གསུངས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་

ཀྱེས་མིག་སྣར་བསྒྲེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྡུ་མ་རྣམས་བཅོན་ར་ནས་བཏོན་
ཏེ་འཚོར་སྣུར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། རིམ་པ་ལྔར་ཐེག
ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བལྟ་བ་དང་དང་བས་བལྟ་འདོད
ཅིང་དེའི་བསྟན་པ་བཟློད་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྒྲེད་པར
གསུངས་པ་དང། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས
ཀྱང། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་བཅད་དམ་བདོག
པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཚངས
གཅིག་སྦྱིན་པའི་དགེ་བ་ལ་བར་ཚད་བྱས་ན་སྨོག་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་པ
བསྒྲེད་པར་གསུངས་པས། གནས་འདི་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ།།

རྡེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་ཆེ་བ་ནི། ལྷག་པ་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་ཆུའི
གཏེར་དུ་འབྱེང་ལ། དེ་ཉིད་སྟོང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་བཞིན
དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྨོག་པ་ཡང་ལྷི་བ་དང་ཡང་བར
གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདས་ཆེན་ལས། གཏེ་མུག་ཅན་སྲང་བུ་དར
སྟབས་ལ་འབྱར་བ་འབྱུང་མི་ནུས་པ་དང་འཇུ་བར། ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང
འབྱུང་མི་ནུས་ཤིང་འགྱོད་སེམས་མེད་པས་དགེ་བ་སྤྱོད་མི་ནུས་ལ། སྒྲོན
བཅབས་པས་སྤར་གྱི་དགེ་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྨོག་པས་སླེ་བར་བྱས་པས
ན། ད་ལྟ་རྣམ་པར་སླིན་པ་མྱོང་བའི་རྒྱ་ཡང་བསྟུར་ཏེ་དམྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷི
བར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ཉུང་ངུར་ལན་ཚྭ་ཕུལ་གང་བཏབ་ན་བཏུང་བར་དཀའ་བ
བཞིན་ནམ། གཞན་གྱི་དོང་ཚེ་གཅིག་ཆགས་པ་འཇལ་མི་ཕོད་པས་བཅིངས་

དགས་ཏེ་སྤྲུག་བསྡལ་མྱོང་བ་དང་འད�།

ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་བཞང་དམྱལ་བར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་ཅན་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་བ་དང་སྡུག་བའི་ལས་ལྷུ་བ་དང་འགྲོད་ཚངས་མ་བྱས་པ་དང་ཐོག་མར་དགེ་བ་མི་སྲོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྡ་མ་ལ་འགྲོད་པ་དང་ཕྱི་མ་སྟོམ་པ་དང་སྡུག་པ་མི་གསང་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པར་རྟོམ་པ་ལ་ནི་ལྷུ་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་བསྐྱེ་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་ལྡན་པ་རེ་རེས་ཀྱང་མར་མེའི་སྟོད་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ལ་སྣྲོང་པོ་རི་རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཁྲིམ་ནས་བྱུང་བས་མར་མེའི་སྣྲོང་པོ་འབྲུ་མར་གྱིས་བསྐྲས་པ་མཚོད་རྟེན་གྱི་རྡུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞིང་ལ་ཁྲིད་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་ཁྲིད་པར་ཤེས་ཏེ་ཆེ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གསལ་ལོ།། འདིའི་རིགས་པས་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟེན་གྱིས་ལམ་བསྟོམ་པ་ཡང་སྡ་མ་སྡ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ས་ཚོད་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང། ཁྲིམ་པ་ལྟ་བུས་སྨྲི ན་གཏོང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་བསྟེན་གནས་འདུ་བའི་སྟོམ་པ་

དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་བྱེད་པ་དང། ཕྲོམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དགེ་རྩ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསལ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཚལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་རྒྱུན་ཏུ་བར་ཚད་མེད་པར་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྟོག་བསགས་པ་ལས། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བས་དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཡོགས་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ལོངས་སྤྱད་ན་མི་དགེ་བ་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོག་པ་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང། ལྷག་ས་གོང་མེ་ལྟེ་འབར་བ་དག །ཐོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཚལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་ཚུལ་འཚལ་དང་བསླབ་པ་ལས་ལྡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནས། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོག་པ་བླུད་བླུད་ཡིན་གསུང་སྟེ་མད་པར་སྣང་ངོ་།།

དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྙིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྙིན་པ་དང། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་སྨྲན་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྙིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་མཆོད་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས། ཕྱོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་ཏུ་བཟློ་ཕྱང་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟློ་ཕྱང་བྱེད་པ་ལས། བྱང་

སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་དམན་ལ་དམིགས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་དེ་ཡང་ཤུགས་དྲག་ཞན་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། ། སྡིག་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཁྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གཞོད་སེམས་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །བསམ་གཏན་མི་སྐྱོབ་བསོད་གནས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །སྡིག་པས་མི་སྐྱོབ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་མི་ཞ། །ཞེས་དང། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྡིག་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་

བཏེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྨོན་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་
རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྲེང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྭགས་དང་། ཆུང་ངུ་བཅུ་པོ་རེ་
རེས་ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་
ལས་ནི་ཆུང་འབྲེང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷོག་སྟེ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་ནི། ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཚེ་ཐུང་བ་དང་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང་ཆུང་མ་མ་བསྟུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྐྱེ་བ་མང་བ་དང་མཛའ་བོ་དང་འབྲེ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་
དང་གཞན་གྱིས་ཚོག་མི་ཉན་པ་དང་། ཚགས་སྡང་རྩོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་
བའོ། །བདེན་པ་གོའི་ལེ ཎ་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་དེ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་
བུ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚེ་ཐུང་ལ་ནད་མང་
བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་གཡོག་
འཁོར་མི་བསྟུན་པའམ་ཡིད་བཏན་དུ་མི་རུང་ལ་ཆུང་མ་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་
པ་དང་། སྐྱེ་བ་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསྟུ་བ་དང་འཁོར་མི་འདུམ་ཞིང་ངན་
པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཚོག་
མི་བཙུན་པའམ་ཚོག་བཟང་མི་འོས་ཤིང་མ་ངེས་པའི་སྨོན་པར་འགྱུར་ན
ང་། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཚོལ་བའམ་ཕན་པ་མི་
ཚོལ་བ་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའམ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་ལྟ་བ་ངན་ཞིང་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཐུན་མ
གོང་མ་རྣམས་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྨོན་གཅོད་སོགས་དེ་དག་ལ་དགའ་བར་

འགྱུར་བ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྤྱ་མ་རྣམས་སྟོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བུར་བཞེད་དོ།།

བདག་པོའི་འབྲས་བུཧམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྲོག་བཅད་པ་ལས་ཕྱི་
སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་
ཆུང་བ་དང་བསྟེམས་པ་དང་ནུས་པ་དང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་འཇུ་དཀའ་ཞིང་
ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཚེ་མ་ཟད་པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་
བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནི། འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་འབྲས་བུ་མི་གྱང་པ་
དང་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲས་བུ་ལོང་བ་དང་ཐན་པ་ཆེས་པ་དང་ཆར་
ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྒོམས་པ་དང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་གཡེམ་
གྱི་ནི། བཅང་གཅེ་དང་འདམ་ཕྲ་བ་དང་ལྷན་ལྷྭེ་ནང་མི་གཙང་བ་དང་ཏྲི་ང
བ་མང་བ་དང་ཉམ་ང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ནི། ཞིང
ལས་དང་གྲྭ་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར
མི་འགྱུར་ཞིང་ཕལ་ཆེར་བསྟུ་བ་དང་འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི
རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང། ཕྱ་མའི་ནི། ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་དང་ལྷང
ལྷོང་དང་མཐོ་དམའ་དང་བཀྲོད་དཀའ་བ་དང་འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་སུ
རུང་བའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང། ངག་རྩུབ་པོའི་ནི། ས་ཕྱོགས་སྟོང་དུམ
དང་ཚེར་མ་དང་རྡོ་དང་གསེག་མ་དང་ཀྱོ་མོ་མང་བ་དང་རྩུབ་པ་དང་མདངས
མི་སྡུམ་པ་དང་འབབ་ཆུ་དང་མཚོ་དང་ལྷེང་ཀ་མེད་པ་དང་སྒོམ་ས་དང་ཚ་ཁོ
དང་དགོན་དུང་དང་ཐ་ཚད་དང་སྟོག་པ་ཅན་ཀྱི་ས་གཞི་དང་འཇིགས་པའི་རྒྱུ

མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང། ཚོགས་བཀྲལ་བའི་ནི།

འབྲས་བུའི་ལྷོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་འཚགས་པ་དང་དུས་མིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་འཚགས་པ་དང་དུས་སུ་མི་འཚགས་པ་དང་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་སྣང་བ་དང་རྩ་བ་མི་བརྟན་པ་དང་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བཅམ་ནགས་ཚལ་ལམ་རྩེ་ང་བུ་ཉམས་དགའ་བ་མི་མང་བ་དང་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང། བརྟན་སེམས་ཀྱི་ནི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོ་རེ་རེ་དང་དུས་ཚོགས་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་ཤིང་འཕྲེ་ལ་འཕེལ་བ་ནི་མིན་པ་དང། གནོད་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཚུག་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ལས་འཚུག་ལོང་མང་བ་དང་སེང་གེ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་དང་སྲུལ་གཏུག་དང་སྦྲེག་པ་དང་སྲིན་གྱི་མེ་མང་བ་དང་གནོད་སྦྱིན་གཏུག་པ་དང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མང་བ་དང། ལོག་ལྟའི་ནི། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུངས་མཚོག་དང་གཙོ་བོ་དག་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་མི་གཙང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་མཚོག་ཏུ་གཙང་བ་དང་བདེ་བར་སྣང་བ་དང་གནས་དང་སྐྱོ་བ་དང་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བའོ།།

དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་དང། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པའི་སྡོར་བ་བྱས་པ་དང་བསྡམས་པ་

མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྲུར་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པས། གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྤྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྒྲུར་ཏེ། སྤོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ལ་མཚོན་ན། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་འདོད་པའོ། །སྤྱོར་བ་ནི་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྨིན་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཚུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་པའི་ལྷ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྒྲུར་རོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ནི། བཅུ་པོ་འདི་དག་འཁོར་བས་སྒྲག་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བར་གཞན་གྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྒོམས་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པོ། །ཡང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དེང་མི་འཛིག་ཅིང་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པས་སྒྲངས་ན་ནི་རང་རྒྱལ་བ་འགྲུབ་པོ། །སེམས་རྒྱ་ཆེ་བས་སྙིང་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པས་སྒྲངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་

འགྲུབ་བོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེས་སྦྱངས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་གསལ་ཁ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགེ་བ་དང། ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགེ་བས་བྱེད་ལ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་དང། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་མུ་བཞིའོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕེན་པ་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྫོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ལས། གཅིག་གིས་

སྐྱེ་བ་གཅིག་འཚེན་ནོ། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཚེན་གྱི་དུ་མ་མི་འཚེན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་དུ་མས་ཀྱང་གཅིག་མི་འཚེན་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཚེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཚེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཚེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཚེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ལས་ཀྱི་སྣོད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཚེ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གསོ་བ་དང། ལས་དེས་ཚེ་རབས་དུ་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གསོ་བ་དང། ལས་ཀྱི་སྣོད་ཅིག་མང་པོས་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཡང་གསོ་བ་དང། མང་པོ་ཕན་ཚུན་བསྟོས་ནས་ཚེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ཡང་ཡང་གསོ་བ་ལ་བཤད་དོ།།

ཆོས་བར་དེས་པ་དང་མ་དེས་པའི་ལས་ནི། ས་འི་དངོས་གཞི་ལས། ཆོས་བར་འགྱུར་བར་དེས་པའི་ལས་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་བར་འགྱུར་བར་མ་དེས་པའི་ལས་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བསམས་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང། བསགས་པའི་ལས་ནི། ལས་རྣམ་པ་བཅུ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང། མཉེས་པར་

བྱས་པ་དང། བསམས་བཞིན་མིན་པར་བྱས་པ་དང། དགེ་བོ་མིན་ལ་རྒྱུན་ཆགས་མིན་པར་བྱས་པ་དང། ཧོར་བར་བྱས་པ་དང། བརྟེད་པས་བྱས་པ་དང། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང། འགྲོད་པས་བསལ་བ་དང། གཉན་པོས་བསལ་བ་སྟེ། ལས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པའོ། །མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་ཡང་མུ་བཞི་བཤད་དེ། སྒོག་གཅོད་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི། མི་མཁས་པས་བྱས་པ་དང། རྨི་ལམ་ན་བྱས་པ་དང། ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང། མི་འདོད་པཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང། ལན་ཅིག་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པ་དང། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སེམས་དགེ་བོས་བཅོམ་ནས་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་ཟློང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྲབ་མོར་བྱས་པ་དང། རྣམ་སྨིན་མ་བསྐྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སླད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤོང་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ནི། སྒོག་ཆགས་བསད་པའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟེས་སུ་ཏོག་ཅིང་དགྱོད་པར་བྱེད་ལ་སྒོག་ནི་མ་བཅད་པའོ། །བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི། མུ་སྟེ་མ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒོག་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་ནས་དགེ་བཀྲལ་པའི་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་མུ་གཉིས་པ་

མེད་ཅིང་མྱ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡང་མེད་དོ།།

སྒོང་བར་རེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྒོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མཐོང་ཚོས་ལ་སྒོང་བ་ནི། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བརྒྱད་དེ། ལུས་དང་ཚོར་སྲོག་དང་སྲིད་པ་ལ་ལྷ་བ་ཁས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཚེ་འདིར་སྒོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་ལ་མི་ལྷ་བ་ཁས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་དགེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་ཁས་ཆེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཞིང་ཕན་སེམས་ཁས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་དང་ཟླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མནར་སེམས་ཁས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་དད་པ་དང་མོས་པའི་བསམ་པ་ཁས་ཆེ་བ་དག་དང་། ཡང་ཕ་མ་དང་ཟླ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་འཚུ་ཞིང་བྱས་པ་མི་གཙོ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཚེ་འདིར་སྒོང་ལ། ཟློར་ཕན་འདོགས་པས་བྱས་པ་གཙོ་བའི་བསམ་པ་ཁས་ཆེ་བས་ནི་དགེ་བ་ཚེ་འདི་ལ་སྒོང་བར་འགྱུར་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་ནས་སྒོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཚེ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྒོང་བའོ། །ལན་བྱེད་གཞན་ལ་སྒོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཚེ་གསུམ་པ་ཕན་ཚད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་མང་པོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་ཚུལ་ནི། ལས་གང་ལྷུ་བ་དེ་ཐོག་མར་སྨིན་ནོ། །ལྷུ་ཡང་མཉམ་ན་འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྨིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདྲ་ན་གང་གོམས་པ་ཁས་ཆེ་བ་དེའོ། །དེ་ཡང

འདྲ་ན་ཐོག་མར་བྱས་པ་དེ་སྟོན་ལ་སྨྲིན་ཏེ། མཇོད་འབྱེལ་བྱ། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྟུ་གང་དང། ཁེ་བ་གང་དང་གོ་མས་པ་གང། ཁྱོད་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། ཁྱུ་མ་ཁྱུ་མ་རྣམ་སྨྲིན་འགྱུར། ཁེས་ཏངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི།

མི་དགེ་བ་ཅུ་སྟོང་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་རྙེད་མོད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་གྱུར་ན་ལམ་བསྐོམ་པའི་སས་ཚོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་འཕེན་པས་ཚེ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་འཕངས་པ་ལྟར་ཚེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའོ། །ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལེགས་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་བལྟ་ན་སྡུག་ལ་ཚུ་ཞེང་གབ་པས་མཛེས་པའོ། །རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་བཀུར་ཞིང་གྲགས་པའི་རིགས་མཐོན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། འོངས་སྟོང་ཆེ་བ་དང་གཉན་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཇིང་ཆེ་བ་དང་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བའོ། །ཚོགས་བཅུན་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་གཞན་མི་སྙུ་བའི་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་ལ་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་པོ་ལ་ཚད་མར་འོས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་

འཛིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དབང་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ནི། སྒྲོན་པ་ལ་དཔའ་བའམ་
བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་སྣོན་པ་ཆེ་
ཞིང་དེ་ལས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་བའོ། །སྐྱེས་པ་
ཉིད་ནི། བོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་
ཀྱི་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་པ་ཆུང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་ཚེ་འདིའི་
རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྟོ་བ་ཆེ་བའོ། །དེ་ཡང་བདེ་འགྲོར་གནས་པ་ནི་དང་པོའོ།།
ལུས་ནི་གཉིས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་དང་འཕོར་ནི་བཞི་
པའོ། །ལྟ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མའོ། །དྲྭ་བ་ནི་དེའི་གྲགས་པའོ། ।
བདུན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དང། བརྒྱད་པ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་
མཐུ་དང་ལྡན་པའོ།།

རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་
དོན་ལས་བརྩམས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་པར་བྱེད་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུ་ལ། དེའི་ཚོགས་
མཉན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟོ་བ་ལས་མི་འདའ་
བར་བསྒྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་སྨིན་
པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྣོན་པར་སྣ་བ་དང་དོན་སྟོང་པ་དང་དོན་མཐུན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དྲྭ་བ་ནི། བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོགས་བྱས་ཏེ་ཕན་བཏགས་པས་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་སྐྱེ་དུ་
བསྟོ་བ་ཉིད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དང་འདུན་པ་

དང་རྩོལ་བས་བྱ་བརྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དང་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་ཤེས་
བྱ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྟོང་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་འཁོར་བུ་མི་འཇིགས་པ་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་སྣ་བཞམ་ལོངས་སྤྱོད་
པཱའམ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་བརྟེག་པ་དང་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །
བརྒྱད་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྨོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་
བརྩན་པས་ས་ས་ར་རྒྱ་བའི་སྟོབས་ཐོབ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་བའོ།།

རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་བ་དང་
མི་འཚེ་བའི་བསམ་པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང། གསོད་སར་ཆུད་པ་ལེགས་
བཏང་དང། །དེ་བཞིན་སྲོག་གིས་ཕན་བཏགས་ཤིང། །སྲོག་ཆགས་འཚེ་བ་
ལས་ལྡོག་པས། །ཚེ་རིང་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསྟེན་བཀུར་
བྱས་སྨན་པ། །སྨན་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་དང། །སྲོག་ཆགས་བོང་བ་དབྱིག་
སོགས་ཀྱིས། །འཚེ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྐང་བ་དང་གོས་སར་བ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་
ཡང། ཁོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང། །རྒྱན་བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད།།
ཐུགས་དོགས་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་པོར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ཆུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐུགས་ལ་སོགས་
པ་དང་གཞན་ལ་བྱན་ལྟར་གྱུས་པར་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་གོས་ལ་
སོགས་པ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྦྱིན་པ་དང་མི་སྟོང་ཡང་ཕན་འདོགས་པ་དང་
སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཕར་སྦྱིན་པའོ། །ལྔ་

པ་ནི། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྤོང་བ་ལ་གོམས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་བསྐྲུན་པར་སློན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མཁན་སློབ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང་བྱང་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་བཟློག་པ་དང་པོའི་དབང་པོ་གཅོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཏན་མི་ཁུས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྟོམས་པས་ཁུས་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་སྟེར་བའོ། །རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་དགའ་པ། རང་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྟོང་ཕྲག་པ་ནས་རྒྱ་རྣམས་བསྐྲུན་པ་ནི། ཤུགས་རྒྱ་བའོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་རབ་འབྱེད་ཕ་གསུམ་མཐོང་ན་ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་པ་དང་བཟློས་པ་སྤངས་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་དེ་དག་ལྟར་མ་ཁུས་ན་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བྱར་ལན་མང་དུ་རྟོག་པའོ། །སྟོར་བ་དག་པ་ལ། རང་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། དུས་རིང་བ་དང་བར་མ་ཚད་པ་དང་ཤུགས་རྒྱ་བའོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་མ་ཟློས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང། ཟློས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྲེད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་

པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི། བསམ་སྒྲོར་དེ་གཉིས་ཉིད་འབྲས་བུ་མངའ་ཞིང་བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་སེ་ནས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་ནས་བཤད་པའོ།། གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སྨྲི་བསྟན་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་བཞིས་སྣང་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། ཁྱིན་མཚན་རྒྱ་ཆུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ། ཞེས་དང། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྒྱ་ཆུ་ནི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྟོ་མས་པས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ནག་གི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོ་མ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཤེན་ཏུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་ཆེས་རྟེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཟླ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟང་ཞིང། །རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚོག་མི་གསུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་སྟེ། འདི་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟོག་ན་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་སྐད་ཟེར་ནས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་བརྩི་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་

ཅི་འོག་ཏུ་སོང་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་གོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྣྱུ་མ་ཚུ་བུར་སྨིག་རྒྱུ་གློག་འདྲ་ཞེས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན། ཤེས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡི། སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང། ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཀར་ནག་རྣམ་རིག་ཞིན་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད། རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། ཐུགས་ཞིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྒོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་ངན་འགྲོ་གཅོད་ཀྱི། ཐོག་མར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་ཤིང་ཆུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་སྒོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་སྒོ་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཀླུའི་བདག་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྟུམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་དང་བསྟུན་པ་ན་ཡེ་མ་མཐུན། འདིར་འོ་སྐོལ་འཕྲུགས། དེས་ན་ཡེ་མི་ཐར། ལས་འབྲས་

དང་བསྟུན་ནས་མ་ཐུན་ནམ་མི་མ་ཐུན་བལྟ་བ་ཡིན། ཚོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཞུས་དག་བྱས་ཅ་ན་མ་ཐུན་པ་ཡེ་མེད་མ་མ་ཐུན་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དེ་ལྟར་རིག་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་བྱིས་པའོ་ཞེས། །ཤེས་པ་དེ་འདིར་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་དང་བསྟུན་ཅ་ན་རོ་ཁྱད་པ་ལྟར་རྒྱབ་བསྟོལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཚོས་པ་དང་མཁས་བཅུན་གྱི་ཡང་རྟེར་རེ་ན་བྱིས་པའི་ཐ་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་མཁས་སེམས་པ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མཐའ་ནས་འཚོ་ལ་ཤེད་དབྱེ་སོམ་གཞིག་གསུང་དོ། །པོ་ཏི་བ་ཡང་སྒྲེས་རབས་ཀྱི་འདི་ཏངས་ནས་རྒྱུད་ལ་བརྟག་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཆུ་རོལ་འགྱམ་ཡང་རིང། །ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་བར་དེ་བས་རིང། །ཕལ་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པ་རང་ཅག་དང་ཚོས་གཉིས་དགེ་དེ་དག་དང་འདྲ་བར། བར་ན་འགྱངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཚོགས་བཅད་འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཟླ་བས་བྱམ་ཟེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་ཁྲེར་འོངས་པ་ཞིག་ལ་སྲང་སྟོང་ཕུལ་ནས་ཟླངས་པའི་ཚོས་སོ། །སྟོང་ལྷང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་རྟོག་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་རེ་ཞིག་ལ་དྲ་གུ་ཟབ་ལ་བཏང་བ་ལྟར་ཚོས་དང་རྗེ་རིང་སོང་བ་ཞིག་འོང་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྟོང་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་པ་གོའི་ལེ་ཤུ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ནི་སྲོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག །སྒྲེ་བོ་ཀུན་ལ་སྲོག

ནི་རབ་ཏུ་ཕངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཚེ་བསྡུང་སྙུ་འདོད་པས། །ཡིད་ཀྱི་དགྱ་ལའང་སྲོག་གཅོད་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་གཞན་ཡང་སྡུང་བཤད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་སྲོམ་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱ། ལན་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ལས་མ་འོག་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྡོང་དགོས་ཏེ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་འཕྲལ་དུ་ཅུང་ཟད་བདེ་བར་སྣང་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་ཚེ་ན་མཆི་མས་གདོང་གཡོགས་ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ། རྣམ་སྨིན་མྱོང་བའི་ཚེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཚོ་མས་ལས། ཁྱོད་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང། ।ཁྱོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་སྡུག་ན། ।མངོན་སུམ་དག་གམ་ལྷོག་ཏུའང་རུང། ।སྲོག་པ་ཅན་གྱི་ལས་མི་བྱ། ।གལ་ཏེ་སྲོག་པའི་ལས་བྱས་སམ། ।བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ।ཀོག་ཅེས་ལའང་ཏེ་བོས་བྱས་ཀྱང། ।སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་ཐར་མི་འགྱུར།། གང་དུ་གནས་ན་ལས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི། ।ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ।བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། ।རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མིན། ।ཞེས་དང། བྱིས་པ་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་དག ।བདག་ལ་དགྲ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིས། ।གང་ཞིག་འབྲས་བུ་ཚར་འགྱུར་བའི། ।སྲོག་ཅན་ལས་ནི་སྨྱོད་པར་བྱེད། ।གང་དག་བྱས་པས་གཏུང་འགྱུར་ཞིང། ।མཆི་མས་

གདོང་གཡོགས་ཏུ་བཞེན་དུ། །རྣམ་སྣོན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་
དག་ནི་མ་བྱས་ལེགས། །གང་ཞིག་བྱས་ན་མི་གཏུང་ཞིང་། །དགའ་ཞིང་ཡིད་
ནི་བདེ་བ་ཡིས། །རྣམ་སྣོན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་
ལེགས། །བདག་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཆོད་ཅིང་སྟོག་པའི་ལས་བྱས་
པའི། །སྟོག་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྣོན་དག །ཏུ་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར།།
ཞེས་དང་། སྟོག་ལས་འཕལ་དུ་ངེས་པར་ནི། །མཆོད་བཞིན་གཅོད་པར་
མི་བྱེད་ཀྱང་། །སྟོག་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དག །ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་མངོན་པར་
འགྱུར། །གང་ཏུ་དེ་དག་རྣམ་སྣོན་ནི། །ཚེ་བ་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །སྟོག་པའི་
ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དག །ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །ལྷག་ལས་གཡའ
ནི་ལངས་གྱུར་པ། །ལངས་པ་དེས་ནི་དེ་ཉིད་ཟ། །དེ་བཞིན་མ་བརྟགས་བྱས
པ་ཡིས། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱུ་ཆུང་བ་ལ་ཁམ
ལྷུང་པས། དགེ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་གསུང་བ་ལ་ད
ལྟ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྒོམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཁོ་ན་ཉམས་སུ
བླང་དགའ་འམ་སྙམ་གསུངས་པས་ཕྱུ་ཆུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས་གསུང་བ
དང་། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་པ་སྟེང་ཁམ་ཆེར་མི་རྒྱང་རྡེན་འབྲེལ་འདི་ཕ
གསུང་བ་དང་། ཕྱུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཆས་ཁར་མཇའ་ངས་ཟླུན་ལ་ཁ
ལྟན་སོང་གསུང་བ་དང་། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་སྐྱོན
ཅི་བྱུང་ཡང་ཕྱོགས་ངན་དང་མཁར་ལན་ལ་ལེ་ལན་མ་བདས་པར་ལས་འདི
བྱས་པས་འདིར་སྒྲོས་བྱ་བར་ཤ་སྟག་གསུངས་གསུང་།།

གཉིས་པ།

སྟོན་པས་བཞེས་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་དེ།

དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བཀ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་རྗེ་མི་སྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དེ། སྔོན་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྤྱིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེ་སྟོན་པས་བཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྤྱིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟད་གྱིས་གཙོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་འབྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཆྱོང་ངེས་ཀྱིས་གཙོན་ནས་ཀ་ངེས་པ་ལྟ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་སྟོན་པས་དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟོན་དགོས་སོ། །ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚེ་ནི་གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟའི་སྟོ་ནས་ཀྱི་བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ།།

སྟོབས་གཉིས་པ་ལ་བྱ་ལས། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེའི་ཚོགས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་གློག་པ་སོགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་གདོད་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །བླུས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཚོ་གཅིག་ཏུ་ཟློས་པའོ། །དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སོ་གཤགས་མེས་མཆེད་པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །མ་བསྲེགས་བཞིན་དུ་ཚང་ཚོང་ཀུན་བསྲེག་ལྟར། །བླུས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུང་གིས་སྲུང། །བཙོན་འགྲས་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེས་སྲེག་པ་བསྲེག །རི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གཏུངས་ན་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཟློས་བརྗོད་ཀྱིས། །གཏུངས་ན་སྲེག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར། །ཐུན་ནག་སྨྲག་ལ་མར་མེ་ཕྱུང་བ་ཡིས། །ཐུན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཆོ་རབས་སྟོང་ནས་བསགས་པའི་སྲེག་པའི་ཐུན། །བླུས་བརྗོད་མར་མེས་ཕྱུང་དུ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྲེག་པ་བྱང་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བླུས་བརྗོད་བྱའོ། །མཚན་མ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཟས་ཅན་པ་སྐྱུག་པ་དང་ཁོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་འཕྱང་བ་དང་སྐྱུགས་པ་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་མེ་འབར་བ་དང་མ་ཀེ་དང་མི་ནག་པོ་ཕྱུས་པ་དང། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་གླུ་མཚོག་དང་རི་དང་སེ་ཏྲའི་ཁྲི་དང་

ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་དང་ཚོས་ཉན་པ་རྒྱུ་ཕན་པར་སྣུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །སྣུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྟེན་ནས་སྣུ་གཟུགས་བྱེད་པའོ། །མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའོ། །མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའོ། ། འདི་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་སུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཅམ་སྟེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་།།

སྟོབས་གསུམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྡོ་ནས་སྡོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱས་པ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རྣམ་སུ་ཡི་རང་བ་སྤྲོན་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་ཉེ་མའི་སྙིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།།
ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྤྲོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཚོག་ཅམ་དུ་འགྱོ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྤྲོམ་མམ། ཞེས་ལྷང་ལས་གསུངས་པར་འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ནས་བཤད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་ལས་སོ།།

སྟོབས་བཞི་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ།། དེ་ལ་སྒྲོ་ར་རྒྱལ་བས་ལས་དང་པོ་པས་སྟོག་པ་སྒྲོ་བའི་སྐྱོ་སྡུ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་། གཉན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའོ། ། སྟོག་པ་འདག་ལུགས་ནི། ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་

སྤྱན་བསྡལ་ཆུང་བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བཞམ། ངན་འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་དེའི་ སྤྱན་བསྡལ་མི་ཚོར་བཞམ་ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་ཅམ་གྱིས་དགེ་ནས་ འགྲོ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་ཚོར་དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་ ངུཔམ་གཏན་ཚོར་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ ཆུང་དང་གཉན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྩོགས་མ་རྩོགས་དང་ཤུགས་ཏྲག་མི་ཏྲག་ དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་ མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྒྲལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི།། ཆུད་མི་ཟ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྟོབས་བཞིའི་གཉན་པོ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་ ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞིའི་གཉན་པོས་བཤགས་པ་ལྟར་སྡུངས་ན་ནི་ཚོར་ ངེས་ཀྱང་འདུག་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་ གང་དག་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲེབ་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་ ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གཉན་པོས་གཏན་ཟད་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ ན་གསེར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཁམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་ བའི་རིགས་པས་རྟོག་ཏུ་ལྡན་པའི་གནས་ནི་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་ འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཡང། ལས་རྣམས་བསྒྲལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། ཁེས་བྱ་བ་ལ་ སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་ བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་

མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་པར་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དེས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་མ་བསྐོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ལས་ཡིན་པར་དེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ཆུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུན་གཞན་དང་ཕད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འཇུ་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་དགེ་བ་ཡང་ལྟ་བ་ལོག་པ་དང་གཅིད་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པཱུམ། མི་དགེ་བ་ཡང་སྨོད་པ་དང་སྡོམ་པ་དང་འཚགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉན་པོས་སྟོབས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་པས་དུས་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་རྗེ་ལྟར་ན་ཙོ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་མྱོང་བར་དེས་པའི་སྟོག་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང། གཞན་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ། །འདིས་ནི་མགོ་བོ་ཚ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར།། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་རོ།།

གལ་ཏེ་མགོ་བོ་ཚ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ཙོ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོག་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་

རྟོགས་པ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་ཚོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། གང་དག་གིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐུ་མོ་ཅམ་ཡང་ཉམས་སུ་ཚོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏུ་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་རྗེ་ལྟར་མ་ཡིན། མགོ་བོ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡིན། ཞེས་སོ།།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་མ་རྟོགs་ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཉམས་སྨད་པས་རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མང་པོ་སྣང་བོ།།

དེས་ན་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་དགེ་བ་འཇོམས་པའི་རྒྱུ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མ་བསྡུངས་ན་སྤང་ལྟར་གསུངས་པས། བསྡུང་བ་ལ་འབད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །ཀྱིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱང་གཏན་སྲོང་བར་ནུས་ན་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དམྱས་ལོང་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བ་ཆེ་ན་དལ་ལྟར་ཀྱི་གཉེན་པོས་སྲུང་དགའ་ལ། འབྲས་བུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱུའི་སྐབས་ན་བཟློག་པར་སྣ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཉོག་གེ་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོག་པ་ཀྱིས་ཏུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། དམྱས་ལོང་དང་མིག་གཅིག་པ་དང་ཞ་བོ་དང་འཐེང་བོ་དང་ལྷག་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དགེ་བའི་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ནི་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་དང་མ་སྐྱེས་དགྲ་དང་ས་ཀ་དང་ཞ་གསོད་པ་དང་མྱ་ངན་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དང་མ་གསོད་པ་དག་ལ་དགེ་བའི་སེམས་པ་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་པར་མ་གྱུར་ནས་མནར་མེད་པ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ཤེ་ན། དེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལས་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྡབས་པ་ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་བ་ཡིན་ལ། དམྱལ་བའི་མེའི་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་འཇིན་པར་ཡང་གྱུར་ལ། ལས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མ་ངེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་བཀྲོངས་པ་ལ་འགྲོད་དེ། མཚོད་རྟེན་བྱས་ནས་མཚོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཤིང་ཉིན་རེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སྟོག་པ་བཤགས་པ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བྱེ་བ་ཕྲག་གོ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་

པར་བསྡུར་ཀྱང། ཚེ་འཛིས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྒྲོས་པ་དང། བསླལ་བ་
བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རེ་གཉིས་སུ་མིག་བཅར་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་
པ་མྱོང་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང
བཅཱགས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཅཱགས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ
དང་རྒྱུན་རིང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅཱགས་བསྟོམ
གྱིས་ལྟག་མ་མེད་པར་འདག་པ་ཡིན་དུ་ཚུག་ཀྱང། དང་པོ་ནས་ཉེས་པས་མ
གོས་པའི་དག་པ་དང་བཅཱགས་ནས་དག་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། དཔེར
ན་བྱང་ས་ལས། ཆུ་ལྟུང་བྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བླང་པས་ཕྱིར
འཚོས་ནུས་ཀྱང། ཚེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ
ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་སྟོག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་གིས་ཆོས་སྟོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི
བཀྲིས་པར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐར་བར
འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འཇམ་དཔལ
གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ། གལ
ཏེ་ཝོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར
བཅཱགས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱིར་ན་བསླལ་བ
བཅུས་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོག་པ་དག་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་མ
ན་ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསླལ་པ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན
མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕྲིན་པ་མ་ལུས

པར་དག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྟྲི་གཟུང་ཕ་མོ་ལའང་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། བཅཱགས་པས་དག་པ་དང་དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་ཁྱད་མེད་ན། དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྣང་སྟེ། ཤིང་ལག་སོགས་བསྡུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་ཀྱང། དང་པོ་ནས་མ་བསྡུད་པ་དང་མི་འཇུ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འབད་པས་ཚོམས་ལས། སྟྲི་ཀ་བ་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ལ། །ཚོས་དང་གོལ་ཞིང་ཚོས་མིན་ཐོབ་པའི་མི། །སྟྲི་ཀ་པའི་ལས་ཅན་འཆི་བས་འཇིགས་འགྱུར་ཏེ། །ཆུ་ཆེན་ནང་དུ་གྱུ་དན་ཞིག་པ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་སྟྲི་ཀ་པ་མ་བྱས་ལ། ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱད་པས། ། དེ་ནི་ནམ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་མེད་དེ། ། བརྟན་པའི་གྱ་ཡིས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྡེ་མ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཕྱི་མ་ལྟར་ཅི་འགྱུར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་ཚོག་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་བག་མེད་པར་འཇུག་ན་དོན་ཆུང་ལ། ཚོས་ཉུང་དུ་ལས་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ཤེས་པ་ལ་འདོར་ལེན་གྱིས་བསླུབ་ན་དོན་ཆེ་སྟེ། ཚོམས་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ནི། ། བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། ། དགེར་ན་ཕྱུགས་རྟེས་གཞན་གྱི་ཕྱུགས་བགྲང་ལྟར། ། དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན། ། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཉུང་དུ་སྨྲ་བྱེད་ཀྱང། ། ཚོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཚོས་ལ་སྤྱོད་

པ་དང། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སྤོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་
སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །དགེ་སློང་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང། །བག་མེད་པ་ལ་
འཇིགས་ལྟ་བས། །བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་ལས་འཇིན་ཏེ། །འདམ་རྫབ་ལས་
ནི་གླང་ཆེན་བཞིན། །དགེ་སློང་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང། །བག་མེད་པ་ལ་
འཇིགས་ལྟ་བས། །སྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོག་པར་བྱེད། །ཆུང་གིས་ལྷོན་ཀྱིང་
ལོ་མ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཀའ་སྩལ་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས
ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་དག་ཏུ་མཛོད། ཁང་ཟག
ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་ཀྱང། ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་སྨྲིན་པ་མི་བཟད
ལྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་གཉིས་རྒྱ
དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད
དང་སྒྲོས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན
པས། སྔར་བཤད་པས་མཚོན་ནས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང། མཇུས་བླུན
དང། ལས་བརྒྱ་པ་དང། རྟོགས་བཟློད་བརྒྱ་པ་དང། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད
བླེར་རྣམས་དང། གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བལྟས་ནས་ངེས་པ་ཤེས
དགོ་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྒྲེད་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྒྲོས་པའི་ཚད་ནི། སྔར་འཇིག་རྟེན་འདི་དོན་གཉིར
བཅོས་མ་མིན་པ་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིར་ཚོག་རྟེས་འབྲངས
པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ། གོ་ས་འཕོས་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིར་གཅོ
བོར་སོང་ཞིང། འཇིག་རྟེན་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བླུང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྦྱང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། གསུང་རབ་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འཁྱལ་གཞི་བྱས་པ་ཁ་ཅིག །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དོན་གཉིར་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉིར་དགོས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉིར་དགོས་ཏེ། རྟེན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་མཐར་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་ཞིང་གི་འཕྲོར་པ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང། །འཁོར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང། །ཞེས་པར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞེས་མངོན་མཐོ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང། གཞུང་མང་པོ་ནས་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྐུ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པ་དང་

བཟོད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དུས་རིང་པོར་བསྒྲུབ་པས་ན། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ཡང་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ།།

མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ས་མཆོག་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་མཆོ་བརྒལ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚེ་དུ་མར་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ལྡན་པས་ལམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་ས་ཚོད་ཆུང་བས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་བསྡུང་བས་མི་ཚོག་པས་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྡུང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུང་བ་ནི་བདེ་འགྲོ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དེ་ནི་བསྟེན་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐོབ་པས་དཀའ་ལ་དོན་ཆུང་བའི་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དང། གཞན་དག །སོ་ཐར་གྱི་དགོས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དགེ་སློང་ནི་འོ་ཧཱུ་མ་འོན་བར་དུ་མི་རུང་ཞིང་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྟེན་ལ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་ཏུ་ཡོད་པས་རྟེན་དེ་བསྟན་པས་ཀྱི། ད་ཀའ་ལ་དོན་ཆུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བསྟན་པའི་གནད་མ་ཤེས་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཆེན་

པོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟོམ་པ་འོག་མ་འོག་མ་རྣེན་དུ་བྱས་ཏེ་གོང་མ་གོང་
མ་ཟླངས་ནས་བསླབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྡུད་བ་ལ་འགྱུས
པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ
བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཆོ་སྦྱང་བ།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གུས་པས
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཤེ་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟུང
བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་ཆོ་ལོག་ནས་ཕྱི་མའི་བདེ་འགྲོ
དོན་གཉེར་སྐྱེས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས
ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོག་པ་སྟོང་དགེ་བ་བསླུབ་པ་ལ་འབད་པས་བདེ་འགྲོའི་གོ
འཕང་འཐོབ་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་གྱི། སྐྱེས
བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པ་དང། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང
བ་འགོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ
བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་འཕྲིད
པས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང
ཐོབ་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས
བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ནི་བདེ་བ་མེད་ལ

སྣར་ཡང་བདེ་འགྲོར་ངེས་པར་ལྟུང་བས་མཐའ་བདེ་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན་དེ་མ་ཐག་གཡང་སར་ལྟུང་བ་འགའ་གཡང་ཁ་ན་བལ་བས་པ་བཞིན་ཏེ།
སྨྲོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང
པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །ཤི་ནས་བདེ་སོང་སྤྲུག་བསྡལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད
རྣམས་སུ་ལྟུང་། །ཞེས་དང་། སློབ་མ་ལ་སྨྲིངས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྣག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡི། །ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བསྟེ་བ་ཅོམ
ལ་བདེར་སེམས་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ། །
འགྲོ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཀུན་ཏུ་འཁྱམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཡང་བདེ་འགྲོ་དང་འཇུ་བར་ཤེས་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས
ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དམྱལ་བ་དང
མཚུངས་འཇིགས་བསྐྱེད་འགྱུར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་རྣམས་ལ། །སྲིད་གང
འཇིགས་པ་མི་བསྐྱེད་དཀོན། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུང་བ་ལས
ཀྱང་། འཁོར་བར་ཚགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་རྣམས་རྣག་ཏུ་འཁོར། །ཞེས
དང་། སློབ་མ་ལ་སྨྲིངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་བའི
འདུ་ཤེས་སྐྱེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི་མུག་མུན་པ་ཤེས་ཏུ་འཕྱག་པོར་འགྱུར།
།ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྡུག་བསྔལ་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི
མུག་མུན་པ་ཤེས་ཏུ་སྒོག་མོར་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྡུག་པ་བསྟོམ་པ་ཤེས
ཏུ་རྣམ་འཕེལ་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་མེ་ལྷེ་ཤེས་ཏུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར།
།ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་བསྟོམ་པ་ཤེས་ཏུ་འཕེལ་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད

ཚགས་མེ་ལྷེ་ཤིན་ཏུ་རྩེ་གཞིལ་འགྱུར། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང། སྒྲུག་པའི་རྣམ་པར་སྨྲོ་འདོགས་པ་གོམས་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲུག་བསྡལ་དང། མི་སྒྲུག་པ་བསྐོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ལྟོག་ལ། མ་བསྐོམས་ན་གཏི་མུག་དང་འདོད་ཆགས་འཕེལ་ནས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསུངས་པས་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྐོམ་པ་གནད་དུ་ཆེའོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ།

བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གཉིས།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ།། དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང། འགྲོ་བས་ཕྱེ་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྔའམ་དྲུག་དང། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྨོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཕྱང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་

གཉིར་བའི་བློའོ། །ཐར་པ་དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱང་ནས་ཞིག་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུས་པ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྲོད་པ་ནི་གཉན་པོ་བསྟོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཉན་པོ་མ་སྒྲུས་ན་མ་འོངས་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་གཉན་པོ་སྒྲུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལོག་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། དཔེར་ན་སྨོན་པའི་སྨྲུག་བསྡལ་ཞེ་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱང་བ་དེ་སྨོན་པས་གཏུངས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྨྲུག་བསྡལ་ཉེ་བར་ཞེ་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྨྲུག་བསྡལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་ནས་དེ་ལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་བློ་མ་སྒྲུས་ན་སྨྲུག་བསྡལ་དེ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྒྲོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གྱས་གা་ལ་ཡོད། །རང་ཁྱིམ་ལ་བཞིན་སྲིད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བཞང་བྱ་བ་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། སྨྲུག་བསྡལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་དང། ཉོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨྲུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། སྒྲུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུག་བསྔལ་བསྟོམ་པ་དངོས་སོ།།

དང་པོ།

སྒྲུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི།

ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱུ་དང་སྒྲུག་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་སྡུ་ལ། སྒྲུག་བདེན་འཕྱི་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དགེ་སློང་དག །འདི་ནི་སྒྲུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྟོན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟར། གཏུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་ཚ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་རྗེ་ལྟར་འཕྲད། དེས་ན་ཐོག་མར་གཏུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་མུན་པས་བསྒྲིབས་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུས་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྒྲུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་

སྒོ་བ་བསྒྲེད་དགོས་པས་སྦྱིན་བསྡལ་གྱི་བདེན་པ་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་སྦྱིན་བསྡལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ན་སྦྱིན་བསྡལ་དེ་བཟློག་དགོས་པར་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱ་མ་བཟློག་ན་མི་ལྟོག་པར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱ་ཏི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲེད་པ་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒྲེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྒྲེས་ཤིང་བདག་འཛིན་ཡང་བཟློག་ནུས་པར་མཐོང་བ་ན་སྦྱིན་བསྡལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆའ་བས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ།། འོ་ན་སྦྱིན་བདེན་བསྟན་པ་ན་ཐར་པ་ལ་འདོད་པ་སྒེ་བས་སྦྱིན་བདེན་གྱི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་སྦྱིན་བསྡལ་ཞེ་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྙམ་པའི་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིན་བསྡལ་གྱི་རྒྱ་ངོས་མ་ཟིན་ཅིང་། རྒྱ་དེ་བཟློག་ནུས་སུ་མ་མཐོང་བས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ན་དེར་འགྱོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ།། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྦྱིན་བསྡལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་

པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤྱང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འགོར་བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྟོམ་ཡང་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སློབ་མ་འཁྲིད་དགོས་ཏེ། སྒྲུག་བདེན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འགོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་ཞིག་མེད་ན། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ཅི་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འགོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། འབེན་མ་མཐོང་བའི་མདའ་བརྡེག་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཚད་ཅིང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱང་བྱ་སྒྲུག་ཀུན་མ་ཤེས་ན། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་འཐད་ངེས་མི་ཟིན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་རྟོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུག་བསྔལ་བསྟོམ་པ་དངོས་ལ་གཉིས། འགོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ།

འཁོར་བ་སྤྱི་འི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ།

སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་སྨྲིར་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཕོངས་དང་འཚེ་བ་དང། ། ཞ་དང་ཆ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡི། ། འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོན་པའོ། ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྟོན་པ་ནི། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་སེམས་པའོ། ། སྡུག་བསྔལ་ནི། འདོད་པས་ཕོངས་པ་ལ་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞི་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྡུས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། ། བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་སོ། ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་སྐོར་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བླང་བར་བྱ་ཞིང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་བློའི་མཐུ་ཡོད་ན་རྗེ་ལྟར་བྱེས་པ་ལྟར་བློའི་མཐུ་ཆུང་ན་ལུང་འདྲེན་དོར་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་བསྟུང་བར་བྱའོ། ། འདི་རྣམས་དབྱུང་སྐོམ་ཡིན་ཀྱང་བསྐོམ་རྒྱའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལའང་མི་བཏང་བར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཆོད་པ་སོགས་དགག ། གཉིད་རྨུགས་དང་བྱིང་བའི་དབང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་ངང་ནས་བྱེང་ཚགས་

སྙ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཟློས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདི་ས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཚོས་ནི་དོན་དང་ཚིག་སྟེ་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བློས་དབྱུད་ཅིང་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་གཉིས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེ་གཅིག་དངོས་སམ་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་དང། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་རྟེ་ལྟ་བ་དང་རྟེ་སྟེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྟག་མཐོང་དངོས་སམ་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་འགས་པ་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི་ལྔ་ལས། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྔན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་དང། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེ་བ་གནས་བན་ལེན་དང་ལྔན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་བན་ལེན་དང་ལྔན་པས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་དབང་བསྡུར་བ་མ་ཡིན་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནའང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་བན་ལེན་དང་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་ལ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ས་བོན་རྟེས་སུ་འཛིན་བས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཟོད་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་ཡང་མེད། ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྡུར་དུ་ཡང་མི་རུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཆགས་པས་དེ་ལ་

བཏེན་ནས་ཆུ་བ་དང་ན་བ་དང་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྔལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྒྲུག་བསྔལ་བ་ནི། འགོར་བར་སྐྱེས་པ་ན་ཚགས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་རྟོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང། དེས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་སྒྲུག་བསྔལ་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་སྨོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ལུས་དང་སེམས་གདུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲུག་བསྔལ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཚེ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང། དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སྡུད་བར་བྱེད་པའོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྒྲུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་ཞིང། སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་ན་ཆ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཚེ་བ་འདྲེན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཚེ། སྒྲུག་བསྔལ་རྡེ་འདྲ་བ་སྡོང་བ་ནི། ལྷོ་ཕ་ལ་སྟྲེངས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཏེ་ང་མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། ।རབ་ཏུ་དོག་པ་ཆུན་ནག་ཕེབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། ।མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། ।ལུས་ཡོངས་བསྐྱེས་ལ་སྒྲུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མནག་དགོས་སོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।ཚོག་དེ་དག་གི་དོན་ཡང། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། མི་གཙང་བ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ། སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་

གནས། ཤེས་ཏུ་འདྲི་ང་བའི་སྨོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། རྒྱས་པའི་བྱ་གཅད་ཁྱང་བྱ་ཕུག་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། གཅིན་དང་ཟླད་པ་དང་ཟླད་རྒྱས་དང་ཤུང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ལྟན་ལྟེན་ཅན་དུ་གོ་བའི་འོག ཁོང་ཀའི་སྟེང་ན་ཁ་ནི་སྣལ་ཚོགས་ལ་བལྟས། རྒྱབ་ནི་ལྷོ་བའི་པགས་པ་ལ་བསྟན་ཏེ། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཟླ་མཚན་འབྱུང་བས་ནི་བརྒྱ། མ་ཡིས་ཟས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་བྱས་ཤིང་མིད་པར་མིད་པ་ནས། འོག་ནས་ཁའི་རྩའི་རྡེ་མ་དང་ཁ་ཆུས་བཏྲན་པ། སྟེང་ནས་ཟླད་རྒྱས་སྦྲགས་པ་སྒྲུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཟས་ཀྱི་ཏོ་ཁོང་ནས་ལྟེ་བའི་བྱ་གཅད་འདྲག་པས་ནི་བསྒྲེད་ཅིང། ནུར་ནུར་གོ་དང་མེར་མེར་གོ་དང་ནར་ནར་གོ་དང་གོར་གོར་གོ་ཤང་ལག་འགྱུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང། ལག་པ་དང་ཤང་པ་དང་འགྲམ་པ་ནི་ཤ་མའི་སྨོད་ཀྱིས་དཀྱིས། སྣབས་ཕྱི་ས་བཞིན་དུ་རྡེ་ང་བ་མནམ་པ་མི་བཟད་པ་ཐུན་གཅིག་འགྲེང་བར་ནི་ཡན་མན་རྒྱ། ཟས་ཀྱི་ངོ་ཁ་བ་དང་སྒྲུར་བ་དང་རྩུབ་པ་དང་ལན་ཚ་དང་ཚ་བ་དང་བསླ་བ་མེ་སྟག་ལྟ་བུ་དག་གིས་ནི་རེག ཁྱིན་གྲོལ་མ་བཞིན་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བས་ནི་གསོ། མི་གཙང་བ་ཐུགས་པ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་ནི་སོང། སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་མི་བརྟན། མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་མེས་ནི་ཀུན་ནས་གདུང་ཀུན་ཏུ་གདུང་ཡོངས་སུ་གདུང། ཚ་ཀུན་ཏུ་ཚ་ཡོངས་སུ་ཚ། བསྲེག་ཀུན་ཏུ་བསྲེག་ཡོངས་སུ་བསྲེག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དག་པ་རྒྱབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཁེ་ལྟ་ཁེ་ལྟར་དེའི་མ་གཡོ་བ་དང་ཀུན་ཏུ

གཡོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཅིང་བ་ལྟས་བཅིངས་པ་དང་མེ་མ་ཐུར་གྱི་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དག་པ་རྩོལ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དགེ་བྱ་བར་དཀའ་བ་རྒྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མས་ཟས་ཏ་ཅང་མང་ཕུང་དུ་ཟོས་པ་དང་ཏ་ཅང་སྨྱུམ་པ་རྩོལ་པ་གྲང་བ་ཚ་བ་ལན་ཚྭ་ཆེ་བ་སྐྱུར་བ་མངར་བ་ཁ་བ་ཚ་བ་ཏ་ཅང་བསྐ་བའི་ཟས་ཟོས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སྲོད་པ་དང། ཏ་ཅང་བརྒྱུག་པ་དང་མགྱོགས་པ་དང་མཆོང་བ་དང་རྒྱལ་བ་དང་མེའི་དྲུང་ན་འདུག་གམ་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ན་ཡང་མངལ་ན་གནས་པ་ལ་གནོད་པར་གསུངས་ཤིང། པོ་བས་བཀབ་ལོང་གས་བཏེན་ནས་བཅིང་བ་ལྟས་བཅིངས་པའམ་གསལ་ཤིང་གི་ས་བཅུགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ།།

མངལ་ནས་བཙའ་བའི་ཚེ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེའི་སྒྲུག་བསྔལ་ཡང། ལྷོན་སྟྲེངས་ལས། དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཏིལ་མར་བཙོར་སྦྱད་སྦ་ཡིས།། བཙོར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་བཙས། །འོན་ཀྱང་མོད་ལ་དེ་སྲོག་མི་འདོར་གང་ཡིན་པ། །སྒྲུག་བསྔལ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་ནམ་པར་མཐོ་བཙམས་མོད། །མི་གཙང་དེ་ནང་གནས་བཅས་འགྲེ་བའི་ལུས་དེ་ནི། །མངལ་གནས་ཆོན་པས་དཀྲིས་ཤིང་ཏི་ང་མི་བཟད་ལྟན། །གཟིར་བས་གནོད་པ་བདོ་དེ་རྡ་སྟེན་ཞིག་པ་ལྟར། །སྐྱེ་ལ་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་ཕྲོན་ཏྲི་ཏན་པས་སྲོང། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཚོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མངལ་དུ་འཛུག་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ནས་གཅིན་གྱི་གནས་རྒྱལ་བ་

ལྷུང་བ་འགྲེང་བ་མི་བཟད་པ་དེ་ང་བ་མནམ་པ་ཆུན་གནག་མཐོང་ན་ཤེན་ཏུ་
འཇིགས་ཤུ་རྡང་བ་ཕྱི་ས་དང་གཅིན་གྱིས་བསྐོས་པ་དེ་མི་ཞེམ་པའི་དེ་མ་
དང་ཁྲག་དང་ཚུ་ས་ཅན་རྒྱག་ཏུ་འཛག་པའི་རྟའི་སྐོར། ཕྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ
པར་སྨིན་པ་ལས་སྒྲོས་པའི་ཆུང་གིས་ཤང་པ་ནི་གྲེན་དུ་བསྟན། མགོ་བོ་ནི
ཐུར་དུ་བསྟན། ལག་པ་གཉིས་བསྐུམས་པ་ན་རྩས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གཉིས
ཀྱིས་གཟིར། ཀུན་ཏུ་གཟིར་ཡོངས་སུ་གཟིར་ཞིང། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར
བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྩྭ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི
ཡན་ལག་རྩ་གསར་པ་ལྟ་བུ་བཟེ་རེ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱོན་པོར་གྱུར་ལ་ལུས
ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚ། མངལ་གྱི་དེ་མ་ཤིན་ཏུ་བཙོག་པས་ནི་ལུས
གཡོགས། སྐོམ་པས་མཆུ་དང་མཁྲིན་པ་དང་སྣྲེང་ནི་བསྐམས་ཏེ། དོག་པ
དང་ཉམ་ང་བ་མི་བཟད་པར་གནས་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱན་གྱི་དབང་གིས་ཕྱོན་གྱི
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྒྲོས་པའི་ཆུང་གིས་ཕུལ་བ་ན་དཀའ་དཀའ
ལྟར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་འབྱུང་བོ། །དེ་བྱང་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆུང་རྩ་ལ་ཆེ
དྲག་པོའི་རེག་པ་ཅན་ལྟ་བུའམ་ལག་པའམ་གོས་ཀྱིས་རེག་ན་རལ་གྲིས
བཅད་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྩྭ་པ་མི་བཟད
པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། བ་ལང
པཎ་པ་བ་ཎུས་པ་ལ་སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ཟོས་པ་དང། མཇོ་ཅན
ལུས་ཚོས་པ་ལྟག་གིས་བྲབས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྲོང་བ་བཞིན་དུ།
བཅོས་མ་ཐག་པ་དེ་པང་དུ་ཆྱེངས་པ་སོགས་དང་ཚ་བ་དང་གྲང་བས་རེག་པ

ན་ཡང་སྒྲུག་བསྔལ་དགེ་བ་རྩོལ་བ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྨྲོང་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་འདི་དང་ཐ་མ་ལ་ནན་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་དགོས་པས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་དེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།།

རྒྱ་བའི་སྒྲུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཤེད་པ་གཞུ་ལྟར་དུ་དགུ་བ་དང་མགོ་སྣུ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་དབྱལ་བ་དྲས་གདན་ལྟར་གཉིས་ཀྱིས་ལང་ཚོ་ཉམས་ནས་མི་སྒྲུག་པར་འགྱུར་བའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། འདུག་ན་ས་སྟེ་ཐག་པ་ཆད་པ་འདྲ་བ་དང་ལངས་ནས་ཤིང་རྩ་གནམ་དུ་འདོན་པ་འདྲ་བ་དང་སྟྭ་ན་ལྷོད་ཅིང་འགྲོ་ན་འབུབ་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བྱེ་བའོ། །ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་འཇུ་དཀའ་ཞིང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་ནུས་པའོ། །ཆོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྒྲུག་བསྔལ་ནི། ཆོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པས་སྨྱར་དུ་འཆི་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང། རྒྱ་བས་རྒྱ་བྱས་ན་ཚོད་ཡོལ་གྱུར་ན། །སྟོང་པོ་གནམ་ལྟགས་ཀྱིས་ནི་བཅོམ་པ་བཞིན། །རྒྱ་བས་འཁོགས་ན་འཇིགས་བཅས་ཁང་རྩལ་འདྲ། །རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཐུབ་པ་

ཐུར་དུ་སྟོས། །བྱང་མེད་སྒྲོས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཏཱ་བས་སྐེམས། །འཁྲི་ཤིང་སྣ་ལའི་ནགས་ལ་ཆུང་དམར་བཞིན། །ཏཱ་བས་བཙོན་འགྲས་ཆུལ་དང་ཡུགས་འཛོག་སྟེ། །དགེ་ན་སྒྲོས་བྱ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། །ཏཱ་བས་གཟུགས་སྡུག་གཟུགས་ནི་མི་སྡུག་བྱེད། །ཏཱ་བས་གཟི་བརྗིད་འཛིག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཛིག །ཏཱ་བས་བདེ་བ་འཛིག་ཅིང་བརླས་པར་བྱེད། །ཏཱ་བས་འཆི་བྱེད་ཏཱ་བས་མདངས་ཀྱང་འཛིག ཅེས་གསུངས་པོ། །སྲུན་སྦའི་ཞལ་ནས་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐུ་སྟེ་ཡུན་ཐུང། ཏཱས་པ་འདི་ག་ཐུ་གསུངས་པོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཏཱས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲ། །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་ཐབས་མེད་གསུངས་པོ།།

ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་ལས། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞུ་པགས་པ་བསྐྱམས་པ་སོགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུགས་པས་ལུས་ལ་གཏུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་དགོས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནད་ལ་གནོད་ཟེར་ནས་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཡང་གང་འདོད་པ་རྣམས་བྱར་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི། སྨན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཡི་གང་མི་འོང་བ་ནན་གྱིས་

སྒྲུབ་དགོས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་མེས་བསྲེག་པ་དང་མཚོན་གྱིས་འབྱུགས་པ་ སོགས་ཀྱི་དཔྱད་རྩྭ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་ འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ནད་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་བསྡུལ་བསྐྱེད་ པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང། ནད་ བརྒྱ་མང་དང་ནད་ཕྱིས་སྒྲུབ་བསྡུལ་གྱིས། ।འགྲོ་བ་གཅོས་ཏེ་མི་ཡིས་རི་ དྭགས་བཞིན། ।ཆུ་དང་ན་བས་བཅོམ་པའི་འགྲོ་ལྟོས་ལ། ।སྒྲུབ་བསྡུལ་ལས་ ནི་འབྱུང་བ་མྱུར་ཤོད་ཅིག ।དགེར་ན་དགུན་སྨད་ཆུང་དང་ཁ་བ་ཆེ། ।ཕྱི་ ཤིང་གེལ་པ་ནགས་སྨན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག ।དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་ མདངས་འཕྲོག་ཅིང། ।དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། ། ནོར་འབྱུ་ནོར་ཆེན་ཐ་མར་ཟད་པར་བྱེད། ।ནད་ནི་རྒྱ་ཏུ་འགྲོ་བ་བརླུས་པར་ བྱེད། ।གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྒྲུག་ལ་སྡང་བར་བྱེད། ।ཡོངས་སུ་གཏུང་བྱེད་ མཁའ་ལས་ཉེ་མ་བཞིན། ।ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཆི་བའི་སྒྲུག་བསྡུལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྷ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུག་པ་ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང། ཙ་འཛིང་སྒྲུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ པ་དང་འབྲལ་བ་དང། འཁོར་སྒྲུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ དང། ལུས་སྒྲུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང། འཆི་བའི་ཚེ་ སྒྲུག་བསྡུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བྲག་པོ་སྐྱོང་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བར་མ་ གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་སེམས་པའོ། ।སྡུ་མ་བཞི་སྒྲུག་བསྡུལ་དུ་འགྲོ་ ཚུལ་ནི། ཕུན་ཚོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་སྒྲུག་བསྡུལ་

བའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཆི་དང་འགོ་དང་འཆི་འགོ་དུས་བྱེད་པ། །བདས་ཤིང་སྟུག་པའི་སྒྲེ་བོ་རྣག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་ཕྱད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྱལ་འདྲ་ཞིང་གླུང་རྒྱུན་མཚུངས། །འཆི་བ་དབང་ཡོད་པ་དག་དབང་མེད་བྱེད། །འཆི་བས་འཕྲོག་བྱེད་ཆུ་བོས་ཤིང་རྡེད་བཞིན། །མི་ནི་གཉིས་མིན་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཏུར་འགྲོ། །རང་ལས་འབྲས་བུ་ལྷན་པས་དབང་ཡང་མེད། །འཆི་བས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་འཛིན་ཏེ། །འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་སྲིན་བཞིན། །གླུ་ལ་མཁའ་ལྟིང་གླང་ཆེན་སེང་གེ་འདྲ། །རྟོ་ཤིང་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་མེ་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མི་སྟུག་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྟུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དགྲ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང། དེས་ཆད་པས་གཅོད་པའི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་སྟེ་གཏམ་ངན་པས་འཇིགས་པ་དང། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང། ཆོས་ལས་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་སོང་གིས་དོགས་ནས་འཇིགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ། །སྟུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟུག་བསྔལ་བསམ་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཆེས་ཤངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེས་སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་དང། ངག་ཏུ་སྨྲ་སྟགས་འདོན་པ་དང། ལུས་ལ་གནོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གཏུང་བ་དང། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཚང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་

བའོ། །འདོད་པ་བཅོལ་ཏེ་མ་རྟོག་པའི་སྦྱིན་བསྟལ་བསམ་པ་ཡང་ལྷ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འདྲའོ། །འདོད་པ་བཅོལ་ཏེ་མ་རྟོག་པ་ནི་སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་གྱུར་པ་དང། ཚོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྨོག་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་བཅོལ་ཡང་མ་རྟོག་པས་ཡི་ཚད་པའི་སྦྱིན་བསྟལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྦྱིན་བསྟལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ཡང་ལྷ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་སྟོང་དང། མངོན་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་སྟོང་དང། སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་སྟོང་དང། འགྲུར་བའི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་སྟོང་དང། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཟློང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་རྣམས་འབྱེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་གྱུན་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ནུ་ཚ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་བསྟལ་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གྱུན་ཅམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱ་མའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཞིན་ཏུ་སྦྱིན་བསྟལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འགོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞིག

མ་སྒྲོས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྟེ་རྣལ་མ་སྒྲོ་ས་མེད་ཅིང། ས་མས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་སྨྲེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྒྲ་ཐབས་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་སྒྲ་བ་ཡང་དེ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གོ་བ་རྣམ་དག་བཅོལ་ཏེ། དེ་ནས་རིང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱད་སྒོམ་གྱིས་བློའི་འགྱུར་བ་དག་པོ་འདོན་དགོས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འོགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཕན་ཚད་ན་ཚ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་གྲོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་མིན་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྒྲ་བ་སྤོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྤོང་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་སྤང་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ་ནི། བཤེས་སྨྲྭངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ནི་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས་འདིར་དྲུག་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་ན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉིན་རྣམས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་དགྲར་འགྱུར་ཞིང་

དགྲ་རྣམས་གཉིས་དུ་འགྱུར་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་བུར་འགྱུར་ཞིང་བུ་ཕར་
འགྱུར་བ་དང་མ་ཚུང་མར་འགྱུར་ཞིང་ཚུང་མ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་རིམ
པ་བཞིན་འཕོས་ནས་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་རྩང་བ་ཡེ་མེད་པ
སྟེ། བཤེས་སྨྲིར་ལས། ཕ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་ཚུང་མ་ཉིད། །རྒྱ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ
ཡང་བཤེས་ཉིད་དང། ། ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྣང་བུ། ། འགོར་བ་དག
ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དགྲ
གཉིན་ཕན་ཚུན་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་སྟེ། དབུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རེ
ཞིག་ཅིག་ན་དགྲ་ཡང་མཇའ་བོར་འགྱུར། ། མཇའ་བོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་དགྲར
ཡང་འགྱུར། ། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། ། བར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང
ནི་དགྲ་བོར་འགྱུར། ། དེ་བཞིན་མཇའ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་ནི། ། ཆོ
ག་ལྟར་བས་ནམ་ཡང་ཚགས་མི་བྱ། ། གཉིན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ
རྟོག་དག ། བཆོག་ནས་དགེ་ལ་ཅི་བདེར་གཞག་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་བསྟོམས་ནས། དགྲ་གཉིན་ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཚགས་པ་དང་སྡང་བ
རྒྱ་བ་བཀག་སྟེ་འགོར་བའི་ཆོས་ལ་ཆོ་གཏད་ས་གང་ཡང་མེད་པར་བལྟས
ལ་རྒྱ་བར་བྱའོ།།

ངོས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ
ཡི། ། འོ་མ་འཐུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། ། རྒྱ་བོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་འགོར
བ་པས། ། དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་སེམས་ཅན་རེ
རེས་ཀྱང་སྡང་མའི་ནུ་ཞོ་ཇི་ཙམ་འཐུངས་པ་དང། ད་དུང་ཡང་ཐར་པའི་ལམ

ལ་མ་བསླབས་ནས་རྗེ་ཙམ་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་སེམས་བའོ། །འདི་ནི་མཆོག་པ་ཙམ་སྟེ་འགོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འདི་མ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ཡིད་ཚིམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ནི་རྗེ་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཚིམ་པ་མེད་པས་ཕྱི་ཕྱིར་སྲེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེས་ཀྱང་འགོར་བར་རིང་དུ་འཁྱམས་ཏེ། བདེ་བ་དེ་དག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་ཚོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ་རྣམས་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །བཤེས་སྦྱིར་ལས། རྗེ་ལྟར་མཛོ་ཅན་སྲིན་བུས་ཉིན་པ་ནི། །བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་བསྟེན་ཀྱང། །ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་ཉིད་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང། འདོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་དང། ། ཉིན་གཅིག་བཞིན་བྱ་བསྟེན་པ་དང། ། མང་བྱ་བསགས་པས་མི་ངོམས་ན། ། དེ་ལས་ནད་ཆེ་གང་ཞིག་ཡོད། ། ཅེས་དང། ལྷོ་ས་ལྷོངས་ལས་ཀྱང། འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱར་མ་སོན་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། ། སྟོན་ཆད་ལན་མང་མ་མྱོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག ། ཇ་ཡབ་དཀར་མཛེ་ས་ལྟ་བུའི་དཔལ་གང་མ་ཐོབ་པ། ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ། ། སྟོན་ཆད་ལན་མང་མ་མྱོང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོད་མིན། ། འགྲོ་བར་གང་གིས་ཚིམ་འགྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། ། གང་གི་ལྟོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། ། འོན་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་འགོར་བ་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ།།

གཞན་ཡང་སྨྲ་ངན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་ཏེ༑ ཡང་དང་ཡང་དུ་དམྱལ་བ་ན། །ཟངས་ཞུན་བསྐོལ་བ་གང་འཐུངས་པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཆུ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཚད་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྱི་དང་ཕག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །མི་གཙང་བ་ནི་གང་ཟོས་པ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷུན་པོ་ཡི། །ཚད་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་འགྱུར། །མཛའ་བཤེས་རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྣོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ནུང་མ་ཡིན། །ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་རྗོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྤུངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །སྲིན་བུར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཀྲེས་པས། །ས་ལུད་ཟོས་པ་གང་ཡིན་པ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་འགེང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུས་དོན་མེད་ཚུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་གང་དྲན་བྱས་ཏེ། །དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཚོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བཅས་འདིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ཚོམ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུས་དོན་མེད་ཚུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་གང་དྲན་བྱས་ཏེ། །གནྡཱའི་བྱེ་སྙེད་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །འདི་འདྲའི་གསུང་གང་སངས་རྒྱས་ལས་མ་ཐོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་བསླུས་པ་དང་དོན་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ༑ སྔོན་ནས་སྔར་ལྟར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དྲན་པར་བྱ། ད་དུང་ཡང་མ་འབད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་

བའི་ཚུལ་བསམས་ལ་སྒོ་བ་བསྒྲེད་པར་བྱའོ། །སྤྱན་སྔའི་ཞལ་ནས། ཇི་བོ་ཕྲོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཀྱིག་ཏྲངས་པ་ལ། དཔེར་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་བྱེད་མ་མྱོང་བས་འབྲང་དགོས་གསུང་བ་དང། གསང་ཕུ་བའི་ཞལ་ནས། འགོར་བ་འདིར་གནས་བྱས་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབ་གསུང་བ་ལྟ་བུའི་བློ་སྟ་མ་སྒྲོས་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་དགོས་ཤིང། སྒྲོས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒྲུང་དགོས་སོ།།

ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རྣམ་བའི་ཕུང་པོ་ནི། །ལྷུན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་མས་ཅན་རེ་རེའི་ལུས་བླངས་ནས་དོར་བའི་རྣམ་པ་མ་གོད་ན་ལྷུན་པོ་ལས་ཀྱང་མང་བའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཡུག་ཚོ་གུ་ཅམ། །རི་ལུས་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བའོ། །འདི་སྟ་མ་རྣམས་ས་མས་ཅན་གཅིག་གིས་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་མདོ་ཏྲངས་པ་ལས། དགེ་སློང་དག །དགེར་ན་སྒྲོས་བྱ་འགལ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྒྱ་ཡུག་གི་ཚོག་གུ་ཅམ་གྱི་རེ་ལུ་ཐོགས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གི་མཚོ། །འདི་ནི་བདག་གི་མ་དེའི་ཡང་མཚོ་ཞེས་འདོར་བར་བྱེད་ན། དགེ་སློང་དག །ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཇིམ་པ་ནི་ཆེས་སྟར་འཛོད་པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྣམས་ཀྱི་མ་བརྒྱུད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་རང་གི་མ་ནས་དེའི་མ་ལ་སོགས་པའི་མ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་

པ་སྟོན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང། གཞུང་ལས་ཀྱང་མའི་ཐུགས་མཐའ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལུགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང། །ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་སྣང་མིན་པ། །དེ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱས་པར། །མཐོང་ནས་གང་ལ་འཇིགས་མི་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང། འདིས་ནི་རྒྱུན་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་ཚང་ཚིང་གིས་ཆེས་རྒྱ་བར་དཀའ་བའི་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། ।ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང།། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང། ।འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། ।མཐོ་རིས་བུ་མོའི་ནུ་མ་ཏེད་པ་ལ། ।རེག་པས་བདེ་བ་ཡུན་རིང་ཐོ་ངས་སླར། ।དམྱལ་བར་འཐག་གཅོད་དབད་པའི་འཕྲལ་འཁོར་གྱི།། རེག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། ।ཏོང་པའི་རེག་པས་ནི་མས་པར་བདེ་བཟོད་པ། ।ལྟུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། ।སླར་ཡང་མེ་ཐུར་རོ་ཐུགས་རྒྱ་བ་ཡིས། ।ཐུག་བསྡལ་མི་བཟོད་པོག་སྙམ་བཏྱེད་འཚལ་ལོ། ।མཐོ་རིས་བུ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང། ।རྣམ་པར་མཛེས་ཚལ་སོན་པར་བརྩེས་ནས་སླར། ।འདབ་མ་རལ་གྲི་འདྲ་ཚལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། ।ཏོ་ལ་ཁ་ཏ་ལ་ཐུ་ཚོད་འཐོབ་པར་འགྱུར། ।དལ་གྱིས་འབབ་པར་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་ནི།

།གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་བརླ་ལྟན་ཞུགས་ནས། །སྣར་ཡང་དམྱལ་བའི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་པ། །ཚ་ཆོས་བཟོད་གླགས་ཚུ་ཚན་འཇུག་འཚལ་ལོ། །ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྣར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྣང་བྱས་ཏེ། །སྣར་ཡང་ཆུན་གནག་སྣག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། ། རང་གི་ལག་པ་བཀྲངས་པའང་མི་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁྱལ་འཏོར་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསྡུས་འཇོམས་དང་ཐེག་ནག་དང་ཚ་བ་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །མཐོ་རིས་བུ་མོས་འཕྲོངས་པ་ནི་ལྟའི་བུ་མོས་བསྟེན་པའོ། །ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཞེས་པ་ནི་ཆུ་ཙ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་ལྟའི་འོ། །ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཕྱེ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། ཕྱེ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་འོད་དོ། །འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་མཐོ་ས་ནས་དམའ་ས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བསམས་ནས་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུད་པས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིན་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟུང་འགྱུར། །ཕྱད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཧོར་བས་པར་འགྱུར་འཚལ་བས་ན་

ནམས་ནི། །རྣམ་གསུམ་མར་མེའི་སྣང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག །གཅིག་བུ་ཉི་མ་ཟླ་བས་མི་བརྗེ་བའི། །སྒྲོན་གནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྐོངས་པར་འགྱུར་བ་འཚལ་བ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འཆི་དགོས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྣང་བ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །བསོད་ནམས་གསུམ་ནི་སྨོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཉམ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གཞི་གསུམ་མོ། །སྒྲོན་གནག་མཐའ་ཡས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲོན་པའོ། །གྲོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་འདི་གཅིག་བུ་བྱུང་བ་ཡང། །ལྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས། །སྐྱེ་ན་གཅིག་བུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྡུག་བསྔལ་སྣལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ནི་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འགོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང། དེའི་བདེ་བ་ལ་རྗེ་ཙམ་སྦྱང་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྟང་བ་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྟང་བ་ནི། ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྟང་བ་ནི། མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྟང་བ་ནི། གྲོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཡང་ཉིད་མཚམས་སྤྱོད་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྡུས་ནས་ཀྱང་

བསམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྤྱིག་བསྡལ་གསུམ་བསྐོམ་པ་ནི། དགེ་ར། ཤོལ་མེག་གམ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དེ་ལ་ཆུ་བསིལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྤྱིག་བསྡལ་བསྐྱེད་པས་འགྲུར་བའི་སྤྱིག་བསྡལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་འགྲུར་བའི་སྤྱིག་བསྡལ་ལོ། །འབྲས་ཆ་བས་གཏུངས་པ་དེ་ཚྭ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུར་བྱེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་ལྡན་པ་ན་ཆེས་སྤྱིག་བསྡལ་བ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་སྤྱིག་བསྡལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ནམ་སྐྱེས་པ་ཅོམ་ནས་ལུས་སམ་སེམས་གཏུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིག་བསྡལ་གྱི་སྤྱིག་བསྡལ་ཏེ། མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་མོན་པ་ནི་སྡུར་ལྟར་རོ། །རེག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྲད་པའི་དུས་ཀྱི་འབྲས་ཆ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིག་བསྡལ་ལོ། །འདི་ཡང་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་ལ་མི་བྱ་བ་ནི་སྡུར་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྡུ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྱིག་བསྡལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱིག་བསྡལ་སྐྱེས་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་འཚེལ་བ་དང་། བདེ་

སྦྱོར་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སྤྱ་འཛིན་པས་གཏི་མུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བསྡུས་བསྐྱེད་ལ། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་འདིར་མྱ་ངན་སོགས་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྦྱོར་བསྡུས་བསྐྱེད་ཅིང། གཏི་མུག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བསྡུས་གཉིས་ཀ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བསྡུས་དུ་བལྟས་ལ་འདོད་ཆགས་དགག། །ཚོར་བ་སྦྱོར་བསྡུས་ལ་ཕྱང་པོ་འདི་སྦྱོར་བསྡུས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྒྱུ་རྣ་ལྟར་བྱང་བར་བསམས་ལ་ཞེ་སྡང་དགག། །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཟད་ཅིང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་གཏི་མུག་དགག་སྟེ། ཚོར་བ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །དཔེར་ན་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་ནི་ཁུར་དེ་རྗེ་ཙམ་འཁུར་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ཁུར་ཡང་རྗེ་སྲིད་བཟུང་དགོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྦྱོར་བསྡུས་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བསྡུས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྟན་ཆགས་པར་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བསྡུས་དེ་ཡོད་ན། ཚོར་བའི་སྦྱོར་བསྡུས་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྐབས་རེ་བྱང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྐྱོ་སྙོ་ཚོགས་ནས་སྦྱོར་བསྡུས་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བསྡུས་ནི་སྦྱོར་བསྡུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་སྦྱོར་

བསྡལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་མང་དུ་བསྐྱེམ་མོ།།

གཞན་ཡང་ཆགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ད་ལྟའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་ཕལ་མོ་ཆེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བཞི་བགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ན་བསྡད་པས་བདེ་བའི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་སྡུ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགལ་པའི་ཚེ། བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཟླར་ཡང་བསྡད་བགས་ན་སྡུ་མ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་བཞིན་དུ། འགྱོ་འདུག་དང་ཉལ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་དང་ཉི་མ་དང་གྲིབ་མ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ཅམ་རིང་དུ་བསྟེན་པ་དེ་ཅམ་དུ་བདེ་བ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྱོ་དགོས་པ་ལ། རིང་དགས་ན་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དགའ་བོ་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་ཉལ་བའི་སྟོད་ལམ་དག་ཀྱང་སོ་སོ་སོ་སོར་སྡུག་བསྔལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་པས་སྟོད་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བརྟགས་ན། གལ་ཏེ་འཆག་པས་ཉི་མ་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲེང་བར་མི་བྱེད་འདུག་པར་མི་བྱེད་ཉལ་བར་མི་བྱེད་ན། དེས་འཆག་པ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སོ་སོར་ཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་པ་ཉིད་དང་རྩུབ་པ་ཉིད་དང་མི་བཟད་པ་ཉིད་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉིད་སོ་སོར་ཐོང་

བར་འགྱུར་གྱི། འཚག་པ་དེ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ལམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། དགའ་བོ། འོན་ཀྱང་སྟོང་ལམ་གྱི་སྒྲུག་བསྔལ་དེ་དང་དེ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུག་བསྔལ་གསར་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དགའ་བོ། འབྱུང་བ་ན་ཡང་སྒྲུག་བསྔལ་འདི་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་སྒྲུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འགག་ཅེས། ། འབྱུང་བ་ན་ཡང་འདུ་བྱེད་དག་ཉིད་འབྱུང་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་འདུ་བྱེད་དག་ཉིད་འགག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། ། རྟེ་ལྟར་བརྗོག་པ་མཐོང་གྱུར་པ། ། དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྔལ་འཕེལ་བཞིན་ལ། ། བརྗོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ།

སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ།

དྲུག་ཡོད་པ་ལས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒྲུག་བསྔལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། མི་ཡི་སྒྲུག་བསྔལ་ནི། བཏེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་ཚ་གྲང་གི་རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཚོལ་འགྲོ་དང་ངལ་བའི་སྒྲུག་བསྔལ་དང་གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་བདུན་ནི་སྤང་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ། ། མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྨྲ། ། སྒྲུག་བསྔལ་གཟིར་བས་དམྱལ་བ་མཚུངས། ། དབྱལ་

བས་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང། །མཐུ་ལྡན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་གཙོན་ཞིང་འཚེ་བ་དག །ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་ལས་གྱུར་དང་། །གཞན་དག་ཆོག་མི་ཤེས་ལས་བྱུང་། །ཡོངས་ཚོལ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་དང་། །ཐམས་ཅད་འགྲུ་ཞིང་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྒྲོས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བར་ཤེས་སྨྲིངས་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནཱ་ར་ཡ་ཎ་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དབལ་ལ་སྡང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །དེ་དག་ཟློ་དང་ལྡན་ནཱ་ར་ཡ། །སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབལ་འགྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཐྲག་གོས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཐྱོང་བ་དང། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བོ། །འདི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་དུད་འགྲོར་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་ལྷའི་འགྲོ་བར་བཤད་དོ།།

ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་ལྷ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང། སྣ་གོང་བའི་སྡུག

བསྟལ་དང། བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྒྲུག་པའི་སྒྲུག་བསྟལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཆི་འཛིན་བའི་སྒྲུག་བསྟལ་ནི། མཐོ་རིས་ན་ཡང་
བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི །འཆི་འཛིའི་སྒྲུག་བསྟལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ། ། དེ་ལྟར་
བསམས་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ། ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྣང་དུ་སྲེད་
མི་བགྱི། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་ལྟའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལས་འཆི་འཛིན་བའི་ཆེ། ། འཆི་ལྟས་ལྟ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་སྒྲུག་བསྟལ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱུང་བོ། ། འཆི་ལྟས་ལྟ་ནི། ། དེ་ཉིད་ལས།
ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང། ། སྐྱན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱངས
དང། ། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། ། སྲོན་ཆད་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱུང
ཞེས་བཀྲི་བ། ། མཐོ་རིས་འཆི་འཛིན་སྟོན་བྱེད་འཆི་ལྟས་ལྟ། ། ལྟ་ཡུལ་གནས
པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། ། ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག ། སྟོན
པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་འདྲ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གནས་འོག
མར་ལྟུང་བའི་སྒྲུག་བསྟལ་ནི། ལྟ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། ། གལ
ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགན་མེད་ན། ། དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས
དང། ། དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། ། སྒྲ་གོང་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན
པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ལ། ། དེ
ལྟའི་བུ་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྒྲ་གོང་བར་འགྱུར
ཞིང། ། གཞི་དེ་ལས་སྒྲུག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བའོ། ། བཅད

ཅིང་དྲལ་ལ་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འཆད་པ་དང་ལུས་དྲལ་བ་དང་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱོང་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཅད་ཅིང་དྲལ་བ་རྣམས་ཕྱིར་སྒྲེ་ཞིང་འཚོའོ། །སྡུག་པས་པ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཁྲུག་ན་ལྷའི་བུ་ཆེས་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་སྲོད་ལྷ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལའང་བདེ་བའི་སེམས་མེད་དེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་རིམ་བཏབ་པའི། །ནང་གི་མེ་ཡིས་བསྲེགས་གྱུར་པ། །གང་ཞིག་སེམས་གཡེངས་གྱུར་པ་དག །དེ་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །གཡེང་མེད་སེམས་ལ་སྣོད་ཅིག་ཀྱང་། །དབང་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་གཡེང་དགྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ནམ་ཡང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཆུང་བཅས་འབར་བས་ཁྱབ་པ་ཡི། །མེ་ནི་ཤིང་དང་བཅས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། ནད་གསོས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པའི། །ནད་པས་མི་འཕྲོད་ཟོས་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྲིད་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཛོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས། དེ་དག་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པའི། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཁྱིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐལ་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་

ཡང་ཀེན་ཏུ་རེས་གྲོལ་མེན། །དེ་ལས་སྣར་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ངན་འགྲོའི་ཕྱོགས་བསྡལ་རྒྱོང་ལས། །འདས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་གྱུར་ལ། །འབད་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་ལ་ལྷོང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་ལྟར། །དེ་ནི་ལྷུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་བུ་འབར་བ་དག །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པ་ལྟར། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཅོས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་རོགས་ལྡན་རྒྱ་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྙི་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ནས། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱས་སྙམ་དུ་རྒྱ་ལ་རྟོག་པ་འབྱུང་བས།

གཉིས་པ།

ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ།

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བོ། །

དང་པོ།

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲ་ཚུལ་ནི།

འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱང། ཉོན་མོངས་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤང་བསྟན་གྱིས་ལས་

བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་མྱ་ཀུ་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ། ལས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱེད་རྒྱུན་མེད་པས་སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་མྱ་ཀུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། ཁོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤྱར་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསགས་ནས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བཏགས་པའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟོས་ཏེ་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང། སྲེད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྐྱར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཁོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཁོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཁོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་བཞི། ཁོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང། རྟེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང། ཁོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང། ཁོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། དང་པོ་ལ་ཁོན་མོངས་སྟྲིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཁོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁོན་མོངས་བཅུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཕྱི་འམ་ནང་གི་ཡུལ་སྤྲུལ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དགེ་བ་ན་རས་ལ་སྨྲས་ཞུགས་པ་དབྱུང་དགའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་

པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱལ་དཀའ་བའོ། །ཁོང་ཁྲོ་
བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་མཚོན་དང་ཆོར་མ་སོགས་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་
སེམས་རྩུབ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི།
འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱི་འམ་ནང་གི་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་
ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །མ་རིག་པ་
ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་རྨོངས་
གསལ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཁྱོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཕྲ་ཚོམ་ནི། བདེན་པ་སོགས་
གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའོ། །འཇིག
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི
ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ
འཇིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས་འདིས་གང་ལ་ལྟ
བའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཚོས་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག
ཏུའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ
ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང
བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཕེར་ཟུག་པའམ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང
མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཚད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱོན་མོངས་ཅན་ནོ། ।
ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང
ཟུང་དང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས

ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་དེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཐུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོག་པ་འདག་པ་དང་ཀྱིན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་དེ། །འོག་པར་ལྟ་བ་ནི། ཚེ་སྣ་ཕྲི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་དང། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་དེ། །ཀྱིན་མོངས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་ཐུང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུ་བའི་རིམ་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དགེར་ན་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་ཆུན་པ་ཅང་ཟད་བབ་སྟེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན་དེ་ལ་སྣུལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྒྲུ་བ་ལྟར། ཐུང་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུན་པ་ལས་ཐུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲུ་ལ། དེ་ལས་ཀྱིན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྒྲུའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཀྱིན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅད་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་

གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་འབྱུང་ཞིང་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ། བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཚོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་ཅོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟའམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཚ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་དྲུག་ལས། རྟེན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལོ། །དམིགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྣང་བའོ། །འདུ་འཛི་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གྲོགས་ངན་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ། །བཤད་པ་ནི། ཚོས་ལོག་པ་མཉན་པའོ། །གོམས་པ་ནི། སྔོན་ཉོན་མོངས་པ་འདྲེས་པའི་སྔོབས་བསྐྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྡུག་མི་སྡུག་གི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དོ།།

བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན། དང་པོར་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང། དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང། བག་ལ་ཉལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང། རིགས་མཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་

འཚང་པར་བྱེད་པ་དང། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱེད་པ་དང། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང། མྱང་འདས་ལས་རིང་དུ་དང། དགེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང། ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་བ་ན་ཡིད་ཞུམ་པ་དང། དགའ་བ་དང་མི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང། ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་མི་སྣན་པ་འགེལ་བ་དང། སྟོན་པ་དང་སྦྱང་མ་སོགས་དམ་པས་སློབ་པ་དང། འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་ལ་ཤི་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་དོན་མི་འཐོབ་པའོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང། ཁྱོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཉམས་བཅས་རྟེད་པས་དམན་ཞིང་སྦྱང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། །ཅོད་པ་མི་སྣན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི། །ཤུང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགྱར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྨད་པའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་ཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཁྱོན་

མོངས་སྤྱོབས་ཅན་དགྲ་འདིས་ནི། །གང་དང་ལྡན་རི་རབ་ཀྱང། །ཐལ་བ་
ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཁྱོན་
མོངས་དགྲ་བོ་གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དགྲ་གཞན་ཀུན་
ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བསྟེན་
བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཁྱོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་
བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གཞོན་པ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཁྱོན་མོངས་སྤྱོང་
བ་ལ་ཁྱོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མཚན་ཉིད་དང་གཉེན་པོ་དང་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་དགོས། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱོན་དུ་བལྟ།
དགྲར་བཟུང། ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་ན་དགྲར་མི་གོ་བས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན
དང། སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མེམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང། ཁྱོན
མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛད། མ་མཐའ་ནཱའ
ཕུང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་མཛད་ལ། ཙ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཁྱོན་མོངས་རྣམས་ངོ་ཤེས
པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན། འདི
དེ་ཡིན་ཞང་ཁོ་བྱང་ངོ་སྣྲེ་དུ་ངོས་བཟུང་གིན་ཁྱོན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ཡིན
ནོ་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ།

དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམས་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱོལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས་ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱིར་ལས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དང་པོ་གཉིས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ལས། འདིར་ཟག་བཅས་དང་དེ་ལ་ཡང་འཕགས་

བདེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་ཁམས་ན་ལྟའི་རྟེན་ལ་སྨོན་རྒྱའི་ལས་ཁ་ཅིག་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྨོན་པ་ནི་འབྲས་བུ་གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མར་ས་གཞན་དུ་སྨོན་རྒྱའི་ལས། ས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྨོན་པས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཇོད་ལས། གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྨོན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་གསོག་པ་ཡོད་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོའི་འགོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་འཕགས་པས་གསོག་པ་མི་སྲིད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འགོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། སྨོན་བཡོན་དབྱིག་གཉན་གྱིས་ཀྱང། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་

མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེ་སྲིད་དུ་རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་འགྱོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཚེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཚེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་སྟེ། མི་སྡུག་པས་ལྷན་གྱིས་སྡུག་པས་ཚུང་དུ་བརྟུང་བ་ལྟར། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང། སྲོང་བར་རྟག་འབྱོར་སྲོད་པའི་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་འཚེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཕེག་ཆེན་གྱི་སྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་སྒོ་གསུམ་པོས་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེན་པ་གཉིས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་བསྒོམ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་སྲིད་པའི་ཐུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་ཐར་པ་འདོད་པའི་འདུན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་བསྒྲུབ་པ་དང། གཞན་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་པ་དགེ་བའི་ལས་

རྣམས་འགོག་བདེ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ར་ཚོགས་ལམ་པ་
དང་སྦྱོ་ར་ལམ་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རང་དགའ་བ་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང།
བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་དགྱེད་བའི་
ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་སྤྱིད་པ་ཕྱི་མ་ལ་
སྲིད་པའི་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཅིང། འགོག་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་
དམིགས་རྣམ་འགལ་བར་འཇུག་པས་འཕེན་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
རང་དགའ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་བསྟེད་པའི་ཀུན་འབྱུང་
དངོས་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྡུས་པར་བཞག་གོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་གང་དག་
ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་སུན་འབྱིན་ཞིང་དེ་ལ་མི་ཕྱོགས་བར་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་
བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་འབྱུང་བའི་
སྲིད་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡང་འབྱུང་བའི་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འགོག་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས། དེ་
ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་དགེ་བའི་ལས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་རྟེས་
མཐུན་པར་གསུངས་པས། བསམ་པ་འདི་དང་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་

བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྟོམས་པས་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་ལ་སྡེད་པ་སྤྱན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་རྟོག། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡང་མ་དཔྱད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ནི། ཞིང་གི་མ་ཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་རང་དགའ་བར་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡིན་ནོ།།

ལས་གསོག་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་གསོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་གསོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཙོ་བོར་མཁོ་ཅམ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་ནས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ཀྱི་ལས་གསོག་གོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་ཡིད་སྡུག་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པའི་དོན་དུ་ལས་འདུ་

བྱེད་ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྒོམ་རྩེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་སྟེ། སྨོན་དགོན་དབྱིག་གཉན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་པས་སྒོམ་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་འགོག་བ་ལ་རེ་རིང་དང་ཐར་པ་ལ་རེ་ཉེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ།

འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྨོན་ཚུལ་ལ་ལྟ།

འཆི་བའི་རྒྱུན། འཆི་བའི་སེམས། དོན་གང་ནས་སྣང་བ། ཤེ་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྒོམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། ཆོ་ཟད་པས་འཆི་བ་ནི། སྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྟེ་ལྟར་འཕངས་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་འཆི་བ་སྟེ་དུས་ལ་བབ་ནས་འཆི་བའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི། ཡོ་བྱད་མེད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བ་མ་སྐྱངས་པས་འཆི་བ་ནི། ཆོ་མ་ཟད་པར་འཆི་བའི་རྒྱུ་རྒྱུན་དགུ་མངོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཟས་ཚོད་མི་ཟིན་པར་ཟ་བ་དང་། མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བ་དང་། སྤྱ་མ་མ་ཞུ་བར་ཟ་བ་དང་། མ་ཞུ་བ་ལྷོར་བསགས་པ་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་བསྒྲགས་པ་དང་། སྨན་སོ་སོར་མི་བསྟེན་པ་དང་། གོས་པ་དང་མ་གོས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའོ།།

གཉིས་པ་འཆི་བའི་སེམས་ནི་གསུམ་ལས། དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤྲོན་གང་ལན་མང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཆེས་སྤྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སེམས་དེ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ནི་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་གོམས་ན་ནི་དང་པོར་གང་དྲན་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཛུག་གོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི། ཐུན་ཁྲོད་ནས་སྣང་བར་འགྱོ་བ་དང་འདྲ་ལ། འཆི་བའི་དུས་ན་དེ་ལ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྣུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང། བདེ་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྣུག་བསྡལ་གྱི་ཚོར་བ་དགོས་པོ་མི་འབྱུང་བོ། །ལས་ལེགས་པར་བྱེད་བྱེད་པ་ཆུམས་ཀྱི་ནི་གནད་གཅོད་ཤེན་ཏུ་ཚོགས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ།།

མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་དྲན་པ་ཆུམས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་རྒྱུ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང། འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྣུག་བསྡལ་གྱི་ཚོར་བ་དགོས་པོ་སྨྱོང་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ནི། མི་དགེ་བ་སྤང་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྣ་ལྟས་

རྣམས་འདིར་སྒྲོང་སྟེ། རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་དུ་མ་དེ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་ནས་སྨུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། མཚན་མ་མི་སྡུག་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཞིང་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། རྐང་ལག་གཡོབ་པ་དང་བཤང་གཅི་འབྱུང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་རྣོབ་པ་དང་མིག་ལྡོག་པ་དང་ཁ་ནས་དབུ་བ་འབྱུང་བ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མི་དགེ་བ་འབྲིང་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་ཇི་ཟོགས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གནོད་གཅོད་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེའོ།། གནོད་གཅོད་ནི་ལྷ་དང་དམྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེ་ན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཞེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྤོང་གི་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྟོབས་ཆུང་དུ་བརྟང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་།།

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པའམ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གིས་དེ་གཉིས་མ་དྲན་ལ་

གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་ནོ། ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ནི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པའི་བར་ལ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་ཆ་ཤས་མེ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ལྟོག་ཅིང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་སྟོན་གོ་མས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡང་བརྩལ་བར་མི་ནུས་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། ། མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་འདུ་ཤེས་ཤས་ཆ་བ་ན་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བས་འཆི་སེམས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དྲོད་གང་ནས་སྡུད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ངོ་སྐྱོད་ནས་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་དེ། དང་པོར་ངོ་སྐྱོད་གང་མོར་འགྱུར་ཏེ་སྙིང་གা་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་འདོར་ལ། དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་སྨད་ནས་འདོར་ཞིང་གང་ལ་ཐུག་པའི་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྙིང་གা་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོའོ། །དང་པོ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞུགས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྙིང་གར་འགྱུར་ཞིང། ཐ་མར་ཕྱོགས་གང་ནས་འཕོ་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་དོད་ཐོག་མར་སྟོད་ནས་སྙིང་གའམ་སྨད་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས། དེ་ནས་སྨད་དམ་སྟོད་ནས་དེ་བར་དུ་སྡུད་པ་ནི་མ་གསུངས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་

གང་ནས་འཕོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་མ་ཚད་པར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་
བཞིན་དུ་ཤེ་བ་དང་བར་དོ་འགྱུར་སྟེ། རྒྱུ་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་
སྲོན་སྨྲས་པ་ལ་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོས་པ་དང། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང
གི་ལས་ཏེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས
པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བ། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི
རྣམ་པ་ཅན། སྐྱེ་བ་མ་བླངས་ཀྱི་བར་དུ་མིག་ནི་ལྷའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད
ཅིང། ལུས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །མཆོད
ལས་ཀྱང། སྲོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་སྲོན་རོལ
ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཚད་དོ། །རིས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང། ། །
ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །མི
ལྷོག་དེ་ནི་ཏེ་ཟ་འོ། །ཞེས་བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྐོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི
ལྟའི་མིག་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ལ། འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་གྱུབ་ན།
དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བརྟོག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་མོད། ཀུན་ལས་བཏུས
སུ་ལྷོག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི། སྲིད་པ་བཞི་སྟེ། ཤེ་ནས
སྐྱེ་བ་མ་བླངས་བར་ནི་བར་སྲིད་དང། སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་བོ་ནི
སྐྱེ་སྲིད་དང། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི
སྲོན་རོལ་ནི་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད
དུ་མཇུག་ལས་གསུངས་པས། དཔལ་ཆེན་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཆི་སྲིད
ལ་བལྟོས་པའི་སྲོན་རོལ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་འཁྱལ་ནས་སྐྱེ་བ་སྤ་མའི་ལུས

དགེ་བས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང། ཡང་ཕྱི་མའི་ལུས་དགེ་བས་སྤུ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ནས་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་སྒྲུ་བ་སྟ་མ་དང་ཕྱེད་དང་བཞི་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་རས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པས་སྨོ་བཏགས་ཁོ་ནའོ། །རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྟོན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་གསུངས་པས། སྟོན་གྱི་ལུས་མཐོང་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྒྲ་བར་འདོད་པ་ཡང་སྨོ་བཏགས་སོ།།

མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། ཕྱར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོ་སྒྲུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། ।དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། ।རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་བར་དོ་དང་དེ་དག་དང་རང་གི་སྒྲ་གནས་ཀྱང་མཐོང་ངོ། ।མངལ་བུ་འཇུག་པ་ལས། དམྱལ་བའི་བར་དོ་ནི་སྟོང་དུམ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང། བུད་འགྲོའི་བར་དོ་ནི་བུ་བ་ལྟ་བུ་དང། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དོ་ནི་ཚུ་ལྟ་བུ་དང། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་དང། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་གསུངས་ཏེ་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་རོ། ।གཟུགས་མེད་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྒྲ་ན་བར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲ་ན་གང་དུ་ཅི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་མེད་དོ། ।གཞུང་ཁྱད་པར་མ་རྣམས་ནས་བར་དོ་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་འདི་ལས་མ་བཤད་པས། ཡང་དང་མར་ཀྱི་མཚམས་མེད་ལ་བར་དོ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། ।ལྟེའི་བར་དོ་ནི་ཀྱེན་དུའོ། ।མིའི་བར་དོ་ནི་ཐད་

ཀར་འགྲོའོ། །ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་ནི་མིག་ཐུར་དུ་བྱས་ཏེ་སྟྲི ཎ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གা་ལ་དགོངས་པ་འདའོ། །མཇོད་འབྱེལ་ལས། མི་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་རང་རང་རྟེ་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་དོ། །ཚེ་ཚད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་རྐྱེད་ན། རེ་ལྟར་ཐོགས་ནའང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུན་རྐྱེད་ན་ནི་དེས་པ་མེད་དོ། །མ་རྐྱེད་ན་ཡང་ལུས་བརྟེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་ཚུན་ཚད་དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ཚུན་ཚད་དུ་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྐྱེད་པས་དེ་ཕན་ཚད་མི་གནས་སོ། །གཞུང་ཁུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལས་རིང་བ་མ་བཤད་པས། དེ་ལས་རིང་བ་གནས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ལྷའི་བར་དོ་ལྷ་བུ་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་ཤི་འཕོས་ནས་ལྷའི་བར་དོ་དེ་འམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འགྲུར་བས་བར་དོའི་ས་བོན་འགྲུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ།།

ལྟ་བ་དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་བར་སྲིད་དེས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་དང་རྩེ་བ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་པར་འགྲུར་ལ། ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཕ་མ་གཉིས་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་སྣུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཚགས་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཡང་མོར་སྐྱེ་ན་བུད་མེད་དང་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཚགས་ཏེ་ཉལ་བར་

འདོད་དོ། །གོང་སྒྲ་ན་ནི་སྒྲས་པ་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་ནས་ཉལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་ནི་ཕ་མ་དངོས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཛུལ་ནས་ཉལ་གོ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྒྲ་ནས་རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲ་པ་དང་བྱད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་བར་ཞོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ངོ། ། དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྒྲོའོ། ། དེ་ཡང་ཕ་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཏྲག་པོའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་མཏྲག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་བསྐ་བ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྟེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིག་ལ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མའི་སྒྲ་གནས་སུ་འཇེས་ནས། དགེར་ན་འོ་མ་བསྐོལ་བ་གྲངས་པའི་སྲོས་མ་བཞིན་དུ། ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བར་སྲིད་དེ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགག་ས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མ་ཐུས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཆ་ཐུ་བ་དང་འཇེས་པ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ།།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཚུད་དུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རིགས་དམའ་བར་སྒྲ་སྟེ། འཕོ་བ་དང་འཇུག་པའི་ཚེ་ཀུ་ཅོའི་སྣ་དང་འདམ་བུ་དང་ནགས་ཐིགས་པོ་ལ་

སོགས་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། ལེགས་པའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་ན་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་སྟེ། ཞི་བ་དང་སྨན་པའི་སྒྲ་འབྱུང་ཞིང་ཁང་བཟང་དང་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་རོ།།

མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཅའ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ན་ཟླ་བ་དགུའམ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིན་ཏུ་ཇོ་གས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་ཇོ་གས་མོད་ཀྱི་ཅིན་ཏུ་ཇོ་གས་པ་མིན་ནོ། །ཟླ་བ་དྲུག་གམ་བདུན་གྱིས་ནི་མི་ཇོ་གས་ཏེ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།འདི་དག་རྒྱས་པར་མངལ་འཇུག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་མེད་ན་མི་འགྲོ་ལ་མ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ། ལུག་གསོད་པཉམ་བྱ་པཉམ་ཕག་འཚོང་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་མེན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ན་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྟེ་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་དགའ་བས་དེར་རྒྱུ་གོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཁོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་འཇུ་བའི་ཡི་དྭགས་ལྷ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་མི་དང་འདོད་པ་ན་སྲོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྲོད་པའི་ལྷའི་རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་

རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཞིང། དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང་སྒྲ་བའི་གནས་ལ་ཁྱོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང། ཟློ་སྲིད་དུ་སྒྲ་བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་མིན་ཅན་བྱ་པ་དང་ཕག་འཚོང་སོགས་མིན་པའི་དམྱལ་བར་སྒྲ་ཚུལ་ཡང་འདི་དག་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །མཇོད་བྱ། ཏེ་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །ཞེས་ཏོད་གཤེར་ལས་སྒྲ་ན་ཏེ་འདོད་པ་དང། བརྟག་ཏེ་སྒྲ་ན་གནས་འདོད་ནས་སྒྲ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཚ་དམྱལ་དུ་སྒྲ་ན་ཏོ་བ་འདོད་པ་དང། གང་དམྱལ་དུ་སྒྲ་ན་བསིལ་བ་འདོད་ནས་བར་སྲིད་འགྲོ་བར་འགྱེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྒོང་སྒྲས་ཀྱང་མངལ་སྒྲས་དང་འཇུ་བར་མཇོད་འགྱེལ་ལས་བཤད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་རྣམས་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ།
རྟེན་འབྲེལ་བ་ཐུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི།

ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང། ཡན་ལག་གི་བསྡུ་བ་དང། ཚེ་དུ་ལ་ཇོགས་པ་དང། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། མ་རིག་པ་ནི། མཇོད་ལས། མ་རིག་མི་མཐའ་བརྟན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་

མཛའ་བ་དང་བརྩེ་ན་ནི་མཛའ་བཞམ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་མམ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མཛའ་བ་དང་བདེན་ཚོག་གི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ཡང་གཉིས་པོར་གྱུར་པའི་རིག་པ་བཀག་ཅམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། རིག་པའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཉིས་པོ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་འགལ་ཟླ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའོ། ། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞེད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོངས་པ་ཅམ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་བཞེད་དེ། མདོར་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་ཐོ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ཐོ་འོག། ། འོན་ཀྱང་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉན་པོའི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞེད་པར་འདུའོ། ། རྟོངས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་ན། ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོས་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་ལ། གཉིས་པས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གསུངས་སོ།།

འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་སོ། ། ཕྱི་མ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང། ཁམས་

གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་འཛིན་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་རྒྱུ་ལ་གསུངས་ཀྱང། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ། ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལ་རྟོངས་པས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་གསོག་ལ། ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྟོས་པའི་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞིང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་དབང་གིས། བདེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེ་བར་བཟུང་བས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱ་དུས་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱིའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ། མིང་ནི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞིའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི། མངལ་ལས་སྐྱེ་ན། དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་མེར་མེར་

པོ་དང་མིང་རྣམས་འཕེལ་བས་མི་གা་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་གྱུར་པ་སྟེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མེར་མེར་པོའི་དུས་ནས་ཡོད་དོ། །བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུར་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ལ། སྒོང་སྐྱེས་དང་དོད་གཤེར་སྐྱེས་ལ་ནི་མངལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དེ་དང་འདྲ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མིང་གཟུགས་གྱུར་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གྱུར་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱུར་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་གྱུར་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟ་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །རེག་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཚོར་བ་ནི། རེག་པས་ཡུལ་གསུམ་བཅད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྐྱེས་པའོ། །སྡེད་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྱལ་བར་སྡེད་པའོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྡེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི། མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལས་སྡེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི། མ་རིག་པ་མེད་ན་ནི་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྡེད་པ་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་རེག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང། ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་བཞམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡེད་པ་གསུམ་

ཡོད་དོ། །ལེན་པ་ནི། ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འདུན་ཞིང་ཚགས་པ་བཞི་སྟེ།

འདི་ལྟར་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་དང། འཇིག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་དང། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཏུལ་ཞུགས་ངན་པ་དང། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་འདུན་ཞིང་ཚགས་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཏུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །

སྲིད་པ་ནི། སྤང་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་བསྐོས་པ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཇུག་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་གནས་བཞི་པོར་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །ཆུ་ཤི་ལ། ཆ་བ་ནི། ཕུང་པོ་སྣོན་ཞིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤི་བ་ནི། ཕུང་པོའི་རིས་མཐུན་དོར་བའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་པས་རྟེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བའོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྲིད་པའོ། །མངོན་པར་

གྱུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་ཆགས་ཤིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་འཚེན་པ་དང་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟོན་ནམ་ཚར་གཉིས་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱུབ་པའི་རྟེས་སུ་སྲེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་ཕྱི་མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་སྔ་མ་ལ་སྲེད་ལེན་དང་སྲེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་གང་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་ཅིང་འཕངས་པ་དེ་གྱུབ་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཆགས་ཤི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཉིས་སུ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྡུག་བདེན་དང་འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་མ་ནི་འཕངས་པའི་དུས་ན་ས་བོན་དུ་གནས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྱུབ་པས་མ་འོངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གྱུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཚེ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའོ།།

གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང། དེས་འཕངས་པ་གྱུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཚོར་བ་ལ་ཐུག་པ་དག་དང། སྐྱེ་བ་དང་ཆགས་ཤི་རྣམས་འདྲེས་

བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྡུག་བསྔལ་
བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་པ་དང་
མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དུ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་ལ་
ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་ཏེ། སྒྲུ་བ་དང་ཆུ་ཤིས། །དུ་ནི་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བ་ལ་ཐུག་པ་ས་བོན་དུ་
གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
སྟེང་པ་དང་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས།
སྟེང་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་
སྐབས་ཡིན་རོ། །འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པ་ནི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་
འཕངས་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཡན་ལག་ཕྱེད་དང་
ལྡན། །གང་གིས་འཕངས་ན། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །རྗེ་
ལྟར་འཕངས་ན། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐོས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི། སྟེང་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་
འབྲས་བུ་དེ་དག་འགྲུབ་རྒྱུ་བྱས་པའོ། །འགྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་ནི་གསུམ་
གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྟེང་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་
ལེན་པས་སོ། །གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྒྲུ་བ་དང་ཆུ་ཤིས། །རྗེ་ལྟར་འགྲུབ་
པར་བྱེད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྐོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་

ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྒྱན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་གྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆུ་ཤིས་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་སུ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ངན་པའི་བག་ཆགས་བཞག་ནས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འགྱུར་རྒྱང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྲེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཆ་སོགས་འགྱུར་ལ། ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང། ཁམས་གོང་མས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་སོགས་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་ནས། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ལྷའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འགྱུར་རྒྱང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྲེད་ལེན་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སོགས་འགྱུར་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལམ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྒོ་བ་དགོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉིན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྟག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྣ་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ་ལས་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡུད་པའི་རྒྱུ་བཞི་གསུངས་ཏེ། ཨ་རིག་པའི་འདེབས་པ་བོས་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་དེ་སྲེད་པའི་ཆུས་བརླན་པར་བྱས་ན་མའི་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འགྱུར་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ཚེ་དུ་ལ་ཇོ་གས་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བསྣལ་པ་བཀྲང་ལས་འདས་པས་ཚོད་པ་ཡོད་པའང་སྲིད་ལ། ཚེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་འགྱུར་པའང་སྲིད་དོ། །འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འོང་བས་མྱུར་ན་ཚེ་གཉིས་ལ་ཇོ་གས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཚེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ནས་ཆྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གསར་དུ་བསགས་ན། དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ཡན་ལག་ཕྱེད་དང་གསུམ་དང་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་དུ་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཇོ་གས་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཕྱེད་དང་ལྔ་དང་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཇོ་གས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུན་རིང་ན་ཡང་ཚེ་གསུམ་ལས་མི་འགྱུང་སྟེ། འགྱུར་བྱེད་དང་གྱུར་པ་གཉིས་དང་འཕེན་བྱེད་གསུམ་ལ་ཚེ་རེ་རེ་དགོས་ལ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་བྱེད་དང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་དུ་མས་ཚོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་དེའི་ཚེ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བར་དོའི་ཚེ་ཟུར་དུ་མ་བརྗོས་སོ།།

དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཅམ་གྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ལས། ཆོས་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འཕོར་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་དེ་ལ་རྟོངས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཞིང། བདག་བདེ་བར་འདོད་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་སྣོར་ཡང་འཕོར་བས་ན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བདུན་འབྱུང་ཞིང། བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱར་ལྟར་འཕོར་བས་སྲིད་པའི་འཕོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕོར་ཏེ། སློབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཕོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཕོར་བར་འཁྱམས་པ་བསམས་ན་ནི་སྐྱོ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་སྨིན་མ་ཐུང་ཞིང་གཉན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང། ད་ལྟའི་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་པ་དང། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྟོན་ས་ལྟ་ཞེ་སྒྲའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང། ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེད་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲར་བཟུང་ནས་

འགོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲུ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཕུ་ཚུང་བ་ནི། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིད་ལ་ཏློ་སྦྱོང་མཛད་ཅིང། ལམ་རིམ་ཡང་དེའི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་རང་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྒྲོས་བྱ་ཚུང་ངུའི་སྐོར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྒྲོས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐོར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྨོ་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྨྲོང་བ་དང་དེའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ནི་སྒྲོས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐོར་དུ་འཆད་དོ།།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྱུང་ཚུལ་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྨོངས་པའི་མུན་པ་མི་བཟད་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ། རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བར་འཇོན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པའི་ནོར་སྦྱོལ་བ། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་ནས་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་བསྐྱལ་བ། སྤང་

དེ་ལྟར་གོ་མས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་བག་ཆགས་ས་བོ་བཏེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགེ་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུ་ལས། གཏི་མུག་ལ་ནི་རྡེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། ས་ལུ་ལྟར་པ་ལས། རྡེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་མཐོང་ན་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་དུ་ལྟར་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྡེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཚོག་ཟུང་གཅིག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་དུས་དུས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་བརྒྱས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། འཕོར་བཞི་པོ་ལ་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བཟློག་པར་མཛད་དོ། །གང་ལ་ལའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་ཚངས་སྤྱོད་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་དག་དེས་ཁྱིད་དེ་མཚོག་ཟུང་གཅིག་འདོམས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འདོམས་སོ། །གདམས་པ་ན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་དགའ་ཞིང་གོང་དུ་ཁྱད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དྲེས་པས་རྒྱ་མཚན་རྣམས་གསོལ་པ་དང། ཐམས་ཅད་དུ་མཚོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་དག་མི་འབྱུང་བས་སྒོ་ཁང་དུ་འཕོར་བའི་འཕོར་ལོ་ཆ་ལྟ་པ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྡེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྟོག་ཀྱང་བྲིས་ཤིག་གསུངས་ནས། དེ་ནས་སྲིད་པའི་འཕོར་ལོ་བྲིས་པ་དང། རྒྱལ་པོ་ཞུ་ཏ་ཡ་ན་ལ་བྲིས་སྐུ་བསྐྱང་བ་ན། འོག་ཏུ་རྡེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང

དང་ལུགས་ལྟོག་བྱེས་ནས་བསྒྲུར་བ་རྒྱལ་པོས་བཟུང་ནས་ནམ་ལངས་པའི་ཚེ་སྒྲོལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ལུས་ཏང་པོར་ཏན་པ་ཕྱོགས་པར་བཞག་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྒྲོས་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱིན་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ན། དེ་དག་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱེད་པ་ཅམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཅམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། རིགས་པ་རྒྱུ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ས་གསུམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ན་འདུག་པ་ནི། ཁྱིམ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་དེ་ལས་འདའ་བར་འདོད་ཅིང། ཞེས་གསུངས་པ་དང། ཇི་ལྟར་བཅོན་ནི་བཅོན་ར་ལས། །ཞེས་སོགས་སྡུར་བྱེད་པ་ལྟར་མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད་པ་དང། བཅོན་རར་ཚུད་པའི་བཅོན་གནས་དེ་དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང། དེ་དག་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་ཐོ་ཇི་ཅམ་སྟེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོ་ཇི་ཚོད་ཅམ་དུ་བསྟེད་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ནས་ཀྱང་ཇི་འཕེལ་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །བསམ་པ་འདི་ཤ་ར་བ་གསུང་བ་ལྟར། སིང་སྒྲུར་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱེ་བཞིན་ཁ་ན་ཐར་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ན། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་ཀུན་འགག་པས་པའི་འགོག་པ་ཐར་པ་དོན་དུ་

གཉིར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཚོགས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་འོང་ས་མེད་ལ། ཆུ་ནས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཅོས་པ་ཡིད་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཤུགས་ཅན་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཚོགས་རྣམས་པའི་གོ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་འདི་དག་གིས་མཐའ་ལ་མི་བཟུང་ནས་སྒྲོང་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་འོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བས་ཡིད་ཀྱིས་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་བསྐྱེམས་ན། ཉན་ཐོས་ལྟར་འཁོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བས། སྐྱེ་བ་བསྐྱེམ་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མཇུག་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་དཔའ་ལ་ནི་དེ་བསྐྱེམ་པ་མི་རིགས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། འཁོར་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་སྡུག་ཡུལ་ལ་སྐྲག་ན་ནི་སྡུག་ཡུལ་མ་ལགས་པར་ལྟུང་བོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་ཡུལ་ལ་སྐྲག་པར་འགྱུར་ལགས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྙིང་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ནི་མདོ་འི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཁྱམས་པའི་སྒྲ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ན། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བབ་ཀྱང། དེ་དག་གིས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཆུབས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ལྟགས་པ་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཅིག་ཅར་ལྟགས་པ་དག་གིས་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྤྱོ་བར་བྱས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ནོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་རིག་པར་བྱས་ནས། སྣར་ཡང་སྲིད་པ་བརྒྱ་ཕག་ཐུང་བར་རིགས་ཏེ། ཞེས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་དེ་རྣམས་ཐུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡང། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟེ་ལྟར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟར་ཐུགས་བདེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། སྲིད་པ་

ལ་མི་སྒྲོ་བའི་དོན་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲོ་ཞིང། དེ་དག་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཕྲུལས་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་ནས། རང་གི་དོན་ཡང་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནི་ཆུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བར་བྱས་ལ་དགག་དགོས་ཤིང། སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱེད་པར་སྤར་ལྟར་སྨྲ་ན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མཐའ་དག་པར་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་ཡང། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བྲངས་པས་སྲིད་པ་མི་སྤོང་བ་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་གྱི། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟར་མཐོང་བའི་སྲེད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་མ་བྱེ་བར་གཞན་དོན་ལ་སྙད་བཏགས་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་འཁོར་བ་མི་སྤོང་བྱས་ཀྱང་མཁས་པ་མཀུ་བར་གཅེ་ལ་འགྱུར། དབུ་མའི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང། སྐྱོན་མཐོང་ཕྱིར་ནི་སྲིད་པར་མིན། །བཅོ་ཕྱིར་ཆུ་ངན་འདས་མི་གནས། །གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བརྩལ་ཞུགས་ཅན། །སྲིད་པ་ན་ཡང་གནས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་

ཙ་བཅུ་ལྔ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ནས། ཐུགས་ལ་མི་བཟོད་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང། འཁོར་བ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱོ་ཞེས་པ་ནི་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་གི་གཉེན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྲིད་མཚོར་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང། སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་དེའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་མཛད་དེ། རི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པས་ཡིད་སྐྲག་ཅིང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་སྨྲ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་རྣམས་ལ། གང་ལ་ཕན་མཐུན་ཏུན་ཏུ་མོའི་ཉེ་དུའི་སྡུག་གི་གཉེན་མཚ�as་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་དང་འདྲ་བར་མི་སྣང་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རིག་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་བྱ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་གཟིངས་ཀྱིས་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ནི་གསང་སྦྲགས་ཆུན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགོས་ཏེ། སྟོང་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མེ་ལས། རིམ་པ་འདིས་ཤེས་ཏུ་སྟོས་

པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྣྲོན་པ་པོས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱན་པར་བྱས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང། ཐ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ།

ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཏུས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྲིད་པའི་ཟློང་དུ་བྱིང་གྱུར་ཀྱང། །སྐྱེ་མེད་འཇིགས་མེད་དགའ་དང་ཚོད། །བདག་ཅག་སྟེང་ལ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཕོངས་དང་བཙལ་དཀའ་བསྟུང་དང་བརྩྭ། །འབྲལ་དང་ན་ཁ་རྒྱད་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཏུ་འབར་བའི་མེར་ཞུགས་ཀྱང། །བདེར་ཆོས་སྟོན་པ་ལགས་པར་སྙམ། །ཞེས་དང། ཀྱེ་ཏྭད་འཇིག་རྟེན་མིག་བཅས་ལོང།། མངོན་སུམ་རྒྱ་ཏུ་འདས་མཐོང་ཡང། །ཀ་ཏུང་ཅུང་ཟད་མི་སེམས་པ། ཁྱོད་སྟེང་རྗེ་རྗེར་གྱུར་ཏམ་ཅི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལ་རང་གིས་བསྐུལ་ཞིང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་པས། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ཚུ་ནང་སོང་བའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བཞིན་གཡོ་བར་མཐོང། །འདོད་པ་ཁྱོས་པའི་སྣུལ་གྱི་ལུས་བསྐྱེལ་གདེངས་

ཀའི་གྲོབ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང། །འགྲོ་བ་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་མེ་ཡིས་ཀུན་ཏུ་
འབར་བར་མཐོང་བས་ན། །རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་མངོན་
དགའ་དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་
བ་ཆུང་གིས་བསྟོད་པའི་ཚུ་ཟླ་ལྟར་སྣོད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྲོད་པར་འཇིག་པའི་མི་
རྒྱ་པ་དང། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཆོག་ཆུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བ་སྣྲལ་གདུག་
པའི་ལུས་ཀྱི་གྲོབ་མ་དང་འདྲ་བ་དང། འགྲོ་བ་ལྟ་བོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་
གསུམ་གྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། སྲིད་པ་
ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བྱང་པའི་བྱིས་པའི་ཐོ་སྣ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་ན།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་ངོ། ། །
བྱང་པའི་བྱིས་པ་ནི་བྱང་ན་ཙམ་པ་དཀོན་པས་ཉུང་མ་ཉི་ཚེ་ཟ་བས་བྱིས་པ་
ཞིག་བཀྲེས་ཏེ་ཙམ་པ་ཟ་འདོད་ནས། མ་ལ་ཟས་བསླངས་པ་ལ་མ་ལ་ཙམ་པ་
མེད་པས་ཉུང་གཅེར་ཞིག་བྱིན་པས་དེ་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་སྐམ་
པོ་ཞིག་བྱིན་པས་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་པོ་ཁ་ཞིག་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ང་
མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་བཅོས་འཁེངས་ཅིག་བྱིན་པས་དེ་ཡང་ང་མི་
འདོད་ཟེར་ཞིང་ཁོ་མ་མགུ་ནས་དེ་ཡོ་ཉུང་མ་ཡིན་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང
ཅག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་ཐམས
ཅད་ལ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡོ་སྡུག་བསྔལ
ཡིན། ཅིས་ཀྱང་བྱང་མེད་སྙམ་ནས་སྐྱུག་ཏིང་ཏིང་བ་དགོས་གསུང་བ་ལྟར
རོ། །དེ་ལྟར་སྤང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་བསམས་པས་

ནི་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང། དཀོན་འཕྲུལ་དགོས་པ་བསམས་པས་ནི་ འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་བློ་ཚོག་ཅམ་དུ་མ་སོང་བ་སྐྱེས་པ་དེས། བཤེས་ སྤྲྭངས་ལས། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལཱཡ་པས་ལྷ་མི་དང། ཁམས་ལ་ཡི་དྭགས་ དུད་འགྲོའི་གནས་དག་ཏུ། ཁྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལཱཡ་ཁྱེ་བ་ནི། ཁཱན་པ་ དུ་མའི་སྟོང་འགྱུར་ལཱཡ་མཁྱེན་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞོད་ པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཁོར་བར་ཁྱེ་བ་བཟློག་དགོས་སོ། ཁེ་ཡང་རྒྱ་ལས་ དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་བཟློག་པ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མེད་ ན་ལས་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤྱར་ བསགས་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་གསོག་པར་འགྱུར་བས་ཉོན་ མོངས་གཞོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་འཇོམས་པ་ཡང་ལམ་མཁོར་ཞིང་ཚང་བ་བསྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་ སོ། །འདི་ལ་གཉིས།

ཉེན་རྗེ་ལྷ་བུས་འཁོར་བ་བཟློག་པ་དང།

ལམ་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟོམས་པས་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་ ཕྲྭངས་ལས། ལོག་པར་ལྷ་བ་འཇོན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་ དམྱལ་བར་ཁྱེ་བ་དང། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ཟླ་ ཟློར་ཁྱེ་དང་ཐེན་ཞིང་ལྷུགས་པ་ཉིད། །ཚེ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །ཁྱེ་བ་ཞེས་བཀྲི་མི་ཁོམ་ཁྱོད་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྣྀད་ནས་

ནི། །སྒྲ་བ་བཟློག་པའི་སྟང་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བཟློག་དགོས་ཏེ། ཤི་ཁོམ་པར་ནི་བཟློག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དད་རེས་ཕྱུགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང་། པོ་ཏོ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤར་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན། དཔལ་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བཟློག་དགོས། བཟློག་པའི་དུས་ཀྱང་དེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་བར་ཚད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྒྲོན་ཆགས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ན་འཁོར་བ་བཟློག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བྱུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་མཁས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པའི་སྒྲོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ནི། སྤར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བསམ་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཟང་པོའི་བག་ཚགས་འཛིག་ཅིང་སད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ཁྱིམ་པ་ནི། འབྱོར་ན་དེ་བསྟུང་བའི་འབད་པས་སྦྱིན་བསྟལ་ལ། དབུལ་ན་ནི་འཚོལ་བའི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱིས་ཤ་ཟང་བས་བདེ་བ་མེད་པ་ལ། ཟོངས་ནས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ནི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོས་རབས་ལས། བཅོན་ར་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་ལ་ནི། །ནམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག །ཕྱུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་

ཆེ། །གཅིག་ནི་བསྡུང་བས་ཉོན་མོངས་ལ། །གཉིས་པ་འཚོལ་བས་ཤེ་ཐང་
ངོ་། །ཐུག་གམ་ཡང་ན་དབྱལ་བ་ཡང་། །གང་ན་བདེ་བ་མེད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་
དགའ་བ་རྟོངས་པ་ནི། །སྲིག་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་ཡོ་བྱད་མང་པོ་འཛིན་པ་དང་ཚོག་མི་ཤེས་པར་ཚོལ་བ་ནི་རབ་ཏུ
བྱུང་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བས
སོ།། །གཞན་ཡང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཚོས་དང་འགལ་བས་དེར་ཚོས་བསྒྲུབ
པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་བྱས་ན་ནི། །བརྱུན་དུ་མི་སྣྲོར
མི་རྩང་ཞིང་། །ཞ་ཙོལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ། །ནན་ཏུར་མི་བྱར་མི་རྩང་ངོ་། །
གལ་ཏེ་ཚོས་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་འཚོར། །ཁྱིམ་ལ་ཕྱོགས་ན་ཚོས་ཀྱང་གཙ
ལ་འགྱུར། །ཚོས་ཀྱི་ལས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་ནི་ཐུན་ཀུལ
ཅན་གྱིས་འགྱུར། །དེ་བས་ཚོས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར། །བདག
ལ་ཕན་འདོད་སྙིགས་ཁྱིམ་ན་གནས། །ཞེས་དང་། ཏེགས་དང་ང་རྒྱལ་གཏི
མུག་སྤྱལ་གྱི་ཚང་། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་དགའ་བའི་བདེ་འཇིག་པ། །སྡུག་བསྔལ
མི་བཟད་མང་པོའི་གནས་གྱུར་ཁྱིམ། །ཁྱང་དང་འཇུ་བར་སྙིགས་གནས་པར
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་སྐྱོན
ཡང་ཡང་བསམས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སློན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་གོས
དང་ལྷུང་བཟེད་ངན་ངོན་དང་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ཚོག་ཤེས་ཤེང་དབེན་པར
རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་ནས། གཞན་གྱི་ཡོན་གནས་བྱེད་པ་ལ་སློན་པ
ནི། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་ཏོགས་བརྗོད་ལས། སྒྲ་རྣམས་བྱེགས་པར་གྱུར

ནས་ནི། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་འཚང་ཞིང་། །དགོན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་ནི། །ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་རྣམ་བལྟ་ཞིང་། ། ས་ཡི་ལྟུང་བཟེད་ལག་ཐོགས་ནས། ।དབྱས་མེད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་ནི། ।ནམ་ཞིག་སྨོངས་མོ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ।རྟེད་དང་བཀུར་སྟི་ཆགས་མེད་ཅིང་། ।ཉོན་མོངས་ཚོར་མའི་འདམ་རྩར་དག ।སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་གོང་ཁྱེར་གྱི། ।སྤྱི་ནས་ནི་ནམ་སྙུ་ནམ་ཞིག་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། ।མལ་སྟན་རྡོ་ལས་བྱས་པ་ལ་ཐུ་གད་མེད་པར་ཉལ་བས། གོས་བ་མོས་ལྷི་བ་དང་བཟའ་བཏུང་ངན་དོན་གྱིས་ཚོག་ཅེས་པ་དང། གནས་མལ་ཅིང་བྱང་དུ་རྡོ་འཇམ་པོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དགའ་བདེས་འཚོ་ཞིང་ཉལ་བ་ལ་སློན་པ་ནི། རྡོ་ཡི་ཚོགས་ལས་ལངས་ནས་ནི། ।བ་མོས་ལྷི་བའི་གོས་དག་དང་། ।ཟས་སྐོམ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ནི། ।ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར། ।ཅིང་བྱང་ནི་ཅོ་ལྟར་ལྟང་བའི། ।དུར་བ་འཇམ་པོའི་གོས་ཅན་དུ། ।མཐོང་ཚོས་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། ।ནམ་ཞིག་བདག་ནི་ཉལ་བར་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། ། གོ་ཏོ་བ་མཁར་ཐོག་ཏུ་ཁ་བ་འཚགས་ནས་དོ་ནུབ་ནི་གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནས་བཅད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་བས་དགའ་བ་ཞིག་བྱང། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སུ་ཟླང་འདོད་པ་མིན་པ་གཞན་མེད་གསུངས་དོ།།

སྨན་ལྷོངས་དང་ཚུ་བོའི་ངོགས་སུ་གནས་ནས་ཚུ་ཆུབས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དང་རང་གི་ལུས་སྲོག་གཉིས་འདྲ་བར་སེམས་པ་དང། ཕྱིད་པའི་རྩ་བ་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་

ཀེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་ཅིང། སྲིད་པའི་དགའ་བའི་ཞེན་པ་འོག་པ་དང་ སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྣ་མ་སོགས་དང་འཇུ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ ས་མས་པ་ལ་སྟོན་པ་ནི། ནམ་ཞིག་ཚུ་ངོགས་སྨན་ལྷོངས་སུ། ཁགས་ནས་ཚུ་ ཆུབས་འབྱུང་འཇིག་དང། ཁཚོ་བའི་འཇིག་རྟེན་གནས་འཇུ་བར། ཡང་དང་ ཡང་དུ་བལྟ་བར་འགྱུར། ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་མར་གྱུར་པའི། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ འབྱིན་པ་དང། སྲིད་པའི་འོངས་སྟོང་མི་འདོད་པར། བདག་ནི་ནམ་ཞིག་ འགྱུར་ཞིག་གུ། རྡེ་ལམ་སྨྲིག་རྒྱ་སྣ་མ་སྨྲིན། ཏི་ཟའི་གོང་ཁྲེར་མཚུངས་ པར་ནི། རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་འཇིག་རྟེན་དག ཁནམ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་ པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་ ནས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱེད་པའོ། ཁམཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རི་སུལ་དུ་ཏང་སྲོང་གི་སྟོད་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ ན། ད་གཟོད་ཕས་བུ་གསོས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང། ཀ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ ཀྱང། ཁྱེམ་པ་ལས་ཀས་བྱེལ་བའི་དུས་སུ་གོས་བཟང་བཟང་གྱོན་ལ་དེ་ན་ ཕར་སོང་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཨ་རེ་སྐྱེད་སྣྲེ་ནས། མ་འོངས་པ་ན་རབ་བྱུང་ གི་བག་ཚགས་འཇོག་གསུང་ངོ། ཁྲག་ཀྱལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང། བདག་ཀྱང་སྔོག་བསྟལ་གྱི་གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྟོང་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་དགེ་འདུན་ གྱི་ལས་དང་གསོ་སྟོང་གི་ལས་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་དང་འདུད་པའི་ལས་ དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྟམ་ནས། དེས་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ལ་

དགའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་དེ་ལྟར་སྨོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གཙོ་བོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྨོན་པར་གསུངས་སོ། ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་ལྟས་སྡོམ་བཙོན་ཁྱིམ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟན་པར་མ་ཟད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྟེན་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ནི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་ཚུལ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ།

ལམ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེག་བསྟོམས་པས་བཟློག་པ་ནི།

བཅོས་སྒྲིངས་ལས། མགོ་འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་བཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བཀྱི་སྣང་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྱིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །མྱ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་ཏེ་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་ཆུ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བཞི་ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་

སྟོབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་མ་གྲོལ་བ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་འགྲོའོ། །སེམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། མདོར་ན་བསྟན་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་དང། སྤ་མ་ལ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གསུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །གོང་མ་རྣམས་ནི་སྒང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤྱན་འབྱིན་པ་དང་མངོན་གྱུར་འགོ་གཅོན་པ་དང་ས་བོན་རྩད་ནས་སྤོང་བ་ལ་བསྟན་པ་གསུམ་མོ།།

གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་ཏྲངས་པ་ལས། ཙཱ་བཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང། ।ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང། ।འཕགས་པའི་ལྷ་དང་སྲིག་པའི་ལྷ། ।ལྷན་པར་བྱ་ཞིང་བྱལ་བར་བྱ། ।ཞེས་

གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྩ་བ་སྟེ། གཞན་གཉིས་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོག་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་གསུམ་པའོ།།

བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁྱད་པར་བཞི་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང་། །བཞི་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རྒྱུ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐར་པར་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཚོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མ་སྨད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ།། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐུ་རབ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ལྟ་བས་ནི་མ་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སློབ་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་བཞི་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །བཞི་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་

སྐྱེ་དང་རྒྱུན་གོ། །འགོག་བདེན་ལ་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྲུ་ཧོམ་དང་ངེས་འབྱུང་ངོ་། །ལམ་བདེན་ལ་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣོག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའོ།། འདིར་སྐྱེས་བུ་འཕྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འཕྲིད་ན། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འཕྲིད་ལུགས་རྒྱས་པར་དགོས་ནའང། དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞེ་གནས་བསྐྱེད་ལུགས་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་འོ།།

དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྨོ་ཤུགས་འཛེལ་བར་བྱ་སྟེ། ཆུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་སོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་རྩ་བའོ། །ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྲུན་པ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་སོང་གི་ལམ་གཏན་གཅོད་པའོ། །སྟོག་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བས་སྨན་གྱི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་བརྒྱས་ཚོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་པའི་གོ་མཚོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྨུལ་གཏུག་པ་སེལ་བའི་རིག་སྔགས་སོ། །སྟོག་པའི་ཚུ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཟམ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཀྱིས་ཀྱང། ཁྱིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་པ་དང། དགུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང། རྗེ་ལྷར་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། བཏེན་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ལྷར། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྱིམས་བཏེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག ལྷོང་རྗེའི་ཚུས་བརྒྱན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བསམ་མོ། ། ཁས་བླངས་ནས་མ་བསྲུངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྱིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྱིམས་སྦྱིན་བསྔལ་ཡིན། ཚུལ་ཁྱིམས་ལྷན་པ་བདེ་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྱིམས་འཚལ་བ་སྦྱིན་བསྔལ་ལོ། ཞེས་བསྟན་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱོ་བར་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསམས་ལ་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གུས་པར་བྱའོ།།

རྗེ་ལྷར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས། མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བསྟན་བྱ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྐོ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཇོམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང། གཞན་གྱིས་སྨད་དུ་འོང་སྙམ་ནས་འཇོམ་པའི་ཁྲེལ་ཡོད་དང། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་ནས་

བག་འཚུམས་པ་སོགས་ལ་བསླབ་བོ། །མ་གྱེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། སྟོན་པ་
དང་དེའི་བཅས་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྱེས་པར་
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་ནི། རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
གང་ཟག་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྟེན་མོ། །དེ་ལྟར་མི་འབད་པར་འདི་
ཙམ་ལས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་ཆུང་ངོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། བཅས་པ་རྣམས་
ལ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱི་བསྡལ་འབའ་ཞིག་འཐོབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་
འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་
ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱི་བསྡལ་གཞན་དབང་འཐོབ།།
སྐྱེ་གཙོ་བྱེགས་པས་ཡ་མཚའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་
པོའི་ཚོགས་ཆེན་ཡང། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཚད་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་
པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཞེ་ལའི་
འདབ་གླུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་ལྟུང་གིས་
མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང། བརྒྱ་ལ་གོས་ན་ཡང་རྗེ་མི་སྙམ་པར་མི་འཛོག
པར་ལྟུང་བ་དང་སྟོག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད
པར་བྱའོ། །ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། བསླབ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ
ལ་སྙིང་ནས་ནན་ཏན་བྱ། །ཕྱིར་ནི་སྣང་བར་མི་བྱ་ཞིང། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང
བཤིག་མི་བྱ། །རྒྱ་ཏུ་ནན་ཏན་གནས་པར་བྱ། །འདུལ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར
བྱ། །ཞེས་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང
དག་སྲོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་ཆུ་ཡི། ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི་སྒྲ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྒྲ་བ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱངས་ཏེ། རྣམ་པར་ལྟུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར། སྲོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདག་སྒྲ་བྱེག་ཤིང་གོས་ངར་སྨྲེག་བགོས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱང་ནས། །སྲོག་པའི་ལས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཁོར་དང་འབྲུ་ལ་སྙིང་པོར་འདུ་ཤེས་ཤིང། །བཞོན་དང་བ་གླང་ཤིང་རྟ་རྣམས་ལ་ཆགས། །གང་ལ་བསླབ་པའི་ནན་ཏན་མེད་པ་རྣམས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བྱེགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདུས་བྱས་འཁོར་བ་ལས་འབྱོས་པར་འདོད་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤུང་པ་ཉམས་ན་ནི་འགྲོ་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། འཁོར་བར་སྐྱར་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇོམས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་ཞིག་ཆོམ་རྐུན་མང་པོས་རབ་གཅེས་ནས། །འཚོ་བར་འདོད་པས་བྱོས་ཤིང་འགྲོར་བརྩལ་ན། །དེ་ནི་ཤུང་པ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱུག་མི་ནུས། །ཆོམ་རྐུན་དག་གིས་དེ་བ་ཟུང་བཅོམ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་རྟོངས་པའི་མི། །འདུས་བྱས་དག་ལས་འབྱོས་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་དེ་ཡང་འབྱོས་མི་ནུས། །ན་

ཆུ་འཆི་བ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་འཇོམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་
ལས། ཁྱིམ་པ་སྐྱ་བོའི་གོས་གྱོན་ལ། ། དམས་ནི་བསླབ་པ་གང་བཤད་པ། ། དེ
ཚེ་དགེ་སློང་དེ་དག་ལ། ། བསླབ་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས
པ་ལྟར། དགེ་བསྟེན་ལ་གསུངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས
པར་བསྟུང་བ་དགེ་སློང་ལ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསླབ་པ
ལ་བརྩོན་པ་ནི། ལྷག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ
ཉིད་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་གླའི་བྱེ་སྟེད་དུ། ། དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས
དང་སྐོམ་ཆུས་དང་། ། གཏུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་ཡིས། ། སངས
རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། ། གང་གིས་དམ་ཚོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ
དང་། ། བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། ། ཉིན་མཚན་དུ
ནི་བསླབ་པ་གཅིག་སྟོང་པ། ། བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས།
། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ལྟུང་བ་བྱུང་ཡང་བཤགས་པས
ཚོག་སྙམ་ནས་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི།
ཕྱིས་བཅོས་པས་ཚོག་ཟེར་ནས་དུག་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱམས་པ་སེང་གེ
སྒྲའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྟ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་དེ་དག
འདི་སྐད་ཅེས། ། སྟོག་པའི་ལས་ནི་ཉེས་པ་བཤགས་པས་མ་ལུས་པར་འཇོད
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ། དེ་དག་སྟོག་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན
པར་འདུས་བྱས་ནས་ཡང་བཤགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་ལྟུང་བ་ལྷག་པར་འབྱིན

པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་ནི་མི་བྱེད་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཆི་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ང་སྨྲ་སྟེ། འཆི་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན༑ འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དུག་ཟ་བའི་མི་དེ་དང་འདྲ་བར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་དུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བསླབ་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་དུག་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྲུང་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་གསང་སྔགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས།། སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་ཀྲུང་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྔགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྔགས་འགྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གསང་སྔགས་དང་ནི་ལེ་ལོ་མེད་པ་ལོ། །ཇི་ལྟར་མི་དབང་རིན་ཆེན་བདུན་

ལྟན་པ། །སྐྱོ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་དགུ་འདུལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྤྲུགས་པ་ཡན་
ལག་འདི་བདུན་དང་། །ལྟན་པར་གྱུར་ན་སྟེགས་པ་འདུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།
འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཟློས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས། །དེ་ལ
གྱུབ་པ་མཆོག་མེད་ཅིང་། །གྱུབ་པ་འབྲིང་ཡང་ཡོད་མེད་དེ། །གྱུབ་པ་ཐ་མའང
ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྤྲུགས་འགྱུབ་པར
ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །མྱ་ངན་འདས་གོང་འཕྲོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ
ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྤྲུགས་འགྱུབ་པ་ནི་གা་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་གা་ལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་སུ་ཡང
མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་འང་མི་འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི
སྤྲུགས་རྣམས་ནི། །འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ཆུ་གེ་བྱང་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི
སྟེང་དུ་འོང། ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀོར་ཀོར་འོང
བས་འདི་ལ་འབྲུངས་ཤིག །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བས་མས
པ་ལ་མི་འོང་བས་དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་དང། ། ཀླ
ང་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ། ཕྱི་ར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ
དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བལྟས་ཀྱང་མི
དགོས་པ་ཞེ་གཅོང་བ་བརྟག་ཐུབ་པ་ཉམས་དགའ་བ་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན
གསུང་བ་དང། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ཚན་ཞིག་གིས་འདུལ
བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཅ་འབྱེད། ། སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱེད

དེ། འདུལ་བ་སྤྱགས་ཀྱི་གྲོགས། སྤྱགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ངའི་ཟླ་མའི་བཀའ་བརྒྱད་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་དང། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ངེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་བྱ་བ་གློ་བུར་བ་བྱུང་ན། སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྣམས་འཚོགས་ནས། སྟེ་སྟོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ། སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། ངེད་བྱི་ཀླ་མ་ལ་ཤྭ་ལ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་ནས་མ་བཀག་གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། འདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང། སྟེ་ཏུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ནང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མ་འཐབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མི་འོང། དེ་ཙ་ན་ཉོན་མོངས་མགོ་གཅོན་པ་དང་རྩད་ནས་སྤོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འོང་བས་འཁོར་བར་གཏན་དུ་འཁྱམ་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་ཏན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སོ་བཐུགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གང་མགོ་འབྱུར་འབྱུར་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཏུང་བྱ་འདེབས་དགོས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རྩང་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐུག་གིས་བྱུང་མ་ཐག་ཉིད་དུ་དེ་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་དང་པོར་བྱུང་ཙ་ན་དང་དུ་ལེན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསོས་འདེབས་པར་སོང་ན་འཐབ་ཟླ་

མེད་པར་ཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱོ་གསུང་།།

དེ་ལྟར་འབད་པས་མ་ལྷོག་ན་ཡང་རྒྱུན་མི་འཕྲད་པར་མོད་ལ་ལྷོག་པ་ཚུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྗོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྨྲིར་ལས། སེམས་ནི་ཚུ་དང་ས་དང་རྩོ་བ་ལ། །རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་བགྱི། །དེ་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི། །མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པར་བྱའོ། །སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྟུད་དེ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ། །ཉོན་མོངས་འཇོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །བདག་ནི་བསྟེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་ཟླ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགྲ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་ཕྱུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལྷོར་གྱིས་མནན་ཡང་མ་ཐའང་འོག་ནས་སོ་ཆོགས་བྱེད་གསུང་བ་པོ་ཏེ་བས་གསན་པས། དེ་ནུག་སོང་ན་མོད་ལ་ལྷོག་གསུང་།། ཐ་མལ་པའི་དགྲ་ནི་ལན་ཅིག་བཏོན་ཡང་ཡུལ་གཞན་བཟུང་ནས་སྟོབས་ཆེན་པ་ན་ལྷར་ཆོལ་ཏུ་འོང་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་ལན་ཅིག་ཙ་བ་ནས་འདོན་ཐུབ་ན་ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ་ལྷར་འོག་ནས་ཀྱང་མི་འོང་།། ཁོན་ཀྱང་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པས་ལན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་དགྲ་བོ་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་ཡང་ནི། ། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་

བཟུང་ནས། །ཁྱོས་པ་བརྟས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྷོག་གི །ཁྱོན་མོངས་དགྲ་ཚུལ་དེ་དང་འཇུ་མ་ཡིན། །ཁྱོན་མོངས་ཁྱོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྣང་། །བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། །ཆོ་ཞན་བདག་ལ་བཙོན་པ་མེད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་རྩམ་པའི་ཞལ་ནས། ཁྱོན་མོངས་པ་ཉུག་གིས་བྱང་ཆ་ན་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་མོད་ལ་གཉན་པོས་བཟློག །བཟློག་མ་ཁྱོས་ན་ལངས་ལ་མཆྭལ་དང་མཆོད་པ་བཤམ། ཆུ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་ཕུལ་ལ་གསོལ་བ་གདན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྲོ་བོའི་བཟློས་པ་བྱས་པས་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་བ་དང་། ལྷང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདུག་ས་སྟོས་པ་དང་སྐྱེ་ཐུ་ཐུ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་སྟེ། ཁོང་རང་ཁྱོན་མོངས་དང་འཐབས་པར་སྣང་གསུང་རོ། །དེ་ཡང་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འོང་ཚོད་དུ་གདལ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ལན་དུ་ཐུད་ཀྱང། དེའི་རིང་ལ་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་ནས་འདི་སྐད།

ཁྱོན་མོངས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྟོང་བ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ལ་དབྱལ་བར་དཀའ་ཞིང། ཁྱོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པས། དེའི་གཉན་པོར་རྒྱུན་འབྱེལ་མང་དུ་བསྟོམས་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གོམས་ནི་ལྟ་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ། །འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྦྱོག་བསྟལ་སྟེར་ཞིང་

དགེ་རྩ་བསགས་པ་རྣམས་འཇོམས་པའི་དགྲ་ནི་ཞེ་སྡང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབས་མི་དབྱེ་བར་བཟོད་པ་ལ་འབད་དོ། །འདི་མ་བྱུང་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྟེ། གང་ཞིག་བསྟེམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་སྟོང་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྤང་བསགས་ཐམས་ཅད་འཕོར་བ་འགྲུབ་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་ཅིང་ནུས་པ་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རེག་པའི་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཚོར་བའི་རོ་མྱངས་པ་ལས་འབྱུང་བས། ཕྱི་དང་ནང་གི་མི་སྡུག་པ་དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྟོན་ལ་བརྩོག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་དྭགས་གླང་པོ་ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་ཉ། ।སྦྲང་མ་ལྟ་པོ་ལྟ་ཡིས་བཅོམ་གྱུར་ཏེ། ।གཅིག་གིས་འཇོམས་ན་གང་ཞིག་ལྟ་རྣམས་ནི། ।རྒྱུ་ཏུ་བསྟེན་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇོམས་མི་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་འབྱུང་ཉེ་ལ་དབྱལ་བར་དཀའ་བ་རྣྲེད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདེ་བ་བཞི་ལ་སྡེད་ཅིང། དེ་དག་གི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་དེ། དེ་ཡང་སྟྲི་ར་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་འཆི་བ་ཏན་པ་གནད་དུ་སོང་ན་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །ང་རྒྱལ་ནི་འདིར་ལམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཀྱི་མཆོག་ཕྱི་མར་བྱན་ལ་སོགས་

བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྦྱང་སྟེ། སྤོང་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྨྲིར་ལས། ན་ཏ་འཆི་སྡུག་བྱལ་དང་དེ་བཞིན་དུ། ।ལས་རྣམས་བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་ཞེས། ། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི། ।དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་སྨོ་ནས་རྒྱགས་མི་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕ་རྒྱས་མི་འབྱུང་རོ། ।གཞན་ཡང་གཉིད་དང་རྒྱུགས་པ་དང་ཏོད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་དང་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་བརྟེད་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོར་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཡིན་པས། ཉེས་དམིགས་རིག་པར་བྱས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་མཐུ་ཇི་ཚུར་དུ་གཏོང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །

ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་སྨྲིར་ལས། ཏོད་དང་འགྱོད་དང་གནོད་སེམས་རྒྱགས་པ་དང་། ।གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།། སྨྲིན་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། ।འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལཱཊ་པར་རིག་པར་མཛོད།། ཅེས་དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྒྱགས་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། ।བད་ཀན་ཆུང་དང་དེ་བཞིན་མཁྲིས་པ་རྣམས། ।དེ་དག་དེ་ཡི་ལུས་ལ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་། ।དེ་ཡི་ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཕྲུག་པར་འགྱུར། ।གང་ཞིག་རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། ।ཁ་ཟས་ཉེས་པས་ལྟོ་ནི་མ་དག་ཅིང་། ।ལུས་ཀྱང་ལྷུ་ལ་ཟོ་མདོག་བདེ་མ་ཡིན། ।དེ་ཡི་ཚོག་ཀྱང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ।ཞེས་དང་། གང་ཞིག

རྒྱུགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་རྟོངས་ཤིང་ཚོས་ལ་འདྲན་པ་
ཉམས། །བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། །དཀར་བོ་ཉམས་
ཤིང་མུན་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་པ་
དང་། ཏན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། ཇི་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་
ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀུན་མེད་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚོམས་ལས། བག་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །སྐྱེ་བོ་བྱིས་
པ་བསམ་བརྟན་ཡིན། །ཚོང་དཔོན་ནོར་རྣམས་བསྡུང་བ་ལྟར། །མཁས་པས་
བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ལྟ་དབང་ཕྱིར་ཡང་
ངོ་ཚ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ལ་ཚོས་དང་འགལ་བ་བྱེད་པ་བས། །གྲོ་མོའི་སྟོད་
ཐོགས་གོས་ངན་གྱོན་ནས་ནི། །དགྲ་བོའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུར་པ་མཐོང་ངན།།
ཞེས་དང་། བཤེས་སྨྲེངས་ལས། དབང་ཕྱུག་ལུས་གཏོགས་ཏན་པ་བདེ་
གཤེགས་ཀྱི། །བསྒོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་ནི་བསྒྲིམས་
ནས་མངོན་པར་བསྡུང་བཀྱི་སྟེ། །ཏན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀུན་འཇིག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐོས་ལྡན་དང་པ་ཅན་དང་ནི། །བཙོན་
པ་ལྟར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། །ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པས། །ལྟུང་བའི་
རྩོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས
པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དགག་པར་མ་ནུས་ཀྱང། ཉོན་མོངས་ཀྱི
ཁ་མི་སྐྱོར་ཕྱོགས་མི་འཛིན་པར་དགྲར་ལྟ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་དུ་མི་རྟང་བས
གཉན་པོའི་ཕྱོགས་བཟུང་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱད་འབྱིན་པ་ལ་འབད་ནས། རང་

གེས་གང་ཁས་བླང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ།།

ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་དཔལ་ལྡན་དགེན་པ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྟེ་ཌ་ཐུར་པ་ལ། ཡེ་འབར། ས་ང་གནས་ཅ་ན་ཁྲིད་ཀྱི་དགེ་བཅོས་པ་དེ་ཀུན་མན་ངག་གི་མཐེལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདུག། མངོན་པར་ཤེས་པའམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་ངོ་། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟེ་ངེས་རྟེ་ངེས་སོང་ནས་རྟེ་ལྷར་ཁས་བླང་པའི་སྡོམ་པ་དག་པར་བསྲུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། དེས་ན་བསློམས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྟེ་ཚུང་དུ་སོང་བ་ལ་བྱ་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྡིག་དང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དང་འཐུག་པ་ལ་ཡང་། དེའི་རིང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤོག་དང་བསྡོས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྟས་པའི་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་དེའི་ཚེ་བྱང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ངོམ་པར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་དུས་སུ་དཀའ་སྡུད་བཟོད་པ་ནི་ཅིག་ཏུ་ཡང་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་མེད་དགྲ་ཡིས་རྟ་སྤོལ་བཏོད་པ་ཡང། །ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འཇུ་བར་སྤེལ་བྱེད་ན། །དོན་ཆེན་བསྟན་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལ་འཐབས་ནས་རྒྱལ་བ་ལ་དཔའ་བོ་ཞེས་བྱ་ཡི། དགྲ་གཞན་ལ་འཐབ་པ་ནི་མ་བསད་ཀྱང་ངང་གིས་འཆི་བ་ལ་རྟོལ་བས་རོ་ལ་གསོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་

བསད་ནས། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དགྲ་འཇོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་བསྲུན་གཟུག་སྟེ། །ཕ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་གྱིས་ཚུར་ལ་མི་ཚུགས་ཤིང་དེ་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་ལས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་ཧླུབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསླབས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སླར་ལྡོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་དོན་མ་རྫོགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཉི་ཚེ་བར་ཟད་ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

བསྒྱལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། པར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤང་བྱས་ཤིང་། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྟོང་རྟེས་བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཞན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག །ཅེས་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་རྣམ་ལམ་འཇར་བགྲངས་ཤིང་། །གཏི་མུག་སྟོན་གྱིས་དམའ་བའི་འགྲོ་མཐོང་ན། །ལས་ཀྱི་དམ་པ་གཞན་དོན་དགའ་བོར་ཞིང་། །རང་གི་དོན་ལ་དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྲིད་པའི་མཚོར་ལྟུང་བ་དང་འཇུ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བླང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཟུམ་པས་ཉམ་ང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་མི་ནུས་པར་གོམ་འགྲོས་འཕྱོར་བ་མཐོང་ན། རྒྱལ་བའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བརྩོན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་མིག་ཟུམ་འགྲོས་འཕྱོར་གྱུར་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་རིགས་ན། །སྟོང་རྟེ་མི་བསྟེད་སྟེས་བུ་གང་ཞིག་ཡོད། །དེ་དག་རྣོངས་བསལ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་མི་རྩོམ། །ཞེས་སོ། །འདི་ན་སྒྲོས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བརྟེད་བག་དང་སྒྲོས་བུའི་རྩལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་མ་ལ་སྨྲིངས་པ་ལས། ཀྱིན་

ཏུ་རྟེད་ལྷའི་རྒྱ་ཁམ་འགའ་ལྟ་ཕྱུགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པས་གདུངས་པའང་ཚུ་ཞིག་རྟེད་ན་དགའ་མཁྱར་འཕྱང་། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗེད་བག་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་དེ་འཕགས། །ཉི་མ་ཟླབས་ཆེན་རྒ་ཞོན་ཟླ་བ་སྟང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁྱར་ལ་མི་རྩེག་ས་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདེགས་པ་གང་ཡིན་དེ། ། རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་ངོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྟྲེན་འཁྲིགས་པས་འགྲོ་བ་འཁྱུགས་ལྟུང་པ། །སྡུག་བསྔལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྟུང་མཐོང་ནས། །ཐོད་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བྱེལ་བཙོན་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྟེན། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱན་པ་དང་རེག་པས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་གི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་བདག་གིས་རྟེད་པ་ལེགས་པར་རྟེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། སྐྱེས་བུའི་

རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཚོག་འདིར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་མངོན་སྒྲུབ་ཐེག་པའི་མཚོག །ཐུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མིག་བཞིན་ཏེ། །འོད་ལྡན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོད་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྨོ་སྒ་ཚོགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་བྱངས་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་།

སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་པའི་སྒོ་གང་ནས་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བྱལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་ཞིང། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་

པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་ འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་པ་ཡང། སེམས་དེ་ བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ལ། ཕྱིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་འཕོན་པའང་དེ་ དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ སྐྱེས་གྱུར་ན་སྨད་ཅིག་གིས། །འགོར་བའི་བཅོན་རར་བསྡུམས་པའི་ཉམ་ཐག་ རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང། །ཞེས་དང། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་ སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་སྲས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ རྟོ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་རྟོ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཟློག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟོ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་ གྱིས་གནོན་ཞིང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འགོར་བའི་ དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཟློག་གོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསླབས་ ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང། མགོན་པོ་ ལྷུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །ཆུ་མེད་བྱང་ཆུབ་

ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་
དང་། །ཞེས་དང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་སྔགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་
ཆེ་བ་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་དང་གཏི་ང་དཔག་བ་དང་གསང་བ་
བས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སེམས་ཅན་སྨོག་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་
འདི་ནི་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུདཀོན་པ་ཞིག་སྟེས་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་མ་
ཐོས་ན་འདི་སེམས་ཅན་རྣམ་ལ་བཤད་པར་བྱ། ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྟེས་
པ། འཇམ་དཔལ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་
གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་
དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྟོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་
སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བལྟར་མི་གཞུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་
སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚོས་ཡིན་པས་མི་ཚེག་གི །གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཆུད་
པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ།།

ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་
ན། སེམས་དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་

དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞེག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རེས་པ་རྟེད་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆུ་དང་ལུད་དང་ཏོད་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་སྣ་གཤི་རྒྱ་བྱེད་ལ། གོ་དང་སྲན་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ནའང་དེ་དག་གི་སྣ་གཤི་རྒྱ་བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་སྤུ་དང་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྣ་གཤི་རྒྱར་མི་རུང་བས། ནས་ཀྱི་སྣ་གཤི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཟིན་པའི་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པའང་ནས་ཀྱི་སྣ་གཤི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཆུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣ་གཤི་རྒྱའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས་ཀྱང། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་པ་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་བསྐྱེད་མ་དང། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕའི་ས་བོན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཕ་བོད་ལ་ནི་བུ་རྒྱ་དང་ཏོར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་ཕ་ནི་བུའི་རིགས་རིས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། མ་བོད་ལས་ནི་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མགོན་པོ་

ཀུན་སྦྱོར་ཀྱིས་ཀྱང། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང། ཞེན་ཕོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན། གཞན་བཀག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྒོས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་རྗེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྲེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོར་པ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང། །སྦྱོར་པ་ཡོངས་བསྡོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གཅིག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ལྟ་བས་མ་ཕྱེ་ཞིང་སྦྱོར་པས་ཕྱེ་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྗེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པའི་མཐའ་དུ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བ་མེད་ཅིང་ཐུན་འགོ་ལ་ཚོགས་ཅམ་ཞིག་ཏན་པར་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་ཚ་ཤས་ཐུ་མོ་རེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མས་འབད་པ་ནི་ཚོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་གསལ་ལོ། ། སྦྱོ་བ་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་ཆར་དགོས་པ་ལྟར། ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚང་བ་དགོས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེགས་པ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་རེ་རེ་བ་ལས་མི་བསྟོམ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ནི་

ཞེ་གནས་ལ་ལྟག་མཐོང་དུ་མ་འཕྲལ་བར་བྱས་ནས་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་དགོས་ནའང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཁས་འཆེ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེ་བཅུན་བྱམས་པས། ཤེས་པས་སྲོད་ལ་མི་གནས་ཤིང། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་ལ། སྙིང་རྗེས་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་དགོས་པས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞི་བར་ལྟུང་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང། སྲོད་པའི་མཐར་མ་ལྟུང་བ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞེ་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ཟློད་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཡ་མཚན་པར་འཛིན་གྱི། བྱིས་པ་མགུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐུ་མོ་རེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། སྟོང་འཛིན་ལས། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང། །མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང། །སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་འདི། ། སྡུ་ན་མེད་པའི་ཟློད་ཅིག་འཕྲུངས། ། ཞེས་དང། དེ་དང་དགེ་མཚུངས་གཅིག ། དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་གཅིག ། བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་གཅིག ། ཅེས་དང། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། ། སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང། དམ་ཚོས་འོ་མ་བསྡུབས་པ་ལས། ། མར་གྱི་ཉིང་ཁ་

ཕྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཕྱུང་བའི་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གླིང་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེད་པས། བློ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དེན་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གི་བསྟན་བཅོས་ན་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་འབད་ནས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱང་ན་དེས་ཟིན་པའི་བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཉུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པཱའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཡི། དེ་མེད་ན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀང་སྟེ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མི་ཚུད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དང་ལྡན་བསྟོམ་པ་དང་ཙ་ན্ད་ཕིག་ལེ་སོགས་བསྟོམ་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མི་ཚུད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་བ་དང་ཟོར་བ་བརྟན་པའི་དགེ་བཟང་ལྡན་པ་ལྟར། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཡུན་རིང་ཙམ་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབད་ལོ་བྱས་ཀྱང་ཟོར་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བས་ཐ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདི་གནད་དུ་ཞིག་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལ་མི་ཉ་བར་ཟོར་བ་བརྟན་ནས་རྟོན་པོར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བཏས་པས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལབང་མང་དུ་བཏས་ཟིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བ་དང་ཚོགས་སྡུད་པ་བདེ་ཆགས་ཏུ་ནུས་ཤིང་། དགེ་བ་ཆུང་བ་དང་བར་སྐབས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟེགས་པ་སྟོངས་ཆེན་ཤེན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྟེགས་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གླང་ནད་ཅོམ། །བསལ་ལོ་སྣྲུམ་དུ་བསམས་ན་ཡང། །ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱ་བར་ཡང། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ།

སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་དང། སྐྱེས་པའི་ཚད་དང། ཚོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ།

རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེ་ལྟར་སྒྲུ་བ་ལ་གསུམ་ལས།

རྒྱུན་བཞི་ལས་སྒྲུ་ཚུལ་ནི། ས་དས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རང་གིས་མཐོང་བཞམ་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཐུ་ཆེའོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཐོས་མེད་ཀྱང་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྩམས་པའི་སྟེ་སྣོད་མཉན་པ་ན་ས་དས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། ཆོས་མ་ཐོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ནུབ་ཏུ་ཉེ་བ་མཐོང་བ་ན། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། ཆོས་ནུབ་པར་མ་མཐོང་ཡང་དུས་ངན་པ་གཏི་མུག་དང་དོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་སོགས་ཤས་ཆེ་བའི་དུས་འདིར་ནི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་ཆེད་པར་དཀའ་ན། ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རེ་ཞིག་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ།།

སེམས་སྒྲུ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་

ཅེས་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའོ། །རྒྱུན་གང་གིས་བྱས་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ཚོ་འཕྲལ་ངོ་མཚར་བ་རྣམས་མཐོང་མ་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་སྣ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉན་པས་དང་པོར་དད་པ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་བཟོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བསྟན་པ་མ་ནུབ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པར་མཐོང་བ་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ལ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་སྨོན་རྗེ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་བློས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་ཆེ་བའི་སེམས་དེ་དཀོན་པར་མཐོང་ནས་གཙོ་བོར་དེས་བསྐུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་པར་སྣང་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་མེད་ན། རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཞི་བ་རྒྱང་པས་ཚོག་པར་འཇོན་པའི་བློ་མི་ལྡོག་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ནི། གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཞི་བ་རྒྱང་པས་ཚོག་པར་འཇོན་པ་ལྡོག་ཀྱས་ཀྱི། ཚོག་འཇོན་སྤ་མ

བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང། ཇི་འགོག་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཞེ་བ་རྒྱང་པས་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་བློ་བཟློག་མི་དགོས་པཝང་མིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་གྱི་ཐེག་དམན་ལ་སྦྱངས་པ་དང་ཏྲོགས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལས་མེད་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་དག་སྲིད་པའི་རྒྱུད་པ་ལས་ཐར་ཡང་ཞེ་བའི་རྒྱུད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྦྱངས་ནས་གཞན་དོན་ལྷ་ཞོག། །རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་མི་རུང་དུ་མཐོང་ན་ནི་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷོག་པའི་རྒྱུན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་དྲངས་པ་མི་སྣང་ལ། གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་མང་པོ་སྣང་བ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་ཡི་དམ་བཅས་པའང་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་སྣང་བས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་གྲངས་སུ་བགྲང་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས། རང་དོན་ལའང་སངས་རྒྱས་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་ཐོབ་འདོད་དང་

། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་བཞག་པ་མིན་པར་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུའང་ དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྒྲུབ་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་བྱང་ཆུབ་ དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། སེམས་ ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། འཕོར་བའི་དཀའ་སྡུག་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ སེམས་བསྒྲུབ་པའོ།།

སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རང་གི་མཐུས་རྟོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་ གི་སྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་མཐུས་རྟོགས་བྱང་འདོད་པ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ དང་། ལྷོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ བསྟན་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་། འདིར་དམ་པ་བསྟེན་ ཅིང་ཚོས་ཉན་ལ་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་རིང་དུ་གོམས་པ་སྤྱོར་བའི་ སྟོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་བཤམ་ ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ན་བརྟན་ལ། རྒྱུ་ རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་སྤྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ན་མི་ བརྟན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་ པོའི་བསྟན་པ་ནུབ་ཏུ་ཉེ་ཞིང་། སྨྲིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྨྲིགས་མར་གྱུར་ པའི་དུས་འདིར་ལེགས་པར་གོ་ནས་སྨྲིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ ཏུ་དཀོན་པར་རིག་པར་བྱས་ལ་དམ་པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བ་ལ་འབད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐུལ་བ་དང་གཡམ་ལ་རྒྱུགས་དང་སྲོལ་ཀ་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱ་བར། རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚ་བ་ཚུགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ནི།

རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ།

མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་དང་།

རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་གཉིས་སྣང་། །རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནི་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྙིང་རྗེ་ལས་དང་། སྙིང་རྗེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་དེན་དུ་གཟོ་བ་ལས་དང་། དེན་དུ་གཟོ་བ་དེན་ཏན་པ་ལས་དང་། དེན་ཏན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྟེར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་བོ། །

དང་པོ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྟེར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས།

ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོང་རྟེ་དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་འཕྲིན་བ་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་རྟེ་ནི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། བཅོམ་པ་ཤཱ་རྡ་ཏྲིའི་བུ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་པ་ཤཱ་རྡ་ཏྲིའི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རླུང་བ་ནི་མེའི་སྒོག་གི་དབང་པོའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྟེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གླུ་ཡ་གོ་རི་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོའོ། ། གནས་

ནི་སེམས་ཅན་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བསླབས་ན་མི་འགྱུར་པར་མཐོང་ནས་བྱ་དཀའ་བའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དོ།།

བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུས་ནས་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་དང་བསླབ་པར་བྱ་བའང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཞུམ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷུང་བ་ལ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལན་ཅིག་བསྒྲུད་པ་ཙམ་མིན་པར་རྗེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་བསགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་ཡུན་རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་དང་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་བདེ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེའོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་ཞུགས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་བརྙེས་པའི་ཚེ་ཡང་ཐེག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པར། ནམ་མཁའ་རྗེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་བརྙེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དོ།།

ཞེས་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དཔེར་ན་ལོ་ཏོག་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་བར་དུ་ཆུ་དང་ཐ་མར་སྨིན་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ལའང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་བཅོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྲེལ་ལ་ཆུ་འཇུ་ཡུན་རིང་བུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་

ལྟན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཚོས་གཅིག་བུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དཔེར་བཀྲི་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དབུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དཔེར་བཀྲི་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ལྷང་མཐའ་ཡས་པ་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་སྐོར་ལ་གཏམས་པའི་མཚོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན། དེས་ན་ཞང་ལྷ་ཚུང་སྟོན་པས། ཇོ་བོ་ལ་གཏམས་བཀའ་ཞུས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་བློས་ཐོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ལ། དཀོ་བར་ཤེས་སྟོན་པས་ཁྲིལ་ནས། དེ་ཇོ་བོའི་གཏམས་བཀའ་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་ལ་གསུང་སྟེ།

ཚོས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་རྣམ་པཱུ་ཏ་ལ་ཏ་ཀ་ལ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསགས་སྦྱང་དང་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བལྟས་ནས་དེས་པ་བརྟན་པོ་བཅལ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་པོན་དེ། །དཔལ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྙིང་པོར་མཁྱེན། །དེ་གཞན་སྒྲ་བོས་འོལ་མི་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ།

མར་ཅེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

སྒྲོ་ར་སྤུག་བསྡལ་དང་བྲལ་འདོད་ཅམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྤུག་བསྡལ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྒྲོ་མོད་ཀྱང། ཆོ་དེ་སྒྲ་ལྷ་བ་དང་ཤུགས་བྲག་པ་དང་བརྟན་པོར་སྒྲ་བ་ལ་ནི་སྤྲོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉིན་ལ་སྤུག་བསྡལ་བྱང་ན་མི་བཟོད་ལ། དགྲ་ལ་སྤུག་བསྡལ་བྱང་ན་དགའ་ཞིང། དགྲ་གཉིན་བར་མ་ལ་སྤུག་བསྡལ་བྱང་ན་ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡིད་དུ་སྤུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཅམ་གཅེས་པ་དེ་ཅམ་དུ་སྤུག་བསྡལ་ལ་མི་བཟོད་པའང་དེ་ཅམ་སྒྲ་སྟེ། གཅེས་པ་ཆུང་བ་དང་འབྲེང་ལ་མི་བཟོད་པ་ཤས་ཆུང་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ན་སྤུག་བསྡལ་ཕྲ་མོ་

ལའང་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་བར་སྣང་བས་སོ། །དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ན་འབྲལ་འདོད་མི་སྒྲ་བར་མ་ཟད་དུང་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྣྲེ་བ་སྒྲ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་ལ་དགའ་བ་ཤས་ཆེ་ཚུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་གཉེན་བར་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའང་མེད་ལ་དགའ་བའང་མེད་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པས་ལན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཉེན་དུ་བསྐོས་པ་ནི་ཡིད་འོང་བསྒྲུ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས་མར་བསྐོས་པ་དང་དེའི་ཏིན་ཏན་པ་དང་ཏིན་ལན་གཟོ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བུ་གཅིག་བུ་ལྟར་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྙིང་རྗེ་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་མི་སྣང་ངོ། ། དེས་ན་མར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀའི་གཞིར་སྣང་བས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། ། སེམས་བསྒྲུ་བ་ལ་ཀུན་ཅན་ཀྱིས་བཤད་དོ།།

ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྒྲུ་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་བློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། བར་དེར་ལྷག་བསམ་བཅུག་པས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་ཀྱང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་རང་གི་ཁྱད་བྱ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟར་པའི་ལྟར་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་སྙམ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པས་མི་ཆོག་གི། །རང་གིས་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འཁྱེར་དགོས་པས་ཁྱད་པར་རྣམས་ཕྱིད་པར་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། དཔེར་ན་ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བུ་གཅིག་བུ་འདོད་པ་སྡུག་པ་ཞངས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁྱེའུ་དེ་ཡང་བྱིས་པར་གྱུར་པས་གང་བྱེད་པས་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེའི་མ་དང་གཉན་གྱིས་ཁྱེའུ་དེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་ནས་ཀྱང་ཚོ་ཅི་ཆེན་པོས་འདེབས་ཤིང་མྱ་ངན་བྱེད་ལ་སྐྱེ་སྡུགས་འདོན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་ཁྱེའུ་འདོན་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེའི་ཕ་ཕྱོགས་དེར་སོང་སྟེ། དེས་བུ་གཅིག་བུ་

དེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ལྷུང་བར་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིངས་པར་རིངས་པར་བརྟབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བུ་གཅིག་པུ་དེ་འདོན་པའི་ཐོས་སྲེད་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུག་བྱེ་བ་མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་བུ་གཅིག་པུ་ཕྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མི་གཙང་བའི་དོང་དང། བུ་གཅིག་པུ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང། ཆ་དང་གཉིན་གྱི་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྤྲགས་འདོན་གྱི། གདོན་པར་ནུས་པ་མེད་པ་ཉན་རང་དང། ཚོང་དཔོན་དང་ཁྱིམ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། བུ་གཅིག་པུ་གཅེས་པ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་དེའི་མ་སྙིང་རྗེ་སྒྲ་བ་འབྱ་བ་ཞིག་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཐོ་སྒྲྀས་པ་ན་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་རྗོགས་པའང་བྱ་བར་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཕུང་ཟད་རེ་དང་དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགོངས་མི་ནུས་པས། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྗོགས་པར་སྤྱ་ཞིག་གིས་ནུས་སྟེམ་དུ་བསམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཉན་གཅིག་ལ་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྦྱང་བ་དང། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྦྱང་བ་དང། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ།

གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས།

བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བསྟན་པ་དང། བློ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྟན་པ་དང། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཅཱད་པ་ལྟར། སྲོག་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བློངས་ལ་བསྟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ལ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་གཅོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་མ་བསྟན་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གང་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡི། ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་བཏང་སྙོམས་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་བསྟུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་

ལ་ཆགས་སྤང་དང་བྱལ་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་ འདིར་ཕྱི་མའོ། །འདི་བསྟོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། སྒྲ་སྣ་བས་ཐོག་མར་ཕན་ཡང་ མ་བཏགས་གཙོ་ད་པའང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ ནས་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསལ་ཏེ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲུབ་ པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་གྲུབ་ནི་ནས་མཇལ་བར་ཤེས་ལ་སེམས་ སྟོམས་པ་བསྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་པ་ནི་ཆགས་སྤང་གིས་རིས་སུ་ གཅོད་པའམ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་སྟོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་དགྲ་ ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྟོམ་སྟེ། དེ་ལ་མ་སྟོམས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ མཐུན་པར་བལྟས་ནས་ཞེ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྟོམ་མོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཅི་ཞིག་བསྟོམས་པས་ ཆགས་སྤང་སྟོང་ཞེ་ན་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་ བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་ གཙོད་པ་བྱེད་པའམ་ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རང་གི་ ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་ བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་ བྱ་ལ་གང་ལ་ནི་སྡང་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཞེས་སློབ་རིམ་བར་པ་ ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ལ་ནི། བུ་མོ་ཟླ་བ་མཆོག་གིས་ ཞུས་པ་ལས། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་

ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན་ཚད་གཅིག་ཤེང་གཏུབས། །ཀུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དགྲ་དང་གསོད་པ་ཡིན། །ཁྱེད་ཅག་རྗེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། ལྷར་ངེས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤཱཀ་པ་ལྟར་དགྲ་གཉན་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ཁོ་ཚགས་གཉིས་ཀ་བཟློག་གོ། །འདི་དགའམ་གཉན་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས་དགྲ་གཉན་གྱི་ཟློ་ལྡོག་མི་དགོས་ཀྱི། དགྲ་གཉན་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚགས་ལྷར་གིས་རིས་སུ་གཅོད་བའི་ཟློ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་པ་ནི། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བྱམས་པའི་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟན་ཏེ་སེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྟོང་རྟེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱམས་པས་བསྐོས་ནས་སྟོང་རྟེ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བུ་སྤུག་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་བསྐོམས་པས་ཚགས་སྤང་གིས་མ་སྟོམས་པའི་རང་རོང་རྣམས་ཞི་སྟེ། ཞིང་ས་ལེགས་པར་དུལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པའི་ཆུ་ཡིས་བརླན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་རྟེའི་ས་བོན་གྱང་པོ་བཏབ་ན་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་འདི་གཉན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། མར་བསྐོམ་པ་ནི། འགོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་

ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྒྲོ་བ་དང་ཤེ་བ་བརྒྱད་མར་བྱས་ཏེ། འཁོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་ཟློངས་བྱ་བ་དང་ཕྱོགས་འདིར་མ་སྒྲུས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་མེད་ལ། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུའང་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སའི་དངོས་གཞིར་དྲངས་པ་ལས། ཕྱོན་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་གང་དུ་ཁྱེད། མ་སྒྲུས་པ་དང་མ་སོང་བ་དང་མཤེ་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དཀའོ། །ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕའམ་མའམ་ཕྱུ་ནུའམ་སྲིང་མོའམ་ཟློག་དཔོན་ནམ་མཁན་པོའམ་ཟླ་མའམ་ཟླ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟར་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ནས་ཀང་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའང་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅོལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྒྲུས་ན་དེ་ནས་དེའི་ཏིན་ཏན་པ་སོགས་སྒྲོ་བར་སྣང་ལ། མ་སྒྲུས་ན་ཏིན་ཏན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཏིན་ཏན་པ་བསྟོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྟོམས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་ཚེ་འདིའི་མ་ལ་བསྟོམས་ན་སྒྲོ་ལྷུར་བར་པོ་ཏེ་བ་བཞེད་པ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཞིག་བསམས་ལ། ད་ལྟར་དུ་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིས་བདག་གི་མ་བཀྲང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ལྟམ་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་གཤོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྡུས། ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས། ཁྱད་པར་དུ་ཚེ་འདིར་ཡང་དང་པོ་མངལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་

བཟུང་། དེ་ནས་བཅོས་པའི་དུས་སུ་སྦྱ་ས་ཟེང་དེ་བ་ཞིག་ཁའི་རྩོད་ལ་
བཅར། སོར་མོ་བཅུའི་ཁ་ལ་གཡེངས། ཀུ་ཞོ་བསྡུན། ནོམ་བུ་ཁས་བསྟོད།
སྨྲས་ལུང་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས་ཀྱིན་ཐབས་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་སྟོ་ངལ་མེད་པར་གསོས། དེ་ཡང་བཀྲེས་སྟོམ་གྱི་དུས་སུ་བཟའ་བཏུང་
དང་། འཁྱགས་པའི་དུས་སུ་གོས་དང་། ཞོངས་པའི་དུས་སུ་ནོར་རང་གིས་
སྤྱད་མི་བྱ་བ་རྣམས་བྱེན། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་ཆྱག་ཏུ་ཆེད་ནས་མིན་
གྱི། ཕྲེག་དང་སྦྱག་དང་གཏམ་ངན་དང་བསྟེས་ཀྱིན་ཁ་ཐང་ཐང་དུ་བཅལ་
ནས་བྱིན་པ་ཡིན། བུ་ལ་ན་ཚ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱག་བསྡལ་བྱུང་ན། བུ་འཆི་
བ་བས་རང་འཆི་བ་དང་། བུ་ན་བ་བས་རང་ན་བ་དང་། བུ་སྦྱག་པ་བས་རང་
སྦྱག་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདམ་ཞིང་། སྟོ་ར་བས་དེ་བསལ་བའི་
ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། མདོ་ན་རང་གིས་ཤེས་ཚད་དང་ཆུས་ཚད་ཀྱིས་ཕན་
བདེ་གང་ཡིན་བསྟུན། གཞོད་པ་དང་སྦྱག་བསྡལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
རྣམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་དྲིན་དྲན་པའི་བློ་
ཚོགས་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་སྟེས་པ་ན། དེ་ནས་ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་
གཞན་ལའང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོམ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་
ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ། དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་འདྲ་བའི་བློ་སྟེས་པ་
ན་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་བློ་
སྟེས་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་
བཏང་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཇི་ཚེར་བཏང་ལ་བསྟོམ་མོ།།

དེན་དུ་གཟོ་བ་བསྟོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་ཥི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཥེས་པ་ཅ་མ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་མ་དེན་ཅན་སྦྱིག་བསྡལ་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཅི་ས་མེད་དུ་དོར་ནས་རང་ཉིད་འཕོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་ཆུང་བ་མེད་དེ། སྟོབ་མ་ལ་སྟྲེངས་པ་ལས། ཉེ་དུ་འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །གློང་གི་ནང་དུ་ལྟུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྒྲོ་ཥི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཥེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་བོར་མེད། །ཅེས་སོ།།

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དེན་ཅན་འདོར་བ་ནི་མ་རབས་རྣམས་ལའང་མི་རིགས་ན་བདག་གི་ཚུལ་དང་གལ་མ་ཐུན་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེན་ལན་བསྐོར་བའི་ཁུར་བཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱིས་པ་པང་ན་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་ནུས་པས། །གང་གི་ནུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཕུགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཐུངས་པ། ། ངལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། །ཥིན་ཏু་མ་རབས་ཥིག་ནའང་སྟོང་བར་སྣ་ཞིག་སྟེ། །གང་གི་ཁོང་ན་འདི་སྐྱབས་ཆེད་ནས་གནས་བྱས་ཥིང་། །གང་གིས་བཙེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟོན་བཅས་འདི་ཟླངས་པ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྦྱིག་བསྡལ་སྐྱབས་མེད་འདིར་བོར་ནས། །འགྲོ་བ་མ་རབས་ཐམས་ཅན་ཞིག་ནའང་སྟོང་ཞིག་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་མ་རིག་ལྟོངས་པས་བསམ་པ་ཆུད་པའི་ཐོ་གོས་ཅན། །ཕ་དང་བུར་གྱུར་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པས་ཕན་བཏགས་པ། །དེ་དག་བཏང་ནས་གཅིག་པུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་བདག་

གི་ཚུལ་མིན་ཞེས། །དེ་སྣང་ཁོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ངེས་ཐར་བགྱིད་ལྟད་སྒོན་ལམ་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ཕན་ལན་བྱེད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། མ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འགྲོར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསླུས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྟོན་ཚད་ཉིན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བཏམས་པའི་དབང་གིས་རྟགས་ནས་རྟ་དྲག་པོ་བྱུང་ཟིན་པ་ལ། བ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུང་བྱེད་འདེབས་པ་དང་འཇུ་བར། རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་ཏེ། དབུ་མའི་སྟེང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་སྟོན་ཚད་ཉིན་མོངས་པའི། །གདོན་གྱིས་བཏམས་པ་བདག་གིས་ནི། །རྟས་ལ་འགྲུང་བྱེད་འདེབས་པ་བཞིན། །སྡུག་བསྔལ་ནད་པ་གང་སྡུག་བྱས། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གང་དག་གིས། །བྱམས་དང་བསྟེན་བཀུར་ཕན་པ་བྱས། །དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་ཁྱུར་ལས་བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་ཁྱུར་ཆེ་བ་དང་། བྱས་པ་གཟོ་བ་ནི་མཁས་པས་བསྡུགས་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཟླའི་རྒྱལ་པོ་ཇ་སྒྲའི་ཚོགས་བཅད་ལས། རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་དང་། །ས་རྣམས་བདག་གི་ཁྱུར་མིན་གྱི། །བྱས་པ་མི་གཟོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁྱུར་ཆེན་ཡིན། །མི་གང་སེམས་ནི་མི་ཏོད་ཅིང་། །བྱས་པ་

གཟོ་དང་བྱས་པ་ཚོར། །བྱས་པ་ཚུད་གཟོན་མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་མཁས་པས་རབ་ཏུ་བསྟན།། །ཞེས་སོ།།

མདོར་བསྡུ་ན་རང་གི་མ་དན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་སྨྲོ་ཞིང་མིག་ལོང་བ་ལོང་ཁྲིད་མེད་པ་ཞིག་གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་བརྟེག་འཚལ་ཞིང་གཡང་ཁ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་ན། མ་དེས་ཀྱང་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། བུ་དེ་ལའང་མ་དེ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོལ་བ་མི་འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་དེ་ལས་སྐྱོལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དགྱུགས་པས་ནི་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྨྲོ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་ལོང་འཁྲིད་ནི་མེད། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྨྲོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྟེག་འཚལ། སྨྲོ་ར་ལོས་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁ་འགྲེམ་པ་མཐོང་ན། མ་དེ་ཡང་བུ་ལ་རེ་དགོས་ལ། བུ་ལའང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འགོར་བ་ལས་ངེས་པར་གདོན་པའི་དྲིན་གཟོ་བྱ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྨྲོ་གཏི་མུག་ལྟོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟེག་འཚལ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྣམ་མྱ་ངན་གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས། །ཞེས་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱོན་བཅལ་བར་མི་རིགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་བར་བཟུང་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་ཡང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་སྣང་དུ་

རྡང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བློ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལ། བྱམས་བའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀྲིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་རྣམ་སྤྲུལ་པ། །སྒྲོས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྒྱ་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཚར་མི་པོད། །ཅེས་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ་དུས་རྒྱ་ཏུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ནས་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གི་ས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན་དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱད་པས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྤ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་བཤད་པ་དང། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང། རྟེ་ཞུ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང། ། བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི ། བསོད་

ནམས་དགེ་ལ་ཚར་མི་པོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་
ནི་བསྡུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་
གནོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་
རྟེན་སྒྲ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་ལྷ་མི་བྱམས་ཤིང་ངང་
གིས་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་ཀྱིས་ཕམ་
པར་མཛད་པས་བསྡུང་བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་བར་
དཀའ་ཡང་འབད་དགོས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་
འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སྨོན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་
ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ་ཐ་ན་ཚིག་ཏུ་ཡང་བཏོན་ནས་བསྒོམ་
པར་གསུངས་སོ། །ཚིག་དེ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པའི་རྒ་ཆེན་སྒྲ་ཡིས་ནི། །
སྨྲོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་འདི་ན། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་
གཤིན་རྗེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དབྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་བར་
ཤོག །ཅེས་སོགས་སོ། །བྱམས་པ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་མཛད་འ
བཤེས་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་
དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །བསྒོམ་པའི
ཚུལ་ནི། རྗེ་ལྷར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ཡང
ཡང་བསམས་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལྷར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ
མེད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བས་ཕོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་

པར་བྱ་སྟེ། དེ་གོ་མས་པ་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ངང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ བསྔོ་བར་བྱའོ།།

སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ལ། སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ གྱིས་ཉེ་རིགས་པར་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། ཁྱམ་པ་ནི། སྡུག་ བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་བྲལ་ བར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །བསྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བར་ཤེས་དང་ དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་སྟེ། མཛའ་བར་ཤེས་དང་འཇུ་བར་ དགྲ་ལའང་སེམས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་དང་བྱམས་ པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་དེ་ནི། ཆོས་ མངོན་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལས་མཛད་ པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དང་པོ་ནས་སྤྱི་ལ་ དམིགས་ནས་སྦྱངས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང། རེ་རེ་ནས་བསམས་ན་གང་ ལའང་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། རེ་རེ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཚོང་བ་སྤར་བཤད་པ་ ལྟར་བཏོན་ནས་རྗེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་མཐར་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱངས་ན་ ཚོགས་པ་དང་སོ་སོ་བ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་འགོར་བར་ལྟུང་ ནས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་རྗེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ཚོང་བ་རྣམས་སེམས་པ་

སྟེ། སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་སྤང་བར་ཤེད་ཏོ། །དེ་ཡང་སྤང་སྒྲུས་བུ་འབྲེང་གི་ལམ་སྦྱངས་པས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ཏུ་བསྲོམས་པས་སྒྲ་ལྷ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སྟེང་དུ་དེ་དག་བསམས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། གཞན་སྟེང་དུ་བསམས་པས་སྙིང་རྗེ་སྒྲ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་སྟེང་དུ་སེམས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་གནད་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྒྲའོ། །དེ་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་བྱང་སར་གསུངས་པ་ལ་བློའི་མཐུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲ་ནི་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པས་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པ་མང་བར་གསུངས་སོ། ། །བདེ་བ་མེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསམས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྒྲ་ལ། རྒྱུན་རིང་བར་བསམས་ན་ཤུགས་རྒྱ་ལ་བརྟན་པ་སྒྲ་བས། གང་མས་ངག་ཅང་ཟད་རེས་ཚོམ་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བསྒོམ་པ་དོར་ན་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བོ།།

དེ་ཡང་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལུགས་དང་སྙིང་རྗེ་ཙམ་འགྲོ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགྱེ་ཅིང་བསྐྱེས་པའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་ཚྭོང་བ་དགོས་ཀྱི། གོ་བས་ལེགས་པར་དམིགས་མ་

ཕྱེད་པར་ཕུར་ཚུགས་རེ་ལ་འབད་པའི་ཚོང་བ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྟེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྟོང་རྟེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཚུང་ངུ་སྟོང་ངུ་ཆེས་སྡུག་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་སྟོང་རྟེ་རྡོ་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་པའི་བློའི་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྟེ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ན་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གསུངས་སོ། །འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ལུང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དང་བར་དམ་བཅས་ནས་ཐུགས་ནས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སྤར་བཤད་པའི་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དེ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདི་ཡང་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མིན་གྱི། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཐེག་བསྟན་ལས་ཀྱང་། བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །འདུན་བརྩན་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་

ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ས་མེད་གསུམ་གྱི་འགོ་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ཅམ་ནའང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་དོན་དུ་བདག་གིས་དགེ་བ་འདི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཆེས་ཆེར་འཕྲུལ་ནས་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་བོ་སྙམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་མས་ངག་གི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་མི་སྨྲ་བར་གཞན་ཞིག་ནས་འཚོལ་ཞིང་འབད་པས་ས་མང་པོ་ཞིག་བཅད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྣང་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ཤེས་པས་བལྟས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྣང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྨྲ་བར་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ན་གོ་བ་ཅམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་གཞན་བསྟོམ་དུ་མི་རུང་ཟེར་བ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨྲ་བའི་སྐོར་ལའང་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་བསྟུང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་སྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚྭང་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་ན་སྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོམ་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨྲ་ང་བཤད་ཡོད་དེ། སྨྲ་ད་ལྟུག་ཏུ་སྟོན་ལ་སྟོམ་པ་དང་སེམས་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ཕྱིན་བྱུག་གི་བསམ་

གཏན་གྱི་རྐྱབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོང་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོད་རྩང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལའང་སྟོན་དུ་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱང་དགོས་པ་སྟང་སྟེ། ཕན་ཡོན་སེམས་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་རྐྱབས་འགྲོས་རྒྱད་སྤྱོང་བ་དང་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟུང་འདོད་བརྩེ་དགོས། །དེས་ན་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྦྱངས་ནས་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་མིང་ཅམ་ཞིག་སྟང་ཡང། དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་སོང་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པ་ལ་མིང་ཅམ་ཡང་མི་སྟང་ངོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ལས་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་བསྐོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐོམས་པའི་མཐར་ཀྱེ་མ་བདག་ལ་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ན། འདི་དག་རྗེ་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་སྟོལ་བའི་ཁུར་འཕེར་བ་ལ་ཐ་ན་ཚོག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོ་སྟོང་བའོ། །འདི་ཏིན་ལན་གཅོ་བའི་རྐྱབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱང་མོད་ཀྱང། འདིར་བསྟན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་

སྙོམ་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེས་མི་ཚོག་གི། །སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་ཕན་བདེ་
བསྒྲུབ་པོ་སྙོམ་པའི་བསམ་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་
དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་ལ་མིན་གྱི།
ཐུན་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་
ལྡན་དུ་བསྐྱེས་ན་བོགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། སྙིང་རྗེ་དེ
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུག་ཀྱང་རྒྱང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུའང་རྒྱང་སྟེ་དུས
ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས
ལ། སྙིང་རྗེ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ་དམིགས་རྣམ་གང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲོ།
།སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅ་ཆུ་གོ་མིས་ཀྱང། སེམས་ཀྱི་ཤེང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས
ཅན། །ཁོན་མོངས་ཁ་བའི་ཁུ་བས་ཆགས་བསྒྲོས་པ། །རོ་ཞིམ་དངོས་པོར་བཀྱེ
བར་མི་ནུས་ལ། །ཡོན་ཏན་ཚུ་ཡི་ཐིགས་པས་ཅི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་རོ་ཤེན་ཏུ
ཁ་བའི་ཏིག་ཏའི་སྦོང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བུར་ཁུ་ལྟ་བུའི་ཐིགས་པ་རེ་རེ
ཅམ་བླུགས་པས་མངར་པོར་བྱ་མི་ནུས་པ་ལྟར། ཁོན་མོངས་པའི་རོ་ཁ་བས
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྒྲོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱམས་པའམ་སྙིང་རྗེ་ལ
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲོས་པ་ཡུན་ཐུང་ཐུང་རེས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བར
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྐྱོང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ།

བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐོ་སྦྱང་བ་ནི།

སྤང་བཤད་པའི་རིམ་པས་བདས་ནས་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་སྤང་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱ། དེ་ནས་དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྙོང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་དོན་ལའང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་དང་། ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མང་ཡང་སྙོང་རྟེས་ནོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཆེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཐུག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཀའ་སྩལ་པར་སྨོས་པའི་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ།

སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

སྨྲི་འི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤང་དངས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དོན་བཞིན་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྟོང་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། ། བྱེ་བྲག་རྣམ་ལྟར་ཤེས་པ་

ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སློན་འཇུག་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་བའམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སློན་ལ། ཕྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཀྱང་རུང་མི་སློབ་ཀྱང་རུང་རྟེ་སྲིད་དུ་ཕྲོམ་པ་མ་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སློན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། ཕྲོམ་པ་བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སློན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཚད་ཕྲོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལ་བརྒལ་ལན་མང་དུ་སྣང་ཡང་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ།

ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ་ལས།

བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱང་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་

གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་རྣ་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་
བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་
གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་
པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག། །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ
བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྨོ་དང་།
གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ
བསམ་མོ།།

བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྟེད་པར་ནུས་པ་ནི།

སྔར་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་ནའང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་
མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་བ་ན་དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར།
བློ་གོམས་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་གཞན་ལ
བདག་བཞིན་དུ་བལྟ་བའང་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་ལས་ཕྱིར
ལྟོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས
འཇིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་གི
ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གལ
ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་བློ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར
བསྐྱེད་དུ་རུང་སྟམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་བྱུས་པ་ཡིན་ཞིང་།

གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཚར་ཤས་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཀྱང། སྟོན་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཞན་ལུས་ལའང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོ་མས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་རྗེ་ལྟར་གཞན་དག་གི །ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིག་པ་ལ། །ཁྲོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོ་མས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པས་ནི་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དེ་བསྒོམ་པ་ལ་སྟོ་ཤུགས་སྐྱེ་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་ནུས་པར་ཡང་མཐོང་བ་དེས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང་། བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་བདག་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ གཞན་ལ་ངའི་སྙམ་དུ་དང་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ངའི་འོ་སྙམ་པའི་བློ་སྟོང་བ་མིན་གྱི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཐོ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཐོ་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བར་གསུངས་པཉང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ།།

ཆོས་དེ་སྟོང་བ་ན་གེགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་སྟོ་སེར་ལྟར་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་གྱུབ་པར་འཛིན་ཅིང། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་ལའང་འདི་ནི་ངའི་ཡིན་པས་བསྟུབ་པའམ་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྟྲམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བས། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བདག་དང་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྷོས་ནས་བདག་ལའང་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་གཞན་ལའང་བདག་གི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕ་རི་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཕ་རི་ལ་འདི་ངོས་ནས་ཕ་རིའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་ཕ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པོ་ཁ་ཏོག་སུ་ལ་ལྷོས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཡི། ཁ་ཏོག་གཞན་གྱི་ཆོས་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྷོས་པ་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཏུ་བཞིན་བརྗོན། །ངོས་ཀྱི་རང་གིས་ཕ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྷོས་ན་ཚུ་རོལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་གྱུབ་ན། །གང་ལ་ལྷོས་ཀྱི་གཞན་བྱ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ས་ལ་ལྷོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ།།

ཡང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་སེལ་བའི་ངོན་དུ་མི་འབད་ཅོ་སྟྲམ་པའི་གེགས་བསལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བར་ཅོག་ནས་ནས་གཞོན་པའི་ཚེ་ཁོར་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཏྲས་པའི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་པའི་སྦྱིན་བསྟལ་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏྲན་གཞོན་དང་སྒྲེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཉི་མ་སྤ་ཏྲེང་ངམ་སྤ་ཏོ་དང་ཕྱི་ཏོ་སོགས་ལའང་སྣང་རོ། །གལ་ཏེ་ཏྲན་གཞོན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ལ་ཆུང་ལག་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། རང་གི་བདག་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་ཚོགས་རྒྱུན་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་པས་བདག་དང་གཞན་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྦྱིན་བསྟལ་བྱང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལའང་གཅིག་འཛིན་གོམས་ན་དེའི་སྦྱིན་བསྟལ་ལའང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར།

བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གེགས་བསལ་ནས་བསྐོམ་པའི་ཚུལ།

དངོས་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅིག་པར་བཟུང་བ་འདིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་གི་དོན་གཙོ་བོར་

བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས། བསྐལ་པ་བཀྲང་ལས་འདས་
པ་སོང་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཅོམ་དུ་མ་
ཟད་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་གྱུར། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ
དེ་གཞན་ལ་སྒོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡུ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་རང
གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྲུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ
ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །དེ་ནི་དེ
ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དགའི་མཆོག་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་ཏན
པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ནས་འབད་པ་དུ་མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང
སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཕྲད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས
ལན་དུ་མར་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག
ཐམས་ཅད་དུ། །འགོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ཡིད་ཁྲོད་རང་དོན
བྱེད་འདོད་པས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང། །ངལ་བ་ཆེན་པོ
དེ་ལྟ་བུས། །ཁྲོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས། །ཞེས་དང། གལ
ཏེ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྡུ་དུས་སུ། །ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཕུན
སུམ་བདེ་མིན་པ། །གནས་སྐབས་འདི་འཇར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཅེས་སོ། །དེ
ལྟར་རང་གི་ཁ་མི་འཛིན་ཕྱོགས་མི་སྐྱོར་བར་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད
དགེ་རྩ་རྣམས་ལྟོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་བློ་ཡང་ཡང་སྦྱང
བ་དང་གང་ལ་བཏང་བ་དེའི་དོན་བྱ་དགོས་ཤིང། དེ་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ
མི་རིགས་པས། ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་གི་དོན་དུ་དམིགས་པའི

བློ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཅེས། ཡིད་ཁྲོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་མ་གཏོགས་པར། ངའི་ཁྲོད་གྱིས་གཞན་མི་བསམ། གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། རང་དོན་བསྒྲུབ་པར་རིགས་མ་ཡིན། དེ་དོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས། ཞེས་སོ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཤོར་ཏེ་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པཉམ་ལུས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པར་སྣང་ན། འདིས་སྟར་ཡང་མཐའ་མེད་པའི་གནོད་པ་ལ་སྣར། ད་དུང་ཡང་ཕན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་འཁྱལ་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྲོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གང་བཆགས་པའི། སྡོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ངས་མཐོང་ཁྲོད་ད་གང་དུ་འགྲོ། ཁྲོད་ཀྱི་རྟགས་པ་ཀུན་གཞོམ་བྱ། ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། ཡོད་སྙམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཞིག ། བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྲོད་བཅོངས་ཀྱིས། ། སྒྲོ་བར་མ་སེམས་ཞོ་ཤ་ཕུལ། ། གལ་ཏེ་བག་མེད་གྱུར་ནས་ཁྲོད། ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ནི། ། ཁྲོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི། ། སྲུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་དེས། ། དེ་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག ། ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྡུག ། ད་ནི་ཁོན་རྣམས་དན་བྱས་ཏེ། ། ཁྲོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྙིང་ཐག་པའི་སྨོ་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཕྱད་དུ་

མི་གཞུག་ཅིང། གཞན་ལ་ཕངས་པ་དང་སྡུག་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེའི་ སྒོ་ནས་སྤང་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་ པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་ སོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ནི་དེའི་རྟེན་དྲན་ པཱུམ་དེས་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཐོང་བ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ས་བོན་ གྱང་པོ་བཏབ་པ་ལས་སྟོན་ཐོག་མང་ཞིང་བཟང་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་ན། ཞིང་ ས་གཤིན་པོ་ལ་གཅེས་སྦྱས་སྙུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ ལས་ཀྱང་སྨྲེ་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་ མཐར་ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་གཅེས་ པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བས་དེ་དག་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་ གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་ན་ངན་འགྲོ་གསུམ་དུ་འཁྱིད་ཅིང། ས་ཕོག་གཅོད་པ་ཐར་བར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་དེར་ཡང་ཚེ་རིང་བ་དང། དེ་ ལ་མ་བྱིན་པར་ཟློངས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པ་དང་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་པ་དང་ བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འཁྱིད་ པ་སོགས་དང། ཁྱད་པར་དུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་རག་

ལས་ཤེང་། ས་མས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲི་ན་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་ས་མས་ཅན་མཀུ་བར་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ས་མས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་
འགྲོ་ངན་འགྲོ་ཡི། །འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་དེ། །ས་མས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཕན་པ་དང་། །གཞོན་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ས་མས་ཅན་བརྟེན་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་ཆེ་མེད་རྟེད་འགྱུར་ན། །ལྷ་དང་མི་ཡི་འོངས་སྡུག
གང་། །ཚངས་དང་དབང་པོ་དག་པོ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་བསྟེན་དེ
དག །ས་མས་ཅན་ཕན་པ་ཅམ་ཞིག་གི་ས། །མ་དྲངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་འདིར
།འགལ་ཡང་མེད་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །ས་མས་དམྱལ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས
སུ། །སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། །ས་མས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ
གང་། །དེ་ནི་ས་མས་ཅན་གཞོན་ལས་བྱང་། །བཀྲིས་སྐྱོམ་ཕན་ཚུན་བརྟག
པ་དང་། །གཟིར་བ་ཡི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། །བཟློག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟད་མེད
དེ། །ས་མས་ཅན་གཞོན་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས
རྣམས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི་ས་མས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེད་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལས
ཡིན་ལ། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་པ་ནི་ས་མས
ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཚུལ་དེ་བསམས་ནས་རང
གི་དོན་ལ་སྣང་ཅིག་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ། དེ་ཉིད་ལས།
ས་མས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །དུག་བཞིན་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆགས་བྱས་བས། །བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་མི་ནུས། །

སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། ཁྱོད་གས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཁེ་ལྟར་ཕན་དང་མི་ཕན་པའི། འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཅད་པ་ན། ཁེ་དག་སྣོད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི། རང་དོན་ཚགས་ཤིང་རྟེ་ལྟར་གནས། ཞེས་སོ། ཁེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ཤིང་། དེའི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དེ་བསྐོམ་པ་ལྟར་ལེན་ལ། ཆེས་གོམས་པས་དེ་དག་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་ཆོས་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྙིང་རྗེ་བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཅན། །བྱང་སེམས་མྱུ་གུ་ལས་བྱུང་བ། །གཞན་དོན་གཅིག་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྐོམ་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་གོམས་པས་བརྟན་པ་ནི། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྱེད་རྣམས། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་དོར་ནས་ཀྱང། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་བསྟན་འོས། །འདི་ནི་དམ་པའི་ཆུལ་ལུགས་མཚོག །ཅེས་སོ།།

ང་ནི་ཆུལ་དེ་དག་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་བསྟྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུང་། འོ་ན་ཅི་ཙམ་བྱེད་ན། དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསླབས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ལྷག་པ་ཁང་ངེད་གཉིས་ལ་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད་ཀ་ཐབས་གཅིག་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད། མི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སློབ་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་
མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕེལ་དུ་མི་སྟེར་བ་བདག་གཅེས་
འཛིན་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཟུར་བསྟན་ནས་ཅི་གཞོད་དུ་སྲོང། སེམས་ཅན་ལ་
མཐེལ་བསྟན་ནས་ཅི་ཕན་དུ་སྲོང་བ་ཡིན་གསུང། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཁོ་བོ་ལ་ཆུང་མཉམ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་འདི་དང་འདི་ཡོད་བྱས་པས། ཁྱོད་ལ་རྣ་ཙར་ཏོ་ཆེ་བ རྒྱུངས་ཀྱང་
མི་ཤེགས་པའི་སྨོན་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མེད་ན་ཉིན་མཚན་དུ་བཤགས་པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པོ་གསུང་
སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུར་འགྱོ་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་བོ། །ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས།
རང་ཅག་གིས་རྗེ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོ་ལེ་ཕྱོད་དེ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་
གྱིས་ཀྱང་འོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་བོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་ཚུགས་
མི་ཚུགས་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ཏུ་བཅོས་མ་མེད་པར་ཚུད་མི་ཚུད་
ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་བློ་སྐྱེད་ཅི་
བྱང་བལྟས་ལ་སྐྱེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་མི་བསྟད་པར་དེ་ལྟ་
བུ་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན། དེ་ལྟར་བློ་སྟོང་བའི་གོགས་དང་
རྟག་ཏུ་འགྲོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བལྟ།
དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག །དེའི་གེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟོང། རང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ
བློ་སྦྱངས་ན་ས་བོན་ཚང་བར་ཐེབས་ངེས་པས་ལས་དོན་མི་ཚུད་ཞིང་དགའ་

བར་རིགས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ཚོས་སྒོར་འཇུག་འདོད་པས། །སྒྲུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། ཁྱེ་ཟླ་ལྷ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ།

ཚོ་གས་བཟུང་བ་ནི།

ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། དེ་བསྐྱེད་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །བྱམས་སོགས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་པོ། །འབད་པས་རིང་དུ་བསྒོམས་བྱས་པས། །ཆགས་དང་ཕྲག་དོག་བསལ་བྱ་ཞིང་། །ཡང་དག་ཚོ་ག་བྱས་པས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོ་སྦྱངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འདོས་པ་བརྟན་པ་ན་དེ་བཟུང་བའི་ཚོ་ག་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ།

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ་གསུམ།

གང་ལ་ཆྱང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། ཇི་ལྟར་ཆྱང་བའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་

སློབ་དཔོན། ཞེས་པ་ལས་ཇི་བོས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ལ། གོང་མ་རྣམས་སློན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཚོག་གི་འཇུག་སྤོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། དགེ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐད་དུ་སོང་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲང་ངོ། །ཚོས་བཅུ་པར་གཞན་གྱིས་འཇོན་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་བཤད་པ་ནི། དེས་བསྐུལ་ཞིང་སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་འཇོན་དུ་བཅུག་པ་ལ་གསུངས་པས་དེས་ཚོ་གཏམ་བར་མི་སྨྲང་ངོ། །ལེན་པའི་རྟེན་ནི། སྨྲི་ར་ཏེ་ཏ་རིས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་རྟེན་དང་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་དང་གླུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྦྱོ་ནས་སློན་སེམས་སྐྱེ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང། འདིར་ནི་ལམ་སྤྱོད་འགྲེལ་པ་ལས། འཕོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དྲན་པ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྲུར་བའི་ཉམས་ཐོང་ཅང་ཟད་རྙེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚོ་གཏམ་ལས། སྨྲོ་ར་བའི་ཚོ་གཏམ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང། ཚོགས་བསགས་པ་དང། བསམ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཞིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་བཤམ་པ་དང། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། སྐྱབས་སུ་

སོང་བའི་བསླབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་དབེན་
པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ས་གཞི་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་གཙང་བ་དེར། བ་བྱང་ལྟས་
བསྐྱང་ནུལ་དང་བྱུག་པ་བྱས་ལ་ཅོན་དན་ལ་སོགས་པའི་ཏྲི་ཆུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་
བས་ཀྱང་བྱུག་ཅིང་ཏྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་ཏོག་སིལ་མ་གཏོར་ལ། དཀོན་མཆོག
གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ཏེ་ལ་སོགས་པ
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་ཁྲིལམ་ཁྲི་ཎྱལམ་སྟེགས་བུ
བཟང་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གཞུག ། ཆུ་རེ་ལ་སོགས་པ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས
པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཏི་ལྟར་འགྱོར་པ་དང་རོལ་མོ་དང་ཞལ་ཟས་དང
རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟ་གོན་བྱ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞུགས་པའི
གདན་ཁྲི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའང་བཤམ་མོ། ། གོང་མ་རྣམས་ནི་ཕྱོན་དུ
དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་དང་འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་བཏང་བའི་སྨོ་ནས
ཚོགས་གསོག་པ་དང་། མཆོད་པའང་མེད་ན་བསྐལ་བཟང་ལས་གསུངས་པ
ལྟར་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ཡོད་ན་གཡོ་མེད
པར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཅོལ་ནས་གྲོགས་པོའི་བློར་མི་ཤེས་པ་ཅམ་བཤམ
དགོས་ཏེ། ཇི་བོ་ལ་བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་མང་ཡུལ་དང་བསམ་ཡས་སུ
སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་སུ་མཆོད་པ་ངན་པས་མི་སྐྱེ་གསུང་སྐད། རྒྱན་ཡང
བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐུ་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་མེད། ཐབས་མེད་བློགས་བམ
ཡང་སྦྱད་པ་ཡན་ཆད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱ་གསུང་བོ། ། དེ་ནས་ཆུ་མའི་བྱ་བའི
རིམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཚོགས་སྒྲུན་དྲངས་ཤིང་མཆོད་

པའི་སྤྱིན་གྱི་གཟུངས་ཚར་གསུམ་གདོན་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མས་ཁྱོས་བྱས་གོས་བཟང་པོ་བགོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ། བླ་མས་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འདུག་པར་བསམས་ནས་དལ་བུས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཞེ་བ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་གཉིས་ཅམ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོག་པ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་འགྱོད་དགོས་པས་ཡིད་མི་དགའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་དགའ་སྤྲོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་དགོས་པས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པའི་ཚོ་གར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། བླ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཡན་ལག་བདུན་ཀ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བར་གསལ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཞེ་བ་ལྟའི་ལུགས་ལའང་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བླ་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུར་ཤེས་བཞག་དགོས་པར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐུ་མོས་པ་བྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཡོན་དང་མཆྭལ་ཕུལ་ལ་བུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགྲོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་དགེ་འདུན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གོགས་ཞུ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལམ་སྒྲོན་ལས། མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྡོག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་རྒྱ་བོ་བྱས་ལ་ལྷོ་ངམ་ལམ་སྤང་བར་ཤད་པ་དང་འཇུ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤུང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་

ཞེ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དཀོན་མཚོག་རྣམ་རེའི་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་དགོངས་གསོལ་རེ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབས་འགྲོའི་ཚོག་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཡང་རྗོ་བོས་མཛད་པའི་ཚ་གཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་ནི། སྤར་སྒྲོས་བུ་ཆུང་དུའི་སྒྲབས་སུ་བཤད་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་འདིར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚ་གར་སྒྲབས་འདིར་ཡང་ཕྱག་དང་མཚོད་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང། འགྲེལ་པ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྡོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བཤེས་གཞན་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ནས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཆུ་མ་རྣམས་ལ་མཚོད་པ་ནི་མཚོད་པ་སྤ་མའི་དུས་སྒའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི། བཟང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་གང་དུང་གིས་བྱའོ། །སེམས་སྤྱང་བ་ནི། ལམ་སྤྲོན་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱན་ལ་ལ་བལྟས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་བོ།།

དངོས་གཞིའི་ཚོ་གཅིག། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་བུས་མོ་གཡས་བའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་པཧམ་ཙོ་གཅིག་ལུའང་རྩང་བས་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལམ་སྟོན་ལས། ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་འཚའ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང། ཚོ་གཅིག་ཀྱང། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ། ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་གྱི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་འཚའ་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསམ་པ་ཚོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་མི་ནུས་ན་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཚོ་གས་བསྐྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་ནུས་མི་ནུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཚོགས་གོ། །སྟོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རྩང་གི་འཇུག་སེམས་ཚོ་གས་ལེན་པ་ལ་བསླབ་བྱ་ལ་ཡེ་མི་སློབ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རྩང་བས། ཟུང་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚོ་གམ་པོ་ལ་བྱར་རྩང་བ་དང་མི་རྩང་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལས་དང་པོ་པའི་ཚོས་སྟོང་དུ་འཇུག་སྟོམ་འཛིན་པའི་ཚོ་གས་ཡང་ཡང་འཛིན་པར་བཤད་ནས་བསླབ་བྱ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཙ་ལྷུང་ཡེ་མི་ཤེས་པས་ཏེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་

གཙམས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་མི་ནུས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལའང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཁྱངས་སུ་མཛོད་ནས། གང་ཞར་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་མི་ནུས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྨོས་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས། སྤྱི་ན་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱར་རུང་བ་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་མི་རུང་བར་ཚེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་བཟུང་བའི་ཚོ་ག་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྲོག་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྟོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་བསྟལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས། རྗེ་ལྟར་སྨོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རྗེ་སྲིད་བྱང་

ཆུབ་སྦྱོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསླུ་བ་རྣམས་བསླུ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོ་ག་དང་འདི་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟློས་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་མ་ཆེད་ན་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་རྗོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྒྲངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །མཇུག་གི་ཚོ་ག་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ།

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྟུང་བ་ལ།

བསླབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་དང། སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྨོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་རྣན་པ་ལ་བསླབ་པ་དང། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་བྱ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་པ་དང། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་བློས་མི་སྣང་བ་ལ་བསླབ་པ་དང། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བལྟ་བཞམ་བླ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་དགོས་ཤིང། དེ་ལས་ཀྱང་སྡུད་ཏུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་མདོར་བསྟན་དེ་དེའི་སྟོམ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའི་སྟོམ་དུ་གསུངས་པོ། །བྱང་ས་ལས་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས་དེ་ལས་

དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་དམ་པར་འགྲུར་བ་དང་གནོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མཉམ་གོང་མར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱེན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འགོར་ལོས་བསྡུར་རྒྱལ་བསྡུང་བའི་སྡུང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རྒྱུ་ཏུ་བསྡུང་བས། གཉིད་ལོག་གམ་ཚྱོས་སམ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནའང་གནོད་སྦྱིན་ནམ་མི་མཡིན་གཞན་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེ་མི་ནུས་པའོ། །གསང་སྔགས་དང་རིག་སྔགས་ཀྱི་ཚོག །ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་ཞེ་བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ལག་ཏུ་འོངས་ནས་འགྱུར་པར་འགྱུར་ན་གྱུར་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདིས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་འགྱུར་སྟེ་བར་བསྟན་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྱུར་བསྟུན་པ་ལའང་འདི་ཡོད་ན་སྙུང་བའོ། །གནས་གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཇིག་རྟེན་

འཇིག་པས་པར་འགྱུར་བ་དང་མུ་གེ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་བ་
རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་འཕོས་པའི་འོག
ཏུ་ཡང་གནོད་པ་ཉུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་དང་གནོད་པ་བྱུང
ནས་ཡུན་རིང་པོ་དང་དྲག་པོས་མི་འདེབས་པ་དང། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུས་མི་ངལ་ཞིང་བརྟེད་ངས་པ་དང
སེམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་རང
བཞིན་གྱིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་ཉུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལུས
དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང
དེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚུར་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང་ཕར་གནོད་པ་མི
བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ནའང་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ
བ་དང། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ལྷག་རོག་དང་གཡོ་དང་འཚབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས
ཀྱང་རེས་འགའ་ཙམ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ནའང་ཕྱིགས་མི་དྲག་ལ་རིང་དུ
མི་གནས་པར་སྐྱེ་དུ་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ངན་སོང་དུའང་སྐྱེ་དགའ་ཞིང
སྐྱེས་ནའང་སྐྱེ་དུ་ཐར་བ་དང་དེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བ་དང་དེས་རྒྱུན
བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལའང་སྙིང་རྗེ
སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ནམ
མཁར་ཡང་མི་ཤོད་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཟང་ཟིང་གིས་མཆོད་པས་ཆ་ཙམ
དུའང་མི་ཚོག་པ་ནི། དཔའ་བོན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི
བསོད་ནམས་གང། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས

ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །གཏན་ཝེ་བྱེ་མའི་གྲངས་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཚོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ།།

ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཇོ་ཇེ་གདན་ལ་སྐོར་བ་མཛད་ནས་རི་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲུབ་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ན། ས྄ཀུ་གཟུགས་ཆུང་བ་རྣམས་བཞེངས་ནས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་དེས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། གན་ཐྲོ་ལའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བུད་མེད་ཀྱིན་པ་ཞིག་ལ་གཞོན་པ་ཞིག་གི་དེས་པ་ལའང་ལན་སྟར་ལྷར་མཛད་པ་གསན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་ངེས་ཆེ་བར་སོང་སྐད། དེ་ལྷར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྨྲོད་པ་ཆགས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐུལ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་བསྐོམ་པ་ལ་སློ་ཡུགས་རྣ་འཛེལ་དུ་བཏང་ནས་སྐོམ་པས་ཆུའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་དུ་མའི་བར་དུ་རྟག་དུ་བྱང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཕྱ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། །ཞེས་སོ།།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་བྱེ་བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤྱོལ་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་བཅས་གཉན་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྒྲུན་ལྟར་ཐུན་མ་བཅུལ་བ་རྣམས་བསླུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་གྱངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པའམ་བསྐལ་པ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་བའམ་ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་སློབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུམ་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་བཞག་ན། སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་ལས་ཀྱང་སྟོག་ཆེ་སྟེ། ཐུན་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྤྱོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕས་ཕམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷུ། །ཞེས་བྱང་སེམས་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྟོམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་དོར་ན་འདོད་ཡོན་ལ་འཇོམ་མེད་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་སེམས་མ་རལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། གལ་

ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྤྱོད་ཀྱང། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་སྙམ་དུ་ ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གནས་རིག་ པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཁས་ཟླངས་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འཁྱམ་ དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཆུང་ཟད་ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྤྱིན་ པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་ རྒྱུར་གསུངས་ན། །ཟླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མཚོན་ གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཅི་གা་འགྲོ་ འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། ལོང་བས་ཕྱུག་དང་ ཕུང་པོ་ལས། །རྟེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྟེ་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བ་ བདག་གིས་རྟེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ ཅད་དུ་མི་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྐད་ ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་བཏང་བ་ཅོམ་ཀྱིས་མི་ཚོག་པས་ཉིན་ལན་ གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྟེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ སྤར་བཤད་པའི་ཚོ་ག་རྒྱས་པ་གྱུབ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། མ་གྱུབ་ན་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ གསལ་གྲངས་ལ་མཚོད་པ་ཕུལ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་སྦྱངས་

ཏེ་ལན་རྒྱ་གར་རྒྱང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཚོ་གཅིག། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བཀྲིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གསུམ་མོ། །སེམས་ཅན་བློས་མི་སྡུང་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི། ལམ་སྒྲོན་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གའི་བསྟན་བྱའི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་ཡང། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྟེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་མི་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིལ་བ་དང་མི་བརྟེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྡུད་བ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱུང་ལ། ཆུ་བའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སྣང་བས་དེ་ལའང་བསྟན་བོ། །བློས་སྦྱངས་པའི་ཚད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་འགལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ནི་དུས་ནམ་དུའང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྙམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ཚོ་གས་བཟུང་བ་ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ར་གོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ། །འདི་གོང་མ་རྣམས་གསུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཁུངས་དག་པོ་ནི་མ་མཐོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཕན་ཆེ་བར་སྣང་ངོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནན་པོའི་ཚོས་བཞི་སྦྱང་བ་དང་། མི་ཉམས་པར་

བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བློང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་མཚོག་བརྩེགས་པའི་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེ་ཤུ་ལས། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བརྟེད་པཧམ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེད་པཧམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་དང་སྦྱིན་གནས་ལ་བསླུ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ནི། མཁན་སློབ་གོ་ལྷ་ལ་ཆུ་མ་ནི་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་སྦྱིན་གནས་ནི་གྲངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་འོད་སྲུངས་ལེ་ཤུའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་སྟམ་ན། ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བསླུས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སོ། །བསླུ་ལུགས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གིས་སྨྲིང་བཙེ་བས་ལྷུང་བ་གླེངས་པ་ན་བརྫུན་གྱི་ཚིག་གིས་མགོ་རྟོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་ལ། བློ་མ་རྣམས་ནི་བསླུ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དབྱུ་བསྐོར་ཐབས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྫུན་མིན་པའི་གཡོ་སྒྱུ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་བརྫུན་བྱས་ནས་དབྱུ་བསྐོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་སུ་ནག་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀར་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟླ་མ་ལ་གྲོས་གཞན་ཞིག་ཞུ། ཕྱོག་ཏུ་གྲོས་གཞན་ཞིག་བྱས་ནས་དགེ་བར་ཤེས་ཀྱིས་གསན་དུ་འོང་

ངོ་ཟེར་ཏེ། སློབ་མ་སྟོང་རབ་མས་བླ་མའི་དབུ་གཡོག་གསུང་། གཞན་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལའང་གཉིས་ལས། ཡུལ་ནི། གང་ཟག་གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་འགྲོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། འགྲོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཡོ་སྐྱེས་བསྟན་ཆོག་ལ་མཚོ་རྒྱངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་བསྟུ་ཐུབ་མ་ཐུབ་དང་འགྲོད་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་འདྲ་བར་བཞེད་དེ་འགྲེལ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པས་ཕྱི་མ་ཡང་མཚོ་རྒྱངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བསྟུགས་པ་སོགས་སྟུ་བ་ལ། ཡུལ་ནི། ཆོ་གས་སེམས་བསྐྱེད་བཟུང་ནས་ལྡན་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བཞེད། ཁ་ཅིག་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ད་ལྟ་མི་ལྡན་ཡང་འདྲ་བར་འདོད་དེ། དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །འགྲེལ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ངོ་། །སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལྡན་བསྟན་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་བཤད་པ་མང་པོ་སྣང་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ནས་བཟུང་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། མི་བསྟུགས་པ་སོགས་སྟེས་པའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་ནས་བརྗོད་པ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྟེས་པ་

ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའམ་
བསྟན་པར་འདོད་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ་ལ་འགྲེལ་པས་
བཤད་ཀྱང་དོན་གོ་བ་ཞིག་གིས་ཆོག་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲ་ནི། ངང་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཉེས་པའི་དམིགས་མ་ཕྱེ་
བར་བརྗོད་པའོ། །མི་སྙན་པའི་སྒྲ་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པའོ། །བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་པ་འདི་
དང་འདི་ས་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པ་
དང་ཚོགས་བཅད་མ་ཡིན་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྦྱར་ཏེ་འགྲེལ་པ་ལས་
བཤད་དོ། །འདི་རང་ཅག་ལ་འབྱུང་ཡང་ཉེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
སྟེ། སྤར་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེས་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནའང་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་བྱང་སེམས་དེ་དམྱལ་
བར་གནས་དགོས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་མ་
གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་འགྲོར་
ལྟང་མི་ནུས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་རེས་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་ལས་
གསུངས་ལ། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་ཞིག་གིས། ।ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། ।ཐ་བ
སྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྗེ་སྟེད་པ། ।དེ་སྟེད་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ
ཆ་བགོ་དགོས་སོ། ।ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་ཅི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེ
ཙམ་གྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ

ལས་ཀྱིན་ཏུ་རིང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
དགེ་པ་དང་བྱང་ནའང་དེ་མ་ཐག་བཀག་པ་དང་སྟོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྣམ་ཏན་པ་སྒྲིང་བྱེད་ཅིང་། །སོ་
སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྟོམ་བྱེད་ལ། །དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་འདིར་སློབ། །ཅེས་སོ། །ཞེ་སྡང་ལ་སྐབས་ཕྱི་ན་བྱམས་
པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྡང་ཡོད་མཐུ་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དུ་སྦྱངས་ཀྱང་སྡང་མེད་
གསར་དུ་བསྐྱེད་དཀའ་བར་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་ལ། །
འགལ་རྐྱེན་ཞེ་སྡང་བཀག་ནས་སྡང་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱངས་ན་རྗེ་བས་རྗེ་ཆེར་
འཕེལ་ནས་ཚད་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གནོད་མེད་ན། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་
རིགས་མཐུན་སྡུ་མ་ཡི། །ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན། །བརྩེ་བ་ལ་སོགས་
བློ་དེ་དག །གོམས་པར་གྱུར་ན་གང་ན་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
སྒྲུ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་ལ། །
ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི་
གཡོ་སྒྲུས་སྤྱོད་པའོ། །ལྷག་བསམ་ནི་བསམ་པ་རང་བཞིན་པ་ལ་འགྲེལ་པས་
བཤད་དོ། །གཡོ་སྒྲུ་ནི་བྱེ་སྡང་ལ་སྒྲུ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡེ་འབྱུང་
གིས་རབ་མར་གཏོང་བ་ལ་སྤྲོན་ལ་སྟོད་ལུངས་སུ་གཏོང་བྱས་ནས་ཕྱིས
རབ་མ་ཅི་བདེར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པོ། །ཀུན་ལས་བཏུས
ལས་ནི། གཉིས་ཀ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཚགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་འདོད

ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པར་འདུ་བ་ལ། སྒྲ་ནི། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང། གཡོ་ནི། རང་གི་ཉེས་པ་སྤྱོང་བ་ལ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོང་བ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ།།

དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་ལས། དཀར་ཚོས་དང་པོའི་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གོ །བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་སྨོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྫུན་སྨྲ་བ་སྤྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་མཁན་སློབ་སོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྫུན་ཀྱིས་མགོ་བསྐོར་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །དཀར་ཚོས་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་གཡོ་སྒྲ་མེད་པར་ལྟག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་སྟེ་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཚོས་བཞི་པའི་གཉིན་པོའོ། །དཀར་ཚོས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི། སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཞིར་བརྗོད་པའོ། །འོ་སྐོལ་དགེ་བ་འདྲ་བ་བྱད་བྱུད་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་མེད་པར་ཟད་རྒྱས་མང་བ་དེ་བྱང་སེམས་དང་གྲོགས་ལ་ཞེ་སྡང་དང་བརྩེ་པ་བྱས་ཤིང་ཕྱུང་བས་ཟད། དེས་ན་འདི་དང་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ཐུབ་ན་བསླབ་བཏུས་ནས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་གནོད་འགྱུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་

འདུ་ཥེས་བསྒྲིད་ནས་དག་སྣང་སྤྲོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའང་ཉན་པ་པོ་སྐྱབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཞིར་སོང་ནས་མ་བརྗོད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནཱ་ཚོས་གསུམ་པའི་གཉན་པོའོ། །དཀར་ཚོས་བཞི་པའི་ཡུལ་ནི། རང་གིས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི། ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དགོས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཉེས་པར་འགྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནཱ་ཚོས་གཉིས་པ་སྤྲོང་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འཇོག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགྱོད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོར་བ་ཆེད་དུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་འདི་ནི། །འདོར་མི་འགྱུར་ན་མ་ཉལ་ཚེ། །སྨོས་ཅི་འཚལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་སྩལ་པ། གྲོང་ངམ་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་འམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཇུག། །དེས་ན་སེམས་འདོར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་ལྷག་དང་མེར་ལྷ་ལྷངས་པ་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྨོན་ལམ་མི་འདོར་བར་འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་དང། དཀོན་མཆོག་སྨྲིན་ལས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་

དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོང་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཏོང་བ་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུལང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲལ་
བ་ནི། རྗེ་ལྷ་རྗེ་ལྷར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་
བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ།

ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ།

ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་དང་སེམས་ཅན་བློས་སྤྲོང་དང་ལྡན།། ངས་སངས་
རྒྱས་བསྟན་པར་མི་ནུས་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དོར་བ་དང་དྲུག་ལ་ཐུན་
ཚོད་འདས་ན་སྨོན་སེམས་གཏོང་ལ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱོད་པས་སྐྱེ་
ན་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ལན་དྲུག་ལེན་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་
སྨོན་པ་ཉམས་ནའང་ཉམས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱ་བྱང་ན་སྨོན་
སེམས་ལེན་པའི་ཚེ་གསྲོང་ལ། ཉམས་རྒྱ་ཅམ་ལ་ནི་ཚེ་གཅིག་བསྲུང་མི་དགོས་
བཅཱཡ་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་མང་པོ་དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ། ཁེ་ལ་ངས་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པར་མི་ནུས་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་ན་དེ་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་
ནས་གཏོང་གི་ཐུན་ཚོད་ལ་བལྟོས་གཏན་ནས་མི་དགོས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མི་འཐད་དོ། ཁནག་པོའི་ཚོས་བཞི་ནི་ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་
བའི་རྒྱུ་མིན་གྱི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་
ཡིན་པས་ཚེ་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་

དུལ་ངང་དབེན་དོན་དུ། །རྗེ་རྒྱུད་བཤད་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྡུད། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་རྒྱུད་བཤད་པ་ནི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཇི་རྒྱུད་བཤད་པའོ། །མདོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲེས་མ་ཐག་ཏু་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཀར་ཚོས་བཞིའི་སྒྲབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ནག་ཚོས་བཞིའི་སྒྲབས་སུ་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚེ་འདིར་ཡང་ནག་ཚོས་ཆུམས་བསྟེན་ན་སེམས་བསྒྲེད་མཐུ་ཆུང་དུ་འགྱོ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་གྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྗོན་ཅུང་ཟད་སླས་པ་དང། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཅུང་ཟད་བགྱིས་པ་དང། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ངན་སླས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་དང། གཞན་གྱི་དགེ་ཙ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཅུང་ཟད་བསྒྲེད་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པར་ཐུན་ཚོད་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྨོན་སེམས་གཏོང་ལ་སྨོན་སེམས་བཏང་ན་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསླབ་བཏུས་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་ཙ་ལྟུང་དུ་བཞག་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཐུན་ཚོད་བཅུ་པ་ནི་ཉེ་བར་འགོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྨྲང་ན། ། དེ་ནི་མདོའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ ཌའི་རྣམ་

བཤད་ལས་བདག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་འདིར་མ་བཤད་
དོ། །སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་
ཅན་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་བློས་སྤོང་ན་ནི་སྨོན
སེམས་བཏང་བ་ཉིད་དུ་གསལ་ལ། སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་དམིགས་ནས
འདིའི་དོན་དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ཡ་གྱལ་ཞིག
ན་ཚོགས་པ་འཇིག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར
དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཇིག་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གཉིས་པ་དང
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དོར་ཞིང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ
སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བར
འགྱུར་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་འདི་ལ་ལམ་སྤྲོན་འགྲེལ་པ་ནས
རྒྱལ་པོ་ཨི་ཏྲ་བྷཱུ་ཏི་དང་ཟླ་སྒྲོན་དང་ཐོགས་མེད་དང་དཔའ་བོ་དང་ཞི་བ་ལྟ
དང་ཙནྟྲ་གཱི་མི་དང་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁ
ཅིག་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བསླབ
བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལ་ལས་ནི་མདོ་ལས་གསུངས
པ་ཐམས་ཅད་བསྡུད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལ་ལས་ནི་ཚོགས་ལམ
པའི་བསླབ་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཞན་དག་ནི་བསླབ་པ
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མི་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱའི
སྟེང་དུ་སེམས་མི་བརྟེད་པ་དང་བརྟེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་བརྒྱད་བསྡུད

བར་བྱའོ་ཞེས་བཀོད་ནས། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ལུགས་དེ་མདོ་ནས་ཀྱང་
གསུངས་པས་རང་རང་གི་ཐུན་མས་གང་གནང་བའི་ལུགས་གཟུང་བར་བྱའོ་
ཞེས་བདག་གི་ཐུན་མ་གསུང་དོ་ཞེས་འཆད་ཅིང། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོའི
དོན་ཡིན་པར་འདོད་པར་སྣང་དོ། །སྤྱི་ར་འགྲེལ་པ་འདི་དག་བཤེས་སྟོན་པ
ནས་བརྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇོ་བོའི་འགྲེལ་པར་མི་མཛད
ལ། ནག་ཚོ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཇོ་བོས་མཛད་པར་བཞེད་ཅིང། ནག་ཚོའི
སྨས་ཚོས་སུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལ་བུ་རངས
སུ་འགྲེལ་པ་བསྡུས་པ་ཞིག་མཛད། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་པ་ན་དེ
ལ་འོད་ཆུ་བས་སྟོན་པ་ཞུས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་ཟེར་བ་འདུག་པས། ཇོ་བོས
འགྲེལ་པ་བསྡུས་པ་ཞིག་མཛད་པ་ལ། གསུང་སྒྲོས་ལ་གཞི་བླངས་པའི
བཤད་པ་རེ་མང་ཞིག་བསྟན་པའི་རིགས་སུ་འདུག་པས། ཆོར་བར་མངོན་པ
འགལ་ཟླང་སྟང་ཞིང་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་པོར་ཤོད་པཉམ་མང་པོ་སྟང་བས།
བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཧོར་བ་རྣམས་སྐབས་གཞན་དང་ལམ་རིམ་དུ་བཙས་ནས
བཤད་དོ། །འདིའི་བསླབ་བྱ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྟང
སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་བྱེད་ན་ནི་སྐྱབས
འགྲོའི་བསླབ་བྱའི་སྟེང་དུ་དཀར་ནག་གི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ
ཅམ་གྱིས་ཚོག་པ་མི་སྲིད་པས་མི་འཐད་ལ། སློན་སེམས་རྒྱང་པ་ལ་བྱེད་ན
ནི་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས
པ་མན་ཆད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟོམ་པའི

བསླབ་བྱ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱར་བཤད་པའི་བསླབ་བྱ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱ་ནི་ལམ་སྒྲོན་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གা་ལྟར་ཡིན་ལ། ཚོས་བདུན་པའི་མདོ་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོན་ཤེས་མྱུར་བར་འདོད་པས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་མི་སྣང་བས་མ་བྱིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སློན་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་ སེམས་ཅན་བློས་མི་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དང་འགལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་བར་མ་དགེ་བ་ཁས་ལྷངས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་ འགལ་བ་ཡོད་པས་ཉེས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བས་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི་སྡོམ་པའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ བྱས་པས་ཚོག་པས་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ནང་དུ་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་ གཞན་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལན་བྱེད་ཀྱི་ལ་ལ་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཅིག་ལ་ ཐུན་མོང་ཙམ་ཡིན་པའོ།།

གསུམ་པ།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཐབས་

ཤེས་རྡེ་རྡེ་བ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་པར་བསྟན་པ། བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་ན་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་སློབ་པ་དེ་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལུང་སྡར་དང་ལྡན་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པས་སློབ་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། གླུ་ཡ་གོ་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་ཆུ་ནས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣྲེད་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་འཕགས་ནས་བདག་ཉིད་སྤྱི་ན་ལ་སོགས་པ་བསླབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སློང་རོ། ། །སྒྲུབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་བོ།

།ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བཅོ་ལྔན་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོར་མཛད། །ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་ལྟོག་གྱུར་པས། །དེ་འཚང་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་བཅོ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་དགོས་ལ། དེ་སེལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་སེམས་བཟང་བས་མི་ཚོག་གི་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་ཐབས་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་གཞན་སྒྲོལ་བར་མི་ནུས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་གཏན་ལ་བབ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེང་པོར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲུབ་པའང་སྟོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པས། སྒྲུབ་པ་སྟེང་པོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ།

ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མི་ཚོག་གི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ཧོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཧོར་བའི་ལམ་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འོ་མ་བཞོ་བར་འདོད་ནས་རྡ་ལ་འཐེན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཧོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆ་མ་ཚང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་དང་ཆུ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་སྨྱ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། རྒྱ་ཧོར་བ་

ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་ཡུན་ཅིན་ཏུ་རིང་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྡ་ལས་འོ་མ་བཞོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མཐའ་དག་མ་སྤྱང་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་སྨུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལ་འདོད་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མ་ཚོར་བ་དང་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ལ་མ་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཐབས་ནི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལས་བཤད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱ་ནག་ཁ་ཤང་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཚད་ངན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ཡིན་ནའང་འགོར་བར་འཆིང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འགོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སྨྲོག་དང་ཐག་སྨྲོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། སྟོན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱེངས་པ་དང་། ཁྱི་དཀར་ནག་གང་གིས་ཕུག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་

བསྡུང་བ་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་བསྟོམ་པར་མི་ནུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཏྲུན་པོའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ངེས་དོན་དེ་ཆེད་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དམངས་ཀྱི་སར་བབ་པའམ། བླང་པོ་ཆེད་ནས་བླང་པོའི་རྟེས་ཚོལ་བ་དང་འཇུ་བར་སྨྲའོ། །དེ་ལ་ཅུ་ཤད་གྲོས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྟན་པ་མཛད་པའི་མདོའི་ཁྲིར་བརྒྱད་ཅུ་དང་གསུམ་ནས་བསྡུས་སོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྒྱང་རིང་དུ་སྣང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཁྱད་ཞུགས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་བསྟར་རུང་བའི་སེམས་ཅོམ་འཇོག་ཅིག་ལ་ལམ་གྱི་དམ་པར་བཟུང་བའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཚད་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཏེ་མ་མེད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་སློབ་པ་དང་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་དང་ཏེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་མཐའ་ཚོད་པར་ངེས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཟད་པ་དང། སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་ཞིང་ཚོས་ལ་དད་པ་ཆུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་མངས་པས། དཀའ་ཐུབ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བསྡུང་སྟོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ལམ་བསྟོམ་པའི་ཚེ་དེ་

དག་འདོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནུས་ཤུགས་རྣམ་བཞིན་བྱེད་ཅིང། ལ་ལ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ལ་སྐྱེར་པ་དེ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བའི་གོ་ལྡོག་ཀ་ཤ་ནི་དེ་ལེགས་པར་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དོར་ནས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་སྨོན་དེ་ལེགས་པར་འདོད་པར་སྣང་དོ།།

དེ་དག་གི་ལམ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ནས་མི་སྣང་མོད། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་དུ་ཚུག་ཀྱང། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་རྟེད་ནས་བསྒོམ་ལྟགས་མ་ཧོར་བར་བསྒོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མི་བསྒོམ་ཞེས་པཱན་ཆེན་པའི་རྣམས་མཐེལ་དུ་བཟུང་ནས་སྤྱོ་དུ་མ་ནས་འབད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་ཞེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེ་བ་སྤྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་རྟེ་སྟེད་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་

བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ལྟ་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི་འོ། །ཞེས་དང། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ལས་ཀྱང། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ། །ཞེས་དང། འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་འདྲ་བྱེད་མཛོད་པར་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་ཆུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་མེད་པར་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འཁོར་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་

ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གྱི་ཚེ་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཆར་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡ་བྱལ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། གླུ་ཡ་གོ་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་སྲུང་ས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུང་ས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བློན་པོས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་ཡི། སྟོང་པ་རྒྱང་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྟོང་ཟླ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་བས་མ་གཏན་དུ་བྱེད་དོ། ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་སྨྲ་ན་དང་མ་བྱས་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་བྱས་བ་དང་བཟོད་པ་དང་མ་བྱས་བ་བཙོན་འགྲུས་དང་མ་

བྱལ་བ་བསམ་གཏན་དང་མ་བྱལ་བ་ཤེས་རབ་དང་མ་བྱལ་བ་ཐབས་དང་མ་
བྱལ་བ། ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་ཅིང། དེའི་དོན་རྒྱུད་ཆུ་མར་ཡང། དེ་
རྣམས་འདི་བྱེད་གང་དག་ཡིན། །སྤྱི་ནང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །
རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་
ཁ་ཅིག་གིས་མགོ་འདི་ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས། ཁ་ཅིག་གིས་ལག་པ་ཤེས་
ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་མཁན་མང་པོ་འཚོགས་ནས་
རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་འདི་ན། རི་མོ་མཁན་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་ཡོངས་སུ་མི་
རྫོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་རི་མོ་མཁན་
རྣམས་ནི་སྤྱི་ནས་གང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་རྣམས་མ་ཚང་ན་མགོ་རྡུམ་དང་ལག་རྡུམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཅམ་ལ་བསྟོམ་རྒྱུར་བཟུང་ནས་
གཞན་བསྟོམ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་
སྡུ་མར་བླངས་ནས་བཀྲི་ཅིང། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དུས་སུ་བསྐལ་པ་དུ་མར་སྤྱི་ན་བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་ངས་དོན་མ་གོ་བའི་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ།
རྣམ་པར་འཕགས་པ་བསྟན་པ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་ཟློག་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡི། ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་དག་ཥ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་སྦྱན་འབྲིན་པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ། འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཀ་ཤཱི་ཁ ལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཕུག་རོན་གྱི་ཕྱིར་བདང་གི་ཤ་ཁ་ཐུ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཚལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ། ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་གནོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། མ་ཕམ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་རྒྱ་ཆུར་སྨྲ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས། བསྐལ་པ་རྒྱ་ཆུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་རྒྱ་ཆུར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་རྒྱ་ཆུར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་རྒྱ་ཆུར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་རྒྱ་ཆུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ན། དེ་ལ་མི་ཟུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྟོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་གི་སྟོན་པའི་སྤྱོན་གྱི་སྒྲུས་རབས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ནི་དེས་དོན་

མ་གོ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྨྲེ་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྨོ་སྡ་ཚོགས་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གོ་སྙམ་པའང་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ས་ཆེན་པོར་ཚུད་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དང། ཁྱད་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྨྲ་ན་ལ་སོགས་པ་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པས། ས་རེ་རེ་ན་པར་ཕྱིན་དྲུག་དྲུག་གམ་བཅུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང། དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་བཅུན་མ་ཞམ་པ་དང་གླུ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀླལ་བས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ས་ངམས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །དེང་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེང་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའང་ཁྱད་ལ་མེད་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་

རྩོམས་ཤིག སེམས་ཅན་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དགྱེས་པ་ལ་སོམས་ཤིག །བཟོད་པ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས་པར་བཤད་ན། ཁྱེད་ཅེ་འཇོན་ཕྲ་མོ་རེས་ཚོགས་ཤེས་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་འཇོག་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པཞང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་དེད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྲིད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྐོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཡེན་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་འཐོབ་བོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། ངེད་ཀྱི་སྐུ་ཚད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་གྲུ་བོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་མ་ཐུན་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཇི་ཙམ་ཆོད་པ་དེ། རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་པའི་སྔོན་དུ་ཆེད་དུ་འབད་ནས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཚེ་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་ཆོད་པ་བཞིན་དུ། ས་བརྒྱད་པར་སླེབ་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཇི་ཙམ་གཅོད་པ་དེ་ཙམ་ནི། ས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྔོན་དུ་བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་ལམ་ལ་འབད་པས་ཀྱང་མི་ནུས་པར་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ལམ་ཡོད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསླུ་

བདེ།།

གལ་ཏེ་སྨྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ལ་དེ་དག་ཚང་སྟེ། སྨྱོན་བ་སྨྱོན་བྱེད་དང་སྨྱོན་རྫས་སུ་མི་ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྨྱོན་པ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་ཞིང། མདོ་ལས་ཀྱང་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚང་བར་འགྱུར་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་ལའང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་པར་ཕྱིན་ཕམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྤར་དྲངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལའང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ཕེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ན། འོན་མཆློལ་འབྱལ་བ་ལའང། བ་ཡི་ལྷོ་བ་ཆུར་བཅས་སྨྱོན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲུག་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་བས་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཕབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དཔེར་ན་བུ་སྡུག་པ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་མནར་བའི་མ་དེ་གཞན་དང་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བློ་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་མྱ་ངན་གྱི་ཤུགས་དེས་མ་བཏང་ཡང་བློ་དེ་རྣམས་ཕམས་ཅད་མྱ་ངན་གྱི་བློ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ལྷོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དྲག་ན་སྨྱོན་པ་གཏོང་བ་དང་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་དང་བཟློས་རྟོད་བྱེད་པའི་ཚེ་

དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཕྱུག་ལྟ་ཤེས་ཀྱིས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་འགོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱས་ཕྲིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་འཇུག་ལ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྨྲེ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་གཏན་མེད་པ་ལ་སྨྲེ་ན་མི་བཏུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལའང་རྣམ་པར་བྱའོ། །ཐབས་ཤེས་མ་བྱས་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕོར་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཚེ་རིང་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལའང་འཁྱལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང། དེ་དག་གིས་ཟིན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་ཤེས་ཏུ་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ལྷོང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མངོར་བསྟུ་ན། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད། རེས་འགའ་ནི་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཉེས་སྤྱོད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟུར་ནུས་པར་སྨྲ་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཕོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞེར་བ་སྨྲ་བས་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སྨྲོས་ཤིག །ཡང་མདོ་ལས། སྤྱོད་སོགས་

རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལས། དམིགས་པར་ལྟུང་བས་སྨྲེ་ན་པ་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྡུངས་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། དགྱོད་པ་རྟེ་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལའང་འཇུག་བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོའི་དོན་ནི། བདག་གཉིས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྨྲེ་ན་སོགས་ནི་མ་དག་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྨྲེ་ན་སོགས་བདུད་ལས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་ཀ་ལ་གསུངས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་བདུད་ལས་སུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བས་མ་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། སྨྲེ་ན་སོགས་རྣམས་མི་བསྟེན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པར་ལྟུང་ནས་སྨྲེ་ན་པ་བསྟལ་བ་ཞེས་དམིགས་པར་ལྟུང་བ་མི་དགོས་པར་སྨྲེ་ར་སྨྲེ་ན་པ་བཏང་བ་བཤགས་སོ། །ཞེས་གསུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ནས་ལན་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་སྟེ། འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས་སྨྲོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་མཚན་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྗེས་འདི་གཏང་ངོ་སྙམ་པའི་གཏོང་སེམས་དང་ཉེས་སྨྲོད་འདི་བསྟམ་

མོ་སྙོམ་པའི་སྡོམ་སེམས་དང་དེ་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་རྩོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་ཚེད་དུ་བྱས་ལ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ།།

འདི་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྩོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕོར་གསུམ་དུ་རྩོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ན། བཅོས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་འཆི་བ་དང་བན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་དང། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོང་བ་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སྤྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ངོ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྒྱང་དགོས་པར་ཤེ་སྡུག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་ལ། ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་རྗེ་ཅམ་ཆེ་བར་བསྐྱེས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ལམ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྱོ་བས། སྤྱོད་པ་དང་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་འདུར་སོང་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་ས་མེད་པར་འགྱོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་འཛིག་པ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་བདག་གཉིས་

སྣ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལའང་ངེས་ཤེས་འཇུག་པ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་འདི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་འདི་ཡོད་ལའང་ངེས་ཤེས་འཇུག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ལྷ་བ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པས། ལུང་དང་རིགས་པས་འགོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་གྱུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། གཅིག་གཅིག་གི་གྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་གྱི། དེ་དག་མི་བསྟེན་པར་དོར་བྱར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་སྐབས་མེད་པས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བསླབ་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་འབད་ནས་

བསྟན་པས་ན་འགྲུབ་པ་རྣམས་འབད་པས་བསྟན། རེ་ཞིག་ལ་བྱང་མི་ཀུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སློན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཀུས་པའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་སློན་ལམ་མང་དུ་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། རང་ཡང་ཕུང་ལ་གཞན་ཡང་ཕུང་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ཀུན་པའི་ཡང་རྒྱན་དུ་འགྱོ་བས་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ལའང་སོ་སོར་རྟོག་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུཥ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཚོལ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཟད་མོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། རིགས་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ནི་རྒྱ་ལས་འབར་ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པའང་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པའང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལའང་འཛིན་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

དམིགས་པ་ལའང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ལའང་བལྟའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལྟགས་དང་དམིགས་པ་ཡོད་ལྟགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱིད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་དགོས་ལ་བསླབ་པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བསྡམ་དགོས་པ་དང། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞིག་དགོས་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་དགོས་པས། བསླབ་པས་བསྡམས་པ་དང་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་ཅིང། བསྡུང་སྡོམ་ལྷོད་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་གོ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རེ་རེ་བས་མི་ཚོག་པས་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་གཅིག་གིས་འདེད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྐོ་སྦ་ཚོགས་ནས་སྙིང་པོ་བླངས་པས་ཚོག་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྟོང་བ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཉེ་ཚེ་བའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དཔལ་གྱི་འབྲས་བུ་དམན་པ་བཟའ་བ་ཏུང་སོགས་ལའང་རྒྱུ་རྒྱན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བསླུབ་དགོས་པར་སྟོང་ན། སྒྲུས་བྱའི་དོན་གྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་བསླུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་རེས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་

བུ་རྒྱའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ དགེ་བར་ནས་སྟོང་རྟེ་པཎ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་ཚེ་བས་ཉེ་ཚེ་བ་འགྲུབ་ པ་དང་མཐའ་དག་པས་མཐའ་དག་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་བུས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱེ་ རྒྱལ་བའི་སྲས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་འབྱུམ་ཕྲག་བཅུས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་མི་ངོམས་པ་ ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དང་། ཏི་མ་མེད་པར་གྲགས་ པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་གོག་པོ་དག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་ བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་འདས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དཔེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ ལས་འདས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དཔེ་བའི་ལམ་ཚད་མེད་པ་ལས་འདས་པར་སྐྱེས་ པའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །མགོན་པོ་ཐུ་སྲུས་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཚེ་ སངས་རྒྱས་གཟུགས་བཟང་ལས་ཡིན། །རྒྱ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བཞིན། །གཞན་ མེད་དེ་ཚེ་ཚོས་སྐུ་ཡི། །རྒྱ་ལྟ་ཇི་ལྟར་གཞན་དུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་གཅིས་བསྟན་པ་ལ་ སློབ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་ ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་གཞན་ཡས་ཁང་དང་ ལྟའི་བཀོད་པ་རྣམ་སྟོད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ལ་བཤད་པའི་ཚེ། ཕྱིན་རྒྱ་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོར་ལེན་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་བ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལ་ས་བོན་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ལམ་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པའི་ཚ་ཚང་བ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟྲི་ལ་ལམ་གྱི་ཤུང་མི་ཟིན་པར་སྣང་བས། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲུབ་ལ་སྨོ་དུ་མ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱུས་པ་རྣམ་ས་ཁྱུད་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟྲི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུབ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང་། བཟུང་ནས་རྗེ་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་དང་སྡེགས་གཉིས་ལ་དང་པོ་རང་རང་གི་སྡོམ་པ་མ་བཟུང་བར་བསླབ་བྱ་རྣམས་མཉན་དུ་མི་རུང་ཡང་འདི་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་སྟེ་ཐོ

དུ་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས། རྒྱུད་སྡེ་ནས་ནས་དེ་ནས་འཇོན་པར་སྤྱོ་བ་ནི་སྟོམ་པ་འབོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཟློག་པར་འདོད་པ་ལ། སྡ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྡུག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྟྲོང་ནས་བརྒྱུགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྤྱོ་བར་གྱུར་ལ། ཕ་རོལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཇོན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན། ཕ་རོལ་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་འདི་ཚོ་གཞན་དུ་དེས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་དགོས་པར་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་སྟྲོང་ཐག་པ་ནས་སློབ་འདོད་སྡུངས་ནས་སྟོམ་པ་བླངས་ན་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་ཐབས་བཟང་ངོ། །དེ་ཡང་སྒྲས་འདི་དང་འོག་གཉིས་ཀར་བཤད་ན་ཚོག་གི་ཁུར་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ ཌའི་འགྲེལ་པར། དང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང་། དེ་མ་ཐག་ནས་ཙ་ལྟུང་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟུང་བ་རྣམས་བསྡུང་ཚུལ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་སྡེ་ཚན་ལ་ཏུ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་དང་། དེར་བསླབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསླབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རིགས་བསྡུ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་འདུ་བས་ཕྱིན་དྲུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་སྤྲོས་ཆེན་པོའོ། །བསྡུ་བ་བཞི་ཡང་དེར་འདུ་སྟེ། སྤྱི་ན་འདུ་བ་ནི་སླ་ལ། ཚོག་སྙན་པ་ནི་ཕྱིན་དྲུག་ལས་བརྩམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྤྱོད་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དང་འཇུ་བར་བསླུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་དང་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་མོད་ཀྱང་། ཕྱིན་དྲུག་གིས་གོ་བ་བསྟེད་པ་ལྟར་སྡུད་བྱེད་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས། ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསྡུ་བའི་གཞི་བྱེད་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྲོས་ཅམ་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀླལ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྟེད་པ་ནི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས། འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་རྟེད་ན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཇོན་པ་འབྱུང་བས་ངེས་པ་རྟེད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས། མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་

ངེས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་ལ་ཚེ་རབས་ དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྒྱད་དགོས་ལ། དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཚོད་འོང་བ་ལ་རྟེན་ མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་མེད་པར། ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་འདྲ་བ་ཆ་རེ་ རེ་ཙམ་ཡོད་པས་བསྟན་ཀྱང་བོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས། རྟེན་ཆ་ཐམས་ ཅད་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ ལོངས་སྤྱོད་དང་གང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ པའི་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བཙམས་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཕུན་སུམ་ ཚོགས་པ་བཞི་ལྷན་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱོ་བ་མང་བས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་ མི་འགྱོ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་ཚོག་པས་ཐུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ ཙ་ལོག་པར་འཇུག་ཅིང་ལྟོག་པའི་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྨྲིག་མ་དང་ཆུ་ཤིང་རྡོ་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་རྡེ་ཞུ་མོ་ སྣྱམ་པས་བཏགས་པ་ལྟར། ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པར་འགྱུར་བའི་ ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྤར་གྱི་བཟང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ ནས་སྨར་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་འབད་དེ་རྟེ་འཛེལ་དུ་འགྱོ་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་ སྤར་བསགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལॊངས་སྤྱོད་པས་ནི་ཟད། གསར་དུ་ནི་མི་སྲེལ་ བས་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྟལ་བའི་འགོ་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་ གཞན་དུ་དེ་དྲུག་འབྱུང་བཞང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་ ཞིང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་པས་ཚོ་འདིར་ཕྱིན་དྲུག

ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོ་མས་ལན་མང་དུ་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་ཅི་ཙམ་ཁྱད་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ཡིན་ལ། ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང། ། འགྲོར་རྟོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང། ། རྒྱ་ཆེ་ཐོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱུ་དང། ། བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ། ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་ཟད་དེ་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་འདས་ནི། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་གདགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལེགས་པར་ལྟོག་པ་ཉིད་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་སོ། ། དེ་མཐར་འབྱིན་པ་ལའང་ཚུར་གནོད་མ་བཟོད་པར་གཅིག་ལན་དང་གཉིས་ལན་བྱས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་མི་འོང་བས། ཚུར་གནོད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དགོས་སོ། ། འདིས་ལན་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་སྟེག་གསོག་པ་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་དེས་འདུན་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོའོ། ། རང་གི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་

དེ་ཡང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་མི་འོང་བས། བསམ་གཏན་གྱིས་ སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་གནས་ པའི་ལས་རྒྱང་ཐོབ་པ་དགོས། དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ ཏུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཞིའོ། །དེས་ ན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིན་རྒྱ་ཏུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ ར་བ་བརྩོན་པ། །གཏོང་བང་མི་གནོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་ གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྨོད། །ཅེས་ཏེ། འདི་ལ་ གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མེད་དོ། །གནས་དང་གྲོལ་བ་ཞེས་སེམས་ དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྩེ་ར་དང་འཁོར་བ་ལས་ གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩེ་སྣ་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་ན་ ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འཐུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་འཛིན་ཟབ་པར་ འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚད་ཤས་རེར་འགྱུར་བས་ཕྱིན་ རྒྱ་གི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་དགོས་སོ།།

གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ ཐུགས་ངེས་ནི། ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་བཏང་བས་དེའི་ཕོངས་པ་སེལ། དེ་ནས་ སེམས་ཅན་གང་ལའང་ཕར་གནོད་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་ཚུར་གནོད་བཟོད་ པར་བྱས། ཁོའི་གྲོགས་བྱས་པས་མི་སྐྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འདྲུན་པར་བྱས་ ཏེ། སྟོང་རྩང་དུ་སོང་བ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་དེ་ཐེ་

ཚོམ་བཅད་པས་གོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་རེས་ཏེ། མི་ཤོར་བ་ དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་དང་། །རྣམ་འཚེ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་དང་། །དགའ་ བྱེད་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་ ལ་མི་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་དེ་ལས་ འགྲུབ་ལུགས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ན་དེ་བསྟན་པ་ལ་གྱས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། འདི་ལྟར་ ལོངས་སྤྱོད་རྟེད་པ་ལ་མི་ཚགས་ཤིང་། མ་རྟེད་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་། དེ་ཡོད་ན་བསླབ་པ་བསྡུང་བར་ཀུས་པས་ ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་གྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སྤྱོད་བསྡུ་ལ་བཟོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ལ་སྦྱོར་ཡང་སྦྱོ་བས་དེས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཞི་གནས་ ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་བསྐོམ་ པ་དྲུག་གིས་ནི་འདིས་འགྲོ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ། དེ་དག་ ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་གིས་རིམ་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་ཏུས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོ་དང་། ། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་ ས།ོ །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་མི་ ལེན་པར་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ།།

ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་མམ་ཐབས་ནི་སྤྱི་ན་པ་སྟེ། གཏོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚོལ་བའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དངས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་བྱག་ཏུ་དེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལམ། །དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པ་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བ་གཞན། །ཞེས་སོ། །འདོད་ཡོན་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་བྱང་བའི་དབང་དུ་མི་འགྱོ་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྤྱི་ན་པ་དང་། སྔར་མ་བྱང་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་བྱེད་ངན་པ་གྲངས་མང་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་ལ་གོམས་པ་སྟོབས་ཅན་དང་། དགེ་བ་གྲངས་མང་ཞིང་དུས་རིང་པོར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བ་ལ་དེ་

དག་གི་ཕན་ཡོན་སོགས་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་སྤྱོ་བ་དྲག་ལ་རིང་བའི་བཙོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མགོ་གཅོན་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་། དེའི་ས་བོན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཕྱིན་བྱག་ལ་རེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ།།

བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་རེས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བའི་སྒྲིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཡང་དག་པར་བླང་བས་པའང་གཤེ་བ་ལ་སྨར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པས་བསྡུང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཕོར་རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲས་ནི་བསྟན་པ་གསུམ་གা་ལ་གཏོགས་པས་ཕྱིན་བྱག་ཏུ་རེས་ཏེ། བསྟན་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བྱག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྗེ་འབྲུ་བ་ཞིག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྗེ་ཐེག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེ་སྟེད་དང་ལྡན་པས། བསྟན་པ་གང་བསྟྭ་པའི་རྟེན་དང་དོན་དང་ཐེག་ཆེན་དང་ཐབས་དང་བསྟན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་བྱག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོམ་ཡིན་པ་

ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མ་རྟོག་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་དང་པོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བཞམ་མི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྲིམ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ལན་ཅིག་འཕགས་ཀྱང་མཐར་མི་ཕྱིན་པར་སྣར་ལྷོག་པའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་དགེ་ཕྱོགས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་གནོད་པ་ལ་རྗེ་མི་སྙམ་པ་དང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལའང་ཉེ་མ་གཅིག་ལྟ་བུར་བལྟ་བའི་སྒོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྦྱངས་ནས་ལྷོག་པའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀུས་པའི་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སྐྱེ་བས་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ཅམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མ་ཟད་ཏ་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ལའང་དཀའ་སྤྱད་ཐན་ཐུན་ལ་བཟོད་བསྟན་ཆུང་བ་དང། གང་བསྐོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོ་ཤུགས་ཆུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་པོར་ཞུགས་པ་མང་ཡང་བར་དུ་མ་ལོག་པ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་སྟེ། བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་མ་སྦྱངས་པས་ལན་གོ། །བར་དུ་མ་ལོག་ཀྱང་ཆུང་ཟ་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་བཟློས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་གསུངས་ཤིང། ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྣོད་ཀྱི་

དོན་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྒྱས་ན་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་རགས་པ་ལའང་འཕྲལ་ནས་འོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་ཏེ་ངའི་ཕྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞི་ཀས་མི་གཡེང་བའི་ཕར་ཕྱིན་བསམ་གཏན་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། སྔར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བཀོད་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་ཕྱིན་བྱུག་ལ་ངེས་པ་སྒྲུ་བ་ལ་གནད་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ཞེར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲུ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་ལྟོག་པའི་རྒྱུན་ཉུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་ཀུས་སོ། །ཉིན་མཚན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སེམས་དཔེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དམན་མཚོག་གི་རིམ་པ་ནི། སྤྱ་མ་སྤ་

མ་དམན་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་གོ། །རགས་ཕྱའི་རིམ་པ་ནི། སྤྱ་མ་རྣམས་ཕྱི་
མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་སྨྲ་བས་རགས་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་སྤྱ་མ་རྣམས་
ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བར་དཀའ་བས་རང་རང་གི་སྤྱ་མ་ལས་ཕྱ་བ་སྟེ། མདོ་
སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྤྱ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་
དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྨོན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དང་། གཞན་
གྱི་རྒྱུད་སྨོན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པའོ། །

དང་པོ།

རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྨོན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དྲུག

སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ།

སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་བཞི།

སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། སྦྱིན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལས། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་མི་བལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཚགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་བག་གི་ལས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་བག་གི་ལས་སོ། ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣོ་གས་པ་ནི། སྦྱིན་བྱའི་རྫས་གཞན་ལ་བཏང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དཀའ་ཐུབ་འགྲོ་བ་བཀྲེན་པོ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྤང་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྦྱིན་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་བག་མི་གཅོ་ཡི། སེམས་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ལ་བདོག་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་རྣ་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྣའི་འཛིན་པ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཞིང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བདར་བའི་ཆོ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་

བོར་བ། །སྒྲོན་བའི་ཞ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྟོན། །སྐྱོབ་པ་རྗེ་ལྟར་ཞ་རོལ་ཕྱིན། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྒྲོན་བའི་ཞ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོན་བའི་ཞར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དངོས་སུ་རྟས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྐྱོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་རྟེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྣ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་སྒྲོན་བའི་ཞར་ཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བའི་གེགས་སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་བསལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟོམ་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། བླ་བ་སྦྱོན་མ་ལས། རྒལ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་དང། ། སྲོག་ཀྱང་གཡོ་བ་དབང་མེད་ཅིང། ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་འདྲ་བ་ལ། ། བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། ། ཤིན་ཏུ་མ་རྟེན་ལས་བྱས་ཏེ། ། སྟོག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང། ། མི་མཁས་འཆི་བདག་བཞིན་པས་སོང། ། དེ་དག་མི་བཟད་སེམས་དམྱལ་འགྲོ། ། ཞེས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་སྲོག་རི་གཟར་གྱི་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་དང་ལུས་སྲོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་

གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་དང། རྣམ་ལམ་དང་
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བརྟེན་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཚགས་པ་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ
ལོག་ན་ཚགས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས
ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང། སྨོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས
ལས་ཀྱང། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་རྙོད་འགྱུར་བ། ཁེ་ཡི་གཞི་ཙ
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཁེ་ལྟས་གང་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་བ་སྤྱོངས། ཁྲེད
པ་སྤང་བ་བྱས་ན་གཟུངས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང།
འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། ཁྱད་ཅིག་རེ་རེས་འགྲོ་བ་ཉིད། ཁ་ལ
ཏེ་མི་རྟག་ཏུ་འབབ་པའི། ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་ཏུ་མེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་འཕོད
པར་འགྱུར་ན་ནི། ཁེ་ནི་རིན་མེད་རྟེད་མིན་ནམ། ཞེས་དང། སྒྲེས་རབས
ལས་ཀྱང། བདག་མེད་འཇིག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས། ཁྱུག་བསྡལ་དྲིན
མེད་རྟག་ཏུ་མི་གཙང་བའི། ལུས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ཕོགས་འགྱུར་བ་ལ། ཁ
དག་བར་མི་འགྱུར་དེ་ནི་མཁས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདད
པ་ཏུ་མས་བསྡུངས་ཀྱང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས
གཞན་ལ་བསམ་པས་བཏང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ལ། དེ
ལྟར་ཆོ་མི་སྤྱོང་བ་ནི་བདག་ཆུད་པའོ་སྙམ་ཏུ་བསམས་ནས་ལུས་ལ་སོགས
པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཆོ་ཅི་སྐྱེ་བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། ཐམས་ཅད
བཏང་བས་མྱ་ངན་འདས། །བདག་ཆོ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྙུག། །ཐམས་ཅད
གཏོང་བར་ཚབས་གཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས

སོ། །ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པ་མི་རྟག་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གི་དང་གྱུར་ན། །སྦྱིན་པ་བདག་གི་ཁྱིམ་བཞག་གཞན་གྱི་བར། །ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་སྦྱིན་དེ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཁྱིམ་ན་གང་བཞག་དེ་ལས་འཇིགས་པ་འབྱུང་། །མི་ཆོག་ཐུན་མོང་རྟག་ཏུ་བསྲུང་དགོས་ཏེ། །སྦྱིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་གནོད་མི་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་བ་འགྲུབ། །མ་སྦྱིན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད། །མི་ཡི་ནོར་རྣམས་སྐར་མདའི་རང་བཞིན་ལྟར། །ཡོངས་སུ་མ་བཏང་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར། །མ་སྦྱིན་ནོར་རྣམས་མི་རྟག་མེད་འགྱུར་ཏེ། །སྦྱིན་པས་དེ་དག་ཡོད་པའི་གཏེར་དུ་འགྲོ། །སེམས་ཅན་ཕན་པར་གཞོལ་བས་གང་སྦྱིན་པའི། །ནོར་རྣམས་སྙིང་པོ་མེད་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མཁས་པས་བསྔགས། །སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་དེ་དག་གསོག་ལ་དགའ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་མི་འབྲལ་གང་ཡང་མེད། །སྦྱིན་པས་རྟག་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་། །བཏང་བས་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འགྱུར། །འཛུངས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མིན་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད། །གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་མཆོག །དེ་ལས་གཞན་གྱུར་འཕགས་པས་ལམ་ངན་གསུངས། །ཞེས་སོ།།

དགེ་བའི་རྩ་བའང་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྔོས་ཤིང་སྨོན་པར་བཏང་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་

པའི་བསོད་ནམས་དེ་སྟེང་འཕོབ་པས་ཚོགས་བདེ་ཆུག་ཏུ་རྫོགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་སྐད་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་གང། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། །གཏན་ལ་ཕེབ་ཀྱི་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཟོད་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྟོང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གཏོང་བ་འཕེལ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང། སེར་སྣ་འཕེལ་བ་དང། གཏོང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང། སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤར་ཡོད་མི་གཟུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བྱིན་ནས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སེར་སྣའི་སྐྱོན་ནི་གང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་རམ། །ཡོངས་སུ་གཏོང་སེམས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ཡོངས་འཛིན་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་བསྟུ་བ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤང། །གང་ཞིག་གཏོང་སེམས་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་དག །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ན། །དེ་འདྲའི་ཆོར་རམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བླང་བར་འོས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚེ་སེར་སྣས་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ན། ཐུབ་པས་བཅོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྟུས་པ་དང། བདག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་དམ་བཅས་པ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། བདག་གིས་སྤར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ནས་དཔལ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་ན། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ཉི་

མས་གཏུངས་པ་ན་ཆུར་ཞུགས་ནས་ཁྱུས་བྱེད་ཅིང། སྐྱམ་ལ་སློབས་པ་ན་ས་ལ་འགྲེ་ལྟོག་བྱས་པས་ལུས་ལ་སས་གོས་པ་མཐོང་ནས་སྣར་ཡང་ཆུར་འཇུག །དེ་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་མ་ཚགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲོད་མཆོག་རྡན་བྱས་ཤིང། །དེ་གཞོལ་རང་གི་དམ་བཅས་བསམ་བྱ་སྟེ། །ཡོངས་འཛིན་ཚགས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ལ་རྟོག་པའི་དམ་པ་འདི་དག་རྟོགས། ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདག་གིས་ལུས་བཏང་སྟེ། །དེ་བཏང་ཆོས་ཀྱང་བདག་གིས་སྤངས་བྱས་ན། །ཕྱི་རོལ་དངོས་ལ་བདག་གིས་ཚགས་བྱ་བ། །གླང་པོའི་ཁྱུས་བཞིན་བདག་ལ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་མང་བ་བསམས་ནས་བྱོད་པ་ཆེན་པོ་དང། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟེད་ནུས་ན་གཏོང་བའི་བློ་ངང་གིས་སྟེའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྤྱང་བ་དང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་གཏོང་སེམས་བསྟེད་པར་བྱའོ། །བསྟེད་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་འོངས་སྤྱོད་དང། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞར་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པས་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་རང་གིར་འཛིན་པའི་སྒེད་པ་བཟློག་ནས། གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་བདག་གི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་མེད། །དེ་འདྲ་ཟད་བྱང་རྣམ་རྟོག་ཡང་དང་ཡང་། །རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྣམ་འབྱང་བ། །གང་ལ་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེས་མཆོག་གསུང་། ཞེས་སོ། །ད་ལྟ་མོས་པ་མ་སྨིན་ཅིང་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པས་ལུས་བྱིན་ཟིན་ཀྱང་ཤ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟེར་མོད། འོན་ཀྱང་ལུས་སྲོག་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་ན། གོམས་པ་མེད་པས་ད་གདོང་ཀྱང་ལུས་སྲོག་གཏོང་མི་ནུས་པར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པས་ད་ལྟ་ནས་བསམ་པ་སྐྱེ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བའི་ཟས་གོས་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ་སྦྱོར་པ་ན། གཞན་དོན་དུ་འདི་དག་སྐྱེ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་སྒེད་པས་སྦྱོར་ན་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་དང། སྒེད་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིག་པ་བརྗེད་པཞམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཆགས་ན་ནི་ཉེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བའོ།། གཞན་ལ་བསྟོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྟས་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་ན་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཆེང་བ་མི་སྲིད་པས་ཐམ་པ་མི་འོང་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག །སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལའང་ཡོ་བྱད་རིལ་པོ་བསྟོས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་སྨྲ་ཞིང། ལ་ལ། གཞན་ལ་བསྟོས་ཀྱང་དེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པས་ཐམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དགོངས་པ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྟོས་ཤིང་དེ་རིག་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཆེང་ན་ཐམ་པ་འོང་བས་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་དོ། །སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་འོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་ཁོའི་དོན་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། བསླབ་བཏུས་ལས། བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་བསྲུང་དོ་སྙམ་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། བྱན་རྒྱ་ཏུ་རྗེ་བོའི་ལས་བྱེད་པ་གང་གིས་འཚོ་བ་བདག་གི་རྫས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོས་ཟིན་པས་དེས་མ་གནང་བར་སྤྱད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་ཏུ་རྗེ་བོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྱན་གྱིས་རྗེ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་བའི་ཐོ་ཅན་གྱིས་གནང་བ་མེད་པར་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་མི་སྟེར་ན་ཐོ་ཆད་བ་དེ་བརྟན་དུ་སྣང་བས། དེ་འདྲ་བ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འགཱའ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་མ་རིག་པར་མ་དད་པར་བྱ་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཏོང་བའི་སེམས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་འགཱའ་ཞིག་གིས་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྨྲྀན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྨྲྀན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དམ་པ་དྲུག་ལྟན་དུ་བྱ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་བྱེད་པའོ།། དངོས་པོ་དམ་པ་ནི། སྨྲྀར་སྨྲྀན་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་སྨྲྀང་པ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ནས་འདང་དེའི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་ཡོད་དོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་དང་ཕུགས་སུ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་དམ་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པས་ནི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱའོ། །བསྟོ་བ་དམ་པ་ནི། བཏང་བའི་དགེ་བ་རྣོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འགོག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལས་བཤད་དོ།།

ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དུ་བྱ་བ་ནི། ཚོས་སྨྲྀན་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་པ་ན་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་ཤིང་

བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཅེ་བ་བཟོད་པ་དང། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང། ཕེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྣོགས་བྱང་དུ་བསྡོ་བའི་བསམ་གཏན་དང། སྒྲོན་བ་སྒྲོན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྨྲ་མ་ལྷ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྒྱ་ཚང་བར་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོར་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲོན་པ་ཁྱིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཤྲ་རིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱིམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཏུའི་ལྟུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་ལས། ཤྲ་རིའི་བུ། རབ་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཆེ་ཕལ་བཅད་པ་ཞིག་བསྟན་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། ཤྲ་རིའི་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱང་བས་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲོན་པ་བྱ་བར་མ་གནང་བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསླབ་བཏུས་སུ་གསུངས་ཏེ་རབ་བྱང་གིས་ཟང་ཟིང་ཆེད་དུ་བསྐྱེས་ནས་སྒྲོན་གཏོང་བྱེད་པ་བཀག་གི། །རང་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གནོད་པར་སྨོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་

མང་དུ་རྟེད་ན་ཟང་ཟིང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཀ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ནི་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི་འཕྲིན་བའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རབ་བྱུང་གིས་ཀ་ཐང་ཐང་དུ་ནོར་བཅལ་ཞིང་བསགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྩ་མང་དུ་ཕྱུང་སྟེ་སྨྲྭ་པ་གཏོང་བ་ལ་མ་དགྱེས་པའི་གཏམ་མོ།།

སྨྲྭ་པའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྨྲྭ་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་སྟོན་པ་དང། བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སློབ་པ་རིགས་པར་སྟོན་པ་དང། བསླབ་པའི་གཞི་འཕྲོད་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྨྲྭ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མིའི་འཇིགས་པ་དང། སེང་གེ་དང་སྟག་དང་ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་འཇིགས་པ་དང། ཆུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྨྲྭ་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྨྲྭ་པ་དང། བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྨྲྭ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་ཚུལ། གཏོང་བར་མ་ནུས་ན་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། སྨྲྭ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། རྗེ་ལྟར་གཏོང་བའི་སྨྲྭ་བ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་བཅུ་སྟེ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་དང། གཞོན་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དང། ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཐ་མལ་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཚུལ་འཆལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང། རང་ལས་དམའ་བ་དང། རང་དང་མཉམ་པ་དང། རང་ལས་ལྷག་པ་དང། འགྲོ་ཁྱོད་ཞིང་སྐྱེང་པ་དང། སྡུག་ཅིང་བོངས་པའོ།།

བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསམ་པ་རྟེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་ནི་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང། དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ཟིན་པས་བཅོལ་བ་ལེན་པ་ལྟར་གཏང་བར་བྱ་བའི་རང་གི་རྫས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པོ་སྙམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང། ཟློང་བ་དང་མི་ཟློང་བའི་ཞིང་རྣམས་ལ་འདི་དག་བདག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཞར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་སོ་སྙམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བསམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཟློང་བ་མངོན་དུ་འོངས་ན་རྒྱལ་སྲས་དེས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས་ནི་སྟེལ་བའི་ཕྱིར། །དེས་གཞན་འདུ་ཤེས་བདག་ལ་བཞག་བྱས་ཤིང། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ།།

དངོས་པོ་རེ་རེ་གཏོང་བ་ལ་དགོས་པ་འདི་དང་འདིའི་ཕྱིར་གཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་རྒྱས་པར་ནི་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་དང་ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་པས་སྟེ་འི་བསམ་

པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་བྱེ་བྲག་པ་ནི། གཙོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་
དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བའི་
བསམ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞག
ནས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའོ། །ཞིང་རྣམས་ལའང་སེམས་སྙོམས་པར་བྱ་དགོས
ཤིང་། སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྨོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི
སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཞིང་ལ་བརྩེ
བར་བྱ་སྟེ། ཆུ་བ་གྲགས་པས། སྦྱིན་གང་སེར་སྣ་དང་བྲལ་བ། །སྡོད་དམ
སྡོད་མིན་དེ་དག་ལ། །མཉམ་པར་སེམས་སྙོམས་པས་གཏོང་བའི། །སྦྱིན་དེ
སྦྱིན་པ་པོ་ལས་དག །བརྩེ་བས་སྦྱིན་དང་སྦྱིན་པའི་འབྲས། །གཉིས་ཀའང
ཅིག་ཅར་དོན་གཉིར་ལ། །གཏོང་བའི་སྦྱིན་གང་སེར་སྣ་མེད། །དེ་ནི་དམ་པ
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ
ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་དམན་དང་ཕོངས་པ་རེ་བའི་བསམ་ལྡན་མཐོང
ན་ཡང་། །བརྩེ་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྡོད་གཞན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན
འཚོ་ལ་བ། །བསམ་བརྟག་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཀྱང་སློང་བ་དག་དང་མཚུངས
སོ་ཞེས། །དེ་སྐད་ཁོད་ནི་ཐུགས་རྗེས་སློང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བཞེད་ལ
ཞུགས། །ཞེས་སོ།།

བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་དགོས་པ་ལ། ལྷ་ངན་མཆོག་ཏུ་འཛིན
པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། གཙོད
འཚེའི་སྦྱིན་པས་ཚོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང་། དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས

དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲོན་པ་དང་སྒྲོན་པ་རྣོ་གས་པ་ཅམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་མི་སྒྲོན་པའོ།།
ཁེངས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སློང་བ་པོ་ལ་བརྟེས་པ་དང། གཞན་ལ
འགྲན་པ་དང། བྱིན་ནས་ཀྱང་བདག་ནི་གཏོང་པོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ
ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས་རྟོམ་སེམས་སྤྱ་མི་བྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། ས་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྒྲོན་པ་གཏོང་བའི་ཚེ་སེར་སྣ་ཅན
རྣམས་ལ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང། དེས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བསྐྱེད་ནས་དམྱལ་བར
འགྲོ་བས་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བའི
ཚེ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལ་མི་སྙན་པ་སྨྲས་པས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མི་དད་པར་བྱེད
ཅིང་མ་དད་པ་དེས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་དང། བཟོད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས
དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ལ་མི་བསྟན་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་མཐའ
ཡས་པར་བསྟོད་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་དང་བློ་གྲོས་ཆེ
བའི་ཚེ་ན་བདག་བསྟོད་མ་མཛད་ལ། །འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་ཆུང་བ་གཞན་རྣམས
ཀྱང་ནི་མཐོན་པོར་བཀུར་བར་གྱུར། །ཡོན་ཏན་ཆོག་ལ་གནས་ཚེ་ཉིད་ཀྱི
སྨྲ་བ་ཉེས་པ་ཆུང་ངུར་བཟུང། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་བའི་བསམ་པ
མེད་པ་ནི། སྙན་གྲགས་འོང་དུ་རེ་ནས་སྒྲོན་པ་མིན་པའོ། །ཞུམ་པའི་བསམ
པ་མེད་པ་ནི། སྟེར་བའི་སྤྲོན་ནས་ཀྱང་ཡིད་དགའ་ཞིང་སྒྲོན་པའི་ཚེ་དང་བར
བྱེད་ལ་བྱིན་ནས་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཤིན

ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་ནའང་ཡིད་ཞུམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་བདག་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་པར་སྤྲོ་བ་སྐྱེལ་བའོ། །རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། དགྲ་གཉེན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྙོམས་པའི་སྙིང་རྗེས་སྤྱི་ནས་བཟློག་ཏུ།

ལན་ལ་བལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོས་ཕན་འདོགས་སུ་རེ་ནས་གཏོང་བ་མིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་སྡུག་བའི་མེས་ཚོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེལ་བའི་མ་ཐུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་ལ་བལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་འོངས་སྲོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ་མེད་དེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་རེ་བ་འགོག་པ་མིན་གྱི། སྲིད་པའི་ལུས་དང་འོངས་སྲོད་ཙམ་ལ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །གཞན་ཡང་སྨྲེ་ན་བཏང་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཏོང་གོང་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་བཀུར་སྟི་བྱང་ན་སྙམ་དུ་འོག་འཚོའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང། དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་མི་སྨྲེ་ན་དང། སློང་བ་པོ་ལ་བསྟུ་བའི་བསམ་པ་དང་ཡིད་མི་དགའ་བ་དང་ཁྲོས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་དང། སློང་བ་པོའི་འོག་སྒྲུབ་སྡ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་རང་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློང་བ་པོའི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་སྨྲོག་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང། གཞན་ཀྱིས་ཁ་ཏད་དུ་མི་ཐུབ་པར་སྨྲེ་ན་

པ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྒྲོན་པའོ།།

རྗེ་ལྷར་གཏོང་བའི་སྒྲོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲོར་བ་རྗེ་འདུ་བས་མི་གཏོང་བ་ནི། ཐུར་པོར་མི་སྟེར་བར་བསྒྲུངས་ཏེ་སྟེར་བ་དང། ཁྱོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྟེར་བ་དང། ཆོས་སམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྟེར་བ་དང། སྤར་འདི་ཅམ་སྟེར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱི་ནས་ངན་པའམ་ཉུང་ངུ་སྟེར་བ་དང། དེན་བགྲང་གིན་སྟེར་བ་དང། དུས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་པས་ཆོག་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཉུང་ངུ་ནས་སྟེར་བ་དང། རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་གཞན་གྱི་བུ་དང་ཚུང་མ་ཕྲོག་ཏེ་སྟེར་བ་དང། ཞ་མ་དང་བྲན་ལ་སོག་པའི་ཡོ་བྱད་ནན་གྱིས་ཟློང་ཏེ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང། གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་གཏོང་བ་དང། རང་ཉིད་སྨྲོས་ལས་སུ་བསྡད་དེ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང། ལྷོར་བ་ལ་ལྷོད་པས་འཕྱ་བ་དང་ཟུར་གྱིས་ལྷོད་པའི་བསྟེད་བ་དང་ཀུན་པོས་ཐ་ཀོང་བར་བྱས་ནས་སྟེར་བ་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་སྟེར་བ་དང། ལོངས་སྤྱོད་འཕྲལ་ལ་རྗེ་ལྷར་བྱང་བ་བཞིན་དུ་མི་གཏོང་བར་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་ནས་སྟེར་བ་ནི་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྒྲོན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང། ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་ལྷར་བྱང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྷར་བསགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་མེད་

པ་དང། གསོག་པའི་རིང་ལ་ཡོ་བྱད་སློང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགོངས་མ་ཚར་ཅིག་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སར་གསུངས་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དེའི་རིང་ལ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང། བསྡུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མང་པོའི་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་དང། ཕལ་ཆེར་བར་སྐབས་སུ་བརྒྱ་པར་འགྱུར་བས་མཐའི་སྨྱོན་པའང་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྨྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཏང་བ་ནི། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་འཇུམ་པ་སྤར་བྱེད་ལ་གསོང་པོར་སྣྲ་བ་དང་ལྡན་པས་ཞིང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་གྱུས་པ་དང་རང་གི་ལག་གིས་དང་དུས་སུ་དང་གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་དཀའ་སྡུང་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟལ་བསྲན་ནས་སྨྱོན་པའོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེ་ཤུ་ལས། རིམ་གྱིར་བཏྱིས་ཏེ་བསྟལ་བས་ནི་གཉན་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱི་བཏྱིད་པར་འགྱུར། ལག་བདར་ཏེ་བསྟལ་བས་ནི་རིམ་གྱི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དུས་སུ་བསྟལ་བས་ནི་དོན་རྣམས་དུས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟལ་བས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བཏུན་པ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། མི་བདེ་བ་བཟོད་པས་བསྟལ་བས་ནི་འགོད་ལྡེང་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས་ལག་བདར་ཏེ་བྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣེད་པར་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་བཏུན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མི་ཚོད་ཅིང་མེ་ལ་སོགས་པས་

མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་མངོོ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ གཞན་གྱི་སྨྲྀན་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་སྨྲྀར་བ་ནི། རང་ལ་ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་སེར་ སྣ་ཅན་ལན་འགའ་ཡང་སྨྲྀན་པ་གཏོང་མ་སྲོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་ མཁྱ་ཞིང་བག་ཕེབས་པར་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་འདི་གན་ན་ཡོ་བྱད་རྒྱ་ཆེན་ པོ་ཡོད། དེང་སྨྲྀན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སློང་བ་པོ་འདོད་པས། ཁྱེད་སློང་བ་དང་ལྡན་ན་བཟློག་སྟེ་མ་གཏོང་བར་ཡང་ན་འདི་ནོར་ལས་ལོངས་ ལ་དེ་དག་ལ་བྱིན་ཅིག ।ཡང་ན་དེ་འདི་ཐད་དུ་ཁྱོད་དེ་ཤོག་ཅིག ।འདི་སྨྲྀན་ པ་ལ་ཡི་རང་བཞང་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟོའོ། ।དེས་ཀྱང་ནོར་གོད་པ་མེད་ཅིང་ དག་འགལ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། ।དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་སེར་སྣའི་ཏི་མ་བསལ་ བའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ ནོར་ཉུང་ཏུ་སྟེར་ཞིང་མ་ཆགས་པ་ཆུང་ཏུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲིང་དང་དེ་ལ་ བརྟེན་ནས་ཆེན་པོ་འཐོབ་བོ། ।དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སློབ་དང་སློབ་མ་ དང་གྲོགས་བཤེས་ཆགས་ཅན་གཏོང་མི་ནུས་པའམ་དེ་མིན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་ མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྨྲྀན་པ་བྱེད་དུ་ འཇུག་ཅིང་རང་ཉིད་མི་བྱེད་དོ། ।འདིས་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་ པོ་བསྐྱེད་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་གི་ཉོན་མོངས་བཏུལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་ཚོས་ འདོད་པ་རྣོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་བསྡུས་པ་དང་སྨྲྀན་པར་བྱས་ པར་ཡང་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཡོ་བྱད་མེད་ན་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་ནོར་

བསླབས་ཏེ་སྟེར་བ་དང། ཡང་ན་དབུལ་བོ་དང་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱིན་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གཞན་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སློང་བ་བྱང་བ་རྣམས་དང་པ་ཅན་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་དུ་གཏོང་བ་དང་རང་ཡང་དེར་སོང་ནས་ཅི་ནུས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་བྱའི་རྫས་རྣམས་ལ་འདམས་ཏེ་བཟང་རིམ་ནས་སྟེར་བ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་རྫས་བཅོམས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

དངོས་པོ་ལ་གཉིས། གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་མངོར་བསྟན་པ་དང། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་བཏང་བ་དེས་འཕྲལ་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ། ཕུགས་སུ་ཕན་པ་སྟོག་སྟོང་བཉམ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་འཕྲལ་དུ་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕུགས་སུ་ཕན་ན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱ་ལ། གང་བཏང་བ་དེས་འཕྲལ་དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ལ་ཕུགས་སུ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་འཕྲལ་བདེ་ཡང་ཕུགས་སུ་གནོད་ན་གཞན་ལ་གཏང་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང། ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་གཏང་བྱར་ཤེས་པས་ཐོག་མར་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་

པ་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཏང་མོད་ཀྱང། ལུས་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་སྨོང་བའི་དཀའ་སྡུག་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྨོང་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། གང་གིས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདི་སྟོབས་ཆུང་བ་ལས་ལྷི་བཞམ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་རྩོམ་པཞམ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་རྣམས་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་རྣམས་རྩོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཤ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་བྱིན་ཟིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་ཟད་དེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོ་བར་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུད་ཟ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དུས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། སྨྲོང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་ནི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །དོན་ཆེན་བསླུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་རོ། །ཞེས་སོ།།

དགོས་པའི་སྒོ་ནས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དགོས་པ་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལུས་མི་གཏང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པའི་ལུས། །ཐུན་ཚོགས་ཆེད་དུ་གནོད་མི་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་པ་སྒྲུབ་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རང་དོས་ནས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་

པ་སྦྱིན་པའི་གེགས་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་དོས་ནས་ལུས་མ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཚེ། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སློང་ཡང་མི་སྦྱིན་ལ། སྲོག་གཅོད་སོགས་གཞན་དང་རང་ལ་གནོད་པའི་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སློང་ན་ནི་རེ་ཞིག་ཅམ་ཡང་རང་ཉིད་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །སློང་བ་པོའི་སྨོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བདུད་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་དེས་བཟློས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོ་བཅོས་པའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སློང་ན་མི་སྦྱིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྱོན་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློང་ནའང་མི་སྟེར་ཏེ། འདི་དག་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སློང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆུ་བརྡོལ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་མ་བྱིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱིན་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་སློང་བ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསེས་ནས་གཏན་དུ་སྦྱིན་པ་དང། གཞན་གྱི་ཚོས་ལྟན་གྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་སྦྱིན་པ་གཉིས་སོ།།

ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང། ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དུས་ཀྱི་སྨོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དགེ་ན་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་གནས་ཅན་ལ་ཕྱི་ཏེའི་ཁ་ཟས་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། ། སྦྱིན་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སྨོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། ལྷོ་མ་བཙོན་ཅན་ལ་ཟས་སྐོམ་ལྟག་མར་གྱུར་

པ་སྟེར་བ་དང། བཅཱད་གཅེ་དང་མཆེལ་སྟབས་དང་རྒྱུག་པ་དང་རྒྱག་ཁྲག་
གིས་འབགས་ཤིང་གོས་པའི་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་དང། སྒོག་བཅོ་ངང་
ཀ་མི་ཟ་ཞིང་ཚང་མི་འཐུང་བ་དང་དེ་དག་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པར་འདོད་
ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྒོག་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་དེ་དག་གིས་འབགས་པ་སྟེར་བ་དང། གཏོང་བ་ལ་ལེགས་
པར་བརྩལ་སྟད་ཅིང་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་མཛའ་བ་དང་གཞོད་སྤྱི་ནས་
སྲིན་པོ་རྣམས་དང་དྲག་ཤུལ་གྱིས་གཞོན་པའམ་བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་བརྗེད་
ངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློང་བ་ལ་བུ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་དང། བཟའ་
བཏུང་མི་འཚོད་པ་དང་འཚོད་ཀྱང་ཚོད་མི་ཟིན་པར་སློང་བའི་ནད་པ་ལ་དེ་
དག་སྟེར་བ་དང། ཏ་ཅང་སྲེད་པ་ཆེ་ཞིང་འགྲངས་པས་ཁ་ཟས་བསོད་པ་སློང་
བ་ལ་དེ་དག་སྟེར་བ་དང། ཆུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཚོལ་བ་དང་གླེགས་བམ་
གྱི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་སློང་བ་ལ་
གླེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་རྒྱས་པར་
བྱང་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། རིས་སྣང་དུ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་བྱིས་ཟིན་པ་སློང་མོ་བ
བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་སློང་བར་བྱེད་ན
ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ཚོས
ཟབ་མོ་རྣམས་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་མོས་པར་བྱ་ནུས་སོ་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུ

ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱིས་སྨྲྀན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་གླེགས་བམ་མམ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ཡི་གེར་འབྲེར་བ་ཐུག་ནས་སམ། བྲིས་ཟིན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་སྨྲྀན་པར་བྱེད་དམ་གཞན་ལས་བསླངས་ཏེ་སྨྲྀན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གླེགས་བམ་བྲིས་ཟིན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་དེ་ཡང་ཕྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡི་གེར་འབྲེར་གཞུག་པའམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྨྲྀང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་དག་ལའང་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གླེགས་བམ་མ་བྲིས་པ་སློང་བ་ཞིག་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་བཅོངས་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གལ་ཏེ་གླེགས་བམ་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྣ་གོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་སྨྲྀན་པར་མི་བྱ་བར་རིན་བདོག་ན་རིན་སྨྲྀན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིན་མི་བདོག་ན་གཉིས་ཀ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྣ་གོན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གླེགས་བམ་དེ་ཉིད་སྨྲྀན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་གཞུང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འབྲེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སློང་བ་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གཞུང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འདྲེ་བར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུང་འབྲེང་འདྲེ་བར་འདོད་པ་ལའང་

དེ་བཞིན་དོ། །གཞུང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྨོང་
བ་ལ་མ་བྱིན་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།
རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་དུ་མི་རྟང་བ་ནི། རང་ཉིད་གླེགས་བམ་གྱི་དགོས་པ་
བསྟན་ཟིན་པའང་མིན་ལ་དེ་ལ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་ཡང་མེད་པའི་ཚེ་ཤེས་པར་
འདོད་ནས་སྨོང་བ་ལ་གླེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྒྲོན་དུ་མི་རྟང་བའི་
རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པ་ནི་དགོས་པ་གསུམ་གང་
རུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་མ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟག་པོ་
ཡོད་ཀྱི། བྱིན་པ་ལ་ལྟག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། དགོས་པ་དང་པོ་བསྟན་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་ལ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་མེད་པས་སེར་སྣའི་
ཉོན་མོངས་བསལ་མི་དགོས་པ་དང། མ་བྱིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་
མཐོང་ལ་བྱིན་ན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང། མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པས་སེམས་
ཅན་འདི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་བྱིན་
ན་འདི་གཅིག་བུ་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སར་དགོས་པ་ཆེ་
ཆུང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང། སྨྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། ཆུང་ངའི་ཕྱིར་དུ་ཆེ་མི་
བཏང། །ཞེས་གསུངས་པས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་དོ། །མི་
སྒྲོན་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ཁོད་ལ་མི་སྒྲོན་དོ་ཞེས་ཚོགས་བརྒྱད་པོས་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་གྱི། ཐབས་མཁས་པས་བརྒལ་སྒྲུབ་ནས་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་

བྱང་སེམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་པས་བསྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་ དགེ་སློང་གིས་མཁན་སློབ་ལ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཅུགས་བྱས་ནས་བསྟོས་ཏེ་འཚང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོས་པས་ཡོ་བྱད་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་ལོ། །དེས་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བཅོལ་བ་དང་འདྲ་བར་འཚང་ངོ། །གལ་ཏེ་སློང་བ་པོ་འོངས་ཤིང་ཡོ་བྱད་དེ་ཡང་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བཏང་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་ངོ་སྙམ་དུ་བྱས་ནས་སྟེར་ལ། འོས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་བཅུགས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བསྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཞིན་བཟང། འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་ངས་སྦྱིན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོག་འཛམ་པོས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་གླེགས་བམ་དེའི་རིན་ཉིས་འགྱུར་རམ་སྲུམ་འགྱུར་དུ་སྦྱིན་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེས་བྱང་སེམས་ལ་འདི་སྲེད་པ་ཆེ་ནས་མི་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གླེགས་བམ་འདི་སྦྱིན་པའི་དབང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་སྙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པའོ།།

དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་གི་ཕ་མ་དང་སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བཟའ་བཏུང་དང་། བཙའ་མ་སྨྲད་པ་དང་སྨྲད་ཀྱང་སྟེར་བ་ལ་མི་མོས་པའི་བུ་དང་ཚུང་མ་དང་བྱན་ལ་སོགས་པ་དང་བུ་དང་ཚུང་མ་སྐྱེད་ལོངས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུའོ། །འདི་བྱན་གྱི་དོན་དུ་མི་

སྟེར་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བར་སྣང་བས་དངོས་པོའི་ནང་དུ་
བཏང་སོ། །བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་ནི། ཚོས་གོས་གསུམ་
དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་གནང་བ་
རྣམས་ལ་སེར་སྣའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
ཡིན་ན་སྨོང་བ་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཏུ་བྱུང་བས་ཚོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཡོ་
བྱད་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་གནང་བ་ལུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་
བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དག་གལ་ཏེ་
སྨོངས་མོ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་འདོད་
པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ནའང་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་
པ་ལས་ནི། ཤཱཀྱ་རིའི་བུ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གོས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སློང་བ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་གྱུར་ན། དེས་འདོད་པ་
ཆུང་བ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཚོས་གོས་གསུམ་བྱིན་ནས་
ནི་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ།།

དགོས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་དུ་མི་རྟུང་བ་ནི། རང་ངམ་གཞན་ལ་གནོད་
པའི་ཕྱིར་དུ་སློང་བ་ལ་དུག་དང་མཆོན་དང་མེ་དང་ཆང་སྟེར་བ་དང་། ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གསོག་པའི་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པའི་དགའ་ཞིང་རྩེད་མོ་རྣམ

བའི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྤྱི་ན་པ་དང། རྒྱ་དང་ས་མདའ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོབ་པ་དང་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟོབ་པ་དང་སྤྱི་ན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་ནི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་བསྲུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་གི་མན་ངག་སྟོབ་པའང་མི་རྩང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེམ་མམ་གཤེར་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་བསྲུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་ཕྱོགས་དང་ཆུ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྤྱི་ན་པ་དང་ཡུལ་མི་དེ་འམ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྲུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྤྱི་ན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དེའི་དགྲ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་སྟོན་པས་མ་བཀག་པའི་དུས་དང་གང་ཟག་དེ་ལ་སྤྱི་ནར་བྱ་བ་གཏོང་བ་དེ་མི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་འཚམ་པ་ཡིན་ན་སྟེར་དགོས་པ་དང། རྟེན་ཡང་སྦར་བཤད་པ་ལས་ལྷོག་པ་གླེགས་བམ་ལ་སེར་སྣ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་གླེགས་བམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་བ་པོ་ཤེས་འདོད་ཅན་ལ་སྤྱི་ནས་ཀོ། དེ་ཡང་དགེ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་དེ་སྟེར་དགོས་ལ་མེད་ན་དགེ་འདུན་བའི་རིན་སྟེར་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མེད་ན་བདག་གིས་འདི་བྱིན་པས་ཚེ་འདི་ལ་ལྟུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆུ་ཕྱི། སེར་སྣ་དང་དུ་ཆང་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་ངེས་པར་སྤྱི་ནོ། །དངོས་པོ་ཡང་སྦར་བཤད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་བུ་དང་ཚུང་མ་ལ་སོགས་པ་བདག་པོ་དང་ཁ་ཕྱལ་

ནས་སྒྲོན་དུ་མི་རྩང་ཡང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སློང་བ་ལ་སྒྲོན་
གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་དགའ་རྩེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་
གཞན་ལ་མི་གནོད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷོག་ཆགས་ལ་མི་གནོད་ན
ལྷོག་ཆགས་གནས་པའི་སྐྱམ་དང་གཤེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་དང་ལྷོག་ཆགས
མེད་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་སློང་བ་ལ་སྒྲོན་དགོས་ལ། རང་ངམ་གཞན་ལ
ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སློང་ན་དུག་དང་མཆོན་དང་མེ་དང་ཆང་ཡང་སྒྲོན་གོ། །དེ
ལྟར་ཟང་ཟིང་སྒྲོན་པའི་ཚེ་སློང་བ་པོ་བཀྲེན་པ་དང་འབྱོར་པ་ཅན་གཉིས་བྱུང
ན་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དང་པོ་ནས་སློང་བ་པོ་དེ་གཉིས་བྱུང་ན་གཉིས
ཀའི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་ནུས་ན་དེ་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་བསྐང་བར་བྱ་ལ།
མ་ནུས་ན་དེ་བཀྲེན་པའི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང
ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་སྐོང་མ་ནུས་པའི་ཚེ། བཞིན
བཟང་། ངས་ཡོ་བྱད་འདི་དང་པོ་ནས་བཀྲེན་པ་འདི་ལ་བསྟོས་ཟིན་པས་ཁྱོད
ང་བཟློག་གོ་སྙམ་དུ་མ་སེམས་ཤེག་ཅེས་ཚོག་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱས་ནས
འབྱོར་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པ་ལ
སློབ་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྟོང་བས་བྱིས་པ་སྟེ། དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ནི
བྱང་སའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་གཏོང་བར་མ་ནུས་ན་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སློང་བ་པོས་བསླངས
པའི་ཚེ་སེར་སྐྱས་ཧོན་ན་འདི་སྙམ་དུ། དངོས་པོ་འདི་དང་བདག་གདོན་མི་ཐ

བར་འབྲལ་ཏེ་འདི་ས་ཀྱང་བདག་འདོར་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་འདོར་རོ། །དེས་ན་འདི་བཏང་ལ་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྙིང་པོ་བླངས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱའོ། ། འདི་བཏང་ན་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ནོར་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་ལ་དགའ་ཞིང་རངས་པ་སྐྱེའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གཏོང་མ་ནུས་ན། བདག་ནི་ད་དུང་མཐུ་ཆུང་ཞིང་དགེ་རྩ་མ་སྨིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལས་དང་པོ་པ་དང་མི་གཏོང་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཟོད་པར་མཛད་ཅིང་གདུང་བར་མི་མཛད་དུ་གསོལ། རྗེ་ལྟར་ཁྱོད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཀྱེའོ། །ཞེས་སློང་བ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བར་དགེ་ཕུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཐན་ཚུན་དུ་མ་དང་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། སེར་སྣའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་སེར་སྣ་སྤྱད་པར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱས་ན་སེར་སྣས་ཆོས་ནོར་མི་སྐྱེར་བའི་ཐམ་པ་ཁེགས་པ་འདྲའོ། །ཐར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང། རྗེ་སྐྱེ་སློང་བ་མངོན་དུ་འོངས་གྱུར་ཀྱང། །ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་སྨྲེ་ན་པར་མ་ནུས་ན། །ཅི་ནས་སློང་བ་དམའ་བབ་མ་གྱུར་པར། །འཇམ་པའི་ཚོགས་གིས་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་བཞོ། །ཕྱིན་ཆད་སློང་བ་དྲུང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །ཅི་ནས་ཡི་ཆད་དམའ་བར་མི་འགྱུར་བར། །འཇུངས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་རྣམ་པར་བསལ་བར་བྱ། །སྲེད་པ་

ཡོངས་སུ་སྦྱང་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་སོ།།

སྒྲོན་བའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ། གེགས་ནི་བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་སྟེ། མ་གོམས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་།ཚགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྲོན་པར་བྱ་བའི་རྟས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྣོང་བ་པོ་ལ་སྒྲོན་མི་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི། ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་སྟོན་སྒྲོན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་ལན་བར་ངེས་སོ་སྙམ་དུ་སྒྱུར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས། ད་ཡང་སྒྲོན་པ་མ་བཏང་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལའང་སྒྲོན་པ་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་གོམས་པའི་ཉེས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཏ་ཅང་ཆུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི། འདི་སྙམ་དུ་བདག་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་མ་བཏགས་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སམ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་བ་མང་པོ་ཐོང་ན། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དེས་བདག་འཚེ་ཡང་བདག་ལ་ནི་སྒྲོན་པ་ཁོ་ན་ལེགས་ཀྱི་སློང་བ་པོ་ཕྱིར་བཟློག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་མེད་ཀྱང་སྟོ་ཧད་ཅི་ཡང་རྙེད་བ་ཙམ་གྱིས་འཚོའི་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། པོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དུ་ཟླངས་ཏེ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་བྱའི་རྟས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཚགས་ནས་སློང་བ་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་

གཉིན་པོར་ནི། ཚགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྒྲུར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་བདག་སྤྱི་བསྡལ་བ་ལ་བདེའོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ནི་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱི་བསྡལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་སྐྱར་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྨྲེ་ན་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྨྲེ་ན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་མ་མཐོང་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བལྟས་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་གཉིན་པོར་ནི། ཉེས་པ་དེ་སྒྲུར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་སྨྲེ་ར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཇིག་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་འཇིག་ཅིང་འབྲལ་བར་བལྟས་ནས་སྨྲེ་ན་པ་གང་གཏོང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཅམ་ལ་བལྟ་བ་ནི། རིན་གྱི་ཕྱིར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཚོང་པ་ལ་ཅེ་ཅམ་ཐོབ་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱི་ཐར་པ་ནི་མི་འཐོབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདིར་བྱིན་པ་ཡི་ཕྱིན་པ་ལ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས། །ལེན་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི། །ཚོང་སྤོག་བཞིན་དུ་སྣང་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིན་པ་ནི། དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བསམ་པ་དག་ཅིང་ལྷིང་ཐག་པ་ནས་དང་བས་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྟོག་པས་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་པར་མོས་པ་བྱེད་པའོ། །དེས་ཚེགས་ཆུང་དུས་བསོད་

ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛེལ་བ་དང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །འདྲོར་པ་དང་མི་ལྡན་པས་འདི་བྱ་བར་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ཀྱང་འདྲོར་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཚེ་སྒྲོན་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་པ་རྣམས་ནི། ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡིན་གྱི། ས་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་མི་སྲིད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཇི་སྲིད་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་མེད་དེ། མི་བདོག་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུས་ངན་སོང་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ས་མཐོན་པོའི་སྒྲོན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྣམས་སློན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོང་བ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་གཏོང་ལ་ད་ལྟ་ནས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གནང་བཀག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་ལ་སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཞིང་གཏོང་བའི་བློ་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་བ་

བསྟོམ་པ་དང།

ཐོ་དེ་ལྟར་མ་སྣང་པ་ལ་ཡིད་གཏུང་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཚེགས་ཆུང་དུས་སྨྲེ་ན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣོགས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་བཞག་ན་ནི་ཚེ་འདིར་ཡང་ཉེས་པ་ཁེན་ཏུ་ལྷེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ལ། ཚེ་རབས་གཞན་དུའང་འཇུག་སྟེང་མི་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཁེན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སྨྲེ་ན་པ་དེ་འདྲའི་ཚ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་འདྲའི་སྨྲེ་ན་གཏོང་འདོད་དེ་མི་བཏང། །འཇིག་རྟེན་ནང་ན་གཏོང་འདོད་སེམས་ལྟན་པ། །གཏོང་བའི་ནང་ན་མཆོག་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེས་སུ་དན་ཅིང་བསྟོམ་པ་དང། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ཞིང་སྨོན་ལམ་འདེ་བས་པ་ནི་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་དང་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་དོན་བསྡུས་པའི་གནད་དམ་པའོ།།

གཉིས་པ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་དག་བསླབ་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྒོང་སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས། སེམས་དེའི་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གནོད་འཚེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ད་དུང་སེམས་ཅན་རྣམས་གནོད་འཚེ་དང་མ་བྲལ་བས་སྤང་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་གནོད་འཚེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནོད་འཚེ་དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་ཡང་བླ་ཡི། རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོང་སེམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསླད། ། སྒོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། ། ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། ། ཅེས་སོ། ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་གཙོ་བོ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་དགེ་བཅུ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་དགེ་བ་བདུན་སྒྲོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོང་བ་བདུན་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་སྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་པ། དེ་ཡང་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོས་གསུམ་པོ་མ་ཚགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དེ་དག་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་པ་ལ་སློབ་པར་ཁས་ལྷན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་དང་ཉམས་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བས། གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཞོག་རང་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྐྱེས་བྱ་བ་ལ་ལྟོད་པར་མི་བྱ་བར་བསྟུང་སྟོམ་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་དགོས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། རྣོག་པས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་ལྟར་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་དོན་གང་བརྩོན་པས། །རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་སྦྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མཐུ་ཡི་སྟོབས་ཀྱང་བསྐྱེད། །

ཅེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་ཏུས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མ་ཐུ་ཡོད་གা་ལས་འོང་། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་ཡིས།། འདི་ལ་རིམ་གྱི་གློང་པར་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་རྣམས་རྗེ་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བསྡུང་བར་འདོད་པའི་ཐོ་ཡིག་དག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས། མ་བསྡུས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྡུས་པའི་ཕན་ཡོན་རིང་དུ་བསྟོམས་པའི་སྨོ་ནས་བསྡུང་འདོད་བསྟེད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་མི་བཟད་འཇིགས་པ་མཐོང་བྱ་ཞིང་། །སྡུང་འོས་ཆུང་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་དུའང་འབད་པས་སྤོང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རགས་ཤོས་མི་དགེ་བཅུའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བསམ་མོ།།

ཕན་ཡོན་ནི། སྔར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་ཇས་དགའ་རྒྱ་མི་ཡི་འོངས་སྤྱོད་དང་། །བདེ་མཆོག་རོ་མཆོག་ལྟ་ཡི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱས་བྱང་ཅི་ཞིག་ངོ་མཚར་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་དེ་ལས་བྱང་བ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱོ་བ་དང་། སྟེང་རྟེའི་ངང་ཅན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བསླབ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་གོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་འཐོབ་

པ་དང། རྒྱན་གཞན་ནི་ཏ་ཅང་གཞོན་པ་དང་ཏ་ཅང་ཆུན་པ་ལ་བཏགས་ན་ འཕྲས་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་ཀྱང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་ ཆུན་གཞོན་བར་མ་སུ་ལ་ལྷན་ཡང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་རྒྱན་ གྱི་མཆོག་དང། ཏི་བཟང་པོ་གཞན་ནི་རྫོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཡང་རྫོ་ཕྱོགས་མ་ ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཏི་ ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང། ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཅ་ཆྭན་ལ་སོགས་ པའི་ལྷ་གཡེ་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱང་ལ་འགལ་ཡང། ཇོན་མོར་པའི་ཚ་གདུང་ སྐྱོབ་པའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱང་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང། རབ་ཏུ་བྱང་ བའི་རྒྱས་ཅམ་ལྷན་པར་འདུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྷན་པ་ནི་གཞན་ ལས་ཕུལ་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ ཐོབ་པའི་ལམ། །སྟོང་རྗེའི་ངང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་བསྟྭ། །ཡེ་ཤེས་ གཅིར་མ་ཕུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ། སྐྱོན་བལ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་མཆོག་ ཅེས་བྱ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་འོང་ཏེ་བསུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱང་དང་མི་ འགལ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཚ་ལུགས་མ་ཐུན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་གྱུར་ན། ། མི་ ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང། གཞན་ཡང་གཅམ་གསགས་ ཀྱི་ཚིག་མ་བརྗོད་ཅིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཆེགས་ཀྱིས་མ་བསྟྭས་ཀྱང་ཉེ་བར་ མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ངང་གིས་འདུ་བ་དང། ཏྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་བསྲེགས་ པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་འདུད་པ་དང། རང་གི་གཉན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ ས་སྣོས་ས་མེད་པ་དང། སྤར་ཕན་མ་བཏགས་པ་དང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་

རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་བྱམས་པ་དང་། རྐང་པའི་རྗེས་ཀྱི་ས་རྡུལ་ཡང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོས་གཏུག་ཅིང་ཐོབ་པ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚིག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཚེགས་སུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྲོ་འདྲ། །བསྙིགས་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཚེགས་མེད་མ་བསྒྲུབས་དབང་ཕྱུག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྗོད་དུ་མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །ཕན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྔོན་ཆད་མི་བཤེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྐང་པས་བཀྲ་ཤིས་གྱུར་པའི་རྡུལ་དག་ཀྱང་། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་བླངས་ཤིང་ལྷ་དང་མི། །ཕྱག་འཚལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་རིགས་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་མཁས་པས། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྲུང་འོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག རང་གི་བདེ་ལ་བརྐམ་པས་དྲལ་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། རང་དབང་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་དང་། །མཁས་པས་བསྔགས་པའི་རྒྱན་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས། །བསླབ་པའི་གནས་རྣམས་ཚང་བར་ཡོངས་རྫོགས་པས། །ཀུན་རྫོགས་བསྙེམས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྲུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་ངན་སོང་གིས་འཇིགས་པ་ཙམ་དང་ལྷ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་སྨོན་པ་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྡུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དཔག་ཡས་སེམས་ཅན་དག །མཐའ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལ་དགོངས་མོས་ཤིང་། །འཇིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་གསུངས། །དེ་བས་ངན་སོང་འཇིགས་དང་རྒྱལ་སྲིད་དང་། །མཐོ་རིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་སྨོན་བསལ་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་མེད་ཡང་དག་བསྡུར་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟེན། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་སར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བཏུན་ལ་གསུངས་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དངོས་དང་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒོང་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རྙེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྒོང་བའི་སྒོང་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། སེམས་ཅན་

རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་
རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་བསླབ་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་
རྒྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ ཌའི་རྣམ་བཅཱད་དུ་བདག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་
པས་དེ་ངེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་
བཅས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལྡན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསླབ་
བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ལས་ཟུར་
ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་ལྡོག་
བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་ལ་
བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་
རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་སྤྱད་
པར་བྱེད་པ་དང་འགྲོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པས་ཤིང་བསྡུས་ནི་དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་ཞིང་བསྡུ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྟན་
ཤིང་མ་བསྡུས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མི་བསྟན་ཞིང་མི་བསྡུ་བར་
འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་
ན་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྙམ་
དུ་བཟུང་ནས་དེའི་འཇུག་ལྡོག་གི་བཅས་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསླབ་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སློབ་རྒྱ་ཡིན་པ་སྐད་ཟེར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་

ས་མས་དབའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་བའི་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྟོམ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་བའི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཀུན་སློང་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་དགོས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། མཐོ་རིས་ཐར་བའི་བདེ་ལམ་གྱུར་པ་སྟེ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ། །འདི་ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བསམས་པའི། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །དགེ་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་བསྡམ་བྱ་བ། །མདོར་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བཅུ་སློང་ལ་བཤད་ལ། ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས། ཐོག་མར་འདི་ལ་སྔར་ལྟར་སྟོམ་ས་ལས་སྒྲུབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། དམ་པ་དྲུག་ལྟན་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དུ་བསྟན་པའི་ཚེ་རང་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལ་གནས་ནས་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ།།

ལྟ་བ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྲོག་བའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་རྟེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡང་མཚོག་ཡིན་ལ། ས་མཐོན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྲོང་བ་དང། ལས་དང་པོ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ད་ལྟ་ནས་སློབ་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཅེས་པ་ལ་ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན་སྟོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ཞིང། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོམ་པ་གང་ཁས་ལྷན་པའི་རྩ་ལྟུང་རྣམས་ལ་སྟོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་ཚེགས་ཆུང་དུ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་རྗོགས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་བའི་ཉེས་ལྟུང་གིས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང། སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས་ད་ལྟ་ནས་འབད་པར་བྱའོ།།

བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལྷ།

བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཟོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་བསླུབ་པའི་ཚེ་རྟེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྟེ་མི་སྙོམ་པ་དང། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཞེ་སྡང་དང། གཉིས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་དང་ཞུམ་ནས་སྲོ་ཤི་བ་དང། གསུམ་པ་ནི་མ་མོས་ཤིང་མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣོགས་པ་ནི། རང་གི་ཁྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྣོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྟུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་ཏེ། བསླུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང། རང་གི་སེམས་བཏུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྟུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང། །ཁྱོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྟེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང། །ལྷུམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང། །བདག་གིས་ཕྱིར་བཟློག་མི་ལང་གིས། །བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་བཟློག་བྱའི། །གཞན་རྣམས་བཟློག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི། སྟོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་སེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་དགྲ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེ་བ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང། འགྲོ་བ་མེད་པར་འཚེ་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང། ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་ཅིང། གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཇོན་དུ་འཇུག་ལ། བཟོད་པའི་བསྟན་པའམ་བཟློག་ཅིང་གང་བཟོད་པ་ཅན་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང། གཞན་དོན་འདོར་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཚུལ་གྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག །ཁོ་བའི་སྟོན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ། །མཐུ་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ། །གཞོན་སེམས་འབྱོག་གི་མེ་ལ་ཆུ་ཡི་རྒྱུན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གཞོན་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྐྱེ་བོ་མཚོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། །མི་བསྟན་སྐྱེ་བོའི་ཚོག་གི་མདའ་རྣམས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་གྱུར་ཅིང། །གྲགས་པའི་ཐྲེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་

དང། ཡོན་ཏན་མཛེས་ལྡན་མཚན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །གཟུགས་སྣྱན་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་འོག་སྣྱན་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལས་མི་ལྷོག་པ་དང། དགེ་རྩ་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཁྲོ་བའི་དགྲ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང། གཞོད་བྱེད་མཐུ་ཆུང་དུ་ལངས་བཟོད་པས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྒྱན་དང། ཉོན་མོངས་གཏུང་བར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་དམ་པ་དང། གཞོད་སེམས་ཀྱི་མེ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ཆུའི་རྒྱུན་དང། མི་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འོག་སྣྱན་ཀྱི་མདས་མི་ཕེགས་པའི་གོ་ཆ་དང། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འགྲོ་བའི་མིག་དང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་བཟང་པོ་སྣྱན་པའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། གང་ཞིག་བསྒོམས་ཏེ་ཁྲོ་འཛིན་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བའི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟོད་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་མི་ཉམས་པས་ཆོ་འཕེར་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བའི་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོ་འགོག་ཅིང་བའི་འགྲོ་ཁྲིད་པར་ཅན་དང། མཐར་ངེས་ལེགས་སྟེར་བས་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བའི་བའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་མ་རྟོག་ཀྱི་བར་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།།

ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྨྲེ་ན་དང་བདེ་བ་ཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱར་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་

པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་དཔའ་བོས་མཛད་པ་
རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པར་སྣང་ངོ། །འཇམ་དཔལ་རྩམ་པར་
རོལ་པའི་མདོ་ལས་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་
པར་གསུངས་ལ། འཇུག་པར་ཡང། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་སྨྱོན་
པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཁོང་
ཁྲོའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཀྱང་འཇོམས་པར་གསུངས་སོ། །
།ཡུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཁྲོས་པ་དགོས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དགོས་པར་
འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ཡུལ་སྨྱེ་ལ་བཞེད་པའི་སྡུ་མ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །སྨྱེ་དང་ཁྲིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་
བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པར་སྣང་ངོ། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ནས་འདང་དགེ་རྩ་
འཇོམས་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་
འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་
དང། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྟོན་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི། སྤར་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ར་དགེ་བའི་རྩ
བ་འཇོམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས།
འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང། དགེ་སློང་དག
།དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྒྲ་དང་སེན་མོའི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས
ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས། བཙུན་པ་དེ་ལྟར

ལག་ས་སོ། །དགེ་སློང་དག །འདི་ས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཏོན་པའི་འོག་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་ཐུག་པའི་བར་ན་བྱེ་མ་རྡུ་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་འདི་ལྟར་ལོས་བསྒྲུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེ་ལ་བ་དེར་ལོག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཚེ་བར་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གང་དུ་ཟད་པ་དང་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་རྣ་ཐུང་བ་དང་སྨས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར། དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར། དེ་ལྟ་བས་ན་ཅི་ནས་འགལ་བ་ལའང་ལེགས་ཀྱིས་གཞོད་པར་མི་བྱ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་འདོན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི། སྤར་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ་སྟོན་ལ་ཞེ་སྤར་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། དཀོན་རྟེན་དང་ཕྱད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་

ཀྱང་སྣང་བྱའི་ས་བོན་སྤྲོང་མི་ནུས་ན་ཇི་མེད་ཟས་བས་ས་བོན་སྤྲོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་པར་སྣང་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གཉིས་པོ་སྟོང་པས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་དགེ་བའང་ས་བོན་སྤང་ས་པ་མིན་ཀྱང། དེ་གཟོད་ཆེན་དང་ལྷད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྲེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང། རང་རང་གི་རྣམ་སྨིན་ལྷུང་ནས་ཟད་པའི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ཡང་ས་བོན་སྤང་ས་པ་མིན་ཀྱང། ཕྱིན་ཆད་ཆེན་དང་ལྷད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་དེ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང། སྟོང་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་མ་སྤང་ས་ཀྱང། ཆེན་དང་ལྷད་ནས་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤར་ཏང་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་འགོར་བར་ལྟེ་གང་དང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྟོན་ལ་སྨིན་པ་དེས་རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྨིན་པའི་གོ་སྐབས་བཀག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་བཞག་མི་ནུས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་རྣམ་སྨིན་རྒྱང་བསྲིངས་པ་ཙམ་དགེ་ཙ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྟན་ཐམས་ཅད་དགེ་ཙ་འཇོམས་བྱེད་དུ་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་སྟོང་པས་བཞིས་སྤྱད་པས་དང། ལོག་ལྟ་དང་གཙོ་བོ་མེས་ཀྱིས་དགེ་ཙ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ས་བོན་ཉམས་པ་ཆེན་དང་ལྷད་ཀྱང་སྤྱ་གུ

མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ད་གཏོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་སྡོམས་བཞིས་སྦྱངས་པས་འདག་ཀྱང་ལམ་གོང་མ་སྒྲུ་བ་བུལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅོམ་ཡང། གཉིས་བ་དང་སྒོང་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱིས་སླར་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྒྲུ་སླ་བ་འཇོམས་མི་ནུས་པ་དང། ཁ་ཅིག་ལ་ནང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ནས། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་མི་འཇོམས་པ་དང། ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་སྒྲོས་ན་བསྒལ་པ་གཅིག་གི་ས་རྩོགས་པར་བགྲོད་ནུས་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་གཅིག་སྒྲོས་ན་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་བཏང་ཡང་བསྒལ་པ་གཅིག་གི་ཡུན་གྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་བུལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལཱའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར། དགེ་བ་བཅོམ་པ་ལཱའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་མི་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཉན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྱེ་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་ལེགས་པར་གསུང་རབ་བལྟས་ལ་དགྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་

རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་པ་དང། གཞན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ།།

མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཡིད་ཞི་ཞིང་དེས་པ་ཉམས་སུ་མི་སྲོང་བ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྤང་ཡོད་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་མ་མི་འཐོབ་པ་དང་གཉིད་མི་ཕེབས་ཤིང་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པའི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་དང། ཞེ་སྡང་ཆེ་ན་སྤང་དེན་གྱིས་བསྡུངས་པས་ཀྱང་དེན་བཟོད་ནས་གསོད་པ་དང་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲུན་ནས་སྨོང་བ་དང་སྨྱོན་པས་བསྡུས་ཀྱང་མི་སྡོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔའི་སེམས་འཚང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྲོང། །དགའ་དང་བདེ་བཞད་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མི་འགྱུར། །གང་དག་ནོར་དང་བཀུར་སྟི་ཡིས། །དེན་བྱིན་དེ་ལ་བཟོན་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྡང་ལྡན་པའི། །རྟེ་དགོན་དེ་ལ་གསོད་པར་རྩོལ། །དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །སྨྱོན་པས་བསྡུས་ཀྱང་སྟོན་མི་བྱེད། །མདོར་ན་ཁོ་བ་བདེ་བཀྲས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང། ཁོ་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་གྱུར་ན། །ཆུན་གྱིས་བཆུན་ཡང་བཟང་བོར་ཡོང་མི་སྣང། །མལ་སྟན་བཟང་བོ་དག་ལ་ཉལ་གྱུར་ཀྱང། །ཁོ་བའི་ཟུག་རྔས་སེམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འགྲུབ་བཟོད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོ་བས་གཏུངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་བྱེད། །གླགས་དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཟླ

བ་མར་གྱི་ངོ་བཞིན་དབལ་ཡང་ཉམས། །མཇུག་བཤེས་བཀྲ་གོས་རབ་ཏུ་
གཅུགས་གྱུར་ཀྱང་། །ཁོ་བས་མི་རིགས་གཡང་སར་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ཕན་
དང་གཞོད་པར་སེམས་ལ་བློ་ཉམས་ནས། །ཕལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་
ནི་ཟློར་བར་འགྱུར། །ཁོ་བས་སྟོག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་
སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཤར་
གཉེར་བའི། །དགྲས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཁོ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་
དགྲ། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་མཐུ་ནི་འཕྲོ་བ་དག །སྐྱེས་བུ་
སུ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་ཁོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེད་རྟེད་དུ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་མེད། །བཟོད་
པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །སྙན་ཚིགས་ཚུལ་
གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་
མཐོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །ཆོང
པ་དང་པོའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཚད
སྲང་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར་དེར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཚམས
ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ
དང་དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྟོག་པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཆོག
ཏུ་བྱང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིད
དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱིན་ཀྱང་དགེ་རྩ་མི་འཇོམས་ན་དེ་ཙམ་དུ་སྟོག་ཆེ

བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཚབས་ཆེ་བ་འབྱིན་པ་དང་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི་ཞེ་སྡང་ལས་གཞན་པའང་མང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱོར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་བྱང་སེམས་དང་ཐུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་ཁྲོད་དུ་གསོད་ཅིང་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཏེ་བསླབ་བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་རྟེ་མི་སྙམ་པ་དང། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་གནོད་བྱེད་ལ་རྟེ་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང། གནོད་བྱེད་འབྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་གེགས་བྱས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང། བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བཆུས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང། བཙུ་བར་བྱ་བ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང། ཡུལ་ཅན་དང། རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སྟོར་

བས་རང་གི་བདེ་བ་བཀག་པའམ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱུག་བསྡལ་བསྐྱེད་པས་སོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་དེས་རང་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བས་ཁྲོ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་དེ། གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱལ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྲོ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་གོ་མས་པའི་ཐོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་ན་གནོད་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མ་བས་མས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་མ་ཚང་ན་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་བས་མས་ཀྱང་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་བསྐྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྟོར་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་གཞན་ལ་ཕྱུག་བསྡལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་དབང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཐོན་མོངས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེའི་བྱན་ལྟར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱལ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་གདོན་གྱིས་བཟློམས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགལ་ཞིག་རང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་འདོགས་མཁན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང་བརྡེག

པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང། འདི་ནི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་
ལྟར་བྱེད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བར་གདོན་དང་ཅི་ཕྲེལ་ཕྲེལ་
ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་
པ་ན་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། གང་ཟག་དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་
ཁྲོ་བར་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དབྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་
བརྒྱ་པ་ལས། ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལས། །སྨན་པ་འཕྲུག་པ་མིན་དེ་
ལྟར། །ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དགྲར་གཟིགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་
གང་ཟག་མིན། །ཞེས་དང། སྨོན་དཔོན་ཆུ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང། འདི་འདིར་
སེམས་ཅན་སྐྱོན་མིན་ཀྱི། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཆུམས་སྐྱོན་ཞེས། །ཆུམ་པར་
དགྱུད་ནས་མཁས་པ་ཆུམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འཕྲུག་མི་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་ནས་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདི་
ཉིད་ངེས་པ་སྐྱེ་སྣ་ཞིང་ཁྲོ་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚབས་ཆེ་བར་སྟོང་ལ། |
བྱང་སར་ཡང་ཆོས་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྟོམས་ནས་གཞོད་པ་བཟོད་པར་
གསུངས་པཱའི་ཕ་ཡང་དོན་གཅིག་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྣམ་རྣམ་དུ་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། |གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་རང་དབང་ཡོད་ན་ནི་འགལ་ཡང་
སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་
ལཱའང་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། |གཞན་ཡང་དེ་དག་ཉོན་མོངས་བྱག

པོས་བསྐྱོད་པ་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་ཅིང་ཕངས་པའི་རང་ལའང་འགག་པ་དང་གཡང་དུ་མཚོང་པ་དང། ཚེར་མ་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཟས་གཅོད་པ་སོགས་བྱེད་ན། གཞན་ལ་གནོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་དགག་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤྱལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང། དེ་བས་དགྲ་འམ་མཛའ་ཡང་རུང། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། །འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་གྱུར་ཏོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་མཛོས། །གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྱོབ་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །སུ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང། གང་ཚེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་པས། །བདག་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། །དེ་ཚེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གཅོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གློ་བུར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། གཞན་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་མེ་ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གློ་བུར་བ་ཡིན་ནའང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྣང་བ་ན་དེའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་ཁོ་བ་

དགག་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཚེ་བྱེད་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན། །དེ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །བསྟེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ། །འོན་ཏེ་སྐྱོན་དེ་གློ་བུར་ལ། །ས་མས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་པ་ན། །འོ་ན་འང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །མཁའ་ལ་དུད་འཕྲུལ་བཀོན་པ་བཞིན། ། ཞེས་སོ།།

དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་གང་གིས་གནོད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། དངོས་སུ་གནོད་པ་བསྐྱེད་པའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་ན་ནི། དབྱུག་པ་སོགས་ལ་གང་ཟག་བཞིན་དུ་ཁྲོ་དགོས་ལ། བརྒྱུད་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་ན་ནི། དབྱུག་པ་སོགས་སྐྱེས་བུས་རྟད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་རྟད་པས་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་དགོས་ཏེ། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཀོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁྲོ་ན། །དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་རྟད་པས། །ཉེས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་རིགས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དབྱུག་པ་ལ་མི་ཁྲོ་ན་འཕེན་མཁན་ལའང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ལ། འཕེན་མཁན་ལ་ཁྲོ་ན་ཞེ་སྡང་ལའང་ཁྲོ་བར་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཇོན་པ་ནི། བློ་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་ངེས་པ་དང་ལ། དབྱུག་པ་ལྟར་གང་ཟག་ལའང་མི་ཁྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་དང་སྟེ། འདི་ལའང་དབྱུག་པ་དང་འཕེན་པ་པོ་ལ་གནོད་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་ནི། སྤར་བསྟན་པའི་རང་དབང་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞོན་བྱེད་བསྒྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གཞོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བས་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞོན་བྱེད་རང་དབང་མེད་པར་བསྒྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་ལན་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་རང་ལ་ལེ་ལན་དེད་ནས་ཁྱོ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་རྣམས་རང་གི་ལས་ངན་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། བདག་གིས་སྟོན་ཚད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་དང། བྱིས་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ལ་བཤམ་པས་ན། །རང་གི་ཉེས་པས་གཞོད་འགྱུར་ན། །གཞན་ལ་བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་དང། །རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། །བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲལ་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གཞོད་པྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ། དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་འདོད་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརླག་གམ། ། ཞེས་སོ། །ཤཱཀྱ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ངས་མ་ལན་ཟེར་ཅ་ན་དོན་དུ་ན་ཚོས་ཀྱི་བག་ཞད་ཀྱང་མེད་བྱ་བར་བསྟན་གསུང་ལོ།།

ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གཞོད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་

བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྡལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྡལ་ཕྱ་མོ་ཞིག་ལ་མི་བཟོད་ནས་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྡལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའོ་སྙམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་ཁྲེལ་དེད་དེ་ཁོ་བ་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྡལ་འདི་ཙམ་ལའང། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །དེས་ན་དམྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྡལ་རྒྱ། །ཁོ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། ། །དེ་ལ་གཞོན་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྡལ་ནི་སྲོན་གྱི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟོང་བས་ནི་སྲོན་གྱི་ལས་ངན་འཛད་ལ། བཟོད་པར་བྱས་ན་ནི་སྡིག་གསར་དུ་མི་གསོག་ཅིང། བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བས། ཁོ་རང་གི་ཚོས་ཉམས་པ་ལའང་མི་བལྟ་བར་རང་གི་སྡིག་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་འདྲ་བའི་གཞོན་བྱེད་ལ་ཏིན་དུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། ལྷག་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ཚོས་ཉམས་མི་སེམས་པར། །བདག་གི་སྡིག་སྦྱང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདྲ་ལ། ། །འདི་ལའང་བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཏིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག ། ཅེས་དང། ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། ། སྲོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང། ། ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྤྲུག་བསྡལ་ཕྱིར། ། ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཕྲིད་པར་བྱེད། ། ཅེས་སོ། ། དེས་ན་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གཏར་སྲེག་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ལྟར། སྤྲུག་བསྡལ་ཆེན་པོ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུག་བསྡལ་ཆུང་དུ་ལ་བཟོད་པར་ཤེན་ཏུ་རིགས་སོ།།

རྟེན་ལ་བརྟགས་ནས་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། གཞོན་པའི་རྒྱ་དང་སྐྱོན་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བརྟག་པ་ནི། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྤྱག་བསྡལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ཕྱང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱེད། །ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྤྱག་བསྡལ་ཅན། །སྲེད་མདོངས་བདག་གིས་བཟུང་གྱུར་ན། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྲ་ལ་ཁོ། །ཞེས་དང། ལ་ལ་རྩོངས་པས་གཞོན་པ་བྱེད། །ལ་ལ་རྩོངས་ཏེ་ཁོ་གྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྐྱོན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན།། ཞེས་སོ། །རང་གིས་ཁས་ཟློང་པ་ལ་བརྟག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བདག་གཅིག་ཏུའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ལའང་མི་བཟོད་པར་ཁོ་བར་མི་རིགས་ན། བདག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་བསླུབ་པར་ཁས་ཟློང་ཨིང། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པའི་བསྒོམ་བྱེད་པའོ། །པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱིག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་པ་བག་ཙམ་བྱུང་ན་བཟོད་པ་མི་བསྟོམ་པར། འདིས་བསྟན་པ་རྙེ་བ་ནས་བཤིག་ཟེར། བྱབས་བྱེད། དེས་ནི་སྦྱོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན། བསྟན་པ་རྙེ་བ་ནས་དེས་བཤིག་པ་ཡིན། སྟྲི་འི་བསྟན་པ་འོ་ཅག་ལ་མེད། རང་གི་སྦྱོམ་པ་ཤོར་ན་སྐྱོས་ནུབ་ཡིན་གསུང་བ་དང། སྐུ་བོག་པའི་གཡག་གིས་མཇུག་མ་བསྡམས་ནས་འཕགས་པས་སྐས་ཆང་པ་བཏུང་ལ། ཐོད་ན་རྐེད་ལྟང་ནས་བདེ་བ་ལྟར། གཞོན་བྱེད་ལ་མ་ཐོད་པར་དེའི་ཟླ་བྱས་པས་ཏེ་མི་

བདེར་འགྲོ་གསུང་།།

གཉིས་པ་བཙུན་བར་བྱ་བར་རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་རང་གི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དང་མཛའ་བོར་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་ཅིང་སྲོག་དང་འབྲལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་དང། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྟོང་ནས་རང་གི་འདོ་དང་ཕྱི་མའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བདག་བཙུན་བ་བསྟེད་དགོས་ཀྱི། ཁོ་བ་དང་གཅིད་ལན་བྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་སྙམ་དུ་སྨྲེང་ཐག་པ་ནས་སེམས་པའོ།།

བཀྲུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྙས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་དང། སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བསམ་པ་དང། དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་རང་གི་གྲགས་པ་རྒྱས་པ་ལ། ཚེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་ཚེ་འདི་དང། བསོད་ནམས་འཕེལ་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས། དེ་དག་ཉམས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། གནས་ཁང་གི་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྡོབ་པ་ན་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་རྣམས་དུ་བ་དང་བདག་ཅག་གཉིས་ཁྱད་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རང་ལ་སྨད་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྱོ་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྲུར་ཚེར་

མི་འགྱུར། །བདག་སྟོངས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་རང་དོན་ཅིས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
ཅེས་དང་། བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྡོབ་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གা་ཚད་དུ། །
དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་
གཡེང་བ་དང་སྐྱོ་ཤས་འཇིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཕྱག་དོག་བསྐྱེད་པ་དང་
དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་
ཡིད་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟོད་སོགས་བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །
དེས་ནི་སྐྱོ་བའང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཕྱག་དོག་དང་། །ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
བདག་གི་བསྟོད་པ་དང་གྲགས་སྙན་དང་རྟེད་བཀུར་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་
བདག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སྡུང་བྱེད་དང་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་དང་
སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྐྱོ་འགེགས་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་
རླབས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྨོན་ཕན་པ་ནས་ཁྲོ་
བ་དགག་ཅིང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་
ནི། །གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ། །དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་བུ། །
ལྟུང་བ་བསྲུང་ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །རྟེད་
དང་བཀུར་སྟྲིའི་འཆིང་མི་དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །
དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ། །བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརླབས་བཞིན། །མི་གཏོང་སྨོ་འཕར་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་
བདག་ནི་རྗེ་ལྟར་ཞུ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བརྟས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་
ནི། ས་མས་ནི་ལུས་ཅན་མིན་པས་དངོས་སུ་ཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱ་བར་
མི་ནུས་ལ། ལུས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་ས་མས་ལ་གནོད་
པ་ཡིན་ན། བརྟས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལུས་ལའང་གནོད་པར་མི་ནུས་པས་
ལུས་ས་མས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནོད་པས་དགའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་
ནས་ཡིད་མི་བདེ་དགག་སྟེ། དེ་ཁོགས་ན་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །སྲུས་ཀྱང་གང་དུའང་གཞོམ་
མི་ནུས། །ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་
གནོད། །བརྟས་དང་ཚོག་རྩྭ་སྣ་བ་དང་། །མི་སྙན་པ་ཡི་ཚོག་དེ་ཡིས། །ལུས་
ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན། །ས་མས་ཁྲོད་ཅི་ཕྱིར་དབ་ཏུ་ཁྲོ། །ཞེས་སོ། ། ཤ་
ར་བའི་ཞལ་ནས། ཁམ་ལུང་པ། སྟེ་ཏུ་ཟུར་པ། ཐབ་པ་གསུམ་ལ་སྙན་དུ་
ཅི་ཙམ་གསོལ་ཡང་ས་རྗོ་ལ་སྣ་བ་དང་ཁྲད་མེད་པས་བདེ་བར་བྱེད། ཕྱི་མ
ཀུན་སྙན་ཁུང་སྒབ་པས་མ་བདེ་བར་བྱེད་གསུང་བ་དང། གཤེན་སྟོན་ལ་འདི
འདི་སྐད་ཟེར་བྱས་ན། ཕྲོག་ཁ་བཅད་པོ་ལའང་གཏོང་བྱ་བ་ཡིན། ཁྲོད་རང
ཕྱ་མ་བྱས་པའི་བཤགས་པ་གྱིས་གསུང་བ་དང། རྟལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྗེ
རྗེ་ལ། ཇི་སྐྱོལ་ལ་འགལ་མ་ཡང་གྲགས་ཟེར་ནས་མིས་སྨྲ་ཡིན་འདུག་བྱས
པས། ལགས་མིའི་སྨྲ་གཞི་མི་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཇི་ན་ཅི་ལ་བྱེད་གསུངས་པས།

དེ་ནས་ཐུ་མ་སྒྲེ་ལ་འཛོལ་རྣད་ཀྱིས་ཆོད་གསུང། གལ་ཏེ་བརྟན་པ་སོགས་བྱས་པ་ན་གང་ཟག་གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ཕྱིར་མི་དགའོ་སྙམ་ན། གཞན་བདག་ལ་མི་དགའ་བས་བདག་ལ་གནོད་ན་བདེན་དུ་ཆུག་ཀྱང། དེས་ནི་རང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་མི་དགའ་བ་སྤང་སྟེ། གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། །དེས་ནི་ཆོ་འཕེལ་ཆོ་གཞན་ལ། །བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། །བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། །ཅེས་སོ།།

མི་དགའ་བས་བདག་ལ་མི་གནོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལས་ཆེད་པ་འཕོད་པའི་བར་ཚད་བྱེད་པས་བརྟན་པ་དང་སྨད་པ་དང་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བ་ལ་ཁྱོད་སྙམ་ན། ཆེད་པ་ཕོད་ཀྱང་འདིར་བཞག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཁྱོས་པའི་སྤྲིག་པ་རྟེས་སུ་འབྲང་བས་ཆེད་པ་མེད་པར་མྱུར་དུ་ཤི་བ་དང་ལོག་འཚོས་རིང་དུ་གསོན་པ་གཉིས་སྤྱ་མ་བཟང་ངོ། །ཆེད་པ་ཕོད་སྟེ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བས་འཆི་དགོས་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་ན་སྡུག་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྟུད་པ་དང་ལོ་གཅིག་ཙམ་བདེ་བ་སྟུད་པ་གཉིས་འདུ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཏན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆུ་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་ཚོར་བ་དང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བདེ་བ་ཚོར་བ་གཉིས་ཟད་པའི་ཚེ་བདེ་མི་བདེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ལ་ཆེད་བཀུར་ལ་ཚགས་པ་ལྟོག་ན་བརྟན་པ་དང་མི་སྙན་པ་སྨྲ་གསལ་པ་སོགས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ངོར་རང་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པས་

མ་གྱུབ་ཀྱང་ཡིད་བདེ་བ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང། རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་མི་འདོད་ན། །བདག་གི་རྟེན་པ་འདིར་འདོར་གྱི། །སྟོག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། །བདག་ཉིད་དེང་ནི་ཤི་ཡང་ཟློའི། །ལོག་འཚོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རྟག། །བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡིན། །རྒྱ་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཙམ་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད། །ཚེ་རིང་ཚེ་ཐུང་གཉིས་ཀ་ཡང། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད། །རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྡུད་ཀྱང། །ཚོམ་པོས་ཕྲོགས་པ་རྣི་བཞིན་དུ། །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དགྲ་འབྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པ་ནི། ས་མས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་བསླུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ས་མས་བསྐྱེད་ནས་ས་མས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་བདེ་བ་རྟེན་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དང། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་རེར་ནས། དེ་དག་ལ་རྟེན་བཀུར་དམན་པ་ཅོམ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ་སྙམ་ནས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་འབྱོར་པ་ལའང་ཕྱག་དོག་སྣང་ཤས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་མས་དང་ས་མས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསླུབ་པ་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་མས་

ཅན་ཐམས་ཅད་བདེར་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །
སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་ཆེད་ན། །དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁོ་བར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་
གསུམ་མཚོད་འཚང་རྒྱ་བར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅེ་ན། །བསྟེན་
བཀུར་ངན་དོན་ཙམ་མཐོང་ནས། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཏུང་བར་བྱེད། །གསོ་བྱ་
གང་ཞིག་ཁྱོད་གསོ་བ། །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྨྱོན་བྱ་སྟེ། །གཉིན་གྱིས་འཚོ་བ་
རྟེད་གྱུར་ན། །དགར་མི་འགྱུར་བར་སླར་ཁོ་འམ། །དེ་ཅི་འགྲོ་ལ་མི་འདོད་
ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན། །གང་ཞིག་གཞན་འགྲོར་ཁོ་དེ་ལ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དེ་གা་ལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྟེད་དམ། །སྨྱོན་བདག
ཁྱིམ་ན་གནས་གྱུར་པ། །ཀུན་ཏུ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ན། །བྱིན་མ་བྱིན་རྩང་དེས
ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །དགྲ་རྒྱུད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་བརྟན་ན་སྙམ་པའི་བསམ
པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་ལ་མི་གཅོད་པས་རང་སྡུག་བསྔལ་བ
ཙམ་དུ་ཟད་ལ། གཅོད་ནས་རང་གཞན་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས
བསམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དགྲ་ཞིག་མི
དགའ་ན། །དེ་ལ་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྨོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །
དེ་ལ་གཅོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ། །བྱང
ནས་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་འཚེངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ལས
ཕུང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། །མཆིལ་པ་འདི
ནི་མི་བཟད་གཟེག། །དེས་བཟུང་སེམས་དམྱལ་བྱམ་པར་ཡང། །དམྱལ་བའི
སྡུང་མས་བདག་འཚེད་དེས། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་རང་གི་དགྲའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ན་དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་ལ། དེ་འཕེལ་ན་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་ལོག་ན་ཡིད་མི་བདེ་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་ན་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བས་སྡང་བསྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་གནད་ངག་ཀྱང་སྡང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཀྲལ་ལན་བྱས་ནས་ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་དགྲའི་མཆོག་ཁོང་ཁྲོ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ཡིན་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་བཀག་ན་ཁོང་ཁྲོའི་ནང་ཚན་གྱི་རིགས་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་། བཟོད་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྙེད་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་འདོར་བ་རྣམས་ནི་འདི་དག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དོར་བ་ཡིན་པས། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་གེགས་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱིན་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲེད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་བསྟལ་དང་ལེན་རེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང། དེ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་དང། གཞི་ཡི་སྣོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །སྦྱིན་བསྟལ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སྦྱིན་བསྟལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེས་བསླབ་བཏུས་སྒྲ་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་ན་ཞེ་སྡང་བསྒྲེད་ལ། ཡང་ན་ལམ་བསྐོམ་པ་ལ་སྲོལ་ཤི་བའི་ཞུམ་པ་བསྒྲེད་ནས་དགེ་བ་ལ་སྤྱོ་བའི་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་བསྟལ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པའང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་མ་བྱས་གང་ལའང་སྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲེད་པའང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་འབྱུང་ལ་མ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྲོན་གྱི་ལས་དང་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རེས་པར་སྒྲུ་བ་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་བརྟག་མི་ནུས་ཀྱི། བྱང་ཡང་དེ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྦྱིན་བསྟལ་གཞུག་མ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྟོག་པས་བསྒྲེད་པའི་སེམས་ཁྲལ་གྱི་སྦྱིན་བསྟལ་བསྟན་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། དང་ལེན་ཡོད་ན་སྦྱིན་བསྟལ་གཞི་བཞག་དེ་མ་འོག་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བྱེད་པའི་སེམས་ཁྲལ་གྱི་སྦྱིན་བསྟལ་དེ་གཏན་མི་འབྱུང་ལ། སྦྱིན་བསྟལ་གཞན་དེ་ལའང་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཐབས་བྱས་པས་

སྟུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་བཟོད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྟེད་པ་གནད་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟུག་བསྔལ་བྱང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང། སྟུག་བསྔལ་དེ་དང་དུ་ཟློང་བར་འོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟུག་བསྔལ་བྱང་བ་དེ་སྣར་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ནི་ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ། བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་པས་དགོས་ནུས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེ་ན་སྟུག་བསྔལ་ཕྱ་མོ་ཤེན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་ལ། བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྟུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྟན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་དང། ཚ་གྲང་ཚར་དང་ཟློང་ཚོགས་དང། །ནད་དང་འཆི་དང་བཏེག་སོགས་ལ། །བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་འཕེལ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟུག་བསྔལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང། སྟུག་བསྔལ་གྱི་དཀའ་སྡུག་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང། ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བའི་ཚུལ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྔ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟུག་བསྔལ་མེད་ན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་མི་སྐྱེ་བས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བསྐུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང། སྟུག་བསྔལ་གྱིས་ཐེབས་པ་ན་རྟོམ་པས་མཐོ་བ་འཛིག་པས་ཏེགས་པ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང། སྟུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་

དྲག་པོ་སྨྱོང་བ་ནི་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་དགོས་པས་སྟོག་ལ་འཇོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཏུངས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་དགོས་ན་རྒྱུ་དགེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་མེམས་ཅན་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ལོ་སྙམ་ནས་འཁོར་བ་ན་འཁྱམ་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་དག་དང་དེས་མཚོན་ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞན་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྙམ་དུ་ཚོ་ཡང་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་དེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་མེམས་ཁྲོད་བརྟན་པར་མཛོས། །ཞེས་དང། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་ཏེགས་པ་མེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྟོག་ལ་འཇོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་དང། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྟོན་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆོ་དགོས་པ་དམན་པ་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་རེའི་ཕྱིར་དུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ཤེས་ཀྱང། སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་དང་དུ་ཟློས་ན། ད་ནི་བདག་རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྡུ་མ་ལས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་དུ་སྡུག་

བསྡལ་དང་དུ་བླང་བར་རིགས་ན་དེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བློ་བརྟན་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྲེག་ལ་སོགས། །དམྱལ་བར་སྐྱོང་ཕྱག་མྱོང་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །འདི་ནི་དེ་ཙམ་གཏོང་མིན་ལ། ། དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྲུབ་འགྱུར་བས། །འགྲོ་བའི་གཏོང་སེལ་སྦྱིན་བསྡལ་ལ། །དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དཀའ་སྡུག་དེ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་བསམས་ནས། དེ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་སྦྱིན་བསྡལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད། དེས་ན་ཕྱིན་བསྡལ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་བྱར་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་ལེགས་པ་རྣྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་འཕངས་མཐོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་བཅེས་གཉིན་ངན་པས་བསླུས་ནས་དོན་མེད་པའི་ལམ་ངན་པ་ལའང་མདུང་རྩེ་གསུམ་ལ་མཆོང་བ་དང་མེ་ལྟ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་པའི་དགོས་པ་དམན་པའི་ཆེད་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་དང་གཡུལ་འགྲེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ལ་བསྲན་འཇུག་པ་རྣམས་བསམས་ལ་དཀའ་སྡུང་ཀྱིས་མི་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་ལྷོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ནི། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་པའི་སོར་མོ་ཙམ་བཅད་ནས་གསོད་པ་ལས་ཐར་ནི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། མིའི་དཀའ་སྡུང་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕ་མོ་འདི་འདྲས་སྤྱི་ར་ལོར་བ་མཐའ་མེད་དང་ཁྱད་པར་དུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོའི་

སྦྱིན་བསྟལ་གཏན་བཟློག་ཀུས་པ་ནི་ཤེས་ཏུ་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྦྱིན་བསྟལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ན། དཀའ་སྡུག་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྙིང་སྟོབས་སྐྱེ་སྟེ། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྦྱིན་བསྟལ་གྱིས། །དམྱལ་བ་བྱལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞེས་སོ།།

ཚུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བ་ནི། གོམས་ན་སྣ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོད་པ་ཚུང་བསྟོམས་པས། །གཞོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིན་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བ་ཟུང་ནས་སྦྱིན་བསྟལ་ཚུང་རིམ་དང་བསྟེས་ཀྱིན་བྱས་ན་སྦྱིན་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པ་སྟོབས་རྣ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང། དེ་ལ་སྦྱིན་བསྟལ་ཚུང་ངུ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་དཀའ་བ་དང་ཤེས་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་གོམས་པ་འགྱུར་སྟེ། དགེ་ན་གོམས་པའི་དབང་གིས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་བསྟལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྦྱིན་བསྟལ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་གོམས་པས་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་འོང་བ་ཡང་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་མེམས་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང། བུ་མོ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། སེམས་ཀྱིས་ཏུ་བརྟན་ཚུགས་པའི་སྙིང་སྟོབས་དགོས་ཀྱི་སེམས་སྲབ་མོས་མི་འོང་ངོ།།

དེས་ན་དང་པོ་ནས་སྙིང་སྟོབས་མ་ཚུངས་པར་བསྐྱེད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡང་གྲོགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔལ་བོ་འགལ་ཞིག་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་རང་གི་ཁྲག་བོ་བ་མཐོང་ན་དེས་སྙིང་སྟོབས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་ཀྱིང་། ཐོས་ཀྱང་རས་དེ་འདྲ་བ་མི་འོང་ཟེར་ནས་རང་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ལམ་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྦར་མ་འགལ་ཞིག་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ནའང་བོག་ནས་འགྲེལ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། །དཔལ་བརྟན་ལྟག་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡོད། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ཡང་། །བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་། །སྦར་མའི་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་དགོས་ན། ཇི་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ཟློང་སྙམ་ན། འདི་ལ་བརྒྱད་ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཚོས་གོས་དང་བས་པོད་སྙོམས་དང་མལ་ཆ་དང་སྐྱེན་དང་ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ནི་ཚར་སྲོད་འཚེལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ནམས་ངན་པ་དང་ཉང་བ་ཆེད་པ་དང་ཕ་རོལ་པོས་མ་གྱས་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བགྱངས་ནས་བྱིན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ཡི་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། ། འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། མ་རྟེད་པ་དང་མི་སྙན་པ་དང་སྨད་པ་དང་སྡུག་
བསྔལ་བ་དང་འཇིག་པ་ཟད་པ་རྣ་བ་ན་བ་འཆི་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་འཇིག་
པ་ནས་འཆི་བ་སྟེ་དགུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་དམ
རྩ་རྩ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་དང་དུ
ལེན་པའོ། །སྲོག་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། འཚག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་འདུག་པ
དང་ཉལ་བ་ནི་སྲོག་ལམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་དང་གསུམ་པས་སྲོག
རྣམས་ལས་ཉིན་མཚན་དུ་སེམས་སྲོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ
དང་དུ་ལེན་གྱི། དུས་མ་ཡིན་པར་ཁྲིལམ་ཁྲི་ཎུལམ་རྡུ་བཏིང་བཅམ་ལོ་མ
བཏིང་བ་ལ་གློས་འབེབས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ
བརྟེན་པ་ནི། དགེ་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང། ཆུ
མ་ལ་མཚོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང། ཚོས་རྣམས་བཟུང་བ་དང། བཟུང
བ་རྣམས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང། གསར་བས་བསྟོད་དེ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བ
དང། གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་དང། རྣལ
འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟིན་པའི་ཞི་ལྷག་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཚོས་འཛིན་པ་བདུན
ནོ། །དེ་དག་ལ་རྩོལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དེ་དང་དུ་ལེན་པའོ།།

སློང་རས་མོས་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྐྱ་དང་ཁ་སྣ་བྲེགས་པ་ལ་སོགས
པས་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་ཉམས་སུ་ཟློང་བ་དང། གོས་དམས་པ་དང་ཁ་དོག
ངན་པ་ཉམས་སུ་ཟློང་བ་དང། འཇིག་རྟེན་པའི་སྲོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས
བསྡམས་ནས་གནས་པས་ཚུལ་གཞན་བྱ་བ་དང། ཞིང་ལ་སོགས་པ་སྲུངས

ཏེ་གཞན་ལས་རྟེད་པས་འཚོ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཚོ་བ་ཅན་དང། རྟེད་པ་རྣམས་གསོག་ཅིང་མི་སྤྱོད་པས་རྟེ་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་གཞན་ལས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོལ་བ་དང། མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤངས་པས་མ་ཤེའི་བར་དུ་མིའི་འདོད་པ་རྣམས་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་བ་དང། གར་དང་བཞད་གད་སོགས་སྤངས་པས་མཛའ་བོ་དང་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དང་ཚུང་པོ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་དང་དགའ་མཁྱར་སྤྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཤེའི་བར་དུ་མིའི་དགའ་རྩེད་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་སློབ་མོས་འཚོ་བ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །མདོར་བར་བརྗོད་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དགེ་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དུབ་པ་དང་འཕྲུག་པ་ངལ་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བཞང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པའི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞི་བརྒྱད་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཐེབས་ཀྱང་སོ་སོའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་གཏོང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཞུགས་ནས་བརྩོག་པའི་གེགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་མེད་པར་འཇུག་གོ།

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་དེ། དང་བའི་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་པར་རྟེས་པའི་མཐུ་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཐུ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མཐུ་གསུམ་མོ། །ཟློང་དོར་གྱི་ཡུལ་ནི། ལེགས་པར་སྦྱོང་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱོང་པའི་རྒྱུ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འདོར་བ་དང་མི་འདོར་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་སུ་བྱའོ། །བསྟོམ་པའི་ཡུལ་ནི། ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་བྱའོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོས་སུ་བསླབ་པའི་ཡུལ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲོ་ཡུལ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲོ་ལུང་པ་བཞེད་དོ། །སྟོན་པས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེ་ཤུར་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་པར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །མོས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །སྒྲུག་བསྔལ་དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ནི། བྱང་སེ་ལས་གསུངས་པ་བཀོད་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་འདི་རྒྱས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་དག་བསྟན་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཟོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནས་དམ་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་

ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚང་བར་བྱས་ནས་བསླབ་པ་སྟེ། གཞན་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་
བཟོད་པའི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།།

ལྷ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྲོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེས་
སུ་དྲན་ཞིང་བསྐོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་ཟད་པའི་བཟོད་
པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་རྟེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ས་
མཐོན་པོའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྲོང་བ་དང་།
ལས་དང་པོ་པའི་བཟོད་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དམིགས་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སློབ་པ་དང་། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཚམས་ལས་འདས་
ནའང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་ཡལ་
བར་དོར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དུ་མས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་
བ་གཞན་དུའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲོད་པ་ཟད་དུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། ལམ་གྱི་གནད་དམ་པར་བལྟས་
ནས་ནུས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་བསླབ་ཅིང་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལའང་བསམ་པ་
སྐྱེས་ན། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་ཚུང་དུ་
དང་སྦྱོག་བསྡལ་ཚུང་དུས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ།།

བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ།

བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཙོན་འགྲས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྤྱོ་བ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཙོན་གང་དགེ་ལ་སྤྱོ་བ་འོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ནི། དགེ་བ་བསྡུ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་མངོན་པར་སྤྱོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དང་དེས་བསླངས་པའི་སྨོ་གསུམ་གྱི་ལས་གཡོ་བ་ལ་བཅཱད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཙོན་འགྲས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གོ་མས་ན་བཙོན་འགྲས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་དང་མྱུན་པ་སེལ་བྱེད་ཅིང། །ངན་སོང་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྟན་པའི་བཙོན་འགྲས་འཕགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་རྒྱ་ཏུ་བཏེན་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོ་གང་ཅི་ཡོད་དང། །འཇིག་རྟེན་འདས་བཟོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །བཙོན་འགྲས་བརྩམས་ལ་ཆེད་པར་མི་དཀའ་ན། །མཁས་པ་སྙ་དག་ བཙོན་འགྲས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཞུགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་རྣམས་གཉིད་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། །རྒྱ་ཏུ་བཙོན་འགྲས་

རྩོམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ང་ཡིས་དེ་དག་བསྒྲལ་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང། དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཅོན་འགྲས་མཚོག །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟེས་འཐོབ། །བཅོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག །དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཏོགས། །བཅོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྡུག་འདོད་པ་འཐོབ། །བཅོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་དགེ་པ་རབ་འགྲུར་ལྡན། །བཅོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བཅོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་སངས་རྒྱས། ། ཞེས་དང། བཅོན་འགྲས་ལྟན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕམ་མེད། །བཅོན་འགྲས་ལྟན་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཕམ་མེད། །བཅོན་འགྲས་ལྟན་པ་སྐྱེ་བས་ཕམ་པ་མེད། །བཅོན་འགྲས་ལྟན་པ་ཐོབ་པས་ཕམ་པ་མེད། ། ཅེས་དང། བྱང་སེམས་ཀྱང། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཚོས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང་མཚོག་ནི་བཅོན་འགྲས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཅོན་འགྲས་ནི་ཆུ་ནི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྟན་པས་སྟོན་པ་མཛད་དོ། ། ཞེས་དང། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་བཅོན་འགྲས་ཆེ་ལྟན་ན། ། མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་ཆུམ་པ་གང་ཡང་མེད། ། ཅེས་དང། མི་མིན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་པར་དགའ། ། ཏིང་འཛིན་ཆུམ་པ་ཀུན་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཉིན་མཚན་དུས་ཆུམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདའ། ། ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། ། མི་ཡི་

ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །མེ་ཏོག་ཕུང་པ་ལ་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་སོ།།

ཉེས་དམིགས་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྨྲེན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དཀར་ཆོས་ཀུན་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང། བརྩོན་འགྲུས་བསྟེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། སྨྲོར་བའི་སྡུ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྨྲོ་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་གྱོན་པར་བྱེད་དེ། བདག་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གང་མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་

བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ནའང་སྟོ་བར་བྱེད་དེ། རྟོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་ལ་བཙོན་འགྲམས་ལ་ཞུགས་པའང་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲམས་སོ། །བྱང་སེམས་གང་བཙོན་འགྲམས་དེ་འདྲ་བ་ལ་མོས་པ་ཙམ་དང་དད་པ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་བརྟན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་འགྲམས་ཅོམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་རྒས་པར་བྱེད་ན་བཙོན་འགྲམས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ལས་གང་ལ་སེམས་ཞུམ་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་སད་ངེས་པའི་རྒྱུར་འགྱོ་བས་སྤྱད་བར་བྱའོ།།

ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཙམ་དུ། །རྒྱ་ཆེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པས་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་གྲངས་སྣྲེད་ཀྱིས།། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཤིག་སྐྱེ་འགྱུར་ལ། །དེ་འདྲའི་རྟེན་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། །བསྟན་དགོས་གྱུར་ཀྱང་སྟོང་རྟེས་སྐྱོ་བ་མེད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྟོད་ལུགས་མེད་པར་བསྟྱུ། །འཁོར་ཚེ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་བཏང་ཞིང་། །གོ་ཆ་བརྟན་པ་དཔག་ཡས་དེ་བསྐྱེད་ན། །བརྡུལ་ཞུགས་དཔའ་

བོ་སྟོང་རྟེའི་ངང་ཅན་ལ། །ཡང་དག་ཟློང་པ་དང་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའང་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་དང་དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་འབུམ་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་ཞིང། ས་ངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་ལ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཕྱིའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གི་ས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་མི་ཞུམ་པའི་གོ་ཆ་ལ་གོ་ཆ་མི་ཟད་པར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ།།

མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་བསྐྱེད་ནུས་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདག་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང། ཡུན་རིང་ལྟར་རིང་བ་ལ་དགའ་བ་དེ་ཅོམ་དུ་སྙུར་དུ་འཚང་རྒྱ་ལ། སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཆེས་རིང་བ་སོགས་ལ་སྤྲོ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དུས་ཐུང་དུས་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི། ས་ངས་རྒྱས་ལ་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལྷོ་བས་ཟད་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་གྱོན་ནས་གང་གི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

དེ་དག་ལ་སྨྲོ་བ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲས་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་སྨྲོ་བ་བའི་བཙོན་འགྲས་སོ།།

གཉིས་པ་བཙོན་འགྲས་བསྟེད་པའི་ཐབས་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བ་འདི་ལ་རག་ལས་པས་འདི་བསྟེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ཉིད་གོ་ལྷ་ཞིང་སྟོང་བདེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་བས་དེའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། བཙོན་འགྲས་ཀྱི་གེགས་འགལ་རྐྱེན་སྤང་བ་དང། མཐུན་རྐྱེན་དབུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་དང། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་འགྲས་ཆོས་པ་ལྟར་བླང་བ་དང། དེ་ལས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་ཀུས་པར་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང། བདག་གིས་དེ་འདྲ་བ་སྒྲུབ་གা་ལ་ཀུས་སྙམ་སྟེ་ཞུམ་ནས་མི་འཇུག་པའོ། །སྒྲུབ་ཀུས་མི་ཀུས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ནས་མི་བསྒྲུབ་པཱའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་འཚང་པས་སྐབས་མིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྙམ་ནས་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་དང། དེ་མིན་ཀྱང་བྱ་བ་དམན་པ་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མྱོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨྲོ་འཇུག་ལས། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང། །སྨྲེ་ལུག་བདག་ཉིད་

བརྟན་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྟོན་ལས་དང་བདེ་བ་དམན་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། སྟོན་ལས་བདེ་བའི་རོ་མྱང་དང། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྲེད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཆུང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པར་འདོད་དོ།།

དེ་སྔོན་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱི་བཤོལ་ཀྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ཐོབ་པ་འདི་མྱུར་དུ་འཇིག་པ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ། སླར་ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་རྙེད་དཀའ་བ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་ལོང་ཡོད་དུ་འཇོན་པའི་ལེ་ལོ་བཀག་ནས་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང། དོན་མེད་པའི་ཅལ་ཅོལ་སྨྲ་བ་དང་ཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་འདིའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང། ཕྱི་མར་དོན་མ་ཡིན་པ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྟོས་ལ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །དམ་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྔར་ནས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་ནི་རྣམ་གཡེང་དང། །ཆོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་དགུ་ལུག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་བཤོལ་

དང་བྱ་བ་ངན་ཞེན་བཀག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྨོ་བ་བྱེད་ཡང། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྨོན་དགོས་པས་དེ་ལ་བདག་འཛིན་བས་བསླུབ་མི་ཀུས་སོ་སྙམ་དུ་ཞུམ་ནི་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་ལ་སྨྲེ་ཡུག་པ་དགག་པ་དང། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་སྨྲེ་ཡུག་པ་དགག་པ་དང། གང་དུ་གནས་ནས་བསླུབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་སྟེ་བསླུབ་པ་དང་སྐྱོན་སྟེ་འགོག་པའང་ཆེས་དཀའ་བར་སྟང་བས། བདག་འཛིན་བས་ནི་འབྲས་བུ་དེ་འཛིན་བ་ཐོབ་པར་གཅོ་ལ་ཀུས་སྙམ་པའི་ཞུམ་པ་དངོས་སུ་བྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ལ། མ་བྱེད་ཡང་དང་པོ་ནས་དེའི་མཐའ་དགག་དགོས་སོ།།

འགོག་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་གསུང་གི་བརྗོན་དང་ལོག་པ་མི་གསུང་བའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སྨྲང་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་གསུངས་ན། བདག་ནི་མིར་སྐྱེས་པས་རྟེན་བཟང་ལ། ཟླང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་བློའི་མཐུ་ཡོད་པས་བདག་གིས་བཅོན་པ་མ་བཏང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ་སྙམ་དུ་གཟེངས་བསྟོད་དེ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་གা་ལ་ཞེས། །སྨྲེ་ཡུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། །སྨྲང་བུ་ཁ་སྨྲང་བུང་བ་དང། །དེ་བཞིན་སྲིན་བུར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བཅོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་

ན། །བྱང་ཆུབ་འཕོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཕོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་
ལ། །ཞན་དང་གཙོ་བ་ངོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་བ་མ་བཏང་ན། །བདག་
གིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་འཕོབ། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཏེ་
འདས་པ་དང་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འཚང་
རྒྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཟིན་གཅིག་གིས་ལམ་བསྟན་པ་མིན་གྱི།
བདག་ཅག་འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡང་ལ་ཏེ་མཐོང་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་
པ་དང་རྒྱ་བའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཞུམ་པ་དགག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་དང། གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་
དེ་དག་དང། གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
དག་ཀྱང། ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་བཙོན་འགྲམ་འདི་འདྲ
བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང
རྒྱ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ཤུག་ལས
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་བླ་ན
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང
རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་གི་བཙོན་འགྲམ
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བཙོན་འགྲམ་ཀྱིས་བདག་གིས

ཀྱང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཅོལ་ལོ་འབད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་སྲུ་ལ་ལ་དག་གིས་བདེ་བར་ཤེགས་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། ། འདི་བས་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ལྟང་བ་བྱང་ངོ་ཞེས། ། དེ་སྨད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཉམ་ངར་ལྟང་བའི་ཚེ་ཡང་བདག་ཉིད་སྨད་མ་མཛད། ། བདག་ལ་སྨོད་པ་མི་རྣང་སྐྱེས་བུ་དར་བ་ཞུམ་པར་བགྱིད་པ་ལགས། ། ཞེས་སོ།།

ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་འབྲས་བུ་རྒྱའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡོན་ཏན་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསྟུན་པ་དང་། སྒྲོན་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགག་དགོས་པར་ལེགས་པོར་གོ་ནས་དེ་ནས་རང་སྟེང་དུ་བལྟས་པ་ན་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་ཐུ་མོ་རེ་ལ་རྒྱང་འདེད་དང་ཕུར་ཚུགས་བྱས་པས་འགྲུབ་སྟམ་དུ། ལམ་གྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་ན་ད་ལྟའི་དུས་བཞིན་དུ་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེའོ། ། འོན་ཀྱང་དེ་བཟང་རྒྱས་མིན་གྱི། ལམ་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་པའམ་གོ་བ་ཐར་ཐོར་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་ལག་ཏུ་མ་བླངས་པས་སྨྲ་སྨྲ་འདུ་བ་ཞིག་གིས་བསྟོན་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་ལ་གཏུགས་པ་ན་ལམ་གྱི་འགྲོ་མཇུག་རགས་རིམ་བསྟེགས་པའི་ལུས་ཚང་བ་ཅམ་རེ་བསྟན་པ་ནའང། དེ་ཅམ་དགོས་ན་སྲུས་ནུས་ཟེར་ནས་ལེགས་པར་སྒོང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཀ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ལག་ལེན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྤྱོད་པ་ཀུན་མདའ་འཕེན་མིག་ལ་སྣ་བར་སོང་ནས་ཞུམ་པ་ཅམ་མི་འོང། དཔལ་ཆོས་ལེགས་པོར་ཚང་བ་རང་མེད་པས་ཞུམ་པ་དང་རང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སར་ཕྱིན་པར་མི་འདུག་སྟེ། ལེགས་པར་ཚང་ན་ཞུམ་པ་དང་ཁྱད་གསོད་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་གསུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མང་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་ཤུང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཏང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བ་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན་དེ་ཅམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བཟོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་དགར་བསྡད་པ་ལའང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་ཕུག་པ་དང་བསྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་སྨོང་ལ་དེར་ཡང་རང་གི་དོན་མ་གྲུབ་ཅིང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྡ་མའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པའང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཏེ་ཀུང་ལག་ལ་སོགས་པ། ཁཏང་དགོས་བདག་ནི་འཇིགས་ཤེ་ན། ཁྱོ་དང་ཡང་བ་མ་དབྱུང་པར། ཁོར་དས་པས་བདག་ནི་འཇིགས་པར་ཟད། ཁས་ལ་པ་ཏེ་བ་གྲངས་མེད་དུ། ཁལན་གྲངས་དུ་མར་བཅད་པ་དང། ཁབྱུག་དང་བསྲེག་དང་གཤེག་འགྱུར་གྱིས། ཁྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཁདག་གི་བྱང་ཆུབ་བསླུབ་པ་ཡི། ཁསྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཚོད་ཡོད་དེ། ཁུག་རྡུ་ཁོང་བརླག་གོང་བསལ་ཕྱིར། ཁལུས་ཟློ་བཏོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། ཁསྨན་པ་ཀུན་ཀྱང་གསོར་བྱེད་ཀྱི། ཁམི་བདེ་བ་ཡིས་ནད་མེད་བྱེད། ཁདེ་བས་སྡུག

བསྡལ་མང་པོ་དག །གཞོམ་ཕྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། །ཞེས་སོ།། ལུས་གཏོང་བ་ནི་དང་པོ་ནས་འཇིགས་པའི་ཚེ་མི་གཏོང་གི །སྲོག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་པས་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང། ལྷོང་རྟེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་གཏོང་བས་གཏོང་བའི་དུས་སུ་ནི་དཀའ་བ་མེད་དེ། གསོ་དགྱུད་ཕལ་པ་འདི་འདྲ་བའང། ལྷན་པ་མཚོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །ཚེ་གཅིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད། །ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྲོན་པ་ལའང། །འཇིན་པས་ཐོག་མར་སྲོར་བར་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱིས་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང། །གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་ཐོ་སྒྲེས་པ། །དེ་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པས་ལུས་སྲོག་གཏོང་དགོས་པས་གཏུང་བ་བསྒྲེད་ཅིང། བྱ་དཀའ་བའི་ལམ་མོ་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་སྟང་སྟེ། བྱ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲ་བའི་རིང་ལ་མི་གཏོང་ལ། ཚོད་མ་སོགས་སྟེར་བ་དང་འཇ་བར་ཤེས་ཏུ་སླ་བའི་ཚེ་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་དུ་གནས་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། ས་ངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ནི་འཁོར་བར་སྒྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཆགས་ནས་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྙིག་སྦྱངས་པས་རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུ་མ་ལྟར་རྟོགས་

པ་བརྟན་པས་སེམས་ལ་སྦྱིན་བསྟལ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་
ན་འཚོར་བར་སྤོད་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྤྱིག་པ་སྤངས་
ཕྱིར་སྦྱིན་བསྟལ་མེད། །མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །འདི་ལྟར་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དང་། །སྤྱིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད། །བསོད་ནམས་
ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཚོར་
བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ། །ཞེས་དང་། དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་
ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་
འགྲོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྨྲེ་ལུག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགོར་བས་ཀྱང་ཡིད་ཞུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དུས་རིང་
བ་ཙམ་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྦྱིན་བསྟལ་ཚལས་ཤིན་ཏུ
ཆེ་ན་དུས་ཐུང་ཡང་སྐྱོ་ལ། སྦྱིན་བསྟལ་མེད་ཅིང་བདེ་ན་དུས་རིང་བ་ཡང་མི་
སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་བསྟལ་བ་ལ་དུས་ཐུང་ཡང།།
བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྨོས་ཅི་དགོས། །སྦྱིན་བསྟལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ།།
མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གནོད། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་མེད། །
ཡིད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་གཅིག་ཡོད། །དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྦྱིན །དེ་ཉིད
ཀྱིས་ན་ཡུན་རིང་གནས། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། །ཟླ་བོ
ལྟར་པ་སྐྱེ་མི་ལུག །ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། །འདི་ལ་རྒྱ་ཏུ་འབད
པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

ཡང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྗོགས་དགོས་ལ། དེ་ཤིན

ཏུ་དཀའ་བས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་ཞུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་
པ་ལ་དམིགས་ནས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྟོམ་པ་
བཟུང་བ་ན། གཉིད་ལོག་མ་ལོག་དང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་མ་གཡེངས་
ཐམས་ཅད་དུ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་
དུ་རྒྱ་ཏུ་གསོག་པས། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་པར་མི་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་
དང་རླུང་། །རི་ལྷུར་མཐའ་ཡས་དེ་བཞིན་དུ། །སྒྲུག་བསྔལ་སེམས་ཅན་མཐའ་
ཡས་འདོད། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་དེ་དག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྙིང་བརྩེ་བས། །སྒྲུག་བསྔལ་དག་ལས་ཐར་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
དགོད་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཉལ་བ་འམ་ཉལ་ཡང་
རུང་། །ཡང་དག་ཟློས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་
རྫོགས་གསོག་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐའ་ཡས་
འཐོབ་མི་དཀའ་ཞེས་བྱ། །གང་ཞིག་དཔག་མེད་དུས་གནས་ཏེ། །ལུས་ཅན་
དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། །དགེ་བ་དཔག་
ཏུ་མེད་བྱེད་པ། །དེས་ཀོ་བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་
བཞི་ཡིས། །ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །རྗེ་ལྟ་བུར་ན་འཐོབ་མི་

འགྲུར། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་དྲག་ནས་ཡིད་བསྐྱོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དུས་ཐུང་དུ་ཞིག་ལ་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་ཡིན་ནས་ཤིན་ཏུ་རོལ་མཚར་ཡང། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ན་མེད་པའི་ཚེ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་སྡུག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྟོན་དགོས་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་མང་དུ་དགོས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལྟར་སོང་ན་སྲུས་ཀུས་སྙམ་ནས་ཉེ་ལམ་འཚོལ་བ་སྐད་བྱེད་ན་ནི་སྟོན་སེམས་ལ་བརྒྱད་ནས་གནོད་ཅིང། འཇུག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཀུས་པ་ཇི་དམན་དུ་སོང་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འགྲོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཁྱུ་སྦྱོང་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་ལེགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞུམ་ནས་བསྡད་པས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཕན་ཞིང་ཇི་ཞུམ་དུ་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཟློ་གཟེངས་བསྟོད་ན་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྒྲེས་རབས་ལས། ཞུམ་པས་ཐོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་ཕན་གྱི། །དེ་བས་མྱ་ངན་གཏུང་བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་མཁས་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །རབ་ཏུ་དཀའ་བཞང་སླ་བས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགའ་མ་བྱེད་པར། །ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྒྲུབས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྗིད་བརྩན་པས་གཟེངས་བསྟོད་ན། །དོན་རྣམས་

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལགས་ན་ཡོད། །ཅེས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང། ཡོན་ཏན་བན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྣང་རེམས་ཡོན་ཏན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་ཞིག་སྒྲུབ་ན། ལམ་གྱི་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅད་དོ་སྙམ་ཞིང་དེ་ཀ་གོམས་པས་ཆོག་པར་འཛིན་ལ། ལམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་བཏོན་ནས་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་གཅིག་ཡིན་མོད། ཇོན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་དེ་གོ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡིད་ཀྱིན་ཏུ་ཞུམ་ནས་འགྲོ་བར་སྟོང་བས། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་ཁྱད་པར་འཚོལ་བ་དང། བསླབ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་དགོས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཀྱིན་ཏུ་དགོན་པར་སྟོང་ངོ།།

གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་དབྱུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བཞི། མོས་པ་དང། བརྩོན་པ་དང། དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང། ངོར་བའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་འདིར་མོས་པ་ནི་འདུན་པའོ། །དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། བདག་ནི་སྡོན་དང་ད་ལྟར་ཡང། །ཚོས་ལ་མོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །ཕོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བར་གྱུར། །སྡུ་ཞིག་ཚོས་ལ་མོས་པ་གཏོང། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཆུ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ངོ། །མོས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་

པ་ནི། དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྣམ་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྟོན་པས་པས་སོ།། ཞེས་དཀར་གནས་གནས་གྱི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟོན་པ་ལ་བཤད་དེ། དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བ་དང་ལྡན་བར་འདོད་པ་གཉིས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་འབྲས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང། དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་ནས་དེའི་སྨོར་ཞུགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པར་ཁས་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསླལ་པ་དུ་མ་ཞིག་གོ་མས་དགོས་ན། བདག་ལ་ནི་དེ་དག་སེལ་བ་དང་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚར་ཤས་རེ་ཡང་མི་སྣང་བས་བདག་གིས་དལ་བ་དོན་མེད་དུ་བཏང་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་རང་ལ་རང་གིས་བསྐུལ་དགོས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང། །བསྐུལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ཟད་གྱུར་པ། །ཉེས་ཟད་རྩོམ་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཚ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། །སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། །བདག་ཀོ་ཅིས་ཏེ་སྟོང་མ་གས།། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །མང་པོ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ལའང། །བསྐུལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གོ་མས་འགྱུར་བ། །བདག་ནི་

ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ལའང། །གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ། །ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟེད་སྐྱེ་བ་ནི། །བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། །ཞེས་སོ།།

བཏུན་པའི་སྟོབས་ནི། གང་ལ་བཅོན་འགྲས་བཙམས་པ་དེ་ལས་མི་ལྡོག་པར་མཐར་འཕྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཅི་རྙེད་རྙེད་དུ་མི་འཛིག་པར་ལེགས་པར་བཏུགས་ལ་ནུས་པ་ལྟ་ན་འཛིག་ལ། མི་ནུས་ན་མི་འཛིག་པ་དང། ཞུགས་ནས་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མི་རྟོམ་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དམ་བཅས་པ་བར་མ་དོར་འདོར་བ་ལ་གོམས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱིས་བསླབ་པ་ཁས་ཟླངས་པ་སོགས་འདོར་བས་ཚེ་དེར་སྟོག་འཕེལ་བ་དང། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་སྦྱོག་བསྡལ་འཕེལ་བ་དང་སྡུ་མ་དེ་བྱ་བར་བསམས་པས་དགེ་བ་གཞན་མི་འགྱུར་པ་དང། སྡུ་མ་དེ་ལས་ལོག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དམན་པ་དང་སྡུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་མ་ཕྱིན་པས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་མགོ་མི་ཐོན་ལ་གཞན་འགྱུར་བའི་ཡང་གེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱིས་སྟོམ་པ་ཁས་ཟླངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་བཏུན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང། དང་པོ་སྟོར་བ་བཏུགས་ནས་ནི། །བཙུམ་མམ་ཡང་ན་མི་བཙུམ་བྱ། །མ་བཙུམས་པ་ནི་མཚོག་ཡིན་གྱི། །བཙུམས་ནས་ལྟོག་པར་མི་བྱ་འོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་གོམས་ཤིང། །སྟོག་དང་སྦྱོག་བསྡལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །དམན་གྱུར་དེ་ཡང་འགྱུར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་ང་རྒྱལ་གསུམ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནུས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ།། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། གཞན་སུ་ལ་ཡང་རང་གི་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་བསྟོས་པ་མི་འཚའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་གཅིག་བུས་བྱའོ་ཞེས། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད། །ཅེས་དང། བཅོས་སྒྲིངས་ལས་ཀྱང། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་གཞན་ལ་མི་རེ་བར་བདག་གཅིག་བུས་བསྒྲུབ་པོ་སྙམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འཇུ་བ་ཡོད་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་གི་དོན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། བདག་གིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིས། །རང་དོན་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས། །འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་མི་ནུས་ཏེ། །དེ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ཀྱང་དམན་པའི་ལས་ལ་ཆོལ་བ་མི་གཅོད་ན་བདག་འབྲས་བུ་ཀུ་ནོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་འདུག །ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ན་ གཞན་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་རང་ལ་ཆོས་པས་བསྒྲུབ་པ་མིན་གྱི། བཙུ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་མ་འཇེས་པར་བྱ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་མི་

བྱེད་དེ། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཚོག །ཅེས་སོ། །གཞན་གྱིས་མི་ནུས་པ་བདག་གིས་ནུས་སྙམ་པ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པས་ང་རྒྱལ་དུ་བཏགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བདག་འདི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི། འདི་དག་བདག་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ལ་ཆོའི་དཔའ་བསྟེད་ནས་བརྩན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་སྒས་དག་པས། ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྲོ་ཤེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆུང་ངུས་ཀྱང་གནོད་པར་ནུས་པ་ནི། ཤེ་བའི་སྣུལ་དང་ཐང་གྱུར་ན། །ཁྱོ་ཡང་མཁའ་ལྟེང་ལྟ་བུར་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན། །ལྟོང་བ་ཆུང་ངའང་གནོད་པར་བྱེད། །ཞུམ་བཅས་ཚོལ་བ་དོར་བ་ལ། ། ཕོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་སོ།།

ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ཚོས་བོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྡང་གྲི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིར་ཚོས་བོར་ན་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་དུ་སྡུག་བསྔལ་མ་མཐའ་མེད་པ་ཉམས་སུ་ཟློང་དགོས་པ་ཡང་བསམ། རང་གིས་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་མི་བལྟ། གཉན་པོ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟོམ་མི་ནུས་པས་ངེད་རང་རྟོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ནས་མི་འོང། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་ནུས་གསུང་ངོ། ། སྤྱ་མ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བར་དུ་

གཅོད་མི་ནུས་པས། དེས་ན་ང་རྒྱལ་དེ་བསྟེད་དགོས་པ་ནི། ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་
བསྟེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ། །དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་
པོ་ཡིས། །ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྣྲོན
པ་པོ་ལྷུང་བས་ཐམ་པར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ
བར་འདོད་པ་ནི་མཁས་པས་ཁྱེལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་ལྷུང་བས
ཐམ་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ
ནི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་གསོད་བྱས་ནས་འཇོམས་པར་འདོད་པས་ཉོན་མོངས
པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྣམ་པཱུ་ཌ་མཛད་པ་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ
བར་འཆད་མོད། གཞུང་ལ་སྤ་མ་འགྲིག་གམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལ
རེ་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་ལུས་བྱེད་པར་གོ་བགོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས
རང་ལྟར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཀྱི། རང་གིས་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་གདེང་འཆལ། དེ
ལྟར་མཐོང་ནས་བསྟུན་པའི་ཚེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཕར་ལ་གཞོམ་གྱི། དེས
ཚུར་ལ་ནམ་ཡང་འཇོམས་མི་ནུས་པར་བྱེད་པའི་ཐོག་པ་བསྟེད་ཅིང
དམ་བཅའ་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ། ལེགས
པར་བརྟགས་ནས་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་འཕྱིན
འདོད་ཀྱི་ཐོག་བརྟན་པོ་མ་ཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ།།

དགའ་བའི་སྟོབས་བསྟེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདུན་པ་དགོ་པའི་མོས་པའི
སྟོབས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲས་མ་སྐྱེས་པ་བསྟེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ལྡོག་པའི
རྒྱུར་བརྟན་པའི་སྟོབས་སམ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བསྟུས་ནས། དང་པོར་

འཇུག་པའི་ཚེ་ཡང་དགའ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པའི་ཚེ་ཡང་ལས་
དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་པས་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་ནི་དགའ་བའི་
སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་བསྟེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་ངོམས་པའི་ཚུལ་རྣམ་བ
ཞིག་བསྟེད་པ་ནི། རྩེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར། །འདི་ཡིས་བྱ་བའི
ལས་གང་ཡིན། །ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་སྟེ། །ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིས་པ་རྣམས་རྩེད་མོའི་ལས་ལ་ངོམས་པ་མེད
པར་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཐོ་སྟེས་སྟེས་སུ་འབད་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ
བདེ་བས་མི་ངོམས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་དགོས
ཏེ། ཐ་མལ་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཕོད་མི་འཕོད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཡང
འབད་ནས་འཇུག་ན། ལས་གང་སྟྲུད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་དེས་པ
ལ་སྨོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང། །བདེ་འགྲུར
མི་འགྲུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི། །གང་གི་ལས་ཉིད་བདེ་འགྲུར་བ། །དེ་ལས་མི་བྱེད
ཏེ་ལྟར་བདེ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྟུ
ཁྲིའི་སོར་ཆགས་སྟྲང་ཙི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ
སྨིན་བདེ་ལ་ཞེ་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །ཞེས་གསུངས
པ་ལྟར། མངར་བའི་ངོ་ཚུད་ཟད་མྱང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བལྟགས་ན་ལྟེ་གཙོ་བའི
སྟུ་ཁྲི་རྩོད་པོའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྟྲང་ཙི་དང་འདྲ་བར་འཕྲལ་བདེ་ཚུད་ཟད
ཡོད་ཀྱང། འདི་ཕྱིར་སྟྲུག་བསྟལ་ཚབས་ཆེ་བ་སྟེར་བའི་འདོད་པའི་ཡོན
ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟྲང་པ་ལ་ཡང་ངོམས་པ་མི་སྟྲང་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད

བའི་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་ངོམས་པར་རིགས་སྣྲེལ་དུ་བསམས་ལ་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གང་ལ་འཇུག་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ན་ཉི་མས་གདུངས་པའི་གླང་ཆེན་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་ཐོ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟའི་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །གླང་ཆེན་མཚོར་ཕྱད་མཚོར་འཇུག་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

དོར་བའི་སྟོབས་ནི། བཙོན་འགྲས་བཙུམས་པས་ལུས་སེམས་དུབ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནཱི་ཏ་སྐྱོ་ཞིང་སྡུག་པས་ཕྱིས་བཙོན་པའི་བར་ཚད་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངལ་སོས་མ་ཐག་ཡང་བཙོན་འགྲས་བཙུམ་ཞིང་སྟ་མ་ལེགས་པར་མཐར་ཐོན་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་གོང་མ་གཞན་ཞིག་བྱ་བ་ལ་བཙོན་འགྲས་བཙུམ་དགོས་ཏེ། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྟེས་འབྲེལ་ན། །སྣར་བྱའི་དོན་དུ་དོར་བར་བྱ། །ལེགས་པར་ཟིན་ན་ཕྱི་མ་དང་། །ཕྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྣང་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྟ་མ་རེས་ཚོགས་ཤེས་བྱས་ན་ཁྱད་པར་གོང་མ་མང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བཙོན་འགྲས་རྩོམ་ལུགས་བསྟན་ཏེ་ཇ་ཅང་བ་ཏྲན་ངས་ཏེ་རྩོལ་བ་དྲགས་པ་དང་ཇ་ཅང་ལྟོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ནས་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་ན་རེ་བ་ཞིག་དགོས་

ཏེ། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བཀྲི་བ་ལ། ཁྱོད་ལ་ཐང་ལྷོད་འགལ་མ་བྱུང། ཁེ་ལྷད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། ཐོག་རྒྱང་རིམ་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། ཞེས་སོ། །བོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། ས་མོ་གྲུ་བའི་ར་མདའ་ལྟ་བུས་མི་འོང། བྱང་བའི་ར་མདའ་དང་པོ་སོས་བདལ་ནས་ཧག་པ་མ་སྟེབ་བར་དུ་འདེད། དེ་བཞིན་དུ་སོས་བདལ་ཡུན་བསྲིངས་ནས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་ཤིག་གིས་སོས་བདལ་ནས་མ་བསྡད་པར་ཕྱིན་པས་སྡུར་དུ་ཕྱིན། ལྷོ་བས་ཐེབས་རེ་མཚོངས་ཤིང་བསྡད་པས་མ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུང་པོ།།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོན་འགྲས་ཆོས་པ་ལྟར་བློ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཅོན་འགྲས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་གསུམ་དོས་བཟུང་ནས་གཉིས་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་སླད། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མོས་པ་དང། ཞུགས་ཟིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་བརྟན་པ་དང། ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང། དོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོན་འགྲས་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པ་ན། བཅོན་འགྲས་ལ་ལྟར་བློ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྔང་བྱ་སྤོང་བའི་བཅོན་འགྲས་ཆོས་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འཕགས་ཆེན་དགྲ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཁལ་ཡུལ་དོར་རལ་གར་ལྟགས་པ་བཞིན། ཁྱོན་མོངས་མཚོན་ལས་བཟུང་བྱ་ཞེང། ཁྱོན་མོངས་དགྲ་ཆུམས་འཇེབས་པར་བཏབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། འཕགས་མོ་བ་ཆུང་པ། ལས་དེ་ལ་གོམས་པའི་མཁས་པ་ནི་དགྲ་དང་རལ་གཞི་སོགས་

འགྱེད་པའི་ཚེ་ཕ་རོལ་འཛིན་པ་གཅིག་ཏུའི་རྩེས་མི་བྱེད་ཀྱི། རང་ལ་ཚུར་མཚོན་གྱི་གནོད་པ་འབབ་པ་ལས་བཟུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང། ཕར་ལ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའི་ལས་བསླབ་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཚུར་སེམས་ལ་རྨ་འབྱིན་པ་ལ་ཟོན་བྱེད་ཅིང་བཟུང་བ་དང། ཕར་ལ་གཉན་པོ་བསྟེན་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་བརྩོན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཆ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ཞིག་གཉན་པོས་བཀག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་འཕྲོག་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་སོང་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་སྐྱེད་འོང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དགེར་བརྗོད་ན། ཆོས་བྱེད་པ་ལས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟམ་ནས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་སྟྲོང་པོར་བཟུང་ནས་ཙོད་བཅད་པ་ན་མི་ཤེས་པའི་རྩོངས་པ་ཐོས་པས་བསལ་ཡང། ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་ཟོན་མ་བྱས་པས་དེའི་རིང་ལ་ཉེས་སྤྱོད་དུ་མས་གོས་ནས་རྒྱུད་ཆེས་མ་རྙེས་པར་འགྱུར་བ་དང། ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་འདུལ་བ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟམ་ནས་བསྒོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། རྩོངས་པའི་དགྲ་ལ་ཟོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཆོས་མ་ཉན་ཅིང་མ་བསླབས་པས་རང་གིས་ཁས་ཟློང་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་ཆེས་རྩོངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ལྟུང་བས་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཚེ་ཡང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་དུས་སུ་

ལག་ནས་རལ་གྲི་ལྷུང་ན་བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་ལོང་ཡོད་
མི་བྱེད་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལེན་པ་ལྟར། སྲོང་ཚང་གི་འཇུག་ལྟོག་གི་དམིགས་
རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་ངན་པའི་མཚོན་ཤོར་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་འཇིགས་
པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངན་པ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རལ་གྲི་ལྷུང་གྱུར
ན། ।འཇིགས་པས་མྱུར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། ।དེ་བཞིན་ངན་པའི་མཚོན་ཤོར་ན། ।དམ
ལ་བའི་འཇིགས་ངན་མྱུར་དུ་ཆུང་། ।ཞེས་སོ། ।ངན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ
འདི་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལུས་གཏོགས་ངན
པ་བདེར་གཤེགས་ཀྱིས། ।བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། ।དེ
ནི་བསྒྲིམས་ནས་མངོན་པར་བསྡུར་བཀྱི་སྟེ། ।ངན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀྱན
འཇིག་པར་འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।གང་ལ་ངན་པ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཤེས
རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཞིག་ངན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ངན་པ་ལ་རང
དབང་དུ་ཡུལ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་དོ། ।ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕྱེ་བ་དགོས
ན། སྟོན་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དང
ཁྱད་པར་དུ་རང་རང་གིས་ཁས་གང་ཚང་པའི་སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོང་ཚང
རྣམས་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ངན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ན་ཉམས་ལེན
རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་གཅིག་པུ་ལ་ངན
ཤེས་བསྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ། ।དེ་ཡང་གཡུལ་དུ་རལ་གྲི
དང་པོ་ནས་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པ་དང། བརྒྱ་ལ་ཤོར་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ལེན
པ་ནི་བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ

ཐུགས་པ་ལྟར། ལམ་བསྒོམ་པ་པོས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སྒང་བླང་མ་བརྟེད་པའི་ཏན་པ་ཥཱི་དགས་བྱེད་པ་དང། ཥཱི་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་པ་ནི་ཏན་པ་ཉམས་པའི་ཚེ་ཉེས་ལྟུང་གིས་གོས་པའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལ་འཇིགས་པ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཐུགས་གོ། ཁེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་མཐའ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འོ་སྐོལ་དེ་དག་ལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་སྟམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་ཤུང་དམ་པ་མཁས་པ་མཀུ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡིན་མོ།།

འོ་ན་ཉེས་སྤྱོད་ཆུང་དུ་ཙམ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་བལྟས་ནས་རྒྱུན་འཐུད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་མ་ཐག་ནས་དགག་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། དཔེར་ན་དུག་མདངས་ལུས་ལ་རྨ་ཆུང་ཟད་ཅིག་བཏོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་རྨ་དེ་བཅད་ནས་འགོར་དགོས་པ་ལྟར། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ལ་རྨ་ཆུང་ཟད་ཅིག་ལས་མ་བཏོད་ཀྱང་དེ་ཡལ་བར་དོར་ན་སྡུར་དུ་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་ཆུང་དུར་མི་འགྱུར་གྱི། ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་བར་འགོག་པ་དང་གལ་ཏེ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུན་བཅད་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱབ་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས། །དུག་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་གླགས་ནི་རྟེད་གྱུར་ན། །ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་ཏན་པ་དང་ཥཱི་ན་བཞིན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་སྟམ་ན། ཕུངས་མར་བཀང་བའི་སྨོད་བསྐྱར་ལ། །རལ་

གྲི་ཐོགས་པས་བྱང་བསྡད་དེ། །བོ་ན་གསོད་བསྟེགས་འཇིགས་པ་ལྟར། ། བཏུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྒྲིམ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྒྲིམ་དགོས་ཏེ། འདི་ཀླ་ཀློ་ཡ་ནའི་བྱང་བའི་མཐའ། ལུང་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་ཚེ་སྲོག་ཉེས་སྲོག་དང་ཁྱད་པར་དུ་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ལེ་ལོའི་རྒྱུ་འོང་བར་སྣང་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་གདོང་ནས་བཟློག་དགོས་ཏེ། དེ་བས་པང་དུ་སྣུལ་འོངས་ན། ། རྟེ་ལྟར་རིངས་སུ་ལྟང་བ་ལྟར། ། དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྨྱོན་འོངས་ན། ། སྐྱུར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ཡང་འཕྲོ་གཅོད་པ་ཅམ་མིན་གྱི། ཉེས་པ་བྱང་བ་དེ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས། བདག་སྟོན་ཡང་འདི་ལྟར་སོང་བས་ད་བར་དུ་འགོར་བར་འཁྱམས། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དང། ད་ཕྱིན་ཆད་ཉེས་པ་འདི་ཡེ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པའི་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་མང་དུ་གཏང་སྟེ། ཉེས་པ་བྱང་བ་རེ་རེ་བཞིན། ། བདག་ལ་སྨད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང། ། བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། ། དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུ་བ་ཏན་པ་སྟོབས་ལྟན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཟན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་བཤེས་དང་དམ་པའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་དང། དེའི་རྒྱ་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང། རྟེ་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། ། ཏན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྲུར་ཞེས། ། རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་

ཕྱད་པའམ། །རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྡོང་བྱང་ལེགས་པར་དམིགས་པྱེད་པའི་ཐོས་པ་བྱས་ནས། ཤེས་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་བརྩོན་ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་ཆེའོ།།

བཞི་པ་དེ་ལས་ལྷས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ཡང་བཀྲ་ཡོད་ལེ་ཌ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་དགོས་ལུགས་དང། ཁས་ཟླངས་ནས་མ་བསླབས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང། ཉོན་མོངས་ལ་དགྲར་བལྟ་ལུགས་དང། དེའི་ཚེ་དཀའ་སྤྱད་ལ་ཁུར་དུ་མི་འཇོན་པར་རྒྱུན་དུ་བལྟ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལས། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་བསྟོམས་ནས་ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་མཚོར་སྡོང་ཐམས་ཅད་བཟློག་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་ལྟོང་བ་ཡང་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ལས་བྱང་སྟོན་རོལ་ནས། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ། །དེ་ལྟར་བག་ཡོད་གཏམ་རྒྱན་ཏེ། །བདག་ཉིད་ལྟོང་བ་ཡང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟམ་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཕར་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་ལ་འོང་བ་ལ་རླུང་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་ཞིང། དེའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་

གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ན་དེ་ནས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ཆུང་ནི་འགྲོ་བ་དང། ཁོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྡུར་
བ། ཁེ་བཞིན་སྨོ་བས་དབང་བསྡུར་ཏེ། ཁེ་ལྟ་ན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་
སོ། ཁེ་ལྟ་བུ་རྣམས་བྱ་དཀའ་ཡང་དོར་དུ་མི་རྩང་གི་འབད་དགོས་ཏེ། དཔལ་
ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། དཀའ་སྡུད་ལས་ནི་མ་བཏྱིས་པར། ཁོ་འཕང་ཆེད་དཀའ་
མི་འཚོབ་ཅེས། ཁེ་སྣང་ཉིད་ལའང་མ་གཟིགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་བཅོན་
འགྲས་ལེགས་པར་སྟེལ། ཞེས་སོ། ཁེ་དག་བསྡུབ་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
ནི། བཅོན་འགྲས་གང་ཅོམ་ཡང་དམ་པ་རྒྱ་ལྟན་དུ་བྱ་བ་དང་ཕྱིན་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་བར་བསྡུབ་དགོས་ཏེ། བཅོན་འགྲས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི་རང་དེ་ལ་གནས་
ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།
ལྟ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྨྱོད་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེས་སུ་
དྲན་ཅིང་བསྐོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོན་འགྲས་ལ་འགོད་པའི་
དོན་དུ་སྨོན་པ་ལ་སྐུལ་བྱེད་ཡིན་པས། ཁེ་རེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཞིང་དེ་ནས་
ས་མཐོན་པོའི་བཅོན་འགྲས་ཅོམ་ལུགས་རྣམས་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་
སྨྱོང་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་བཅོན་འགྲས་ལ་བསླབ་ལུགས་རྣམས་ལ་ཡང་
ཀུས་པ་དང་བསྟུན་ནས་འབད་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཅོན་འགྲས་ཀྱི་སྐང་བྱ་ཞུམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་འགོག་པ་དང། ཐོབ་བྱ་
བྱང་ཆུབ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསྔོ་ཅིང་
སེལ་བ་དང། དུས་ཆེས་རིང་བ་དང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་དཀའ་སྡུད་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྨྲོ་བའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་པས་གྲོན་པ་ལ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ཅིན་ཏུ་ཆུབས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆུབས་ཆེ་བ་གསོག་པར་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་གཏན་མི་རྒྱས་ཤིང། ཉེས་སྤྱོད་དུ་མས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་གོས་ལ། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ཆེས་དཀའ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཀྱང་བློས་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཅི་ནུས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཚེགས་ཆུང་དུས་སྦྱོག་བསྡལ་མེད་པར་སྐྱར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྷ།

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། བསླབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྨྲོད་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྤྱོན་དུ་འགྱོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་སེམས་གནས་

པ། ཞེ་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སམ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ འཇུག་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ དང་། སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྟེད་ནས་ནི། །ཡིད་ ནི་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྟོམས་ པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ་ཞེ་གནས་ཀྱི་ ཤུགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་དབྱེ་ནི། སྔར་བྱས་པ་ལྟར་ངོ་བོའི་སྒོ་ ནས་ཕྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་ གནས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ལ་ དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ བསྟེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་ དང་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཅོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ དོན་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།།

རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཏིང་འཛིན་དགེ་བ་རྗེ་འཇུ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ནས་ བམ་པ་རྒྱུ་ལྟན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་ཕར་ཕྱིན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ སྟེ། རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་

གྱི་སྨྲེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་རྟེས་སུ་དན་ཞིང་བསྟོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་པ་ལ་སྐུལ་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་བཏུན་པར་སྒེལ་ནས་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སློན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྣོགས་པ་བསྐྱེད་མ་ནུས་ནའང་། དུས་དུས་སུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་ཅི་ནུས་སུ་སློབ་པའི་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཚེ་འདིར་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་རྟེ་ཚུང་དུ་འགྲོ་བས། དགེ་བ་བསགས་པ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མར་ཡང་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཞེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྨོས་སོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་ལྟ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བསྟན་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་ར་ཤེས་རབ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྣོབས་འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་སྒྲའི་རིག་པ་དང་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་གི་ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ས་ཐོབ་ནས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་བསྒྲེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྒྲེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་སྣོབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྨོ་ལ་ལྟག་མ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ལ། འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག

པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་པོ་གྱས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་ཡུམ་ཆེན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྦྱིན་སོགས་ལྷའི་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། གང་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་མིག་རྟེད་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་འཐོབ་བོ། །དགེ་ནི་མོའི་ལས་ནི་ཡོངས་ཟིན་མིག་མེད་པ། །རྟེ་སྲིད་མིག་མ་བྱིས་པར་ཇན་པ་མི་འཐོབ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དགོས་ཚུལ་ནི། དགེ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་ལས་བསླུབས་པའི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེ་ཆ་ནི་ལ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲས་སྣས་ན་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ། སྤྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ལྟ་བོའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕྲ་དང་འབྱེལ་ན་ཤིན་ཏུ་རྣོད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་སྦྱིན་སོགས་ལྟ་བོ་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་ཟློག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་ལྟན་དཔའ་འགོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་ཟློག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། ། ཡིད་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་ལྟན་འགྱུར། །གསེར་གྱི་རྒྱན་བཟང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། །རིན་ཆེན་འཕྲ་བཀོད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ་བཞིན། །སོ་སོའི་ངོན་ལ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་མཐུ། །ཤེས་རབ་འདི་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྣྲོན་པར་བྱེད། །དཔང་པོ་རང་རང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ། །མཐུ་གཞན་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་རབ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཡོད་ན་སྟྲེན་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ཡང། །དབང་པོ་གཞན་ལ་བློ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཙོ། །དེ་ཡི་མཚོན་ལྡན་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ཤེས་པས། །ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨོང་བ་པོ་ལ་ཤ་བྱིན་ཀྱང་སྨན་གྱི་སྦྲོང་པོ་ལས་བླངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསླུབས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སེམས་བཏུལ་བས་ལོག་སྤྱོད་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྩོན་པས་ལམ་གྱི་ཚོད་ཆེ་བ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བའི་མཚོག་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་སྟྲེན་སོགས་ལྟ་བོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཤེས་རབ་མི་གཏན་གསལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་ཤ་བྱིན་ཀྱང། །སྨན་གྱི་ཤིང་

ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར། །མཐོ་འམ་དམའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་དང། རང་གི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུང་ན། །ཆོས་ལྟན་སྲིད་པའི་བཙོན་རའི་སྒྲོན་མཐོང་ཞིང། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་གདོན་མོས་པ། །སྲིད་པའི་དོན་དུ་མི་བསྲུང་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང། ཤེས་རབ་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དག །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་གནོད་མི་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་གླང་པོའི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་མང་བཟོད་པ་བཞིན། །བཙོན་འགྱུས་གཅིག་བུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་དོན་ཆེན་འགྱུར། །ཅེས་དང། དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་བདེ་དགའ་མཆོག་ལྟན་པ། །སྒྲོན་བསགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་སྨྲགས་གྱུར་པའི། ། ལམ་གོ་ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་མ་རབས་ཡིད་ལ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར། །ཅེས་སོ།།

འགལ་བར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པས་མི་འགལ་བར་བསྲུབ་པ་ནི། བྱང་སེམས་བློང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཕོར་བསྲུང་གི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློན་པོ་དང་ལྟན་པའི་མཐུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཤུགས་དྲག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདྲེ་བ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ཀྱང་མྱ་ངན་གྱིས་ཧོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྱོ་བའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྟན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་

བའི་ཡ་ཡ་པོ་མེད་པ་དང། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྡན་ཡང་འགྲོ་
བའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་དག་
སྟོབས་མཚུངས་སུ་བསླུབ་པའི་གེགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ལྟར་ཡང། དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ལྟ་རྩས་འདྲ་བདོག་པའི། །རྒྱལ་སྲིད
ཆེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །རང་བཞིན་ཚུལ་མིན་འགྱུར་བ་མེད
པ་ཡང། །ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་བློན་པོ་ལྡན་པའི་མཐུ། །གཞན་ལ་ཕན་བྱེད
རོ་གཅིག་བྱམས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པ་དང།
།གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ལ། །མྱ་ངན་ཁུར་གྱིས་ལེ་ལོས་མི་
དམའ་དང། །དགའ་མཆོག་དང་ལྡན་ཡང་དག་གཡེང་མེད་དང། །འགྲོ་དོན
མི་གཡེལ་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དང། །ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་གཉིས་པོའི
ལམ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བཀག་པས་རྣམ་པར་མཇོས། །ཞེས་སོ། །གཞན
ཡང། བསྟན་པས་འོས་བསྟན་པས་བསྟོད་ལས། ཆོས་ཉིད་འདོར་བར་མི་མཛོད
ལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྟེས་སུ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་མར
འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྣམས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ
ཆེན་པོ་རྟོད་པའི་ཆོས་ཉིད་འདོར་མི་དགོས་པ་དང། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱན་ལས
འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཟབ་པ་ནས་རྟོད་པའི་ཀུན་རྫོབ
དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ། གཞན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ
བའང་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་ཏུ་དེས། །ལ་ལར

ངེས་པ་མ་འགས་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བཞང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་མཉོ་སྤྱགས་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང། དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚོལ་བ་ལ་བློའི་མ་ཐུ་མེད་པའི་རྟོངས་པ་ལ་འགལ་ཡང། མཁས་པ་ལ་མི་འགལ་བཞང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གསུང་རབ་ཕན་ཚུན་ལ་གནང་བཀག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བུ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཤེས་རབ་ལས། །དེ་འདྲའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་འབྱུང་ཅི་མཚར་གྱི། །བདེ་གཤེགས་སྲོས་བཅུ་སྲོས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་བ། །མཚུངས་མེད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་གཞན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྱུང། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་སྒྲ་རྒྱལ་གཏེར་མཚོག་དང། །གཐུག་ལག་མིག་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང། །ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་བྱེད་ཟླ་དང་སྤྱགས་ལ་སོགས། །རྣམ་བཀོད་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དང། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་མང་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་དག་དང། །འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས། །རྒྱལ་སྲས་མཐུ་ཆེན་རྣམ་པར་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད

ཤེས་རབ་མཐུ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ།།

ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྒྲོན་སོགས་རྣམས་མིག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། དམྱས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། ।ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་གা་ལ་འགྱུར། ।ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། ।དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། ।ཞེས་སོ། ।དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་སོགས་རྣམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་མི་རྟེད་དེ། ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལ། ।སྒྲོན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། ।གཞན་དོན་བཏང་བ་སྒྲོན་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས། ।ལྟག་མ་ནོར་སྒེལ་དོན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན། ।ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བས་མུན་པ་མ་བསལ་ན། ।ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ལྡན་པར་དེ་མི་འགྱུར། ।ཕལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག ।ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྟོག་བཅས་འགྱུར། ।ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་བརྟོགས་ན། ।བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། । ལེགས་ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང་། ।ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན། ।ཞེས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་དུ་བསྟགས་གྱུར་ཅིང་། ।དེ་ལས་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པ། ।འདོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསླེབས་པའི། ।ཡིད་ལམ་དྲང་པོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགྲོ། ।ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྩོན་མེད་ཟློ་འཆང་ན། ।དེ་ཡི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་མི་འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।དེ་

ལ་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལན་ཅིག་བྱང་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏི་མུག་རྣོངས་པའི་མུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཆེན་མཁའ་བར་དུ་མི་ལྟོག་ལ། དེ་ནམ་མཁའ་བ་ན་ལྟོག་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་དང་མཐུ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་འོད་ཆེན་མཁའ་བར་གྱུར་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་མུན་ནག་གང་འགེལ་བས་པ། །ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་འབྱུང་བས་ན། །ཐམས་ཅད་བས་ལ་འགྱུར་མིང་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་དང། དེ་བས་རང་གི་མཐུ་རྣམས་ཀུན་གཏུགས་ཏེ། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།། རྣོངས་པའི་རྒྱུ་ནི། གྲོགས་ངན་པ་བསྟེན་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་སྨྱོམས་ལས་དང་གཉིད་ཆེ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་མོས་པ་དང། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་དང་བདག་འཛིན་པས་མི་ནུས་སྙམ་དུ་ཞུམ་ནས་མཁས་པ་བསྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་སྨྱོམས་དང་བསྟེན་ངན་བསྟེན་པ་དང། །གཉིད་ཀྱི་དབང་གྱུར་མི་རྟོག་ངང་ཚུལ་དང། ། ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་མོས་མེད་དང། ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནོན་པས་དོན་འཛིན་དང། ། དམའ་སེམས་བདག་ལ་ཞེན་པས་བྱང་བའི་རྒྱུ། ། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟེན་པར་མ་དད་དང། ། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་དུག་ཆེ་ལོག་ལྟ་དག ། གཏི་མུག་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། བསྟེན་འོས་ཆུ་མ་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བཀུར་ཏེ། ། ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཐོས་པ་བཅལ་བར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ནུས་

པ་དང་བསྟུན་པའི་ཐོས་པ་རེ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཞིག་བསྟོམ་
པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་པ་བྱས་ན་དེའི་དོན་བསམས་པས་བསམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་བསྟོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡང་ལ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཉིང་དམྱས་ལོང་བསྟོམ་
པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་
ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡང་ལ་
པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དག །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་
རྟོག་གང་། ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་
དག་ནི། །སྲོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་
ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་བཏུས་ལས་
ཀྱང་། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །
མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རང་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་། མི་བཟོད་པ་ནི་སྟོ་བ་ནས་སྨོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལ་བརྩོན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ནི་བསམ
གཏན་གྱི་ཐབས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་མི་ཤེས
ཏེ། དེ་བས་ན་སྟོ་བ་མེད་པར་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྲེད་མེད་ཀྱི
བྱས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གླགས་མི་རྟེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་སྲོག་དམ་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་ཐུན་ན་མེད་པ། དེ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཀྱང། དེ་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུད་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེད་ཅིང། མི་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངེས་པ་རྟེད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། པོ་ཏི་མཛོ་ཁལ་ཙམ་པ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་ལག་མཐིལ་ཙམ་པ་ཞིག་ཟོན་པ་ཐུག ། སྟེད་པ་ཐུག་བྱས་པས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་གསུང། ཕུ་ཆུང་བ་བཀའ་པོད་ཞལ་ཕྱེ་བ་སྤས་ན་བཞག་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སློབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས། བལྟ་བ་མ་བྱུང་ཡང་འདི་ཀུན་ལ་ཞེ་བསྟགས་བྱེད་ལགས། ཆོས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་ཟེར་ན་རྗེ་ལྟར་བྱེད་དམ་གསུང་སྐད། སྤྱན་སྤའི་གྲྭ་པས་པོ་ཏི་བ་ལ་སྐྱེལ་ཐུང་བྱས་པའི་དུས་སུ། ཁྱེད་སྐྱེད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས། ངའི་དགེ་བ་ཤེས་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་

པས་གཞན་ལ་ནི་འགྱམ་ཚུ་མི་ལྟང། རྒ་འགྱེལ་དམར་ཤེགས་ཤེགས་པ་བལྟ་མི་
དགོས་པས་ནི་ལས་ཆུང། རྒྱུ་འབྲས་མ་བསམས་པས་ནི་ཐོ་བའི། སྤྱགས་ཀྱི་
འདེས་ལས་འདི་འགྲུབ་མང་པོས་ནི་ཞེ་འགྱངས་གསུང། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས།
འཚང་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྨོན་གཉིར་ལ་ཚར་བ་མེད་སངས་རྒྱས་ཅ་ན་ཚར་བ
ཡིན་གསུང། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བྱེད་ནས་ཤེ་དགོས་བྱས་ན་རང
ཉིད་ཉམས་ནས་འགྲོ་བ། འདི་ངེད་ཐོས་ཚུང་ལ་འབྱུང་ཉེ། ནན་ཏུར་བྱས་ན
ཤེས་ཅི་དགོས་ཟེར་ཉེན་ཆེ། ཆོས་ནན་ཏུར་བྱེད་ནས་དགོས་ཏེ། ཆེ་ཐུང
འདི་ལ་མི་རྟོགས་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འཁྱགས་པར་བྱས་ལ་ཐོས
པ་རྒྱུན་མ་ཆད་དུ་བྱ་སྟྲམ་དུ་བསམ། སྒོམ་པ་པོ་ལ་མི་དགོས་བཤད་པ་པོ་ལ
དགོས་སྟྲམ་སྟེ། འཚང་པ་པོ་ལ་སྟེགས་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆེ། སྒོམ་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ
དགོས་གསུང་ངོ།།

དེ་ལྟར་བསླུབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་དེའི་རྒྱུར་ཐོས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ
ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་ཆེད་དགོས་ཏེ། འདི་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་དགྱུད
སྒོམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་ཆེད་ན་ཤེན་ཏུ་འོང་དཀའ། ཏྲག་པར་འདོད
པའི་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ཅམ་མམ
གཤམས་པ་དངོས་སུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱབ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས་འོང། དེའི
རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སླུབ་པ་དགོས། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི
བསྟན་པ་ལ་ཐོས་པ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་དང། ཐུབ་པ་བྱེད་པ
གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཆེན་པོའི་འགལ་འདུ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ

ལུང་གི་བསྟན་པ་དང། སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། སྤྱ་མ་ནི་སྒྲུབ་
པ་བྱེད་ལུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་
བཀལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་མ་ཧོར་བ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་བསྟན་འཛིན་གྱི་
མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་མ་ཧོར་བར་འཛིན་པ་ལུང་
གི་བསྟན་པ་མ་ཧོར་བར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱར་ཚོས
མང་དུ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་པས
བརྟེད་དུ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་ན་ཡང་ཞུམ་པར་མི་བྱ
བར་ཟློ་དང་བསྟུན་པའི་ཐོས་པ་ཚེ་ཆུང་གང་འཐད་རེ་ལ་འབད། དེ་ཡང་ཐོས
པ་འོག་ས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་འོག་ཤེག་ལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། གང་ལ་བསྒྲུབ
པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པས་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བའི
ལམ་གྱི་ཚ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་ཉམས་ལེན
ལམ་གྱི་རིམ་པ་རེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ལ། ཟློའི་མཐུ་ཆུང་ན་དེ་ཙམ
ལ་གོ་མས་སུ་གཞུག །ཟློའི་མཐུ་ཆེ་བཞམ། དང་པོ་ཆུང་ཡང་གོ་མས་པས་ཆེ
བར་སོང་བའི་ཚེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱས་སུ་བཏང་བས་གསུང་རབ
དང་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མེད་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་བས་རྒྱར་དུ
ཐོས་པ་བཅོལ་མི་དགོས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་གང་མས་པ་མ་ཧོར་བའི་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡིན་ན། མདོར་བསྡུས
ཀྱང་མདོ་སྡེགས་དང་ཟེག་པ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་འགག་ཐམས་ཅད་ཚང
བ་ལ། རྒྱས་པར་བཀྲལ་ན་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས

བས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེད་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་བྱོད་པ་རྟེད་
པ་སྲིད་ཀྱི། བསྟན་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་
འགས་པ་རྟེད་མི་སྲིད་པས་དམ་པའི་བཤེས་དང་གྲོགས་ལ་བརྟེན། ཁས་ཟླངས་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་། གདམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉན་
ནས་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་དམིགས་རྣམ་བསྒྲུང། ལྷ་དང་ཟླ་མ་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་ཏུ་བཏབ་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་སྐོ་དུ་མ་ནས་
འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆ་ཚང་རེ་ལ་འབད་ན། དེ་ནས་བློ་ལ་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བའི་དེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གོ། ཁྱམ་པ་སྤྱ་མ་རྣམས་
ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་རྒྱག་གི་ཡོད་པར་བྱས་
ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད་འཛལ་བར་བྱེད་རྟོག་པར་བྱེད་དགོས།
ཆོས་བརྗེད་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྒྱང་པ་རེ་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་གྲོག
མེད། སྐོམ་ཆེན་རབ་ལ་སྟོན་པ་རབ། སྐོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྟོན་པ་འབྲིང་འོང
བ་ཡིན། རྗེ་ཙམ་བསྐོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག
དགོས། དེ་ལྟར་བསམས་པས་རྗེས་ཤེས་བརྟན་ན་དགེ་མི་དགེའི་བསམ་པ
ཐམས་ཙད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྟོག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ན།
ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད
སྙམ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད
ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུ་བྱ། ཆོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས
ན་ཆོད་བྱ། ཚུ་སྣ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྙམ་ནས་གང་ཁྱེད་སར་འགྲོ་

གསུང་དོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱི་འི་སྒོ་ནས་འཇལ་བ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་པར། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྟེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྟེན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་ལ་མ་མོས་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། མོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་རིག་པ་ཚོལ་བ་ནི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཕོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོལ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའོ།། བསླབ་པའི་ཚེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་བསྟྲུད་པའི་ཚེ་ན་དམ་པ་དྲུག་ལྟན་དུ་བྱ་བ་དང་ཕྱིན་དྲུག་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་གཞན་སྡུར་བ་ཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

ལྟ་བ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ཇི་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས། ས་མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གོང་ན་མེད་པ་རྣོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ད་ལྟ་ནས་འབད་ཅིང་ཐོས་པ་ཚོ་ལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསླབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་ནས་ཉེས་ལྟུང་གིས་འཇོམས་པ་དང། ཚེ་རབས་གཞན་དུའང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་མི་དགའ་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་སྨོན་པར་མི་ནུས་ལ། ཚེ་འདིར་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་ན་འདིར་མ་བསླབས་པའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་ཤིང། ཚེ་གཞན་དུ་ཡང་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཇོགས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ། བསམ་གཏན་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་སྟོང་ལ། གཞན་ལྟ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནུབ་སྟོང་བས། དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་དང་འགལ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་དང། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་འོག་ནས་སྟོན་

པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཚང་གང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར། བྱང་ས་ལས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེའི་མཐར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། འདི་དྲུག་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོམ་བློ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ལྟར་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ།

གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་ལྟ།

བསྡུ་བཞིའི་ངོ་བོ། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྡུ་བཞིའི་བྱེད་ལས། འཕོར་སྡུད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། ཐུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། སྨྲྀན་པ་ནི་སྤར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲབས་སུ་བཤད་པ་དང་འཇུ་ལ། སྣྲོན་པར་ཟླ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ནི། རྗེ་ལྷར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ།། དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་རྣམས་དོན་གང་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་རང་ཡང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། སྨྲྀན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྣྲོན་པར་སྣྲ་དང་དོན་སྤྱོད་དང། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྡུ་བ་བཞིར་ངེས་ཤེ་ན། འགོར་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་སྡུད་པ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དེ་དག་འདགོས་ལ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྨྲྀན་པ་བྱིན་ནས་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །དེ་ལྷར་དག་འནས་ལམ་ལ་སྤྱོར་བ་ལ་ཐོག་མར་དེས་རྗེ་ལྷར་བྱ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྣྲོན་པར་སྣ་བས་ཆོས་བཤད་པས་མི་ཤེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོར་ནས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་ཤེས་པ་ནི་དོན་སྤྱོད་པས་དགེ་བ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བསྟན་ན་གཞན་ལ་འཇུག་ལྟོག་འདི་ལྷར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁྱོད་རང་ཡང་དོན་དེ་མི་བསྟན་ན་གཞན་ལ་དེ་སྟན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲ། ཁྱོད་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གྱིས་བཅོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་བསྟན་ཏུ་མི་ཉན་ལ། རང་གིས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བདག་ཅག་གང་ལ་བཙུད་པའི་དགེ་

བ་དེ་ལ་ཁོང་རང་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་བསླུབས་ན་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བས་སྙམ་ནས། གསར་དུ་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པར་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ནི་དོན་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི། ཁཏོན་པར་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། ཁེ་བཞིན་རྟེས་སུ་འཇུག་བྱེད་པ། ཁསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་ཤེས་བྱ། ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། བསྡུ་བ་བཞི་པོ་འདིས་གཏུལ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲེ་ན་པས་ནི་ཚོས་ཉན་པའི་སྟོང་དུ་རྩང་བར་བྱེད་དེ། འཚང་པ་པོ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁསྐན་སྨྲས་ནི་བསྟན་བྱའི་ཚོས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་དེ། དོན་དེ་བྱ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོན་སྟོང་པས་ནི་བསྟན་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ཁོན་མཐུན་པས་ནི་ཞུགས་པ་དེ་མི་ལྷོག་པར་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་སྟོང་འགྱུར་དངོས་པོ་སྟེ། ཁཀྵས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། ཁསྡུམ་པ་ཡིས་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཁབྱེ་བས་རྣམ་པར་སྟོང་བའོ། ཞེས་སོ། ཁབྱེ་པ་ནི། གཏུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པ་དང་ཐབས་བཟང་པོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། འཁོར་སྡུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འཁོར་སྡུད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས། ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བསྟེན། ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་བྱེད་ཅིང། ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ། ཞེས་སོ།།

ལྟ་པ་ནི། སྙན་སྒྲ་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་སྒྲ་ནི། ཁོ་གཉིར་མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བར་འཇུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཁམས་འདི་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་སྒྲ་ནི། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་བསྟེད་པ་སོགས་ལས་བརྩམས་ནས། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །རང་གསོད་པའི་དགྲ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ལ་ཡི་ཆད་པ་མེད་པར་སྐྱོ་བ་དང་དུ་ཟློས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་ཅིང་དགེ་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཡོ་སྒྲ་ཅན་མཁན་སློབ་སོགས་ལ་བསླུ་ཞིང་ལོག་ཞུགས་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་བ་མེད་པར་ཕན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པའི་སྙན་པར་སྒྲ་བ་ཆེས་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སློབ་པ་དང་། རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྡུ་རོལ་ཏུ་བྱ་བའི་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པ་སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ། ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་ཆོས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཀེ་མེད་པ་རྣམས་བཀེ་ཡོངས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་བྱུང་བ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ནི་སྙན་པར་སྒྲ་བའི་སྐོའོ།།

དོན་སྟོང་ནི་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་

བར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཚེ་འདིའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་
ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དང་བསྲུང་བ་དང་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཆོས་
དང་མཐུན་པས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི།
ལོངས་སྤྱོད་སྦྱངས་ནས་སྨོན་མོས་འཚོ་བའི་རབ་བྱང་ལ་འགོད་པ་སྟེ། འདིས་
ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་ཀྱང་འདིར་མ་འགྲོ་སོ། །ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་
འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱང་ལ་འཇུག་རྒྱན་པ་དང་འཇུག་རྒྱན་
ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདིས་ཚེ་འདི་ལ་ལུས་
སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་དང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ཆེས་དཀའ་བ་ལའང་འཇུག་
སྟེ། སྤྱོད་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་ལ་དགེ་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་དཀའ་བ་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་བཀ་མེད་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པས་དེ་དག་ལ་དོན་སྤྱོད་པ་དཀའ་བ་དང་། ཆུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་
གོམས་གོམས་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྦྱང་ཞིང་ཟླུན་པས་རིགས་པ་
མི་གོ་བས་དེ་དག་ལ་དོན་སྤྱོད་པ་དཀའ་བའོ། །དོན་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ཡང་།
བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་ལྷ་བའི་གདམས་ངག་ལ་འཇུག །དེ་
ནས་བློ་འབྲིང་དུ་སོང་བ་ན་འབྲིང་གི་གདམས་ངག་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་
པོར་སོང་བ་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་གདམས་ངག་ཐུ་མོ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ།། །
དོན་མཐུན་པ་ནི། ཕ་རོལ་གང་ལ་དགོངས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའམ་ལྷག་པ་
ལ་རང་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ལ་དམིགས་ནས། བསམ་པ་གཞན་དོན་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་ཀྱང་སྨྲོར་
བས་རང་འད
་དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་
ཞིག་རང་ཉིད་མ་དཔལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚོག་སྒྲ་ཡང། ।རང་
གི་ཚོག་དང་འགལ་བར་བྱེད་པས་གཞན་དག་གདུལ་བར་མི་ནུས་ཞེས། ।
ཁྱོད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྣང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་
ནས། ।རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དཔལ་བ་ཉིད་འདལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བཙོན་པ་
ལགས། ।ཞེས་སོ། ।བསྡུ་བ་བཞི་ཡང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུ་བ་དང། ཚོས་ཀྱིས་
བསྡུ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་
གསུམ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བསྡུ་བས་བསྡུས་པས་སོ། ।དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཚོས་
དང་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་དང་དེ་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ཚོས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཚོས་
ཀྱིས་ཏེ། ।དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། ।བསྡུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ནི། ।བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་འདོད་དོ། ।ཞེས་སོ། ।འདི་ཡང་དུས་གསུམ་
གྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡིན་པས་བགྲོད་པ་
གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྡུས་དང་སྡུད་པར་འགྱུར་བ་དང། ।གང་དག་ད
ལྟར་སྡུད་བྱེད་པ། ।དེ་ཀུན་དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་བས། ।འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད
ལམ། ।ཞེས་སོ། ।དེ་ལ་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྟོམ
ཚེ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྡུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས
ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་བ་གཉིས
ལས་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྡུ་བས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་

ལྟར་ཡང་བྱང་སེམས་ལས། ཞར་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། མདོར་བསྡུ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་བྱང་སེམས་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ།།

དེ་དག་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་རྗེ་ལྟར་བསླུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྗོ་བོ་ཆེན་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི། །རྒྱབས་ཆེན་ཞར་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སོགས།། མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་རྟོག་འགྱོར་གྱིས། ।ཚོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་བརྟན་པར་བསླུབ། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་ལས་མི་འདའ་བས། ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲུང་ཞིང། ལ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྟོམ་ལ། ཞར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་འགའ་ཞིག་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲུང་ངོ། ।བཙོན་འགྲས་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་འོང་ལ། བཟོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ངོ། ।རྗོ་བོ་ཆེན་པོས། མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་དུས་དག་ཏུ། ।སྒྲུ་མའི་དགེ་བཅུད་ལྟ་བུར་ནི། ।ཚོས་ཀུན་

ལྟ་བ་གོ་མས་བྱས་པས། ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤྱང་བ་དང་། ཐབས་ལ་སློབ་པ་
གཙོ་བོར་བྱ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་
ཚ་མཉམ་ཞིང་། དེ་རྒྱུན་རྒྱ་ཏུ་གོ་མས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད
པ་ཅིན་ཏུ་ཟད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དཀའ་བ་བློ་མ་སྤྱངས་པས་ཐོས་པ་ན་ཡིད་ལ
གཏུང་བ་བསྒྲེད་པ་རྣམས་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས
ཉམས་སུ་བཞེས་མི་ནུས་ཀྱང་། ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྨོན་པའི་ཡུལ་ཚུན
ཆོད་དུ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ན། ཕྱིས་ནས་ནི་འབད་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་རང
གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་གོ་མས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དངོས་སུ་འཇུག་མི
ནུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་སྤྱོང་བའི་གོ་མས་པཱཏ་ཏོ་ན། ལམ
རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ
ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ
གནོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། ཁོང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐུ་ཉམས
བཞེས་པར་མི་སྤྱོད་པའི། ཁྱོད་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོ་མས་པས་དུས་སུ་རང
གི་ངང་ཉིད་གྱུར། དེ་སྣད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོ་མས་མ་བཏྱིས་སྟེ་ལ
བར་དཀའ་བ་ལགས། ཞེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ
བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འཇུག་སེམས
ཆོ་གས་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་འདོད་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་ནས་སྤྱོད
པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ན་སྡོམ་པ་བཟུང་ན་ཅིན་ཏུ་བརྟན་པར
འགྱུར་བས་འབད་པར་བྱའོ། ཁྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། སློན

སེམས་སྦྱང་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཁྱད་པར་དུ་བར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ནི།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཕྱིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དྲུག །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། སོ་སོའི་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་པ་དང། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་བསྒོམས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུར་རྗེ་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དངོས་ནི་འཚད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བསྒོམས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ། རྗེ་ལྟ་བའམ་རྗེ་སྟེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདི་ས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བོ།།

དེས་ན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགྱེད་ནས་སྒྲོང་བ་དང། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ

གཉིས་ཀྱིས་བསླུབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འཇོག་སྒོམ་དང་དགུད་སྒོམ་ཕྱོགས་རེ་བས་བསླུབ་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་བོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་བན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་བན་ལེན་ནི། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་མ་ནི། ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བ་དང་། སྤྱ་མ་ལྷག་མཐོང་གིས་སྟོང་ལ། ཕྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་གྱི། ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབེར་ནས་ཤེང་སྟོང་པོ་ལ་ཡལ་གར་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། དེ་དག་གང་ལ་འདུས་པའི་གནད་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། གང་དུ་འདུས་པའི་གནད་དམ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣལ་བཅད་པར་མི་ནུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚུལ་ལེགས་པར་རྣལ་བཅད་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐ་དད་པ་ཚད་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱང་དུ་འབྱེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་བུ་དབེན་པར་འཇུག་སྟེ། ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་དོན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་འདས་པར་བྱས་པ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དེ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བཏགས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གནས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགེ་བའི་སྒྲུས་པ་ན་ཏིང་འཛིན་དེ་ཞེ་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་བཟུང་བ་ཅམ་ལས་སྒྲུ་བར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚེས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབ་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མོས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབ་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང། བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །མདོ་འདིས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་

ལ་བསྟོན་ས་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་མཐོང་ནས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཏཱ་ཤང་གིས་འདི་མདོ་སྡེ་ཞེ་ཡིན་མི་ཤེས་ཞེས་སྨྲས་ནས་ཤུང་པས་དྲི་ལ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེས་ནི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དོར་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་དང་མ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པའོ། ། ལུགས་འདི་ཡི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་དོ།།

དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྟེ་སྟེད་པ་འབྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་འབྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཚེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་ཚེ་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དེ། རྟོག་པ་ནི་ཆིང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པའོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྣྱེས་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་འབྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྟག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྟེ་བཅུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཚོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་པཞང་འདི། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལྟག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་

དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཇོག་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཀྲལ་བས་མདོ་སྡེའི་དོན་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རུང་བར་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བཟློག་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་དོན་ཅམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ངེས་པར་གཏད་ནས། ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པ་ན། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་བསྡུས་ཏེ་འཇོག་པ་ནས། རྒྱས་པར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནས། རྒྱས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྟ་མ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་མདོ་དང་རྟེ་བཙུན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་སྟར་བཞིན་བཀྲལ་ནས་སྟར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་མཛད་དོ།།

སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང། དེ་ལ་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང། རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །རྗེ་སྟེང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ།། ཞེས་རྗེ་ལྷ་བ་དང་རྗེ་སྟེང་པའི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །དུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་རྗེ་ལྷ་བ་དང་རྗེ་སྟེང་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པས། ཤཱཀྱ་པས་སྟང་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་

མཐོང་རེ་རེ་ལའང་རྟེ་ལྟ་རྟེ་སྟེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ལྟག་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞེ་གནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བ་ཞེ་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་ན་ཞེ་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། ལྟག་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བས་ན་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་རིག་པའི་གསལ་ཚའི་ངར་མེད་པ་ཞེ་གནས་དང། གསལ་ཚའི་ངར་ཡོད་པ་ལྟག་མཐོང་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་དང། བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཞེ་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྟེ་གཅིག་པའི་ཏེ་འཛིན་ལ་ཞེ་གནས་དང། ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྟག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་མི་རྟོག་པ་རིག་པའི་གསལ་ཚའི་ངར་ཡོད་མེད་ནི་ཏེ་འཛིན་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། ཞེ་ལྟག་གི་ཁྱད་པར་དུ་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཞེ་གནས་ཀྱི་ཏེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱེད་པ་སངས་པ་རིས་པར་དགོས་ལ། བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཏེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་དྭངས་ཚ་རིས་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁེས་ན་རྟེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཏེ་

ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནི། ཡུལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་རྩང་བ་ཟློ་དེས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་ཡི། སེམས་བདེ་གསལ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟོག་པར་གནས་མི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བདག་མེད་པའི་བོ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཟློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་བས་ཚོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས། སྟོང་ཉིད་མ་གོ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་རིང་དུ་ཟིན་ན་སེམས་ཟིན་པའི་མཐུས་ཆུང་ལས་སུ་རྩང་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པ་ན་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་མཐུས་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་འོང་བས་ན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟེས་བྱེད་ཡང་དགེ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འོང་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཟློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཆེས་མང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེད་དགོས་སོ།།

བཞི་པ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རེ་རེ་བསྒོམས་པས་མི་ཆོག་པར་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་

དགོས་པ་ཡིན་སྟམ་ན། བཅཱད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚན་མོ་ལོག་རས་རིས་བལྟ་བའི་དོན་དུ་མར་མེ་སྦར་བ་ན། མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་ཆུང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྱིས་སྐྱ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མར་མེ་མི་གསལ་བའམ་གསལ་ཡང་ཆུང་གིས་བསྐྱོད་ན་གཟུགས་རྣམས་གསལ་པོར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཟག་མེད་དོན་ལྟ་བ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྟེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི ། སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་དང་བྲལ་བས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟེ་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ན། རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཆུང་གིས་དགྲུགས་པས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ལྟག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞེ་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྟག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། ཆུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་

བས་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མ་མཐོང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་རབ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་མོད་ཀྱི། མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྷ་བ་ངན་པའི་ཏ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་ཕྱེད་དེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གར་བཞག་ཏུ་ལྟོན་ལྟོན་སྟོང་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལག་རྩེས་ཡིན་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཐམས་ཀྱི་ཆོས་བས་བསྒྲལ་མི་ནུས་པའི་རི་དང་འདྲ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལག་རྩེས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་ཏུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ཀྱང་རྒྱུང་

ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀ་ཅང་གཡོ་བས་བདག་མེད་པའི་དོན་གྱི་སྟོ་ཡང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་བྱུབ་པའི་ཚེ་དགྱེད་ན་ནི་ཀ་ཅང་གཡོ་བའི་སྒྲོན་ལྷོག་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོ་གསལ་བར་འགྱུར་བས་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་མི་གཡོ་བའི་ཆ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཞི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེའི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་སྟོང་བུ་དང་མེ་སྤ་མ་ལས་སྐྱེ་ཡི། ཆུང་སྐྱོབ་པའི་ཡོལ་བ་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་མར་མེ་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པའི་ཆ་དེ་ཡོལ་བ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ཁེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་ཚུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་བྱུབ་ན་བདག་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དགྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྒྲོན་ལྷོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་སྤྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་སྒྲོན་ལོག་ནས་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྟེད་པའི་སྟོན་དུ་ནི་ཤས་ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགེ་སྤྱོང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། ཁྱོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། ཞེས་དང། བཟློས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང། སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྟེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལས་རུང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནའང་སྟོད་ཐུབ་ལ། བཏང་ནའང་ཡུར་བ་བདེ་མོ་ལ་ཚུ་ཏང་པ་ལྟར། དགེ་བའི་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་རྟེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་རྟེ་ལྟ་བ་དང་རྟེ་སྟེད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཏོང་བའི་སེམས་དང་སྟོམ་སེམས་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་དད་པ་དང་སྒྲོ་ཤས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་

དང་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་བཟློག་པའི་དམིགས་རྣམ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་རྒྱུན་དུ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནས་འཇོག་པས་ནི་ཞི་གནས་བསླབས་པའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་པས་དགེ་སློང་ལ་བོགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཕྱོགས་དང། ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་དོར་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་བོགས་ཆུང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྟོང་བའི་རྗེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟག་མཐོང་མེད་ན། ཞི་གནས་ལ་ཡུན་རྗེ་ཅམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་འགོ་གནོན་པ་ཅམ་སྲིད་ཀྱི། དེའི་ས་བོན་རྩད་ནས་སྤྲོང་བ་མི་སྲིད་པས། ཞི་གནས་ཅམ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་ཡི་ལྟག་མཐོང་ཡང་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་ཅམ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་སྤོངས་ཀྱི། རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་བྱང་བ་མེད་པར་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གནོན་ནོ། ।ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། ।ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ।འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ।དེས་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་

འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཏིན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཕྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྒོམ་འདི་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་ཐོས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མ་ཐོས་པར་ཏེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་ལྟུང་ཞིང། རྒྱུ་བ་དང་ཀུ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྡུག་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གཞན་ལས་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོས་པ་ནི་ཀཱ་ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཏིང་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ། ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་

སྲུས་ཚོགས། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་
བསྐོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་མི་གནས་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
རྗེ་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི
ཕྱིར་རོ།།

གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། ཞེ་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན
པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།
།ཐོག་མར་ཞེ་གནས་བཅོལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་ལ་ཞེ་གནས
བསླུབས་ནས་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་བསྐོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ
འདི་སྙམ་དུ་སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །
ཞེས་ཞེ་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང། སྔར
བཤད་པ་ལྟར་ཞེ་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས
ཡོད་པས་དང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ
བསྐོམས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་ཞེ་গནས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཚོག་མོད།
ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ལ་ཞེ་গནས་བཅོལ་ནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐོམ་པར་བྱེད་ཅེ
ན། དེ་ལ་ཞེ་গནས་ལྷག་མཐོང་গི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ལུগས་ནི། བདག་མེད་རྟོগས
པའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞེ་গནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞེ་গནས
མེད་པ་ལཱའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འགྲུར་བའི

ཐོང་བ་སྐྱེ་བ་ལའང་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྱོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དགྱུད་དེ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ཡིད་འགྲུར་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ན་མི་རྒྱ་བ་དང་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བ་ལའང་ཡིད་འགྲུར་བའི་ཐོང་བ་སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ལ་དགོས་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་སྨྲས་ན། འདི་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྒོམ་པ་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པས། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགྱུད་སྒོམ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང། དེས་མཐར་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགེ་བའི་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་ལ། ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགྱུད་སྒོམ་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་མཐར་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་ཞི་གནས་རྒྱུ་དགོས་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་བཞག་པར་དགྱུད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་བསྐྱེད་ནུས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་བས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་པའི་

དབང་གིས་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཞི་གནས་བསླུབ་ལྷག་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་མི་འཇོག་སྟེ། འདི་ལྟར་དང་པོར་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཅལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ནི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་སྟོམ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོང་ཚུལ་མེད་པས་ཕྱི་ནས་ལྷག་མཐོང་བཅལ་དགོས་པས། ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བཅལ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྟོམ་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བཅལ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཅང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པར་མི་བྱེད་ནའང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པར་སྤང་བྱར་ལྟར་གསུངས་ཤིང། སྤ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྟེ། ཞེས་ཕྱིན་བྱུག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྷག་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞི་གནས་སྟོན་ལ་བསྟོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་ཕྱིས་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱང་ས་དྲངས་པ་ལྟར་དང། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་

ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་སྙོད་འཇུག་དང་
སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱགས་པ་དང་ཤཱན্ཏི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་
ཞི་གནས་བཅོལ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས
ན་རྒྱ་གར་བའི་སྒོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་ཟུར་དུ་མི་འཚོལ་བར་དང་པོ
ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགྱེད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར
བཞེད་པ་ནི། ཤེང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་ཐོག་དང་ལྡན་པ
རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་རོ།།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་དང་པོར་གསར་དུ་བསྐྱེད
པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིས་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཞི་གནས
སྒོམ་པའང་བྱེད་པས་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་རོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།
ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང
ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི
གནས་མ་ཐོབ་པ་མིན་གྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི
ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ
ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སའི
དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་བསྡལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་འང་ཡང་དག
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ
ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཇོག་སྟེ་ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་

བྱེད་དོ། །དེ་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་པའི་སེམས་ལ་སྨྲོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲོར་བ་སྟོང་ཟོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་དགེ་ལ་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྟག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང། ཞི་ལྟག་དངོས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེས་པ་ནས་བཞག་དགོས་སོ།།

སོ་སོའི་བསླབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། ལྟག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ།

སོ་སོའི་བསླབ་ཚུལ"ལ་གསུམ།

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །

དང་པོ།

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་བདེ་ཞིང་སྡུར་དུ་ཞི་གནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་ལས། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་མེད་པར་རྟེད་པས་རྟེད་ལྷ་བ་དང། གཅན་གཟན་

ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་བསྟན་པ་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་
གནས་བཟང་བ་དང། ནད་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་པས་གྲོགས་བཟང་ བ
དང། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྒྲ་ཆུང་བས་ལེགས་པར་ལྡན
པའོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང། ཆོ་ལྡན་གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས
པར་རྟེད་དང་གནས་བཟང་དང། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང། །རྣལ
འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཆོས
གོས་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའམ་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ།
།ཆོག་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ངན་ངོན་ཙམ་རྟེད་པས་རྒྱ་ཏུ
ཆོག་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། ཉོ་ཚོང་ལ་སོགས
པའི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཏ་ཅང་འདྲེས་བཤེས
བྱེད་པ་དང་སྨན་བྱེད་པ་དང་སྐར་མ་བཀྲི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ།
།ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས
ཀ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསླབ་བྱའི་གཞི་མི་འདྲལ
བ་དང། བག་མེད་པས་རལ་ནའང་སྐྱེན་པར་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར
འཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས
པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་འི་ཉེས
དམིགས་དང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས
ནས་སམ། ཡང་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་

འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྟེ། དེས་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་འགྱུར་ན། བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསྒོམས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་སྒོམ་རིམ་བར་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམ་ནི་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཟིན་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་གནད་བསྟན་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་མན་ངག་ཁོ་ནས་ལན་སྣམ་ཡིན། མན་ངག་ཁོ་ན་བཅལ་བས་ཏིང་འཛིན་སྐྱེར་མི་འདོད་པ་དེ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། ཚོགས་ནི་སྤང་བཤད་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་ནི་ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ནི་རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་སྤྱག་བསྟལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སྙུང་དུ་འགྲུབ་བོ། ། དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་གོང་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང།

ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒོམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེང་ཐག་པ་ནས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པར་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྤྱོད་བ་དང། དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ།

སྤྱོད་བ་ནི།

སྤར་བཤད་པའི་སྤྱོད་བའི་ཆོས་རྣམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིང་དུ་བསྒོམ་ཞིང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ།

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས།

ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྗེ་འདྲ་བས་བསྒོམ་པ་དང། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་

བར་ཁད་པའོ། །

དང་པོ།

ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྣ་འདྲ་བས་བསྟོམ་པ"ི།

སྟོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟན་ཁིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤུང་པ་ནི་རྟེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐྱེལ་མོ་ཀུང་ལྟ་བུ་སྐྱེལ་མོ་ཀུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་ཡང་ན་སྐྱེལ་ཀུང་ཕྱེད་པའང་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །མིག་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་ཟུམ་པར་སྣའི་རྩེ་མོར་གཏད་དོ། །ལུས་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་རྒྱབ་ཏུ་མི་དགྱེ་ཏ་ཅང་ཡང་མདུན་དུ་མི་དགུ་བར་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཕྱག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ། །སོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ། །ལྟེ་ནི་ཡ་སོའི་དྲང་དུ་གཞར་རོ། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་སྒྲ་ཅན་དང་རྣམས་པ་དང་ཆོད་བག་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི། །ཅི་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཉན་ས་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཁྲིམ་ཁྲི་ཉལམ་རྡོ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱེལ་མོ་ཀུང་བཅས་ཏེ་འདུག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྟ་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལེགས་པར་བསྟོམས་ན་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཅིན་ཏུ་སྣང་བ་

སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ཤེས་ཏུ་སྤྱང་པ་སྐྱེ་བ་དང། འདུག་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འདའ་བར་བྱེད་ནུས་ཤིང་སྤྱོད་ལམ་དེས་དེའི་ལུས་ཤིས་ཏུ་ངལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང། སྤྱོད་ལམ་དེ་མུ་སྟེགས་དང་ཕས་ཀྱི་ཆོས་བ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ལམ་དེས་འདུག་པ་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་དང་བ་སྐྱེ་བ་དང། སྤྱོད་ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་མཐོང་ནས་སྐྱེ་ལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་བ་ནི་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་མི་འབྱུང་བའི་ངོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཆུང་ཚམ་ལ་དབབ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བསྟན་པར་བྱའོ།།

བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

ལམ་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེར་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། དགེ་བཤེས་ལག་སོར་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པའི་སྟོབས་དྲུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་སེམས་དགུས་བསྟན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིར་བསྡུས་པ་དང། ཉེས་པ་དྲུག

དང་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར། མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་དང་དབུ་མ་སྒོམ་རིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐབས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆུན་པར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ལ་གནས་པས་ཐབས་འདི་དག་གིས་འབད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེང་སང་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་ཟབ་པར་གྲགས་པ་དག་ལ་ཐབས་འདི་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་སྙོང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ཐབས་འདི་དག་མེད་པར་ནི་ཡུན་རིང་པོར་འབད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་རང་གི་ལམ་རིམ་ལས་འཆད་དེ། འདི་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསླབ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེད་པའི་གཏམ་དུ་སྙོང་ངོ།།

དེ་ལ་སྤྱི་ར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་དེ་ལྟར་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེར་ཡང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཉན་ས་ཤེས་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་དབུས་མཐར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་

ནས་སྟོབ་དགོས་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལ་དང་ཤཱཀྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏེང་འཛིན་བསྟན་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། ལྷ་སྲུ་དང་ཞིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཏེང་འཛིན་གྱི་སྒྲིའི་ཁོག་རྣམས་ནི་སྤང་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་དང་སྤགས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཏེང་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོང་དོ། ཁོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་སྟོང་བས་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏི་མ་གཞུང་དེ་དག་ལ་བཀལ་ནས་དེ་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་སྟེང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་གཏམས་བཀ་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་ཏེང་འཛིན་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྟོང་དོ།།

གཏམས་བཀ་འདི་ནི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྟེགས་སུ་བྱེད་པས་འདིར་ཡང་ཏེང་འཛིན་གྱི་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བློངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས།

ཏིང་འཛིན་སྟོན་མེད་བསྟེད་པའི་ཚུལ་དང། ངེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྟེ་བའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ།

ཏིང་འཛིན་སྟོན་མེད་བསྟེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྔོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ།

སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྔོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་མི་སྣོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་ནུས་ན། དང་པོ་ནས་ཏིང་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྐྱེར་ཞིང། ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུན་འཕྲད་མི་ནུས་པས་སྨྲར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དགའ་བདེས་རྒྱས་པའི་ཤེན་ཏু་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱོ་དྲན་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་ལྷོག་གོ། །དེ་བསྟེད་པ་

ལ་ཤིན་སྦྱངས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་འགྲུས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་རྩོམ་ནུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཏིང་འཛིན་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ཏྲག་པོ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུར་ནི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་ཉམས་སུ་ཟིན་ནས་བལྟས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འདོད་པས་གནད་དམ་པར་བཟུང་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་རྩོལ་བའི་གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་རྩོལ་བཅམ་བརྟོན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། ། །འདིར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་གནས་གྱི་ནན་ནས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པས་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྟེད་པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་དང། རང་དབང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་འོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བས་ཉེས་སྤྱོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒྲུབ་ནུས་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤྱང་དུ་གཅོད་ནུས་པ་སོགས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་བས་མས་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་འཚེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་ནང་ནས་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱལ་བས་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པར་སྣ་ཞིང་ཐོབ་རྒྱན་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཉམས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།

དེ་ལ་སེམས་རྗེ་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱི་འོག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གི་ས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་

པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ དམིགས་པའོ། །གཟུགས་བརྙན་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་རང་ མཚན་པ་དེ་དངོས་མིན་པར་དེའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་སྣང་བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་ ནས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་རྣམ་རྟོག་ དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་དཔྱོད་པར་ ས་མས་འཇོག་པའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་བརྙན་དེ་དམིགས་པ་གང་གི་གཟུགས་ བརྙན་ཡིན་སྟམ་ན། སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྲོང་གི་དམིགས་པ་ལྟ་དང་མཁས་པའི་ དམིགས་པ་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྲོང་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ གཟུགས་བརྙན་ནམ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་ པ་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལས་གཞན་པ་མེད་ ངོ་ཞེས་པའི་ཇི་སྙེད་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཀྱི་ གཞན་དུ་མི་གནས་སོ་ཞེས་པའི་ཇི་ལྟ་བའི་དངོས་པོའི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་བཅོ་ བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། བདེན་བཞི་ ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཀྱི་དེ་ལན་ཚད་དུ་གཞན་མེད་པའོ། །ཇི་ལྟ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་ པས་གྱུར་པའི་ངོ་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་

གྱུབ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཞེ་ལྟག་གིས་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོ་མས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་རང་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་གནས་གྱུར་པའོ།།

སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ལས་ཕྱས་ཆེར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱ་སྟེ་ལྷའོ། །དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྐྲ་དང་སྣ་ལ་སོགས་པ་སོ་བྱ་ནི་ནང་གི་མི་སྡུག་པ་དང། རྣམ་པར་སྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་སྡུག་པ་སྟེ་མི་གཙང་བའི་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་བློ་ལས་ཤན་བ་ལ་སེམས་འཇོག་པའོ། །མཐའ་བོ་དང་དགྲ་བོ་དང་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། བྱམས་པའི་འཇོག་སྟངས་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་འཇོག་པ་ལ་བྱམས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱམས་པར་གསུངས་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་པོ་མེད་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་ཏེ་སེམས་འཇོག་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཚ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་

འཛིན་པའོ། །དབུགས་འབྱུང་རྩྭ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཆུང་ཕྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བགྱང་བ་དང་ལྷ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པའོ།།

མཁས་པའི་དམིགས་པཉིང་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ཁམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཁམས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་རྒྱན་ཤེས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་བདག་པོའི་རྒྱན་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱན་དང་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་དུ་ཤེས་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ། མི་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པའི་བྱ་བྲག་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་

ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་དུ་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་འཛིན་པའོ།།

ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ཅམ་དང་ས་བོན་རྩད་ནས་སྤོང་བ་སྟེ། དང་པོའི་དམིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ས་འོག་མའི་རགས་པ་དང་གོང་མའི་ཞེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཞེ་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ནི་མི་དགྱེད་པར་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་ངེས་པ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་འཛིན་པའོ།། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་དམིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ་དང་འབབ་པ་དང་བབ་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སེམས་འཇོག་པའོ། །ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་འཇོག་ཚུལ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལྔར་འདུ་ལྷགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བསྟན་ཟིན་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་གོམས་ནས་སོ་སོར་ཏྲེག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནའང་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་བར་དམིགས་པ་ལ་ལ་སེམས་སྤྱད་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མན་ངག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེར་བསྟུས་ཟིན་པ་དང་སེམས་འཛིན་པའོ།།

དེ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི། འཚང་པ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ལྟག་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ལྷོག་སླ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འི་འཛིན་འཐོབ་པར་སླ་བས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་། ཏིན་མོངས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི། ཏིན་མོངས་སྤྱི་འགེན་པོར་འགྱོ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་སྤྱ་མ་དེ་དག་ལས་ཟུར་ན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་འི་འཛིན་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། གང་དག་རྟེ་ཎ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཏིང་འི་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཏིང་འི་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག ।དམིགས་པའི་གཏད་སོ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་ན་མཚན་འཛིན་དུ་འགྱོ་སྟྲམ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་མི་གཏོད་པར་རྟེན་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཉིད་ཉིད་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་གཏན་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་

མེད་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཤེས་པས་ཤེས་པར་འཛིག་པའི་ཤེས་བྱ་འདོད་དགོས་སོ། ། ཤེས་བྱ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཆོས་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དམིགས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པས་ལུགས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་དུ་འགྱོ་མི་འགྱོ་ནི་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བསྒོམ་མི་བསྒོམ་གྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱས་པར་འོག་ནས་སྟོན་ནོ། །དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་འཇོག་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང། རང་གི་སེམས་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འཛོལ་བ་དེ་ལྟར་བཟུང་ངོ་སྣྲུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་འཛིན་དགོས་པས། དམིགས་པ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གང་དུའང་མི་འཛོལ་བར་འཛིན་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་རང་གི་ཚྱོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་དམིགས་པ་མང་དུ་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་དགོས་པཉང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སེམས་འཛིན་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །སྒོམ་རིམ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང། ལམ་སྒྲོན་ལས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞེག་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་

གང་འདུག་ཚད་ལ་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི། ནམ་གྱིས་ཞུས་པ་ཉན་སར་ཏྲངས་པ་ལས། ནམ་གྱི། གལ་ཏེ་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ དམིགས་པ་མི་སྡུག་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེ་སྡང་སྤྱད་པ་ ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བྱམས་པ་ལའོ། །གཏི་མུག་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུན་འདི་ ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལའོ། །ང་རྒྱལ་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དབུགས་རྒྱ་བ་དང་དབུགས་ འབྱུང་བ་དྲན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམ་སྣ་ མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ གསུངས་ཤིང། ཉན་ས་ལས་ཀྱང། དེ་ལ་གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་དང་ ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱད་པ་དེ་དག་གིས་ ནི། རེ་ཞིག་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པ་ རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་གནས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ ཞིང་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ན་ དེ་དག་གིས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་དེས་བཙོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ གསུངས་པས་ངེས་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །ཚ་མཉམ་

པར་སྦྱོང་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྤང་བར་ཤེད་པའི་ དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་ བས་ཚོག་གི། །དེས་པ་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོང་ པ་དེས་ནི་སེམས་གནས་པ་ཉི་ཚེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གང་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཡི། སྦྱོང་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆ་ མཉམ་པར་སྦྱོང་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བཞང་དེ་བཞིན་དུ་ རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྟ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཆགས་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་ བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ལྟའི་ཡུལ་ཆུང་ངུ་ལའང་ཆགས་སོགས་ལྟ་དག་ གོ་དང་རྒྱུན་རིང་སྐྱེ་བའོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ ཆགས་སོགས་ཀུན་ཏུ་མ་བསྟེན་གོམས་པར་མ་བྱས་ལན་མང་དུ་མ་བྱས་ ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་བལྟས་སུན་མ་ཕྱུང་བས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ ལ་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེན་གོ་དང་རྒྱུན་རིང་མི་སྐྱེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྟ་ མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཆགས་ སོགས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་སོགས་མ་བྱས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་ སོགས་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་གོ་དང་མང་གོ་དང་ལྟག་པ་ལ་ ཆགས་སོགས་བུལ་བར་སྐྱེ་ལ་ཡུལ་འབྲེང་དང་ཆུང་ངུ་ལ་གཏན་མི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྟ་ཤས་ཆེ་བས་ནི་ཡུན་རིང་གོ་དང་། ཆ་མཉམ་པར་ སྦྱོང་བས་ནི་ཏ་ཅང་ཡུན་རིང་གོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བས་ནི་

ཐུང་བ་ཐུང་བར་སེམས་གནས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་བརྟེན་པའང། ནམ་གྱས་ཞུས་པ་ལས། ནམ་གྱ། གལ་ཏེ་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་ཟོངས་པཱའམ་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་སྐྱེ་བ་པོ་དང་གསོ་བ་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཟོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཟོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །རྒྱེན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཟོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཟོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དམིགས་པ་འདི་ལྟ་གས་གཅོ་བོར་ཟོངས་པ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱོད་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་སེམས་གཏོད་པཡིན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་ལའོ། །གཟུགས་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་སྐྱོ་བར་འདོད་

ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་
བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་བདེན་པ་འགོག་པ་དང་བདེན་པ་ལམ་ལ་སེམས་
ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་
ལྷག་མཐོང་གིས་དགྱེས་སྨོས་བྱེད་པ་དང་ཞི་གནས་ཀྱིས་འཇོག་སྨོས་བྱེད་པ་
གཉིས་ཀའི་དགེགས་པར་འགྱུར་བས་ཞི་གནས་ཁོ་ནའི་དགེགས་པ་མ་ཡིན་
ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཞི་གནས་གསར་དུ་བསླུབ་པའི་དགེགས་པར་རྟོང་ལ། ཁ་
ཅིག་ནི་ཞི་གནས་བྱུབ་ཟིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་དགེགས་པར་འགྱུར་
བས་ཞི་གནས་ཀྱི་དགེགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་གཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
དགེགས་རྣེན་སྤང་བཤད་པའི་དགེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ
ཤེ་ལ་སྣང་བ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཉན་ས་ལས། གཟུགས
བརྙན་དེ་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དང
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་དང་ཏིང་ངེ
འཛིན་གྱི་སྨོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣེན་དང་ནང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུས
དང་སྣང་བརྙན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན
པའི་གཟུགས་བརྙན་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྐབས་སུ་བབ་པའི་དགེགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འོ་ན་དགེགས
པ་དུ་མ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་དགེགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི

གནས་བསྟན་སྟེམ་ན། དེ་ནི་སྤང་དྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་བ་སོ་སོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཞི་གནས་མ་མཐའ་ཞིག་ངེས་པར་བསྟན་ན་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཅན་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་རྟེས་མ་ཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་སྲིད་ཀྱང་ཞི་གནས་དངོས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲུངས་ཀྱང་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ཞི་གནས་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ན། སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དོར་བས་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ནི་དེས་པར་རྒྱང་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་ཟག་ཆ་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པའམ་ཁྱོད་མོངས་ཚུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྤང་བ་ཤད་པ་ལྟར་དམིགས་པ་སྤང་བ་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་གང་སྤྱོ་བ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྨོན་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟུན་པ་གསུངས་ལ། སྨོན་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང། འདིར་ཞི་གནས་ནི་གཉིས་ཏེ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་འཐོབ་པ་དང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་ལ་དམིགས་

པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཉིད་ལ་ལྷའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་དང། ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པར་དམིགས་པ་དང། ཁ་ཏྭ་ཀ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལའང་ལྔ་སྟེ། དབུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་ཐུ་མོ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཕྱིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུང་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་དེ། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་རྒྱས་སོ།།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་འཇོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་དང། སྐུ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་བཤགས་བསྡམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཤེས་ཏུ་ཆེ་བ་དང། སྤར་ཏིང་དེ་འཇོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤེས་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མང་པོ་སྟོང་སྟེ། འདིའི་ཕན་ཡོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་དལ་ལྟར་ཀྱི་ སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་འཇོན་གྱི་མདོ་ན་ཆེས་

གསལ་བར་བཞུགས་པས། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་པར་ དེར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཚོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། ། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་འགྲུབ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཞར་ ལ་འཐོབ་པའི་དམིགས་རྟེན་འཚོལ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ རྟེན་བྱེད་ཅེ་ན། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་ བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་ ས་མས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་བཞིན་དུ་སེར་ལ་མཚན་དང་དཔེ་ བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ། འཕོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། དེའི་ཡོན་ ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྟེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ ལ། ཇི་སྲིད་དུ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་ པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་ པོ་ལས་ཀྱང། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ དམིགས་པའི་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསར་དུ་ཆོས་བསྟེད་པ་དང་རང་བཞིན་ ཀྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་

ཁྱད་ཆེ་ཞིང། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྒོབས་དང་ཡང་མཐུན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གསལ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་བྱའོ། །སྟོན་དུ་སེམས་གང་ལ་འཇོན་པའི་གཞི་དམིགས་རྟེན་ཚོལ་བ་ན་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལུགས་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་བཙལ་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛིན་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག །ཡང་ན་ཐུ་མས་ལེགས་པར་བརྟའ་སྤྱད་པ་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་ཞིང་ཡིད་ངོར་འཛིན་དུ་གཞུག་ལ་དམིགས་རྟེན་བཙལ་བར་བྱའོ།།

དམིགས་རྟེན་ཡང་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལུགས་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཛིན་བ་ལ་བསླབ་བོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞུག་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཏར་སྐོམ་བྱེད་པ། སྨོན་དགོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བཀག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་བསླབ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བསླབ་པ་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སེམས་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འམ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེའི་ཚ་ཐུ་རགས་གཉིས་ཀྱང་དང་པོར་རགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཕྱིས་ཐུ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་ཤིང། ཆོང་བ་ལའང་རགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཛིན་སྟབ་པས་སྐྱེའི་རགས་རིམ་ནས་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་

དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། འཚང་པ་ལྟར་གྱི་ཏིང་འཛིན་འདོད་འདྲ་ཞིག་མ་གྲུབ་བར་ དུ་དམིགས་པ་རིགས་མི་མ་ཐུན་མང་པོ་ལ་སྒོམ་ནས་ཏིང་འཛིན་བྱེད་པ་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཛིམ་ ཀྱིན་ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བས་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཚད་ལྟན་ས་སྟེ་དང་སྒོམ་ རིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཐོག་མར་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་དམིགས་ པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་ཀྱི་དམིགས་པ་མང་ པོ་ལ་སྒོ་བར་མ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དཔའ་བོས་ཀྱང་གསལ་བར་ གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་ པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་བརྗོད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འཕྲུག་པར་ འགྱུར། །ཞེས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ལམ་སྒྲོན་ ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་གཞག་ པར་བྱ། །ཞེས་གཅིག་དག་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་གིས་ གསུངས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་ རྒྱུ་ནས་ཕྱིས་ནི་མང་པོ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་ སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་སྐད་ ཅེ་བཀོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང། རྣལ་འབྱོར་པ་

རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མང་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་གང་ལ་འཇོན་པའི་དམིགས་རྟེན་རྣྲོད་པའི་ཚད་ནི། དབུ་དང་ཕྱག་གཉིས་དང་སྐུའི་ཁོག་གཞན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་ཟུང་གསལ་གདབ་ལ་དེའི་མཐར་སྐུའི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྲེད་ཙམ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཧོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ཅེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་ཅེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཇོན་པར་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ན་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་འགྱོ་ཡང་སེམས་གནས་ཆའི་ཏིང་དེ་འཇོན་མི་རྣྲོད་པར་མ་ཟད་རྣྲོད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་ཕྲེད་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ན་ཏིང་དེ་འཇོན་སྡུར་དུ་རྣྲོད་ཅིང། དེ་ནས་གསལ་བ་ལ་བོགས་བཏོན་པས་གསལ་ཆ་བདེ་ཟླག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེ་བར་སྙོང་རོ།།

དམིགས་རྟེན་འཆར་ལུགས་ལ་མུ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཇུད་པ་སྙོང་མོད་ཀྱང། གང་ཟག་གི་རིགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་འཆར་དཀའ་སྟེ་དང། ཤཱར་བ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་དང། དེ་གཉིས་ཀྱང་བརྟན་མི་བརྟན་

སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྣང་བས་ངེས་པ་མེད་དོ། །གསང་སྤྱིགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ངེས་པར་བསྟན་དགོས་པས་དེ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཐབས་དུ་མ་ནས་དེ་བསྟེད་པའི་ཐབས་བྱ་དགོས་ཀྱི། འདིར་ནི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཆེས་འཚར་བར་དཀའ་ན་སྤར་བསྟན་པའི་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་བྱས་ནས་སེམས་བཟུང་བས་ཚོག་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅམ་ཞིག་གྱུར་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ལྷ་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟན་ན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་སེམས་བཟུང་ན་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པས་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟེང་དུ་སེམས་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཚད་ཀྱིས་སྐུའི་སྤྱི་ལ་བཟུང་ཞིང་སྐུ་དེའི་ཚ་ཤས་འགའ་ཞིག་ཆེས་གསལ་བར་སྣང་ན་དེ་ལ་བཟུང། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་ན་ཡང་སྤྱི་ལ་བཟུང་རོ། །དེའི་ཚེ་སེར་པོ་བསྒོམ་འདོད་པ་ལ་དམར་པོ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་མ་ངེས་པ་དང། བཞུགས་པའི་དབྱིངས་ཅན་བསྒོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་པའི་དབྱིངས་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་མ་ངེས་པ་དང། གཅིག་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་གྲངས་མ་ངེས་པ་དང། ཆེ་བ་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་བྱུང་ན། དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་དུ་ཡེ་མི་རུང་བས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ།

དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

སྟོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་དང། སྟོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་དང། ཐུན་གྱི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཚ་དང་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །བདེ་བ་བསྟན་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་དག །དྭངས་པ་ཡང་བསྟན་ནས་བཞིར་བྱེད་ཀྱང་དྭངས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དང་པོར་འདུས་པས་ཟུར་དུ་སྟོས་མི་དགོས་ལ། ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་རྟེན་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་ཀྱང་ལུས་བདེ་དང་སེམས་བདེ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བཤད་པས་སོ། ཁ་གསལ་ཆའི་ངར་ཆེ་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། གཟུགས་མེད་སྣང་བ་པའི་བསམ་གཏན་དང། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་དབང་ཕོ་བ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་སས་

བསྡུས་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་བསྡུབ་པར་གསུངས་པས་ གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཚའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་གཅོད་ལ། རྩེ་ གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་ཆོད་པས་བར་དུ་གཅོད་པས། བྱིང་ཆོད་གཉིས་ ཏིང་འཛིན་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཁེས་ན་བྱིང་ཆོད་ཐུ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ ཞིག་དང་ངོས་ཟིན་ནས་དེ་གཉིས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོང་ ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་མི་ཤེས་ན། ལྟག་མཐོང་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱང་ སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཏིང་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ དེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ཁེ་ལ་བྱིང་ཆོད་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱན་ ཡིན་ཞིང་། འགལ་རྒྱན་དོས་འཛིན་པ་དང་འགོག་ཚུལ་དངོས་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་ པས་འདིར་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟེད་ཚུལ་ བརྗོད་པར་བྱའོ། ཁདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ ཏུ་གནས་པའི་ཚ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྡོད་པ་ཞིག་ ངོས་སོ། ཁེ་ལ་ནི་སེམས་ཙ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཡེང་ བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་གཅིག་དང་། གཡེངས་མ་གཡེངས་དང་གཡེང་བར་ འགྱུར་མི་འགྱུར་རྣམ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་ཏན་པ་ དང་གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཏན་ པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་

དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེན་པ་ཉམས་ནས་དམིགས་པ་བརྗེད་ན་ཡེངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་བས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དེན་པ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

བ ྔན་པ་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་ཚུལ་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་མཐའ་ཞིག་ཤར་བ་ན་དེ་ཤེས་པས་ཚོར་གྱིས་བཟུང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཀྱི་འཕངས་མཐོ་བར་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་གང་ལ་ཡང་མི་དགྱོད་པར་འཇོག་པའོ། །དེན་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱར་མ་འདྲེས་པའི་ཡུལ་ལ་དེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་སྤྱར་ངེས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའོ། །རྣམ་པའམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མ་བརྗེད་པའི་ཚ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་དམིགས་རྟེན་མ་བརྗེད་པའོ། །མ་བརྗེད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་ཏིས་པ་དང་རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བཅུག་པ་ན་དམིགས་རྟེན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆུ་མས་བསྟན་པ་དང་ཐུབ་པ་ཅོམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་ཐུར་རེ་དེན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་

ཡེངས་པ་སྟེ། ཡེངས་ན་ནམ་དེ་བྱང་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་སྤང་ལྡང་བཞག་ཟིན་པ་དང་འདི་ལྡང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་སོ་སྙམ་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་གསང་དུ་མི་རྟོག་པར་ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཚད་པར་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ནི་དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱ་བའོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་འདུལ་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོང་པོའམ་ཀ་བཥིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཐག་ཥིན་ཏུ་སྦ་བ་དུ་མས་མི་བསྡུན་པའི་གླང་པོ་བཏགས་ཏེ་གླང་རྟེས་རྗེ་ལྟར་བསླབས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་ལེགས། མི་བྱེད་ན་ལྷུགས་ཀྱི་རྐྱེན་པོས་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་ཚར་བཅད་དེ་འདུལ་བ་ལྟར། སེམས་གླང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་བ་དང་འཇུ་བ་འདི་ཡང་སྤང་བཤད་པའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་རྟན་པའི་ཐག་པས་བཅིང་ཞིང། དེ་ལ་སྟོད་དུ་མ་བཏུབ་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྷུགས་ཀྱིས་གཙོགས་ནས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དབྱ་མ་སྟེང་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །རྟན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷུགས་ཀྱིས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང། རྟན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་སྡུ་མ་ལས་ཤེས་བཞིན་ལྷུགས་ཀྱི་དང་འདྲ

བར་གསུངས་ལ། ལུང་གྱི་མས་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་
ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདོགས་པ་དངོས་ནི་དྲན་པ་ཡིན་
ལ། ཤེས་བཞིན་ཡང་བརྒྱུད་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་
ཏེ། བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་དངོས་སམ་བྱིང་ཆོད་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་
རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་པ་
ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང། སྤར་ཏྲངས་པ་ལྟར་སྨོན་དགོས་གཉིས་ཀྱིས
ཀྱང། ཏན་ཤེས་གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་བྱེད་དུ་གསུངས
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེང་རེ་འཛིན་འགྱུབ་པར་གསུངས་པ
དང། ཏན་པ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན
དུ་འདོགས་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། ཏེང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི
སྐྱོང་ཚུལ་ནི་ཏན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཏན་པ་ཡང་རེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན
གྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་པས། ཏེང་རེ་འཛིན་སྐྱོང་བ་ན་རེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན
སྟངས་དམ་པོ་མེད་པར་ཏད་དེ་འཛིག་པ་ལ་ས་མེས་དབང་པའི་གསལ་ཚ
ཁོང་ཡང། རེས་ཤེས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཚ་མི་ཐོན་པས་ཏན་པ་སྟོབས
ཅན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱིང་བ་ཐ་མོ་ཡང་མི་ཁེགས་པས་ཏེང་རེ
འཛིན་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྟེན་གཞན
མི་འཛིག་པར་སེམས་མི་རྟོག་པ་ཅམ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ
ཡང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གདམས་ངག་ཏན
ནས་དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་དགོས་ལ། མ་ཡེངས

པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྟེད་པའི་དྲན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་དྲན་
པའི་སྒྲོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
ཤུགས་ཐོན་པའི་དྲན་པ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་ལ། བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་འདི་
ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་འཕངས་ལེགས་པར་བསྟོད་དེ་
བསྒྲོམས་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ན་བྱིང་བའི་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད་
ཀྱི། ཏོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཚ་རྒྱུན་འཕྱད་ཕྱབ་པ་མི་འོང་བ་མཐོང་ནས།
རིག་པའི་གཟེངས་ཀྱང་སླད། ལེགས་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡང་གློད་པས་གནས་ཚ
ལྷུར་བོར་སྒྲ་བ་མཐོང་ནས། ཐབས་དེ་ནི་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ
དུ་རེས་པ་རྟོག་ནས། གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་རབ་ཅས་སྣང་གསངས་མཐོན
པོས་སྒྲོག་པར་སྣང་བོ། །འདི་ནི་བྱིང་བ་སྒྲེས་པ་དང་སྒོམ་སྒྲེས་པ་གཉིས་མ
ཕྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཏིང་འཛིན་སྒྲོན་མེད་ནི་སྤང་བཤད་པ
ལྟར་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི། སེམས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཚ
བརྟན་པ་གཅིག་ལུས་མི་ཚོག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉོག་ཉོག
པོར་སོང་བའི་འཕེབས་པ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་ཡིན་ཀྱང། དེ་མེད་པར་སེམས
དྲངས་པའི་གསལ་ཚ་ཡོད་པས་ཏིང་འཛིན་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ
ནི་རྒྱུགས་པ་དང་བྱིང་བ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་བས་འདི་རྣམས
རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བསྒྲོམས་ཏགས་པའི་རིག་པ་ངར
ལྟན་དུ་བྱས་པ་ན་གསལ་ཚ་ཡོད་ཀྱང་ཏོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཚ་སྒྲེ་དཀའ

ལ། དེ་ཏ་ཅང་གློད་ནས་བསྒྲུབས་པ་ན་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་ཤས་ཆེ་བས་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་བ་མེད་དོ། །གྲིམས་ཏགས་པ་དང་ལྷོད་ཏགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་བའི་དམ་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་ཟིན་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བྱིང་ཆོད་དང་བླལ་བའི་ཏིང་འཛིན་སྒྲེ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། སྨོན་དགོན་ཙཏྟ་གཱི་མིས། བཙོན་པ་བསྟེན་ན་ཆོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། །དེ་སྐད་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྟེད་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དཀྱུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཙོན་པ་བསྟེན་པ་ནི་བསྒྲིམས་ཏགས་པ་སྟེ་དེ་བྱས་ན་ནི་ཆོད་པ་འབྱུང་ལ། བསྒྲིམ་པ་དེ་སྐད་ཤེད་གློད་ཏགས་ན་སེམས་ནང་དུ་སྲོད་པའི་ཞུམ་པ་སྒྲེ་བར་སྣང་བས། བྱིང་ཆོད་དང་བླལ་ནས་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པའི་སེམས་རིགས་པར་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་རྟེད་དཀའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་ཞི་བས་མཛད་པ་ལས། བཙོན་པ་ནི་འདིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་སྨོ་བས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཞེས་དང། ཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་བཙོན་པ་དེ་སྐད་ཏེ་ཚོལ་བ་བཏང་བར་གྱུར་ན་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་ཞིང། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བཤགས་བསྟོད་ལས། འབད་པས་འཇུག་ན་ཆོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། །དེ་གློད་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་དབུ་མར་བསླུབ་པའང་རྟེད་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་དཀྱུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང། ཤིན་ཏུ་འབད་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་

རྩོལ་བ་ན་ནི་སེམས་དེ་རྣོད་ཅིང་གཡེང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བཅོམ་པས་རྩོལ་བ་ལས་ཀྱང་སེམས་གནས་པ་མི་རྟེད་ལ།

དེ་ལྟར་དེ་ཉེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་འབད་པས་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་གློད་ཅིང་རྩོལ་བ་བཏང་བར་གྱུར་ན་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བརྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་ཞིང་བྱིང་བ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱིང་རྣོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མར་བསྒྲུབ་པའམ་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དཀའི་ཞེས་གསུངས་པས་གློད་པ་རབ་བྱས་པས་ཆོག་ན་དཀའ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པར་གསལ་ལོ།།

ཤིན་ཏུ་གློད་པའི་སེམས་དྲངས་པ་ཅམ་གྱི་གསལ་ཆས་མི་ཆོག་པར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གྲིམས་ཆ་དགོས་པར་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྟོམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང། སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང། བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་བོ། །ཞེས་དང། སྐོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང། དེ་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་

བ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་གསལ་བ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། བློའི་འཛིན་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེན་པའི་བསྟེན་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་མ་ཤེས་པར་བསླུངས་པའི་རྒྱས་སུ་སྨོས་རྗེ་ཅམ་མང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་དུ་བརྗེད་ངས་ཆེ་རུ་འགྱོ་བ་དང། ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་དུ་འགྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག་པ་ལ། ཁྱེད་ཅེ་འཛིན་བརྒན་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ།།

དེ་ལྟར་སྤང་བར་ཤད་པ་ལྟར་བདག་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ནས་མི་འཛིན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྒྲེད་དུ་རུང་ངམ་སྙམ་ན། འདི་ནི་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟར་གང་ལ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་བཞིན་རྒྱུན་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ལེགས་པར་འཛིན་ཏམ་འོན་ཏེ་བྱིང་ངམ་འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཚར་བས་རྣམ་པར་གཡེངས་སམ་སྙོམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཁྱེད་ཅེ་འཛིན་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་བལྟ་མི་གྱི། ཁྱེད་ཅེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤང་བཞག་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་དང་མི་གནས་ན་བྱིང་རྩོད་གང་དུ་སོང་བལྟ་བ་ཅམ་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཅེ་འཛིན་ལ་བཞག་ནས་ཏ་ཅང་ཐུང་བའི་དུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏ་ཅང་རིང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། །ཆོ་སྣ

མའི་ཤུགས་དང་ངར་མ་ཟད་ཅམ་ནས་འདི་བྱས་པ་ན་བློ་དེའི་ངར་སྐྱེས་ནས་ངར་ལྟན་ལ་གནས་པའི་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བྱིང་བ་དང་ཞོད་པ་མྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་སྤྱ་མ་དྲན་ཅམ་དྲན་ཅམ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་ཡང་དྲན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་ལྟན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དགོས་པས་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུན་དང་ལྟན་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་ཀྱང་བྱ། དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲས་པ། ཆོས་གང་དག་བཟུང་ཞིང་མཉན་པ་དང་བླ་མ་དག་ལས་གདམས་ཀྱིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བའི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དང་ལྟན་པའི་དྲན་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་དང། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང། དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དྲན་པ་བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་བརྗེད་ངས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་དམིགས་པ་

མ་བརྟེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡང་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དགེ་ནས་ཤེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བརྟེད་ཀྱིས་དོགས་པ་ན། ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་རྟན་པར་བྱས་ན་བརྟེད་དཀའ་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་བར་བར་དུ་རྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟན་པ་སྟོབས་ལྡན་སྒྲུ་བ་ལ་དགོས་ལ། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཚོར་རེ་བཟུང་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ནི་བྱིང་རྩོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ལྡན་དུ་འགྱོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་སྙམ་ནས་བཀག་ན་རྟན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་སྒྲུ་བར་ཤེས་ཤར་ཏུ་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ་ཐུན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་རྟན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་ལ་འདི་ཙམ་བར་དུ་འཇོག་ཅེས་པའི་ཐུན་ཚད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་ཟླ་མ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཚུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ་དགོས་གསུང་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུན་ཚུང་ངེ་བའི་སྒོམ་དང་བཟང་གྲེས་བྱས་ན་རྒྱུན་མ་རེས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ལ་བྱོད་ལ་ཐུན་རིངས་ན་སྲུན་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང། གཞན་དག་ནི། ཐུན་རིངས་ན་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱོ་སླ་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་སྒྲེ་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཐུན་ཀྱི་ཚད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མི་སྣང་ཡང། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་འདིས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གམ་མེལ་ཆེ་ཐུན་ཕྱེད་དམ་ཐུན་གཅིག་གམ་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

ལ། འདི་ཞི་གནས་གྲུབ་ཟིན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཐུན་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སྟང་ཡང། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འདྲ་བར་མངོན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། ཁེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དབྱ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲོང་ལུགས་དམིགས་པ་ཏན་པ་དང་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ལྟ་རྒྱ་བར་བར་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་ཆུང་རིང་ཡང་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐུན་རིང་ན། ཡང་ན་བརྟེད་བས་སྒྲེས་ནས་ཡེངས་ནས་འགྲོ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་སེམས་བྱིང་བའམ་ཆོད་པ་གང་བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ངོས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པོར་ངོས་མི་ཟིན་ལ། ཡང་ན་ཏན་པ་མ་བརྟེད་ཀྱང་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་ལྟ་ཞིང་བྱིང་ཆོད་བྱུང་བ་རྣམས་མ་ཡིན་ངོས་མི་ཟིན་པར་སྟང་ངོ། ཁེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱ་མས་ནི་ཏན་པ་སྟོན་ལས་ལྟན་སྒྲེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མས་ནི་ཤེས་བཞིན་སྟོན་ལས་ལྟན་སྒྲེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་ཆོད་གཅོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། ཁ་ཏོད་པར་དུ་དམིགས་པ་བརྟེད་ནས་ཡེངས་ཏེ་བྱིང་ཆོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པ་ནི།

དམིགས་པ་མ་བརྟེད་པའི་ངང་ནས་བྱིང་ཆོད་སྒྲུབ་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་པས། ཡེངས་ནས་འགྲོ་བའི་ཏན་པ་ཉམས་པ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཏན་པ་སྒྲོང་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ཁཡེངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྟེད་ངས་ཆེ་བ་དང་བྱིང་ཆོད་སྒྲུབ་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་ན་ཐུན་ཆུང་དུ་དགོས་ལ། བརྟེད་ངས་སྒྲེ་

དཀའ་ཞིང་བྱིང་ཚོད་ཆུང་དུ་རྟོགས་ནུས་པར་སྣང་ན། ཕྱན་ཆད་རིང་ཡང་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་མ་འགས་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་རང་གི་བློའི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་དགོས་པས་རྗེ་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་གློ་བུར་བའི་གནོད་པ་མ་བྱུང་ན་མཉམ་པར་འཇོག་ལ། བྱུང་ན་ཡུ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་མི་བསྐོམ་པར་དེ་མ་ཐག་བཞག་ནས་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསལ་ཏེ་བསྐོམ་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་པའང་ཐུན་རྗེ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་བསྐོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ།

དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ངོས་མི་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བསྐོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཚོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཚོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱན་པའི་མཚན་མའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམིགས་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྡུག་པའོ། །

རྣམ་པ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་ཤས་ཅིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །

བྱེད་ལས་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གཅོད་བྱེད་པའོ།། སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་སྣ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུད་པས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འཇུག་ཞིང་གཡེང་བར་བྱེད་དེ། བར་ཤུགས་བསྟོད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་ཤིང་། ། དེ་དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་པ་ན། །དེ་དང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཞུགས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་ཏུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཆོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་ཤས་ཅིག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གཡེང་བ་ནི་ཆོད་པ་མིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་ཉེ་ཤུའི་ནང་ཚན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་མིན་ནོ།།

བྱེད་བ་ནི། འགྲུང་མང་པོ་ལས་ཞུམ་པ་ཞེས་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཡི་ཤེ་བའི་ཞུམ་པ་དང་ནི་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ལ། གང་ས་རིའི་ཁྲོད་

ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ནི། ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དྭངས་ནི་མེད་པའི་སེམས་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པར་སྣང་། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། གལ་ཏེ་རྒྱུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བའམ་སྒྲོམས་པར་འཛིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་མཐུས་སེམས་བྱིང་ན། ནང་གི་རྣམ་གཡེང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང། བྱིང་བ་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྐབས་སུ་བཅད་མོད་ཀྱང། དེར་བཅད་པའི་རྣམ་གཡེང་ལ་དགེ་བ་ཡང་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་སོ།།

དེས་ན་རྒྱུགས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྒྱུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་མུག་གི་ཚར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཏི་མུག་གི་ཚྭལ་ལུས་དང་སེམས་ལྷི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱུགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྷི་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྷི་བ་ཉིད་དེ། ལུས་ལས་སུ་མི་རྟོང་བ་ཉིད་དང་

སེམས་ལས་སུ་མི་རྟང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱིང་བ་
ནི། སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྟོད་ནས་དམིགས་པ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བཞམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དྲན་ཚ་ཡོད་ཀྱང་
དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྱོ་སྟེ། སྒོམ
རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམྱས་ལོང་ལྟ་བུཥམ། མི་ཐུན་པར་ཞུགས་པ
ལྟ་བུཥམ། མིག་བཅུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར
མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི
ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཚེ་བ་གཞན་ནས་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བཟུང
བ་མ་མཐོང་།། །།བྱིང་བ་ལ་ནི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་ལ།
ཐུགས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་བསྟེན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དང་གཏི
མུག་གི་ཚར་ཤས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ཚེ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང། བྱིང་བ་སེལ
བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱ
བ་དང་སྣང་བ་བསྟོམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས
པས་སེམས་ལ་མྱུན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་བློའི་འཛིན
སྟངས་འཕངས་དམའ་རུ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བ
དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གྲིམས་ཆ་གཉིས་ཆར་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ
དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་ཚ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གོ། །ཚོད་པ་རིག་པར་སླ་ལ།
བྱིང་བ་ཁྱངས་ཐུབ་པའི་གཞུང་ཚེ་བ་རྣམས་ནས་གསལ་བར་ངོས་མ་བཟུང
བས་ཤེས་དཀའ་བར་སྟོང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཡང་ཚེ་བར་སྟོང་སྟེ། འདི་ལ་ཏིང

དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་འཕྲལ་ས་ཆེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་ཞིབ་མོས་ཉམས་ཚོང་གི་སྟེང་ནས་སྨོས་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ།།

བྱིང་ཆོད་ཏོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེད་པའི་ཐབས་ནི། བྱིང་ཆོད་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི །བསྟོམས་པའི་ཚེ་ན་བྱིང་ཆོད་བྱུང་མ་བྱུང་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་རིམ་གྱིས་བསྟེད་པས་བྱིང་ཆོད་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ངོས་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟེ་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དངོས་སུ་མ་སྟེས་པར་སྟེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟེ་དགོས་ཏེ། སྨོས་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན། ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཆོད་པའམ་ཆོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་ཞིག་མ་སྟེས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་བྱིང་ཆོད་མེད་པའི་སྨོན་སྐྱོན་མེད་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྟེང་དུ་མི་འགྱོ་སྟེ། བྱིང་ཆོད་བྱུང་ཡང་ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བྱིང་དང་ཆོད་པ་ཏོགས་པ་དང་། ཞེས་བྱིང་ཆོད་ཏོགས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱིང་ཆོད་བྱུང་ན་མི་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་སྟེས་ན། དུས་རིང་པོར་བསྟོམ་ཡོ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་ཆོད་བྱུང་བཞིན་དུ་མི་ཚོར་བར་བྱིང་ཆོད་ཕ་མོས་དུས་འདའ་བ་

ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་སྟམ་ན་འདི་ལ་སྤར་བསྟན་པའི་དབྱེ་བའི་སྐྱོང་ལུགས་དེ་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབྱེ་བ་རྒྱུན་ལྟན་པ་དེ་བསྐྱེད་ནུས་ན་དམིགས་པ་བརྟེད་ནས་ཡེངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དགག་པར་ནུས་པས། བྱིང་རྩོད་སྐྱེས་པ་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཚོར་བ་ལྟོག་པས། བྱིང་རྩོད་རྟོགས་སྟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་རྩོད་རིག་པ་དང་མ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་རྩོད་རིག་པའི་དུས་རིང་ཐུང་གཉིས་མྱོང་བ་ལ་བསྟོར་ནས་བལྟས་ན་ཆེས་གསལ་འོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྨྲོ་འཇུག་ལས་ཀྱང། གང་ཚེ་དབྱ་པ་ཡིད་སྐོ་ནས། །བསྡུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང། ཤེས་བཞིན་ནི་དབྱ་པ་མ་བརྟེད་པར་གྱུར་ན་བྱིང་བ་དང་རྩོད་པ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱ་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱ་པ་མ་བརྟེད་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ལྟ་སྒོ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པཉམ་སྐྱོང་བ་རིག་ཅམ་གསལ་ཅམ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དབྱ་པ་བསྟེན་པའི་ངང་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་ཐུ་རེ་བྱས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གནད་དུ་བཟུང་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨྲོ་འཇུག་ལས། ལུས་

དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མངོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྡུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བྱིང་ཆོད་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་ལ། ཏན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡེངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྗེད་ངས་འགོག་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་དམིགས་པྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཆོ་ཏེ་ཆུམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་དམིགས་པྱེད་པའི་གོ་བ་མེད་པར། དེང་སང་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ན། ཆུ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་བསླབས་པའི་འབྲས་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་དུ་དོགས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ལུགས་ཐུབ་ཆེན་མོ་རེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་ཆུམ་ངའོང་ཀྱིས་ངལ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡི། སྟེང་རྒས་ཅམ་ལ་རེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། བཙོན་འགྲས་གཅིག་ལུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་དོན་ཆེན་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟོག་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བཏེ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ལེགས་པར་བྱས་པས་རྒན་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་ཏེ། བྱིང་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བཞང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་ནུས་པས། བྱིང་ཆོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང། དེ་གཉིས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འགོག་པའི་རྟོག་བ་མི་བསྟེན་པར་དང་དུ་ལེན་པའི་མི་རྟོག་བཞམ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་

དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐོ་ལང་དུ་སོང་ནས་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བ་སྤོང་བ་ལ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པཉམ་ཙོ་ལ་ཞེས་བཏགས་པའི་སེམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སེམས་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་ཚོད་འགོག་པའི་ཚུལ་དང། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་ཚོད་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་དགེ་ན་ཏོ་ཁབ་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལྷག་རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་ལྟར། སེམས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་གཡོ་ཞིང་སྒྱུ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱིང་ཚོད་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བཟུང་ངོ།།

འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་བསྒུལ་ནས་བྱིང་ཚོད་འགོག་ཚུལ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་སེམས་བྱིང་བ་ནི། ཏ་ཅང་ནང་དུ་བསྡུས་རྒྱས་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་སེམས་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་ཀུར་པ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཁོན་མོངས་སྐྱེ་

བའི་དགའ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉི་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་དམ་པར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་སྟེ། སྨོན་རིམ་དང་པོ་ལས། རྟེ་སྟེ་གང་གི་ཚེ་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐོམ་པའམ་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་སྐྱོ་བའི་དམིགས་པ་བསྐོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་ཤས་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་དཔྱོད་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དབྱུད་ནས་སྤྱོས་ནའང་བྱིང་བ་ལྟོག་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། ལྟག་མཐོང་བཅོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས། །ཞུམ་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་ཀྱང་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་བའམ་ཞུམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་འཕངས་དམའ་རྒྱ་སོང་བས་བྱིང་བ་དང་ཏ་ཅང་ནང་དུ་བསྟན་པས་ན་ཞུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། འཛིན་སྟངས་བསྟོད་པ་དང་དམིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོས་པས་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་སྟྲེང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བསྐོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞུམ་པ་ཡང་ནི་བཅོན་འགྱུས་ཀྱི། །ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ། །ཞེས་དང་། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡིད་ཞུམ་ན་དགའ་བ་བསྐོམས་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ཀྱིས་མ་ཐུན་པར་གསུངས་པས། བྱིང་བ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ན། གཉིད་ཡུར་བའི་གདོང་དུ་ཚུ་གང་མོ་བཏབ་ན་རིག་པ་སིང་ཡེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱངས་སྒོམ་གྱིས་ཚྱོང་བ་ཐོན་པ་ལ་རག་ལས་སོ།།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེགས་པ་དང་གཉིད་དང་དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཚོས་སེམས་ཆུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། ལྷང་བ་གོམས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནའང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིང་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྤྱོད་ལམ་ནི་འཆག་པ་དང་ལྷང་བའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷ་རྣམས་སུ་དན་པ་བྱེད་གང་ངམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། རྐྱེགས་གཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་ཕྱོགས་རྣམས་དང་ཟླ་སྐར་ལ་བལྟ་བ་དང་གདོང་ཆུས་འཁྱུ་བ་སོགས་བྱ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིང་བཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་དང་ལན་རེ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ན་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གྲིམས་པར་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་པར་བྱ་ལ། བྱིང་བ་འཐུག་པ་དང་ཡང་ཡང་འོང་བར་སྟོང་ན་ཏིང་རེ་འཛིན་བསྟོམ་

བའི་འཕྲོ་བཀོལ་ལ། གཉེན་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་ནས་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟུང་བའི་ཁ་ནང་ལྟ་དང་ཕྱིར་ལྟའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་སེམས་ལ་ཆུན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྲབ་འཐུག་གང་རུང་སྟང་ན་དེ་མ་བསལ་བར་བསྐོམས་ན་བྱིང་བ་བཅད་དཀའ་བས་དེའི་གཉེན་པོར་འོད་ཀྱི་སྟང་བ་ཡང་ཡང་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། སྟང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་འོད་དང་ལྡན་པ་དང་འོད་གསལ་བ་དང་ཆུན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དག་པར་སྐོམས་ཤིག །ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་སྟང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐོམ་པ་ན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དམིགས་པ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་མི་གསལ་ཞིང་སྟང་བ་ཆུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་བསྐོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་དམིགས་པ་དེ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་སྟང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་སྟང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐོག་མ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་ནའང་བསྐོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་ན་མི་གསལ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟང་བའི་མཚན་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བཟུང་བ་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། མར་མེའི་འོད་ལས་སམ་མེའི་ཕུང་པོའི་འོད་ལས་སམ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྟང་བའི་མཚན་མ་རྒྱུངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟང་བའི་མཚན་མ་བསྐོམ་པ་འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མ་

ཟད་པས་གཞན་དུ་ཡང་བྱའོ།།

རྣོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སྣ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་ཡིད་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་ལ། དེས་རྣོད་པ་ཞི་མ་ཐག་སྤང་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་སྟོན་རྣོད་པ་དང་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏན་ཞིང་བར་བར་དུ་སེམས་རྣོད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང། རྣོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་དང། གཡེངས་པ་གཡེངས་པའི་མཚན་མ་ལ། །ཉེས་དམིགས་བལྟ་བས་བསྡུ་བར་བྱ། །ཞེས་དང། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང། རྣོད་པར་གྱུར་ན་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣོད་པ་ཤུགས་དྲག་པའམ་རྒྱུན་རིང་བ་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་ལ་བསྒོམ་པ་བློད་ལ་སྒྲོ་ཤས་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་འཕྲོས་རེས་ཀྱིས་བཀུག་ཅིང་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །རྣོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཤས་མི་ཆེ་བ་ལ་ནི་འཕྲོས་པ་དེ་བཀུག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གཏགས་པར་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། རྣོད་པར་གང་ཚེ་གྱུར་པའི་ཡིད། །ཞི་གནས་ཚུལ་གྱིས་བརྟེག་པར་བྱ། །ཞེས་དང། མདོ་ལས། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣོད་པའི་གཉེན་པོར་

ས་སྟེ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྱི་ཙམ་ནས་སེམས་ཀྱོད་ན་དམིགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་སེམས་བྱིང་ན་དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཇོན་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྡུས་པ་ན་དེ་ཞུམ་པར་གྱུར་པའམ་ཞུམ་པར་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། རབ་ཏུ་འཇོན་པའི་མཚན་མ་དང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་ཏུ་འཇོན་པར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་འཇོན་པའི་དུས་ན་སེམས་ཀྱོད་པའམ་ཀྱོད་པར་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ནའང། སེམས་ནང་དུ་མངོན་པར་སྡུད་པར་བྱེད་ཅིང་ཞི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱོད་པ་ལ་ནི་དང་ཞིང་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱིང་ཀྱོད་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བྱིང་བའི་མཚན་མ་གང་ཞེ་ན། དབང་པོའི་སྒོ་མ་བསྡུས་པ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཟིན་པ་དང་ནམ་གྱི་ཚ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཚ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྤྱོ་ར་བ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང། གཏི་མུག་སྤྱོད་པ་དང་གཉིད་ཆེ་བ་དང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་ལེ་བོ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པ་དང་ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་དང། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་སེམས་ཆུན་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིང་བའི་མཚན་མ་ནི་འདིར་བྱིང་བའི་རྒྱུ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དགྱེད་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣོད་པའི་མཚན་མ་གང་ཞེ་ན། སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒོ་མ་བསྡུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་ཚུལ་ཅན་དང་སེམས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང། སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང། བརྩོན་པ་ལ་མ་གོ་མས་པ་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒོམས་པ་དང། ཉེ་དུ་ལ་ཏོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣོད་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་ཆུམ་པར་གཡེངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣོད་པའི་མཚན་མ་ནི་རྣོད་པའི་རྒྱུ་འོ། །ཏ་ཅང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་བཟུང་དགས་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་སོགས་སྦར་བཤད་པ་བཞིའོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྦར་ཐུན་མཚ�་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་སོགས་བཞི་ནི་བྱིང་རྣོད་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཞིང། གཞན་ཡང་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ན་བྱིང་རྣོད་གཅོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །

དེས་ན་བྱིང་རྣོད་ཆ་ཐུ་མོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་ལ་དེ་

གཉིས་རྗེ་འཇུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དང་དུ་མི་བླང་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ཡིན་པར་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་བཅད་ཀྱང་མི་ཚོད་པས་གཅད་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང། དེ་རྣམས་ཤུགས་ངག་པ་དང་ཏ་ཅང་རྒྱུན་རིང་བའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་མེད་ན། ཤུགས་ཞན་པ་དང་རྒྱུན་ཐུང་འི་བས་ནི་ལས་མི་གསོག་པས་བཅད་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ནས། དེ་དག་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཏིང་འཛིན་རྣམ་དག་བསླུབ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བཅོས་ནས་ཏིང་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཏིང་འཛིན་བསླུབ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་བྱིང་ཆོད་འགོག་པ་ལ་ཡང། ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཆོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བས་བར་དུ་གཅོད་པས། དེ་གཅོད་པ་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འབད་པས་ཆོད་པ་དང་གཡེང་བ་རགས་པ་ཞིག་འོག་པ་ན་གནས་ཆ་ཐུང་ཟད་ཟེད་པར་འགྱུར་ཞིང། དེའི་ཚེ་ནི་བྱིང་བའི་ཟོན་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །རིག་པ་ལ་ཤུགས་བཏོན་ནས་བྱིང་ཟོན་བྱས་པ་ན། སྣར་ཡང་ཆོད་པ་སྤང་ལས་ཕྱ་བ་ཞིག་གིས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཅོད་པ་ལ་འབད་ཅིང་དེ་འགོག་པ་ན་གནས་ཆ་ཚེ་རྒྱ་འགྲོ་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་བྱིང་བ་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་བྱིང་བ་གཅོད་པ་ལ་འབད་དོ། །མདོར་ན་འཕྲོ་ཏོད་ལས་སེམས་ཆུན་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གདགས་ལ་གནས་ཆ་བཅལ། གནས་ཆ་ནས་བྱང་རྩས་ཀྱིས་བྱིང་ཐོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་གསལ་བའི་ངར་གདོན། དེ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཡི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྭངས་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་ཆ་ལ་རེ་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བྱིང་ཏོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་ཏོད་ཕྱི་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས། ཡང་ན་བྱིང་བ་དང་ཡང་ན་ཏོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། འདུ་བྱེད་པཉམ་ཅོལ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་ཏོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཆལ་དུ་འདུག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ཅོལ་བ་གློད་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་ཞིང་དེའི་ཚེ་རྗེ་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདུ་བྱེད་པཉམ་ཅོལ་བ་བྱས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་དེ་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སེམས་ཏོད་ན་ནང་དུ་འགུགས་པ་དང་བྱིང་ན་གཟེངས་བསྟོད་དེ་བསྒོམས་པས་ཐུན་འཚམས་པ་རེ་ལ་བྱིང་ཏོད་མི་འབྱུང་བའི་གདེང་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མའི་དུས་བཞིན་དུ་བྱིང་ཐོན་དང་ཏོད་པའི་ཐོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། གལ་

ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྟོལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཡེང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་གློད་ཤེས་དགོས་སོ། ། དེ་ཡང་རྟོལ་བ་གློད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་གཏོང་བ་མིན་ནོ། ། དེས་ན་བཏང་སྙོམས་བསྟོམ་པ་འདི་བྱིང་རྩོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་དབལ་ཆོགས་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། བྱིང་རྩོད་ཀྱི་དབལ་མ་ཆོགས་པའི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་བཏང་སྙོམས་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། སྒྲིར་བཏང་སྙོམས་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཚད་མེད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བཏང་སྙོམས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྟེས་སུ་རྟོལ་བ་མེད་པའི་བྱ་བས་གཏོང་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་འདྲ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ན་བྱིང་རྩོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྙོམས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྟོལ་བ་མི་དགོས་པར་གཞན་པར་བྱའོ། ། འདིའི་དམིགས་པའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་

གང་གིས་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཏ་ཅང་ལྷག་པར་རྩོམ་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱང། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་བྱེད་པ་དང་ཆོད་པ་མེད་པའི་ཚེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་བསྒྲེད་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྡོ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གཏམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱེང་དང་ཆོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡོང་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱེང་དང་ཆོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེར་གནས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོའོ། །དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་བཞམ་གནས་ཡིན་པས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲོར་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་བསྒྲེད་ན། ཉེས་པ་

ལྟ་སྒོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ།།

ཉེས་པ་ལྟ་ནི། སྒྲོར་བའི་ཚེ་ན་ལེ་བོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་འཛིན་ལ་མི་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟོན་པའི་ཚེ་ན་གདམས་པ་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་བརྗེད་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སྙུ་རྙེད་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྒོད་བྱང་བའི་ཚེ་མི་རྟོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་རྒོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལྟ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཉེས་པ་རྣམ་ཏུ་ཡང་སྣོམ་རིམ་རྣམས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོར་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལེ་བོའི་གཉེན་པོར་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་ཤེས་སྦྱངས་སོ། །དེ་ནས་བརྗེད་ངས་དང་བྱིང་རྒོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱན་པ་དང་བྱིང་རྒོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་རྣལ་བུ་འཛིག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་དག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསླུབ་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། ལྷོག་དགོས་ཆེན་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤེ་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་དང་གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསླུབ་པའི་སྐབས་དུ་མར་བཤད་ཅིང། ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་ཞི་གནས་བསླུབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས། ལམ་རིམ་

པའི་བློ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རགས་རིམ་རེ་བཤད་སྟོང་ནའང་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པར་སྟོང་བས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྩོད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སྒོང་བའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོས་ཆོས་ཡིན་གྱི་སྤྱགས་ལ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བློ་ནས་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེར་ཡང་གསུངས་པས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང། དཔལ་སམ་ཏི་འི་བརྡག་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུར་བ་སྟེ། འདུན་པ་དེས་ཤེས་ཏེ་ཏ་ཕྱིན་ཏ་ཕྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟོན་པ་དང་། ཞེས་བཙོན་འགྲས་དང་དགྱེ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །སྔོན་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རྒྱང་བ་དེ་ཉིད་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཤུང་པ་དང་འདྲ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོས་བཞི་སྟེ་འདུན་པ་དགོས་ཐོབ་པ་དང། བཙོན་འགྲས་རྒྱུན་རིང་བོས་ཐོབ་པ་དང། དམིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནས་བཙོན་འགྲས་དང་དགྱེ་བའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རྒྱར་ལ། སྟོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སེམས་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཤིན་ཏུ་ཞུམ་པ་ནི་གློད་དགས་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་གཟེངས་མཐོ་བ་ཞེས་སྟྲང་བ་ནི་བསྟྲིམས་དགས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བསྟུང་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།

སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་བྱག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་དུ་འཇུག་པ་ནི། དང་པོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུན་ནམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཆགས་ཏེ་འཇུག་པ་ནི། བརྟེད་ངས་ཀྱིས་ཡེངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེངས་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་པ་སྟེ། ནམ་གཡེང་ཐུང་དུ་ཏོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སླར་ནི་ཆགས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་འཇུག་པ་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་

ལས། སེམས་སྤྱ་མ་གཡེང་བ་ཤེས་ནས་སྟོང་བ་དང་སེམས་འདི་རྣམ་གཡེང་
སྤངས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབད་པས་འཇོག་པ་ལ་བཤད་ལ། ཤེར་
ཕྱིན་མན་ངག་ལས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བསྟུས་ཏེ་ཐ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་ལ་བཤད་དེ། ཐོ་
ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཉན་ས་ལས། དང་པོར་ཏན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སེམས་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་གཡོ་བ་ལ་བཤད་དེ། ཏན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བརྟེད་ངས་
ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་དུག་གསུམ་
དང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་རུང་གིས་སེམས་གཡེངས་ན་
དང་པོ་ནས་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བཟུང་ནས་མཚན་མ་བཅུ་པོ་དེ་དག་
གིས་སེམས་འཕྲོ་མི་སྟེར་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་
ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་
གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉན་
ས་ལས་ནི། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་འདོད་པ་ལ་
འདུན་པའི་སྨྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་འཁྲུགས་
ན། དང་པོ་ནས་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་དེ་

དག་ལ་སེམས་འཕྲོར་མི་སྐྱེར་བ་ལ་བཤད་དོ།།

རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཚགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་རྒྱུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ། ཞེས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི། བཟླུད་ངས་སྒྲོས་ནས་སྡང་བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཐོན་བྱུང་ན་བྱང་ངོ་ཅོག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྨོང་བ་ལ་བཤད་དོ། ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྟོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ནི། ཞེས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། ། རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཕོ་བ། ། ཅེས་སོ། ། དེ་ཡང་ཉན་ས་ལས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པར་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་བརྒྱད་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གིས་དོན་གོ་སྟེ་བར་སྟོང་ངོ་། །མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་རིམ་ནས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷུན་གྱུབ་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་རེས་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། ། ཅེས་སོ། ། ཉན་སར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་

བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སེམས་དགེའི་མིང་འདོགས་དེ་དག་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ།།

དེ་སྟོངས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་ནི། སྟོངས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཐོས་པའི་སྟོངས་དང་བསམ་པའི་སྟོངས་དང་དྲན་པའི་སྟོངས་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོངས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོངས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོངས་སོ།།

དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོས་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྒྲུངས་པ་ལས། རྒྱུན་ཆད་ཟད་འཕྲད་པར་ཆུས་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་ནི་ཆགས་ཏེ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་ཉེ་བར་འཛིན་

བའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ནས་གཡེངས་པ་ན་སྤང་གྱི་དམིགས་པ་རྒན་ནས་ནང་དུ་སྤྱད་པ་དང། དང་པོ་ནས་རྒན་བའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཞིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཛིན་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཛིན་མི་སྐྱེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཞིན་བྱང་བ་ལྷ་མོ་ཡང་རྩོལ་བས་སྟོང་བས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་རྩོད་ལ་སོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་བཅད་པར་མི་ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་འབྱུང་སྟེ། སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀེ་དག་ནི་ཉན་ཐའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་སྣང་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ།།

དེ་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་ནི་དགེ་རྩེ་ན་གཞུང་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གོམས་ན་དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱང་ནས་བཏོན་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ཀྱང། ཁ་ཏོན་དེ་ཉིད་མི་འཆད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་

དྲན་པས་ལན་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་ནས་དྲན་ཤེས་ན་རེ་རྒྱུན་ལྡན་
དུ་བསྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཕྲོ་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་ཆགས་
སུ་རྒྱུན་རིང་པོར་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་བོ། །དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་ན་རེ་
བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པཱན་ཆེན་ལས་
མེད་པ་ཞེས་རྗེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོན་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
རྩོལ་བས་ན་རེ་བསྟེན་ན། བྱིང་རྩོད་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་
གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་འཁྱོངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་སེམས་བརྩུད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་དགུ་པ་གཉིས་བྱིང་རྩོད་ལ་
སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་
པར་འདུ་ཡང། འདི་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་
པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པཱན་ཆེན་དང་བཅས་པ་ཞེས་རྗེར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱིང་རྩོད་སོགས་ཐུ་མོ་ཡང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་
པར་འགོག་པ་ཞིག་དགོས་པས་སེམས་བདུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
ཆུམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་ཀྱིས་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་དག
ལ་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པས་སེམས
ལྡ་པ་དང་བྲག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས
བསླུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་ཡེངས
ནའང་མྱུར་དུ་དམིགས་པ་དྲན་པ་དང་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང
བར་མི་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དགོས་པས་སེམས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དགོས་ཏེ།

དེ་གཉིས་ནི་དྲན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་གཡེང་བ་དགོས་པས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱུན་ཆུང་ཟད་ཟད་ཐུབ་པའི་སྨོ་ནས་རྒྱུན་བསྐྱང་། དེ་ནས་དྲན་པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་སྙུར་དུ་བསྡུ་ལ་དམིགས་པ་བཟོད་པ་སྙུར་དུ་དྲན་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་དྲན་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པའི་དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་གྱུར་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་བྱེང་ཆོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྨོ་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དགོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་བཟོད་ངས་ཐུ་མོས་གཡེངས་ནའང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་བཅད་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རིང་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འབད་ནས་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་གློང་དུ་གྱུར་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་ཡན་ཆད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་རྩོལ་བ་ཕར་བྱ་དགོས་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཏེལ་ཏེལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

སེམས་དགུ་པ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་རབ་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ད་དུང་ཞེ་གནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཇོག་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འོན་ཀྱང་འདི་འད�eའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པས་བརྒྱན་པ་ཞིག་རྟེན་ན་མཉམ་གཞག་དང་རྟེས་ཐོབ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་འདོད་ཅིང། ཁྱད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནས་བཤད་པའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་སྟེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྟེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་བར་དུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྟེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །བསྡུས་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་འབད་པས་བསྟེམ་དགོས་པས་བསྟེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང། དེ་ནས་སེམས་ལྟའི་

སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་མི་ཁྱས་པས་སྐབས་སུ་འཚང་ཅིང་འཇུག་པ་དང། ཏེ་ནས་སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ཁྱས་པར་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་ཐུབ་པས་སྐབས་སུ་འཚང་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང། ཏེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་འཚང་ཅིང་ཆོལ་བ་ཡང་རྒྱུན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་ཆོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛིན་གོ། ཁོ་ན་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཚང་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། སེམས་བར་པ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འཚང་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཚང་པ་དང། བར་པ་ལྟ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཚང་པ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེར་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཕྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ། བར་པ་ལྟ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ་སྟ་མ་ལ་མ་མཛད་དོ། ཁོའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ནི་འཇུ་མོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་འཚང་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འཇུ་བས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་སེམས་ལྟ་བོ་ཏེ་མ་བཞག་གོ། ཁེ་ལྟར་ན་སྟར་བཤད་པའི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་བཙོན་འགྲས་རྒྱུན་ལྟན་དུ་བསྟེན་ན་ཞེ་གནས་འགྲུབ་ཀྱི། ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅམ་བསྒྲུབས་ནས་སྣང་ཡང་སྒྲོ་བ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། རྒྱུན་མི་འཚང་

པའི་རྟལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོ་ན། །གཅྱན་བས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྟལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་བྱུབ་པའི་ཚད་ལ་གསུམ།

ཞི་གནས་བྱུབ་པ་དང་མ་བྱུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་དང། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྱོད་ཚུལ་སྟོན་བསྟན་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྱོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱས་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒྲུབས་པས། སེམས་དགེ་རིམ་པ་བཞིན་སྒེས་ཏེ་སེམས་དགེ་པ་བྱིང་ཆོད་ཕ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་ནུས་ཤིང། དེ་ཡང་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྒྱུན་ལྟན་དུ་བསྟེན་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ལྷུན་གྱིས་ཏུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟྲངས་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་གལ་ཏེ་ཤིན་སྟྲངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྟེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་པས་ཞི་གནས་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམ་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་
དུ་ཡིད་ལ་བཏྱེད་པ་ན་ལུས་ཀྱིས་ཏུ་སྨྲ་དགས་པ་དང་སེམས་ཀྱིས་ཏུ་སྨྲ་དགས་པ་
མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བཏྱེད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བཏྱེ། བྱམས་པ། ཞི་
གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང། ཞི
ལ་ཏེ་ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི
ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྨྲ་དགས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས
ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ལ
ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ནས་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །སྒོམ
རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང
སེམས་གང་གི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྨྲ་དགས་པར་གྱུར་པ་དང་རྟེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ
དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཞི་གནས་བྱུབ་པ་ཡིན
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང
ཤིན་ཏུ་སྨྲ་དགས་པ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་རིམ་དང
པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར
རྟེ་སྲིད་འདོད་པའི་བར་དུ་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས
རྟོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤིན་སྨྲ་དགས་ཡོད
པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུས་མཐའ་ནས་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཤད

པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་འདིའི་སེམས་དགུ་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་གནས་བཅས་ལ་རྟེ་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྟོད་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། རྟེ་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་རོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ས་གང་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བའི་མཚོག་དང་ལྡན་ཏུ་སྦྱངས་པས་མ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་བྱ་ལ། གང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་

ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཏིང་འཛིན་དེ་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་
དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བདེ་བས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་
པ་ན་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཉེ་
བར་སེམས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏु
སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ན་དྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྟེན་ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང། དེ་ཡང་འགྲོ་འཚག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་
ཅད་དང་འདྲ་ཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཏིང་འཛིན་ནི་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེ་གནས་དངོས་སུ་འཇོག་ཏु་མི་རུང་བར་ཤེས་པར
བྱའོ།།

འོ་ན་ཤིན་ཏु་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞེ
གནས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་རྗེ་འདྲ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཤིན་ཏु་སྦྱངས་པ་ནི
ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏु་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི
གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ
རུང་བ་ཉིད་དེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི། ལུས་དང
སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལྟར་དུ་བཀོལ་དུ་མི
རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏु་སྦྱངས་པ་ནི། ལུས
སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི
བྱ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏु་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ

ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན། ལུས་ལྷུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ལུས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ལ་དགའ་མཁྱུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨོན་དགོན་ཆོས་བཤད་ཀྱི། དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་ཀྱང། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཚོར་སྣང་གིས་འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་བའི་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་

ཡང་ཏིང་འཛིན་ཐོག་མ་རྣམ་པ་ནས་ཆ་ཐུ་མོ་རེ་འབྱུང་བས་དེ་རྗེ་ཆེར་སོང་
བ་ལས་མཐར་ཥིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ཡང་དང་པོ་ཐུ་བས་རིག་དཀའ་ཞིང་ཕྱིས་ནས་ནི་རིག་པར་སླ་བ་འབྱུང
སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པའི་སྤྱོར་བ་ལ་ཚོམ་པའི་ཚེ
སེམས་ཥིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལུས་ཥིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་དང་ལུས
ལས་སུ་རྒྱང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐུ་བ་སྟེ་བརྒྱ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང།
དེའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་ཥིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཉིད
མངོན་པར་འཚེལ་བ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་ལེན
པའི་ཚུལ་གྱིས་རགས་ཥིང་བརྒྱ་པར་སླ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང
སེམས་དང་ལུས་ཥིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཥིང་བརྒྱ་པར་སླ་བའི་ཥིན་སྦྱངས་དེ
སྒྲུ་བའི་སྤ་ལྟས་ནི། ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཐུན
པ་ལྷེ་བེམ་པ་སྣམ་བྱེད་པ་སྒྲ་སྟེ། མི་བདེ་བའི་ལྷེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲས
མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི
གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཥིན་ཏུ
སྦྱངས་པ་སྤོན་ལ་སྒྲ་ཐུ། ཉན་ས་ལས། ཇི་ཙམ་ན་དེའི་རགས་ཥིང་བརྒྱ
པར་སླ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་ཥིན་ཏུ་སྦྱངས
པ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སྒྲ་བར་འགྱུར་བའི་སྤ་ལྟས་སུ་དེའི་ཐུན་པ་ལྷེ་བར
སྣང་བ་སྒྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞོན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྨོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྨོང་བར་འགྱུར་ཞིང། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སུ་རྩང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་སེམས་ལས་སུ་རྩང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་གྱུར་པའི་ཆུང་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པ་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རྩང་བའི་ཆུང་གི་མཐུས་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་སྐྱེས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་སྨོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱང་ནི་མིན་ཏེ། སྨོབ་དཔོན་ཆོས་བརྟན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྒྲུས་པའི་ཚེ་ན་ཆུང་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཀྱིས་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྒྲུས་པའི་ཤུགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀྱིས་སྦྱངས་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་མེད་གྱི། རགས་པ་དེས་སེམས་ཏ་ཅང་གཡོ་བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་སྣབ་པའི་ཀྱིས་ཏ་སྦྱངས་པ་མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས། དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་ཀྱིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དེ་སྒྲུས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཀྱིས་ཏ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཀྱིས་ཏ་སྦྱངས་པའི་ལུགས་དང་པོ་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཀྱིས་ཏ་ཕྱ་བར་འགྱུར་ཞིང། ལུས་ལ་ཀྱིས་ཏ་སྦྱངས་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང། སེམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པའམ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་དང་པོ་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་དང་པོར་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱས་ནི། གང་དང་ལྡན་ན་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རང་དང་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་རྒྱས་དང་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང། ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྣང་བ་སྣང་བར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཞལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འགའ་རེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས།

ལས་དང་པོ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྒྱས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཚུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང། ལུས་ཀྱིས་ཏུ་སྣང་བ་དང། སེམས་ཀྱིས་ཏུ་སྣང་བ་དང། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཚུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང། ཇོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱོར་བའི་སྒྲུལ་བ་ཡོད་ཅིང་ནུས་པ་དང། དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇམ་པར་འགྱུར་བ་དང། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་དཀྲིས་པ་དང། ཞེས་དང། དེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་འདུག་སྟེ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ན་མྱུར་བ་མྱུར་བར་སེམས་དང་ལུས་ཀྱིས་ཏུ་སྣང་པར་འགྱུར་བ་དང། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དག་གིས་ཀྱིས་ཏུ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཤས་ཆེར་ཀུན་ཏུ་མི་རྒྱུ་བ་དང། ཞེས་པ་དང། ལངས་ཏེ་རྒྱུ་བ་ན་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་ཏུ་སྣང་པ་ཁ་ཅིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་དང་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཆེས་སྣ་ལྟ། འདི་ལྟར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཏུག་ཏུ་སྤྱོར་བོར་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་ཏུ་སྣང་པ་འདྲེན་པར་ནུས་པས་ཀྱིས་ཏུ་སྣང་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཀྱིས་སྣང་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་འཕེལ་བས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་དེའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་ཏུ་སྨྱང་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་ཏུ་སྨྱང་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཀྱིས་ཏུ་སྨྱང་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སེམས་ལས་སྡུ་རྡང་བ་ན་ཆུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ཆུང་ལས་སྡུ་རྡང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཀྱིས་ཏུ་སྨྱང་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བྱང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་ཆུང་ལས་སྡུ་རྡང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་སྨྱང་འཇུག་པ་སྟེ་སྤར་བཀག་པ་ལྟར་རོ།།

དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཏན་པ་དང་ཀྱེས་བཞིན་ལ་རྒྱུན་བའི་འབད་རྩོལ་མ་བྱས་ཀྱང་། སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་རྟོག་པའི་སེམས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ནས་ཀྱང་བཀག་པའི་གསལ་ཚའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤར་ལུས་ཀྱིས་སྨྱང་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ལྟར་ཆུང་ལས་སུ་རྡང་བའི་མཐུས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྟེང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤར་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ལྟར། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་

ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མི་རྒྱུ་བ་དང། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ན་ལམ་ལྟའི་སྐབས་གང་དུ་འཛིག་ཅེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ན་ནི་སྤྱི་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཛིག་ཅིང། ཁྱད་པར་དུ་ཤིན་སྦྱངས་སྒྲུ་བ་དང་རྟེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱང་གྲགས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྒྲུ་བ་དང། དེ་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་ཆེས་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས། རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདོད་པ་སྟོན་དང་བ་ལྟར་གྱི་དུས་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱང་ཞིང་སྣང་བ།།

འོན་ཀྱང་རྟེ་བཅུན་མ་ཕམ་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་དང། དབུ་མའི་སྐོམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚད་ལྟར་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགྱེ་ན་ནི། འདི་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་ཡང་བཞག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བསྒྲུབ་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པའི་ཐུབ་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་དགོས་པས་

ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་ཏིང་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་སྲིད་པ་མཐའ་དག་གི་སྟོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འོས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཚངས་གཅིག་སྟེར་བའི་སྨྱོན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱ་གཅིག་བསྲུངས་པ་ཡང་བསམ་པ་དེ་དག་གིས་ཟིན་ན་རིམ་པ་ལྷར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འད�། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལམ་གཞན་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་སྨོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དགྱེད་པ་མིན་གྱི། ཏིང་འཛིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྨོ་ནས་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་དགྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ལྷ་བའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང། སྟྲི་ང་ཞི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྟྲི་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམས་སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཞི་གནས་བསྟན་པ་ན་སེམས་དཔའི་རིམ་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པས་ཏིང་འཛིན་དེ་དག་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱབ་ལུགས་སུ་མི་

བཞེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་སེམས་དགུ་ལས་འོག་སུ་བཤད་ཅིང་དེའི་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱང་ཉན་ས་ཁ་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངན་མའི་སྨོན་རིམ་རྣམས་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང། སེམས་དགུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་རྒྱུར་དུ་གསུངས་ལ། བྱམས་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལས་འོག་ན་མེད་པས་ཤེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལའི་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་རོ།།

གལ་ཏེ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་འོང་དུ་ཆུག་ཀྱང། མི་རྟོག་པ་ཟབ་མོ་མེད་པས་ཞི་གནས་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མི་རྟོག་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་གང་ཡིན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཕུ་ཐག་བཅད་ནས་དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་དམ། གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་དོ། །ཁྱེད་དེ་ལྟར་འདོད་ན་དེ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ལ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་པ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བའི་གོ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བསྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྨྲྱག་པར་རིགས་ཀྱི། ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་བསྟོམ་ཚད་ཐམས་ཅད་དམིགས་མེད་དམ་མཚན་མེད་དམ་སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་ཟླ་ཡི། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཅིར་ཡང་མི་དགྱེད་པར་འཇོག་པའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདོད་ན་ནི། སྤང་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་རྣམས་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཁས་ཟློང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་ན་དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་དུ་སོང་ན་བྱ་ར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།།

ཉན་ས་ལས་ཀྱང། དེ་དེའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང། དེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནས་ཏན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་ལྟ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་གལ་ཏེ་བརྟེད་ངས་པ་དང་

མ་གོ་མས་པའི་ཉེས་པས་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དག་གིས་སྣང་བར་འགྱུར་སྲོ་སྲོན་པར་འགྱུར་དམིགས་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་ན། དེ་བྱང་ངོ་ཅོག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་སྤང་མཐོང་བ་དེ
ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཏན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱས
ཏེ། དེ་ལྟར་ཏན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་དེ་རྣམ
པར་བཤིག་ཅིང། རྣམ་པར་བསལ་ན་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞག
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི
སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དབྱད་ནས་སྒྲོང
བ་མེད་པར་འཇོག་པའི་སྒོམ་ཉིད་དུ་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ནས་གསུངས
པས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཉམས
ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ
ཏན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྒོམ་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ཐམས
ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་ལྷང་དེས་ལེགས་པར་བཀག
པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད
ཀྱི་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང།
སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་སྤངས
ལ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་ནི་འདི
ནི་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤང་དགོས་མཚོག་སྤྱིན་ལས།

ཞི་གནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མང་དུ་དང་ནས་ནས་ཞི་གནས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་
ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་མི་རྟོག་པ་ཞིག
དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས།
བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་བྱང་ཚད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་དུ་གཟུང
བར་མི་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་སྟེ། ལེགས་པར་འབད
ནས་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པས་བཀླལ་བའི་ཞི་གནས་དང
ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲུབ་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས
སུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ
སྲིད་པའི་ཚ་བ་གཅོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་ནས། དེ་ལ་དམིགས་མེད
དུ་ཆོམ་ནས་དུས་རྣམས་འདས་པས་རང་གཞན་བསླུ་བར་གདོན་མི་ཟའོ།
།མཁས་བྱེད་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཞི་གནས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ
ན་འཛིག་སྒོམ་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པ་ཁོ་ན་དང། ལྷག་མཐོང་དང་པོར་བསྒྲུབ
པ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་དེ་བསྒོམ་པར
གསུངས་སྟང་བ་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཐམས
ཅད་དོར་ཏེ། གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་ལེགས་པར་གོ་བཟློག་ནས། བདག
མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་ཆོར་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལྷག་མཐོང་ཟབ
མོའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་གཞན

དང་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་སྟེ། སྨོན་རིམ་གསུམ་ཞིབ་ཏུ་ལྟོས་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ།

ཞེ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་སྤྱི་བར་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་བའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དེས་གསལ་བ་དང། མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུང་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་མ་བསྐྱེད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་ནུས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལམ་གོང་དུ་བགྲོད་ཐབས་མེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤོང་བའི་དགའ་བ་ཆུང་དུ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་གོང་དུ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་མེད་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་

དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ལྟག་མཐོང་ངམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ལྟག་མཐོང་གང་བསྟོམ་ཡང་དེ་བསྟོམ་འདོད་པ་དེས། སྤང་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་ནས་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཤེན་ཏུ་འཚེལ་ཞིང་ཞི་གནས་དེ་ཡང་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞི་ལྟག་གི་མཚན་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་འགྲོ་འདོད་པ་དེ་ལ་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་བདག་འཇིག་རྟེན་པཧམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བགྲོད་པས་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལན་མང་དུ་བྱེད་དོ། །རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པས་དེའི་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་འཚེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ཡི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དམ་ཞིང་བརྟན་ལ་སྦ་བ་དང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་མོས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་གིས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྟོར་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི། ས་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉན་སར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟ་བའི་སྒོམ་སྟེ༑ གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་པ། ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མི་འགྲོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དག་ཚེ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་འདི་པ་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་ཞི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣོ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྒོམ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་མི་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ན་ཞི་གནས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་ལ། ཡང་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ཙམ་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བའོ། །ཆོས་འདི་པ་སངས་

རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་ཞེ་གནས་ཀྱི་འཇོག་སྟོམ་ཅམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་བསྟེན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་ནི། ས་སོར་རྣོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་མི་དགའ་བཅམ། དགའ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་མི་ནུས་པས་ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་གནས་ཚ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱོང་བར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་ནི་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཅམ་ཞིག་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དབང་རྟོན་བདག་མེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དཀོ་ཙ་མ་སྨིན་པ་ཡིན་ནའང་ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་མི་ནུས་པ་མིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དུས་དེར་སྟོང་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་བཞི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་དུས་སུ་འཕགས་ལམ་མི་བསྐྱེད་པས་ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། ། འདི་ནི་མཇོད་ལས། སྟོན་དང་བས་རྣ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་གི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་གི་བཞེད་པ་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་དང། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང། ཐོག་མར་སྡུག་བསྔལ་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་དགོས་པས། སྡུག་བསྔལ་པའི་ཞི་གནས་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་གཞིར་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཐེག་དམན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང། ཐེག་ཆེན་པ་ལའང་སྤྱན་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་པས། ཞི་གནས་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་གཞིར་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྤྱན་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་ལྷའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པའམ་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བསྟེད་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྤོང་དགོས་པ་དང། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཏན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་ཚུལ་དང། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་འཐོབ་པ་དང་དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པས་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པར་འདོད་པས་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེ་གནས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་བསྒྲེད་པའི་དགོས་པ་ཤེན་ཏུ་མང་ཡང། གཙོ་བོའི་དགོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་བསྒྲེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཞིག་སྤོང་བའི་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཐུན་མོང་བ་དང། ནང་པའི་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་མཐོང་ཞེ་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཏན་ནས་སྤོང་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ས་མ་ནི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་མེད་མི་རྟུང་མིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མེད་དུ་མི་རྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཞེ་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཞེག་ཐོབ་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞེ་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་པར་ནུས་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་བསྒོམས་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཞེ་གནས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྡུགས་འོས་བསྡུགས་བསྟོད་ཀྱི་ལན་མི་ལྡོན་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི། །སྒྲ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྡོངས་པ། །སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་བསྣུག །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྟེས་འཛིན་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ནི་བརློག་པར་བགྱི་བ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་འཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྔར་བཤད་པའི་ཞི་গནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྟོན་དུ་མ་ཐོབ་ན་རྗེ་ལྟ་བའམ་རྗེ་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་དངོས་ནི་སྒྲ་མི་སྲིད་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྗེ་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དེས་བསྒྲུབས་པའི་ཞི་གནས་མི་བསྒྲེད་ཀྱང། ཞི་གནས་ཅིག་བསྒྲེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲ་བའི་མཚན་མས་ནི་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྒྲབས་སུ་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་སྟོན་དུ་ཞི་গནས་ཅིག་བསྒྲེད་ནས་དེ་ནས་དེ་ལ་

བཏེན་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བགྲོད་པ་དང། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཐར་པཉམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལྟ་བགྲོད་དགོས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྲོའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བཏེན་ནས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་སྲོར་བསྟན་པའོ།།

གསུམ་པ།

ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་འཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང། ཞི་གནས་ལ་བཏེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་ནི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྱོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་སྤར་བཤད་པའི་སེམས་དགུ་པ་ཀུན་སྤྱངས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྟེལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གཞི་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་དགུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ལ།

ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བར་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྐོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་པར་གསུངས་པས། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་བསྐོམ་པས་སྟོན་དུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་རྗེ་སྲིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང། ས་མས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རེག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་ས་མས་སྤྱོང་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ཤིང། ལེན་པ་ལ་གོ་མས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་བཞི་པའི་འགྲེར་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་བསྐོམ་པར་གསུངས་པས་སོ། ཁྱར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་སྟོན་དུ་བསྟན་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་མདོར་བའི་བསྡུན་བཅོས་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་གསལ་བར་མ་བྱུང་བས། སྟོན་གྱི་ཚོས་མདོར་པ་གོང་འོག་ལ་མཁས་པར་སྣང་བའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་འདི་གསལ་བར་མ་ཐོན་སྣང་ངོ།།

དེས་ན་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་འདི་ལེགས་པར་མ་འདས་ན། བསམ་

གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམའ་ཤོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་རྒྱུ་བཤད་པའི་ཐོག་མ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཐུལ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཀེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱེ་ས་མེད་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང།

མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དབྱད་སྒོམ་ཡིན་པས། དེ་བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་སའི་དངོས་གཞིའི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་མེད་ལ། ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་བོ། ཀེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྟག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་འགོ་ཡིན་ཀྱི། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ཅམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་དང་བསྡུན་ན་ལྟག་མཐོང་ལྟ་ཞོག་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཕྱུང་བར་སྣང་རོ།།

ཞེ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཞེ་གནས་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཅོམ་ཞིག་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གང་ཡང་མ་བསྟོམས་ན། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་རེ་ཞིག་ལ་འགོག་པར་མི་ནུས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་འཐོབ་པར་འདོད་ན་ཞེ་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །འོན་སྤར་ཞེ་གནས་ཅོམ་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་འགོ་གནོན་པར་བཤད་པ་དང་རྗེས་ལྡེ་ལྷར་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤར་གྱི་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཞེ་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཞེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བྲལ་བསྒྲུབ་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ལམ་ཕྱི་མའི་སྒོ་ནས་ཆགས་བྲལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྟེན་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཚོས་འདི་པ་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀས་བསྒོམ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ལམ་རྗེ་འཇུག་ཞེག་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཙོན་པའི་རྒལ་འགྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྟེས་སུ་འཐོབ་བོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྣྲས་པ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། རབ་ཏུ་དགེན་པ་དང། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང། དགྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང། སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང། སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་བསྟན་བྱ་ཡིན་ལ། སྤྱ་མ་དྲུག་ནི་སྟྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདིར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་མི་བྱེད་ན། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལམ་འདིས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་གཞན་ཡང་སྤོང་མོད་ཀྱང། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་འདིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་འདོད་ཡོན་ལ་སྒོ་དྲུ་མ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དེ་ཡི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདོད་པའི་སྒྲོན་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་སོ་སོར་རིག་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་

རིག་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཀྱང། སྟོན་དུ་ཞེ་གནས་བླུབ་པ་མེད་ན་སྒྲོན་ཡོན་དེ་གཉིས་དགྱོད་པ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་མི་ནུས་ལ། ཡང་ཞེ་གནས་བླུབ་ཀྱང་སོ་སོར་རིག་པས་དགྱོད་པ་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་མི་ནུས་པས། ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་གོང་འོག་གི་སྒྲོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ནི་རེས་འགའ་ཐོས་པ་དང་རེས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་བསྒོམ་པའི་རྩམ་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞི་བགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །འདིར་ཉན་ས་ལས། མཚན་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཡིད་བྱེད་རྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཞེ་ལྷག་བསྒོམ་པར་གསུངས་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་སོགས་པའི་གཞི་རྒྱ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དེ། སྐབས་གཞན་དུ་ལྷག་མཐོང་དུ་ལན་མང་པོར་གསུངས་པས་འདི་དག་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་བསྒོམ་པ་མིན་ཡང་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འགལ་ལོ།།

དེས་ན་ཡིད་བྱེད་འདི་རྩམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམས་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ཞེ་རགས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགྱོད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་

བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དགེ་བའི་མཐར་ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཞི་གནས་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་ནི་སྲུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྟག་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བསྟོམ་པ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ཞི་ལྟག་སྟེལ་མར་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་འབྱིང་སྟོང་བར་ནུས་པ་ན་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་བ་ལ་སྟོར་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་མི་རྒྱུ་བར་མཐོང་བ་ན། དེ་ནི་ཁོ་བོས་ཉོན་མོངས་སྤངས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་རྟེང་བོ་མི་བྱེད་པར་དགྱེད་པར་བྱེད་དེ། ཅི་བདག་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་ཆགས་པ་དང་མ་བྱས་པཞིན་དུ་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན་སྙམ་ནས་དེ་སད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆགས་ཡུལ་ཥིན་ཏུ་སྡུག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས། དེ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོམ་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །འདིས་ནི་མ་སྤངས་པ་ལ་སྤངས་སོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོང་བ། །དེ་ནས་ཡང་སྤང་ལྟར་ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དགྱེད་པ་དང་དགྱེད་པའི་མཐར་རྟེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་ཤིང་བསྟོམས་པས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཚུང་ངུའི་གཉེན་པོར་སྐྱེས་པ་ན་སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་བྱེད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་

ལྷར་ཁྱོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུ་སྤངས་པ་ན་འདོད་པའི་ཁྱོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་རེ་ཞིག་ལ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྒྱུ་བར་བྱེད་དེ། ས་བོན་གཏན་བཅོམ་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ལ། སྲིད་རྩེའི་ཁྱོན་མོངས་ནི་མངོན་གྱུར་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པས་འགོར་བ་ལས་བརྒལ་བར་མི་ནུས་སོ། །འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་དག་ནི་ཚོག་མངས་པས་འཇིགས་པས་མ་བྱིས་ཏེ། རྒྱས་པར་ཉན་ས་ན་བཤད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་བསྟན་ཚུལ་འདི་རྣམས་ད་ལྟ་མེད་པས་དེ་དག་གིས་གོལ་སར་འཕྲོད་ས་མེད་མོད་ཀྱང། འདི་རྣམས་ལ་ཚོག་སྟྲི་ཅམ་དུ་མ་སོང་བའི་གོ་བ་སྒྲོས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཀྱང། དེ་ཅམ་གྱིས་འགོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འགོར་བར་འཆིང་བས། ཞི་གནས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཅོལ་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་གོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་བསྟན་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་མཁྱེན་འདང། སྤར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་སམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

དེའི་བསྒྲུབ་ལུགས་ཀྱིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ཀེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སེམས་འཛིག་ཚུལ་དགུ་གསུངས་པ་དབུ་མའི་སྨོན་རིམ་དུ་བཀོད་པ་སྤང་ངེས་པ་དང། དེའི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་དུ་བཀལ་བ་དང། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་སེ་དང་མངོན་པ་གོང་མ་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་ཀྱིང། བསྡུ་བ་ལས་ཞེ་ལྟག་གཉིས་ཉན་ས་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ལྟར། ཉན་ས་ན་རྒྱས་པར་བཀལ་བ་དང། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དབུ་མའི་སྨོན་རིམ་དང། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་དང། གཞན་ཡང་དབུས་མཐའ་ནས་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཉེས་པ་ལྟ་སྟོང་ཚུལ་དང་བཅས་པས་ཞེ་གནས་བསྒྲུབ་ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་རང་བཟོ་དང་བྱལ་བར་བསྟན་པ་ཅམ་རེ་རེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་སྒྲུངས་པའི་དུས་སུ་ཚོག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་མ་གོ་བས། ཕྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྗེས་མེད་དུ་དོར་ཏེ་བསྒྲུངས་པས། གོ་བ་ལེགས་པར་དམིགས་མ་ཕྱེད་པའི་རྒྱས་སུ། ཞེ་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུར་རྩད་བའི་ཏིང་འཛིན་རེ་ཐོབ་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དུ་འཛིན་པར་སྣང་ལ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཏིང་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་སེམས་དགུ་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ན། རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང། མཉམ་རྟེས་འབྲེས་ནས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འདོད་པ་མང་དོ། །སྤྱར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེད་ན་ནི། དམིགས་མེད་དང་མཚན་མེད་དང་ངེས་དོན་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྟོན་སྟོན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཐུལ་བར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དོན་གང་དུ་སོང་ཤེས་ནས་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་དང་མ་གོ་ལ་ས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་ཚད་ལྡན་དེ་དག་ནས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

འདིར་སྨྲས་པ།

མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ལས། ལེགས་གསུངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ནི། རྟོག་བྱེད་བཆིང་བས་ཐོ་གོས་ཚུང་རྣམས་ཀྱིས། རྟེ་བཞིན་མ་ཏོགས་རང་གི་ཐོ་ཡི་སྐྱོན། གཞན་ལ་བསྟོས་པས་གཞུང་བཟང་དེ་དག་ལ། མི་ཏོག་སྐྱོང་བའི་གདམས་པ་མེད་སྟམ་ནས། ཡོད་པའི་གཞུང་དུ་མ་བཅོལ་མེད་པའི་སར། འབད་པ་དུ་མས་ཚོལ་ཞིང་རྟེད་པར་སེམས། དེ་འདྲས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཡི། ཏིང་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་དང། རྟོ་རྟེའི་ཐེག་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ། རྟེ་བཞིན་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ཡི། ཏིང་འཛིན་སྐྱོང་ཚུལ་གོ་སྟེའི་དགེ་གིས་བཤད། གཞུང་ལུགས་ཆེ་

ལ་འོ་མང་སྣྲངས་པ་ཡི། །གྲོགས་དག་རང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །དོར་ནས་
གཞན་གྱི་མཆིང་བུ་མ་ལེན་པར། །རང་ལ་རིན་ཆེན་ཡོད་པ་མཁྱེན་པར་
མཛོད། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྣྲངས་པའི་གཞུང་ལས་གདམས་པའི་དོན། །འོག་ས་
མེད་པ་གཟིགས་ནས་ཐུབ་དབང་གིས། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ན་བདེ་འོ་
ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཡི་དོན་ལའང་དགྱོད་པར་རིགས། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག
འཛིག་པའི་ཞི་གནས་ལམ། །དང་པོར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་གྲུབ་པའི་ཚད།།
ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱིད་གོ་བ་མ་རྟོད་ཀྱང། །སྟོང་ཉས་ཅམ་ལ་རེ་བའི
བསམ་གཏན་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ད་དུང་མཁས་པ་ལ། །བཏེན་ནས་སྒོ་ང
ཚུལ་རྗེ་བཞིན་ཤེས་པར་མཛོད། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །རེ
ཞིག་ངལ་བསོ་བྱས་ན་གནོད་པ་ཆུང། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི།།
གཞུང་གིས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ། །བཤད་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡི། །
བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད
པ་ལ་སློབ་པས། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་རྗེ་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ
བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བཞག་པས་གང་བཞག་ཏུ་སྟོད་པའི་མི་རྟོག་པ་དང། དེ་ཡང་བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བ་དང། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་དགའ་བའི་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲེད་ནས་ལྟག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ནི་མུ་སྟེགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མི་སྤོང་བས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་ས་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་ཟློས་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བཞིན་དུ་ཏེ་ཉེ་ཆུང་ངུ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ལས་རྗེ་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་དག་ནི་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཕྲུག་སྟེ། །ལྟག་སྟོང་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང། ཞེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་སྤོང་མི་ནུས་པ་ནི། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ

ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །ཅེས་བའོ། །བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པས་དགེའི་ཡང་ཏོན་མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཏོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་འཕྲུག །ཅེས་བའོ།།

འོ་ན་རྗེ་འཇུ་ཞིག་བསྟོམས་པས་ཐར་པ་འཐོབ་སྟམ་ན། ལུང་དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་སྤྱར་དྲངས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྟོམ་པ་ནི། །ཞེས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཆེད་ནས་ལྟ་བ་དེ་སྐྱོང་ཞིང་བསྟོམ་པ་ནི། དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །ཞེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བའོ། །འོ་ན་དེ་བསྟོམས་པས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལྟར། དེ་མེད་པར་གཞན་ཞིག་བསྟོམས་པས་ཀྱང་ཐར་པ་འཐོབ་བམ་སྟམ་ན། རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞེར་མི་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་བསྟོམས་ཀྱང་དེ་མེད་ན་སྦྱིག་བསྡལ་དང་ཏོན་མོངས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་དུ་འང་། ནུ་ཤེང་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐུབས་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་ཆེད་དགོས་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཐུབ་སྲོང་རྣམས་ལའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐྲོལ་བར་ཀྱང་བརྒལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་

དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོ་སྟོད་ལས་ཀྱང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་ཏེང་དེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་བྱས་ནས་
དེ་ལ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྒོམ་པའི་ལམ་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པས་འཁོར་
བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་རྒ་
ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སྟོན་པ་རང་གིས་
རང་གི་དགོངས་པ་བླངས་ནས་གསལ་བར་བཤད་དེ། གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་
གཞན་ལས་བདག་མེད་འཚད་པ་ཐོས་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནས་གཉིས་
དམ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ཉན་པའི་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནང་ནས་
སྒྲོའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ།།

སྒྲོ་ར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ལ་ལས་དངོས་སུ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྟོན། དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་
འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ནཤེས་པའི་སྣང་བ་མ་བྱུང་བར་དུ་རྟོངས་པའི་
མུན་པ་མི་ལྡོག་ཅིང་། བྱང་ན་ལྡོག་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཅམ་
ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ་རྟོངས་པའི་ མུན་པཉིད་མི་ལྡོག་གོ
།དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བཅོལ་བར་
བྱའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་རབ་གདོན་མི་ཟ་བར་བཅོལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟོག་རིམ
བར་པ་ལས། དེ་ནས་ཞི་གནས་གྱུབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་འདི
སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས

པར་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུལམ་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ནཿཤེས་ན་སྣང་བ་བྱུང་
བས་མྱུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ཐ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་པའི་མྱུན་
པཱའང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྒོམས་
ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་
ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་
ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། ། ཞི་
ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཚོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་
པར་མི་ནུས་པས་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མ་འཁྱལ་བར་བྱས་ནས་
ཤེས་རབ་བསྒྲེད་དགོས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་ལགས། སྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱར
ཏངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྐྱེས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། ཤེས
རབ་མི་གནས་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཇི་

ལྷར་བྱས་ཀྱང་དེས་བར་འབྱུང་བར་ང་མི་སྣྱོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྷར་ན་གཉིས་པ།

ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །

དང་པོ།

ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ་ནི།

གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ཏི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་མཉན་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྷ་བ་མེད་ན་ཇི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བཞང་དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞེག་གིས་བཅོལ་དགོས་པས་དང་པས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་པས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཞེག་གིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་

བརྟེན་ན་དགེས་ལོང་ལོང་ཁྲིད་མེད་པར་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བས་དགོངས་འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ནི། ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྨོན་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོའི་དོན་འགྲེལ་བར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བཅོལ་བར་བྱའོ།།

འདི་ལ་གསུམ།

བྱང་དོན་དང་འགས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།

གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྷར་བྱུང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ན། རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བཅོལ་བར་བྱ་སྟམ་ན། དེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་དེས་དོན་དང་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་དོན་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ནི་

ཏེས་བའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་བཟུང་།།

དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། ཏེས་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ཏེས་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆོས་དང་ཡེ་གེ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བལྟ་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ཏེས་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ལུགས་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བསྟན་པས་ཏེས་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་སྟོན་ལུགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ཡང་མདོ་དེ་ལས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་ས་མཚམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་བ་ཡོ་ད་ཡོ་ཚོར་བ་ཡོ་རྣམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་ཡོ་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྒྲ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་ས་མཚམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་

དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་རྣམས་འདས་དོན་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས། བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དོན་དམ་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །འདས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་མེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་དམ་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བཟློག་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འདས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའང་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འདས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་བཟུང་སྟེ། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་ལ་དྲང་བའི་དོན་དང་འགལ་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟམ་ནས། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ནུས་པས་ན། འགལ་བའི་དོན་ནམ་དོན་འགལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལན་ཚད་དུ་དྲང་དུ་མེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དྲང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྟོང་བ་ལས། འགལ་བའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་འོག་གས་ཤེག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུའང་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་ལ་དྲང་དགོས་པཙམ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་བས་ཚོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ད་དུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་པས་ན་དྲང་བའི་དོན་ནམ་དོན་དྲང་དགོས་པའོ། །འདས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཆུམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་སོགས་བྱང་ན་སྐྱེ་བ་དང་གང་ཟག་ཡེ་མེད་དུ་བཟུང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དྲང་དོན་དུ་ཐལ་འོ་ཞེས་ཟེར་བའང་བར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་པོའི་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྣང་བའི་ངེས་དོན་གྱི་

མདོ་སྡེ་དུ་མ་སྣང་ལ། ཁྱད་པར་སྒྲུར་བ་གཅིག་བྱུང་ན། མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་ཡིན་པས་སྒྲུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་ངས་དོན་མིན་པར་གা་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་ཁེགས་པས་ཁྱད་པར་ཆོག་ཀྱང་ཁེགས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོའམ་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྤྱི་ཡི་ལུགས་གོང་འོག་ཏུ་སྟོས་པ་མི་སྟོར་བར་ཆོག་ཅིང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡིན་པ་མི་འཇིག་ལ། ཆོག་དེའི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་རུང་བས་ཀྱང་དྲང་དོན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ།

ལུང་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་འགྲེལ་བའི་ལུང་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བྱེད་སྟེ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་

བར་ཚད་མར་མཛད་པས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཡིན་པས་སྤྱ་རབས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་གི་མཛེ་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང། གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱ་རབས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མངོ་སྡེ་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དང། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པའོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པཉང་གཉིས་ཏེ། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྲ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་སྣང་བ་ལ་སློས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱ་མ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ།།

སྤྱི་ར་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགའ་རེ་དེ་ལྟར་ཏུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི། ཕྱ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་ནུས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྟོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྟེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་ཞེས་ལོ་ཐུ་བ་ཆེན་པོ་ཏོ་ལྟ་ལྟན་ཤེས་རབ་གསུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ།

དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྟེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཅམ་
དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྣང་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་
དམ་བདེན་པ་དང་མ་ཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་
དང་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་སྟོས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་
པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ན་
རེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་
པ་ལས་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏु
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ལུགས་སྲུན
ཕྱང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས
སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད
དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི
དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད
ཞིང། སྤྱ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར
སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱང་བའི་རིམ་པ་དེ
ལྟར་དུ་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ
ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་གཞན་དང་སྦྲེ་མི་བསྟུན་པས་མདོ་སྡེ
སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བྲག་ཏु་སྣ་བ་དང་མཐུན་པར
འདོད་པཞན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གང་རས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་གྱི་མཁས་པ

རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་ཚོག་གསལ་དང་མ་ཐུན་པས་རང་བཞིན་མི་བསམ་མོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་སུ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་སྙམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་བླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་སྣང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་བླ་བ་གྲགས་པས་ནི། རྒྱ་གཞིའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀྲལ་བར་གཟིགས་ནས། ལུགས་དེ་གཞིར་འཛིག་ཅིང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིའང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཞིག་བླངས་ལ་ཐུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སུན་ཕྱུང་ནས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་དབལ་ལྡན་བླ་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཐོག་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ཐོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའང་རྗེ་འཇུ་ཞིག་གི་སྨོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི་འདིར་ཐོག་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྗེ་ལྷར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་བསམས་ནས་ཡིད་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལ་འདོར་འདོད་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནས་དེ་རྒྱུ་མ་འོག་ན་མི་ལྟོག་པར་མཐོང་ནས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་སྟེ་དེའི་རྩ་བ་རྩད་བཅད་ནས། འཇིག་ལྟའམ་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འགྱོ་ལུགས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་འཇོངས་ནས། དེ་སྟོང་བར་འདོད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནས་འཇིག་ལྟ་ལྟོག་པ་དེ་དེས་བཟུང་བའི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་རག

ལས་པར་མཛོད་ནས་བདག་དེ་དགག་དགོས་པར་མཛོད་སྟེ། བདག་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་པ་རྣམ་པ་ཞིག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིས་ན་མེད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཏི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཡང་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། ནང་བདག་ཕྱི་བདོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་འདི་ནི་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་ཐོས་ཡིས་མཛོད་གྱུར་ཅིང། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བཅོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲོན་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་

དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ན་འཁོར་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་། བདག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། བདག་མ་དམིགས་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤོང་ཞིང་དེ་སྒང་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་ལྷོག་པར་མཐོང་བས། གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་ཆེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་ཅན་སོ་སོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཆལ་འགྱོར་པས་འཇུག་པའི་ཚེ་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྟོན་དགོས་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དགོས་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཟད་པ་ཙམ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཤིང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཙམ་ལའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་དུ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་

མེད་དེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ལ་
གཉིས་ལས་ཉོན་མོངས་སྤང་མི་སྲེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་སྤངས་པ་ནི་ཐེག
དམན་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྟོས་པའི་མཚན་མ
ཐམས་ཅད་གཏན་མ་དམིགས་པས་སྤངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
དང། བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི
ཕུང་པོ་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་བའི
ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རྒྱ་ཆེག་ན་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང
འཚོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། བཅོན་ནས་བརྒྱས་པ
མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི
གཞིར་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ
འདི་ཅི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད
མེད་པ་ཞིག་ཅེས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔྱོད་པ་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས
པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད
པར་གྱུར་ལ་འགྱུར། །བདག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི
བདག་གི་བཞར་ཤེན་ཏུ་ཆེས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཤེར་རྒ
ཆོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ཆོག་པས་མ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ
འབྱོར་པ་དག་གིས་གང་གི་ཚེ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཕུང
པོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བཞར་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ནོ། །ཞེས

བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་བདག་གི་བ་ཕྱང་པོ་ལའང་ བདག་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ ཀྱང། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་རྗེ་ རྡེ་སྲིད་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་ཕྱང་ པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་ གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ བློ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སོ་ སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱང་སོ་ སོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་བཞིན་ ནོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རང་ བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕྱང་ པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་རྗེ་ལྟར་འཇོག་སྟམ་ན། དེ་བ་དང་པོ་ཁས་ མི་ལེན་པས་དེ་བ་འོག་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་ཀྱང། ། ཆོ་དེས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་

ཤེས་འཇིན་ནུས་པས་ན། ཕུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་སྟོང་འདོགས་གཅིད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕུང་པོའང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ལི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གི་ཞེས་བྱ་ན། བདག་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྗེ་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགེར་ན་མོ་གཤཱ་ཡམ་གྱི་བུ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ན་ཆོ་དེ་ས་དེའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་ཀྱང་དེའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་གཅིད་ཀྱས་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་ངེས་ན་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་རང་སྟེ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མིག་དང་སྣ་ཀུ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རང་གི་ཁས་ཟློས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། སྣ་ཀུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་རྒྱུན་ལ་འཇོག་ཅིང་། རྒྱུན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།

རྒྱུ་ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པ་ མེད་པས་གཉིད་མ་འོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིད་འོག་པའི་གནས་ སྐབས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དེ་དག་རྒྱུ་ལམ་དང་འབྲ་བའི་ བདེན་མེད་དུ་དབུ་མ་པས་སྟོན་པ་ལ་ཆོལ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་ པོར་སྟུ་བ་ཆུམས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་མ་གྱུར་ དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཆུམས་ ཆེས་མི་མཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཆུམས་དབུ་མ་པས་ གཞལ་ན་དོན་དམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་གྱུར་པར་ འདོད་པ་ཆུམས་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་ བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་ཆུམས་ཕྱིད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་གང་ ཟག་བཏགས་ཡོད་དང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་གཉིས་མིང་ འབྲ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ ན་ཕུང་པོ་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་གྱུབ་མཐའ་མ་དོར་བར་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་རྣམ་ཡོད་དུ་ འཛིན་པར་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པས་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་ མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ།

དེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ།

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་དང། བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འོ། །

དང་པོ།

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ།

དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་འོ། །

དང་པོ།

དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

དཔེར་ན། གང་ཟག་འདི་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་གང་ཟག་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར། བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ངེས་པ་ལའང་མེད་རྒྱུའི་བདག་དང་རང་བཞིན་དེ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་ལེགས་པར་མ་ཤར་ན་དེ་བཀག་པའང་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགེ་བྱའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དགེ་བྱ་མངོན་བསྟན་པའི་རྫ་བ་ནས་བཀག་ན་དགེ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་དགེ་བྱའི་གནད་མཐར་གཏུགས་པའི་ཕྱ་བ་ནས་མ་ཁེགས་པར་ལྷག་མ་ལུས་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་རུས་སོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ནས་དགེ་པར་བྱ་བའི་ཚོད་མ་ཟིན་པར་བཀག་ན་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་སྲུན་ཕྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བན་འགྲོར་འཁྱིད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ངོས་མ་ཟིན་ན་ཡང་ན་རྒྱ་ལྷ་དང་ཡང་ན་ཆད་ལྷ་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ།

དགེ་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགེ་པ་ལ་གཉིས།

དགེ་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགེ་པ་དང། ། དགེ་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུངས་པ་དགེ་པའོ། །

དང་པོ།

དགེ་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགེ་པ་ལ་གཉིས།

འདོད་པ་བཟློག་པ་དང། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་

ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྟོ་བར་འདོད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་ཟློག་པས་ཟློག་པ་ལའང་རིགས་པས་དགྱུད་པ་བྱས་ན་བརྟག་བཟོད་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ན་དེར་མ་འདུས་པའི་ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་པས་ན་དེས་གཞལ་བ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་ན་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་དགྱུད་བཟོད་དམ་མི་བཟོད། བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་དགྱུད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགྱུད་མི་བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ལ། ཐ་སྙད་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྣྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྟ་ཡང་ཚད་མ་མིན། ।ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། ।གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། ।འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

།ཞེས་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཚད་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་པ་ཡང་མིན་པས་མི་འཐད་དོ།།

གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་ཁས་ལེན་ན་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དོན་དམ་པར་སྒྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲ་ཡང་སྒྲ་བར་འདོད་ན་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ལ་ཆུ་བཞིར་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྒྲ་ན་གཞན་གསུམ་མི་འདོད་པས་གཞན་ལས་སྒྲ་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྒྲ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྒྲུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྤྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་རིགས་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་

འགོག་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུགས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོར་བ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཞེས་མཁྱེན་པ་བསལ་ནས་འཚད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་དེས་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ་དང། གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ།

ལུགས་དེས་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་དང། ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའོ། །

དང་པོ།

དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་མཆོག་

གེས་འགྲོ་བའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་སུ་ཆོས་སྒྲུ་དམ་པ་
དང་གཟུགས་སྒྲུ་དམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་སྤང་བཤད་
པ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྱལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་
རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ལས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཟབ་པ་ནས་
འཇུག་ངེས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟོག
པའི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀ་མེད་ན
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་སྟོང་ཐབ་པ་ནས་སློབ
པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་སུ་སྒྲུ་གཉིས་འཐོབ
པའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་གནད་མི་འཕྲུག་པ་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ
ལ་རག་ལས་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི
བདེན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་པ་མ་གཏོགས
པ་གང་ཟག་གཞན་སྒྲའི་ངོར་ཡང་འགལ་བ་འདུ་བར་མཐོང་ནས་མི་འགལ
བར་འཆད་མི་ཤེས་པ་ལ་ཐུ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་དབྱེ་
དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དེས། བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི
ཐབས་ལ་མཁས་པས་འགལ་བའི་ཏི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྟེན་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྟོན

པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ཏུ་གྱུས་པ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་སྐྱེས་པས་དྲངས་པའི་བག་ཚོག་རྣམ་པར་དག་པས། ཤེས་ལྡན་དག །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོད་གསངས་མཐོན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྨྲོགས་པར་མཛད་དོ།།

རང་གི་སྟེ་པ་དངོས་པོར་སྣྲ་བའི་མཁས་པ་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་ཆེས་ཤེས་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ན། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་ས་མེད་སྟམ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་སྐྱེ་འཇིག་དང་བདེན་བཞི་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚོག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ཚོག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་ན་བསྟེད་བ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགོག་པ་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ནས་རྩོད་པ་བྱེད་དེ། འདིས་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་

གོ་ནས་རྟོད་པའོ།།

དེས་ན་དངོས་པོར་སྣ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་གྱིས་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟོད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་རུང་མི་རུང་འདི་ཁོ་ན་ལ་རྟོད་པས་ན། རང་གི་ངོ་བོས་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་ལ་བསྟེད་བྱ་དང་སྟེད་བྱེད་དང་འགྲོག་པ་དང་བསླུབ་པ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཁས་ལྡན་པས་ཆོག་པ་ནི་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཞེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ཅི་སྟོང་ཉིད་སྲོང་བྱེད་པ། །གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་རུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཅི་སྐད་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་བཀོད་ནས་བཤད་པ་མཛད་དོ། །དབུ་མ་རྩ་བར་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་

ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲ་རིམ་དང་ལུགས་ལྟོག་གི་འགག་རིམ་བསྟན་ལ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔས་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་དོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྒྱ་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རྟེན་བའི་ཚུལ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན། རབ་བྱེད་འདི་རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲེར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ད་ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྟེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བསྟེད་བ་སྟེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མི་རྟེན་བས་ཁྱབ་པར་སྟེ་བ་ནི་དངོས་པོར་སྟེ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་དང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་སྒྲུ་བ་དང་འགག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་བཅོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གཏན་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་བརྗོག་ནས་མ་སྟེ་ཞེག། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོད་བརྗོག་ལས་

ཀྱང། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྲིད་པ། དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲིད། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་སྲིད་པ། དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་དང། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། ཁྱོད་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། རྟེན་འབྲེལ་ཕྱིར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། ཞེས་དང། རིགས་པ་རྣམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། དེ་དག་ཀྱི་མ་རྒག་མི་རྒག ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོག་པ་ཡིན། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། དེ་དག་ལ་ཡང་རྒག་སོགས་སྐྱོན། དེ་དག་རྣམ་ལྟར་འབྲེལ་མི་འགྱུར། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག ཅེས་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང། སྤྲུག་བསྡལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། ། རྒྱུ་མེད་རྟོག་གེ་པ་ཡིས་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་གསུངས། ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་གང་བྱུང་བ། དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ། ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་འདི་ནི་

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མ་པའི་ངོས་ནས་བྱེད་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱར་མ་བདེ་ནས་གཞན་ངོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེལ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྩང་བ། །དེ་ལ། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་སྟོང་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྩང་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྙམ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བས་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེར་སྣང་སྟེ་འདི་འཚད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལ། དེ་འཐད་ན་སྤྲུག་བསྡལ་ཡང་འཐད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྤྲུག་བསྡལ་བཞག་དགོས་ཀྱི། བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་ལ་སྤྲུག་བསྡལ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུག་བདེན་ཡོད་ན་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་སྤྲུག་བསྡལ་དེ་འགགས་པའི་འགོག་པ་དང་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཐད་པས་བདེན་བཞི་ཡོད་དོ། །བདེན་བཞི་ཡོད་ན་དེ་དག་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་ལམ་བསྒོམ་པ་རྩང་ལ། དེ་དག་ཡོད་ན་དགེ་མཚོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྩང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང། ཚོག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྩང་བ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་

གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྒྱང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྟུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྟུག་བསྔལ་ཡོད་ན་ནི་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་སྟུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་སྟུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པ་དང། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྒོམ་པར་རང་རྒྱང་རོ། །སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རྒྱང་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགེ་འདུན་རྒྱང་རོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱང་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་

དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རྒྱང་བ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱང་མི་རྒྱང་ནི་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།

སྤར་ཏངས་པའི་ཚོད་ཟློག་གི་ཚོད་པ་དེའི་ལན་དུའང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ལན་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཚོད་ཟློག་ལས། དངོས་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་དང་། །གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཡིན་པར་སྨྲ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གླགས་ཀ་ཚོལ་བ་སྟེ་བར་བྱེད་དེ། འདིར་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་

མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟོང་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཚོགས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འཕད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྷར་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང། སྣང་ཙེ་དང་ཆུ་དང་འོ་ཐུག་འཛིན་པ་དང་ལེན་པ་དང་གང་བ་དང་ཆུང་དང་ཉི་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངའི་ཚོགས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསླུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དང། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོགས་གིས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་ཤེས་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཇོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བླུ་ན་མེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་

འགག་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་ནས། རང་བཞིན་
འགོག་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀག་ན་ནི་ལྷ་
བདུད་དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་དབུ་མའི་དོན་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟེད་པའི་
གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ན། རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲང་ས་མེད་པར་གཞན་དོ་
སོགས་ལ་སྐྱེལ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལེགས་
པར་དྲངས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ངེས་པ་དྲང་ས་མེད་
པར་སོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ལེན་པ་སྐད་བྱེད་ན། ད་
དུང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ལྟ་བ་རྟེད་པའི་རྒྱུར
ཁས་ཟློངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བསྡུད་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ཚོགས
བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བའི་སྨོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་དང་མཁས་པ་བསྟེན
ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

དེ་འདྲ་བའི་སྔང་ལྡོང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྲིད
མཐའ་ཅམ་དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་བ་ལ་དགོངས
ནས། ཇི་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞེན་པས་ཚོས་འདི་ཡི། །
གཏིང་ཏྲོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཚོས་བསྟན
ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས
ཀྱང། རེ་ཞིག་ལུས་འདི་མི་གཙང་ཉིད། །རགས་ཤིང་མངོན་སུམ་སྤྲོད་ཡུལ་

བ། །རྟག་ཏུ་སྣང་བའང་གང་གི་ཚེ། །སེམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་དམ་ཆོས་གནས་མེད་པ། །ཕྲ་ཟབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་ཇི་ལྟ་བུར། །སེམས་ལ་བདེ་བླག་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཆོས་འདི་ཟབ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ཤེས་པར་དཀའ་བར་ཐུགས་ཆུད་དེ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས། །ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་དང་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཐ་དད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འཁྲུལ་ནས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཆུ་དང་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་དེ་དག་གང་རུང་དུའང་མ་རྙེད་པ་ན་བུམ་པ་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་ལ། དེ་ནས་དཔྱོད་མཁན་ལའང་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་མཁན་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་དཔྱོད་མཁན་མི་རྙེད་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་སྙམ་ནས། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་རེས་ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་ལྟ་བ་རྙེད་པར་འཛོག་ན་འདི་སླ་ཤོས་ཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མཁས་

པ་དབྱ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས། ཁྱད་པར་དུ་སྨོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟག་མ་ལུས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱ་བའི་གནས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ལུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཚར་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲ་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ།

ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པ་དང། རྣམ་གཞག་དེ་མི་བྱར་མི་རུང་བས་བཅིངས་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་པས་ངེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ཟློང་དགོས་པ་ལ། ཁྱེད་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོ་ར་མི་དགོས་པས་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་དང་འབྱུང་འཇིག་སོགས་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་པ་

སོམས་ཤིག །གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་འདོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུའང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་དེ་དག་ནི་ཁས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱང་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུའང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བཀག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

མདོར་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགལ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུའང་མི་རྙེད་བས་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཏུ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འགལ་བར་མི་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་སྣང་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་རྙེད་བར་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་

བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་ནས་དངོས་སྨྲའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་ལྷོག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་རྩོད་ཟློག་ནས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་རྟུང་བ། ཁོ་བོ་ཅག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་དུ་གཏན་མི་རྟོང་སྟེ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་མ་ཟད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཞིང། ཆུ་བར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་དག་རྟུང་བ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་རྟུང་བར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །རྟེ་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། ।ཞེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྒྲེ་འགྱུར་ལྟར། ।དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང། ।སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।གཞན་ཡང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་རིགས་པས་ལས་འགོག་ན་དོན་དམ་དུ་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རྟུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དགག་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་

ཅང་འགོག་པ་དེ་འདྲ་བའི་དབྱ་མ་པ་དེ་ནི་སྟོན་མེད་པ་ཞེག་གོ།

གསུམ་པ།

དེ་ལ་དབྱ་མ་པས་ལན་རྣམ་པར་བཏབ་པ་ནི།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་རྩོད་པ་འདི་ལ། མཁོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ནི། དབྱ་མ་པས་ཕར་ལ་འཕང་རྒྱའི་སྒྲོན་ཚུར་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་བཟློག་ནས་སྒྲོན་འཕེན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྒྲོན་ནམས་ནི། །ང་ལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲུར་བྱེད་པ། །རྒ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྒ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་དངོས་ནམས་རང་བཞིན་ལས། །ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན། །རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟ་འོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་འདིས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་མྱ་ཀུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མྱ་ཀུ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་གསལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ཀུ་ཡོད་པ་དང་མྱ་ཀུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པས། ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པར་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡོད་ཙམ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགེགས་པར་སྨྲ། དེ་ལྟར་རྟེན་སྲིད་དུ་སྣ་ཀུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་སྨྲ་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་སྨྲ་ན་ནི་མཐའ་གཉིས་སྣ་ལྟུང་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གོ་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན། རྟེན་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སྣ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲེགས་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ལྷན་ཐུ་བ་གྲགས་པས་ཕྱེ་བ་འདི་མ་རྟོགས་ཕྱིན་ཆད་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཉིས་སྣ་ལྟུང་བས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡེ་མེད་དུ་ནམ་སོང་བ་ན་ཚོས་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ས་གཏན་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་ལ། ཡང་ཚོས་དེ་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་

མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྒྲ་མ་ལུས་བྱང་བ་ས་མི་འོང་བས་རྒྱ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྣལ་ཅོམ་ཡང་གངོད་མ་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཡོད་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་མྱ་ཀུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱོ་བར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ན་མེད་པའི་མཐའ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།།

རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གསལ་བར་འབྱེད་པ་ཚོ་གཅིག་ཏུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ན། འོ་ན་ནི་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྣ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བཤད་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཛོད་བའི་ཕྱིར་དང། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཛོད་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་འགོག་པ་དེས་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་སྨྲ་བས་སྨྲས་པ་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པར་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་ཁྱད་མེད་པར་སོང་བའོ། །རྒྱུ་འབྲས་བཀག་ན་ཚད་ལྡན་བའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་འདོད་པར་འདྲ་ཡང། དབུ་མ་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པ་མི་འདོད་ལ། དངོས་སྨྲ་བས་ནི་རང་བཞིན་འགོག་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་རིས་པར་འགོག་དགོས་སྟམ་ནས་དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པ་པཱན་ཚད་ལྡན་ཞེས་ཟེར་རོ།།

བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི། རང་བཞིན་འགོག་ན་རིགས་པ་དེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དགག་དགོས་པར་འདོད་པ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་པས་འགོག་པ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མོས་པར་སྣང་རོ། །རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་སེལ་ཚུལ་ནི་ལྷག་མས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྨྲ་ཞེས་པས་ནི་མེད་པར་སྨྲ་བ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་

འབྲས་སོགས་མེད་པར་འདོད་ན་མེད་པ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁོ་བོ་ནི་དེ་མི་
འདོད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་ཅི་སྟེས་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ལས་འབྲས་སོགས་འདི་དག་
རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་འཇོག་པའམ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེས་པས་ནི་
ཡོད་པར་སྟེ་བ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས
ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་མི་སྟེ་ཡི། རང་བཞིན
མེད་པར་སྟེའོ་ཞེས་སྟེས་ཀྱང་སྤང་བགོད་པའི་སྐྱོན་རང་བཞིན་མེད་ན་རྒྱུ
འབྲས་མི་འཐད་པ་ད་དུང་སྤོང་མི་ནུས་ཞེས་དངོས་པོར་སྟེ་བས་ཟོད་པ་སྤེ།
ཁོའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པས་དེ་ལྟར
ཟོད་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཆམས
རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མི་དུང་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་དུང
བར་གསུངས་སོ།།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟེ་ཐ
མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད
དངོས་པོར་སྟེ་བ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ
སྟེ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྟེ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར
འབྱུང་བ་སྟེ་བའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན།
རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་སྟུ་མ་དང
སྨིག་རྒྱ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་དེ་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྨྱལ་པ་དང་རྨི་ལམ
དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྡོང་པ

ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ། ཤེས་རྒྱན་འབྱེལ་བ་འདོད་པས་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྣྲ་བ་སེལ་ཚུལ་བསྟན་དེ། ཤེ་ཡང་རྒྱན་འབྱེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པས་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣྲ་བ་སེལ་ལ། སྣྲ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྒྱན་འབྱེལ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྣྲ་བ་སེལ་བ་ཡིན་དེ། ཤེས་ན་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་པ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པར་སྣྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། ཇི་གཉིས་སེལ་བ་ན་རང་བཞིན་བཀག་ཅིང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ།

གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ཅི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མེད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སུ་སྣྲ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྒྱན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སེལ་བ་མ་ཡིན་དེ།

དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ངེས་ན། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། ཁོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང། ཤེས་སྟོབ་དགོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པར་མཛད་དོ། ཤེའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་དེ། ཤུལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཚེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པཉང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་

ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་གོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་གོ། ། འདས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡེ་མེད་ཀྱང་མིན་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པའང་མིན་པ་དང། ལོག་པའམ་རྫུན་པའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པས། ཆོས་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པར་འདོད་ན་དངོས་པོར་སྒྲ་བཞམ་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲ་བ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲ་བཞམ་ཡོད་སྒྲ་བ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲ་བཞམ་མེད་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲས་པས་མེད་མཐར་ལྷུང་བ་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡེ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང། རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་འགེགས་པ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྒྲ་ཡི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོད་པར་མི་སྒྲ་ཡི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ཙམ་ལ་རེ་བས་

ནི་འགལ་འདུ་ཤ་སྟག་སྣ་ཞིང་དབྱ་མའི་དོན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤོད་དེ། གཞན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བརྡག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པས། དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལྷན་པས་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྡག་པ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེར་མ་འདུས་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་བརྡག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་སྔོན་པོར་ཡོད་དམ་མེར་པོར་ཡོད་ཅེས་འདྲི་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའང་སྒྲིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་བདེན་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་སྒྲིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་ལྟོག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚོས་འདོད་པ་ནི་བཏོ་ལ་ཏེ། ཅོད་ཟློག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྱུར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེས་ནི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཕུང་གསུམ་ལྟོག་པའི་གྲངས་ངེས་བཟོ་ས་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིན་མིན་ལ་

སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡོད་མེད་ལའང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཕྲལ་བར་སྣང་བས། དེ་འདོད་ན་ནི་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས་སྨྲར་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡང་སྨྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཆུ་བཞི་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་རྩ་ཤེ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་མེད་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ཟློང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞུང་སྡེ་མའི་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་ལ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་ཡོད་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །སྟོན་བྱེད་དལ་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་རྟག་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོན་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལྟར་

དེ་ཕྱི་ཞེག་པས་ཞེག་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་དང་སྟོང་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཕྱི་ཞེག་པར་འདོད་ན་མེད་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཞིག་པ་ཙམ་ལ་མ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུ་བློ་ལྡན་ཀྱང། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ཆད་དུ་ལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་དག་ཉིད། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆད་དུ་འགྲོ་ལུགས་བསྟན་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ།།

མདོར་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་དེ་འགོག་ན། ཤེར་ཕྱིན་སྣང་བའི་ཚོས་སྟོང་གི་ས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མོས་ནས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ནས་ཆད་ལྟའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན།།། ཤེས་རབ་ཚུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ་ལས། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་དེའི་ཚེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཚུད་ཀྱང་འཛོལ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་པ་འདེབས་པར་མི་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བདོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་

རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་བར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་ནས་ཆོས་ཀྱིས་གོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྟར་བདག་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་སྒྲུབ་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། །ལྟུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྟོང་བས་མ་རྟོགས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྨྲ་ཞུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་སྤང་ཁས་ཟློས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་ལྟ་ན་མེད་ལྟ་བར་འགྱུར་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་གདོད་མ་ནས་དེ་དག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་ཚད་པའི་ཚད་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་བྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཚད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཚད་ལྟ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཚོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་བསྟེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་སྤང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་ལྟ་བ་ལ་གང་ཚད་རྒྱའི་དངོས་པོ་སྤང་ཁས་བླངས་པ་དགོས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་བན་པས་ཀྱང་ཚེ་སྤ་ཕྱི་དང་ལས་

འབྲས་སོགས་སྤང་ཁས་བླང་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་མི་སྣྱ་ཡི། དེ་དག་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཆད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཕྱོན་བྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པའི་དངོས་སྟེ་བ་ལ་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི་རྒྱ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དུས་སྔ་མ་ན་ཡོད་པ་དུས་ཕྱི་མར་ཞིག་པར་འདོད་ན་ནི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་སྔ་མར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུས་ཕྱི་མར་ཞིག་པར་འཇོག་པའི་ཆད་ལྟ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟག་ཅིང་ཐམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དེས་སྟོང་བ་མིན་ནོ།།

ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཆད་ལྟ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཞན་དེ་ཚོག་གསལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་ལྟ་ནི་ལས་འབྲས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་ལ་དགེ་མ་པ་ནི་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་ཏན་ཏན་བཅའ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། ཀུན་ཏུ་མ་པ་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་ལ། མེད་པ་པས་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པས་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་

རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་པར་སྣྲ་བས་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། ཚོགས་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག ।དགེ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྣྲ་བ་ཡིན་ལ། མེད་པ་པ་དག་ཀྱང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྣྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མ་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྣྲ་བ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣྲ་བར་བྱེད་དོ། ।མེད་པ་པ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་དགེ་མ་པ་དང་ཆད་ལྟ་བ་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལས་འབྲས་དང་འཇིག་རྟེན་སྤ་ཕྱི་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་འདི་

མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། ཁོ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པས་བདེན་གཉིས་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ལྟ་བ་འདིའི་སྟོན་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་བན་པ་དང་ལྡན་པ་འདྲ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་ལྡན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། དེ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་ལ་ཁོ་བོ་ལ་མེད་པས་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། དེ་དག་མེད་པར་འདོད་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྟར་མེད་པར་མི་སྨྲ་ཡི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་མི་གསུང་བར། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲས་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་འགོད་པ་དང། རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ནི་འཐད་ལ། ཚད་ལྡན་པས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་འདོད་པ་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚ་ནས་དབུ་མ་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། དགེ་ན།

ནོར་བཀྲས་པའི་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་ནི་དེས་བཀྲས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་
དུ་འདིས་བཀྲས་སོ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་སྨོ་ནས་སྨྲ་ལ། གཅིག་གིས་ནི་རྒྱན་མ་
དེས་ནོར་བཀྲ་བ་མཐོང་ནས་འདིས་བཀྲས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀས་
ནོར་འདི་བཀྲས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་དུ་རྒྱན་མ་དེས་ཀྱང་བཀྲས་མོད་ཀྱང་།
གཅིག་ནི་བརྗོད་སྨྲ་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་བདེན་པར་སྨྲ་བས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ཚོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
ཡང་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་
པས་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་བཀྲ་བྱས་པའི་མི་གཅིག་ལ་གཅིག་
གིས་ནི་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དང་མི་མཛའ་བས་སྣྲད་ནས་
འདིས་བཀྲས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ལོག་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་ནི་དེ་དངོས་
སུ་མཐོང་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་
ལྟ་ན་ཡང་རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་པས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བརྗོད་དུ་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད
ལ། གཞན་ལ་ནི་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་
བརྟགས་པ་ན་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་ལ། གཞན
ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ
བཞིན་རིག་པ་ཆུམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་སྨྲ་བ་ན། མེད་པ་པ་དངོས་པོའི་རང
གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་པ་དང
བརྗོད་པ་དག་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཁ་ཅིག
རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བ་ན་ལས་འབྲས་སོགས་རིགས་པས་བཀག་པར་གོ

ནས་རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཡང། སྣང་ཕྱོགས་ཀུན་རྟོག་པ་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་རྟེད་པར་སྣ་བཞང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སྟོང་པ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་སྟོང་པར་མ་སོང་བར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛིག་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག །སྐྱེས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་། ।དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། ।དེ་ལ་ངེས་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ། ।གལ་ཏེ་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བས་རྒྱུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་གསལ་བར་མཛད་དོ། ། སྨོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་ལན་མཛད་དེ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྣྲས་པ། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པའང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་པར་སྣ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་བརྟེན་ནས་གང་གས་པར་ནི་གྲུབ་བོ། ।ཞེས་དངོས་པོར་སྣ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བརྟེན་

ནས་གདགས་པར་ནི་གྲུབ་བོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཕྱིད་ན་ལོག་རྟོག་དཔག་ཏু་མེད་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང། རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པར་འཐུལ་པ་མི་སྐྱེ་བས། དངོས་པོར་སྣང་བ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་འདེབས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་བཞི་པོ་དེའི་སྐོ་ནས་ཡིན་པས་ཆུང་ངར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ།

གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི།

རིགས་པས་དགྱེ་བཤོད་མི་བཤོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སྤྱན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་དང། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤྱན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་དང། མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤྱན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་དང། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ།

རིགས་པས་དགྱེ་བཤོད་མི་བཤོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སྤྱན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་དོན་ཡིན་ལྟགས་ལ་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་ནི།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དགྱུད་བཟོད་པར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་པས་བདེན་དངོས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རིགས་པས་དགྱུད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྗེ་ལྟར་འཐད་སྙམ་ན། འདི་ནི་རིགས་པས་དགྱུད་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མོད་འདོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་དོ། །རིགས་པས་དགྱུད་བཟོད་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེས་རྟེད་མ་རྟེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་དེས་སྐྱེ་འགག་ཙམ་ཚོལ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེས་དགྱུད་པའམ་བཙལ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེད་པ་ལ་དགྱུད་མི་བཟོད་པ་ཞེས་ཟེར་ལ་རིགས་པ་དེས་མ་

རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཁེགས་པ་མིན་གྱི། ཡོད་ན་རིགས་པ་དེས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གྲུབ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེས་མ་རྟེན་པས་དེ་དག་རྗེ་ལྟར་ཁེགས་ཏེ། དགེར་ན་མིག་གི་ཤེས་པས་སྣྲ་མ་རྟེན་ཀྱང་དེས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པཉམ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་དེ་རྟེན་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་རྟེན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པཉམ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དེས་རྟེན་དགོས་པ་ལས་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་ན་རྟེན་པར་འདོད་ལ་མཁན་གྱིས་ཤིང་དུ་བུམ་པ་བཅལ་བའི་ཚེ་མ་རྟེན་ན་དེས་ཤིང་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་ཡོད་པ་ཅམ་དེས་རྗེ་ལྟར་ཁེགས། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རྟེན་པར་འདོད་པའི་དངུ་མ་པའི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་སྐྱེ་བ་མ་རྟེན་པ་དེས་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཅམ་རྗེ་ལྟར་ཁེགས། དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དབང་པོ་

དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཆེས་གསལ་བར་རྗེ་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དམིགས་པཱའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱོད་པཱའམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཏན་མི་འགྲུབ་པས་དེ་དག་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་འདིས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང། རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རིགས་པ་དེས་མ་རྟེད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་དག་འཇིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འདི་དག་དགག་པར་ནུས་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་དག་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་པ་ཤིན་ཏུ་གཞུག་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་འཇུ་བ་ནི་སྟོང་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པས་ན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མ་རྟེད་པའི་དོན་རིགས་པས་གནོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕྲུམས་པ་ཡིན་ནོ།། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་སྐྱེ་

འགག་སོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་གা་ལ་ཡིན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྲོད་
པའི་རིགས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་འགག་
སོགས་མེད་པར་འཇལ་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་དགྱུད་མི་བཟོད་
པ་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་དང་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་དང་།
རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྲོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་རྟེད་པ་དང་
སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟེད་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་འདིས་
ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཕྱོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེ་ལའང་འཁྱལ་པ་
བསྐྱེད་ལྡང་བས་ཟློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དགྲོད་ལ་དེ་དག་
ཕྱེད་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལས་ཐ་སྙད་པའི་
ཤེས་པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་
དགྲོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་པའི་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་ལ་དགྲོད་
ནས་དེས་མ་རྟེད་པ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁེགས་པར་འདོད་ན་ནི། དེས་
ཕར་ལ་མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་འགོག་མཁན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
།ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྫོད་གྱིས་ཤིག་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་

གིས་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བར་གནས་པར་གྱུར་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཞིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བར་གནས་ཞེས་པ་ནི། མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་འདི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་ལ་ཟེར་བས་དེ་དག་རིགས་པའི་དགག་བྱར་མི་འདོད་ཀྱི། ལམ་གོམས་པའི་དགག་བྱར་བྱེད་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ནི། དབུ་མ་པས་གཞན་དབང་རྫས་ཡོད་འགོག་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་དགག་གོ་ཞེས་མགོ་བསྒྲེ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བོས་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་འགོག་ནུས་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་འགོག་ནུས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེའི་གྲོགས་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རིགས་པས་ཁེགས་ན་ཁོ་བོ་འདི་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བསྒོམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་མི་དགོས་པས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་རིགས་པས་མི་ཁེགས་པར་བསྟན་ནོ།། མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གནོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་

གཞོད་པས་དེ་དག་ལས་སྡོམས་ཆེ་བཞང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་བཅུག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བཀག་པ་ན་རིགས་པ་དེས་མི་རྟེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁེགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགྲོག་པའི་དོན་གནག་རྫི་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བའི་ངོར་མི་འགྲོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགྲོག་པར་སྣྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགྲོག་མི་འགྲོག་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། བྱང་མཐས་ཆོས་མ་བསྟུར་བའི་ངོར་མི་འགྲོག་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགྲོག་ན་དགག་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲོག་པ་ནི་སྟོན་དགོས་ཆུ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྐུ་མ་ལུ་བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གར་ཁམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིག་པས་པ་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའོ།། སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ཞེས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅེས་པའོ། །མོ་གཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བཀག་ན་མོ་གཅིག་གྱི་བུ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མོ་གཅིག་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མི་འདྲ་ཡི། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ན་བདེན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅེས་པའོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་ཕྱིར་རྟེ་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པར་བསྟན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། །མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རིགས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ། འདི་ཙམ་

ཞེག་མི་འགོག་ཅེས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་འབྱེད་པ་
ནི་སྐབས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ན། མ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདུ་བས་
ཅི་ནས་ཀྱང་སྣང་དགོས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོས་ནས་བཅོལ་བ་ཡུལ་སྟེང་
དུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགོག་ལ། ཡོད་པ་ཙམ་མི་
འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་
པས། རིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན་པས་དེས་བཀག
པའང་རང་བཞིན་བཀག་ཅེས་པའི་ངོན་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཕྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་འདུ་བའི་ལས་འབྲས་རྣམས་མི་འགོག་པར་མ་ཟད་དབུ་མ་པས་དེ
ཁས་ཟློང་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དེའི་ཕྱིར
མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོན་ལ་རྟེ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་མ་བཅུག་པར་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ
པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ཟློང་ངས། སྤྱལ་པ་ལས་སྤྱལ
པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་ཟློང་བར་བྱའོ། །ཞེས
སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་པའི
ངོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག
པ་ལ་གནོད་ན་ནི། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ནང
འགལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་ཕྱལ་དུ་བྱུང
བའི་མཁས་པར་རྟོ་ལྟར་རུང། རྣམ་གཞག་དེ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་ཐུང་ཟད
ཀྱང་མེད་ན་ནི་ངོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི

རྣམ་པར་བཞག་པ་སྲུན་འབྱིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚིགས་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་མཁས་པས་ལ་ལར་འཐད་པ་བཅུག་ནས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཐད་པ་གཞན་འཐད་པ་གཞན་གྱིས་བློག་པར་བྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀུན་རང་བས་ལྷར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ལུགས་ལས་ཉམས་པ་ཁྱོད་ཁོ་ན་བློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་འགོག་གི །ཀུན་རྫོབ་མི་འགོག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་བཅུག་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་འཇིག་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འཇོག་པ་ལ་མི་མཁས་པར་གསུངས་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དབུ་མ་པར་མ་ཟད་རང་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཁོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་བསྒྲིགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་སྲུན་འབྱིན་པར་འདོད་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོ་

ཅག་སླེབ།།

གཉིས་པ།

ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ལེན་པ་ནི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཐད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱི། འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བཞིན་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཐད་པས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཐད་པས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཆུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པཞིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རེས་པའི་ཕྱིར་འཐད་པས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བོ། ཁེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། མིག་དང་རྣ་བ་སྟེ་ཡང་ཚད་མ་མིན། ཞེས་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཡུལ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོང་བོ། ཁེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འགྲེལ་མེད་དུ་འང་འགྱུར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ཐ་སྙད་པའི་དོན་གཟུགས་སྣ་སོགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་བ་ཞལ་ཁ་ལམ་བཅལ་མི་དགོས་པར་ཐལ་འོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་ཤེས་ན་སྣ་ཉན་པ་ལ་རྣ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྣ་སོགས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་བ་ཞལ་ཁ་ལམ་འཚོལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་པས་དེས། མི་འདོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྟན།

འོ་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདི་ས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྨྲོ་བཏགས་ནས་གཞན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འགྲེལ་བ་ཞིག་གོ། ཁེ་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་བསྟན་པའི་ཚེས་ཅན་

དང་སྒྲ་མ་ལྷ་བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་བརྟན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ སྒྲ་མ་ལྷ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་ དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ཚད་མ་ ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་ པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རང་གག་པ་ཇི་ལྟར་དང་སྟོམ་ན། འདི་ནི། མིག་ དང་རྣ་བ་སྟ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་མི་འཕྲ་བར་དོགས་པའི་ གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་ ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་རྟོག་གེ་པའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས། ཐོག་ མར་དེའི་འདོད་ལུགས་བརྗོད་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གེ་ པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གཏན་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་གཞོན་ཀུ་ ལྟར་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྣང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་བསྟན་པར་ བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྡལ་ཞིང་བརྟག་པར་ བྱའོ། །སྐྱེས་པ། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག །གང་ རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པའང་ཅི་ཞིག །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་ བའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེས་བརྗོད་

པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་ཀས་རང་མཚན་འཇལ་བས་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཚད་མར་འགྲོ་ས་ཡང་ཡུལ་ལྟ་པོ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བཞེད་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་གཅེད། དེས་ན་འདིར་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཡུལ་ལྟའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་བརྗོད་པ་བསྟན་བར་གསུངས་པ་དེས་འགེགས་སོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བར་གསུངས་པས་མི་བསྟན་བ་བཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། མི་བསྟན་བ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བསྟན་ལྟགས་གང་ཡིན་སྨྲས་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྟ་པོ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བས་ན་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཡུལ་ལྟའི་རང་མཚན་ལ་

ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལྷའི་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དགེར་ན་ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་སྣམ་དུ་དགོངས་པའོ།།

འདི་ལ་དངོས་པོར་སྒྲ་བས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་དག་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས། ཡུལ་ལྷའི་རང་མཚན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མ་སོང་ན་ཡུལ་ལྷ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་ས་མེད་ལ། ཡུལ་ལྷ་ལ་ཚད་མར་སོང་ནའང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། ཁློས་དགོས་འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་འགྱུར་བས་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ལ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དགོས་ཀྱང། ཡུལ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མི་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་བས་ལ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང།

དེས་དམིགས་པའི་དོན་ཡང་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཚད་མ་ཅམ་ཁེགས་མི་དགོས་པས་ན་ཐ་སྙད་པའི་རྟེས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་སྟེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་བསླུ་བའི་

ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཛོད་ན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོར་སྡུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་དང་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མཇུག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་གི། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལྷོས་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འགོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་བན་ཚུན་ལྷོས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་གཙོ་བ་མེད་ན། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཛིན་པར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་མི་གཙོ་བོ། ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། ། དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། ། སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། ། དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྷོས་ལོག་པར་འདོད། ། གཙོ་བ་མེད་པའི་ དབང་པོ་རྨུག་རྣམས་ཀྱིས། ། བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

།འཇིག་རྟེན་ཁྱོད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཁྱོད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་གཉིས་སུ་བཞག་གོ། །དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་དྲ་ཆུ་ར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཁྱོད་ལས། ཁྱོ་ལ་མར་དང་ཚུ་དང་མེ་ལོང་དང་ཕུག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྟེན་པའི་སྣ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཁྱེ་མའི་འོད་ཟེར་ཡུལ་དང་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་ཁེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཚ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཚུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྱུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྒྲགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྨོད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་ཏེ། རྟེས་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་སྨོད་པའི་རྒྱ་གཉིད་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་རིག་པའི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུའང་

མེད་མོད་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་གཏོད་པ་ནི་འདིར་གཏོད་པའི་རྒྱུར་མི་བཟུང་།།

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྟ་བོ་འཁྱལ་རྒྱ་གཞན་གྱི་གཏོད་པ་མེད་པ་འདི་དག་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཁྱལ་ན་འདི་དག་ལ་སྣང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁྱལ་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་ལ་འཁྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཟློད་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟར་འདྲེད་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བརྟགས་ལ་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་སྒྲ་དང་ཟློ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་ན། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱོར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་བཀག་པས་ན་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རབ་བྱེད་ཉར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟློད་

པ་དང་ཚོགས་ཏུ་བརྟེད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་ངོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་པ་འདི་བས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྟེད་པ་དང་ཚོགས་ཏུ་བརྟེད་པ་ལ་སྐྱེ་པ་འདི་བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་འགྲེལ་བར་ཤད་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཏུལ་ཞུགས་ཀྱིས། འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྟེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཚོགས་ཏུ་བརྟེད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་པ་འདི་བས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་སྒྲ་དང་ཆོས་བསྡུས་པའི་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་སྐྱེ་འདི་བས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པས་དེ་མེད་པ་དེ་ཀུན་བརྟགས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་རང་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ། སྟོན་དགོན་ཀ་མ

ལ་ཤྲ་ལས་ནི་མདོ་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་
དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་
དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཛིན་གས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དབང་ལ་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོ་བཏགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་དང་
ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་སྐྱེ་འདེབས་
སེལ་བས་དབུ་མའི་དོན་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྟོ་བ་དགོན་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་
དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །འཛིན་གཟུགས་དུ་ནི། དཔེར་ན།
སྨྲ་ལ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་སྨྲ་ལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་
བ་དང་འཇུག་པར། རང་བཞིན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་
ལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་
བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །དྲང་དོན་
གསུངས་པའང་རྣོག་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་
པས། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོན་དུ་
བཞེད་པར་གསལ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མངོད་པས། གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀུན་བརྟགས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་འདོད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་

མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་འདོད་པ་ནི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཙོ་བོར་
བཏེན་པར་སྣང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྱུར་པར་འདོད་པ་ལ།
སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྱུར་པར་བཞེད་ལ། སྟོབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱུང་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྱུར་
པར་མི་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང། དུ་མ་འདུས་པཉྫ་དེའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་
པའི་ལན་དུ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་བསགས་པའི་ཕྲ་རབ་འབའ་ཞིག་པ་
དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་ནས་བྱུབ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
ནས། ཕྱི་མའི་ལན་དུ་ཡང་གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་
ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་རྫུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་ཞེས་བྱ་
བའི་གཏན་ཚིགས་སྣ་བར་བྱེད་ན་ནི། གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། གང་འདི་ལྟར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་དང་གཞན་
གྱིས་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པས་དེ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོའི་ཡན་
ལག་ཏུ་བྱས་ནས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་འདུས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཟློ་
འཕྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཅིག་པའི་ཕྲ་རབ་ཏུ་བསགས་པ་ཉིད་ལས་བྱུམ་
པ་ལ་སོགས་པའང་རྫས་སུ་བདག་ཅག་འདོད་དེ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ནོ། ।གང་གི་

ཕྱི་ར་ལྷ་རབ་ཀྱང་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྫས་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའང་རྫས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབའ་ཞིག་ནི་མ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་ལྷ་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང། དེ་ཡང་རྫས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང། རྒྱལ་ལྷ་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྣང་བས། རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་སྤང་བར་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསླད་པ་མ་འཁྲུལ་བར་བཞེད་ཅིང། ཐ་སྙད་དུ་མངོ་སྤྱོ་པ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རྒྱན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། མངོ་སྤྱོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡང་གང་དག ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོ་པ་དེ་དག་གི་གྱུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཚ་མེད་སོགས་ཐ་

སྣང་དུལང་མི་བཞེད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཁས་ཟློང་བར་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་རྡུལ་ཆ་མེད་ཁས་མི་ཟློང་བར་གསུངས་སོ། །སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་ཡི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ཟློང་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཤིང། ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་དང་ཡུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པས། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་པར་འཇལ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་མི་འཇལ་བར་སྣང་དོ། །སྤར་དབང་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་

ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན། སྟོང་དངོས་འདི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འདི་དག་འཕྲུལ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མར་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་འཕྲུལ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཏན་མི་འགྲུབ་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཕྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཟླ་བ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན། དེ་དག་དང་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་དང་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང། བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དོན་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་དོན་ཡང་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར། བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཐོ་རངས་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

བའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདུ་ལ། གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདུ་བ་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྗོད་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་བོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བར་འདུ་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཇོག་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བརྗོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་བརྗོད་འཐད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་

སྣང་དུ་འཕྲུལ་བ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ཐ་སྣང་དུ་འཕྲུལ་སའི་ཐ་སྣང་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྣང་དེ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་དུ་མི་རྟག་བས་ཐ་སྣང་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་འཕྲུལ་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྣང་ལ་མི་ལ་ལ་ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལ་ལ་དང་མེད་པའི་ལ་ལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། ཁེ་ཡང་མ་འཕྲུལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་གི་དབུ་མ་པས་མ་འཕྲུལ་བར་མི་འདོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཁྱོད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པས་དེ་དག་འཕྲུལ་པར་འཇོག་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་ཡུལ་བརྫུན་པ་འཇོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་འཇོག་ན་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕྲུལ་པས་འཇོག་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྣང་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་ན་ཐ་སྣང་དུ་བརྫུན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པཝང་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་རང་བཞིན་སྤྲོ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་དང་ཚོས་རྣམས་ལ་

རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གང་གི་ངོར་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བརྗོད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བརྗོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱར་མི་རུང་ངོ།།

དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ལུགས་ལ་འཕོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འཛིག་པ་དང། དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་འགོག་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱིན་ཏུ་དཀའ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་རྟོགས་པ་སྲིད་མཐར་སྣང་ངོ། །འདི་ལྟར་དངོས་སྣ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ན་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་དགག་དགོས་ལ། རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལའང་རྟོག་ལྡན་གྱིས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་ལྟོས་སོ་སྙམ་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་རང་གིས་ཁས་ལྷོངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དང། དངོས་པོ་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་གཉིས་རིགས་པས་གནོད་ཀ་གནོད་མཉམ་དང་མི་གནོད་ན་མི་གནོད་མཉམ་དུ་སོང་ནས། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་མེད་པར་ཁས་ལྷོང་དགོས་པ་དང། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་དབང་

ཕྱུག་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་
མཛོད་སྟེ། ཆོས་གང་ལའང་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་གྱི་
ངོས་བཟུང་ངམ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟེད་པར་ཆོས་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་གོ་བ་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཅིར་ཡང་མི་
འཛིན་པར་འཇོག་པ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་
ཤེན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ། །འདི་འདྲ་བ་འདི་དག་ནི་མཁས་པ་མཁུ་བར་བྱེད་
པའི་གཏམ་དུ་མི་སྣང་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་མ་
ཟིན་པར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལོག་པའི་ལྟ་
བ་རྣམས་ནོར་ན་ནོར་མཉམ་དང་མ་ནོར་ན་མ་ནོར་བ་མཉམ་པོར་སོང་བའི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ལ་རིང་
དུ་གོམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཐུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཉེ་རུ་མི་འགྲོ་བར་
མ་ཟད་རིང་དུ་འགྲོ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུགས་ལ་རུང་བའི་རྒྱུན་འབྱུང་གི་ལམ་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་
མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རྣེ་བཞིན་བཏགས་པ་དང་། །ཐུ་
མ་སྨོག་རྒྱ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་
མིན་ཉིད། །ཅེས་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྤར་བྱངས་

པ་ལྟར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ བཏགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ བར་ཁད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ ཐུགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་ཐུགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་ཞིག་ནི་ཐ་སྙད་ དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཐ་ སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཚོས་གང་ལའང་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་ པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྣང་བའི་དོན་དེ་ཚོ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། འོན་ ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་མ་ བརྟགས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ ཡི། བརྟག་པ་ཡེ་མི་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ ཤེས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གྲགས་པ་ལྟར་འཇུག་གི། །ཡིན་ལུགས་རྗེ་ལྟར་ ཡིན་དཔྱད་ནས་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ བའང་ཡིན་པས་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་ཆོས་བསྒྲུབ་མ་བསྒྲུབ་ཐམས་ ཅད་ལ་འོང་བས་རྗེ་འདྲ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་ པའམ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ། གྲུབ་མཐས་ཆོས་མ་བསྒྲུབ་པའི་ འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མི་བཟུང་དོ། ། །གྲུབ་མཐས་ཆོས་བསྒྲུབ་

བ་ལའང། རྟེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རམ་འོན་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་གནས་སམ་ཞེས་དགྱེད་པའི་བློ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཚུལ་རྟེ་ལྟར་ཡིན་དགྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གা་ལ་དགོས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྟེ་ལྟར་ཡིན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆན་པོ་གྲུབ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འདྲི་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་དབྱུད་པའི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྟེ་ལྟར་འདུག་བལྟས་པས་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་ནི་སྣང་བཞམ་རྫོང་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ལས་འབྲས་དང་ས་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་པ་ལ་མ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་རྫོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རྟེ་ལྟར་ཡིན་མི་དགྱེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གা་བ་ལའང་སྣང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྨྲལ་འོ་སྙམ་པ་དང་སྨིག་རྒྱ་ལ་ཆུའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ན་ཡིན་ལུགས་ལ་རྟེ་ལྟར་ཡིན་དགྱེད་པ་མེད་པའི་བློས་བཟུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང། དེས་བཟུང་བའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ཀྱང། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དགྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཞོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། རིགས་པ་དེས་ཡོད་པར་

གྱུབ་ན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་དང་དེས་གྱུར་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས། ཐ་སྙད་དུ་དགེ་ཕྱིག་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་དང། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་དང་མིན་ན་མིན་མཉམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གནས་མེད་དེ། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་མི་དགེས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྱུར་བར་མཚུངས་ཀྱང། རིགས་པས་གནོད་མི་གནོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཚ་མེད་དང་བདག་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པ་ཡིན་མིན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དོན་དེ་དག་རྟེད་པར་བསམས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཁས་ལྡང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པ་ཏེ་མ་མེད་པའི་བརྟག་པའི་ཁུར་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་རིགས་པས་མ་རྟེད་པ་ན་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་ན་

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གཞོན་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་རྟེ་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་ཐ་སྙད་ཙམ་མམ་འོན་ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་བམ་སྙམ་དུ་དཔྱད་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་དེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་རྟེན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཁས་ཟློས་པ་མིན་པས། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་དེ། དོན་དེ་དག་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདི་ལུགས་ཡིན་མོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་འོ་ན་རྟ་ཡིན་ནམ་གླང་པོ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་མོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པས་གཞོད་པས་ན་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པ་ནི། མ་རིག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུ་བཏགས་པ་དང་། འཇིག་ལྟས་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་འཛིན་པ་དང་། ཁ་སང་གི་རི་དེ་རིང་གི་རི་ཡིན་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གང་གྲགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་ཐུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། སྤྱ་མ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་དང་ཕྱི་མ་གྱུར་མཐའ་སྟེ་བ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་སྣ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མེད་དགོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་སོགས་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་ཀྱང་དེར་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་ལ། མི་རྒྱ་སོགས་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མ་གྲགས་ཀྱང་དེར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་མི་རྒྱ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདུ་ཡང་འཛིན་རྟེན་པའི་ངོར་སྣང་བ་དང་རྟེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོན་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་

ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་འགོག་པར་ནུས་ཀྱང། ཡི་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་
པར་འཇོན་པའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་དགག་པར་མི་ནུས་
སོ། །དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་སོགས་བཞི་མི་སྲིད་
པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་མི་རྒྱ་སོགས་བཞི་ཡང་མི་སྲིད་པས། དེ་
ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་དེ་བརྒྱད་ཡོད་པར་འཇོན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་
རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཟུགས་རྒྱ་མི་རྒྱ་དང་བདེ་སྡུག་དང་
བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་སྤྱོད་ནའང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་སོ།།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པའི་འཇོན་
སྙངས་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་མི་འགོག་པ་
གཉིས་འགལ་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་
སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ
པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད
དེ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བདེན་པ་ནི་བསམ
པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་ཡང་བདེན་འཇོན་ལ་བྱ
དགོས་པས་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྣང་བའི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་ས
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བ་འདི་དག་བཅོས་མའི
རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོགས

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བདེན་འཛིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བདེན་
པ་དེ་མ་རིག་པའི་ངོར་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མ་རིག་པ་དེས་འཇོག
པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་ཐག་པ་དེ
སྦྲུལ་ཡིན་ཀྱང་ལོག་ཤེས་དེས་ཐག་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།
གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐོག་ནི་གཙོ་བ་མེད་པའི་མིག་ལ
སོགས་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་མི་འགོག་ལ། མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང
བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཐ
སྙད་དུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགོག
སྟེ། འདི་རིགས་པས་མ་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར
མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་མུག་འདིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད
ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང
ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འདི་དག་གི་འཇོན་སྟངས་ཀྱང་རིགས
པས་སུན་དབྱུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ
ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཉིས་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས
པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི
ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་མུག་ལས་ཐ་མི་དད

པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་གཏི་མུག་
གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན་ཀྱང་འཇོན་སྟངས་རིགས་
པས་སྲུན་དབྱང་བར་ནུས་པས། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དགག་ནུས་མི་ནུས་
གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐ་
སྙད་པའི་ཚད་མ་ལྟན་སྒྲེས་འདི་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་
པས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྨོན་དགོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་
སྨོན་དགོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་འགོག་པས་ན། ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་
ཆེས་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་དེ་དག་གཞོད་མེད་དུ་ལེགས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་
ན་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པོར་རྟེད་པ་མི་འོང་བས། ཕལ་ཆེར་སྐྱེ་
འདེ་བས་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བར་སྣང་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ།
འདིར་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྨྲོས་སོ།།

གསུམ་པ།

སྒྲ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི།

རང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་སྒྲ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་སྟོང་མི་དགོས་ལ། མི་ཁེགས་ན་སྒྲ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བཤད་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་སྤྱ་མ་མི་འདོད་པས་ཕྱི་མའི་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་དགྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་སྒྲ་བཞི་གང་ལས་སྐྱེ་དཔྱད་དགོས་པས་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འདོད་པས་སྒྲ་བཞི་གང་རུང་གི་དཔྱད་པ་ཅིས་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མ་བླངས་ལ། དེ་མ་བླངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དགྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རྗེ་ལྟར་དགྱོད་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་ཏ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱེད་དུ་བཞེད་ལ། ཁྱེད་ནི་མུ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པས། ཟླ་གྲགས་གང་བཞེད་པ་ལས་ལོག་ནས་སྨྲ་བར་སྣང་ངོ་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཁྱེད་ལྟར་ན་འགལ་བ་སྨྲས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་གང་ཡིན་ཞེས་མ་འདྲི་ཞིག །འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་སོ།།

འོ་ན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན།། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་ཐ་སྙད་དུའང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་གཏན་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་གྲངས་ནས། དེའི་འགྲེལ་

བར་ཡང། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་ཟློང་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་ཀྱང་རྩང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་འགོག་པ་ལྟར་དགག་དགོས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་དམ་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཁས་ཟློང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། མོ་གཤགས་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྟེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འང། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། ། ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྟེས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པའམ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བ་ཟུང་ནས་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྩད་པ་ལ་རྒྱ་བ་དང་སྟྲིང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་མ་ཐོས་པར་མ་སྟེས་པར་བཟུང་འདུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་དོན་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྟྲིང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་རྣམ་ཅུ་པའི། བརྟེན་ནས་སྟེ་ནས་པར། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་པའི་མཚོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་སྟེ་ནས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་

བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བཏེན་ནས་
སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་
པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན། འོན་
ཏེ་བཏེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཏུད་ཆ་བ་དང་སྟོང་མེད་པས་
ཀྱང་བརྒལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཀའ་བ་ཞིག་བབ་བོ། །གང་
གི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བཏེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོལ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ལ་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཕྱིད་པ་གཅེས་སོ།།

མ་ཏྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ
སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང
པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་ཆུང་བ་དང
པོས། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ལུགས
སྟོན་པ་ནི་ཆུང་བ་གཉིས་པས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས
དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྣྲང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟ
བུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཚོག་དེ་དག་ཐོས་པ་འགལ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་ལ
བཏེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བཏེན་པའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་སྐྱ
བའི་སྐྱ་ཁམ་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་བྱེད་པར་སྣང་རོ། ། ཚོག་གསལ་དུ
བྱེད་པའི་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། ཐོ་གོས་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ

སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོང་མི་སྟོང་གྱི་ལན་ཡང་དོན་གྱིས་སོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ལན་ནི་འོག་ནས་སྟོན་ནོ།།

དེ་དག་གིས་ནི་སྲུན་འབྱིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྟྲི་ར་སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་གིས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་དབྱད་པ་དེ་དག་སྲུན་འབྱིན་བྱེད་ལའང་ལྟག་མ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཅག་གིས་བཀོད་པ་ནི་སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་གནོད་མི་གནོད་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་འགོག་པ་བཞིན། ཕྱིར་ལ་བརྗོག་ནས་དེ་ལྟར་སྲུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པའང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས། དེ་ལ་དཔྱད་པ་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མེད་པས་དཔྱད་པ་དེ་དག་མི་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། འདིས་སྐྱོན་དེ་དག་སྟོང་མི་ནུས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ།

དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་གཅིག་པར་གཏོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་དངོས་པོའམ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་བཞི་ཐམས་ཅད་བཀག་ལ། དེར་མ་འདུས་པའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་པས་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་འགོག་གོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་སྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འགོག་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པཱའང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ། ཁེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཆར་ཡང་འགོག་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པཱའང་འགོག་པས་མུ་བཞི་འགོག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྣང་རྒྱ་མེད་པར་མུ་བཞི་ཀ་འགོག་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འགོག་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཀག་ནས། སྣང་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པཱའང་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ན་ནི་ཁས་ཟློང་ངེས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་རྟོད་དོ།།

གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་

བཀག་པ་ན་རང་བཞིན་ནམ་བདག་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ། ཤེས་
རབ་དེའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡང་འགོག་ན་ནི་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་སྲུན་
འབྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཡུལ་སྲུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྲུན་འབྱིན་
པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་
དུ་དེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་སྲུན་
འབྱིན་པ་སྟོས་ཤིག །རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཐུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་
ཐུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཐུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པའང་ཡོད་
པར་གལ་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། མི་སྟོང་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདིར་སྟོང་མི་སྟོང་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་གཞུང་གི་འགོ་མཏུག་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་
དོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ
པ་མེད་པའི་སྟོང་པའང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག
ཡོད། གཞན་ཡང་སྨྲ་གྱ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ
ས་ལ་འཇོག་པའི་ངེས་པ་དེས་ནི་སྨྲ་གྱ་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་གོ་ས་ལ
འཇོག་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འདུག་གོ་ཞེའམ་མི་འདུག་གོ་ས་པ་གཉིས
གང་དུའང་མི་འཇོག་པ་ནི། མིག་ཚུམས་ལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱིས་ལ
རྟོགས་ཤིག་དང་ཆེས་རིག་པར་སྟེའོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད

པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་འགོག་པ་དེ་འཐད་པ་ཞིག
ཡིན་ནའང། བློ་གཞན་ཞིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་བློ
དེའི་ཡུལ་འགོག་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། མྱ་ཀུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་འགོག་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མྱ་ཀུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ
ན་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་བློ་གཞན་ཞིག
གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནའང་དེའི་ཡུལ
རིགས་པས་འགོག་པ་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད
ན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྙམ
དུ་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་ན། མྱ་ཀུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས
མྱ་ཀུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མྱ་ཀུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན
དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་བུམ་པ་ཡོད
པར་བདེན་སྙམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་བུམ་མེད་དུ་བདེན་སྙམ་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ
ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། མྱ་ཀུའི་རང
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད
ན་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་།
སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད
དུ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་

ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་འགོག་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཇི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲ་མ་འབྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲས་སྒྲ་ཟློག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཟློག་པར་བྱེད་ན་ནི། དེས་ན་དཔེ་འདི་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ནི་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤུར་རྒྱ་ཤེའི་ལུང་། སྟོང་པ་ཡོད་

པར་གཅ་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་དེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་བསླུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་ཞེས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་སྙམ་དུ་ལྷ་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་བརྗོད་བཞགས་པའམ་ལྷ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་རྒྱ་ལྟ་ལི་ཏ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོར་གཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཟློག་པར་ནུས་ཀྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཟློག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། མེད་པ་ཉིད་འཇོག་དུ་གཞུག་པར་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དཔེ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་འགའ་ལ་ནོར་བསླང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ནོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། འདི་ལ་ནོར་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་འཇོག་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་གྱི། ནོར་མེད་པ་དེ་ལ་ནོར་དུ་བཟུང་ན་

དེའི་ཚེ་ནོར་མེད་པར་དེས་པ་སྒྲེ་ས་མེད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་འདྲི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། རང་བཞིན་
མེད་དོ་སྟམ་དུ་བ་ཟུང་ན་སྟེ་བ་པོས་དེ་བསྒྲེད་པར་འདོད་པས་དེ་སྐྱོན་གཅིག་ལ
ཡིན། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཟུང
ན་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན། ནོར་མེད་ཅས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ནོར་མེད་སྟམ
དུ་བཟུང་ནའང་དགག་དགོས་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བརྗོད
པ་ལ་བརྟེན་ན་མཇོས་སོ། །ཚོག་གིས་ལ་དུའང་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན
པ་ལ་གསུངས་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འགོག་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ
བལྟ་བ་ཅམ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྦྱད་པ་ལས། ཕུང་འདི
སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྒྲེ་མེད
གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང། བདག
དང་བདག་མེད་བལྟ་བ་དག།དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག།ཅེས་གསུངས
ཤིང། གཞན་ཡང་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད
པར་བལྟ་བ་རྣམས་མི་རྒྱང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར
ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཤྲ་རིའི་བུས་སྨྲན་རས་གཟིགས་ལ་ཤེར
ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན
དུ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག
པར་རྟོས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་དང། སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན
མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག

སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པཉམ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིག་ཀྱི་ལྟ་བ་བཀག་པ་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་ཟློང་དགོས་ཏེ། ཞེ་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བཞེ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞེ་བའི་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཟླ་མེད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཁོ་ན་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པར་རིག་ཅིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་འགར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བའམ་མཚན་མར་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ནི། །ཡིན་དང་མཚན་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །མཁས་པས་ཅི་སྟེ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་རྒྱམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཉན་ཐོག་གཅིག་ཐར་པའི་སྒོར་བཤད་པའི་འགལ་བ་སྤངས་ནས། ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་སྒོར་བསྟན་པས་སོ། །རང་བཞིན་རྒྱམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་སུན་དབྱུང་ཡང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཏི་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་ལའང་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གང་ཡིན་ཀྱང་འགོག་ན་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གི་གཞུང་འཛུགས་འདོད་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུངས་པ་དགག་པ་ནི།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ངོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྒྲུབ་པ་དང། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་ཡང་དགེ་

མའི་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ན་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །རྟེ་ལྟ་བུར་ན་རྡུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོང་མྱ་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་འདོད་ན་དབུ་མ་པས་དགག་པར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང། འདིར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། གང་ཞིག་བཀག་ན་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་གས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱའི་རྩ་བ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཇི་གས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པས། དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་གཅིག་ལ་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་བལྟོས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་འཕངས་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། དེ་དག་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ངོས་བཟུང་བ་མིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ངོན་དམ་པར་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་

གྱུར་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ནས། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བུམ་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་གི། ལྷོ་ལྷོར་བ་དེའི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཡིན་ན་ཆ་མེད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་དགོས་ནས། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིར་རྩ་བའི་དགག་བྱར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་གྱུར་མཐའ་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇིན་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། འཇིན་པ་དེ་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྟོ་མས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པའི་འཇིན་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། དེ་དག་གི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཇོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁོན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ལྷ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཇིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པ་མཁེས་པར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཇིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པ་དོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང། ཚོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་རྫལ་ཕན་ཆ་མེད་དང། འཇིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གྱུར་

མཐའ་སྟེ་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལྟ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པས་བསྟོན་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་བསྟོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟོན་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་གོམས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ནས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་མཐོང་བས། ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་པར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྒག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། ཞེས་ཟློས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང། ཐན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དགེའི་སྐོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་ཁྱིམ་རྩེ་གཅིག་ཕུག་སྨྲལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། ། འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། ། སྨྲལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ། ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལའང་མཚུངས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཀུན་བརྟགས་བདག་སྟོང་ཞིང། ། འདི་ནི་མ་རིག་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། ། དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ། ། ཞེས་ཟློས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། ། ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན།།

འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་བར་ཤེད་པ་ལྟར་མ་བཅོས་པ་དང་གཞན་ལ་
བལྟོས་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བརྡག་པ་མཐའ
བཟུང་གི་སྐོ་ནས་གསུངས་སམ་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ
ན། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཞེས
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པའོ།
།དེ་ནི་ཡོད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི
རང་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང
གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས
བྱང་ཡང་རྡང་མ་བྱང་ཡང་རྡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ
ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན
ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན
པ་ཉིད་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཇི་དེ་ཡོད་དམ
མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྐོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས
ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ
བརྩུ་ཕྲག་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་འི་ཁེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྟན
པོ།།

འོ་ན་སྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་པ་མ་བཀག་གམ་སྟེ་ན། ནང་གི་བློས་བཏགས་པ་མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལན་དུ་མར་མ་སྨྲས་སམ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཚོག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་དུའང་མེ་ལ་མི་འགྱུལ་བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་གང་ཞིག་སྟར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཆུའི་ཚ་བཞམ་ཆུ་རོལ་དང་པ་རོལ་ལམ་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པཞང་མ་ཡིན་ལ་མེད་པཞང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉན་པ་པོའི་སྒྲུག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོ་བཏགས་ནས་བསྟན་པར་གསུངས་པས་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ་སྨྲས་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དེ་མེད་ན་ཚངས་སྤྱོད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་ནས་བསྟན་ཀོང། ཡང་འཇུག་

འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོབ་དགོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གློ་ལ་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ནི་མྱང་འདས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མྱང་འདས་དེ་ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པར་བཤད་ཅིང། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ནི་དོན་དམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་དགོས་པར་རིགས་པ་རྒྱུ་ཆུ་པའི་འགྲེལ་པར་འབད་པ་དུ་མས་བསྟན་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་འདི་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འང་མ་གྲུབ་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དང། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེ་གྲུབ་ཀྱང། རང་བཞིན་དེ་ཡང་འཇོག་བྱེད་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མོ། །བཅོས་མ་ནི་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་དང། གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པའོ། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པས། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་

བཞིན་དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བསྐོམ་པས་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་
མི་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་གཏན་མི་འདོད་པ་དང་གློ་བུར་དུ་རང་བཞིན་ཁས་ཟློས་པ་གཉིས་མི་
འགལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཀྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང། གློ་བུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་
བརྗོད་པ་ཞིག་གོ །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་
མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ཡི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱེས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོས་
གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི།
རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པར་
སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར
རོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མིན
པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་བྱེས་པའི་སྒྲུ་བོས་
བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་ལ། དེ་ཙམ
ཀྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པཉམ་ཡིན་ཏེ། དེ
ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར
དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ནི་སྟང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རང

གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་ཡེ་མེད་ཡིན་ནོ།།

དཔལ་ཆོས་རྒྱས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་བློ་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང་གཉིས་སྣང་དེ་མ་ལོག་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པས་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངར་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པས་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་དམིགས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་བློ་དེའི་ངོ་ན་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཞན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཞག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བའི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱས་པར་ལོག་པ་ཅམ་ལ་འཛིག་པས། དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་བླང་གི་ན་དགོས། ཚིག་གིས་ལ་ལས་ཀྱང། དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མ་ཐུས་དམིགས་པ་ནི་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་གང་གིས་འཕགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་རྒྱས་

ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཕ་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གང་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་པར་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་དུ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་བ་དང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང། ས་མས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བདག་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་སར་འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆེང་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟོག་དགོས་པར་ནི་འདོད་ལ། དེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་མི་ལྟོག་པར། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྨྱལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བ་ཟུང་ནས་སྐྱག་སྟེ་ཕྱུག་བསྡལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱུག་བསྡལ་ལྟོག་པ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྨྱལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྱུབ་བོ་སྙམ་དུ་བ་ཟུང་བས་སྨྱལ་འཛིན་དེ་མི་ལྟོག་གི །ཁྱོད

ཕྱོགས་ན་ཤེང་སྡོང་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཟླངས་ཤིག་དང་དེས་སྨྲལ་འཛིན་དང་ལྷག་བསྟལ་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་སྣང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ནས། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པའི་ཐབས་འགས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང། དེའི་དོན་གཞན་དུ་ཏང་དུ་མི་རྙེད་བར་འགས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤིག། །དགག་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་དེ་དག་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་པའི་གོ་ལ་ས་གཅོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ།

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ།

དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་དང། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ།

དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་དངོས་བཟུང་བ་ནི།

སྒྲོ་ར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། ཁོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དགག་བྱ་ནི། ཆོད་ཟློག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྣུལ་པ་ཡི། །བུད་མེད་ལ་ནི་བུད་མེད་སྙམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྣུལ་པ་ཡིས། །འགོག་བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་ཁ་ཅིག་སྣུལ་པའི་བུད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་བུད་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྣུལ་པ་ཞིག་སྣུལ་ལ་དེས་དེའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་ཆོག་སྟོང་པ་སྣུལ་པ་ལྟ་བུས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ། སྣུལ་པའི་བུད་མེད་དང་འདྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྟོག་པ་ལ་དེས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཐོག་མར་དགག་དགོས་པས་སོ།།

འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོག་སྐྱེ་བས་དགག་དགོས་ལ། འགོག་པའང་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཤེག་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའང་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྔར་མེད་ཅིག་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་མིན་གྱི། ཆོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང། ཚོག་མེད་པར་ཡང་མེད་པ་ཡི། །འགོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ། །དེ་ལ་ཚོག་ནི་མེད་ཅེས་པར། །གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོག་དག་མེད་པར་ཡང་སྟེ། ཚོག་མ་གཏོགས་པར་ཡང་མེད་པའི་འགོག་པ་འགྲུབ་ན། དེ་ཅི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོག་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་གང་

ཡིན་པ་འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པའོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འགལ་ཞིག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་
ཁྱིམ་ན་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་སྦྱིན་ཁྱིམ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་མེད་པ་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་ཚིག་དེས་ལྷ་སྦྱིན་མེད་པར་མི་བྱེད་
ཀྱི། ལྷ་སྦྱིན་ཁྱིམ་ན་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ
ངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་ཡང་ངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པའི་ངོ
བོ་ཏང་བླལ་བ་རྣམས་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པས་རྨོངས
པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཏང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་རང
བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད
པ་མ་ཡིན་ན་ཚིག་མེད་པའང་ཚིག་མ་གཏོགས་པར་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད
པ་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག
དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས
གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་འགོག་མི་ནུས་ལ་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པས
དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་དགྱེད་པ

མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་ཅམ་ལ་འཇུམས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་གང་ལའང་དོན་སྤྱི་མ་ཁས་བཞེན་དུ་འགལ་འདུའི་བཏགས་ཙོལ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཡོད་ན་དགག་མི་ནུས་པ་དང་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས། ཐ་རོལ་པོ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དགྱེད་པ་བྱེད་པ་འགོག་བཞིན་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱ་མི་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང། རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་དེས་ཀྱང་ཐ་རོལ་པོ་དགག་སྒྲུབ་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་ནུས་ལ་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དམ་པས་འགོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོས་སྟོ་ལྟོག་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་སྟོ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་ཁ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། ཆོས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ར་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་

སྟེ། དེ་ལོག་ན་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་རེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས། མ་རིག་པ་ནི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཡི་སྟེ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བཏེན་བསྟན་པ་རྣམ་པ་དགུ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ངོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟན་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྡང་བཏང་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཀུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀུང་ཏུ་མ་གཞན་མི་འཇོམས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་གསུང་དེ་དག་དང་དེ་དག་དོན་ཆེན་མིན། །གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏི་མུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ།།

འོ་ན་གཏི་མུག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློ་ནི་འདིར་མ་རིག་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།

འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགག་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །རྗེ་སྐྱབ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡོག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་བདེན་འཛིན་ཞེས་པའང་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རྗེ་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ལ་རྗེ་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་རྟོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། འཇུག་པ་དང་ཚོག་གསལ་དུ་འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟའི་བཞེད་ཚུལ་སྟོན་དགོས་གཞན་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲེང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས། འདིར་སྟོན་དགོས་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ནི། དགུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཤེས་སྟེབ་ཏུ་བཞེད་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་

འཛིན་པ་ནི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
བཞེད་དེ། སྤར་ཏངས་པ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་
དུ་བཤད་ཅིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྟེ་ལྟར་
གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་
རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ།
རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་དང་
དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་ས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་
རྒྱན་འབྲེལ་བ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོར་བཤད་པས་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་
གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མིན་ནོ།།

འོན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པ་འདི་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་མ་
རིག་པ་སྲོ་དང་འཇིག་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་མ་རིག
པ་ནི་རིག་པའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་རིག་པཉང་གང་རྩང་རྩང་ལ་མི་བྱ་ཡི
བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་བཟློག་ཕྱོགས
ནི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པ་ཅམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་རྩང་བས་དེའི
འགལ་ཟླ་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས
ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས

ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ན་མ་རིག་པ་རྩ་བར་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། རྗེ་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱོ་ཚུལ་སྟོན་པས་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གློ་བར་དགོན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་མི་ཤེས་ན་འགོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་འགལ་བ་སྤང་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ལུགས་དེ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་

དག་འགག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། རྟེ་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་ཕུང་པོར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྷའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་ནི། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རྟེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་དང། འཁོར་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྤར་ཏུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

སྨོན་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྟེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་ཚོས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་བཀག་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་དབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རིགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པར། བུད་རྩྭ་གླ་ལི་ཏ་ལས། ཅི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། སྨྲ་བ་དཔོན་ཐུགས་རྟེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རྟེ་ལྟ་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བཞེད་པས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟེས་སུ་བསྟན་པར་བརྩམས་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་མཐོང་བ་འཆིང་། །ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རྟེ་ལྟ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་བཤད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་མི་མཁས་པ་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་

བསྒྲིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་རྒྱུ་བར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་སྟོང་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ཞིང། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་གནས་མེད་པ་ལ་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པའི་མཚན་སྟོར་དུ། འདིར་སྣོས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ན། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག །འདིར་བཤད་པ། མ་རིག་བསྒྲིགས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཚན་སྟོར་དྲུའང། འདིར་སྣོས་པ། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པ་སྟོན་ཅིག །འདིར་བཤད་པ། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཞེས་དང། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ནི། སྟོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པ་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་དང། ཉན་རང་ལའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཛོད་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རྣ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟོག་པའང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་འདི་འདི་འོ་སྙམ་དུ་གང་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་ཞེས་མོར་ཡེ་མ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོག་པ་མིན་པས་འཇོན་པའི་ཐབས་ནི་མེད་ལ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གནོད་ན། ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལའང་འཕྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པས། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་སྒྲ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་སྒྲ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

སྤང་བཤད་པའི་མ་རིག་པའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་

དུ་མ་ཞིག་སྨྲོ་བཏགས་པ་གྱུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནི། མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྲུན་ལྡུང་བ་ན་རྫ་བ་ཆད་པའི་ལྷོན་པ་ལྟར་མཐའ་དག་ལྷོག་པར་འགྱུར་བས། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་བྱའི་རྫ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། ཀུན་བརྟགས་གྱུབ་མཐའ་སྣ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དགག་པ་ལ་ལྟར་ཟློང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པ་ནི་བྱ་བས་ཕོངས་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལོག་རྟོག་དེས་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བར་མཐོང་ནས་དེའི་ཡུལ་སྲུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྱུབ་མཐའ་སྣ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྫ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་དམིགས་ཕྱེད་པར་རྟེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མཐར་གཏུགས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་མ་གཞིར་བྱས་ནས་སྨྲ་འདོད་གས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན། དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་ཡང་རིགས་པས་སྲུན་འབྱིན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་འཛིན་སྟངས་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆོ་ཅི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཁོ་ན་དང། དེ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཞིས་སམ་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་སྨྲ་འདོད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་གང་ཡིན་

ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ།།

འོ་ན་མ་རིག་པ་དེས་རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། སྟེ་ར་སྟོབ་དགོན་འདིའི་གཞུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་མང་དུ་སྣང་ན་ཡང། འདིར་ནི་གང་ཟག་གམ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་གནས་ཚུལ་ལམ་སྤྱོད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པར་འཇོག་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་དེ་ལ་ནི་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་ངོས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། ཁེས་ནི་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བཞི་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ནི་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ། །དེས་ན་རང་དབང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྤྱོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགེ་རྩ་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་དེ་སྣུལ་འཇོག་གྱི་བློའི་ངོས་ནས་

རྟེ་ལྷར་བཏགས་པ་དེ་བཞག་ནས་སྨྲལ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟེ་ལྷར་ཡིན་དགྱུད་པ་ན་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྨྲལ་ཉིད་མ་གྱུར་པས་དེའི་ཁྱད་པར་དགྱུད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་བློའི་ངོ་ན་རྟེ་ལྷར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་དགྱུད་པ་བཞག་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་གནས་ལུགས་རྟེ་ལྷ་བུ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡུལ་སྟེང་དུ་དགྱུད་པ་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྷར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་གཞལ་བའི་གནས་ལུགས་རེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོང་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོག་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྨྲལ་ལྷར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྱུར་པར་རེས་སོ། །ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྱུར་པའི་ཚུལ་དེ་ལྷར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་རྗེར་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་གང་རྟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་རྟག་གི་བདག་མེད་དང། མིག་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་རྟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཆུས་སོ།།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་ལ་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པས་འཇིག་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་པ་གང་ཟག་ཀ་ཡ་ལ་ལ་ཡ

གཞན་གྱི་གང་ཟག་ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དམིགས་པ་དེ་ལ་རྟེ་ལྷར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པ་དེ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་མིན་གྱི། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཁོ་ན་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སྟོང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེའི་བདག་མེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་རབ་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་འཛིན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡང་དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ང་དང་ངའི་ངའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་ལ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་དང་ངའོ་སྙམ་པ་ཅམ་གྱི་བློའི་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། ངང་པོ་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་མི་འགོག་གོ། །དེས་ནི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འགོག་པར་སྟོན་གྱི། དེའི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ནི་རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངལ་ཡིན་པས་དེ་མི་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དགེར་ན་སྒྲ་རྒྱག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་སྒྲ་མི་འགོག་ཀྱང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་རྒྱག་པ་འགོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དང། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དང། རྟས་སུ་ཡོད་ན་ཞེས་དགག་པ་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་རིག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ།

དེ་དག་བྱ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི།

རྗེ་བོང་གི་རྡུ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་པ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ན་ཁྱད་པར་དེ་སྦྱོར་མི་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་མེད་པར་བརྗོད་པ་ནན་ཁྱད་པར་དེ་སྦྱོར་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དབྱ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྨྲ་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནན་ཏེ་དག་ལ་བསམ་དོ་ན་སྦྱོར་དགོས་པའི་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏུགས་པ་དོན་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་

ཁྱད་པར་གསར་དུ་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དོན་དེ་གྱུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་དེ་
དག་གིས་ཁས་བླངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལས་གཞན་པ་དབུ་མ་
པས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི། ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་
དེ་དག་འགོག་པའི་སྒྲུབས་སུ་ནི་ཁྱད་པར་དེ་མ་སྐྱེ་ན། འགོག་མཁན་གྱི་
རིགས་པ་ཉིད་ལའང་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྐྱེ་དགོས་སོ།།

གཞན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་
རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
མས་མི་གནོད་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་
དུ་ཁས་མི་ལེན་ལ་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གཏན་
མི་རུང་བས། འདི་འདྲ་བ་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ།། །
གྱུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་དུ་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱེད་
ཐབས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཁྱད་ཚོས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མས་མི་
གནོད་ཀྱང་དེ་འགོག་པར་འདོད་ན་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་
ནོ།། །དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པར་གསུངས་པའི་སྒྲུབས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་
ཁྱད་པར་དེ་སྐྱེ་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་རིགས་པ་
དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་ནི། དགག་བྱ་འགོག་པ་ན་ཁྱད་པར་དེ་སྐྱེ་བ་ཆེས་

མང་བར་སྣང་ལ། རྩ་ཤེའི་གཞུང་དང། བྱང་ཆུ་གླ་ལི་ཏ་དང། ཆོ་གག་གསལ་
དང། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུའང་སྤྱར་བའི་སྐབས་དུ་མ་སྣང་བས་ཆོ་ག་ཆོ་གས་
ཆེ་བ་ལ་གཟིགས་པ་དང། ཨ་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་
རྟོགས་སྣ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྤྱར་བའི་སྐབས་སུའང་སྤྱར་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་ལ་སྤྱོར་མི་སྤྱོར་གྱི་ཁྱད་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཁྱད་
པར་སྤྱར་བཞང་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྟེད་དགོས་པ་ལས་མ་རྟེད་པས་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་
བཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་དག་མཐལ་མེའི་འཕོར་འོ་
དང་སྦྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བསྣ་བས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི།
དེའི་ཚེ་ངེས་པར་འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ས་ལ་སྣྲམ་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཆེས་གསལ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མེས་བསྲེགས་པ་ན་
རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ།

དགེ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་བཤད་པ་ནི།

དགེ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྣྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཐུགས་པ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲ་རིའི་བུ། ཐོབ་པའང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲ་རིའི་བུ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཁས་ཟློག་དགོས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་མདོ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའམ། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་ནས་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པར་ཤེས་ཏུ་མང་བར་སྣང་དོ། །སྤྲོང་ཉིད་བདུན་ཐུ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྣང་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། གང་

གི་ས་བོན་བརྫུན་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སྒྱུ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་མང་ལ། དེ་དག་མ་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །བུད་ཧྲ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་གིས་བུམ་པ་ཡོད་དོ་སབ་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་ཆག་གོ་སབ་མ་ཚིག་གོ་ཞེས་དེ་དག་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་བསམ་པ་བརྩམ་པ་དེའི་ཚེ་ནི་བུམ་པ་དང་སབ་མ་དག་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ན་དེ་དག་ཆག་པ་དང་ཚིག་པ་ལྟ་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲེས་སོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་དོན་དམ་པ་བསམ་པ་དེའི་ཚེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་མི་འཐད་ན་བགྲེས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལྟ་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།

སྐྱེ་བ་ཅོམ་འགྲོག་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས། རྣམ་པ་གང་དུ་གཟུགས་བརྙན་དམིགས་པ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་
བརྫུན་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དམིགས་བཞིན་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་ཁོ་བོ་ཅག་མི་
སྣུབས། ཁོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་གང་དུ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
དེ་ཉིད་དུ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་སྣུབས། ཁེ་བདག་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་
པར་བཞག་ཅེ་ན། བདེན་པར་གྱུར་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་
དུ་ཡིན་གྱི། བརྫུན་པའི་ངོ་བོར་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ངོ་བོ་དེར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེས་བརྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
བ་མི་འགྲོག་པ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་འགྲོག་པས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་འདི་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་གལ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང། གང་གི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག
གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས
མ་སྐྱེས་སོ། ཁེས་སྣུས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། ཅེས
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་འགལ་བར་བརྗོད་པའི
ལན་དུ་གསུངས་སོ། ཁཏྲ་པ་ལས་ཀྱང། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས
གདོད་ནས། ཁེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཁེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟེ་བ་དང། བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད
ཅིང། ཁཏྲ་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅེ་བཞིན། ཁེ་བཞིན་དངོས་པོ

ཐམས་ཅད་འགྲུར་བས་ན། །མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མེ་འགྲུར། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཏེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དགེ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དགེ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོར་བ་གཏན་མི་འདོད་ན་དོན་དམ་པར་འདི་དང་འདི་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏু་འདི་དང་འདི་འི་ཞེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྲུར་བས། ཏེ་འཇུ་བའི་དབུ་མ་པ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དགེ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོར་བ་བཀག་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཅམ་ལ་མིན་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དེ་ནས་ཀྱིན་ཏু་གསལ་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། སྨོན་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་མ་མཇུད་པར། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སྟྲིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྲུར་བ་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོར་མི་སྟོར་གྱི་སྒོ་ནས་མི་ཕྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་མི་འགོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ལ་འགོག་པ་ན། ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའམ་ཡང་དག་པར་རམ་བདེན་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གསར་དུ་

བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དོན་དམ་པ་
སོགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་དོན་
དམ་པར་སོགས་མ་སྟེར་ན་དགག་མི་ནུས་པས། དོན་དམ་པའམ་ཡང་དག་
པའམ་བདེན་པར་ཞེས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་དང་བཅོངས་
གྲོལ་སོགས་ལ་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
གང་ཡང་མ་སྟེར་བར་དགག་ནུས་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ།།

འོ་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་དོན་ནི་ཤེས་
པར་བྱ་བའོ། །དམ་པ་ནི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་ནོ། །
ཡང་ན་དམ་པ་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་
དམ་མོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ས་
ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།
རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ། བརྡག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་
ནོ། །དོན་དམ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་དོན་
དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དོན་
དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་

པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པཉམ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་ལ་བཟུང་གི། །འཕགས་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ།།

དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དེ་ལའང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྗོད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་

མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་རོ། །དབུ་
མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་རྗེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་སྙམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲས་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་
ན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་དོན་དམ་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
ཁོ་ན་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲར་བརྗོད་དེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཚིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་སྟོར་བ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་གཉིས་སུ་
ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྗེ་ལྟར་
དངོས་པོ་ཡིན། རྗེ་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དམ་
བཅས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཏབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་
དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་གི་ཚིག་དང་

འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་བརྩད་པའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ཟློང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་སྒྲུར་པ་མ་བཏབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས། སྒྲུར་པ་མ་བཏབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐ་ཤྱད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་སྒྲུར་འདེབས་སུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ།།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲ་ལ་པའི་མི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཚུལ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་དགོན་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོབ་དགོན་འདིའི་གཞུང་རྣམས་སུའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཔྱད་པ་མ་བཅུག་པར་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཚེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་མང་བས་ན་དེ་དག་དང་སྤ་མ་རྣམས་འད�། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན་ཚུལ་དགྱེད་

པའི་རིགས་པས་དགྱུད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་མི་མཐུན་ཏེ། སྨོན་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དགྱོད་པའི་རིགས་པས་དགྱུད་བཟོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ་སྟར་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གི་ས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས།

ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྒྲའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ།

ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

སྨོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཐལ་འགྱུར་མཛད་པའི་གསལ་ཁ་ནི་མེད་ལ། འོན་ཀྱང། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། ।དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང། ।སྒྲུ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ན་གཞན་ལུགས་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་སྒྲུ་བ་བཞི་དགག་པ་མཛད་དོ། ।དེ་ལ་སྨོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། རང་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་གང་གི་ཡང་ཀུས་

པ་མེད་པའི་སྟོན་བཀོད་ནས་སྲུན་ལྡང་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་ན། སྨོན་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཕ་རོལ་པོ་ལ་དབུ་མ་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བ་དགོས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་གསལ་བར་མཛད་དོ།།

དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟློག་པ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་ལ་འཇོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྲུ་ཞིག་གི་ས་བཅད་པར་ནུས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་འགལ་ཞིག་བཟློག་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཐུ་ཡ་ཨ་ནན্ཏ་ནི་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཅོལ་ལས། དེ་ལ་འགལ་ཞིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་ལའང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་རྗེ་ལྟར་བརྗོད། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་མི་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ལན་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་བས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་དུས་ན་གང་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཚད་

མས་གྱུབ་པར་དེས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ལའང་ཚད་མས་གྱུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་རིང་པོ་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བསླུ་བ་སྲིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བ་དང་ཕྱིར་ཆོས་བ་དག་གིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ཟློན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ཟློན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་ཆོས་ལ་རྟགས་ཚད་མས་གྱུབ་མ་གྱུབ་སྔ་ཆོས་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། དེའི་བསམ་པ་ནི་སྔ་ཆོས་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །རང་གིས་ཀྱང་རྟགས་ཚད་མས་གྱུབ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། རང་གིས་ཚད་མས་གྱུབ་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་བསླུ་བ་སྲིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྱུབ་པའི་རྟགས་མེད་པས་ཚད་མར་ཁས་བླང་པ་ལ་ཐུག་པས་ན་ཚད་མས་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཁས་བླང་པའི་སྒོ་ནས་སུན་འབྱིན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ།།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དང་བསྟུན་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་པ་གྱུབ་ན་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་སྟུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁྱབ་པ་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚད་མང་དུ་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་མེ་དང་དུ་བ་དག་

ལ་འདི་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ལ་འདི་མེད་ན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རྟོགས་ཀྱི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ན་བསླུས་པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱས་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནར་མི་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁས་ཟློག་ཕྱིར་སྒྲོ་ནས་ཁྱབ་པ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་འཇིན་པ་ཇི་ལྟར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དང་རྒྱུ་འཐད་ཀྱང་མི་འགྱུར་སྟེ། ཚད་མས་འགྲུབ་ན་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་བསླུས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྟེས་དཔག་གིས་ཚད་མང་དང་བུམ་པའི་སྟེང་ཅམ་དུ་འགྲུབ་པས་ན་ཉེ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱབ་པའང་ཁས་ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེད་ན་དང་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཁས་ལྷན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་ན་ཐལ་འགྱུར་དུ་འདོད་པར་སྣང་ངོ།།

པཎ্ཊི་ཏ་དེའི་སློབ་མ་ཚོ་ཐུ་བ་དག་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། དབུ་མ་པ་ལ་གཞན་

གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་དམ་བཅའ་བ་མེད་ཅིང། ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་བ་མ་གྱུར་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་གྱི་གྱུར་མཐའ་འདོད་བ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་འདོད་མེད་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་བསླབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་ཐལ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ཡང་རྒྱས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཁས་ཟློང་པའམ་ཁས་ཟློང་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐལ་བ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བཏེན་ནས་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་ནམ་སྨྲོས་པ་གཅོད་པ་ནི་བཞིའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དེ། དེ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། ཕ་རོལ་པོ་སྒྲ་བདོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འདོད་ཅིང་བདག་སྒྲ་འདོད་པ་ལ་བདག་ལས་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་སྒྲ་བས་སྒྲ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ། དེར་འདོད་ན་བདག་ལས་སྒྲ་བ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་ན་ཕ་རོལ་པོས་དེར་ཤེས་ནས་གྱུར་མཐའ་འདོད་བ་ཅམ་གྱི་འཕགས་བུ་ཅན་ནོ། ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ནི། བདག་ལས་སྒྲ་བར་འདོད་པའི་ཐུ་གུ་ནི་བདག་ལས་སྒྲ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ཕ་རོལ་པོ་འགོག་པའོ། །བདག་ལས་སྒྲ་བ་མེད་དེ་

ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མི་བསྐྱེད་པས་དམ་བཅའ་མེད་དོ། །སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། ཕ་རོལ་གོས་རང་གི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་རྒྱས་གང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མ་དང་འདྲ་བར་མ་གྱུར་པར་འགྱུར་བའོ།། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟེ་མས་ནི། འདི་ཁས་ལེན་ན་འདི་ཁས་ལེན་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་མགོ་སྟེ་མས་པའོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཕ་རོལ་གོའི་ཁས་ལེན་འགོག་འདོད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་ན་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་ལ་དགྱོད་པའི་སྒྲས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྒྱས་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདོད་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།། །འདིས་ནི་རང་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཅམ་དང། འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་མེད་པ་དང། རང་ཕྱོགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ལ་དགྱོད་པའི་སྒྲས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་མི་འཐོག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཁས་ལེན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ནི་མི་འདོད་པས། དོན་དམ་པ་ལ་དགྱོད་པའི་སྒྲས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཁས་ཟློས་ནས་དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དང། དེ་ལྟར་

ཁས་མི་ལེན་པར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་སྣང་དོ།།

དཔྱ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པ་གང་ལས་བརྩམས་པའི་ཁས་ལེན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་དགེ་དང་རྒྱས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། ཤེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་གང་ཡང་མེད་དེ། རྩོད་རྟོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །བསླུབ་པའམ་བརྟོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་གླུན་ཀ་མེད། ། ཅེས་དང། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག །རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་རྩོད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང། །གླུན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ལ་ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་

འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། སྲུན་འབྲིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྱད་སྲུན་ནི་འབྲིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་ཕྱད་ནས་འབྲིན་ཞེས་སྨྲས་ཟེན་ཉེས་པ་འདི་རང་གང་ལ། ཇི་ལར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་པས་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབུ་མ་པས་གཞན་གྱི་ངོར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་བདག་ནི་སྣ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། རྒྱོད་ཟློག་ལས་ཀྱང། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ངན་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །དེ་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྒྲུར་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ། །ཅེས་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།།

སྟོན་གྱི་དབུ་མ་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ལྟར་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་སྲུན་ཕྱུང་ནས། རང་གི་ལུགས་ནི། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་

བོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་རྟེས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། ཐ་སྙད་དུ་མ་དགྱུད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཁས་ལྡན་ནས། དབུ་མ་པ་རང་གི་ས་ཕྱི་ཆོས་ལ་བསླུབ་པའི་ངག་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་ས་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སྟྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་དགྱུད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། ལུགས་དང་པོ་དགག་པ་ནི། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་རྒྱས་ཁྲོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱས་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང། ཕྱི་ཆོས་ལ་གྲུབ་པ་སྔ་ཆོས་གྲོས་མ་ཤེས་ན་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཕྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པས་གཞན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་ཤེས་པར་འཇོག་ན། གཞན་གྲོས་དོན་དེ་ཁས་ལྡན་པར་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་ཁོ་བོ་འདི་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་མངོན་སུམ་དུ་དེས་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མང་གི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་

ཀྱི་ས་ཁྲབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ན། རྟོག་པར་བར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ས་ཁྲབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱི་ས་ཁྲབ་པར་འཇོག་པ་གཏན་མིན་པས། ཡུལ་དུས་ཕྱོགས་རེ་བའི་ཁྲབ་པ་བཟུང་བ་ཀ་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཁྲབ་པ་དེ་འདས་པའི་གཞི་ཚང་མང་དུ་མི་རུང་བས། གཞི་འདིའི་སྟེང་དུ་འདས་དགོས་པའི་གཞི་བསྟན་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འདས་པར་བྱ་རྒྱུའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དགོས་ཀྱི། སྒྲའི་ཆར་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །རིགས་པ་དེས་ཁྲབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེས་དཔག་ལའང་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མས་མ་གྱུབ་པས་ཆོ་ལྷ་ཕྱི་ཆོ་ལ་གྱིས་ཁས་ལྷན་ས་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལྷན་ས་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་ཕ་རོལ་པོ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁས་ལྷན་པས་ནི་དོན་དེ་གྲུབ་ལ། ཚད་མ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁས་ལྷན་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་འདི་འདྲ་བས་འགྲུབ་ལ་འདིས་མི་འགྲུབ་ཅེས་འབྱེད་ན་ནི། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའང་ཁས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་ན་ནི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ།།

ལུགས་གཉིས་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་

རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་འཛིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དེ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དེ་མི་འགྲུབ་པས་དམ་བཅའ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དགྱེད་པའི་སྒྲབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱས་སུ་བཀོད་ནས་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དགྱེད་པའི་སྒྲབས་སུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་མི་ཁེགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེ་གཞན་ལུགས་འགེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་ལུགས་རྣམས་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་འདོད་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཅི་དགོས་ཏེ། གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྲུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པར་སྤར་ཙོད་ཟློག་ཙ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཡོད་

པ་བཀག་པ་མིན་རྟོ་ཞེས་བརྗོག་ནས་སྟོས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་བཞིན་མེད་
པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན་རང་བཞིན་གཏོན་མི་ཐ་བར་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་
པས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནའང་གཏོན་
མི་ཐ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་
མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་འཆའ་བ་མི་རྒྱང་དོ་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ད་དུང་
སྟོས་ཤིག །ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གྱུབ་ན་ནི། དོན་དམ་
པར་གྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན
ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་ནི། དབུ
མ་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས
ལ། སྐབས་དེ་འཇོག་ན་ནི་དཔྱོད་པ་པོ་དང་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་དཔྱོད
པའི་གཞི་དང་གང་དང་ལྟན་ཅིག་དཔྱོད་པའི་ཕྱི་ཆོལ་སོགས་ཀྱང་ངེས་པར
འདོད་དགོས་པས། དེའི་སྐབས་སུ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ཀ
ལ་དགོས། ཐལ་བ་ཅམ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པཉམ་ཁས་བླངས་པའི
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཐལ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང
ཡིད་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། སྤར་ལུགས་དང་པོར་བཀག་པ་བཞིན
དུ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས
སུ་ཁས་ལེན་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ནའང
འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རྒྱང

བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ དགྱེད་པའི་སྒྲས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་དུ་ ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་ཐལ་འགྱུར་ བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལུགས་གསུམ་པ་དགག་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་ལེན་ མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ ངོས་མ་ཟིན་པས། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་ལ་ བཀག་པ་ན། ཚུར་ལ་བཟློག་པའི་ཚེ་རང་གི་ལུགས་ལའང་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ མཚུངས་པར་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། རང་གི་ལུགས་བཞག་ན་སྐྱོན་སྤོང་ཡེ་མ་ ཤེས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་དང་ཡོད་མེད་ འཇུ་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱོར་པ་འདེ་བས་ཤིང་ ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པའང་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་ མ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དགྱེད་པས་ནི་དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་ དབུ་མ་པར་འཇོག་པ་ཁས་བླང་དགོས་པས། དོན་དམ་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་ བྱས་པ་དང། ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྣོགས་ པ་འདོད་དགོས་པས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་ ཕྱོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྒྲ་ངན་པ་ བཀག་ནས་བཞག་དགོས་པས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རྣོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ པ་དང། རང་གིས་རྣོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་སྟོན་པའི་

དབྱུ་མ་པའི་ངག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཐོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མ་ཐུན་པའི་གླེན་ཀ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལུགས་འདི་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མཁས་པ་དབྱུ་མ་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ལུགས་རང་གིས་འཇོག་མ་ཤེས་ནའང། དེ་མེད་ཅེས་སྨྲར་པ་མི་གྱད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ཁས་ཟློང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ངན་གྱི་ཏ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ལ་ཁོངས་གཟོ་བའི་ཐོ་གོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་འགལ་འདུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་ཡི་བསྟོན་འདིར་པ་ལ་རེ་བར་མི་བྱའོ།།

ཚོག་གསལ་ལས་ཀྱང། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་དང། རང་གི་ཕྱོགས་རགས་པ་ཤེན་ཏུ་ཉེ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཤེན་ཏུ་ཆུང་བས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣེ་ལྟར་གནས་པ་དག་མ་མཐོང་བ། ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་སྟར་བྱང་བ་ལྟར་གསུངས་པའི་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་དོན་དམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་གཏགས་སུ་མེད་པས་ཆེས་དག་ཅིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབྱུ་མ་པ་ལ་རང་གི་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་གཏགས་སུ་མེད་ན། ཚོག་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་གྱི་ཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་

སྲུན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་མེད་པར་སྨྲས་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་དགྱེད་པ་བྱར་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དགག་དུ་མེད་དེ་ཅི་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལའང་ཚོག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པས་ཚོག་དེ་ཉིད་བདེན་ཚོག་ཡིན་པའི་དགྱེད་པ་བྱར་མེད་པས། རང་ཚོག་གི་འགལ་བ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་འགྱུར་འགྱུར་ན། །སེམས་ལྟར་གྱུར་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གནས་མ་བུ་པས་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཏུ་ས་ཡོད་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་། ཏུས་ཡོད་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་སྨྲ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྲུན་འབྱིན་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཏུ་ས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དགྱེད་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ཏུ་ས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་ན་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་འགལ་བས་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་པས་དགྱེད་པ་དེ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་པའང་ཞེ་བས་སྨྲ་མི་རྟང་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཁོ་བོ་ལ་ནོར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ནོར་མེད་པའི་ནོར་

དེ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པ་དང། ཁོ་བོ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་སོ་ཟེར་བ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་མ་གོ་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲའོ། །འོན་ཅི་ཞེག་སྨྲས་སྙམ་ན། ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྨྲ་བ་དེས་ཁས་ལེན་མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། རང་ཚོག་གི་བསལ་བ་སྟོང་བར་མི་ཀུས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་ན་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་བསྟན་པ་འགལ་ཞིང། ཆུ་གླགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སུའང་མི་རྟང་བས་ཚོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆུ་བ་གླགས་པའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་ན་ནི་དེ་དག་ལ་རང་ལུགས་མེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ལས་གྲོལ་དུ་རེ་ནས་རྣམ་གཞག་རྣམས་གཞན་ངོ་ཁོ་ནར་འཇོག་པར་སྨྲ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་དེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཞན་ངོར་བཞག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་ལས་གྲོལ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཚེ་གང་གི་ངོར་བཞག་པའི་གཞན་དང་འཇོག་པ་པོ་རང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁས་བླང་དགོས་པས་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ནི། རང་ལུགས་

མེད་པ་ལ་མི་ཕན་པར་མ་ཟད་གཙོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་ལུགས་
མེད་པ་དང་གཞན་དོ་ཅམ་དུ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའང་ཁོ་བོས་དེ་ལྟར་མ་
སྨྲས་ཀྱི། ཁྱེད་ཅག་གི་དོ་ན་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་བན་པས་
ཀྱང་བསྟོན་པར་མི་ནུས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ན་ནི། ཁྱེད་རང་གིས་གང་
སྨྲས་མི་ཚོར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་པ་དེ་ནི་
ངོ་མཚར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་དེས་པ་ཅན་ཅི་
ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེ་འདི་ཞིག་སྨྲས་ཀྱང་མཐར་དེ་ལ་བསྟོན་པས་ཆོག་པས་
སྒྲོན་དགལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་གཞན་དོ་ཅམ་དུ་
འཇོག་གི་རང་གི་ལུགས་ལ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་
བཀག་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་འཛིན་པའི་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་
དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་རང་ལུགས་ལ་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་
འགྱུར་ཡང་མི་རྟོག་ལ། ཐལ་འགྱུར་གཞན་དོར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་
ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གཞན་དོར་བྱེད་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག
སེམས་ཅམ་གཞན་དོར་འདོད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་སེམས
ཅམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱིས
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་གི་ལུགས་ལ་མི་རྟོག་ལ། གཞན་དོ
ཅམ་དུ་འཇོག་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་རྟོག་ཞིང་རང་རྒྱུད་པའང་མིན
པས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།
འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་བདག

ནི་སྟོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་བྱེད་
པའི་ཁྱད་སྤུ་མི་རྟང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་
ཤེས་དོར་འཛིན་གྱི། །ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའི་དོར་མི་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང། ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་དོར་
བྱས། ཞེས་གསུངས་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོར་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཁས་
མ་བླངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་ཁས་བླངས་
པ་ལྟར་མ་བླངས་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་དེ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་
མི་ལེན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། རྟེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེའི་མཚན་སྟྲོར་དུ་ཡང། ཁྱོད་ཀྱིས་
འཐད་པའམ་རིགས་པས་གཞན་དབང་སེལ་ན་ཁྱེད་རང་གི་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་ལོ་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་ཡིན་པས།
གཞན་དབང་རིགས་པས་དགྱེད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་
ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ངེད་མི་འདོད་པས་རིགས་པས་འགོག་ནུས་མི་
ནུས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་
བྱས་ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་མིན་པའི་གཞན་དོ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་
པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་

ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ངོར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། དབུ་མ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་ངོ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། འདིའི་འགྲེལ་པར་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད། ཅེས་བྱངས་པས་ན་མེད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དོན་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

འོ་ན་ཅོང་ཟྭོག་ནས། ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པའང་བཤད་དགོས་ལ། ཆུ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་ན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང། དེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བྱ་དང་དེ་རྣམས་པའི་རྟེས་དཔག་སྟོར་བའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྟེད་པར་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་ལ་སྡང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱ་

སྟོམ་ན། དེ་ལ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པར་བཤད་པའང་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཏྲངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་ལ། ཁས་ཟླངས་བཞག་དགོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏྲངས་ནས་ཕྱོགས་མེད་པར་བསྟན་ཀ་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་དཀའ་གནས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁེའི་ལན་ནི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཁེ་ལ་རྩོད་ཟློག་ལས་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དབུ་མ་པས་སྨྲས་པ་ལ། དངོས་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་ཚོགས་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་སྤང་རྩོད་ཟློག་རྩ་འགྲེལ་ཏྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཁེས་ན་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ནི་སྒྲུབ་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚོགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅས་པའི་ཚོགས་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་ཟླངས་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དེད་ལ་ཡོད་ནའང། དེད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་

མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང། སྤར་ཚོག་གསལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ཁེ་ཡང་ཁོའི་བསམ་པ་ལ། དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་འགོག་ན་འཐད་ནའང། དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། མངོན་སུམ་དང་དེས་ཡུལ་འཛིན་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ནང་དུ་འདུས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་དེས་མི་འགོག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ནི། ཅོད་ཟློག་ལས། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས། །དམིགས་ནས་ཟློག་པར་བྱེད་ཡིན་ན། ། གང་གིས་དངོས་རྣམས་དམིགས་འགྱུར་བ། །མངོན་སུམ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་དེའི་ལན་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། ། ཞེས་ཟློག་པར་བྱེད་ན་ནི་རྒྱང་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མཀའ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་དོ། །མི་དམིགས་ན་འགོག

པར་ཡང་མི་འཐད་པས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བཏུ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་ཀྱང་སྲུན་འབྱིན་བཙོང་མི་ནུས་པར་བསྟན་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ན། འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་ཇི་ལྟར་རྟེན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་མི་རྟེད་དོ། །རྗེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང། ཞེས་སོགས་ཤད་པ་བཞི་དང་པོ།།

དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཁེགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང། དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པའི་ཤེས་བྱེད་པ་དུ་དང་ལ། རང་ལུགས་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏུ་གསལ་བས། སྤང་མ་ཞི་འགོག་པ་དང་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་

གསུངས་པ་ནི་ལུང་དེའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པས་ བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དེས་པར་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་མེད་པའི་ རྒྱུ་མཚན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ རང་བཞིན་ལ་དངོས་པོར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་དེ་མེད་ པར་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་འགག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་གོང་དུ་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་ པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་འདི་གཏིང་མ་ དཔོག་ཤེང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་ བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། དེས་པ་ཁོ་ནར། འདོད་ ཆགས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རྒྱངས་འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་ བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོ་འདོགས་པ་ ལ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་ དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། རྩོད་ཟློག་དང་བཞི་ བརྒྱ་པ་དྲངས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ ཚོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་ གསུངས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་

བའི་ཡུལ་གྱི་དགེ་བྱ་ལ་བྱས་ན། དེ་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་འགོག་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དགེ་བྱ་སྟོ་འདོགས་ལ་བྱའོ། །དེའི་འགྲེལ་པར། འགོག་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགེ་བྱ་དང་འགོག་བྱེད་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་འདིས་འདི་བཀག་གོ། །ཞེས་བྱོད་ཀྱིས་སྐུར་པ་བཏབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སྣ་མ་ལྟ་བུ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོད་ཟློག་ལས། སྣུལ་པ་ཡིས་ནི་སྣུལ་བ་དང།། སྣ་མ་ཡི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །སྣ་མས་སྣ་མ་འགོག་བྱེད་ལྟར། །འགོག་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་འགྲུར། །ཞེས་དང། གལ་ཏེ་འཇོན་དེ་རང་བཞིན་ཡོད། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇོན་པ་གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང། །དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཏེ་འཇོན་པ་རང་བཞིན་ཡོད། །འཇོན་པ་དེ་ལ་སྙེ་ཡིས་བཟློག །ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་ཚུལ་དེ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ལྷན་ཀ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་སློག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཇོན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་རུང་བ་དང། འཇོན་པ་དེ་སྙུས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་རང་ལུགས་མེད་པའི་ཁྱད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འཇུག་པ་ལས་ཕྱོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་སྙན་དབྱུང་བ་དང་འཕྱིན་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་

ཁྱེད་རྣུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཕྱད་ནས་སམ། མ་ཕྱད་
པར་རྣུས་འབྲས་བུ་བསྟེད་ཅེས་རིགས་པའི་བརྡག་པ་བྱས་ནས། བཀག་པའི་
སྒྲུབ་འབྱིན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རིགས་པས་བརྡག་བཟོད་དུ་འདོད་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་པ་ནི་གཏན་
མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྒྲུབ་འབྱིན་
པས་སྒྲུབ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཕྱད་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ།
སྒྲུབ་འབྱིན་པས་སྒྲུབ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཕྱད་པར་ཡང་སྒྲུབ་འབྱིན་པར་མི་
བྱེད་དེ། སྒྲུབ་དབྱུང་བ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
དང་ངས་སྨྲ་བས་བཀོད་པའི་རིགས་པའི་བརྡག་པ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ཀྱི། ཁས་ལེན་མེད་པ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར
དང། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཏཱིཀ་པ་ལས། ཀླུ་རིའི་བུས། རབ
འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ
འཐོབ་ཅེས་དཔྱད་ནས་ཏེས་པ་ན། དེ་གཉིས་ཀས་འཐོབ་པ་བཀག་པ་ན། ཀླུ
རིའི་བུས། འོ་ན་ཐོབ་པ་དང་རྟོགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་ཏེས་པ་ན། སྤང་ཏཱིཀ
པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ
སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དབེར་མཛོད་ནས། དེ
ལྟར་ཁས་བླང་བར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདིས་ཇི་ལྟར་གཉིས

སྣ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པཱུམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བཀག་ཅིང། གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་ལྷུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྲུན་དབྱང་བར་བྱ་བ་དང་སྲུན་འབྱིན་པ་དག་ཀྱང་ཕྱད་པཱུམ་མ་ཕྱད་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྲུན་འབྱིན་པས་སྲུན་དབྱང་བ་སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་གང་ལ་ཡང་སྲུན་འབྱིན་པ་མེད་ཀྱང། དེས་སྲུན་འབྱིན་པ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སྲུན་འབྱིན་པ་ཁས་ལྷུང་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེར་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་འགྲུབ་པའང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཏདས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་ཡང། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས། །གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་ལ་སོགས་རྣམས་ཚོ་མཐོང་འགྱུར་ལ། །ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར། །མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། །མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཇོས་པར་བསྟན་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང། །སྒྲུང་བར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། །འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྟན་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་གཟུགས་ཉེ་བ་ལས་གཟུགས་བརྙན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་འབྱེད་པས་སྒྲུབ་དགྱེ་བྱ་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཕད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་ཕལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། རང་གི་ཚིག་ལའང་ཕལ་བ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་ལ་ཕར་བཀག་པའི་རིགས་པའི་མགོ་བསྟེ་མི་འཇུག་པའི་ལན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། རང་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུས་ཕྱད་ནས་སམ། མ་ཕྱད་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཅེས་བརྡག་པ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་ཅེས་བྱས་ནས་སྟོང་བ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འཇད་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །གང་གི་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་

མེད་ཀྱང། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་རྟེ་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བོ། །ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་མཚན་ཁས་བླངས་པ་བཀོད་ཅིང། རང་ལ་སྟོན་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་སྟོན་དང་བྱལ་བ་འཇོག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

སྒྲོ་ར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟར་མིན་ནོ་འདི་དང་འདི་མེད་དོ་འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པས། དེ་དག་ཅོམ་པ་པོ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་བསྟན་གা་ལ་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་འདོད་དོ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འཆད་པ་ན་འདི་ནི་ཅོམ་པ་པོ་དེའི་ལུགས་སམ་དེའི་བཞེད་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཅེས་པ་དང་ཁས་བླངས་ཞེས་པ་དང་དམ་བཅའ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཁྱད་པར་བ་དགོས་ནའང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། རྟོད་ཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །དེད་ཅག་འཚད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་

ཀྱང། དངོས་པོ་བྱང་བ་ཞིག་པ་ལ། རྟེ་ལྷར་འགོག་པར་བཏགས་པ་ལྷར། དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། ཁྱུ་མ་བྱས་ལྷའི་འགོག་པ་བཞེད། ཅེས་དང། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྷ་བུར་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། འདོད་པ་དེ་དག་ལྷས་མི་འཛིག ཅེས་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང། གང་དག་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་རྣམས། དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་པས། ཁ་ཟུག་པས་བརྟན་ཕྱིད་དང་མཚུངས་པ་རྣ། ཁ་སལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཅེས་དང། ཚོར་བྱ་མེད་པར་དེ་མེད་པས། ཚོར་བ་ཕྱིད་ནི་བདག་མེད་པ། ཚོར་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོད་པ་མིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད། ཅེས་དང། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཕྱིད་ཀྱང། ཐ་སྙད་དུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། ཞན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅན་ཕྱིད་དུ། གྲུབ་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལགས། ཞེས་དང། རེ་ཞིག་ཞིག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང། འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། མ་ཞིག་ལས་མིན་རྟེ་ལམ་དང། ། འདུ་བའི་སྒྲ་བ་ཁྱོད་ཕྱིད་བཞེད། ཅེས་དང། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་གང་འབྱུང་བ། དེ་ཕྱིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་སོ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ཟླང་བར་བྱའོ། ཞེས་དང། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱན་ཕྱིད་འདི་པ་ཅོམ་ཁས་ཟླངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་ཟླངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཚད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་

ཉིད་ཁས་བླངས་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རེས་བར་ཁས་བླང་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དོ།།

ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྣམ་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་རིགས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གা་ལ་ཞེག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་གা་ལ་ཡོད། །ཅེས་དམ་བཅའ་བཞི་བཤད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ན། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་རང་འདོད་དང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལུགས་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པར་སྣང་བ་མི་ལེགས་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ། དབུ་མ་པས་ཕྱི་ཆོ་ལ་དངོས་པོར་སྣྱ་བ་ལ་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་ས་བསྟུས་པའི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱས་སྟོན་དགོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཇུ་བ་དེ་ལ་ཚིག་གསལ་ནས་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་འཇུ་དེ་འདོད་ན། དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྟོར་དུ་ཆུག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་ཡིན་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྟོའོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་

བའི་ལུགས་སྲུན་ཕྱིང་ནས་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ཉིད་བརྗོད་ན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཚོག་གསལ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཚོག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་འདིར་ནི་གཅོ་བོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྲུན་དབྱང་བ་དངོས་དང། དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་བསྟན་པ་དང། སྒྲོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདི་རྣམས་ཚོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་སྣང་བས་ཚོག་གསལ་གྱི་ཚོག་དྲངས་ཏེ་བཤད་ན། རྗེ་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་རྗེ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྒྲ་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཇོག་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་འཇོག་ན་ནི་དེ་ཐ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། ། འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཇོག་ན་ནི་དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ནའང་བྱས་པའི་སྒྲ་འཇོག་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བོ། ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཇིག་པལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་

དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཁེའི་ཕྱིར་རྡོ་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྟེ་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའོ།།

འདིའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་འགྱུབ་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་རང་ལ་མི་འགྱུབ་བོ། ཁེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ན། བྱས་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་གསལ་བྱེད་པ་ལ་མི་འགྱུབ་ལ། སྤར་ཡོད་རྒྱན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་རང་ལ་མི་འགྱུབ་བོ། ཁེས་ན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་ནི་ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དགྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་མི་རྟག་པའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཅམ་ཞིག་གཉིས་ཀས་གྱུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་གང་བཀོད་པ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་བསྟུབ་བྱ་གྱུབ་པའི་སྟོན་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཁངས་དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མ་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཞན་སྟེ་ལ་བསྟུབ་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་བསྟུབ་པ་ན།

བདེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་རང་ལ་མི་འགྲུབ་ལ། བརྗོད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འགྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་དོར་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ཅམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིག་སྟེ། དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དགྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན། ཕྱི་རྣོལ་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤྱ་རྣོལ་ལའང་གྱུར་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དགེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་གས་ལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསླུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཆེད་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པར་འདོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་གཅལ་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཚེ་ནཱ་ལ་ཡང་གིས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་

བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོན་དགོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྟན་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་གླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་གཅིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་གཞི་མ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལྟོག་པ་མེད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ།།

འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་མཆེད་ནི་བདག་ལས་སྒྲ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདུན་ན་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྟོར་བ་ལ་མཚོན་ན་རྟོགས་སྣ་བས་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ལན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་སྟང་དུ་མི་འགྱུར་ལུགས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། འདིར་ཕྱི་ཆོལ་གང་དང་མ་ཐུན་སྟང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་མི་འགྱུར་པའི་མི་འགྱུར་ལུགས་སྟོན་པའི་ཕྱི་ཆོལ་དེ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲས་འདིར་ནི་བདག་སྒྲ་འགོག་པའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡིན་མོད་ཀྱང། སྒྲ་ར་ནི་ དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ དངོས་པོར་སྒྲ་བ་དང། ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པའི་ རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་རང་

རྒྱུད་པ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣྱ་བ་ཞེས་རྟེར་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་ཚོག་ཚོགས་བསྡུར་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་གོ་བར་བྱ་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོར་སྣྱ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དེ་འགྱུར་ལུགས་ནི་དེ་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བར་དེ་དག་གིས་མ་གྱུར་ན་དོན་བསྟན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོང་བས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་སོ། །རྫོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གང་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་སོང་ས་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པ་དེ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྟོལ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་ནི་སྔ་རྟོལ་ལ་མི་རྟོང་སྟེ། ཆོས་གང་ལའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས། དེ་སྐྱེབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་སློབ་དཔོན་འདིས་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་པའི་ལྟ་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རྟེ་སྟོང་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྫོགས་པའི་རྟེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱུད་པ་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

དེ་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། གང་གི་ཚེ། ཞེས་པ་ནས། ཁས་

ཐུན་པ་ཞིང་དོ།།

ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན་མིག་གམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་མ་གྱུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་རྗེ་འཇུ་བ་སྟེམ་ན། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེད་པ་སྟེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།།

ཁས་བླངས་ལུགས་ནི། དོན་དམ་པར་སྒྲུ་བ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ལ་བསྟན་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་གྱུབ་ན་དེ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མོད་དེས་ཅིར་འགྱུར་སྟེམ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་གྱུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེད་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བས། ཡུལ་ཅན་བརྫུན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྟེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་འཁྲུལ་བས་རྟེད་པའི་དོན་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ལ། འཁྲུལ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཐན་ཆུད་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ།

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཚང་པ་ནི། གང་གི་ཚེ། ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཡོད། ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཅེས་པ་ནི་ མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་པ་ཐ་སྙད་པ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ དག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་ སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་དབང་ པོའི་ཁམས་པས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁམས་པས་བཟུང་བ་ནི་ སྣང་བ་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སྣང་ བའོ། །དེའི་ཚེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཚ་ཙམ་ལ་ཡང་དམིགས་པར་གཅིག་ ལགྱུར། ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རང་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁམས་ པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ཐ་མོ་ཡང་འགྲུབ་པར་ ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་ བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དགེ་ནི། སྒྲུས་ཀད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ གིས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཁམས་རྣམས་འཕྲལ་པ་ཡིན་པས་ དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །མ་འཕྲལ་ བའི་ཁམས་པས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འགའ་ཡང་མི་འཛིན་ཏོ་ཞེས་སྟོན་པ་ ནི། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ ཙ་ལོག་པ་ནི་མ་འཕྲལ་བའི་ཁམས་པའོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ ཚང་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དོ།།

དེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་མི་འདོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་

དུ་མི་རྒྱང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྤྲོ་མི་འདོགས་པ་སྟེ་ཡོད་པར་མི་འཇོག་
པའོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྣྲ་ཤད་འཛིག་པའི་
སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་
བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེས་ཆ
ཙ་མ་ཡང་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་དག་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན
ནོ། །དོན་དེ་དག་ལ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞིས
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འགའ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ
འདིར་ཤུགས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ནི།
སྤར་བཤད་པའི་དོན་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི
མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི
ཆོས་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད
ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན
དུ་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན
ནི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣྲ་བ་དང་དངོས་པོར་སྣྲ་བ
གཉིས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཚེ་མ་འཁྲུལ་པའི
མངོན་སུམ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པས། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ
གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། རང་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི

ཆོས་ལ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སྒྲོན་མེད་བཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྒྲོན་མེད་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། སྤར་ཡང་བཤད་ཟིན་དང་དུང་ཡང་འཆད་པས་ལན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བཤེས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དགེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྒྲའི་སྟོ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྟོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྣ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དགེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་བྱས་པ་དང་སྤར་ཡོད་རྒྱན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྣ་དང་རྒྱ་ལ་བལྟོས་མི་བལྟོས་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་ཏྲག་པ་སྟོ་ཅམ་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བདེན་རྫུན་གང་ཡང་མིན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་བ་དེ་དག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་དགེ་དོན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྲུས་ཀྱང་བསླབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འབྱུང་གྱུར་གྱི་སྣ་ཞེས་པའམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་

མ་བྱས་པར་སྣང་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཆོས་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྱར་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་བྱུབ་པའང་མ་ཡིན། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བྱུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་མིག་གམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཅིང། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བྱུབ་པ་ནི་ཕྱི་ཆོས་ལ་མ་བྱུབ་ལ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེད་པ་ནི་སྔ་ཆོས་ཀྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དཔེ་དང་འཇུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

མ་འཁྲུལ་བ་ནི། སྤྱི་ར་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་བའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཆོས་ཅན་དང་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཚད་མ་དེ་འཇུ་བ་གཏན་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེད་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་གི་པ་དག་འདོད་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་གང་ལ་རང་རང་གི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་རང་བཞིན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་རྟེས་དཔག་ཀྱང་དེ་འཇུ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གང་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་

ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྲོ་བས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་འདྲས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱི། ཆོས་བ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཕྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིའང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྤར་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་མེད་ཀྱིས་ཟངས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅམ་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། སྒྲ་གྲ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་གྲ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང། སྒྲ་གྲ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བརྫུན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང། བདེན་བརྫུན་དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །སྒྲ་གྲ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་དག་འདིར་བཤད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་ངོ།།

ཆོས་རྣམས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་གོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

རྟོག་པས་ཡོད་པར་གང་བ་ཟུང་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟེད་བ་ནི། ལྷར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པའི་སྒྲབས་དང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་སྒྲབས་སུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཁེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་གོ་བའི་གོང་གི་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རང་དགའ་བ་ལྷར་བཤད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསླད་པས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་དབྱ་མ་པས་འདོད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རེགས་པའི་གཏོད་པ་འབབ་པས། དབང་ཕྱུག་དང་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་སོང་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བས་དབྱ་མའི་དོན་རྟོགས་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལོག་པར་གོ་བའི་རྒྱས་སུ། ལྷར་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པའི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོད་ཕྱོགས་མང་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱིས་ལྟ་བ་ཆུད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ན། ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་འཛིན་པ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་མཐོང་ནས། དགེ་སྦྱོར་དེ་དག་ནི་འདི་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཆུད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའོ་སྙམ་པའི་གོ་བ་སྐྱེས་ནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་གིས་ཆོས་མང་དུ་སྤྱོང་བ་རྒྱའི་མཁན་པོ་ལྟར་གྱུར་པ་མང་དུ་སྣང་དོ།།

དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་ཆུད་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ལ་སྟར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ས་

པ་ལྷར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་གནད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལའང་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མང་དུ་ཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཡོད་པར་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་གা་འབྱུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྷ་བ་དེ་སྐྱེས་ནས་རྟེ་སྲིད་དེའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བསམས་པའི་ཚེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་འཇོག་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཇོག་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱེས་ནས་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱ་ཀུ་ཡོད་འཇོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུར་ཡོད་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཇོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྟོན་དགོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་དབྱེ་མ་པ་རྣམས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་གི་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་ལུགས་ལ་འཇོག་མི་འཇོག་ནི་དགག་བྱ་ཚིན་ཏུ་ཐུ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོང་རྣམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་བའི་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མྱ་ཀུ་སོགས་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པཉང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་འཁྲུལ་པར་བཞེད་ན། དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གང་ཡོད། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་པ་ལྟར་རང་མཚན་སྟོང་བ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེར་སྟོང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྣ་བ་ལ་བསླུབ་ན་ནི། ཚོས་ཅན་ནམ་གྲུབ་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་རང་རྒྱུད་རྒྱས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད། འོན་ཏེ་ཐ་རོལ་པོ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྟོང་དུ་གྱུར་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་པཉང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསླུབ་པའི་རྒྱས་སྟོར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྲགས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ཐལ་བ་པའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤ་ལྷོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང། ཕྱོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བདེན་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་རྟེས་སུ་བཞེད་པས། དེ་དག་སྟོང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱོ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མིག་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་ཀྱང། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྫ་བ་མཐར་

གཏུགས་པ་ན་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་ཐུག་དགོས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེས་དཔག་ལོང་བ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཡང་ན་གཞན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཡང་ན་རང་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གིས་འདོད་པས་ན། དེ་དག་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣ་བའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་མ་གཏུགས་ཀྱང་ལན་གཏབ་པར་ཞུས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣ་བས་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གང་ལ་ཡང་དེ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་དག་གི་རང་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འགྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རིགས་པས་དགག་པར་ཞུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལའང་སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྔར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་

གི་ཆོས་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྟང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། རང་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་བསྟོམས་པའི་ཕྱོགས་སམ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྟང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། རྣམས་མ་གྱུར་པར་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚོགས་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་སྐད་བསྟད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གེ་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ཟློས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ལྟར་ཞེ་ན། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུ་རངས་ལས་འདས་པ་ནི་ཞེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ། འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ན་རང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང། དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདིས་སྐྱོན་འདི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་

དེ་ལྟར་འདི་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་བྱས་པར་ཁས་ཟློང་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། ཟླ་བ་བྱགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ས་ནི་དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུང་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་རང་གིས་མ་བྱས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ཕྱི་ཆོས་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ལ་མ་བྱས་བོ། །དེས་རྒྱས་མ་བྱས་པར་མི་འཇོག་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱས་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་འབྱུང་བ་ཅམ་ཞིག་འགོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བྱས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུན་འབྱེན་པ་ནི་ཚིག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཅིང་སྒོམ་པ་དགོན་པ་ཞེད་པ་ལང་མ་ཡིན་པས་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྗེ་སྐད་བསྟད་པའི་དོན་འདི་ནི་འདི་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་དེ་གཏན་ཚིགས་ལའང་སྟོར་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞུང་དེ་

གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདིར་འགྲུར་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་
བསྟན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དེ་འཕྲལ་མ་འཕྲལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ།
འཕྲལ་པས་རྟེད་པའི་དོན་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པར་འཇུག་ན་དངོས་པོར་
སྒྲུ་བ་ལ་མ་གྱུར་ལ། མ་འཕྲལ་བས་རྟེད་པའི་དོན་དེ་དག་ཏུ་འཇུག་ན་རང་གི་
ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་
གྱུར་པར་སྟོན་དུ་བཅད་པ་ནི་རྗེ་སྐད་བསྟད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ
བའི་སྒོ་ནས་མ་གྱུར་པར་འཇུག་པ་དེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་ཁས
བླངས་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར
ཞེས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱ་པ་མཇུད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས
རྒྱས་སུ་འགོད་དམ། དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱས་སུ་འགོད
ཅེས་བརྒྱ་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཕྱོགས་སྔ་བསལ་བས་ལྟར་ཆོས
ཅན་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བཞག་དགོས་ཀྱི
གཞན་དུ་ན་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་མ་གྱུར་པར་འགྱུར་བར་འདོད
པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པཉང་དེ་ལྟར་འདོད་པས
རགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟག་ཚོད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བཏུ་ཏ་འདི་འཕྲལ
བ་གཅ་ལ་སྲིད། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི
རྒྱས་ཀྱི་དོན་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདི་བ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་པ
ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་རང་ལ་མ་གྱུར་ལ། དོན་དམ་པར

ཡིན་ན་ངེད་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ངེད་ལ་མི་འགྱུར་ཅིང། བདེན་གཉིས་གང་དུའང་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་འདོད་པས་དེ་གསལ་བར་མཛད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་འབྱུང་བ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་སྟོ་མ་དང་འདུ་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་བ་གང་རྒྱས་སུ་འགོད་ཅེས་སྨྲ་ན་ཕྱོགས་སྟོན་མ་གོ་བའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ནས་དོན་དམ་ཡིན་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཆོལ་དེ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞོ་ན་རྗེ་སྐད་བསྟད་པ་དེ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་རྒྱས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་པ་བྱས་པ་དེས་ཁས་ཟློང་ལྷགས་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོག་པ་དེ་དོན་དམ་པ་དང། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོག་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། དེ་གཉིས་གང་གིས་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་རྒྱས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དང། རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་རྟོག་པའི་དོན་མིན་

ན་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བ་རྣུ་མཚན་མཚུངས་པ་
ལ། འདིས་རང་གིས་ཁས་ལྷན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཁས་
ལྷན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་
རྣམས། ཞེས་དངོས་པོའི་ཚོས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུང་བོ། །སྟོན་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱུང་གི་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྒྱས་པ་ཅིག་ནི་
མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་དངོས་སུ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མཐར་གཏུགས་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྟོན་དཔོན་འདིས
ཏེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྤར་ཐུབས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ཕྱོགས
གཞན་ཁས་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ
པའི་དོན་ཁས་ལྷང་བར་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ
སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཐུབས་ནས་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད
པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱུང་ཀྱི་ཕྱོགས
འཛིན་པ་ལ་བསྟྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྟེས
དཔག་ལ་ཚོས་ཅན་དང་རྒྱས་མ་གྱུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་བཏོད་པ
རྣམས་རང་གི་རྟེས་དཔག་ལའང་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན
གཞན་ལ་བརྒལ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་ན། གཞན་ལ་སྒྲོན་དེ་དག་འོང་བ་ནི་རང
རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཁས་ལྷན་པས་འགྲུང་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི
རྟེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྟེས

དཔག་རྒྱས་ནི་སྟོང་བ་ལ་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ན་རང་མཚན་ལ་ཚད་
མར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྣོ་ལ་བ་གཉིས་ཀའི་མ་ཐུན་སྟང་དུ་ཁས་ཟློང་ནས་ནས་
དེས་གྱུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུབ་པས་བསྟན་བྱ་བསྟན་དགོས་
ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་དེ་མེད་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་གྱུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ན་ཕ་རོལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རང་ལ་ཚད་
མ་དེ་འདྲ་བས་གྱུབ་པས་ཆོག་གི། །རང་ལ་ཚད་མ་དེས་གྱུབ་མི་དགོས་སོ། །
དེས་ན་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་
བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟེས་དཔག་ཡིན་
གྱི་རང་རྒྱུད་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། ཚ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྟ་
དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་
བལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་རྟགས་སུ་
བྱས་ནས་མིག་གཞན་ལ་མི་བལྟ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྟགས་རང་
གི་ས་ཀྱང་འདོད་ལ་དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་མེད་
པའང་དབུ་མ་པས་འདོད་པས། སྟོང་བ་འདི་འཇུག་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་
པའི་རྟེས་དཔག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།ཿ ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྟོང་ཡ། ། རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་
དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོང་
བ་བཀོད་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་མིན་པ་དང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་
ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་པས་སྟོང་བ་མི་འགོད་པ་མིན་ནོ།།

སྟོང་བ་བཀོད་ནས་དེའི་དམ་བཅའ་སེལ་ཚུལ་ཡང། ལུང་དེའི་མཇུག་ཏིད་ནས། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་མིག་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཏིད་མི་བལྟ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་བལྟ་བའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཏིད་དུའང་ཁས་ཟློས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཏིད་བལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་བལྟ་བཞར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་ལའང་རང་གི་བདག་ཏིད་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བལྟ་བཞར་འདི་ལ་མེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཏིད་མི་བལྟ་བ་དང་འགལ་བ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་པ་དང་སྔ་ཚོལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་གཏིས་གནད་གཅིག་གོ།

རང་གིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྟོང་ངག་བཀོད་ནས་ལོག་རྟོག་བཟློག་ལུགས་འདི་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མིག་དང་དཔེ་བུམ་པ་དང་རྣག་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་བསྟུན་བྱའི་ཆོས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བལྟ་བ་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང། གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་རྣག་དང་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་དག་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྟུན་པའི་ཚད་མ་

རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུ་བ་ལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་གྲགས་པའམ་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གནོད་པས་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཇི་ལྟར་རྟོག། ཚད་མས་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་རྟོད་ན་ནི། གྲུབ་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རྒོལ་འདིས་ཆོས་ཅན་མིག་དང་རྣམས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་དགེ་བྱམ་པ་དང་ཆོས་སྲོན་པོ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁོན་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་དེས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པས་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཆོས་པའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གནོད་ཀྱང་། ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གནོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ག་ལ་འགོག ཁེས་ན་ཁོའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་

པ་ཁས་བླངས་མ་བྱུང་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་བསླུབ་པར་ཁོ་རང་གི་ཁས་
བླངས་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བཀོད་
པའི་གཞན་གྱགས་ཀྱི་སྨྲོ་ར་བ་དེ་ལ་མཚོན་ན་ཆོས་ཅན་མིག་དེ་ལ་རང་ལ་མི་
བལྟ་བའི་རྒྱས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། སྲོ་སོགས་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་ནི་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པས་སྤ་མ་དེ་ཕྱི་མ་འགོག་བྱེད་དུ་རྟེད་
གི། །མིག་ལ་རྒྱས་དེ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་
དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་སོང་ན་དེ་གཉིས་གནོད་བྱེད་དང་གནོད་བྱར་གལ་
ལ་རྟེད། དེས་ན་གཞན་གྱགས་ཀྱི་སྨྲོ་ར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་རྒྱས་
རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཁོས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཅམ་
གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པར་ཁོ་རང་
གིས་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པས་དེ་དག་བསླུབ་གা་ལ་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་
ལའང་བསྟོན་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་པས་སླུབས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་ནི། མི་
བསྟོན་པ་འགལ་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་དང་བརྩད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པས་
དེའི་ཟླུ་བོ་སྤུ་ཞིག་གིས་བྱེད།

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་སྲོ་
སོགས་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་
འགལ་བ་སྟོན་ན་འགལ་བར་ཅིས་ཤེས། འགལ་བ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་
ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲུབ་དགོས་པས་གཞན་ལ་གྱགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཁས་
བླངས་པས་འགལ་བར་འཇོག་ན་ནི་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་གཞན་ལ་བལྟ་བ་

གཉིས་པ་རོལ་པོས་ནི་མི་འགལ་བར་འདོད་པས། དེའི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་
འགལ་བར་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། རང་གིས་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པས་
འཇོག་ན་ནི་ཅ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་ཆོས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་མི་འགལ་བར་འདོད་
པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོས་འདི་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེ་
ལྷར་སྨྲར་རྒྱང་སྣམ་ན། སྨྲོན་དེ་ནི་མེད་དེ། རང་ལ་མི་བལྟ་ནར་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགལ་བ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པས། ཁས་བླངས་
ཅམ་གྱིས་མི་འཇོག་གོ། །འོ་ན་ཚད་མ་དེ་ཅི་རོལ་པོ་ལ་བསྟན་ནས་འགལ་བ་
རེས་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། ཁོའི་ཁས་བླངས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་དགོས་སྨྲས་
ན། དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་འགལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང། དེ་ཡང་མེད་ན་རང་
གིས་དེ་ཁས་བླངས་ནས་ཇི་ལྟར་འགལ་བ་བསྒྲུབ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང། ཚད་མར་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་ཁོ་ལ་
གྲུབ་ཟིན་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྟེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ཡིན་ན་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་ཅི་དགོས།
དེས་ན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་རྟོགས་པར་འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ
དཔྱོད་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས་ཤིག །འོ་ན་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན
ནས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ལ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས
ཁྱབ་ལུགས་རྗེ་ལྷར་སྨྲོན་སྣམ་ན། བུད་ཟླ་ལྟ་ལི་ཏའི་འགྲེལ་པ་བཞིན་བཤད་

པར་བྱའོ། །དགེ་ན་ཚུ་དང་ལྡན་པས་ས་ལ་ཆགས་དང། མེ་དང་ལྡན་པས་ཚུ་ལ་ཚ་བ་དང། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་དང་ལྡན་པས་གོས་ལ་ཏྲི་ཞིམ་པ་དམིགས་པ་ནི། ཚུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པར་མཛོད་ཞེད། ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རང་བཞིན་དེ་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ནས་དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མར་རང་ལ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པ་ན་གཞན་ལ་ཡང་རྗེ་ལྡར་མཛོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་ན་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་ཏྲི་མི་ཞིམ་པ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་གོས་ལ་ཡང་ཏྲི་ང་བ་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ངེས་སུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་མིག་ལའང་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཐོག་མར་རང་ལ་བལྟ་བ་དམིགས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཡང་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཞིག་ན། མིག་ལ་རང་ལ་བལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང། དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་བདག་ལ་སྣང་འགྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇོན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་བསྟེག་ཀྱང་གཞན་བསྟེག་པ་བཞིན་དུ། མིག་གིས་

རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བ་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། སྤྱི་ར
མེས་བྱང་ཤེར་བསྟེན་པ་དང་མིག་གི་ས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཅམ་འགོག་པ
མ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ
ལྟ་ཡིན་དང། མེས་བྱང་ཤེར་བསྟེན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགེ་བྱེད
དགོས་པས་དེའི་ཚེ་དགེ་ཡང་བསྟུན་བྱ་བཞིན་དུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མེ
དང་བྱང་ཤེར་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང
བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན
གཅིག་ཡིན་ན་ནི། མེས་རང་ཉིད་བསྟེན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་མེ་སྟེན
བྱེད་དང་བྱང་ཤེར་བསྟེན་བྱར་རྟེ་ལྟར་འགྱུར། འགྱུར་ན་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་མེ
ནི་བསྟེན་བྱའོ། །བྱང་ཤེར་ནི་སྟེན་བྱེད་ངོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད
གལ་ཏེ་རང་བཞིན་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་ནི། བྱང་ཤེར་མེད་པར་ཡང་མེ་དམིགས
པར་འགྱུར་ཏེ། ཇ་མེད་པར་བ་ལང་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས
ཀྱང། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་བསྟེན་སྟེ། །ཚ་བ་མ་ཡིན་རྟེ་ལྟར་བསྟེན། །དེས་ན
བྱང་ཤེར་ཞེས་བྱ་མེད། །དེ་མ་གཏོགས་པར་མེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན
ན་ནི་རང་མི་བསྟེན་ན་གཞན་ཡང་མི་བསྟེན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། མིག་ལ
བལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ནའང་རང་ལ་མི་བལྟ་ན་གཞན་ལ་ཡང་མི་བལྟ
བར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱོན་སྤྲ་མ་མི་གཡོའོ།།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་མཐོང

བ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡང་
རྟོགས་པར་ནུས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་
འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ཡང་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་
འགྱུར་བས། རང་བཞིན་མེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚད་
མས་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིས་
མེ་དང་བུད་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རྒྱན་གཏན་ཚིགས་
རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་
བར་མཐོང་ནས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་
པས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བས། ཚུལ་གཉིས་འགྲུབ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་
རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་
པའི་རྒྱགས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྒྱན་ནས་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་
སྙམ་དུ་འདོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གོ། །འདིས་ནི་སྤར་བཀོད་པའི་གཞན་གྲགས་
ཀྱི་སྒྲོ་ར་བ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་དང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་
འགྱུར་ནི་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གཅིག་ཡིན་ན་མེས་རང་ཉིད་
བསྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་རྒྱགས་སུ་
བཀོད་ནས་ཐ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་འདི་འདྲ་རྣམས་ཡིན་པས་

དེས་མཚོན་ནས་ཐལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་ཆོལ་དེས་རྟེ་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བ་དེ་ སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ དོན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་འགའ་ ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་པོར་ སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོག་གསལ་ལས་ཀྱང། ཡང་ཅི་གང་ ཡང་རྩང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་ པས་གནོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གྲུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རེས་འགའ་དཔང་པོ་ཆོལ་བ་ དང་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་ པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཚིག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ ཚིག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་རྟེ་ ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལའང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ གཞན་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་སུ་རྩང་བའི་དཔེ་དང་ཤེས་བྱེད་རྣམས་གསུངས་ ཤིང་། རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་སོགས་ པ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་སྤྱ་ཆོལ་ལ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པས། ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་ གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས། གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པཱན་སྲུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་གྲུབ་པཱན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སླུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེས་ཀྱང། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ལུང་གིས་གཞིན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་རྗེ་ལྟར་གྲགས་པའི་འཐད་པས། དེ་ཁོ་ན་མ་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་རྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་བསྟན་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང། དེས་མི་འགྲུབ་པར་ཕྱི་རྟོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་པ་འདི་ནི་སྟོན་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཤེས་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ།

དེ་གཉིས་སྲུའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་

དེ་དག་ལ་ཐལ་རང་གི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ན། དེ་དག་གང་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་སྟེམ་ན། འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་ལ་འཕོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྒྱུ་བ་ཞིག་དགོས་པས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ཡིན་ཚུལ་དགྱོད་པའི་རིགས་པའི་བརྒྱུ་པ་འཇུག་པར་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་མཐོང་བས་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་དེས་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་ཁས་བླང་དགོས་པར་སྣང་ངོ།།

གསུམ་པ།

བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ།

བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས། དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་པར་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོངས་པ་དང། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་ཏདས་པ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེ་ལྷར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྩོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རང་གི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གམ་སེམས་ཅན་གདགས་པར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་ཤིང་རྟའི་དཔེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུར་དུ་ལྷ་བ་རྣྲེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱེས་མིན་རྟེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་བདུན་དུ་མེད་

པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་
དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།།

འདིར་ཤེས་རྒྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གདོན་མི་
ཟ་བར་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་རྣམ་པ་བདུན་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་
མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་དུ་
ཡང་དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་རྒྱའི་ཡན་ལག་གི་
སྒོག་ཤེས་དང་འགོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཤེས་རྒྱ་ནི་ཡན་ལག
དེ་དག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་དེ་རྣམས
བུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རྒྱ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང། ཤེས་རྒྱ་གཅིག
ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང། བྱེད་པ་པོ
དང་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །རང་གི
ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བཞང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བུམ་པ
དང་སྣམ་བུ་བཞིན་དུ་ཡན་གར་བར་སོ་སོར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མ
དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང། གཙུག་ལག་ཁང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་འཁར་གཞོང་ལ་ཞོ་གནས་པ་ལྟར། རང
གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མེད་ལ། རེ་ལྟེ་ལ་ལྟ་སྟྲེན་གནས་པ་ལྟར་ཡན
ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས
སོ་སོ་བར་ཡོད་ན། འགྲུབ་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕན་ཚུན
ཡོད་པ་ཅམ་མི་འགོག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ

འགོག་པའོ། །དགེ་བཤེས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕ་རོལ་གོ་ལ་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་གྱིས་འགོད་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ལྷ་སྨྱོན་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་དག་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པར་འདོད་ན་ནི། བ་ལང་དང་ལྷ་སྨྱོན་སོ་སོར་འཛིན་པ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་སོ་སོ་བར་འཛིན་དགོས་པ་ལས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྷན་པ་མེད་དོ། །ལྷ་སྨྱོན་ཆ་བ་དང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པ་ལ་ལྷན་ཚུལ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ལྷ་སྨྱོན་ཆ་བ་དང་ལྷན་པ་ཅམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ལ་ཡང་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པའི་ལྷན་པ་འགོག་གོ།

ཕྱོགས་ལྷག་མ་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཅམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། ས་ལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་འདིར་ཡོད་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །མེད་པས་དབྱེར་ཅམ་ཤིང་རིགས་པཱན་མིན། ། ཞེས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེར་ཁྱད་པར་བ་ཤིང་རྟར་འཛིག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྟ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་

ནི། ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱལ་ནས་སིལ་བུར་གནས་པ་རྣམས་
མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཚོགས་པ་ནཱའདཱ་ཥ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་
ཚོགས་པ་ཅམ་ཥ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལྷན་དང་འགལ་བ་ནི།
འདི་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྣ་བ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་ཀྱི། ཡན་ལག་
འདུས་པ་ཅམ་ཞིག་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཡང་མེད་
པས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཥ་རང་མི་འགྱུར་རོ།། །ཥ་ཥ་རང་གི་ཡན་
ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་དགོན་འདིའི་བཞེད་པས་ཁྱད་
པར་སྒྲུར་མི་དགོས་ཏེ། ཚོགས་པ་ཥའི་གཙུགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་གི་གཙུགས་གཞི་ཡིན་པས་བདག་ཏུ་མི་རུང་བར་
གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཥ་ཥ་ཡིན་ཀྱི།
ཡན་ལག་དེ་རྣམས་བསྡོགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེས་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཥ་ཥ་
འཇོག་གོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་འདོད་
པས་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱེས་ཅམ་
ཥ་ཥ་འཇོག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཁས་ལྷན་དང་འགལ་
བའོ། །འདི་གི་སྒྲ་ནི་ཚོགས་པ་ཅམ་ཥ་ཥ་མི་རུང་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།།
གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་དབྱེས་ཥ་ཥ་འདོད་ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་
དབྱེས་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱེས་ཥ་ཥ་འདོད། དང་པོ་
ལྟར་ན་སྔར་མ་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེས་དང་ཁྱད་མེད་པའི་དབྱེས་

ཡིན་ནམ། སྤྱར་གྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་ཡོད་གྱུར། །རྗེ་ལྟར་ཤིང་རྩར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན། ། བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རྗེ་ལྟར། ། དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་སྟོན་ཏོ། ། དེ་ཡང་ སྤར་མ་བསྟེགས་པ་དང་ཕྱི་ས་བསྟེགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་ པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཕྱལ་བའི་ཚེ་ཤིང་རྩ་མེད་ པ་ལྟར་བསྟེགས་པའི་ཚེ་ཡང་ཤིང་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། ། གལ་ཏེ་སྤར་ མ་བསྟེགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཕྱི་ས་བསྟེགས་པའི་ ཚེ་ཡན་ལག་སྤ་མ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བ་ ལ་ཤིང་རྩར་འཇོག་ན་ནི། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཉིད་དུས་འདིར། ། འཕང་ལོ་ སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན། ། འདི་བཟུང་གྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།། དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྩར་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ དེ། ། སྤ་ཕྱིའི་འཕང་ལོ་དང་སྲོག་ཤིང་སོགས་ལ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ གཞན་ཞིག་ཡོད་ན། ། དེ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་རྗེ་ལྟར་བལྟས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ བ་དམིགས་པ་མེད་པས། ། དབྱིབས་སྤ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་དབྱིབས་ ཤིང་རྩར་མི་རིགས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་སོ་སོ་བ་ཤིང་ རྩར་མི་འདོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཤིང་རྩར་འཇོག་ གོ་སྙམ་ན། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། ། དབྱིབས་དེ་ཡན་ ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། ། གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། ། འདིར་

ནི་དབྱིབས་སུ་ལྷ་ཞིག་རྡོ་ལྷར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །འདི་ལྷར་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩར་མི་རིགས་ཏེ། ཚོགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྱུར་པས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སུ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་འདོགས་པའི་གཞི་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་ནམ་རྫས་སུ་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་དག་གང་འདོད་ནའང་སྤར་ཤིང་ཏ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་པར་ཐུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་ཡོད་མི་འདོད་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ཤིང་རྩ་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ཅམ་ཤིང་རྩར་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་སྣང་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འདོད་ན། ཇི་ན་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་དང་སྐྱེ་གྱ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་

བྱའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད་འདུས་པ་ཅོམ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བརྒྱད་རྫས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདོགས་པ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེབས་ཁྱད་པར་བ་ལ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པས། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྫས་སུ་གྱུར་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བྱམ་ཆོས་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྟེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱེབས་མི་རིགས། །ཞེས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ལྟར་བྱམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་འདུས་པའི་དབྱེབས་མ་ཡིན་ན། ལྷོ་ཕྱིར་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། གང་གི་ལྷོ་བ་ལྷོར་བ་དང་མཐིན་པ་རིང་བ་སོགས་དེ་ནི་བྱམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ལྷོ་བ་ལྷོར་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེབས་བྱམ་པར་མི་འདོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྷོ་བ་དང་མཐིན་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་ཆོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདིར་དངོས་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་

མེད་དགྱོད་པའི་རིགས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་
ནས་ཤེས་རྒྱ་བཅོལ་བ་ན་དེས་མ་རྟེད་ན་ཤེས་རྒྱ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇིག
རྟེན་ན་ཤེས་རྒྱའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་རྣམས་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང
མི་འཐད་དེ། ཤེས་རྒྱའི་རྟེན་ཅིག ཁྱོས་ཤེག ཁྲོས་ཤེག ཁེས་བྱ་བ་སོགས
མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁེའི་ཕྱིར་ཤེས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ
ན། འདིའི་ལན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྨྲོན་དེ་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད
པ་དང། རང་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རྒྱ་ཅིག
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཁྱེད་ལྟར་ན
མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས
རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་པར
བྱེད་ལ། རིགས་པ་དེས་བཅོལ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་ཤེས་རྒྱ་མི་རྟེད
པའི་ཕྱིར་དང། དངོས་པོ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི
ཕྱིར་ན། ཤེས་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི
རིགས་པས་བཅོལ་བའི་ཚེ། དེས་ཤེས་རྒྱ་མ་རྟེད་པ་ན་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོར་སྣྲ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ནི་ད་ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྣྲ་བར
འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པར་སྣང་ངོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར
འདོད་པ་རྣམས་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར
མེད་པའི་སྨྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད
དུ་འམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། ཁྱོད

དགྱུད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཁྱེད་ལས་འདི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་
འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི། རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། ཤིང་རྟའི་རྣམ་པ་བདུན་
པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་ཡིན་པས། དེ་བདུན་
དུ་རིགས་པ་དེས་མ་རྙེད་པས་ཤིང་རྟ་ཞེགས་པ་གཅིག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཤིང་རྟ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་
པ་མིན་གྱི། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དགྱུད་པ་དེ་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་ཐ་
སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་གཙོད་མེད་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས
ན་དེའི་འཇོག་ཚུལ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི
བཏགས་ཡོད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དགྱུད་པ་ན་རིགས་པ་དེས
ཤིང་རྟ་མ་རྙེད་པས་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱང།
དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། སྙམ་བྱ་ཚོགས་པའི
ཐལ་བ་ལ་སྙལ་མ་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཡོད
ཁྱད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། །ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་ཞེག་པ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན
ལག་ཚོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ
ཤིང་རྟ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཤིང་རྟའི་ཡིན་ནོ་སྙམ

དུ་འཛིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མི་འཛིན་ཏེ། །ཤེས་རྒྱ་ཁྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་འབར་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཤེས་རྒྱའི་ཡན་ལག་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ཤེས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཤེས་རྒྱའི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཤེས་རྒྱའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང། འབར་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཚར་ཤས་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། ཚར་ཤས་དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཡན་ལག་འཛིན་པར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོན་འདི་ནི། ཤེས་རྒྱ་ཚོགས་ན་ཡན་ལག་མེད་དགེ་བཞིན། །ཆོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྲེགས་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་འདིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རྒྱའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱི། འདིའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེ་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་ཟློང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་ཏེ་ཚར་ཤས་ཅན། །ཤེས་རྒྱ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྱོར་བསྟན། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རྒྱ་ནི་འབར་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཚར་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཚར་ཤས་ཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབར་བོ་

ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་དོ་དང། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དོའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གདགས་པར་བྱའོ། །རང་སྟེ་འགའ་ཞིག །ཡན་ལག་དང་ཚར་གསས་འདུས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཚར་གསས་ཅན་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པར། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟག་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་སྨྲ་བ་སྐྱར་དུ་ཆེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་ཆེས་སྐྱར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་

ལྷར་ཞེ་ན། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་
པས་འདི་འི་ཡོད་མི་རྟེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་བས། །
འདི་ར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དེ་འདྲ
བ་དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ར་ང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱི་གཏིང་མྱུར་དུ་དགོས
པར་གསུངས་པས། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་སྟོང་ངོ། ། འདི་ལྟར་ཡིན
ཚུལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ར་ང
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ
སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་ར་ང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི
རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་རྟེད་པར་འགྱུར
ན་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟེད་དོ། ། དེ་ལྟར་མ་རྟེད་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་བསྟོན
མི་ནུས་པར་སྟོང་བ་ན། ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལོང་ཐོག་གི་ས
ཏོའི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ར་ང་བཞིན
གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང། རྣལ་འབྱོར
པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ། དེས་དེ་ཉིད་ལའང
ཞེས་པའི་འང་གི་སྒྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ།།
ཤིང་རྟ་ལ་ར་ང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་མཐའ་གཅོད་ལུགས་ནི། རྣམ་པ
བདུན་དུ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང
ཆེས་གསལ་བས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ར་ང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར
སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་ཤེང་རྩ་ལ་བརྩམས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་དགག་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་སྟེམ་པའི་ཚད་ལྟ་དགག་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དགྱོད་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་པས་འགྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་ཐ་དད་ཙམ་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཚུལ་ཤེས་ཏ་ཐུ་བསྟན་ནཱ་གཱ་ལ། ཏ་ཙང་མངས་ན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དགྱོད་པ་ནི་ཤེས་ཏ་ཐུ་འཚམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འགོག་པའི་དུས་ན་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྟེར་ཏེ་བཀག་པས། དེའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་མི་གནོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་མི་འདའ་བའི་ངེས་པ་དངོས་ནས། དེ་ནས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ན། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་ལ་ཡང་གནོད་པ་འབབ་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་པས་ཁྱབ་བྱ་ཡང་ཁེགས་པ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཐག་ཚོད་ཀྱི་ངེས་པ་མང་དུ་དང་། དེའི་རྟེས་སུ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཤིང་རྩའི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མི་ནུས་པར་མཐོང་བ་ནི། ཞེ་མའོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲ་མ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་ཤིང་རྩ་སོགས་པའི་སྒྲ་མ་འདི་ནི་ཤིན་ཏु

ཡ་མཚན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་འགྱུར་ལ། རང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣོམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པ་ལྟར་དགྱེ་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་སྟོང་ཅི་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་འཇོ་ན་པ་དང་འཚུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཅི་ངོ་མི་མཚར་བ་ཞིག་གམ། ཞེས་དང། གང་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཁལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྟོན་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དོན་ལ་སྟོན་བ་དང། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྟོན་བའོ། ། དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང། བདག་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང། དེས་ཕྱོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྲ་མ་ལུ་བུར་འཚར་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོར་ཚོས་དེ་ཟླ་བཅས་སུ་ཐོས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་ཟླ་མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ལ། ཟླ་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ཡང་ཟླ་བཅས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་བ། །དེས་སྒྲོར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དམ། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བཅས་

ཟླ་མེད་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་གཅིག་དང་གཅིག་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཡང་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བས། ཅི་བདག་འདི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ནམ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གཅིག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་བྱེད་གང་ཡོད་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོན་དགོས་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་གཅིག་བྱེད་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་མངས་པོར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བདག་ཁས་ཟློངས་པའི་དོན་མེད་དེ། ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཟླ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ཙཾཀེར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉིར་བཏུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་བཞིན་དུ་

ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདིར་ཕུང་པོ་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། འདི་ལ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་སྐྱོན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དང། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡིན་པས་བདག་སྤ་ཕྱི་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་མི་གསུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ང་ལས་ནུའི་བདག་དང་སྟོན་པའི་བདག་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན་ང་མཚོད་སྦྱིན་དུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྤར་ཚོར་བའི་དོན་དེ་ཕྱི་མས་དྲན་པ་མི་འགལ་ན་ལྷས་བྱིན་ཀྱིས་ཚོར་བ་མཚོད་སྦྱིན་ཀྱིས་དྲན་པ་

མི་སྲིད་པ་ལ་མི་འཇུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་
གོ། །འདི་ནི་ས་སྦྱོག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་
ཡང་འདོད་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཡང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལ་དེ་འཇུ་བ་ལ་རྒྱུ་
འབྲས་རྟེན་ནས་ཕ་ལྷ་ལས་ཀྱང་སྲུན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་དང་འཇལ་ལ། ཐ་དད་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མགོ་
སྟོམས་བྱེད་པ་མིན་གོ། །འོན་སྟོན་པ་དང་ང་ལས་ནུ་གཉིས་མངོ་དེས་གཅིག
ཏུ་སྟོན་ནམ་སྟམ་ན། བཀའ་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག
ཏུ་སྟོན་པ་མིན་གོ། །དེས་ན་མངོ་དེ་ལས། དེའི་ཚེ་ན་ཚེ་གེ་མོ་དེ་གཞན་ཞིག
ཡིན་སྟམ་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ
བའི་ཞབས་བཞེད་པ་ཡིན་གོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་འཕྲལ་པ་ཁ
ཅིག་ན་རེ། ས་ངས་རྒྱས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས
གཅིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ང་ནི་སྟོན་ཚེ་འདིར་གྱུར་ཅས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏु
གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་གཅིག
ཏु་མི་རྟེན་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ
བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཞི་བཀའ་སྩལ་པའི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ
ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། འདས་པའི་དུས་ན
བྱུང་གྱུར་ཅས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། །དེ
ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང
འགྲོ་བ་རྒྱུ་གར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་རྒྱུ་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ

ལུས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་ཕྱི་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་སྤྱ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཚད་བར་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་མཁས་པས་དེ་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁས་ཟིན་བར་མི་བྱའོ།།

ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་འཇིག་བྱེད་ན་བདག་སྤྱ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་ཕྱི་མས་ཐོབས་སྟོང་པར་འདོད་ན་དེ་འདག་ཏུ་འགྱོག་པས། འདིར་ནི་ལས་སྤར་བས་གས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་གཞན་བདག་འབྲས་བུ་མ་ཐོང་བའི་གོང་དུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྤྱ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་མའི་བདག་མེད་ལ། སྤྱ་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཐོང་ན་འབྲས་བུ་ཐོང་བ་མེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཅིག་ཡིན་པའི་ལན་ཀྱང་འདིག་ཏུ་འགྱོག་པས་ན་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བ་སྟོང་བར་མི་ནུས་སོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱ་མའི་བདག་ཞིག་ཀྱང་བདག་ཕྱི་མས་འབྲས་བུ་ལ་ཐོབས་སྟོང་པས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ལས་

དེའི་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསགས་པའི་
གང་ཟག་གཞན་གྱིས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་
གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། མྱ་ངན་
འདས་སྟོན་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། །སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།།
གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
འཇུག་པ་ལས། སྐྱོན་གཞན་གསུམ་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང། རང་སྟེ་ཁོ་ནའི་
འདོད་པ་འགོག་པར་སྣང་ཞིང་འདིར་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པར་འདོད་པས་མ་
བཀོད་དོ། །རིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རབ་བྱེད་ཉེར་བཏུན་པ་ལས། གལ་ཏེ་
འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་མཁེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཚད་དང་ལས་
རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་
སོར་སྤྱོད་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ལས་ཆུད་ཟ་བ་སོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཀོད་པའོ།།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་ཚེ་རབས་ཀྱི་
དུས་ཀྱི་བདག་དང་ད་ལྟའི་བདག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ཞེས་པའོ།།
དེ་ལྟ་ན་སྔ་མ་ལ་ཅི་ཡང་རག་མི་ལས་པས་སྔ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་
འབྱུང་བ་དང་། བུམ་པ་བྱས་པའི་ཚེ་སྔམ་བུ་མི་འཇིག་པ་ལྟར་བདག་ཕྱི་མ་

སྐྱེས་པ་ན་སྤ་མ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང། ཕྱར་མཁེ་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་འི་བདག་རྐྱེན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཚུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་མ་གྲུབ་པས་བསླུབ་དགོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་ན། །སྤ་རྣམ་དབྱུད་ཚེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཕྱར་ཇི་ལྟར་དགྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་གྲུབ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བཏུན་པ་ལས་ཀྱང། གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། ।རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཡིན་ཚུལ་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་དགྱུད་བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། རིགས་པ་དེ་འདྲ་བས་ཞིབ་ཏུ་དགྱུད་པ་ན་ཡང་དགྱུད་བཟོད་པའི་དངོས་པོ་རྣལ་ཅོམ་ཡང་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་སྤ་མས་བསགས་པའི་ལས་ཕྱི་མས་ཐོང་ན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས་དགེ་བར་མི་ནུས་

པ་འདི་ནི་འདི་འདྲའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འོ་ན་སྤྱ་
དུས་ཀྱི་ཐོག་མཁན་དང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དན་མཁན་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པས།
རང་གི་ལུགས་ལའང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྤར་ཐོག་བ་དང་སྤར་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིས་འོངས་སྟོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་ནི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས
ལ་རྒྱུ་གཅིག་པ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁེས་བ་ན་ཞོས་བཀང་བའི་སྟོད་ཁང
པ་ན་གནས་པའི་ཐོག་རྩ་ལས་བྱས་པའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ཕུག་རོན་སྐྱ་བོའི
ཀང་པ་ཞོའི་སྟོད་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཀང་རྩེས་དེར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ
ཚེ་འདིའི་གང་ཟག་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་སྤར་གྱི་ཚོར་བ
རྣམས་འདིར་དྲན་པར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱ
དང་འབྲས་བུ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང། རྒྱའི་ཁྲད
པར་གྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་ནི།
དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་རྩེས་སུ
དྲན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ
གྱུར་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་ལྟགས་པ་ཡོད་དང།
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཅན་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ
པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་འདམ་བཞིན་དུ་ཞོའི་སྟོད་ཁང་པའི
ནང་ན་གནས་པ་དག་ལ་རྩ་ཐོག་ཆེས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་སྟེང་ན་གནས

བའི་ཕུག་རོན་སྐྱ་བོའི་ཤང་རྟེས་དམིགས་མོད་ཀྱི། དེའི་ཤང་པ་ཞུགས་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་འཇུག་པ་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ།།

དེ་ནི་དགྱེས་མའི་དོན་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཉེར་བཏུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལྡང་བ་རྗེ་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་གནོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་འདིས་ལུས་འདི་ལྡང་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་ཕུང་པོ་ནི་ཉེ་བར་ལྡང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལེན་པ་པོའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གཅོད་པ་པོ་དང་གཅད་བྱ་དང། བུམ་པ་དང་རྫ་མཁན་དང། མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རབ་བྱེད་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང། བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །བུམ་སྟམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་ཁས་ལྡང་པ་དོན་མེད་པ་དང། བདག་མངོན་འགྱུར་བ་དང། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དང། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང། སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་ཚོགས་གསུངས་པ་མི་

འཐད་པ་སྟེ་དྲྭ་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ཟློང་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་མོད། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྙམ་ན། ཇི་ན་དེ་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན། ཞེས་གཞན་གྱིས་ཀྱི་སྟོར་བ་བྱ་སྟེ་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །བདག་སྟེ་འཇིག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་ཏྲག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཏྲག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས། བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་ལྡོག་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གསུང་ངོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་འཇོན་པ་ཡང་མེད་པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རབ་བྱེད་

ཉེར་བདུན་པ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་སྒྲུ་འདོགས་པ་ནི། བདག་མིང་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་གྱུར་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲུ་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེད་རྟེད་དུ་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྣམ་དག་མ་འདྲོངས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱོ་བས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དཔྱད་པར་འདོད་ནས་ གང་ཟག་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་གནོད་བྱེད་མཐར་གཏུགས་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཚད་མ་འདིས་དགག་དགོས་ཀྱི། ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གྱུར་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་

གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་གཟུགས་དང་སེམས་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མཐོང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་ཞེས་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་མི་འཛིན་པའི་གཞོན་བྱེད་འདི་སྟོན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲས་སུ་ཡང་གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བ་ནི། ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྒྲས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲས་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་པ་མེད་པ་རྣམས་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞོན་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མེད་ཅིང། ལུང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སྟ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་དེས་ལ་མི་མཐུན་པས། དེ་ཡང་རིགས་པས་བསྟུན་དགོས་ན་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་སྟོན། ཐ་རོལ་པོའི་ཁས་བླང་ལ་འདི་ཁས་ལེན་ན་འདི་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང། འདི་ཁས་མི་ལེན་ན་འདི་ཡང་ཁས་མ་ལེན་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡང། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་རྗེ་ལྟར་བྱེད། དེས་ན་གཞོན་བྱེད་དང་སྟུན་བྱེད་ཀྱི་ཚ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་པ་ན། ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཅིང། དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་བླང་ན་རང་

གི་མྱོང་བས་གནོད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་འདི་ནི་དགེ་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཐ་སྙད་པའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཀྱང། རྩ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་གা་ན་དགོས།

གསུམ་པ་དེས་ཕྱོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང། །ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེའི་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་ཕུང་པོ་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ལ་བཤད་པ་དང་འཇལ་བས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྟན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག །ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྟན་དོན་སྟོར་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྟན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྟན་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་སོ། །གནག་ལྟན་ནི་ལྟས་བྱིན་

བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ལྡན་གྱི་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ།།

འོ་ན་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་ན། གང་གས་གཞི་བཏགས་ཚོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པ་ཙ་ཙཱ་ལ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་གི་ཉེ་བར་ཟློང་བྱར་འདོད་པས་ནི། ཕུང་པོ་ལྟ་ཀ་ཉེ་བར་ཟློང་བར་བྱ་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་ཟློང་བྱར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚོགས་པ་བདག་གི་གང་གས་གཞི་ཡིན་གྱི། བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང། དཔེར་ན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་དང་སྲོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྲེགས་པའི་ཚེ་དབྱིས་ཁྱད་པར་བ་ཆེད་པ་ན་ཤིང་རྟར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དབྱིས་ཁྱད་པར་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཇོག་གོ་སྟམ་ན། འོ་ན་དབྱིས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དབྱིས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་

བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱེན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རྒྱས་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང། དེ་ལྟ་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང། འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དགེ་དོན་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ར་གསུངས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི།

སྒྲུ་མའི་དོན་ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང། གཟུགས་སོགས་ལ་སྒྲུ་མར་གསུངས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱ་མའི་སྒྲུ་མའི་དོན་ཡང་ཡོད་ལ། སྤྱ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་སྒྲུ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཕྱི་མ་དེའི་འགྲུབ་ལུགས་ནི་སྣང་བ་འཛིན་པ་དང་སྟོང་པ་ངེས་པའི་ཆོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་སྟེ། དགེ་ན་སྒྲུ་མའི་རྒྱུ་གཟུང་སྣང་བ་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་གཟུང་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་

སྣང་བ་དེ་སྒྲ་མཉམ་བརྗོད་པའི་སྣང་བར་འགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྒྲ་མཉམ་བརྗོད་པའི་སྣང་བར་འགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྣང་བ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་གཟུགས་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་དུ་མ་འདོད་ན་དེ་དག་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ངང་གིས་ཡོད་པས་དེ་བསྟེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་མི་དགོས་པས། དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ལ་ངེས་པ་ཏྲག་པོ་བསྟེད་ནས། དེ་ནས་སྣང་བ་ཤཱཀ་བ་ལ་བལྟས་ན་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མེད་དོ། །རིགས་པའི་ཤེས་པས་ཚོས་ཅན་སྣང་བ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་སྨོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གསུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་བ་བཟློས་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་།

སྟོན་དུ་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དགྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་
ནས་རང་བཞིན་དགག་ལ། དེའི་ངེས་པའི་རྩེས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་
ཞུགས་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱའོ། ། ཞེ
ས་ཀ་ཤ་ཡ་ཀ ན་མཁན་གཞན་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས
པས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་འཆར་བའི་ཚུལ
རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

འདི་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟིན
པར་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན། དེ་དག་ལ་གཞོད
པ་མཐོང་བའི་ཚེ་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡེ་མི་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། གང
ཟག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དོན
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་སྙམ་པ་བྱང་ན་ནི་ཚད
ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་སར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ
ཡིན་ན་རྗེ་ལྟ་བུར། ।སྲིད་པ་སྒྲུ་མ་འདྲ་མ་ཡིན། ।ཞེས་པའི་བཞི་བཅུ་པའི
འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་སྒྲ
མ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ।གལ་ཏེ
རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས། འདུས
བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ
མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར

བའི་འཇིག་པས་པས་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ཅམ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བརྗོད་ནས་རྫོགས་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་དེས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་ཁེགས་པའི་བཤུལ་ཏུ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་མ་ཅམ་གྱི་དོན་ཉིད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ངས་པར་སྐྱེ་དགོས་པས་སྐྱོན་མིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས། སོ་སོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྟག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་མའི་དོན་ལྟག་མར་ལུས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ཡང་མྱ་ཀུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ན། རིགས་པ་དེའི་འདུ་བྱེད་ཇི་སྲིད་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་པས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་ནས་མྱ་ཀུ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་སྐྱེ་ཡང། མྱ་ཀུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེར་བདེན་སྟམ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བདེན་སྟམ་ན་རིགས་པས་དཔག་དགོས་པའི་འཛིན་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེ་དག་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་ཡོད་པས་འདོར་དགོས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཡེ་མི་ཉན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདི་

ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་དབྱུད་དེ་རིགས་པས་གསོལ་བ་ན་མི་འདུག་སྟམ་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང། དེ་ནས་དགྲོད་མཁན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་མེད་པར་དེས་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མ་ཡིན་གྱི་དེས་པ་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་ནས་སྟོང་བ་བན་བྱུན་དུ་སོང་བའི་སྟོང་བ་འཚར་བ་ཡང། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཙམ་མ་ཕྱེད་པར་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཤེག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་ཏོགས་པས་ཏྲངས་པའི་སྟོང་བ་བན་བྱུན་དུ་ཤར་བ་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ།།

དེས་ན་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་སྟམ་པ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བྱུན་དུ་འཚར་བ་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་དག་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་ཐུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང། དཀའ་ས་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཁེགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་བོ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲོང་བ་བོ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་འཇུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཇུག་ཐུབ་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་

དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤེན་ཏུ་རྒྱེད་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྒྱེད་ན་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་སྨྲོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆུང་དུ་འགྱོ་ལ། སྨྲོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་རྗེ་ལྟར་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཆུང་དུ་འགྱོ་བར་གདོན་མི་ཟ་བས། གཉིས་ཀ་ལ་སྟོབས་མཚུངས་ཤུ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཡང་ནི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང། རྒྱ་ལྟ་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་མཐར་ལྟུང་ལ། ཡང་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་འདེ་བས་དང་ཚད་ལྟ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། དེའི་ཚེ་སྦྱིན་མེད་སྟོབས་བཅུ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་དེས་ནི་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འདི་འཚང། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་འཚལ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེད་དེ། །ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །མི་འགལ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤེས་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྨིན། །རྒྱ་བར་མ་ཡིན་ཚད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བཞང་མེད། །ཅེས་སྐྱེ་བ་

དང་འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་རིགས་པས་མི་རྟེད་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དཀར་གནས་གནག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བས། ལས་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་རེག་པ་སྟེ་ཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་མིན་ལ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཚོར་བཞམ་ཐོང་བའི་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རིས་པ་རྟེད་པར་བྱའོ།།

རིས་པ་དེ་ཚོལ་ལུགས་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྒྲ་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་རང་བཞིན་རྟེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང། དེ་གཉིས་ཅར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དམིགས་ཕྱེད་པར་བསམས་ལ། གཞོད་བྱེད་མཐོང་བའི་རིས་པ་དྲངས་ཤིང་མཐར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་རིས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྟྲང། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མི་ནུས་པར་སྟོང་བ་རྣམས་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱོང་བ་པོར་འཇོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པའི་འཐད་ལུགས་རྣམས་ལ་རིས་པ་རྟེད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྟོང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བླངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་སྟོང་

བ་ཆུ�as་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང། ཇི་ན་
དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལོག་པའི་ཚེ་འཇིག་པ་གཉིས་བསྟོན་མི་ནུས་པར་གཞི་
མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་
ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཐོང་བ་པོ་དང་སྟོན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པར་
ངེས་པ་འདི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཏོགས་པ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཏོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་འཕགས་
པར་འགྱུར་རོ། །མིན་ན་འདི་ཆུmas་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེ་ཇི་ལྟར་
རྟོང་སྟེ། དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏོགས་
དགོས་ན། དེའི་དཔེར་གང་འཛིག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཐུག་
མེད་དུ་བརྒྱུད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་བརྙན་ལ་
སོགས་པ་ཆumas་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་ཀྱང་འཕགས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཞི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་ཞིག་ཏོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་
མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང། རེགས་པ་མ་ཡིན
ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་བོ་གང། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་བོར
བརྗོད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས

ཆོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས། ཆོས་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྙན་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཡང་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ཡང་བརྗ་ལ་མ་བྱང་པའི་བྱིས་པ་ཚུང་དུ་རྣམས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་རྩེ་བ་སོགས་བྱེད་པས་དེ་དག་གིས་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་ལ། ཁྱད་པོ་བརྗ་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་འདོས་ཀྱང། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མྱོང་བས་འགྲུབ་བོ།། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་རྫུང་ལུགས་ནི། གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་མྱ་ཀུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི། མྱ་ཀུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་མི་འདྲའོ། །འདིས་ནི། བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཏེ་བཞིན། །ཞེས་བྱམ་པ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ལ་བཀོད་པ་ཡང། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྟར་

བར་ཁད་པ་ལྟར་ཤེང་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་ལྟད་མོ་བ་འགས་
རྩ་གླང་སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་། སྒྲ་མ་མཁན་གྱིས་རྩ་གླང་བརྗོན་
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པའོ། །རྒྱ་ལམ་དུ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་
དམིགས་པ་ལ་ཡང་། ས་བའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་རྗེ་ལྟར་སྟོང་
བའི་བརྗོན་པར་འཛིན་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་
ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ལམ་གྱི་སྒྲེས་པ་བུད་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྲེས་པ་དང་བུད་མེད
གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱད་བཞིན
མེད་པར་རེས་པ་དང་འདྲའོ། །སྤང་སྒྲ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བཏགས་པ
གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན། ཞེས་དྲངས་པ་ལྟར། སྨིག
རྒྱུ་དང་སྒྲ་མ་དང་རྒྱ་ལམ་ལ་ཆུ་དང་རྩ་གླང་དང་སྒྲེས་པ་བུད་མེད་སོགས
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བས་གཞོད་པས། དེ
དག་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར
རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲ་མའི་དོན་དེ་ཆོས་མངོ་སྤྱི་ཟབ་མོའི་ཚིགས
སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཏིང
ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ
ཏེ་ཟའི་གོང་ཁྲེར་དང་། །སྒྲ་མ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར། །མཚན་མ་བརྫོས་

བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཝེས་པར་གྱིས།། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་ཟླ་ཤར་བ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་དྲངས་པའི་ མཚོར་སྣང་སྟེ། །ཟླ་བ་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འཛོས་པ་མེད། །ཚོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་ དེ་འདྲར་ཝེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་མི་དགེ་ནགས་རིའི་ཁོད་འདུག་ནས། །ལྷ་ ལེན་སྟུ་དང་ཏོད་དང་དུ་བ་ལས། །བྲག་ཆ་ཐོས་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་པ་ལྟར། ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཝེས་པར་གྱིས། །ལྷ་དང་རོལ་མོ་དེ་བཞིན་ དུ་བ་ཡང། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲག་ཆ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །སྒྲ་ལ་དབྱངས་དེ་ནམ་ ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཝེས་པར་གྱིས། །ཇི་ ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་བསྟེན་པ། །རྒྱལ་བུ་སད་པར་གྱུར་ནས་མི་མཐོང་ སྟེ། །བྱིས་པ་ཝེན་ཏུ་འདོད་ལ་ཆགས་ཝིང་ཞེན། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ བཞིན་ཝེས་པར་གྱིས། །སྨྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྨྲལ་ཏེ། །རྡ་དང་ ལྷང་བོ་ཝིང་རྡ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཚོས་ རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཝེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ ལམ་ན། །བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་ཝི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་ནས་དགའ་ཞིང་ཝི་ ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཝེས་པར་གྱིས། །ཇི་ ལྟར་མཚན་མོ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དག ། དྲངས་ཝིང་ཆོག་པ་མེད་པའི་ཆུ་ནང་སྣང། །ཆུ་ཟླ་སྟོང་པ་གསོག་ལྟ་བཟང་དུ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ ཝེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་ན། །རྒྱལ་བུ་སྐོམ་པས་ གདུངས་ཝིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །སྨིག་རྒྱུ་དག་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོར་མཐོང། །ཚོས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྨྲིག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཆུ་ནི་ཡོད་མེད་ན། །སེམས་ཅན་རྣོངས་པ་དེ་ལ་འཕྱང་འདོད་དེ། །མི་བདེན་ཆུ་ནི་བཏུང་བར་ཡོང་མི་ནུས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རྡོ་ལྟར་ཆུ་ཤིང་རྩོན་པའི་སྟོང་པོ་ལ། །སྙིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་དེ་གཤེགས་ཀྱང། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྙིང་པོ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། རྡོ་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ན། ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཤིང་རྩ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་དྲུག་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པ་ན། དེ་དག་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཤིང་རྩ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། །བདག་ནི་ཕུང་པོ་སོགས་ལེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བས་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བརྟེན་ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་ཤིང་རྩ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དགྱེད་པ་ན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་བདག་དེ་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་མ་

དགྱུད་པར་ཀུན་ཇོོ་ཏ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་བདུན་པོ་ དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད་པས། བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་རིགས་ པས་འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་རྟོག་ཅིང་རྙེད་པར་འགྱུར། དེ་ ལྟར་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་ བདག་གི་བའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ན། འཁོར་བ་ལས་རྣམ་ པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་ པ་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་གা་ལ་འགྱུར། ། ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ ལ་བས། ।རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।བདག་ལ་ རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐུས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་བཟོད་ཟིན་པ་ལས་ ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་ལྟར་ བདག་དང་ཕུང་པོའི་དགྱུད་པ་ཤེད་རྩའི་དགྱུད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་ ཏུ། བྱམ་པ་དང་སྙོམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱམ་པ་ ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་

དང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ནི། དེ་དག་ཏུ་བདེན་གཉིས་གང་དུལང་མི་རྟེད་ཅིང་མ་དབྱེ་བའི་ཐ་སྙད་བའི་ཤེས་རོན་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་རྫོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྫོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། བྱམ་པ་སྟམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཟེང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང། །ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྩ་ཕན་དང་མཁྱོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང། །དེ་བཞིན་གང་དག་སྨོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྟད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཅོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤེར་ལ་སོགས་དང། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤེར་རྫའི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞེང། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྨོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་གང་གི་སྨོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་འདིས་བསྟད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་མཚོན་

ན། བྱམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ཀྱོ་
མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང། ལྟོ་
ལྷེར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་དང་མཁྲིན་པ་རིང་བ་སོགས་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན
ཏེ། སྣམ་བུ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར
ཞེན་པ་དང་ཆགས་པ་ནི་དེའི་རྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ
འགྲེལ་བར་ཤད་ལས་བཤད་དོ། །མེ་ནི་སྲེག་བྱེད། བྱད་ཤེར་ནི་བསྲེག་བྱའོ།།
དེ་ལ་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་འདོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན
ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་འདོགས་པ་ནས་མེ་ལ་བལྟོས་ནས་བྱད་ཤེར
དང་བྱད་ཤེར་ལ་བལྟོས་ནས་མེར་འདོགས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །རབ་བྱེད
བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ
དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །གླུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང
ངོ། །ཞེས་དང། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་དང། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ
དང། བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དང། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང། ཐན་ཚུན་བལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལྟ་བྱ་གཅིག་ལ་རྟེ་ལྟར་དབྱུད་པས་རང་བཞིན་གྱིས
སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག
ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན
མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་ནུས་པས། སྤང་བཤད་པའི་དགེ་བོན་གཉིས

ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྗེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་ཆགས་སྤྱང་བྱ། ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང། །རྗེ་སྟེད་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང། །དེ་ལ་ཏེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ།

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།

གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཚོས་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པར། ཆུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས་འདིར་དེ་མངོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་བདག་ལས་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩགས་མི་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའོ། །འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་མི་བལྟོས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། བདག་སྐྱེ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་བདག་གཞན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། རེ་རེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་ཡིན་པས་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་འགོག་པའི་མཐའ་གཞན་སེལ་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་ནོ།།

མུ་གཅིག་ནི་མུ་གཅིའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། མུ་གཅིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མངོན་པར་གསལ་བའི་མུ་གཅིག་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི། ས་བོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་ཅམ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་བས་མུ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཁྱི་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག

ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཞིག། ། སྐྱེས་ཟིན་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཕྱིར་མྱ་ཀུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེད་མི་འགྱུར་ཞིང། །ཞེས་དང། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེའོ་སྟམ་ན། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ན། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མྱུན་པ་འཕྱག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་མ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། ས་མྱུག་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན། ས་ལྷའི་མྱ་ཀུ་དེ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་སོང་ལྷགས་དེ་དང། རང་གི་རྒྱ་ས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་སོང་ལྷགས་གཉིས་ཅར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་སྣང་ངོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཚེ། ཐ་དད་རང་དབང་བ་རགས་མ་ལས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ། ། ཐ་དད་

དུ་སྣང་བའི་ཚུལ་དེ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྨོ་ནས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་ས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཐ་དད་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཞིག་ཅེས་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྟེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་ལྷའི་ས་བོན་རང་གི་འབྲས་བུ་ས་ལྷའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟེ་ལྟར་ས་ལྷའི་ས་བོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ས་ལྷའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །ཡང་རྟེ་ལྟར་ས་ལྷའི་མྱུ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འཕྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་སྨོན་དགོས་པ་མིན་ཞིང། དེའི་གཙོ་བྱེད་ཀྱང་ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅམ་ལ་མེ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འགྱུར་བ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་

གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཁོ་ན་མེ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་མྱུན་པ་འཕྲག་པོ་ འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་ གི་ཕྱིར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་མི་ གཏོགས་ལ་སོགས་པས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་གཞན་ ཡིན་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་མི་འགྱུབ་པ་སྟེ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ རོ།།

སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐ་དད་ཐ་ ལྷད་པའི་ཐོས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྱུབ་ན། ངེས་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་རྟེ་ལྟར་འཐད་ཅེས་དགྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རོ།།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བ་རྣམས་ནི། ཇི་བྱུམ་འཇིམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཇི་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་གཞན་ ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲའོ། །ནང་ལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སྲོག་གི་ བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པས་ལྷས་བྱིན་དང་སྲོག་གཉིས་ གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། ཕ་མ་དང་ལས་དཀར་ནག་ལས་སྐྱེ་ བ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ར་སྨྲའོ། །བདག་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལ། གཞན་ཁོ་ན་ལས་ ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ནི་སྟར་བཤད་པའི་ ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་

བའི་རིགས་པས་དགག་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚ་ནི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པས་ དགག་གོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བཞང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཅཱད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་ རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་ རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྣྱ་བ་རྣམས་ནི་བད་མའི་ཙ་བའི་རྩྭ་པ་དང་ འདབ་མའི་འཇམ་པ་རྣམས་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་ དང་དབྱིབས་རྣམས་འགོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ ཐུན་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ཡུལ་དང་དུས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ ཅད་ན་ཡོད་དགོས་ལ། ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དུས་འདིར་ འབྱུང་ལ་འདིར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བསྟན་དུ་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བྱའི་མདོར་ཀྱང་བྱ་རོག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་ པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན། གཅིག་སྐྱེས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ ན་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་ ཏེན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ ངོ་། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ ནི། །དེའི་ཚེ་མཐའ་དག་རྒྱུ་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་

འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་སོ་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐུ་བཞིའི་སྒྲུ་བ་ལ་གཉིད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་པ་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་སྟར་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་སྒྲབས་ཐུ་བཤད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཚེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེས་དཔག་སྒྲུས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཐུ་དམ་བཅའ་བསྟན་པའི་སྟོར་ངག་མེད་དོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲུ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་སྒྲུ་བའི་མཐའ་བཞི་ལ་གཉིད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཐལ་བ་བཀོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེས་དཔག་རྗེ་ལྟར་སྒྲུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་གཞན་གྱས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རེས་པ་རྟེད་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་པ་རྟེད་པར་སྣང་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་དོ།། གཞན་ཡང་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་

ནས་རབ་འབྱུང་བས། ཁྱོག་པ་འདི་དག་བརྒྱ་པར་མི་ནུས་པ། ཁེ་ཕྱིར་རྟེན་
འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྷ་ངན་ཏ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་མྱ་ཀུ་ལ་སོགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ན་ནི་གོ་ལ་ས་གཅོད་པ་བློ་ལ་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པ་གསལ་བས་ཐུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། འདིར་མྱ་ཀུ་ནི་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་གཞན་གྱིས་རྗེས་དཔག་
བྱའོ། ། དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ན་བྱིས་པ་ཚུང་ངུ་
རྣམས་མིག་རྣ་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བློའི་ངོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པར་
དོན་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྟོད་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་མྱོང་བ་དང་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་བློའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས། དོན་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་ཚུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་རང་བཞིན་
ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ནི་རང་
གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་ཡོད་
ན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་ཏེ། མི་འགལ་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་པའི་
བྱམ་པ་སྣར་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་ཁས་ཟློང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་
ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། ། དེ་

ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་དབང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སུ་སྣང་ཞིང། སྣང་བ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་ན་ནི་རང་སྟེ་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང། དེ་ཁོག་ས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེད་པར་འཛིན་མི་ནུས་པས། ཡུལ་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྨོ་ནས་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་དགག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྡུ་མའི་མཇུག་ཉིད་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་དབང་བའི་ངོ་

བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོར་འདེབས་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་གང་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མ་ཐག་གི་ལུང་དེའི་མཇུག་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱས་ཤིང་སྣ་མ་འདྲ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ལ་སྐྱོར་པ་བཏབ་པས། དེ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྣ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང། རྒྱུ་པ་དང་ཚད་པར་ལྟ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་ཟློང་བར་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བཀག་ནས་རང་དབང་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེད་ལ་ཅི་ཞེག་བཀག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་དང་ངེད་ལ་ཁྱད་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་བླངས་ཀྱང་བྱིས་པ་ཚུང་ངུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་

བྱང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་ཇི་བཞིན་མིན་པར་བརྗོད་ལ། ཁོ་བོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ལྟར་སྣྲ་བས་ཁྱད་པར་ནི་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མ་ཐག་གི་ལུང་དེའི་མཇུག་ནས། ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན། གང་ཁྱེད་ཀྱིས་དེད་ཅག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཁྱོད་དང་དེད་ཅག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་གཞོན་ཉུ་ཐ་སྙད་ལ་མ་བྱང་བས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ལྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བས་ལ་ནས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་བརྙན་རྟོག་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཁས་ལྷན་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་ཤེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །བརྗོད་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་

བའི་ཕྱིར་དང། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་པར་འདུ་ཡང། རང་བཞིན་མེད་པ་ དང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྐོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་རྗེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་ རྟོགས། བརྗོད་ཅེས་མི་ཅེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་དོན་བྱེད་པའི་ དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་དེ་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་ སྨྲ་བས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ནི་མིང་ལ་རྩོད་པའོ་སྙམ་པ་དང། དེ་ བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་རྩོད་པ་ནི་མིང་ ཙམ་ལ་རྩོད་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་ པར་སྨྲ་བས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཀག་གོ། ཇི་འདྲ་བ་ནི་ དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་ཡང་ཉན་ཅེས་ཀྱི་ཡུལ་ན་གྲགས་པའི་དོན་འདི་ལ་རྒྱག་ པར་སྨྲ་བས། ཉན་ཅེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་དོན་འདི་འདོད་ན་སྒྲ་རྒྱག་པ་ འགོག་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་སྦྱར་བའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར་སྣང་དོ།།

སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཟུང་ བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ པར་འཛིན་པས་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལ། མཁས་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ དང་ས་ཏེ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ རྒྱས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྱུར་བ་འདི་ནི་རྣོད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་

མཁས་པ་ཆེན་པོའོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་ཆུང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ནས། ཆུང་པ་གསུམ་པས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང། ཆུང་པ་བཞི་པས་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཁས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་བྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་གཅོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པ་དང། རང་བཞིན་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པའི་དྲ་བ་བཅད་དུ་མེད་པས་གྲོལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གླང་པོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་གྱུར་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཚོས་ནི་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྒྲོས་དང་བྲལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། རབ་བྱེད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་

པཏ་ནཏངཿཀིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི། ཚིག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གསུམ་པ།

ལྷ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣལ་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟོག་ལ། དེ་ལོག་ན་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་སྡང་བཤད་པའི་ལེན་པ་བཞི་ལྟོག་ཅིང། དེ་ལོག་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཟད་པས་ཐར་པ་འཐོབ་སྟེ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གི་ཞེ་བའི་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དངོས་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྣམ་ཟད་ན། ཤེ་ཉ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང། །དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང། སྲིད་པ་ནི་ལས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་སོ། ཤ་ལས་ཉོན་ཡང་གང་ཟད་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་ཤེའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་འདི་ནི་ལས་ལས་སྐྱེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྨོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་ལས་ཡིན་པས། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱེའོ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་སྡུག་མི་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྨྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་བཅུག་པར་འཇུག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བས། ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཇུག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྐྱེའོ། །འཇུག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་དང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལ་འདི་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་ཁོ་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇུག་རྟེན་པའི་སྤྲོས་པ་དེ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ནི། རྗེ་སྣང་དུ་བཤད་པའི་སྤྲོས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མོ་མ་དམིགས་པར་ནི་ཆགས་པ་ཅན་དག་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤྲོས་པ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྤྲོས་པ་མ་བཅུག་ན་ནི། དེའི་ཡུལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་བཅུག་པར་ཡང་ང་དང་ངའི་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཇུག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་སྐྱེད་པར་

མི་བྱེད་དོ།། །ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་མ་བསྐྱེད་པར་ནི་ལས་དག་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་དག་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཆུ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བའི་འཕོར་བ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་དེ་དག་བརྗོག་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷོག་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷོག་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལོག་པས་སྐྱེ་བ་ལྷོག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྲིད་པའི་ཚ་བ་གཅོད་བྱེད་དང། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག་དང་འདྲ་བར་སྣྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཆེ་པ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྟོན་དཔོན་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་སྣྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་འདི་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་བསྐོམ་ཞིང། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་བཟུང་ནས་དུས་རིང་པོར་སྐོམ་པར་མི་བྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་

སྟོང་བར་མི་ནུས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོ་ནས་རང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཟད་དུ་བསྟོམ་པས། ཆེས་དུས་རིང་བ་དང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱུད་ཏེ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་དྲངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྤང་བར་ཤེས་ཏེ་ཕྱིར་ཡང་མོད་ཀྱང་། དུས་རིང་དུ་བསྟོམས་མ་བསྟོམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་སྟོང་ནུས་ཀྱི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མི་སྟོང་བ་ནི། དཔེར་ན་བདག་མེད་པའི་རྟོགས་པ་གཅིག་ཉིད་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྟོང་ནུས་ཀྱི། སྟོམ་སྤང་སྟོང་མི་ནུས་པས་སྟོམ་སྤང་སྟོང་བ་ལ་རིང་དུ་བསྟོམ་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བ་ལ་ནི་དུས་རིང་བར་དེ་ཅམ་ཞིག་བསྟོམས་པས་ཀྱང་སྟོང་བར་མི་ནུས་ཀྱི། སྟྲོད་པ་ཆུབས་ཆེན་པོ་གཞན་མང་པོ་ལ་བསླབས་པ་ལ་ཡང་ལྟོས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟོམ་པ་མེད་ཅིང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཅམ་དུ་བསྟོམ་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་

ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྲོག་པའི་ཁྱོན་མོངས་པ་སྲོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་པ་སྟོན་དགོན་འདིས་ཁྱོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་དང། དེ་ཟད་པར་སྲོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་ཡོད་ཀྱང། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྤང་དང་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

འོ་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ལ་བྱེད་སྟམ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྣང་བ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇུ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི །སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྣང་བ་ནི། སྤར་བཞི་བཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་དྲངས་པ་ལས། ཨི་སྒྲ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་པས། ས་བཏུད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དང་ས་བཏུད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་འཇོག་བྱེད་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱང། སྟོན་རིང་མོ་ནས་དེས་བཞག་པའི་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྣང་རྒྱུ་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ནས་ཀྱང་རིང་དུ་སྣང་དགོས་པས། དེ་དག་སྣང་ཤེ་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་ལོག་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། ཟུང་དུ་བྱང་བའི་ངེས་པ་གཉིས་དང་རྒྱ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག །འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཐབས་མེད་པར་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཅི་རྟེད་བྱེད་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆུབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་

པ་གཉིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་ནས། སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། རི་དབང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི། །རྨད་བྱུང་ས་འཛིན་མཆོག་དེར་མངོན་གཤེགས་ནས། །ས་ཆེན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་མཛད་ཅིང་། །ཞིང་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་འགེངས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས། །ཐུབ་པས་དཔལ་གྱི་མགྲུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། །མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་སྲོག་ལྟ་བུ། །འཕགས་པའི་སྲས་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ། །ལེགས་བཤད་བླ་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་དཔའ་བོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་གཞུང་གི་མཆོག་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཅེས། །ཉི་ལྟར་གྲགས་པའི་རྣམ་བཤད་བླ་མེད་པ། །རྒྱལ་བའི་སྨྱུ་གུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གཞུང་། །དེ་ཡིས་ལེགས་པར་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་དུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་ནི། །བླ་བའི་གཞུང་བཟང་ཚིག་དོན་གསལ་བ་འོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུགས། །རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་འདྲའི་དངོས་པོ་ལ། །འཁོར་འདས་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་བའི་གྲོགས། །ཁྱེད་ཀྱི་བློ་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས། །དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན། །རང་གིས་ཇི་བཞིན་སྤོང་བར་མ་

ནུས་ནས། །ལུགས་མེད་པ་ལ་རེ་ན་དཀའ་སྟོབས། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །གཞུང་གིས་ལྟ་བ་འཚོལ་བའི་ཚུལ། །ལེགས་པར་བཤད་འདི་འང་རྒྱལ་བ་ཡི། །བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ།

ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲུས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་གསུམ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཏོགས་པའི་ལྟ་བ་རྟེད་པ་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་དུ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། འདིར་ནི་ས་མཐོན་པོའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ། ས་ས་སྒྲ་བོའི་དུས་ཀྱི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཅོ་ཆེར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་བྱུག་གི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི། རྟེ་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྟེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་རྣམས་

འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་སློང་། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དབྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རྗེ་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུའང་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཉན་ས་ལྟར་གསུངས་སོ།།

རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་

བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ས་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐར་ཐོས་པ་དང་བ་ཟླུང་བའི་ཆོས་སམ་གདམས་ངག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྟོག་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ཉེ་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མཚན་མ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་སེམས་པ་ནས་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲང་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ངེས་ཟིན་པའི་དོན་ལ་སྤྲང་བཞིན་དུ་བཟློག་པར་བྱེད་པའོ།།

རྣམ་པ་དྲུག་གི། གཞི་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོལ་ལུགས་སོ། །འདི་ཡང་དོན་དང། དངོས་པོ་དང། མཚན་ཉིད་དང། ཕྱོགས་དང། དུས་དང། རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཅལ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཚོལ་བ་གི། ཚོག་འདིའི་དོན་གྱི་འདི་ཡིན་པོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །དངོས་པོ་ཚོལ་བ་གི། འདི་ནི་ནང་གིའོ། །འདི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་གི་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའམ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བའོ། །ཕྱོགས་ཚོལ་བ་གི། ནགས་ཕྱོགས་སྟོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཚོལ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ནས་ཚོལ་བའོ། །དུས་ཚོལ་བ་གི། འདས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་དོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་དོ། །ད་ལྟར་བའི་དུས་ནི་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །རིགས་པ་ཚོལ་བ་གི། རིགས་པ་བཞི་ལས། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྷོས་པའོ། །འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱས་སོ་སོའི་སྟོན་ནས་ཚོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སོ་འདི་ནི་བྱེད་པའོ་ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །འཐད་པས་བསླབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་བསླབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་

ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་དུ་ཚོལ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མེ་ཚ་བ་དང་ཆུ་ཆགས་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཚོལ་བའོ།།

དེ་ལྟར་རྟོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་དུ་རེས་ཏེ། སྒྲས་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་དང་རྣམ་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་དང་པོའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཚོལ་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟག་མ་གསུམ་དང་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་བཞག་གོ། ། ཉན་ས་ལས། དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་གཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་རྟག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན། དེས་ནི་ལྟག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ལྟག་མཐོང་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། ། །དེ་ཡང་དང་པོར་བཤད་པའི་ལྟག་མཐོང་བཞིའི་སྒོ་ནི་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་བཅོལ་བའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚོལ་ལུགས་རྟག་ཏུ་གསུངས་པས་སྒོ་གསུམ་དང་ཚོལ་བ་རྟག་ནི་སྤ་མ་བཞིར་འདུ་བར་སྟོང་དོ། ། །

སྤར་བཤད་པའི་བསྟན་པས་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཞེ་ལྟག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པས། ལྟག་

མཐོང་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཞི་གནས་རྣམ་པ་དགུའི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ཆེ་བ་མང་པོ་ནས་གསུངས་པས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། ཞི་གནས་བསྟོམ་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་སེམས་དགུའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ།

ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གང་ཡང་མ་རྟེད་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བརྩང་ན་དེས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདི་ཡིན་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟོམ་

མཁན་དེས་ཡུལ་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྱུར་པ་ལ་མ་གྱུར་པར་ཤེས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་ཞིག་དགོས་སམ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་དུའང་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བའི་ཚོ་མ་འཇོག་བྱས་ན་དེའི་གནས་ལུགས་བསྟོམས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེས་ལྟ་བ་མ་ཆེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་དེ་ཅས་དོན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་དེ་འཇུ་བ་དེ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་མཚམས་མ་ཟིན་པས་གང་ཁས་ཟློས་ཀྱང་རིགས་པས་གཏོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ནས་ཅིར་ཡང་ངོས་བཟུང་ས་མ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་ན་ནི་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཅི་སྟེ་ཆོས་འདི་དག་ཡིན་ཚུལ་དགྱེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་གང་ཡང་རིགས་པ་དེས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་པས། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་འདོད་ན་ནི། ཇ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ་སྙམ་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་ཡིན་ལུགས་བསྒོམ་པའི་སྒོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་དོ།།

གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་བློའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་གཉིས་མཐུན་པ་དེ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་ཤེས་པས་ཚོག་ན་ནི། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་གང་ཟག་དེས་དེ་གཉིས་མཐུན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་མཐུན་ལུགས་དེ་ཤེས་ན་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བ་མ་གོ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་དུ་རྟོག་ཀྱང་རྟོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ཅོ་མ་འཛིག་གི་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་སྤར་མང་དུ་བཀག་ཟིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདོགས་རྒྱུ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྟེད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཞིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ། །གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །སྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །སྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐུན་མོངས་པའི་དབང་

དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟོགས་དུ་སེམས་ཤིང། དེ་སྐད་ཀྱང་སྨྲ་བ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྟངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་སྟངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྟངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་སྟངས་ན་རྩ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྟངས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཟུར་ཕྱིན་པར་སྟངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་གཡོ་གོས་ཅན་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཐོས་པ་ཉིད་བ། བདག་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མ་བྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ། བདག་ཕུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པ།

རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་དུག་གིས་བཏབ་པའི་ཚོགས་ནི་མཁས་པ་
བདག་ལ་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་ཡོངས་
སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་ཤད་གི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟར་འདོད་ན
ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་ལུགས་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་སྨྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བྱེད་པས་དེ
དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། སྨྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁོ་དང
ཁྱད་འབྱེད་དགོས་པར་བྱུང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དང་ཀུན་གཉིས་འགས་དོན་གྱི་ལྟ
སྒོམ་འདྲ་བ་ཡིན་མོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག
པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ
གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་ན་ཁྱེད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ
དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་ན་སྨྱོན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ
ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས། དེ་དག་བྱས
པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་གང
ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ཀུན་གཤད་གི་དེ་ལེགས་པ
ཡིན་གྱི། ཁྱེད་ལྟར་ན་འགལ་བའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་དེའི་རྟེས་སུ་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གཉིས་སུ
མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་མང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཡུལ
ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དེ་བརྗོག་པ་ནི། ཁྱོ་རྟོ་ཕྱིར་འབྱངས་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན

པ་ཕྱི་ཚོད་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་འཇོག་པ་
ནི། རྟོ་འཕེན་པའི་ལག་མཚོ་ནས་འཇོག་པ་དང་འདྲ་བར་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཚན་མར་འཇོག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ནང་
ནས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་རིགས་
རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྱམས་པའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་རྒྱན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་
གཞུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་
རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་དོན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁོ་ན་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་བཟུང་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་བཟུང་
བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་
ལུང་རིགས་ཀྱིས། ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དང་པའི་སྒྲོ་ནས་
འཕྲལ་པའི་བརྗོད་ཕུགས་རྗེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་
མ་རྟེད་པར་སེམས་བཟུང་བ་ཙམ་ནི། དེའི་ཚེ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་
འཕྲོ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན
ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི
ཚེ་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་མེད་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་མེད
རྟོགས་པར་ཏ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དགེ་ན་མཚན་མོ་རྒྱས
མེད་པའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སྲིན་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་འཇིགས་པ་ན། སྟོན་མེ
བཏེག་ནས་དེར་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་རྩད་བཅད་ནས་འཇིགས་པ་དེ་

མི་སེལ་བར། སྲིན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཕྲོང་མ་འཛིན་པར་སེམས་
རྒྱབས་ཤིག་ཟེར་བ་དང་འཇུ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྨོན་རིམ་ཐ་མ་ལས་ནི། གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ་མིག་ཕྱེ་ནས་དགྲ་གང་
ན་འདུག་ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ། དེར་མཚོན་འགྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ལྟར་མི་
བྱེད་པར། དགྲ་སྟོབས་ལྟན་མཐོང་བ་ན་མིག་བཙུམས་ནས་སྟོད་པའི་སྦྱང་
མ་དང་འཇུ་བར་གསུངས་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་
རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བྱ་མོ། རྗེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། གསོལ་པ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་
པར་བཏགས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པའོ་ཞེས་
འབྱུང་བོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ལ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་ཐམ་པར་བྱ་སྟེ། འཇིགས་
པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ་ཡི། མི་སྡུག་མ་བཞིན་དུ་མིག་གཟུམ་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐག་པ་ལ་སྣྲལ་དུ་འཁྱལ་ནས་སྒྲག་པ
ན། འཁྱིལ་བ་དེ་ཐག་པ་ཡིན་གྱི་སྣྲལ་མ་ཡིན་པར་འདུག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ
བསྒྲུབ་ནས། འཁྱལ་པ་དང་སྒྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟོག་དགོས་པ་བཞིན
དུ། བདག་གཉིས་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་འཁྱལ་བ་དང་། འཁྱལ་པ་དེས་བསྒྲུབ
པའི་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཐག
གཅོད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ངེས་པ་ཏངས་ནས་བདག་འཛིན་དེ་འཁྱལ་པར་གོ
བ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དོན་གོམས་པས་ལྟོག་ལ། དེ་ལོག་ན་དེས་བསྒྲུབ་པའི་

འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པས་ན། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་ཡུལ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན། །ཞེས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ན་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བས། དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱད་པར་གསུངས་ཤིང། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། ।རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ।ཅེས་གསུངས་སོ། ।རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང། འདི་ཡུལ་སྲུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། ।དེ་སྟོང་བར་ནི་ཀུས་མ་ཡིན། ।ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྟེས་འབྲེལ་བའི། ।འདོད་དང་སྡང་སོགས་སྟོང་བ་ནི། ।དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། ।ཡིན་གྱིས་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། ।ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།།

རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འགོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དགག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ལ། འདི་ལྟར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནམ་ཡོག་གྱུར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེ་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཅི་སྟེ་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་

བོར་མི་འགལ་བར་ཁྱེད་སྟེ་ན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟེ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེས་རང་གི་ཡུལ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ལུང་གི་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ངོ་སྤྲོད་དགོས་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དགོས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གཏམ་དེ་འདྲ་བ་ནི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཆུམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྟེ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཀྱང་སྟེ་མི་ནུས་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟློར་དོན་ཏེ། །གནག་རྫི་མོ་བར་གྱགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤེས་པའི་གནག་རྫིའི་བར་ལ་གྱགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཟློར་པ་ལ་རྟགས་དེ་འགོད་པར་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་ཟློར་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐུན་བོ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་དུ་ཚུག་ཀྱང། དཔེར་ན་དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཡིན་ཡང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆུམ་པར་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ཅིང། རང་གིས་

ཁས་བླངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བས་ཐ་སྙད་བསྟན་ཏུ་སྣ་བ་ནི་ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པར་གསལ་ཏེ་མི་སྟོན།། །གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་པོ་དེ་ལ་བསྒོམ་བྱ་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོག་བྱ་ལ་གྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།། མདོར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་དེ། ཡུལ་བདག་མེད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་འགལ་ལ། དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་ཡང་ཡུལ་དེ་མངོན་ལྟོག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤེད། དེ་ལ་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་འཕགས་པར་འགྱུར་བས། སོ་སྐྱེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་དོན་སྟེ་འཚལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་རྟོག་བྱ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོ་ལམ་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་དོན་སྟེ་འཚལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་ལས་དང་པོ་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་བློ་རྟོག་བྱ་ལ་དུ་འདོད་པ་ཤེན་ཏུ་འགལ་ལོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱ་ལ་ཡིན་ན་ནི། མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་སྣ་བས་རྟལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པར། བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཕྲོ་བའི་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ཡང། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདག་མེད་རྟོག་བྱ་ལ་གྱི་ཤེས་པས་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་

ནི། ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕྲུལས་པའོ།།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེད་པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ཙམ་ནི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་མི་རིགས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པས་སྤྱ་མ་མི་རིགས་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་རྟེད་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེས་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་རྟེད་པ་ཡིན་པས། ཁོས་མི་རྟོག་པ་གང་བསྒོམས་པ་ཐམས་ཅད་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒོམས་པར་འགྱུར་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པ་དེ་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་བསྒོམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྨོས་ཤིག ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དེ་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་ཆེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྒོམ་ཡིན་ཀྱང། ལྷ་བ་དེ་དེའི་ཚེ་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་བསྒོམ་པ་མིན་པས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ནི་གང་ཟག་དེས་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་ཆེད་ཀྱང་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ལྷ་བ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ནས་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་སྒོམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང། དེས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་བསྐྱངས་པར་རྗེ་ལྷར་འགྱུར། དེས་ན་ལྷ་བ་ཆེད་ཀྱང་སྐྱོང་བའི་ཚེ་ན་སྤར་གྱི་ལྷ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་འཇོག་ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་

པར་མི་འགྱུར།། །འདི་ར་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཞེས་སྤར་ཞེ་གནས་དང་སྣོབས་འདི་དག་ཏུ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། འདི་ནི་འདིའོ་འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་མི་དགྱོད་པར་དམིགས་པ་ཞིག་བཟུང་ནས་གནས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རྟོག་བལ་དུ་འདོད་པ་མིན་ནོ།།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་བ་མ་རྟེད་པའི་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་དང་པོ་ཡང་མི་འདོད་ལ། ལྷ་བ་རྟེད་ནས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒྲོང་རེས་ཀྱིས་དེའི་སྟོན་རོལ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགྱེད་པ་ཚར་གཅིག་བཏང་། དེའི་འོག་ཏུ་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་ལོག་ཁར་ལྷ་བའི་དགྱེད་པ་ཚར་གཅིག་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བའི་དགྱེད་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བར་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་ལ། རང་དུས་ན་ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་སྒོམ་ཡིན་མི་དགོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ।དེས་ན་ལྷ་བའི་དགྱེད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང། དེ་ནས་ཕུང་ཟད་སོང་བ་ན་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་ཥོར་ནས་སྒྲ་ཆུ་ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་སྤྱང་བར་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཐོག་ཏུ་གནས་མི་གནས་བྱ་ར་ཐུ་རེ་བྱས་ནས་སྒྲོང་དགོས་སོ།།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྤྱ་མ་གསུམ་མི་འདོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། དེ་ནས་དེའི་དོན་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དགྱེད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དང་པོ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའང་མེད་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་སྒྲོང་བའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང། ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་དགྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་ལྟ་བའི་དགྱེད་པ་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས། ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཛིན་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛིན་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཞེ་གནས་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། དགྱེད་སྒྲོམ་ལྟག་མཐོང་གི་སྒྲོང་ཚུལ་མེད་པས་ཞེ་ལྟག་གཉིས་འབྱེལ་བར་སྒྲོང་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། བདག་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ལ་ཆོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བས། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྟོག་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་གོ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་མི་ཚོག་པས་སྒྲོང་བའི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་ནས་དགྱེད་པ་དང་དགྱེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྒོམ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མི་དགྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགྱེད་ནས་བསྒོམ་པ་

གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱི། ཕྱོགས་རེ་བས་མི་ཚེགས་གོ །འདི་ལ་གསུམ། འཇོག་སྒོམ་དང་དགྱེད་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཕྱི་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བའི་ངེས་པ་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་དེ་འཛིན་པའི་གཏམ་མ་ཐོས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ལགས། བྱམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཞེང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་སོགས་སྤང་དུ་མ་ཞིག་ཏུངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྟ་བ་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ལུགས་ནི།

དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་དེ་མི་སྐྱོང་བར། འཇོག་སྒོམ་

ཅོམ་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཞི་གནས་གྱི་བདེ་སྨོན་པར་བྱེད་
པའི་ཚེ་དགེ་བདེ་ནས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དང་པོ་ནས་མི་དགྱོད་
པར་མི་འདོད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ནས་བསྟོམ་པའི་ཚེ།
དགེ་སྨོན་བྱས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་མཚན་འཛིན་ཡིན་སྙམ་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་
ལྟར་མི་སྐྱོང་ན་ནི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་
རྟོག་བཟལ་གྱི་ཤེས་པས་བདག་མེད་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་མང་དུ་བཀག་པས་
མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་
བསྟོམ་པའི་ཚེ་འགོག་ན། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པས་དེ་དག་
བྱ་དགོས་པས་དགག་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང། སྟོབ་མ་ལ་འཆད་པ་དང་
རྩོད་པ་དང་རྩོམ་པ་དང་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས
རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན
འཛིན་སྟོམ་བྱེད་དུས་དགག་དགོས་ལ། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་མི་དགོས་པའི
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན
ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པས་སྟོ་དུ་མ་ནས་དགྱོད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མ
རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ཡང་རྟེད་ཟིན་པས་བསྟོམ
པའི་ཚེ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་པ་མངོན
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བདག་མེད་མཐོང་ཟིན་པ་དེ་བསྟོམས
པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ནི་བསྟོམ་དགོས་ཏེ་སྟོམ་སྦྱང་རྣམས
གོམས་པས་སྟོང་གི། །མཐོང་བ་ཅོམ་ཀྱིས་མི་སྟོང་ངོ་སྙམ་ན། མཚུངས་ཏེ།

འདི་ར་ཡང་སྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ངེས་ཟིན་ཀྱང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་དེ་ཤུགས་རྒྱ་བ་དང་རྒྱུན་རིང་བ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པས་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་བརྟན་པ་དང་ཤུགས་རྒྱ་བ་སོགས་སུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གཞོན་པས། འདི་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་བརྟན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞོན་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་རྒྱ་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལའང་དེ་དག་གི་གོ་བ་རྟེད་པ་ནས་མི་དཔྱོད་པར་བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་གཅིག་ཁོ་ན་བཟུང་ནས་བསྒྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངེས་པ་རྣམ་དག་འཇུག་པ་ལ་ནི་བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྙིང་རེ་རྗེ་སྙམ་པ་ཙམ་རེ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་རེས་མི་ཚོག་གི། ཁྱུ་མཚན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པ་དང་ཤུགས་རྒྱ་བ་སོགས་

ཀྱང་དམ་བཅའ་ཅོམ་ཞིག་བཟུང་བས་མི་ཚོག་གི། །གཞོན་བྱེད་དང་སྨྲྭ་བྱེད་སྒོ་མ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངའི་སྐབས་སུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་གར་ཞི་གནས་བྱེད་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དགྱེད་པ་མང་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དགྱེད་པ་དེ་དག་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གང་རུང་རྟེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང། ཞི་གནས་མ་བྱས་པའི་སྟོན་དུ་ལྟ་བའི་གོ་བ་མི་འཚོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། བསམ་གཏན་གྱི་འོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བའི་དགྱེད་པ་རྣམས་གསུངས་པས་དེའི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས་ཀྱང། ཐོ་གྲོས་མཉམ་གཞག་འོག་ཏུ་ནི། །ཐ་སྙད་སྒོ་ནས་གཟུང་བྱ་བའི། །ཚོས་རྣམས་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ། ।ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག ।ཅེས་གསུངས་ཤིང། འགྲེལ་པར། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དགྱེད་པ་རྣམས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང། ཕྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང། ཞི་གནས་བསམ་གཏན་ལེ ཉུར་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་ན་རིགས་པའི་དགྱེད་པས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བསླབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་དུ་

བསླབས་ནས་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་བསྟོམ་ཚུལ་ལ་རྗེ་ལྷ་བ་དང་རྗེ་སྟེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྐོ་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ལོག་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་གཞུང་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་བསྟོམ་པའི་ཚེ་དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་བྱུབ་པའི་འོག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་ཚེ་དགེ་སྐོམ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་སྤང་གྱི་ཞི་གནས་འཇིག་ལ། གསར་དུ་ཡང་མ་བསླབས་པའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཡང་མི་སྒྲུ་སྟེ་སྤང་བར་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤང་གནས་པ་བྱུབ་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་སྐྱོང་དགོས་ལ། དགེ་སྐོམ་ཡང་བྱ་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ།།། དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་དགེ་སྐོམ་བྱས་པའི་མཐར། དོན་དེ་ལ་འཇོག་སྐོམ་བྱས་པས་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐོམ་རིམ་བར་པ་ལས། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྨྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་དེས་སྨྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང། སེམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། ।སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། ।སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་

རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བོ། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྤོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཅམ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལུང་དེས་ནི་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲོ་མཁན་གྱི་སེམས་རྣམས་བརྟགས་པ་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང། སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཡང་བཅོལ་བའམ་དཔྱད་པ་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཚེ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང། དཔྱད་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས། ཡོངས་སུ་དཔྱད་པས་འཚོལ་བའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་སྤོན་དུ་མ་བཏང་བར། ཆུ་ཤིང་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་བ་བསྡུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་མཚན་མེད་དམ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སྤང་བར་ཤད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྫུལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རིགས་པའི་མཚོན་གྱིས་བཤིག་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དང། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ན། དེ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པཉིད་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་མོ་གཤམ་དང་བུ་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་

དེ་གཉིས་ནས་ཡང་མ་དམིགས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་པ་བདེན་པར་ཡོད་
པར་འགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་འགའ་
ཡང་གཞི་འགར་ཡང་མ་དམིགས་ན། དེའི་དངོས་མེད་བདེན་པ་བ་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཚན་མར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་
དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་རུང་ཡིན་པས།
ཁྱབ་བྱེད་ལོག་ན་ཁྱབ་བྱ་ཡང་ལྷོག་པར་སྒྲོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་དེས་ཐག
བཅད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་ཡིད་བྱེད
བསྟུས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང
བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན
གྱི། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཡོད་པར
མི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པས། དེ་བསྒོམས་པས
བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ
དང་བདག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་དང། བདེན་མེད་དང་བདག་མེད
གཉིས་རྟོགས་པ་ཕྱེད་པར་བྱ་དགོས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཟུངས་ཤིག
གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད

པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་བ་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟེ། འདི་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་དང་བཅས་པས་གསུངས་ཏེ། ཞོད་སྤངས་ཀྱི་ལེ་ཌ་ལས། ཞོད་སྤངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་ནི། ཤིང་གཉིས་ཆུང་གིས་དཔེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྲེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞོད་སྤངས། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྒྲ་སྟེ། དེ་སྒྲས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲ་བར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་བསྒོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན། གཙོ་བོ་ཤིང་གཙོ་བས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་བསྲེག་གོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

ལམ་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་སྐྱེ་བོ་ལས་མྱ་ཀུ་སྟོན་པོ་སྐྱེ་བ་དང། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང། བུད་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྣང་རོ།།

འཕགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བདག་གཉིས་སྤྱ་འཛིན་པའི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་པའི་རོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ད་ལྟ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་ནས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་དགོས་པས། དེ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེན་ཏུ་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཅི་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་སོགས་སྡུད་དཔས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟད་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། སྟོང་པའོ་སྙམ་དུ་

བཟུང་བ་ཅམ་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་ངེང། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
བསླེབ་པས་འདི་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟག་ཅིང་འདི་ལྟར་ངེས་པར་བསམ་པར་བགྱི་
སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་གང་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་གང་གི་ཡིན། ཅི་ཚོས་གང་མེད་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟགས།
དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསམས་པ་ན། ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་བསླེབ་པའི་ཚེ་དགྱོད་པར་
གསུངས་པ་དང། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྦྱོང་
པ་ཇི་བའི་ལན་བྱ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྟོས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་པ་དང། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང།
གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཚོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་
པར་བཤིག་ནས་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་
ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྱུ། །ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ལ་དཔྱད་པས་
རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་མཐོང་ན་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འགྱོ་བར་གསུངས་ཏེ།
དེ་འདྲ་བའི་རིགས་སོ་སོར་བརྟག་དགོས་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་
འགལ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་བརྟག་པར་གསུངས
པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན། ཆུ་ཤད་ལྟར་རྟོག་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད
ཀྱིས་འགོད་བར་འཆད་བར་འདོད་ན་ནི། མི་རྟོག་པ་དེའི་གཏམས་ངག་ཞུའོ་

དེ་བསྒོམ་མོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཚེང་བར་འདོད་དགོས་ཤིང། དེ་དག་ག་པ་སྤར་ཡང་མང་དུ་སོང་ངོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་ལྷང་གི་དོན་ཡིན་ལ།

བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འགོག་ན་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྨྲལ་དུ་འཁྱལ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ན། ཆོ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟང་བ་ལྟར་གྱི་སྨྲལ་མེད་པར་ངེས་ནས་འཁྱལ་པ་དེ་བཟློག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་བདེན་པར་བཟང་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་བ་དེ་མེད་པར་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་གིས་ངེས་ནས་དེའི་དོན་ལ་འཇུས་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཚུར་ལ་བཀུག་པ་ཅམ་གྱིས་འགོག་པར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་དེ་འཁྱལ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། མ་འཁྱལ་ན་འགོག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་དེ་འཁྱལ་པར་འདོད་ནའང་ཁོས་བཟང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་འཁྱལ་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོ་འཁྱལ་མ་འཁྱལ་ནི་བཟང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཏེ་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེ་ནས་བདེན་པར་མི་རྟོག་པར་འཇོག་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདི་འདོད་པ་ཡིན་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མི་རྟོག་པ་དགོས་ཀྱི། མི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང། དེ་ལྟ་

བས་ན་དམ་བའི་ཚོས་ལས་ཏན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་
བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏན་པ་མེད་པ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ནས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་
ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕགས་
པ་དགེ་མཆོག་སྨྲིན་དང་དགེ་ངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །འཕགས་པ་དགེ་མཆོག་སྨྲིན་ལས་བཀའ་སྩལ་
པ། ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་
མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་གྲོས་ཆེན་པོ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་བརྟགས་ན་རང་དང་སྤྱི་འི
མཚན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས
བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱ་ན། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན
འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་རྣམ
པ་དུ་མ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་ནི
ཤེས་རབ་ཆུང་ངུ་བཅོན་འགྲས་ཆུང་ངུ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ
མི་ནུས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མང་དུ
ཐོས་པ་བསྟན་པས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུའང་དེ་སྐད་བར་ནི་མི་རིགས
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ

མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ལ་ཡང་བློས་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
དག་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་
པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

བདེན་པར་བཟུང་ནས་གནས་སུ་མི་རུང་བ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར།
དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་འདྲ་བའི་མི་
གནས་པ་དང་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པཱའི་བདེན་པ་འགོག་པའི་ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། ཁེས་ན་
གསུང་རབ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བློ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་
པར་རྟོམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན
པ་དང། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན
པར་སེམས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ
ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྨྲོས་རིམ
ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟར་གང་དང་གང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི
ཚིག་ཐོས་ན། དེ་དང་དེར་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས
པར་གང་དག་སེམས་པ་དེ་དག་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དགག་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་པ་ཡང་དག་པར་དག་པ་པར་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་པ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་ཤེས་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

ལུང་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས། འོད་སྲུངས། དགེ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འོད་སྲུངས། གང་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གསོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་མེད་པ་དང་ཤེད་བུ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས། འདི་ནི་དགེ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་འགལ་བའོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

ཏེ། གཟུངས་འདི་ཡི་འགྲེལ་པ་སྟོན་དགོན་འདིས་མཛད་པ་ནི་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དོ།།

མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བའི་ལྷ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་བའི་ལྷ་བ་ནི་མེད་ལ། རྒྱ་གོང་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་པར་སྣང་བས། གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ལྷ་བ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཙོལ་བར་བྱའོ། ཁེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོལ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ངང་དེ་ཁོ་ནར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་ཐ་དད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་ཡང། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་རྣམ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཀུན་བརྫུགས་རྣམས་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་མཐའ་དག་པར་བཀག་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེད་པར་བྱས་ནས་ལྟ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་འཇོག་སྟོམ་དང། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་བསྟོམ་པ་གཉིས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་བསྟོམ་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་མ་བཞག་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དེ་བསྟོམས་པར་མི་འགྱུར། ལུགས་དེའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་སོ་སོའི་སྒོང་ཚུལ་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་ན་ཆེས་གསལ་བར་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལུགས་འདི་ལེགས་པར་ཏོགས་ནས་དེའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྨོས་པར་བྱེད་ནའང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བསྡུས་པ་རེ་ཡན་ཆད་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང། ཁོན་ཀྱང་མ་བསྟན་པའང་རེ་མང་ཡོད་པས། མ་བསྟན་པ་དེར་བསྟན་པའི་གཞུང་ནས་དྲང་དགོས་ལ། མི་རྒྱས་པ་དེར་ཡང་རྒྱས་པ་ནས་དྲང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཟབ་པའམ་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་དུང་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་སྟོན་པའི་ཐུན་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ།

སྒྲོ་ང་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་ནི།

སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་ཆུང་བ་དེས། ང་དང་ངའི་འོ་སྐམ་པའི་འཇོན་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་དང་འཇུ་བར། སོ་སོར་ཏོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མང་དུ་དཔྱད་ནས་མཐར་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ། མི་འཕྲོ་བར་འཇོན་པའི་འཛིན་སྐྱོམ་དང་སོ་སོར་ཏོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་

པ་སྟེལ་མར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་དགྱེད་སྨོན་མངས་པས་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་སོང་ན་ འཇོག་སྨོན་མང་དུ་བྱ་ལ། གནས་ཆ་སོར་གཞུག །འཇོག་སྨོན་མང་དུ་བྱས་ པའི་མ་ཐུས་གནས་ཆ་ཆེ་བར་སོང་ནས་དགྱོད་སྟེང་མི་འདོད་པས་མ་དགྱེད་ ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་ལ་ཤུགས་དྲག་པ་མི་འོང་ཞིང། དེ་མ་བྱུང་ན ངེས་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་བདག་གཉིས་ཡོད་པར་འཇོན་པའི་སྒྲ་འདོགས་ལ་དེ་ ཅ་མ་དུ་མི་གཅོད་པས། དགྱེད་སྨོན་མང་དུ་བྱས་པའི་སྨོ་ནས་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ ཆ་མཉམ་ལ་བསྨོན་སྟེ། སྨོན་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ བསྨོས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཞེ་གནས་ ཆུངས་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་ཟླུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ཞེ་གནས་ བསྨོན་པར་བྱའོ། །ཞེ་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ནས་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་ བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ དེའི་ཚེའང་ཤེས་རབ་བསྨོན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

སྒོ་ར་བ་དང་མཇུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་ ངོན་བསྨོན་པའི་ཚེ་ན་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་བྱུང་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་ ཁོང་པའི་ཏན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ལུགས་དང། བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་མི་ མཉམ་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཐོབ་པ་ན་རྩོལ་བ་གློད་ ལུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་ཞེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ནི། གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེ་གནས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚུལ་བྱས་ནས་ཤིན་སྦྱངས་བསྒྲེད་པ་དང། ཡང་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་ངལ་སྟོམ་བྱས་ནས་ཤིན་སྦྱངས་བསླུབས་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་གྱུབ་པ་ན་ཟུང་དུ་སྦྱོལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་དགྱེད་པ་ངང་འཛིག་པ་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་བས། ཐུན་སོ་སོ་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི། རང་གི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་སྣོ་བཏགས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྣོ་ནས་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་པ་ཤུགས་བྱ་བས་བསྒྲེད་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་སྟོང་ཉིད་རྒྱུར་པ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། འདི་ཤར་སྒོར་གནོད་ལ་བསྟུད་ནས་བསྒོར་ཁོང་བ་དང་འད�། །ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་དོ། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱ་མོའི་སྒྲོན་ཡོན་རྣམས་ནི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་གིས་ཀྱང་བསྒོམས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་མ་སྟོས་སོ།།

བསྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གཙམས་ངག་སྤ་མ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཏོ་བའི་བེ་ཉུ་བྱམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། ।རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ལ།།

བསྟོན་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་བསྟོན་ཟེར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །འོག་ས་སུ་བསྟོན་ཕྱི་ར་གཉན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བས་ན་བསྟོན་དུས་ཉིད་ནའང། །གཅིག་དང་དུ་བལ་རྒྱན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོ་མས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང། །ཆུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུའང་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྟོན་ན་ཉོན་མོངས་གཉན་པོ། །ལྟ་གཅིག་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང། །ཞ་ཏོལ་ཕྱིན་ལུགས་སྟོད་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་བསྟོན་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོ་མས་པས། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྟེས་སུ་འཇུག་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདིའང་ཇོ་བོས། སྟོང་ཉིད་གང་གི་ས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཀུན་སྦྱོང་སྟོབ་མ་ཟླ་བྱགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གི་ས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་ཇོ་བོས་དབུ་མའི་གདམས་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱད་སྟོམ་དང་དེ་ལྟར་དབྱད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པའི་སྟོམ་སྟེ་ལ་མར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལའི་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་དབུ་མ་སྟྲེང་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང། བྱམས་ཆོས་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིང། དེའི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་འཛིན་པའི་མཁས་པ་ཤྲཱི། བས་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་ཡང་གསལ་བར་བཀྲལ་བས་ན། ལྟག་མཐོང་སྐྱོང

ཚུལ་ནི་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ནས་བརྒྱད་པའི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་རྣམས་མཐུན་པར་སྟོང་དོ།།

བཞི་པ།

བསྟོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི།

དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བསྟོམས་པ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆོད་དུ་ལྷག་མཐོང་རྟེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེས་པ་ནས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེན་སྦྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་ལུགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་སྤར་ཞེ་གནས་བྱུབ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཤེན་སྦྱངས་ཀྱང་ཡོད་པས་ན། སྒྲོ་ར་ཤེན་སྦྱངས་ཡོད་པ་ཅམ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེན་སྦྱངས་འཇུག་ཐུབ་པ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བཏྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བཏྱེད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བཏྱེ། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་

བའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་ངག་ལས་ཀྱང་། དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ་སོར་
བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་
དེ་སྲིད་དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་
སྟོང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །ཤིན་
སྦྱངས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ཐུབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའང་དེས་འབྲེན་
པར་ནུས་པས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུད་སྒོམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ
གཅིག་པ་འབྲེན་པ་འདི་ནི་ཞི་གནས་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི
གནས་ལེགས་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་དབྱུད་སྒོམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས
ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུད་སྒོམ་བྱས་ན་གནས
ཚ་ཆུང་དུ་འགྲོའོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུད་དོ།།

རྗེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་སྒོམ་དང་དབྱུད་སྒོམ་བྱེད་པའི་ལྷག
མཐོང་བསྒོམ་པར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཚད་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་གང
ཡང་རྩད་བ་ལ་མ་ནོར་བའི་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེད་ནས་དེ་ལ་དམིགས
ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་འབྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འབྱེད

བར་མི་ནུས་སོ། །རྗེ་འཇམ་འབྱེད་པར་མི་ནུས་སྙམ་ན། བསྟོམས་པས་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་རགས་པ་རྣམས་འགགས་ནས།
ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ལ་དྭངས་པའི་
ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་མར་མེ་རྒྱུང་གི་ས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ་རིང་དུ་གནས་པ་
དང། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡུལ་སྣང་རྣམས་ཡིད་དོན་འཛིན་ནམ་དུ་བ་སྲབ་
མོའི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འཆར་ཞིང་དེ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་དང། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
ངོ་ན་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་གང་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་གཏད་པ་
ན། གཏད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་ཞིག་ནས་དག་འགྲོ་ཞིང། དེ་ཡང་དང་
པོར་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་
ལ། གོམས་ན་མཐར་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་དང་མྱོང་བ་ལའང་སྤར་གྱི་རིགས་
པའི་རྣམ་པ་དེ་བུད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞིང། དེ་ལའང་སེམས་ཀྱིས་གཏད་པ་
ན་གཏད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང། དེས་
ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུ་བ་དང་སྣང་བ་བན་བྱུན་
ཤར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པར་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཛིག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་ཐུག་མ་ཕྱོགས་པས་ཀྱང་
གནས་ཆ་རིང་དུ་བསྐྱངས་པ་ན། དེ་ལྟ་བུ་འཆར་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ
པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་སྣང་བ་བསྟོན་དུ
མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་དགོས་

ལ། ཡིད་ངོ་ན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཇའ་ཚོན་དང་འདྲ་བར་སྲབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ནི་ཐོགས་རྟགས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང། ཐོགས་རྟགས་ཅན་དུ་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་ལམ་མེ་བའི་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་རེས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་པ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་རང་བཞིན་དང་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་བ་དེ་དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་དང་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། འཇའ་དང་དུ་བ་སྲབ་མོ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཡོད་པར་རེས་པ་དེ་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རེས་པ་དང་དུ་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་རེས་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཚེ་ན་སྲབ་ཅིང་དྭངས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སུན་ཕྱུང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འཆར་བས་ན་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ལ། སྟོན་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཆེད་ནས་མ་བརྟེད་པ་ལ་ནི་དེ་དག་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་རྣམས་ནས་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐུན་རིངས་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཟིན་པས་རེས་བྱིང་རེས་ཏོད་པར་འགྱོ་བས་པོགས་ཚུང། དེས་ན་སྔ་དོ་དང་ཕྱི་དོ་དང་སྤོད་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྒོམ། གསལ་བའམ་ཉམས་སུ་ཚོར་བ་སྣམ་བྱེད་པ་ནས་འཕྲོ་བཅད་ལ་བྱ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཡུན་རིང་མ་བསྒོམས་སྣམ་ནས་བལྟས་ཙ་ན་ནམ་དང་ཉི་མ་ཉད་ཉད་བཅད་ནས་སྣང་ན་སེམས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། རིང་རབ་བསྒོམས་སྣམ་ནས་བལྟས་པ་ན་ཅི་ཡང་མ་སོང་སྣང་ན་སེམས་མ་ཟིན་པ་ཡིན། སེམས་ཟིན་པའི་ཚེ་ནི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་དང་གཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འོང་ངམ་སྣམ་པ་འོང། དེ་ནས་སྔ་དོ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་རེ་ལ་འཕྲོངས་པ་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། མི་རྟོག་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བཞིན་མི་ཚོར་བར་དབུགས་དང་རྟོག་པ་ཐུར་སོང་བའོ། །གསལ་བ་ནི། སྟོན་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་གསལ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའོ། །དྭངས་པ་ནི། ཉིང་གཙང་མའི་ནང་དུ་ཚུ་ཆུགས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག་ནས་བལྟས་པའི་དྭངས་པ་དང་འདྲ་བ་འོང་བའོ། །ཐུ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེའི་ངང་ནས་བལྟས་པ་ན་དངོས་པོ་སྣའི་རྩེ་མོ་གཡགས་པའི་ཚ་གཅིག་བྱུང་བའང་མཐོང་བ་འོང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེས་སུ་མཐུན་ལ། མི་

རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྟེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འཚད་དོ། །དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་བཟང་ཤེས་རྒྱམས་ཀྱང། རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པར་བཞག་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་རྒྱས་མ་བྱུང་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བ་མ་ནོར་བའི་དོན་བསྟོམ་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་བྱུང་ཡང་ངེས་པའི་དོན་བསྟོམ་པར་འཇོག་མི་ནུས། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་བསྟོམ་པ་ཡིན་མིན་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བསྟོམས་ནས་དེའི་རྟེས་སུ་སྒྲུ་མར་འཚར་ཚུལ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ།

ཞི་ལྷག་དེ་གཉིས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་གཉིས་གྱུབ་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་རྒྱང་དུ་སྤྱོལ་རྒྱུ་མི་འོང་བས་རྒྱང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་འདས་པར་ཐོབ་པ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་རྒྱང་འབྲེལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུད་སྟོམ་བྱས་པ་ན་བསྟེམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་རིམ་

པས་སྐྱེ་བ་འདི་ལའང་གསུངས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་སྤང་བར་ལྷག་པ་ལྷར་
སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱོ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་བྱས་པའི་མཐར
འཛིག་སྲིད་བྱས་ཤིང་བསྐྱེས་པ་དེ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི
འཛིག་སྲིད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ཙམ
གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་ཟུང་དུ
འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་ན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ
ན། སྒྲུས་པ། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ
པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང། ཏིང་ངེ
འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་རྣམ་པར
འབྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ
དེའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་གྱུར
ཅིང། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས
ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས
སུ་སོང་བ་དང་ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ
དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།
ཞེས་དང། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང། རྗེ་སྟེ་གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྩོད་པ
ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ

གློང་པས་བཏང་སྟེམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དགྱེ་སྡོམ་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཚ་འདྲེན་མི་ནུས་པས། དགྱེ་སྡོམ་དང་འཇོག་སྡོམ་གཉིས་རྩོལ་བ་སོ་སོ་སོ་སོར་བསྒོམ་དགོས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དགྱེ་སྡོམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་པར་ནུས་པས་ན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། །འདི་ཡང་དགོངས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། དགྱེ་མཐར་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། ས་མས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀའང་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཟུང་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་ལྷན་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་མ་ཆད་པ་ནི་དགྱེ་སྡོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་མི་དགོས་པར་དགྱེ་སྡོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་ནི་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་

ཉམས་སུ་ཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་མིན་གྱི། བསྐོམ་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐོང་བའོ།།

འོ་ན་སྤང་ཞེ་གནས་གྱུབ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དགྱེ་སྐོམ་གྱིས་གནས་ཆ་འགྱུར་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཞེ་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགྱེ་བའི་མཐར་འཛིན་པའི་སྟེལ་མ་བྱས་ན་ཞེ་གནས་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། ཞེ་གནས་རྟེད་ནས་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྐོམས་པས་ཞེ་གནས་འགྱུར་པའི་ཁྱད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྷག་མཐོང་འགྱུར་པའི་སྔ་རོལ་དེ་མ་ཐག་གི་དགྱེ་སྐོམ་གྱིས་རྟེ་གཅིག་པ་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་སྒྲུབས་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་ལའང་བསམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགྱེ་བའི་མཐར་འཛིན་པའི་སྟེལ་མ་བྱས་ན་ཞེ་གནས་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། ཞེ་གནས་རྟེད་ནས་ནི་དགྱེ་སྐོམ་གྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དེ་དོར་བའི་དེའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མདོར་ན་ཞེ་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་དུ་འཛིན་རེས་ཀྱིས་དགྱེ་བའི་མཐར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐོམ་བྱས་པས་ཞེ་གནས་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། ཞེ་གནས་གྱུར་ནས་ནི་ལྷག་མཐོང་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་དུ་དགྱེ་སྐོམ་གྱིས་རྟེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་བརྒྱན་པོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཏྲངས་པ་མི་འོང་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མང་དུ་དགྱེ་བའི་དགྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཆ་བརྒྱན་པོ་རྟེ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་འོང་བས་རྒྱང་འབྲེལ་ཡང་དེ་ནས་འཛིན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ན་ཕར་ཕྱིན་ཆུང་འཕྲོ་བ་བཞིན་དུ་གནས་ཆ་བརྟན་པོའི་མི་རྟོག་པའི་ཚེ་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཚོག་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་འཐུལ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་སྒྲོང་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་དབྱེ་དགོས་པར་སྣང་མོད་ཀྱང་ཚོག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྱིས་སོ།།

དགེ།

ལམ་སྤྱི་འི་དོན་བསྡུ་བ།

ཐུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པས་དེའི་བདར་ཤཱ་བཅད། དེ་ནས་དལ་བ་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་བསྒྲེད་ན། དེས་རྒྱུན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐུལ་བས་དེ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་བསྒོམ། དེ་ནས་ཚེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྣ་མ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཉེར་དགོ་པོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་ཚུལ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ངེས་

པ་བསྒྲེད་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བའི་སྔོན་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྐྱོ་དུ་མ་ནས་བསྒྲེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་བ་ཅུའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་འབད་ཅིང་སྟོབས་བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྒྲུས་བྱ་ཚུང་དུའི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་འཁོར་བ་སྲིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ། འཁོར་བ་སྲིད་ལས་ཐྲོ་ཅི་ལྟོག་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྲོང་འདོད་བཅོས་མ་མེད་པ་བསྒྲུབ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་སྲིད་ལ་ངེས་པ་དང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་གིས་གང་ཁས་ཟླངས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྒྲུས་བྱ་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཆུད་པ་ན། རང་ཉིད་སྲིད་མཚོར་ལྟུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ལ་འདི་ཅི་སྒྲུ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྲོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་རྟང་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཆྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཐན་ཐུན་རྒྱུད་ལ་སྒྲུས་ན་ཚོ་གས་བཟུང་ལ། དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་འབད་ནས་སློན་པ་ཅི་བརྟན་བྱ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲོད་པ་ཆགས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ། ལྟོག་འཇུག་གི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་

པ་དང་དེ་ལ་སློབ་འདོད་དགེ་བོ་བསྐྱེད། ཆོས་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ན་འཇུག་པའི་ སྤྲོས་པ་ཚོ་གས་བཟུང་ལ། རང་རྒྱུད་སྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ཏྲག་དང་གཞན་ རྒྱུད་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་བསྟུ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབ། ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་ལྟར་འབད་ པ་ཏྲག་པོས་སྤོག་བསྟོས་བྱ། ཟག་པ་ཚུང་འབྲེང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་གོས་ནའང་ཕྱིར་འཚོས་པ་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་ ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་དགོས་པས་བསམ་གཏན་སྒྲོང་ ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ། བདག་མེད་པ་གཉིས་ ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱས་ཏེ། ཆེད་ པ་དང་ལྡ་ཐོག་དེར་བཞག་ནས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་ཚུལ་རྣམ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ ལ་བསྒྲང་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྷག་གི་ མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལས་རྒྱུར་པ་ཞིག་མེད་པས་ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་གསེ་ན་ནས་ ཧོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཧོག་མ་ཧོག་མ་བསྐོས་ཀྱིན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ་དང། གོང་མ་གོང་མ་མཉན་པ་ན་ཧོག་མ་ཧོག་མ་ལ་ བསླབ་འདོད་རྗེ་ཆ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གནད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། སྔ་ ཚ་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རེ་ཙམ་དང་ལྡ་བའི་གོ་བ་ ཙམ་རེ་ལ་ནུས་པ་སྒྲུག་འོ་བྱས་ཀྱང་གནད་དུ་འགྲོ་ཤེན་ཏུ་དཀའ་བས་ལམ་ གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ལ་རེས་པ་འཇོངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་ཏོག་པ་སྦྱང་བར་བྱས་ནས་ཆོ་རྣམས་

ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ཆུང་བར་སྟོང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་དུ་བསླུབ་པ་ལ་སློ་ཡུགས་ཆུངས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་དང་ཚེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེ་བར་སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་བདག་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསྐོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས། ཁས་ཟློངས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གཡེལ་བར་སྟོང་ན་ལས་འབྲས་ལ་དེས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། ལས་འབྲས་བསྐོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། འཚོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུངས་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཐོ་ཚོག་ཅམ་དུ་འགྱོ་བས་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐོ་ཡུགས་དག་མི་སྟོང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པས། སྨོན་སེམས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་མང་དུ་སྦྱང། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐུགས་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཕན་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ཡུགས་དག་བར་སྟོང་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཐོས་བ་ཟུང་བའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་བཤེག་ལ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐུགས་སྦྱང། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཡེང་གི་བྱན་དུ་གྱུར་པར་སྟོང་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཚ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོང་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་དུ་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་

ས་མས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་ལ་རྗེ་ལྟར་
བསྟན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

གཉིས་པ།

ཁྱད་པར་དུ་རོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པའི་
འོག་ཏུ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་
ཚོས་གཞན་རྣམས་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་མྱུར་དུ་ཚོགས་གཉིས་
རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ལ་འཇུག་ན་ནི། ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཐོག་མར་བླ་མ་བསྟེན་པ་ཀུར་དང་བཀའ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་
པར་བྱ་བ་སྔར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལས་
བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་ཐོག་མར་སྨོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་གིས་
རྒྱུད་སྨོན་པར་བྱ། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཟུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་
མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྲུང་སྟེ། ཆུ་བའི་ལྟུང་བས་ཐོག་ནས་ཟློག་ཏུ་
ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེས་འགྱུར་བས་དེས་མ་གོས་
པ་ལ་འབད་པ་དགོས་བྱ། སྡོམ་པོའི་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱ
ལ་གོས་ནའང་སླར་འཚོས་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལམ་བསྒོམ
པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་དག་མེད་ན་འགྲམ་ཆུ་ཟགས་པའི་ཁང་པ་ཏྲལ་པོ་ལྟར་

འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྤྱན་འགྲེབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང། རྣལ་འབྱོར་ཆུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ འང་དམ་ཚིག་མི་བསྡུད་བ་དང་དབང་བསྐུར་དམན་པ་དང་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ན། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྡུད་བ་མེད་པའི་ལམ་བསྟོམ་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི། སྤྱན་གྱི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྡུད་བ་དེས་སྤྱན་གྱི་ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཚང་བ་རྒྱུད་སྡེ་ཁྱངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། སྤྱན་གྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱང་བྱ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རང་དགའ་བར་ཞེན་པའི་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཡིན་ལ། དེ་སྟོང་བཞང་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བར་སྣང་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྣང་པ་དེ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་ཆེ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྟོང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཁྱངས་མ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྟོམ་དགོས་ཀྱི། རིམ་པ་དང་པོ་དོར་བའི་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཅམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚཽལས་རེ་རེ་ཅམ་ལ་སྟོང་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་དང་དེ་

དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱི་ར་རྒལ་འབྱོར་བློ་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟིན་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་འདིར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ནི་སྤྱན་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབས་ན་མདོ་སྤྱན་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསླབ་པར་འགྱུར་བས། དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། །།

ཐུན་པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀུན། །རྗེ་བཞིན་ལེགས་ཤེས་ཤེས་ལྟན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་འདི་འདི་འད�eའི་ཚུལ་ལ་རབ་སྦྱངས་པའི། །བར་ཤེས་གཉིན་བསྟེན་དང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གང་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་ལེགས་བཟུང་བ། །དེ་ཡི་མཐུས་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་རབ་མཁས་མཁས་པའི་མཚོག་དེས་རྒྱ་ཆེར་ཤེགས། །འཇམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྟན་པའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྡང་ངེ་བ། །ཟླ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་བུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །སྐྱེ་དགའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྐོང་བས་ན། །གཙོ་མས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་ཚུ་བོ་འདུ་བའི་ཕྱི་བ།།

དབལ་ལྷན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོའང་ཡིན། །གང་དེ་པཾ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ནི། །གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། ། ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་ལྟ་བའི་མིག །དུས་མང་ཞིག་ཏུ་ཟླམ་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་མ་ལུས་པ། །རྗེ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་མཁས་རྣམས་ཟད་པ་ན། །ལམ་བཟང་འདི་ཡང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཉམས། །ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་དུ། །རྒྱལ་བས་ཆོས་ཚུལ་རྗེ་སྟེད་གསུངས་པ་ཀུན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཞོན་པས་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐལ་བཟང་གཅིག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣ། །ལེགས་པར་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །ཏ་ཅང་རྒྱས་མིན་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་ཀུན། །མ་ཚང་མེད་ཅིང་ཟློ་གྲོས་ཆུང་དུས་ཀྱང་། །བདེ་ཟླག་རྟོགས་པར་ནུས་འདི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། ། ཚུལ་བཞིན་དགྱོད་པའི་ལམ་ནས་བདག་གིས་དྲངས། །རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་ནི་བྱིས་པའི་ནང་ནའང་བྱིས་པ་སྟེ། །དེ་སྨད་འདིར་ནི་ཧོང་པར་གྱུར་པ་གང་། །རྗེ་བཞིན་གཟིགས་རྣམས་སྨྲན་སྡུར་བདག་འཚགས་སོ།།

དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །ཟླ་མིག་མ་རིག་གིས་ལྷོངས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྣམ་འཇིན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག །དེར་མ་སོན་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཙུ་བས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཚོག །ཆེད་ནས་བསླབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་

གཉིས་བྱེད་ཤོག །རང་གི་རྟེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤུགས་དྲག་བརྩེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ཞན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །སྒོམ་བཅས་རྒྱལ་བའི་རྩད་བྱང་འཕྲིན་ལས་ལས། །ལེགས་གྱུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཀྱང། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །ལམ་བཟང་སྐྱེག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང། །འགལ་རྐྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །གང་ཆེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུས།། ཚུལ་བཞིན་བསླབ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཡི་ཆེ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང། །བཀའ་ཤེས་རྒྱ་མཆོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག

ཅེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྣྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྲུང་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྗེ་བླ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྟོང་ལ་མཁས་པར་སྒྲུངས་ནས་དེའི་དོན་བསྡུས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ། འགྲོ་བ་

དུ་མའི་འཇིན་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ་དགོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ལྷོན་དུས་ཀྱི་སྟོམ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡུགས་པའི་དམ་བཅུ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་མཁྱེན་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་བརྒྱན་པས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྟོམ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྟོམ་བརྩོན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཟླ་ལུ་ཕུ་བ་དགོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་དང། གཞན་ཡང་དོན་གཉིར་ཅན་མང་པོས་སྦ་ནས་བསླུལ་ཞིང། དུས་ཕྱིས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་པར་སྣྲངས་པས་གཞུང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྦྱས་སུ་མཛད་པ། གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁུར་འཁུར་བ་ལ་ཟླ་དང་བྱལ་བའི་སྐད་གཉིས་སྣ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དམ་པ་དེས་ཉེ་བར་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སྩལ་དང་དུ་ཟླངས་ནས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཅན་ལ་དགོན་པ་བ་ནས་སྟེ་ཉ་རྒྱར་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང། སྒྲུན་སྦ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་ཤིང། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བཟང་པོའི་མཐའ་ཅན་ལ། པོ་ཏོ་བས་ཤ་ར་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང། པོ་ཏོ་བ་ནས་དོལ་པ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཉམས་ངག་འདིའི་གཞུང། ལམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྟྲི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་སྣ་བ་ལ་བསམས་ནས་མ་དྲངས་པར། ལོ་ཆུ་བ་ཆེན་པོ་དང་གོ་ལྗང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁོག་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དུ་མ་ནས་གནད་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཆ་ཚང་ལ་འཇུག་བའི་ཞིང། གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་དགེ་བ་ཅན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཞབས་ཀྱི་རྟུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་སློང་བ་པཎ་ཆོང་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་རྡུས་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་བཀུ་ས་ཅང་གེའི་ཞོལ་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །

ས་རྫ་མ་ཎ་ལཾ།། །།

ཡིག་ཆོར་དང་ཚད་ལྡན་ཡོད་ཆེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སྟོའི་ངང་ནས་བཟོ་བཅོས་ཞུ་ཆོག

ཐུ་རྒྱ་ཁ་བྱང། marjamson618@gmail.com